THE

ZOROASTRIAN CALENDA[R]

FOR THE YEAR OF YEZDIJIRD 1284

...th September 1914 to 11th September 1915

ઝોરોસ્ટ્રીયન કેલેંડર

યાને

પારસી પંચાંગ

યઝદેજરદી ૧૨૮૪ નાં વરસનું

તારીખ ૧૨ મી સપટેમ્બર ૧૯૧૪ થી તે

તારીખ ૧૧ મી સપટેમ્બર ૧૯૧૫ સુધીનું

[illegible]

[illegible]

Printed by Sorabji Munchenji ... at the "Bombay Vartman" Press, ... No. 468, Proctor Road, ... Road, Bombay, and edited and published by Sorabji ... and Hormasji Muncherji Jagosh, ... Khetwadi ... Lane, and ... Chora Bazar respectively,

BOMBAY.

1914.

લીલા મેવાથી ઝુમાઇ પડતાં ઝાડો.

ખુશબોદાર ફુલોથી લચી પડતાં દરખતો.

"Gardening has been the inclination of kings, the choice of the philosophers, the common favourite of the public and private men; a pleasure of the greatest, and the care of the Meanest and indeed, an employment and a possession for which no Man is too high or too low." Sir William Temple.

ઇરાની બાગબાનની તારીફ લાયક હુનરમંદી–જે માટે ગયા ફેબરવારી ૧૯૦૬ નાં પ્રદરશનમાં ચાર, તથા ૧૯૦૭ માં આઠ મોટાં ઇનામો મળયા છે, અને ઘણી તારીફ થઇ છે.

સુકાઇ ગયલા વેરાન, તથા તદન નવા બગીચાઓને તાઝોતર–લીલોતરીથી ભરપુર—અને ફુલ ફળોથી ખેંચાણકારક બનાવી આપવાનું માથે લઇએ છીએ.

કેટલાક મોટા હીંદી રાજવંશીઓનાં તથા સદ ગ્રહસ્થોનાં બગીચાઓ અમારી જાતી દેખરેખ હેઠલ તઇયાર થયા છે, જે માટેની ઉંચી સરટીફીકેટો મોજુદ છે. ફુલ ફળનાં ઝાડોને લગતી સમજન હમેશાં ખરેખરી ને સેલાઇથી સમજ પડે તેમ જણાવામા આવશે.

જાત જાતની આંબાની કલમો, મોસંબી, સતરા, પપેનાસ, ચીકુ, લાચી, ગોલાબી ને સફેદ જાંબુર, સપરચંદ, નાસપતી, પીચ, શેતુર મીથી, દાદમ, નારંગી, માલુગા, ખાટા લીંબુ, આર૦૪ ને મીથી કમરખની કલમો, ગામથી, મલબારી ને શીંગાપુરી નાળીઅરી, (Lili put), સોપારી, બદામ, દરાખ, અખરોડ, જાયફળ, હીંગ, તજ, લવંગ, પેર, શીતાફળ ને રામ ને માયફળ વગેરે સરવે જાતનાં ફળ, ઝાડો, રંગરંગનાં સ્ટેનડર્ડ ગોલાપો, મેગનોલીઆ, બત મોગરા, ગારડનીઆ, સાએલી ચંપેલી, જાઇજુઇ, ચાંપા ને સરવે જાતનાં ફુલ ઝાડો ને સરસ પામસ, ડરેબીનાં કરોટનસ, મેડનહેર ફરનસ, એ વતરોગે બીજા તરેહવાર રોપાઓ ને વેલાઓ અની કીફાયતે પુરા પાડીએ છીયે. બાહારગામનાં આરડરપર તરત ધીયાન આપવામા આવશે ને ઝાડો V. P. થી મોકલવામાં આવશે.

તાજા ફુલનાં તુરા—હાર—બાસકીટ—બટનસ ફુલપાનનું ડેકોરેશન વરદી પ્રમાણે મનપસંદ કારીગીરીથી અંગ્રેજી ધપપર બનાવી આપવામાં આવશે.

યુરોપીયનો સારૂં લગન વગેરે માટે શાવર વગેરે તુરાઓ ને બટનો અને મરણ સારૂં સુધ સફેદ રીથસ ને ક્રોસીસ પણ બનાવી આપીએ છીએ.

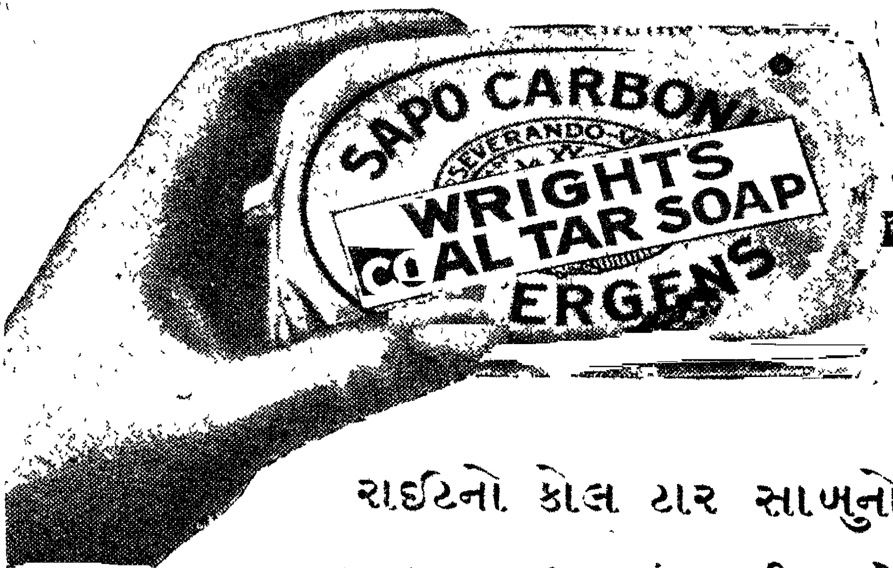
તખ અને કુંડામાંનાં ઝાડો લગન મેલાવડા વગેરે ટાંકના સારૂ ભાડે આપવામાં આવશે.
કલેર રોડ ભાયખલાનાં બાગમાં હમેશાં મનપસંદ ફુલ ને ઝાડનાં કુનનો જથ્થો રહે છે.

સોરાબજી અ૦ મે૦ ઇરાની—ફ્લોરીસ્ટ

ઠે૦ કલેરરોડ, એડલજી ચેમબરસ,
કલેર રોડ, કોનવેંટ સ્કુલ પાસે, ભાયખલા,
મુંબઈ.

ખરાબ રોગ અથવા ચેપમાંથી બચાવે છે.

૫૦ વરસ થયા તબીબો એ સાબુ વાપરવાને ભલામણ કરે છે.

રાઈટનો કોલ ટાર સાબુનો સ્વચ્છ તથા તંદુરસ્તીવાળો વાસ એવો છે કે જેથી તે ઉપયોગમાં લેવો એવી ભલામણ કરવામાં આવે છે.

એ સાબુ વાપર્યા પછી સરીરની ચામડી સુવાલી થઈ ખરેખર તાજગી બક્ષે છે.

ગરમીથી થયલી ખુજલી સાફ કરવા માટે આ સાબુ ઉત્તમ છે તેમજ નાના જંતુના ડંખ દુર કરે છે.

એક ગોટીની કીંમત આના ૬

The Mercantile Bank of India Ld.

મરકનટાઈલ બેંક ઓફ ઈંડીયા લીમીટેડ.

૨૨, એસ્પ્લેનેડ રોડ, મુંબઈ.

સના આપેલી થાપણ..............................	પાઉંડ	૧,૫૦૦,૦૦૦
શેરો ભરાયલી થાપણ..............................	,,	૧,૧૨૫,૦૦૦
પુરી ભરાયલી થાપણ..............................	,,	૫૬૨,૫૦૦
રીઝર્વ ફંડ..............................	,,	૪૬૫,૦૦૦

વડી ઓફીસ—૧૫ ગ્રેસ ચેંચ સ્ટ્રીટ, લંડન ઈ. સી.

શાખાઓ અને આડતો.

બઈ.	કરાંચી.	સીંગાપોર.	બતેવીયા.
કતા.	રંગુન.	પીનાંગ.	હોંગકોંગ.
ઉરા.	કોલંબો.	કોટા બાહારૂ.	શેહેંગાહી.
હલી.	કાંડી.	કવાલા લમપુર.	મારીસ.
દ્રાસ.	ગોલ.		

આ બેંક પોતાની શાખા તથા આડતો ઉપર હુંડી આપે છે, તથા હુંડીના નાણા ઉતરાવી આપે છે, અને મુસાફરો માટે લટરસ ઓફ ક્રેડીટ આપે છે.

ચાલુ ડીપાઝીટો ઉપર સેંકડે બે ટકાનું વ્યાજ આપે છે.

બાંધી મુદતની બાર માસની અથવા તેથી ઓછી મુદતની ડીપોઝીટ માટેના વ્યાજના દર અરજ કરવાથી નક્કી થઈ શકશે.

બેંક, હીંદુસ્તાનની અથવા બીજી સરકારોની લોનો ખરીદ કરી અથવા વેચી આપે છે. તેમજ પગાર, પેનસન, વેહેચણી અને વ્યાજ વસુલ કરે છે અને જે વસુલ થયલી રકમ બેંકની મારફતે હુંડી લઈ મોકલવામાં આવે તો તે ઉપર કમીશન કશું લેતી નથી.

વળી સરકારી લોનો તથા કંપનીઓના શેરો વગેરે સલામત રાખવા લે છે, અને તે ઉપરનું વ્યાજ નીચલે ભાવે ઉતરાવે છે.—

કમીશન.

હીંદુસ્તાનમાં મળતું હોય તો દર સેંકડે..............................	૦। ટકો
સલામતી માટે રાખેલી લોનો કે શેરો પાછા આપતી વેળા સેંકડે.........	૦। ટકો
હીંદુસ્તાનમાં વેચેલા શેરો અથવા લોનોનું નાણું આપતી વેળા સેંકડે......	૦। ટકો

એ. સ્કોત સ્મીથ,

મેનેજર.

The Standard Bank Ld.

ધી સ્ટાંડર્ડ બેંક લીમીટેડ.

હેડ ઓફીસ,—હાદી હાઉસ, ચરચગેટ સ્ટ્રીટ, **કોટ, મુંબઇ.**

ભરાયલી થાપણ ...	...	...	રૂ. ૨૦,૦૦,૦૦૦
વસુલ કીધેલી થાપણ ...		...	રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦
ભાગીદારોની રીઝરવ જવાબદારી...			રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦

ચાલુ ખાતાંઓ—રૂ ૨૦૦ થી ૧૦૦૦૦૦ સુધી દર રોજની બાકી ઉપર દર વરસ દર સેંકડે ૨॥ ટકા લેખે વ્યાજ આપવામાં આવે છે

બાંધી મુદ્દતની ડીપાઝીટો—બાર માસની બાંધી મુદ્દતની રકમ ઉપર દર વરસે દર સેંકડે ૪॥ ટકા આપવામાં આવે છે.

સેવીંગસ બેંક ડીપાઝીટ.

૧. કોઇપણ આસામી પોતાના નામનું ખાતું પડાવી શકે

૨. નાણા બે અથવા વધુ આસામીઓના નામ ઉપર મેલી શકાશે અને તે તેઓમાંના એક અથવા વધુ અથવા તેઓમાંથી હયાત રહેલાઓને આપી શકાશે.

૩. એક ડીપાઝીટર કોઇપણ એક વરસમાં વધુમાં વધુ રૂ ૨૦૦૦ સુધી જમે કરાવી શકશે પણ તેને ખાતે જમે થયેલી રકમ રૂ ૫૦૦૦ સુધી થઇ હોય તો બીજી વધુ રકમ જમે મુકી શકશે નહીં.

૪. કોઇપણ મહીનાની તારીખ ૭ મી સુધી પઇસા જમે થયા હશે તેના ઉપર આખા મહીનાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે

૫. દર મહીને ખાતામાં ઓછામાં ઓછી જે શીલક હશે તે રકમ ઉપર દર સેંકડે દર વર્ષે **ચાર ટકા** પ્રમાણે વ્યાજ આપવામાં આવે છે.

સેવીંગ બેંકના નિયમોની નકલ અરજ કરવાથી મળશે

લોન, ઓવરડ્રાફ્ટસ અને કેશ ક્રેડીટસ—આ બેંક પસંદ કરેલી **જામીન**ગીરીઓ ઉપર ગોઠવણ કરેલી શરતોએ નાણું ધીરે છે.

આ બેંક ઠરાવેલા દરે સરકારી લોન, શેરો વગેરે વેચવા તથા લેવાનું કામ કરી આપે છે, અને તે સલામત રાખવા માટે પણ લે છે અને જ્યારે પાકે ત્યારે તે ઉપરનું વ્યાજ ઉઘરાવી આપે છે.

હરેક જાતનું બેંકીંગને લગતું કામકાજ કરવામાં આવે છે.

હરીદાસ જીવરાજ,

મેનેજીંગ ડાયરેક્ટર.

THE BANK OF INDIA LIMITED.

ધી બેંક ઑફ ઈન્ડીયા, લીમીટેડ.

(તા૦ ૭ મી સપ્ટેમ્બર સને ૧૯૦૬ ના દીવસે સ્થાપવામાં આવેલી.)

કુલ્લે થાપણ	રૂ.	૧,૦૦,૦૦,૦૦૦.
ભરાયલી થાપણ	રૂ.	૧,૦૦,૦૦,૦૦૦.
પગાર થયલી થાપણ	રૂ.	૫૦,૦૦,૦૦૦.
અનામત ફંડ	રૂ.	૫,૦૦,૦૦૦.

વડી ઑફીસ:

ઓરીયેન્ટલ બીલ્ડીંગ્સ, મુંબઈ.

ડાયરેક્ટરો.

સર સાસુન ડેવીડ, બેરોનેટ (મેશર્સ સાસુન જે ડેવીડની કં૦ વાળા, મુંબઈ), સરનશીન.
સર કાવસજી જાહાંગીર, બેરોનેટ (મેશર્સ જે. કાવસજી જાહાંગીરની કં. વાળા, મુંબઈ)
ગોરધનદાસ ખટાઉ, એસ્કવાયર (મેશર્સ ખટાઉ મકનજીની કં. વાળા. મુંબઈ).
ધી ઓનરેબલ મા. **લલ્લુભાઈ સામલદાસ,** સી આઈ. ઈ. (ભાવનગરવાળા).
ખેતસી ખેસી, એસ્કવાયર (મેશર્સ હીરજી ખેતસીની કં. વાળા, મુંબઈ).
રામનારાયણ હરનંદરાય, એસ્કવાયર (હરનંદરાય રામનારાયણની પેઢીવાળા, મુંબઈ).
ધી ઓનરેબલ સર **ઈબ્રાહીમ રહેમતુલા,** સી આઈ. ઈ.
રોબર્ટ બારલો, એસ્કવાયર (મેશર્સ સીમન્સ, બારલો કં. વાળા).

ચાલુ ડીપોઝીટ ખાતાં—રૂ. ૩૦૦ થી રૂ. ૧૦૦૦૦૦ સુધી રોજના બાકી ઉપર દર વરસે દર સેંકડે અઢી ટકા લેખે વ્યાજ તા૦ ૧ લી ડીસેમ્બરથી તા. ૩૧ મી મે સુધી આપવામાં આવશે અને બાકીના છ મહીના માટે ૨ ટકા વ્યાજ આપવામાં આવશે. એક લાખ રૂપીઆથી વધુ રકમો ઉપર ખાસ ગોઠવણ મુજબ આપવામા આવશે. પણ છ માસનું વ્યાજ રૂ. ૩ ન થાય તો તે આપવામાં આવશે નહી.

બાંધી મુદતની ડીપોઝીટો.—બાર માસ માટેની અથવા તેથી ઓછી મુદત માટેના વ્યાજના ભાવો બેંકમાં તપાસ કરવાથી માલમ પડશે.

લોન, ઓવરડ્રાફ્ટસ અને કેશ ક્રેડીટસ.—આ બેંક પસંદ કરેલી જામીનગીરી ઉપર ગોઠવણ કરેલી શરતોએ નાણું ધીરે છે. આ બેંક તેના ઘરાકોની તરફથી શેરો તથા જામીનગીરીઓ સલામત રાખવા લે છે અને તે ઉપરની વહેંચણી તથા વ્યાજ ઉઘરાવે છે. વળી સરકારી કાગળ્યાં તથા સઘળી જાતના શેરો મધ્યમ દરે વેચી તથા ખરીદી આપે છે. વધુ વીગતો બેંકમાં તપાસ કરવાથી મળી શકશે.

એચ. પી. સ્ત્રીંગફેલો,
મેનેજર.

THE EASTERN BANK LIMITED.

ધી ઈસટરન બેંક લીમીટેડ.

વડી ઓફીસઃ—૪, ક્રાસબી સક્વેર, લંડન ઈ. સી.

શા ખા ઓ.

મુંબઈ, કલકતા અને બગદાદ.

મુંબઈની આફીસ—હોરનબી રોડ કોરનર અને ચરચગેટ સ્ટ્રીટ.

કલકતાની આફીસ—૯, કલાઈવ સ્ટ્રીટ.

ભરાએલી થાપણ	પાઉંડ	૧,૫૦૦,૦૦૦
વસુલ થએલી થાપણ	,,	૬૦૦,૦૦૦
શેર હોલડરોની રીઝરવ જવાબદારી ...	,,	૯૦૦,૦૦૦
રીઝરવ ફંડ	,,	૫૫,૦૦૦

ડાયરેકટરો.

લોરડ બાલફર ઓફ બરલી, કે૦ ટી૦ પ્રમુખ.

સર જેકબ ઈ. સાસુન, બેરોનેટ (મેસરસ ઇ૦ ડી૦ સાસુન એન્ડ કું૦)

મોંશયો એમીલ ફ્રેનકાઇ (સોસાયટી જેનરલ ડીએલજીકના ડાયરેકટર)

જેમસ લી ઉડ, એસકવાયર, સી૦ એમ૦ જી૦ (મેસરસ બ્રાઉન, સીપલેની કું૦)

જે૦ સી૦ જોરજીસ બોઇલાટ, એસકવાયર (સોસાયટી જનરલ ડી૦ પારીસના ડાયરેકટર.)

જે૦ એસ૦ હેસકેલ, એસકવાયર (મેસરસ ઇ૦ ડી૦ સાસુનની કંપની.)

જી૦ બરોમલે—મારતીન એસકવાયર (મારતીનસ બેંક લી૦ ના.)

મુંબઈની કમીટી.

સર જેકબ ઇ૦ સાસુન, બેરોનેટ.

એ૦ જે૦ રેમંડ, એસકવાયર.

સર દીનશાહ એમ૦ પીટીટ, બારોનેટ.

ચાલુ ખાતાંઓ ઉઘાડવામાં આવે છે અને બાંધી મુદતની ડીપાઝીટો સ્વીકારવામાં આવે છે જે માટેના દરો અરજ કરવેથી જણાવવામાં આવશે.

હુંડી—(બીલ ઓફ એક્ષચેંજ) ખરીદવામાં આવે છે. નાણાં મંજુર રહેલી જામીનગીરી ઉપર ધીરવામાં આવે છે અને દરેક પ્રકારનું નાણાવટનું તથા હુંડીનું કામકાજ માથે લેવામાં આવશે.

ગ્રાહકોને સરકારી જામીનગીરીઓ, નોટો અને શેરો ખરીદી અને વેચી આપવાનું તથા તે ઉપરની વેહેંચણી ભેગી કરી આપવાનું માથે લેવામાં આવે છે.

ડબલ્યુ. એમ. એન્ડરસન,

મેનેજર.

The Eastern Bank Limited.

SAVINGS BANK.

ધી ઇસટરન બેંક લીમીટેડ.

સેવીંગસ બેંક ખાતું.

વ્યાજ દર વરસે દર સેંકડે **સાડા ત્રણ ટકા પ્રમાણે** આપવામાં આવશે, અને વયાજ દરએક મહીનાની તા૦ ૬ ઠી પછીથી તે મહીનાની આખેર સુધીમાં ખાતામાંથી ઉપાડતાં જે ઓછામાં ઓછી રકમ બાકી જમા રહી હશે તે ઉપરજ અને વધતામાં વધની રૂ ૩૦૦૦) ની રકમ ઉપર આપવામાં આવશે.

નાણું બે અથવા તેથી વધારે આસામીઓનાં નામ ઉપર મેલી શકાશે, અને તેઓમાંના એક યા વધુને અથવા તેઓમાંથી જે હયાત રહે તેમને પગાર કરાય એમ કરી શકાશે.

ઓછામાં ઓછી રકમ એક વખતે આના ૪) ની ડીપોઝીટ કરી શકાશે.

કાયદા કાનુનોની નકલ બેંકને અરજ કરવાથી મલી શકશે.

ડબલ્યુ. એમ. એનડરસન,

મેનેજર.

The Bank of Baroda Ld.

શ્રી સરકાર ગાયકવાડના આશ્રય તળે સથાપાયલી અને શ્રી માહારાજા સાહેબની મોટી મદદ ધરાવતી.

ધી બેંક ઑફ બરોડા લીમીટેડ.

(સને ૧૮૯૭ ના બરોડા કંપનીના એક્ટ ત્રીજા પ્રમાણે રજીસ્ટર થયલી.)

હેડ ઓફીસ—માંડવી પાસે, વડોદરા.

શાખા ઓફીસો—અમદાવાદ, નવસારી, મેહશાના અને સુરત.

કુલ્લે થાપણ રૂ ૨૦,૦૦,૦૦૦

ભરાયલી થાપણ રૂ ૧૦,૦૦,૦૦૦

રીઝરવ ફંડ રૂ ૩,૦૦,૦૦૦

ડીરેકટરો.

(૧) શ્રીમંત સંપતરાવ ગાયકવાડ, ચેરમેન

(૨) સર વીઠ્ઠલદાસ દામોદર ઠાકરશી

(૩) રા० રા० ભાસ્કરરાવ વીઠ્ઠલદાસ મહેતા, એડવોકેટ, હાઇ કોર્ટ, મુંબઈ.

(૪) રાજરતન શેઠ મગનભાઈ પી० હરીભકત નગરશેઠ (વડોદરા.)

(૫) મી० મગનલાલ હરગોવીંદદાસ કાંટાવાળા, વડોદરા મહારાજા મીલ્સના એજન્ટ.

(૬) શેઠ મણીલાલ રેવાદાસ (વડનગર)

(૭) રા० બા० ગુનાજીરાવ રાજબા નીંબાલકર, વડોદરા.

ચાલુ ડીપોઝીટ ખાતાંઓ.—રૂ૩૦૦થી રૂ૧૦૦૦૦૦) ની દરરોજની સીલક ઉપર દર વરસે દર સેંકડે બે ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે અને તેથી વધુ રકમ ઉપર ખાસ જુદી ગોઠવણ કરવામાં આવશે. અરધા વરસનું રૂપીઆ ત્રણથી ઓછું વ્યાજ થતું હશે તો તે આપવામાં આવશે નહી.

બાંધી મુદતનાં ડીપોઝીટ ખાતાં.—બાર મહીનાની બાંધી મુદતનું વ્યાજ દર વરસે દર સેંકડે સાડા ચાર ટકા વ્યાજ આપવામાં આવે છે તેથી વધારે અને ઓછી મુદત અને રૂ૫૦૦૦) ઉપરાંતની ડીપોઝીટ માટેના ભાવ અરજ કરવાથી જણાવવામાં આવશે.

સેવીંગસ બેંક.—આ બેંકમાં સેવીંગસ બેંકના ખાતાં ઉઘાડવામાં આવે છે અને તે ઉપર દર વરસે દર સેંકડે ૩॥ ટકા વ્યાજ આપવામાં આવે છે એક વરસમાં રૂ ૧૦૦૦) વ્યાજ સીવાય ને એકંદરે રૂ ૫૦૦૦) સુધી દરેક ખાતાંમાં છેલ્લાજ વરસના વ્યાજ સીવાય રાખવામાં આવે છે. એક કરતાં વધારે નામો ઉપર ખાતાં ઉઘાડી શકાય છે. પરંતુ એક નામ ઉપર એકથી વધારે ખાતું ઉઘાડી શકાતું નથી.

લોનસ વીગેરે.—હુંડી, અને એવાંજ બીજા કીમતી કાગળયા ઉપર, સધર જામીનગીરી ઉપર, તથા વાજબી રકમની મીલકત કબજામાં રાખી ખાસ ઠરાવેલા ભાવે તથા સરતે બેંક નાણા ધીરે છે. ઘરાકોના સ્ટોકસ, શેરો, જામીનગીરીનાં કાગળીયાં, ઘરેણાં, ઝવેરાત, વીગેરે કીંમતી તથા જોખમી ચીજો સહીસલામત રાખવાનું, પ્રોમીસરી નોટો, ડીબેનચરસ, સ્ટોકસ, શેરો વીગેરે વ્યાજ આપતાં કાગળ ઉપરનું વ્યાજ ઉઘરાવી આપવાનું તથા ગવરમેંટ પેપર અને બધી જાતના શેર સ્ટોક, ડીબેનચરસ ને તેવીજ જાતના કાગળીયાં વેચી તેમજ ખરીદી આપવાનું કામ બેંક કરે છે.

સી. ઇ. રેનડલ, મેનેજર.

National Bank of India, Ld.

નેશનલ બેંક ઓફ ઇંડીયા, લી.

વડી આફીસ: ૨૬, બીશપગેટ, લંડન ઇ. સી.

નામની થાપણ	... ...	પાઉંડ	૨૦,૦૦,૦૦૦
ભરાયલી થાપણ	... ...	,,	૧૦,૦૦,૦૦૦
રીઝરવ ફંડ	... ...	,,	૧૧,૦૦,૦૦૦

શાખાઓ.

કલકતા.	દીલી.	માંડલે.	મોમબાશા.
મુંબઇ.	કાનપોર.	કોલંબો.	નઈરોબી.
મધરાસ.	ટયુટીકોરીન.	કાંડી.	નાકુરૂ.
કરાંચી.	કોચીન.	નેવેરા ઇલીયા.	કીસુમુ.
લાહોર.	ચીતાગોંગ.	એડન, કેમ્પ.	જીનજા.
અમરીતસર.	રંગુન.	એડન, સ્ટીમર પોઇંટ	કેમપાલા.
		જનજીબાર.	એનટેબી.

ફીક્ષડ ડીપાજીટસ—આ બેંક બાંધી મુદતની બાર માસની અથવા તેથી ઓછી મુદતની ડીપોઝીટસ લે છે જેના વ્યાજના ભાવો અરજ કરવાથી જણાવવામાં આવશે.

ચાલુ ડીપાજીટ ખાતાંઓ—આ બેંક સાથે ચાલુ ડીપાઝીટ (અનામત) ખાતાં પસંદ કરેલા ગ્રાહકોને માટે ઉઘાડવામાં આવે છે અને તેઓને રૂપીઆ ૧,૦૦૦ થી રૂપયા ૧,૦૦,૦૦૦ સુધીની રકમો ઉપર દરરોજની બાકી કહાડતા જઇ, દર વરસે દર સેંકડે બે ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે; પણ છ માસનું વ્યાજ રૂ. ૫ થી વધુ નહી થાય તો વ્યાજ આપવામાં આવતું નથી.

હુંડીપત્રીનું કામ—યુરોપ, આફ્રીકા, હીંદુસ્થાન, ચીન અને આસ્ટ્રેલીઆનાં મુખ્ય શેહેરો ઉપરની હુંડીઓ ખરીદવામાં અથવા તો ઉઘરાવી આપવામાં આવે છે.

બેંક પોતાની વડી આફીસ તથા શાખાઓપર અને યુરોપ, આફ્રીકા, અમેરીકા તથા આસ્ટ્રેલીઆનાં મુખ્ય શેહેરો ઉપર પણ હુંડી આપે છે. તારમાંથી નાણું વાળે છે.

આ બેંક સરકારી લોન, શેરો વગેરે વેચવા તથા લેવાનું કામ કરી આપે છે, અને તે સલામત રાખવા માટે પણ લે છે અને જ્યારે પાકે ત્યારે તે ઉપરનું વ્યાજ ઉઘરાવી આપે છે

લોનો તથા **કેશ ક્રેડીતસ** પસંદ કરેલી જામીનગીરીઓપર આપવામાં આવે છે

જેમ્સ સ્મીથ,
એકટીંગ મેનેજર.

પોસ્ટ બોક્ષ નંબર ૧૪૧.

Allahabad Bank Limited.

Established 1865.

અલાહબાદ બેંક લીમીટેડ.

સને ૧૮૬૫ માં સ્થાપેલી

સતા આપેલી થાપણ	રૂ. ૪૦,૦૦,૦૦૦
ભરાયલી થાપણ	રૂ. ૨૫,૦૦,૦૦૦
રીઝરવ ફંડ (સરકારી કાગળ્યાંઓમાં)	રૂ. ૩૬,૦૦,૦૦૦

વડી ઓફીસ—અલાહબાદ.

સાખાઓ—મુંબઇ, કલકતા, કાનપુર, દીલ્હી, લખનો, બરેલી, જહાનસી, જબલપોર, નાઇનીતાલ, મીરત, નાગપુર અને બાંકીપુર.

સબ એજનસીઓ—અમરીટસર, આમીનાબાદ પારક, લખનો, બનારસ, ચાનડોસી, હાથરસ, મોરાડાબાદ, સીતાપુર, લખનો ચોક અને લાયલપુર.

કોરેસપોનડટો આખા હીંદુસ્તાનનાં સઘળા મુખ્ય શેહેરોમાં છે.

લંડન બેંકરસ—ધી યુનીયન ઓફ લંડન અને સ્મીથસ બેંક લીમીટેડ.

ચાલુ ડીપાઝીટસ ખાતાંઓ—કાંઇપણ દામ લીધા વગર ઉઘાડવામાં આવે છે

આ બેંક ચેકોપર લગાડેલાં સ્ટેમપસનાજ ફકટ પૈસા લઇ ચેક બુકો તથા પાસ બુકો મફત પુરી પાડે છે. ચાલુ હીસાબપર રૂ૫૦૦ થી રૂ૧૦૦૦૦૦ સુધીની રકમોપર દરરોજની બાકી કાઢતા જઇ દર વરસે દર સેંકડે બે ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે. પણ છ માસનું વ્યાજ રૂ ૫ થી વધુ નહી થાય તો વ્યાજ આપવામાં આવતું નથી. અગાઉથી ગોઠવણ કરયા વગર કાહબી ખતાંમાંથી જમે કરતા વધુ રકમ ઉપાડી શકાશે નહી.

આ બેંક ડ્રાફટ, ચેકસો વગેરે એકઠા કરે છે પણ ઉઘરાવવા માટેના સઘળા બીલો જે તારીખે પાકતાં હોય તેની અગાઉ મોકલાવવા જોઇએ અને બપોરના બાર વાગા પછી મોકલેલા બીજી બેંકોના ચેકો બીજે દીવસ સુધી ઉઘરાવવા માટે મોકલવામાં આવશે નહી

ફીક્ષડ ડીપાઝીટસ—લાંબી અથવા ટુંક મુદતની ડીપોઝીટસ લેવામાં આવે છે, જેની વીગત અરજ કરવાથી જણાવવામાં આવશે.

સેવીંગસ બેંક—સેવીંગ બેંકના ખાતાઓમાં નાખલી રકમોબી સ્વીકારવામાં આવે છે. કાયદાની નકલ અરજી કરવાથી મલી શકશે.

આ બેંક સરકારી લોન અને બીજી સીકયુરીટીઝો વગેરે વેચવા તથા લેવાનું કામ કરે છે અને તે બેંકમાં સલામત રાખવા માટે પણ લે છે, અને જયારે તે પાકે છે ત્યારે ને ઉપરનું વ્યાજ ઉઘરાવી આપે છે.

સોનો અને કેશ ક્રેદીતસ આપવામાં આવે છે.

કાઇબી સરકલની કરંસી નોટો, ચેકો અને હુંડીઓ, ફીક્ષડ ડીપોઝીટસના ખાતાઓમાં જમે કરવા માટે કાંઇ પણ દામ લીધા વગર સ્વીકારવામાં આવે છે.

દરેક જાતનુ બેંકને લગતું કામકાજ કરવામાં આવે છે.

કાયદાની નકલ વડી આફીસ અથવા કોઇબી બ્રાનચ ઓફીસમાં અરજ કરવાથી મલી શકશે.

એ. બોવી,

એજંટ.

મુંબઇની શાખા હાફીસ—૧૦૧ હોરનબી રોડ, કોટ—મુંબઇ.

કનફેકશનર એન્ડ કેટરર

ગોવીંદજી વસનજી

ઠાકોરદ્વાર અને ચીરાબજાર

ટેલીફોન. નં૦ ૧૯૫૬

TEL. ADD. "Sweetmeat" Bombay.

ઉત્તમ તક

શુધ મીણમાંથી બનાવેલી સેહેલી સાફ અને સસતી મીણબતી.

નંગ ૫૦નો ફકત ૧ એક રૂપિઓ.

કલાક ૪-૬ અને ૮ ચાલે તેવી સ્વદેશી બનાવટની.

મળવાનુ ઠેકાણું.

કાળબાદેવી	કે૦ એન૦ નારણજીની કુંપની હિન્દ સ્ટોર.	બોરીબંદર	એન્બે સ્વદેશી સ્ટોર.
વડગાદી	જેઠા રાઘવજી વાઘજી રામજી	જુમા મસીદ	મહમદઅલી પીરાઅલી દુલભદાસ શામજી તૈયબઅલી દાઉદખાન

સોલ એજન્ટ—ગોવિંદજી માધવજીની કુંપની, હમામ સ્ટ્રીટ, નંબર ૬.

ગાડીના રબર ટાયરસો.

એલીફંન્ટ બ્રન્ડ અને A ૧ મારકાનાં ઉપરનાં રબર ટાયર્સો ઘણાં મજબુત ટકાઉ અને લાંબી મુદતથી મુંબઈ તેમજ બહાર ગામની પ્રજા વાપરતી આવી છે. તે વિષે વિશેષ લખવા જરૂર નથી.

મોટરનો સામાન.

આ શીવાય અમારે ત્યાંથી મોટરને લગતો તમામ સામાન એટલે ટાયર્સો, ઓઇલો અને તે શીવાય નાનો મોટો જે સામાન જોઇતો હશે તે છુટક તથા જથાબંધ પુરો પાડી આપીએ છીએ.

ગોવિંદજી માધવજીની કુંપની,—હમામ સ્ટ્રીટ, નંબર ૬.

(અગત્યની ખબર.)

બરફ વિના થંડુ પાણી પીવાનું સુખ!

એક ઉમદા શોધ અને આશીર્વાદ!

આ એક એવી જડી બુટ્ટી છે, કે જેની માત્ર એક ચમટી ફાકવાથી તે પછી પીધેલું પાણી બરફ યા આઈસના પાણીના જેવું ઠંડુ તથા રાહત બખશનારૂં લાગે છે. બરફની ગેરહાજરીમાં, અને બરફ નહી ખરીદી શકે એવાં લોકોના હકમાં, એ એક આશીરવાદ છે, જેનો લાભ અવશ્ય લેવો જોઇએ છે.

કીંમત પંદર દહાડા ચાલી શકે એટલી ભુંકીના માત્ર આઠ આના. બાહેર ગામ મની ઓરડરથી નહી, પણ સેમપલ પોસ્ટથીજ મોકલવામાં આવે છે, જેનું ટપાલ ખરચ એક આનો વધુ છે. એટલે, મંગાવનારાંઓએ એકંદર નવ આનાની પોસ્ટની ટીકીટો (બબ્બે દોઢીઆંવાળી) નીચલે સીરનામે મોકલવી.

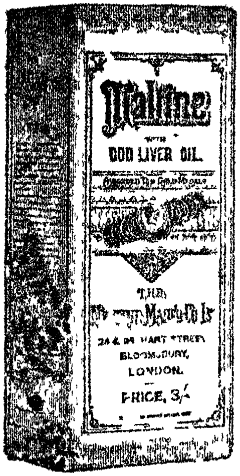
જેઓ નમુનાની ભુકી મંગાવે તેઓએ એકંદર બે આનાનો અવેજ પ્રથમ બીડી મોકલવો. તે શીવાય નમુનાની ભુંકી મોકલવામાં આવશે નહી.

ડાહ્યાભાઈ રામભાઈ.

ઠે० દાદા તટુનો મોહોલો—નવસારી.

(ગાયકવાડ તાબે.)

"MALTINE" WITH COD LIVER OIL.

The healing and special dietetic values of cod liver oil are too well known to need recapitulation. Suffice it to say that it has a peculiar and effectual action on nutrition and is particularly valuable in consumption and other wasting conditions of the body.

There are, however, many objections to plain cod liver oil. It is very indigestible, and its characteristic odour and flavour render it unpalatable to a large number of people.

In "**Maltine**" however, these difficulties are overcome by a scientific and high grade combination of the oil with "**Maltine**"

"The objectionable taste is quite masked by the pleasant nutty flavour of "**Maltine,**" and the oil is so broken up in the process of amalgamation that it at once becomes easily digestible, and readily assimilable, so that it is completely absorbed by the system

This preparation gives all the advantages of malt with the additional benefits of the oil, and is of untold, utility in all cases of malnutrition and incipient rickets.

The Oil is intimately blended with the Malt, and fulfils all the conditions of perfect digestion 'Maltine' is an excellent medium for the Oil besides aiding materially in its digestion It has the additional merit of converting it into an elegant and palatable preparation."—*Medical Press and Circular*

LADY ANNE MURRAY Loch Carron, Ross-shire writes "I have found it so wonderfully effective amongst the poor up here and have three or four bad cases who are simply kept alive on it.

Influence of Fat in Rickets Rickets is a disease mainly produced by the deficiency of fat (with phosphates) in the diet

Weakly, rickety children are cured by the use of foods suitable to the condition and "**Maltine**" with Cod Liver Oil is a thoroughly reliable preparation, and its use will be attended with the happiest results

"**Maltine**" and "**Maltines**" with **Cod Liver Oil** are prepared only by

THE MALTINE MANUFACTURING Co., Ltd.
24 & 25, HART STREET, BLOOMSBURY, LONDON.

કોડલીવર ઓઇલ સાથનું માલટાઈન.

કોડલીવર ઓઈલ ખોરાક તરીકે લેવાથી તેના ફાયદા અને ગુણો એટલા બધા જાણીતા છે કે તેનું વરણન કરવાની કાંઈ જરૂર નથી અને માત્ર આટલુંજ કહેવું બસ થશે કે તે નબળા બાંધા ઉપર ચમતકારીક રીતે ગુણ કરી શરીરમાં લોહી તથા માસ વધારે છે તેમજ શરીરના ઘટતા જતા હાલત અને ખઈના રોગ ઉપર વીશેશ કરીને ઘણોજ કામ આવતો છે સાફ કોડલીવર ઓઈલ અમસ્તુ લેવાથી જલદીથી પાચન થઈ શકતું નથી તેમજ તેનો વાસ અને સ્વાદ ઘણા લોકોને નહીં પસંદ પડે તેવા છે. માલટાઈન સાથે કોડલીવર ઓઈલને રસાયણ શાસ્તરોની રીત પ્રમાણે ઘણી સરસ રીતે ભેલી હોવાથી ઉપર કહેલી ખામીઓ દુર થઈ શકે છે માલટાઈનમાં કોડલીવર ઓઈલ ભેળવાથી તેનો અણગમતો સ્વાદ બદલાઈ જઈ તે સ્વાદીષ્ટ બને છે તેમજ તે એટલું બધું મળી જાય છે કે તે લેવાથી તરતજ પાચન થઈ શકે છે આ બનાવતથી ખુદ માલટાઈનના ફાયદા મળે છે તેમજ તેની સાથે વળી કોડલીવરના ફાયદા પણ માલમ પડે છે. જ્યારે બદહજમી અને સરૂઆતના વ્યાધીઓમાં ખાસ કરીને ઉપયોગી છે.

"કોડ લીવર તે માલટાઈન સાથે ઘણી સરસ રીતે ભેળવેલ હોવાથી જેથી તે સંપુરણ રીતે પાચન થઈ શકે છે, વળી કોડ લીવરને માટે માલટાઈન એક સારૂં સાધન છે અને તે પાચન કરાવવામાં મદદ કરે છે તેમજ તેનામાં વીશેશ ગુણ એ છે કે તે કોડ લીવરને સ્વાદીષ્ટ બનાવે છે" મેડીકલ પ્રેસ અને સરક્યુલર

લેડી એની મરે લખે છે કે—"તે ગરીબ વરગમાં, ઘણું વીચાર રીતે અસરકારક મને માલમ પડ્યું છે અને ત્રણ ચાર ગંભીર દરદીઓને તો તેના ઉપરજ માત્ર જીવાડવામાં આવ્યા છે"

રીકેટમાં ચીકાસની અસર—રીકેટ એક જાતનો વ્યાધી છે કે જે મુખ્યત્વ કરીને ખોરાકની અંદર ચીકાસના કમીપણાથી ઉતપન થાય છે નબળા અને રોગીષ્ટ છોકરાઓની તંદુરસ્તીને અનુસરતો ખોરાક આપવાથી તેઓ બદન સારા થયા છે, અને તે કોડ લીવર ઓઈલ સાથનું મેળવેલું માલટાઈન આપવાથી તેનું પરીણામ ઘણુંજ સારૂં આવે છે.

માલટાઈન અને 'કોડલીવર ઓઇલ સાથનું' માલટાઈન ફક્ત લંડનની
ધી માલટાઇન મેન્યુફેકચરીંગ કંપની લીમીટેડ, બનાવે છે.
૨૪ અને ૨૫ હાર્ટ સ્ટ્રીટ, બ્લુમસબરી—લંડન.

સ્ત્રીઓને શક્તી આપનારી દવા.

એલટ્રીસ કોર્ડીયલ રીઓ.

આ દવા સ્ત્રીઓને લાગુ પડતા સર્વે દરદોને દફે કરવાની અદ્‌ભુત શક્તી ધરાવે છે. પેટું અને તેના તમામ અવયવો ઉપર તે લેવાથી પુશકલ શક્તી આપે છે તેથી સ્ત્રીઓને એ દવા સઘળા રોગો ઉપર પછી તે રોગ **ડીસમેનોરેથા, મેનરેયા, લુકોરીયા, અમોનોરીયા** કે પછી સ્ત્રીઓને લગતું કોઇબી દરદ હોય તે માટે ઘણીજ ઉપયોગી માલમ પડી છે.

જોબનનાં વેશમાં આવતી છોકરીઓ તેમજ ગરભવતી સ્ત્રીઓને તેઓનું ગયેલું બળ અને કમી થતું તાકાતપણું આ દવા લેવાથી જલદીથી પાછું આવે છે.

એલટ્રીસ કોર્ડીયલ રીયો—તમામ મળમુત્રના બાંધાને મજબુત કરે છે તેથી ગરભ અધુરે જતો અટકે છે, જે સ્ત્રીઓ કમરના દુખાવાથી અથવા એવા બીજા દરદથી પીડાતી હોય અથવા સાંધાના સોજાની ફરીયાદ કરતી હોય તો તેઓને એ દવા જરૂર આપવી જોઇએ. આ દવા મુખય કરી સ્ત્રીઓને લાગુ પડતાં દરદો સાજા કરવા માટે જાણીતી છે તેથી ઘણાખરા તબીબો તેની ભલામણ કરે છે.

જે કુવારીકાઓ ૧૧ વરસથી ૧૮ વરસની હોય કે જે વખતમાં તેઓ કુવારીકા અવસ્થામાંથી સ્ત્રીની અવસ્થામાં જાય છે તેઓને **એલટ્રીસ કોર્ડીયલ રીયો** ખાસ ઉપયોગી છે કારણકે એ વાપરવાથી સ્ત્રીને પુશકળ તાકાત તથા શક્તી આપે છે.

દવા લેવાની રીત—ખોરાક ખાવાની અને બીછાને જવાના વખત વચ્ચે એક ચમચો દીવસમા ત્રણ વખત લેવી.

નર્વ તોનીક.

નર્વસનેસ, ઉંઘ નહી આવતી હોય તો તે માટે, આફરો, અને આળસપણું તથા નામરદાઈ માટે સીલેરીના જ શક્તી આપનારી દવા છે તે ખાવા પછી અને સુવા જતા પહેલા દીવસમાં ત્રણ વખત એક ચમચામાં લેવી તેમજ દારૂના વ્યસનમાં પડેલાઓને આરામ કરવા માટે આ દવા એક મજબુત ઉપાય છે

નર્વસ સીસ્તમ માટે આ એક ઉત્તમ શક્તી આપનારી દવા તરીકે સીલરી લગભગ ૪૦ વરસથી જાણીતી થયલી છે.

કેમીસ્ટો, ડ્રગીસ્ટો અને ઇન્ડીઆમાં દવા વેચનારાઓ
એલટ્રીસ કોર્ડીયલ રીયો અને સીલેરીના મોટા જથામાં રાખે છે.

આ દવાઓ ઘણીજ ઉપયોગી માલમ પડવાથી તેની નકલો ઘણી થઇ છે માટે આ કંપનીએજ બનાવેલી ખરી દવા છે એમ દવાની શીશી ઉપર **રીયો કેમીકલ કંપનીના** નામની નીશાની લગાડેલી છે તે જોઇ તેની પ્રથમ ખાત્રી કરી લેવી.

નમુનો અને એ સંબંધી જોઇતી વધુ વીગત માટે નીચે જણાવેલી કંપનીને લખો.

રીયો કેમીકલ કંપની,
૭૯, બેરો સ્ટ્રીટ, ન્યુ યોર્ક સીટી—યુ. એસ. એ.
Rio Chemical Co.,
79, Barrow St., New York City, U. S. A.

MAYPOLE SOAP FOR HOME DYEING.

The ART of DRESSING WELL is understood by most Ladies and MAYPOLE soap furnishes the means for all

What we wish to convey by this statement is:—that to buy new things for every change in colour dictated by fashion is extravagent, and for most people unpracticable. It is also unnecessary, when by use of **MAYPOLE** soap you can **DYE AT HOME** in **15 Minutes** to the most delicate shade or colour, your Blouses, Laces, Silks, Satins, Gloves Ribbons, Scarves Feathers, Lingerie, Curtains, &c.

NO MESS. NO TROUBLE.
WON'T WASH OUT OR FADE.

COLOURS STOCKED.

Ecru, Cream, Pink, Salmon pink, Scarlet, Cerise, Crimson, Cardinal, Terra cotta, Fawn, Nut brown, Dark brown, Canary, Orange, Heliotrope, Dark Green, Mauve, Light blue, Navy blue, Purple, Plum, Maroon, Aloe green, Black.

SOLD EVERYWHERE.

The MAYPOLE COMPANY (1899) Ltd.,
17 CUMMING STREET, KING'S CROSS, LONDON, N.
SEND FOR OUR FREE PAMPHLET, "THE PERFECTION OF HOME DYEING.

ઘરવતુ રંગવાનો "મેપોલ સાબુ."

ઘણી બાનુઓ ઘણી સરસ રીતે કપડાંનો શણગાર કરવાનો હુનર સમજે છે, જેને માટે **મેપોલ સાબુ** સઘળા સાધનો પુરા પાડે છે. જે રીતે અમે એટલુંજ કહીએ છીએ કે દરેક નવી સીઝનમાં કપડાની ફેશનમાં જે નુતન ફેરફારો થાય છે તેવી વખતે એવા ફેશનેબલ કપડાં ખરીદવા એ ઉડાઉપણું, મોટે ભાગે તેમ બનવું અશકય અને વળી બીન જરૂરનું છે. તેનું કારણ એ કે **મેપોલ સાબુ** વાપરવાથી તમો ઘરમાં ૧૫ મીનીટની અંદર જોઈએ તેવા નાજુક રંગો સારી, લેસ, રેશમી તથા સાટીનના કપડા, મોજા, ડગલા પાટલુન વગેરે કપડાંપર આપી શકશો.

કાંઈબી બગડતું નથી, જાજી ખટપટ તથા મેહનત પડતી નથી,
અને વળી રંગ નીકળી જઇ ઝાંખો પડતો નથી.

નીચલા રંગના સાબુઓ દરેક ઠેકાણેથી વેચાતા મળશે—

એક્રુ, ક્રીમ, ગુલાબી, સામાન ગુલાબી, કીરમજી, સેરાઇઝ, ગુલાબી, કારડીનલ, ટેરા કોટા, હરણના બચ્ચાંના રંગ, 'નટ બ્રાઉન' બુરો, ઘેરો બુરો, સેહજ પીળો, નારંગયા, હેલીયોટ્રોપ, બુરો લીલો, મોવ, સહેજ બ્લુ, નેવી બ્લુ, જાંબુરો, પ્લમ, મારૂન, ઘેરો લીલો, કાળો.

ધી મેપોલ કંપની (૧૮૯૯) લીમીટેડ,
૧૭, કમીંગ સ્ટ્રીટ, કીંગ્સ ક્રોસ, લંડન, એન.
"પરફેક્શન ઓફ હોમ-ડાઈંગ" ની બુક મંગાવવાથી મોકલાવામાં આવશે.

માલની ઉત્તમ બનાવત માટે ઘણાંક ચાંદો અને સરટીફીકેટો મલી છે.

મુંબઈ કોટવાલા

અરદેશર રૂસ્તમજી કનફેકશનર

ને ત્યાં મેવા બદામથી ખીચો ખીચ ભરેલા નાતાલના
કેકો, પેશતરી પઈ, પુડીંગ, દરેક જાતની બીસકીટો
અને મીઠાઇઓ દરરોજ તાજી બનાવવામાં
આવે છે. ફકત એકજ વેલા જંગી
કારખાનું નજરે જોવાથી
ખાતરી થશે.

બાહારગામની વરદીપર ખાસ ધ્યાન આપી
સારી પેકીંગ કરવામાં આવે છે.

એક પોસ્ટ કારડ લખવે
બાહારગામનો માલ સુંદર પેકીંગથી મોકલવામાં આવશે.

વીકટોરીઆ બેકરી

પારસી બજાર, કોટ, મુંબઈ.

બ્રાંચ—ગ્રાંટ રોડ, ટ્રામ ટરમીનસ.

તેલીફોન નંબર ૨૭૫૩

તેલીગ્રાફીક એડરેસ "કનફેકશન"—મુંબઇ.

ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડરમાં આવેલી જુદી જુદી બાબદોનું સાંકલયું.

ગયા વરસનો ઇનતેખાબ,

યાને

યઝદેજરદી સને ૧૨૮૩ ના સાલમાં બનેલા જરથોસ્તીઓને લગતા જાણવાજોગ બનાવો.

—(:o:)—

સખાવત.

આ વરસે સામાનય સખાવતનો આંકડો લગભગ તેર લાખનો, ઉઠમણાની છપાયલી રકમ બે લાખ સતર હજારની, ધરમના મકાનોની કીંમત સુમારે ગણતાં લગભગ સાડાત્રણ લાખ રૂપીયા મળી આ વરસની કુલે સખાવત લગભગ પોણીઓગનીસ લાખ રૂપીઆની થવા ગઈ છે.

એ ઉપર જણાવેલી રકમ આ વરસની છપાયલી સખાવતની છે. પણ તેમાં એક સખાવત થવામાંથી, તથા ઉઠમણામાં જણાવેલી રકમમાંથી—બીજા ફંડોમાં અપાયલી, ધરમનાં મકાનોવાલી રકમ જે આગલાં વરશોમાં સખાવતોમાં ગણાઇ ચુકલી, વીગરેની રકમ સુમારે સાડાપાંચ લાખની બાદ થવા જેવી છે, તે બાદ કરીએ તો લગભગ રૂપીયા સવાતેર લાખ જેટલો આંકડો આ વરસની સખાવતનો થવા જાય છે.

સખી વજુદ બાઇ હમાબાઇ ફરામજી પીટીટે આ વરસમાં કરેલી રૂ ૭૫૦૫૦ ની સખાવતની વીગત —ગરીબ જરથોસતીઓનુ પોષણ કરવા, સદરો પહેરાવવા, મરણ ખરચ કરવા, વીમાનાં કોલો ભરવા, દવાદારૂ કરવા વીગેરે સારૂ આપયા રૂ૨૪૦૭૪, સાઉથ આફ્રીકામાં સત્યાગ્રહીની લડત ચલાવનારાઓનાં ગુજરાન બદલના ફંડમાં રૂ૫૦૦૦, ગ્રાંટ રોડના દવાખાના માટે થયલાં ખરચ વીગેરેનાં રૂ૨૬૭૬, ઝોરાસ્ટ્રીયન એસોસીએશનને ગરીબ જરથોસ્તી છોકરાંઓને દરેક જાતનું શીક્ષણ આપવા સારૂ આપયા રૂ૨૪૦૦ અને તહેરાન સ્કુલ ફંડમાં જાનેવારી માસથી દર માસના રૂ૧૦૦ લેખે આપયા રૂ૯૦૦.

સીકંદરાબાદવાલા સખી બાઇ રતનબાઈ જમશેદજી ચીનાઇએ રૂ૩૦૦૦૦ ની નાદર રકમ દેવલાલી ખાતે એક આતશ દાદગાહ સ્થાપી તે માટે એક મકાન બાંધવા આપ્યા હતા. એ રૂપ્યામાંથી જગા ખરીદી કુવો તથા બીજો જરૂર જોગો સઘળો ઘટતો ખરચ કરવામાં આવશે.

કવેતાના જાણીતા શેહેરી ખાન બહાદુર બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી. આઇ ઈ. એ સુરત જીલ્લાના રાંદેર ગામથી જવાની સડક કાચી હોવાથી લોકોને ઘણી હેરાનગતી પડે છે તે સડક પાકી બંધાવી આપવા માટે રૂ૧૫૦૦૦ ની રકમ આપવા ખુશી બતાવી છે. રાંદેરથી જે કાચી સડક આવેલી છે જેને દાંડી રોડ કહે છે અને એ રસ્તાને લગભગ ૨૨ ગામો લાગે છે જેથી લોકની સારી આવ-જાવ થયા કરે છે તેથી શેઠ પટેલે પાકી સડક બંધાવી આપવાનો વીચાર કીધો છે. વળી એવો સાહેબ રૂ૩૦૦૦ નું બ્યાજ કુદયાણા ખાતે શેઠ મનચેરજી પટેલે સ્થાપેલા દવાખાનાને મદદ તરીકે એ વરસ થયા આપે છે અને ઉપલી સડક પાકી થવે એ રૂપ્યા પણ એ સડકમાં આપવામાં આવશે.

ચીનમા આવેલા મકાઉનું પારસી પંચાયતનું મકાન તોડી પાડી નવેસરથી બાંધવા માટે તથા તેને લગતું ફરનીચર ખરીદવા માટે પંચાયતના ટ્રસટ ફંડમાંથી ડાલર ૧૧૦૦૦ ખરચવા માટે

તા૦ ૨૪ મી સપટેમબર સને ૧૯૧૩ ને દીને અનજુમનની મળેલી એક વીશેષ સભામાં ત્રસ્ટીઓને બહાલી આપવામાં આવી હતી. આ મકાન તઇયાર થયું છે અને એની પાછળ થયલો સરવે ખરચ મરહુમ સર હોરમસજી નવરોજી મોદીની પડેલી ત્રીજા સાલની બાજની યાદમાં મરહુમના વીધવા સખી વજુદ બાઈ લેડી માણેકબાઈ હોરમજી મોદીએ પોતાની ગીરોથી આપ્યો હતો.

અમદાવાદના જાણીતા શેહેરી શેઠ દાદાભાઇ દીનશાહ કરાકાએ એવણના પીતા શેઠ દીનશાહ હોરમસજી કરાકાની યાદમાં ૩૧૦૦૦૦ ની રકમના પોરટ ત્રસટ બોંડો સરકારનાં કેળવણી ખાતાંને એવી શરતે આપયા છે કે એના બ્યાજમાંથી અમદાવાદની એંગલો વરનાકયુલર મીડલ સકુલમાં ૩૪ અને ૩૩ ની માસીક સકોલરશીપ, રણછોડલાલ છોટાલાલ હાઈ સકુલમાં ૩૪ અને ૩૫ ની એકેક સકોલ-રશીપ અને સુરતની સર જમશેદજી જીજીભાઈ એંગલો વરનાકયુલર સકુલ માટે વારસીક ૩૧૯૨ ની રકમની સકોલરશીપ આપવી.

સખી વજુદ શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટે આ વરસમાં ૩૯૧૨૭ની કરેલી સખાવતની વીગત:– સાઉથ આફરીકાં ઈનડીઅન રીલીફ ફંડમાં ૩૧૦૦૦, કોટની શેઠ બનાજીની અગીઆરીની પાસેનું ઘેર એ અગીઆરીના ત્રસતીઓએ લેવા ઉધરાનું કીધું તેમા ભરીયા ૩૨૦૦, દેવલાલીની ડુંગરવાડીના ફંડમાં ૩૧૦૧, મરહુમ શેઠ નાનાભાઈ બેરામજી જીજીભાઇ રોજ ૨૯ મો મારેસપંદ માહા ૫ મો અમરદાદ સને ૧૨૮૩ યઝદેજરદી, તા૦ ૭ મી ફેબરવારી સને ૧૯૧૪ ને દીને બેહસતનશીન થયાં તેવણુના ઉઠમણાની ક્રીયામાં ૩૫૦૦૦ ભરીયા હતા, એ રૂપીઆ શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જેનરલ હાસપીતલમાં મરહુમને નામનું એક બીછાનું સથાપવા માટે આપીયા, દેવલાલીની ડા૦ બાહદુરજી સેનેતેરીઅમનાં ગરીબ દરદીઓને પુષ્તીકારક ખોરાક આપવાના ફંડમાં ૩૧૦૫૧, ગુજરાત પાટણમાં ગાયોને પાણી પીવાનો હવાડો બાંધવાના ફંડમાં ૩૨૦૦, ગરીબી હાલતને લીધે જુદા જુદા ધણીઓને મદદ કીધી તેના ૩૪૨૬, કેળવણી આપવાના કામમાં ગરીબોને મદદ કીધી તેના ૩૫૪૮, નવજોત તથા લગન કરવા જુદા જુદા ધણીઓને આપીયા તેના ૩૭૫, સોસાઈટી, હાસપીતલ, દીસપેનસરી વતરોગેના ફંડમાં ૩૩૦, પરચુતન ધણીઓની યાદગારી રાખવાના ફંડમાં ૩૨૫ અને પરચુતન ફંડોમાં ૩૪૭૧.

ભરૂચની જરથોસ્તી અનજુમનના ત્રસ્ટી શેઠ દીનશાહ ફરામજી હમાવાળાએ ગરીબ જરથો-સ્તીઓનાં છોકરાંઓને કેળવણી આપવાના કામમાં વાપરવા માટે ભરૂચની પારસી પચાયતને ૩૮૩૦૦ આપીયા હતા. એજ સખી ગ્રહસ્થે થોડા વખત ઉપરજ ૩૬૨૫૧ ની રકમ એજ કામ માટે ભરૂચની પંચાયતને અરપણ કરી હતી. ભરૂચની પારસી પંચાયતે બે ત્રણ વરષ ઉપર મોજે અડોલ તાલુકે અંકલેશ્વરની સીમની આશરે ૧૩૫ એકર જમીન ૩૮૩૦૦ માં ખરીદી હતી. એ રકમ શેઠ દીનશા જીએ ઉપર મુજબ પંચાયતને આપી છે અને એવી શરત કરી છે કે પંચાયતનો ખરચ જતાં એ જમીનનું જે દાણ ઉપજે તે દર સાલ છોકરાંઓની કેળવણી વગેરેના કામમાં વાપરવુ.

અતરેના જાણીતા સખી શેહેરી શેઠ જહાંગીર બમનજી પીટીટે આ વરસમાં કરેલી ૩૬૩૧૬ની સખાવતની વીગત:-ધી સાઉથ આફરીકન ઇંડીઅન ફંડમાં ૩૧૦૦૦, ધી જાલભાઇ અરદેશર શેઠ માથેરાન પારસી જમખાનાનાં ફંડમાં ૩૩૦૦, ધી બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જેનરલ હોસ્પીટલના ફંડમાં ૩૧૬૬, કવેટાની યંગમેન્સ ઝોરાઆસત્રીઅન એસોસીએશનના ફંડમાં ૩૧૦૦, ધી સોસા-યટી ફોર ધી પ્રોમોશન ઓફ એડયુકેશન અમંગ ધી માસીસના ફંડમાં ૩૫૦, કરાંચી ખાતે મળેલી હીંદી નેશનલ કોનગ્રેસના ફંડમાં ૩૫૦, ધી નવરોજી માણેકજી વાડીઆ નારગોળ પારસી સ્કુલના ફંડમાં ૩૫૦, પરચુટન ફંડોમાં ૩૩૩૦૦ અને કેળવણી, ગરીબાઇ, લગણ, નવજોત વીગેરે માટે આપેલા ૩૧૩૦૦.

મહુના સખી વજુદ ગ્રહસ્થ શેઠ ફરામરોજ કેખશરૂ પટેલે મહુની મદરેસાળાને ૩૫૦૦૦ ની રકમ એવણના બેન બાઇ શીરીનબાઇ તે અતરેના જાણીતા ડાકટર એરચશાહ જમશેદજી હકીમની

ધણીયાણી ભયભીત માંદગીમાંથી સારા થયા તેની ખુશાલીમાં ભેટ આપી છે. એ રૂપ્યામાંથી જનાવરોને રાખવાનો એક શેડ બાંધવામાં આવશે જેથી મુગા જનાવરોની ત્યાં રાખવાની સવલતા થઇ પડશે અને આ મુગા જનાવરોની દુવા લેનાર આ સખી ગ્રહસ્થને ધન્યવાદ ઘટે છે.

મુબઈ તેમજ એડનના જાણીતા શેહેરી શેઠ હોરમજી કાવશજી દીનશાહ એડનવાલાએ પોતાના હમેશના સખી દીલશુરદા પ્રમાણે પારસી એસોસીએશનને રૂ૨૦૦૦ ની રકમ ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધે લગાડવામાં મદદ કરવા માટે આ વરસે આપી હતી. એવો શેઠે આગળ એજ કામ માટે આપેલા રૂ૬૦૦૦ માંથી ગરીબ જરથોસ્તીઓને સસ્તો અનાજ તથા તેવોજ ધંધો કરવા માટે મદદ તરીકે આપવામાં આવે છે.

મુંબઈના તેમજ એડનના શાહ વેપારીઓ શેઠો કાવશજી દીનશાહ એડનવાળા તથા ભાઇઓએ ડાકટર પારખવાલી હાસપીટલમાં જાથુકના બે બીછાના, ગરીબ જરથોસ્તી બાઈઓ માટે રાખવા સારૂ રૂ૨૦૦૦ ની રકમ બ્યાજ વાપરવા માટે આપી હતી. એ રકમના ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલ્ડીંગ સોસાયટીના વીસ સેરો ખરીદી આપ્યા હતા. તેમજ પુણાની આલબરટ એડવરડ ઇનસટીટયુટને પાંચ વરસ સુધી દર વરસે રૂ૧૫૦ ની નવી ચોપડીઓ ખરીદી આપવા કબુલ્યું છે.

સર દોરાબજી જમશેદજી તાતાએ લંડનના ઓલીમપીક ગેમ ફંડમાં ૧૦૦ પાઉન્ડ તથા શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાતીવાલી દેવલાલી બોરડીંગ સ્કુલને રૂ૧૫૦૦ ભેટ આપ્યા હતા. વળી એજ સખી શેઠે નારગોલ ખાતેની ધી નશરવાનજી જમશેદજી તાતા હાસપીટાલ તથા ડીસપેનસરીના ઉપયોગ સારૂ જોઇતો સામણ ખરીદવા માટે રૂ૨૦૦૦ ની રકમ આપી હતી.

શેઠ પીરોશાહ પેસતનજી વાડીઆ તથા બીલીમોરવાલાએ રૂ૪૦૦૦ ના પોરટ ટ્રસ્ટ બોંડો બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનના ટ્રસ્ટી સાહેબોને આપ્યા કે એનું બ્યાજ એવણના બાવા મરહુમ શેઠ પેસ્તનજી જમશેદજી વાડયા માકાબેહરામને નામનો ગહમબાર એક બીલીમોરામાં દર સાલ અરદીબેસ્ત મહીનાના મોહર રોજે કરવાના ખરચમાં વાપરવું.

શેઠ નશરવાનજી હોરમસજી ડાકટરે સુરત ગોપીપુરાની પારસી જરથોસ્તી અંજુમનના ઘંબાર ફંડમાં રૂ૩૫૦૦ ની સાડાત્રણ ટકાની લોનો એવી શરતોએ આપી છે કે એ રૂપ્યા અનામત રાખીને તેના વ્યાજમાંથી દર સાલ એવણના મરહુમ બાવાજી હોરમસજી બેરામજી ડાકટરના નામનો દેહ મહીનો ને રશના રોજને દીને સઘળી ધરમ ક્રીયાઓ સહીત વગર ફીનો તથા ઘર દીઠ ચાશણી સાથનો ઘંબાર કરવો. તે શરતો મુજબ ગોપીપુરાની પારસી જરથોસ્તી અંજુમનનાં ત્રસ્ટી સાહેબોએ એ લોનો કબુલ રાખી છે.

શેઠ ડોશાભાઈ લીમજીભાઈ મેગુશી બીલીમોરવાલાએ પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ લીમજીભાઈના પુણ્ય માટે રૂ૨૦૦૦ નો પોરટ ટ્રસ્ટ બોંડ ટકા ૪ નો અને રોકડા રૂ૨૦૦ મલી રૂ૨૨૦૦ બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનના ટ્રસ્ટી સાહેબોને આપ્યા કે એના વ્યાજમાંથી રોજ ૨૧ મો માહ ૧ લાને દીવસે મરહુમની બાજ પડે છે તે દીને બીલીમોરાના ગરીબ જરથોસ્તીઓને અનાજ અપાવવું તથા ત્યાંની દરેહમેહરમાં સુખડની માચી એક ચડાવવી, વળી એજ સખી શેઠે પોતાના માતાજી મરહુમ બાઈ રતનબાઇના પુણ્ય માટે પોરટ ટ્રસ્ટ બોંડ રૂ૧૦૦૦ નો ટકા ૪ નો અને રોકડા રૂ૨૦૦ મલી રૂ૧૨૦૦ બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનને આપ્યા કે એના વ્યાજમાંથી રોજ ૧૪ મો માહ ૬ ઠાને દીવસે મરહુમની બાજ પડે છે તે દીને બીલીમોરાના ગરીબ જરથોસ્તીઓને અકેક મલમલ અપાવવી તથા ત્યાંની દરેહમેહરમાં સુખડની માચી એક ચડાવવી.

એક જરથોસ્તી ગ્રહસ્થે પોતાની વરસગાંઠની ખુશાલીમાં બાઇ આવાંબાઈ પીટીટ છોકરીઓની ઓરફનેજમાં રૂ૧૦૦૦, ડા૦ માસીનાની હોસપીટલમાં રૂ૧૦૦૦, ઝેરાસ્રીયન બીલડીંગ ફંડમાં રૂ૫૦૦, ગરીબ જરથોસતીઓને અનાજ આપવાના શ્રી મંડળનાં ફંડમાં રૂ૨૦૦, ડા૦ બહાદુરજી સેનેટેરી-

યમના ખોરાક આપવાનાં ફંડમાં રૂ૨૦૦ અને સર જમશેદજી સકુલનાં ભોજન ફંડમાં રૂ૧૦૦ મલી રૂ૩૦૦૦ આપ્યા હતા.

મરહુમ બાઇ નવાજબાઈ રૂસતમજી દીનશાહજી સાવકશાહ મુલ્લાંફીરોજની એસટેટમાંથી તેવણુના બાઇ રૂસતમજી માણેકજી મુલ્લાંફીરોજને મલેલા ફાલાની બાકી રેહેલી રકમ જે રૂ૨૮૨૬–૫–૨ ની એવણુને મલી હતી, એ બધા રૂપ્યા મજકુર બાઇના પુન માટે શેઠ રૂસતમજીએ મુલ્લાંફીરોજ મદરેસાના ચાલુ નીભાવના ફંડમાં આપીયા છે કે તેની આવક એ મદરેસાના ચાલુ નીભાવ માટે વાપડવી.

અતરેના જાણીતા શેહેરી મરહુમ શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીરવાઇએ પોતાની હૈયાતીમાં વડોદરા ખાતે એવણે બંધાવેલી ધરમશાળા તથા અગીયારીનું મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી તેને રીપેર કરાની આપવા જણાવ્યું હતું અને એ માટેનાં ખરચ સારૂ રૂ૨૦૦૦ આપવાની પોતાની ખુશી જણાવી હતી. એ રૂપ્યા એવણુના મરણ પછી આપવામાં આવનાર છે.

મરહુમ શેઠ બેરામ ખરશેદજી ભેસાનીઆ રોજ ૧ લો માહા ૭ મો સને ૧૨૮૨ યઝદેજરદીને દીને હક થયા તેવણુની વરસ દહાડાની બાજની યાદમાં મરહુમનાં પુનને માટે તેવણુના પીતા શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી ભેસાનીઆએ રૂ૨૦૦૦ ની રકમ નીચલાં ફંડમાં મુદ્દલ રકમ અનામત રાખી વયાજ વાપરવાની શરતે આપી હતી:—ડા૦ બાહદુરજી દેવલાલી સેનેટેરીયમમાં ગરીબોને ખાધ ખોરાકી આપવાને સારૂ રૂ૫૦૦, ઝોરાસ્ટ્રીયન એસોસીએશનના ગરીબોના છોકરાઓને કેળવણી આપવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, પારસી એમબયુલંસના ફંડમાં રૂ૫૦૦ અને ધી બમનજી પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીટલના ફંડમાં રૂ૫૦૦.

કરાંચીના જાણીતા શેહેરી શેઠ કાવસજી હોરમસજી કાત્રકે રૂ૧૦૦૦ ની રકમ કરાંચીના પારસી જીમખાનાને ભેટ આપી હતી કે એના વ્યાજમાંથી સઉથી સરસ સકોર કરનારને ઇનામ આપવું. વલી એ સખી શેઠે સાડા ત્રણુ ટકાની રૂ૫૦૦ ની સરકારી પ્રોમીસરી નોટ મુબઇ સરકારની ચેરીટેબલ એનડાઉમેંટસના ત્રેઝરરને નામે એવી સરતે ચહડાવી આપી છે કે એનાં વયાજમાંથી સીંધની કોઇબી સરકારી અથવા સવીકારેલી સકુલમાંથી કોઇબી પારસી છોકરો અથવા છોકરી મેત્રીકયુલેશનની પરીક્ષા સઉથી વધુ મારકસ સાથ પસાર કરે, તેને રૂ૧૬ અથવા તેટલે આશરેની રોકડ રકમનું ઇનામ આપવું અને એને "ધી એ. ડી. યંગહસબંડ પ્રાઇઝ ફંડ" એવું નામ આપવું.

બીલીમોરાના જાણીતા શેહેરી શેઠ સોરાબજી શાપુરજી ગબાએ રૂ૧૫૦૦ બીલીમોરામાં મીડવાઇફ રાખવાના ફંડમાં આપ્યા હતા, અને રૂ૧૫૦૦ નામદાર ગાયકવાડ સરકારે આપવાથી તેમાંથી પાંચ વરસ સુધી નવસારીના સુબાના પ્રમુખપણા હેઠળ એ ફંડ તરફથી મીડવાઇફ રાખવામાં આવશે.

ખા૦ બા૦ ડાકટર બી. એચ. નાણાવતીએ મુંબઇની ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમાં એલ. એમ. એન્ડ એસ. અને તે નીકલી ગયા પછી એમ. બી. બી. એસ. ની પરીક્ષામાં જે છોકરો યા છોકરી પેહલો આવે તેને ચોપડીઓનું ઇનામ આપવા માટે "ધી ફીરોજ બી. એચ. નાણાવટી મેમોરીયલ બુક પ્રાઇઝ" સ્થાપવા માટે રૂ૧૦૦૦ની રકમ વ્યાજ વાપરવાની સરતે આપી હતી. વલી એઓ સાહેબે રૂ૫૦૦ સુરતની શેઠ કુકાવાલી આરફનેજમાં આપ્યા કે એના વ્યાજમાંથી એક રૂપાનો ચાંદ તથા બુકોનું ઇનામ આપવું.

ખાન બાહાદુર હોરમસજી માણેકજી બીમડીવાલાએ નારગોળ ખાતે એક તલાવ પુરવા માટે રૂ૧૫૦૦ આપ્યા હતા. એ તલાવથી ત્યાં ઘણી માંદગી ફેલાવવાથી પુરી નાખવામાં આવશે પણુ તલાવ બહુજ મોટો હોવાથી પુરવા માટે લગભગ રૂ૫૦૦૦ જેટલો ખરચ લાગશે તેથી એ કામ હાલ તરત પડી રહયું છે.

હૈદરાબાદવાળા શેઠ જહાંગીર જમશેદજી ચીનાઇએ નવસારી નજદીકના તવડી ગામની અંજુમનને રૂ૧૫૦૦ ના પોરટ ત્રસટના ૪ ટકાના બોંડ આપયા હતા કે એ રકમ અનામત રાખી એના વયાજમાંથી એ ગામના દોખમાં આગળની સગડીમાં આતશ હમેશાં રોશન રાખવો તથા રાત્રે બતી કરવી.

શેઠ હોરમજી માણેકજી ખજુરીનાને વાલનટીયરનો લોંગ સરવીસ મેડલ નામદાર સરકારે એનાયત કરવાથી એવણુને મુબારકબાદી આપવાને કરાંચીનાં પારસી જીમખાનાના સભાસદોએ ખાણુનો એક મેલાવડો કીધો હતો, એ વખતે શેઠ હોરમજીએ રૂ૧૦૦૦ ની રકમ પારસી જીમખાનાને આપી હતી કે એના વ્યાજમાંથી રમત ગમતમાં જે કોઇ સઉથી સરસ દેખાવ અને સ્કોર કરે તેને ઈનામ આપવું.

નવસારીના જાણીતા શેહેરી મરહુમ શેઠ રતનજી ફરામજી દાબુના સાહેબજાદાઓ તરફથી નવસારી ખાતેની ધી રતનજી ફરામજી દાબુ બોરડીંગમાં રેહેતા વીદયારથીઓને માટે એક લાયબ્રેરી સથાપવા સારૂ રૂ૧૦૦૦ ની રકમ એવી શરતે આપવાનું નકી થયું છે કે બીજા રૂપ્યા એક હજાર તથા પુસતકોની મદદ વડોદરા સેનત્રલ લાયબ્રેરી ખાતેથી આપવી. આ લાયબ્રેરીને શ્રીમંત મહારાજાનું નામ આપવામાં આવનાર છે.

શેઠ કાવશજી જમશેદજી મેધોરા બીલીમોરવાલાએ પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ જમશેદજીના પુણ્ સાર રૂ૫૦૦ ની સાડા ત્રણુ ટકાની સરકારી લોન બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનના ટ્રસ્ટી સાહેબોને આપી કે એના વ્યાજમાંથી મરહુમ શેઠ જમશેદજીના નામથી બીલીમોરાના ગરીબ જરથોસ્તી છોકરાને શદરો પેહરાવવામાં ખરચવા અથવા અનાજ કપડા અપાવવા. વલી એજ સખી શેઠે પોતાના માતાજી મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇના પુણ્ માટે રૂ૫૦૦ની સાડા ત્રણુ ટકાની સરકારી લોન બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનના ટરસટી સાહેબોને આપી કે એના વ્યાજમાંથી બીલીમોરાના ગરીબ જરથોસ્તીઓને અનાજ અથવા કપડા અપાવવા.

ભરૂચની પારસી પંચાયતના ટરસટી ખા૦ બા૦ આદરજી મનચેરજી દલાલે ભરૂચમાં સેનેટરી એસોસીએશનની સ્થાપના કરવા માટે રૂ૧૦૦૦ ની રકમ ભેટ આપી હતી.

ભરૂચના જાણીતા શેહેરી ખા૦ બા૦ સોરાબશાહ હોરમજી સેક્રેટરીએ ૧૯૧૩ ના સાલમાં રૂ૭૦૦ ની સાડાત્રણુ ટકાની લોન નામદાર સરકારને આપી હતી કે ભરૂચની રૂશતમજી શોરાબજી દલાલ હાઇ સ્કુલમાં પારસી છોકરાંઓમાં ગણીતના શીક્ષણુને ઉતેજન આપવા સારૂ ચાર ઇનામો સ્થાપવા અને તેને એમના મરહુમ દીકરા નશરવાનજી સોરાબજી અને તે વખતના ભરૂચના કલેકટર મી૦ ઓટો રોથફીલ્ડનું નામ આપવું.

અતરેના જાણીતા શેહેરી શેઠ રૂશતમજી બેરામજી જીજીભાઇએ દેવલાલીના ધરમના ચાલુ ફંડમાં રૂ૫૦૦ નું પોરટ ટ્રસ્ટ બાંડ ભેટ આપ્યું હતું અને એ સખી શેઠના બેટા શેઠ બેરામજીએ રૂ૧૫૦ ઉપલાંજ કામ માટે આપ્યા હતા.

ભરૂચના રહીશ શેઠ પીરોશાહ બેરામજી કામાએ પોતાના પુત્ર નશરવાનજીની શેહાડીની ખુશાલીમાં ભરૂચની પારસી પંચાયતને રૂ૬૦૦ આપ્યા હતા.

મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ તે શેઠ શાપુરજી અરદેશર દીવેચાના ધણીયાણી રોજ ૨૩ મો માહ ૧ લો સને ૧૨૮૦ ને દીને હક થયાં તેવણુનાં પુનને સારૂ મરનારનાં ત્રીજા વરસની બાજને દીને રૂ૬૦૦ મુંબઇના અનજુમનનાં આતશબેહેરામનાં ટરસટી સાહેબોને આપ્યા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એનું વ્યાજ મરનારની દર વરસની બાજને દીને બાજની ક્રીયા કરાવવામાં વાપરવું.

હાંગકાંગમાં બાનુઓ માટે એક ઓસોસીએશન સ્થાપવામાં આવી છે. આ એસોસીએશનને હાંગકાંગના જાણીતા શેહેરીઓ શેઠો કાવશજી પાલનજીની કંપનીએ ડાલર ૨૦૦ અને શેઠો એદ. પી. તલાતીની કંપનીએ ડાલર ૨૦૦ ભેટ આપ્યા હતા.

શેઠ મેરવાનજી હીરજીભાઈ કાઠાવાલાએ રૂ૫૦૦ ની રકમ ગોધરા ટ્રેનીંગ હાઇ સ્કુલમાં ભણતા બાળકોનાં મગજમાં પોતાના રાજ્યકર્તા તરફની વફાદારીનો છાપ બેસાડવાના ઇરાદાથી એ લોયલટી મેડલો એ સ્કુલના બે વીધ્યારથીઓને આપવા માટે આપી હતી કે એના વ્યાજમાંથી દર વરસે જે વીધ્યારથીઓ રાજ્ય ભકતી યાને લોયલટી ઉપર સરવથી સરસ નીબંધ લખે તેને ચાંદો આપવા. વળી છોકરાઓમાં અંગબળની કસરતનો શોખ વધે તે માટે શેઠ મેરવાનજીએ એ સ્કુલને એક રૂપાનું શીલ્ડ એનાયત કીધુ છે અને એ સીલ્ડને "લોરડ હારડીગ એથલેટીક સ્પોરટીંગ શીલ્ડ" એવું નામ આપ્યુ છે

શેઠ ધનજીભાઇ બમનજીએ નારગોલ ખાતેની ધી એન. એમ. વાહાડયા પારસી સ્કુલના છોકરાઓને વોલંટીયરસ બનાવવા માટે જોઇતી જણસો ખરીડવા સારૂ રૂ૫૦૦ ની રકમ ભેટ આપી હતી.

પારસી થીએટ્રીકલ કંપનીએ લકનો ખાતે તા૦ ૧૭મી એપ્રીલે કરેલા ખેલની આવક રૂ૫૦૦ ત્યાંના દુકાળ ફંડમાં આપી હતી.

મરહુમ શેઠ હોરમજી માણેકજી મોદીના પુણ્ માટે મરહુમના કુટુંબીઓ તરફથી દમણની જરથોસ્તી અન્જુમનના ફંડમાં રૂ૫૦૦ની રકમ આપવામા આવી હતી.

શેઠ ફરામજી કાવશજી વખારીયાએ પોતાના બેટા મરહુમ શેઠ કાવસજીની બાજ કરવા તથા મુકતાદ ટાંકણે ખરચમાં લેવા માટે રૂ૫૦૦ ની ૩।। ટકાની લોન વ્યાજ વાપરવાની શરતે સુરતના આતશ આદરાન બાગે પારસાના બાજ આફ્રરગાન ફંડમા આપી હતી.

બીલીમોરાના જાણીતા શેહેરી શેઠ ધનજીભાઈ કુવરજી ગબાએ બીલીમોરા એ. વ. સ્કુલમાં સીખતા છોકરાઓ સારૂ બોરડીગની શરૂઆત કરવા માટે વીસ છોકરાઓની સગવડ સચવાય એટલા વાસણો તથા બેડીગ વગેરેનો ખરચ જે લગભગ રૂ૩૫૦ નો થવા ગયો હતો, તે એવણે આપ્યો હતો.

શેઠો હોરમજી તથા દીનશાજી શાપુરજી મીસનરીએ મરહુમ માતાજી કુવરબાઇની યાદમાં સુવાલી ગામના ગરીબ જરથોસ્તીઓને તથા હીદુઓને આશરે રૂ૨૫૦ના ચોખા વેહેચી આપ્યા હતા તથા ગરીબ પારસી છોકરીની નવજોત કરાવી આપી હતી

શેઠ શાપુરજી ધનજીશાહ હોરમજી વખારીયાએ પોતાની પુત્રી શીરીનબાઇની શેહાદીની ખુશાલીમાં ભરૂચની પારસી પંચાયતને હસ્તકના ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવા તથા કેળવણી આપવાનાં ફંડમા રૂ૧૨૫ આપયા હતા

શેઠ સોરાબજી એદલજી વોરડને જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ મંડળી હસ્તકની નીશાળોની ગરીબની છોકરીઓને જયાફત આપવા માટે રૂ૧૨૫ આપ્યા હતા તા૦ ૮ મી સપટેમબરને દીને બંને નીશાળોમાંથી ચુટી કાઢેલી ૨૦૦ છોકરીઓને તેઓના શીક્ષકોની બાંહેધરી હેઠળ મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહડયાજીના આબોલી મધેના "માલકમ બાગ"માં આખો દીવસ લઇ જઇને જયાફત આપવામા આવી હતી.

મરહુમ શેઠ પેસતનજી રતનજી ભુરાભાઇના પુણ્ માટે એવણના છોકરા શેઠ પીરોશાહે વલસાડની જરથોસ્તી અંજુમનના ટરસ્ટી સાહેબોને રૂ૧૦૦ આપ્યા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એનું વ્યાજ વાપરવું.

શેઠ મેરવાનજી હીરજીભાઈ બાટલીવાળા તરફથી બેસાન ગામની અગીયારીના અશો ફરોહરના ફંડમાં રૂ૧૦૦ આપવામાં આવ્યા હતા.

આંટરોડ પ્રોપ્રાયટરી એન્ડ ફોર્ટ હાઈ સ્કુલના છોકરાઓએ હમેશ મુજબ ભેગાં કરેલાં ફંડમાંથી બાઈ શીરીનબાઈ કામાવાલા વાંદરાના કોનવોલેસંટ હોમમાં રૂ૫૦ અને સેવાસદનના દવાદારના ફંડમાં રૂ૩૬ આપ્યા હતા.

શેઠ જમશેદજી દાદાભાઇ રમવાળાએ પોતાની ૨૦૦૦ ચોરસવાર જમીન ત્રોમબે ખાતેના રગત પીતમાંઓ માટેના આલબલેસ લેપર એસાઇલમને ભેટ આપી હતી.

ગોધરાની શેઠો આદરજી મનચેરજીની કંપનીએ મરહુમ બાઇ પીરોજા રતનજી દલાલની યાદમાં ગોધરાની ટેલંગ હાઇ સ્કુલમા વીદયારથીઓમાં ક્રીકેટનો શોખ વધારવા માટે એ સ્કુલને ક્રીકેટ શીલ્ડ ભેટ આપ્યું હતું.

અતરેના જાણીતા શેહેરી શેઠ પેસતનજી ડી. ખાને બાબુલા ટેંકની સોશીયલ સરવીસ લીગ ફ્રી ડીસપેનસરીને જોઇતી દવાઓ વેલાતથી મંગાવી પુરી પાડી હતી.

મરહુમ શેઠ નશરવાનજી કેકાશજી મેહતાની વરસીને દીવસે એવણુના ધણીઆણી બાઇ કુવરબાઇએ નવસારીના માણેક બાગમા લગન, જશન વગેરેના થતા જમણો વખતે વાપરવા સારૂ ૧૪ ટેબલો, ૩૫ ખુરસીઓ, તથા ટેબલ કલાથો અને ગલાસોની ભેટ કીધી હતી.

બાઇ માણેકબાઇ ફ્રામજી ભરૂચાએ પોતાના ધણી મરહુમ શેઠ ફ્રામજીના તથા બેટી મરહુમ બાઈ ડોશીબાઈ સોરાબજી હકીમના પુણ માટે દમણુની દરેમેહેરમાં વાપરવા સારૂ જરમન સીલવરનાં ખુમચાઓ ભેટ આપ્યા હતા.

જાણીતા એજયુકેશનીસ્ટ શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાતીએ દેવલાલી ખાતે પારસી છોકરાઓ સારૂ સાત વરસ થયા એક બોરડીંગ સ્કુલ સ્થાપી ચલાવના હતા. એ દરમ્યાન એવણુને એ ખાતા માટે કાયમ મકાનની જરૂર જણાયાથી એક યોજના ઘડી દશ દશ હજારની દશ રકમો પારસી કોમ પાસે માગી હતી, જેથી મુબઇના ઝવેરી શેઠ અરદેશર ભીખાજી પટેલે રૂપ્યા દશ હજારની રકમ આપી હતી. (આ સખાવતની વીગત ગયા વરસના કાલેનડરમાં સખાવતમાં છપાઇ ગઈ છે) અને મરહુમ શેઠ અરદેશર હોરમારજી વાહાડયાના ટરસ્ટીઓએ બીજા રૂપ્યા દશ હજાર આપવા જણાવ્યા હતા. એ ઉપરાંત બીજા વધુ નાણા શેઠ એદલજીએ મેલવવા કોશેશ કરવા છતા નહીંજ મલવાથી મરહુમ શેઠ વાહાડયાના ટરસ્ટીઓની માગણી એવણે ના કબુલ કરી શેઠ અરદેશર ઝવેરીના મલેલા રૂપ્યા પાછા આપવા એવણુની સ્કુલના ટરસ્ટીઓને જણાવ્યુ હતુ. શેઠ એદલજીએ એ સ્કુલ સાથનો સંબંદ છોડી એવણુના મદદગાર શેઠ ધનજીશાહ માણેકજી જાલને એ સ્કુલનો બધો વહીવટ સોપ્યો હતો.

મરહુમ શેઠ નવરોજી મા. વાહાડયા સી. આઇ. ઇ. પોતા પાછલ ગજાવર દોલત ત્રસ્ટીઓને સોંપી ગયા છે, જેઓ દર વરસે સખાવતમાં ઘણી સારી રકમ આપે છે, આ ધરમખાતામાંથી આ વરસે કરેલી મદદની કેટલીક વીગત નીચે મુજબ છે.—લડાઈમાં ઘાયલ થયલાઓને મદદ કરવા માટે ઉઘાડેલાં ઇમપીરીયલ ઇંડીયન રીલીફ ફંડના મુબઇ ઇલાકાની શાખાના ફડમાં રૂ૧૦૦૦૦૦, કાઉનટેસ ઓફ ડફરીન ફંડની મુબઈની શાખાને રૂ૭૦૦૦, સોલાપુરના દુકાળ ફડમા રૂ૩૦૦૦, અલાહબાદની સંયુકત પ્રાંતની ફેમીન રીલીફ ફડને રૂ૨૫૦૦, સકરના આરામગાહના ફડમાં રૂ૩૦૦ અને કીંગ જયોરજ ધી ફીફથ એનટીટયુબર કયુલોસીસ લીગને રૂ૨૫૦

મરહુમ શેઠ ન. મા. વાહાડયાના ચેરીટી ફંડમાંથી ચાર વરસમાં કરવામાં આવેલી સખાવતની વીગત— વહાડયા ચેરીટીઝ ખાતાંના સ્થાપક મરહુમ શેઠ નવરોજજી માણેકજી વહાડયાની નેક યાદમાં તેવણુના ત્રસ્ટી સાહેબો તરફથી જમશેદી નવરોઝનાં દીવસે સાંજનાં ચાર વાગતે પરેલના ગવરમેંટ હાઉસ રોડ ઉપરનાં વહાડયા કુટુબનાં કુશાદે મકાનમાં વડા જજ સર બેસીલ સકોટનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ એક મોટો મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. પારસી ઓરફનેજ અને જુદી જુદી સખાવતોથી ચાલતી સ્કુલોમાં ૩૫૦ છોકરા અને છોકરીઓને નોતરવામાં આવ્યાં હતાં, અને ૧૭૫ છોકરાંઓને બપોરના જમાડયાં હતાં જયારે હીંદુ ઓરફનેજનાં ૧૦૦ બાળકોને મીઠાઇનાં પડીકા આપયાં હતાં. શરૂઆતમાં સર જમશેદજી જીજીભાઇએ રીપોરટ વાંચી સંભળાવયો હતો. જે નીચે મુજબનો હતો.— મરહુમ શેઠ નવરોજજી માણેકજી વહાડયાએ પોતાની બોહોળી મીલકતનો વહીવટ કરવાને જે ફરમાનો

આપેલાં છે, તેને અનુસરીને અમે કામ લેવાની તજવીજ કરી છે. શેઠ વહાડયાની મરણ પછીનાં ચાર વરસમાં બજાવેલાં કામનો અહેવાલ ટુંકમાં જણાવીશ કે દર વરસે મીલકતની આવક સખાવત માટે રૂ૩ લાખ જેટલી થવા જાય છે. ગરીબ છોકરીઓનાં લગન કરવા પાછળ ૧૯૦૯–૧૦ માં રૂ૩૨૦૧, ૧૯૧૦–૧૧ માં રૂ૩૬૫૦, ૧૯૧૧–૧૨ માં રૂ૩૩૬૦, અને ૧૯૧૨–૧૩ માં રૂ૫૩૭૫, તેમજ પારસી છોકરા છોકરીઓની નવજોત કરવા પાછળ ૧૯૦૯–૧૦ માં રૂ૧૨૫, ૧૯૧૦–૧૧માં રૂ૨૫૦, ૧૯૧૧–૧૨ માં રૂ૩૭૫ અને ૧૯૧૨–૧૩માં રૂ૬૫૦ આપ્યા હતા. ઓરફનોનાં નીભાવ અને કેળવણી પાછળ ૧૯૦૯–૧૦ માં રૂ૧૯૮૦ ૧૯૧૦–૧૧ માં રૂ૯૮૦૧, ૧૯૧૧–૧૨ માં રૂ૪૭૬૦ અને ૧૯૧૨–૧૩ માં રૂ૧૪૯૨૨ આપ્યા હતા. આ મદદ મેળવનારાઓમાં અમદાવાદની મહીપતરામ રૂપરામ ઓરફનેજ, સુરતની વનીતા વીશ્રામ, પુના નેટીવ ઈનસ્ટીટયુશન, સેવાસદન અને પીટીટ ઓરફનેજ હતી. અહીં પારસી ઓરફન છોકરાઓને દર વરસ મદદ કરી હતી. આસ-પીટલ અને તબીબી મદદમાં ૧૯૦૯–૧૦ નાં સાલમાં રૂ૫૯૬૦૦, ૧૯૧૦–૧૧ માં રૂ૫૯૬૨૩, ૧૯૧૧–૧૨ માં રૂ૬૮૦૦૪, અને ૧૯૧૨–૧૩ માં રૂ૧૩૬૩૫૦ આપયા હતા. આ મદદ મેલવ-નારાઓમાં બેદમસ વાયલી આસપીટલમાંની બાઈ મોટલીબાઈ વાડીયા ડીસપેનસરી, વેસાવા મધેની ફલેર રોડ, કોનવેંટને લગતાં બાઇ મોટલીબાઈ વાડીયા કોનવેલેસંટ હોમ, મુલતાનની આંખની આસપીટલ, સીમલા નજદીકનાં ધરમપોરનાં ખહીનાં હોમ, યુનાઇટેડ ફ્રી ચરચ ઓફ્ સકોટલંડ મીશનના સંબંધમાં પુના મધેની ગરીબો માટેની એન. એમ. વાડીયા આસપીટલ, દેવલાલીની બહાદુરજી સેનેટોરીયમ, હીંદ અને પુરબ માટેનાં રગતપીતયાંઓ માટેનાં મીશનને, હીંદી નરસોની કેળવણી માટેનાં કાઉનટેસ ઓફ્ ડફરીન ફંડ, પારસી દીવાનાઓ માટેનાં એન. એમ. પીટીટ ચેરીટી ફંડ, ફ્લોરંસ નાઇનટીંગેલ વીલેજ સેનીટેશન ફંડ, મરાઠી મીશનનાં સંબંધમાં અહમદનગર ખાતેનાં નરસીસ હોમ, કુમાન મધેનાં ખહીના સેનીટેરીયમ, તવડીની ડીસપેનસરી, નાશકનાં રગતપીતયાંઓ માટેનાં આશ્રમ, બમનજી પીટીટ પારસી જેનરલ આસપીટલ, મરાઠી મીશનનાં સંબંધમાં વાઈ મધેની એન. એમ. વાડીયા આસપીટલ, લેડી હારડીંગ નરસીંગ ઇનસટીટયુશન, બોંબે પ્રેસીડનસી કીંગ એડવરડ મેમોરીયલ આસપીટલ, અને કીંગ એડવરડ ધી સેવનથ મેમોરીયલ આસપીટલ (અલાહબાદ ખાતેની) હતી. ગરીબ નીરાધારોનાં નીવારણ માટે ૧૯૦૯–૧૦માં રૂ૨૮૭૭૯, ૧૯૧૦ ૧૧માં રૂ૪૭૮૫૬, ૧૯૧૧–૧૨માં રૂ૫૪૭૩૬ અને ૧૯૧૨–૧૩માં રૂ૬૭૫૩૧ આપ્યા હતા. આ મદદ મેલવનારા નીચલા છેઃ– ચાર વરસમાં સેવાસદનને રૂ૩૮૦૦૦, ત્રાનસવાલનાં હીદીવાનોનાં સંકટ નીવારણનાં ફંડમાં રૂ૬૦૦૦, સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનીવોલંટ ઈનસટીટયુટનાં ગરીબ બાળકોનાં ભોજન ફંડમાં રૂ૧૩૦૦૦, અને બોંબે લીગ ઓફ્ મરસીને રૂ૫૦૦૦ આપ્યા હતા. એ ઉપરાંત છુટક માણસને મોટે ભાગે મદદ કરવામાં આવી છે. જબરાં સંકટો વેળા નીચે મુજબ મદદ આપી છે ૧૯૦૯–૧૦માં રૂ૧૭૩૬૨, ૧૯૧૦–૧૧માં રૂ૫૧૭૦, ૧૯૧૧–૧૨માં રૂ૪૭૩૨ અને ૧૯૧૨–૧૩ માં રૂ૨૦૦૦૦. ૧૯૧૧–૧૨ નાં સાલનાં મોટા દુકાળનાં સંકટ વખતે ઉપલી રકમ ઉપરાંત રૂ૮૮૩૯૧ આપયા હતા. મોટા સંકટોમાં પેરીસ શેહેરની રેલ, ચીપલુનની આગ, અદાનામાં ખ્રીસતીઓની કતલ, નાગપોર મધેની મરકી, સીરોલીની આગ, નવસારી મધેની મરકી, દેરા ગાઝીખાન મધે આવેલી રેલ, ખંડવા અને મરદી અને શીકારપુરની આગ, ટીઇટેનીકવાળી સટીમરને લગતી હોનારતનાં સંબંધમાં ઉભાં કરેલાં લોરડ મેયરનાં ફંડમાં, ૧૯૧૨–૧૩નાં અહમદનગર જીલ્લાના દુકાળમાં, બાલકનની લડાઈ વેળા રેડ ક્રેસંટ ફંડમાં રૂ૫૦૦૦ અને પાલીતાણાની રેલમાં ૧૯૧૧–૧૨નાં દુકાળ વેળા મુંબઇ ઇલાકામાં તેમાં ખાસ કરીને ગુજરાત અને કાઠીયાવાડમાં મદદ આપી હતી. મનુસ્યજાતને ઉપયોગી થઇ પડે એવાં જાનવરોનું રક્ષણ કરવા માટે સખાવત કરવામાં આવી હતી. આ સખાવત ખાસ કરીને ઘોડા અને કુતરા માટે વપરાઇ છે. સરકારે ત્રસટીઓની સુચના સવીકારી છે કે મુંબઇ

ઇલાકામાં જરૂર પડે ત્યાં સીવીલ વેટરીનરી આસપીટલો બાંધવી અને તેને મરહુમ શેઠ વાડીઆનું નામ આપવું તથા સરકાર અને ત્રસટીઓએ ખરચમાં સરખો હીસ્સો આપવો. અત્યાર સુધી રૂ૩૦૦૦૦ આપયા છે અને હવે દર વરસે રૂ૧૫૦૦૦ આપવાના છે અને સરકારે પણ દર વરસ તેટલોજ ફાળો આપવાનો છે. આ મદદ દરેક જીલ્લામાં ગોઠવણ થાય ત્યાં સુધી ચાલુ રહેશે. કેળવણીના સંબંધમાં ખરચ કરયો છે તે માટે વીલમાં ખાસ ફરમાન નથી. ત્રસટીઓએ વીલમાં બખ્શવામાં આવેલી મુનસફીનો ઉપયોગ કરયો છે. કેળવણી પાછળ ૧૯૦૯–૧૦માં રૂ૧૭૮૧૨, ૧૯૧૦–૧૧ માં રૂ૮૩૪૧૮, ૧૯૧૧–૧૨માં રૂ૮૬૮૯૬ અને ૧૯૧૨–૧૩માં રૂ૧૦૦૬૨૭ ખરચ્યા છે. આ મદદ મેળવનારાઓમાં જુવેલની સેંટ જોસફ સ્કુલ, પુના મધેની પારસી કન્યાઓ માટેની દસતુર નોશેરવાન હાઇ સ્કુલ, મહાબલેસ્વર મધેના ગરીબો માટેનાં ઈંનડસ્ત્રીયલ હોમ, કરાંચીની વીરબાઇજી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ પરેલની કોનવેંટ સ્કુલ, આંધળાઓ માટેની મીસ મીલારડની સ્કુલ, જરથોસ્તી શીક્ષણનો ફેલાવો કરનારી મંડળી, ફરગયુશન કોલેજ, સીરૂર મધેની સર દીનશાહ પીટીટ ઇન્ડસ્ત્રીયલ સ્કુલ, પારસી છોકરીઓ માટેની બાઇ મોટલીબાઈ વહાડયા વરક કલાસ, ભરૂચની બાઇ મોટલીબાઇ વહાડયા કન્યાશાળા, નારગોળના છોકરાઓ માટેની એન. એમ. વહાડયા સ્કુલ, પુનાની મહીલા વીદયાલય, વાંદરાની સેંટ જોસફ કોનવેંટ સ્કુલ, એલેકઝાનડરા નેટીવ ગરલસ ઇંગ્લીશ ઇન્સટીટયુશન, પંજાબના દેવસમાજ, અહમદનગરની ઇન્ડસ્ત્રીયલ સ્કુલ, અને મુંબઇ ઈલાકા માટેની વેપારી કોલેજ હતી. લાયક વીદયારથીઓને સ્કોલરસીપો આપી છે, તેમાં નવ જણ આઈ. સી. એસ. આઇ. એમ. એસ. અને સીવીલ એનજીનીયરીંગ માટે ઇંગલંડમાં અભ્યાસ કરે છે, જયારે બે જવાન બાનુઓ અમેરીકામાં તબીબી અભયાસ કરે છે. ગરીબ પારસીઓ માટે ચાલીઓ બાંધવાનું ફરમાન અત્યાર સુધી અમલમાં મેલાયું નથી. આ કામ માટે બાઈ મોટલીબાઇના પીતા મરહુમ શેઠ જહાંગીરજી નશરવાનજી વાડીયાની માલેકીની વડવાઓની મીલકત જાથુક માટે પટે લીધી છે. તે આંબોલીમાં માલકમબાગ એસ્ટેટને નામે ઓળખાય છે, અને તે બરતમાં ૩૫ એકર છે. નામના દરે ત્યાં ગરીબ વચલે વાંધેના અને ઉપલા વચલા વરગના માટે ચાલીઓ બાંધી તેમને ત્યાં વસાવવા ધારયા છે. વળી બીજાઓને પણ ત્યાં પટે જમીન આપી મકાન બાંધવા દેવામાં આવશે. પરચુટણ સખાવત પાછળ ૧૯૦૯–૧૦માં રૂ૧૪૦૧, ૧૯૧૦–૧૧માં રૂ૫૦૦૦, ૧૯૧૧–૧૨માં રૂ૩૬૫૪૨, અને ૧૯૧૨–૧૩માં રૂ૫૪૧૫૧ આપયા છે. અહમદનગરના જાહેર બાગ માટે રૂ૫૦૦૦, ઉદવાડાના બાઇ મોટલીબાઇ રોડ માટે રૂ૬૦૦૦, ઇન્છાપોર સુંવાલી રોડ માટે રૂ૩૦૦૦, યુનીયન જેક કલબને રૂ૧૦૦૦, ઉદવાડાના ધરમશાળાને રૂ૧૨૦૦૦, નામદાર શહેનશાહની તાજપોશી વખતે ગરીબોને ખવાડવા રૂ૧૦૦૦૦, પીઠાં સ્ટ્રીટમાં એક મકાન ખરીદવા રૂ૧૩૦૦૦, સર જે. જે. આરટ સ્કુલનાં જીમખાના માટે રૂ૧૦૦૦, કલકતાની અગીઆરીમાં એન. એમ. વાડીયા હોલ માટે રૂ૧૫૦૦૦, ઉદવાડાના આતશબેહેરામનાં મકાનના સમારકામ માટે રૂ૪૦૦૦, ઇંદોરની પારસી અંજુમનને રૂ૨૦૦૦, અને ભાયખલાની વાઇ. એમ. સી. એ. ની ઈમારત માટે રૂ૧૦૦૦૦ આપયા છે. અમો ત્રસ્ટીઓએ અમારી ફરજ ઉતમ રીતે બજાવવાને બનતી તજવીજ કરી છે. દર બુધવારે સભા મેળવીયે છીયે. કામ કાંઇ સેહેલું નથી, પણ સઘળા વરગના દીલસોજ મીત્રો તરફથી ઉતેજન અને ટેકા મળ્યા છે. માજી ગવરનર લોરડ સીડનહેમે એક ઉતમ સલાહકાર, રાહબર અને મીત્ર તરીકે મદદ કરી હતી જે માટે તેવણના મોટા આભારી રહીશું. રીપોટ વાંચી રહયા પછી રમતગમતના અખાડામાં ફતેહમંદ ઉતરેલાઓને સર બેસીલ સકોટે ઇનામો વેહેંચી આપયાં બાદ એવણે પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરવા પછી મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

જરથોસ્તી અંજુમનના આતશબેહરામ સાહેબની રોજ ૩ જે માહા ૨ જાને દીને પડેલી સોળમાં વરસની સાલગ્રહને દીને વંચાયલા રીપોરટ મુજબ બાજ રોજગાર વગેરે કરાવવા માટે મળેલા

૨૨૦૦૦૦ માં મરહુમ શેઠ માણેકજી નવરોજી પાઉવાલાની પુંજીમાંથી એવણનાં એકજીકયુત્રીકસ બાઇ માણેકબાઇ હીરજીભાઈ મોદીએ ૨૩૧૦૦, મરહુમ શેઠ પીરોજશાહ દાદાભાઈ શરાફના પુણ્ય શાર બાવા દાદાભાઇ એ. શરાફે ૨૨૦૦૦, મરહુમ બાઇ રતનબાઇ તે મરહુમ શેઠ મેહરવાનજી એજનજી દુબાશનાં ધણીઆણી તથા મરહુમ શેઠ મેહરવાનજી એજનજી દુબાશ તથા મરહુમ શેઠ જાલેજર હીરજીભાઇ દુબાશના પુણ્ય શાર બાઇ મેહરબાઇ તે શેઠ ખરશેદજી શાપુરજી શોપારીવાલાના ધણીઆણીએ ૨૧૫૦૦, મરહુમ શેઠ દોરાબજી જમશેદજી ચીનાઇ તથા મરહુમ બાઇ બચુબાઇ તે શેઠ શોરાબજી દોશાભાઇ ડુંગરીવાલાનાં ધણીઆણીનાં પુણ્ય શાર બાઈ રતનબાઈ જમશેદજી ચીનાઇએ ૨૧૩૦૦, મરહુમ બાઈ ભીખાઇજી ખરશેદજી જ. મોદીના પુણ્ય શાર શેઠ ખરશેદજી દાદાભાઇ ભાવનગરીએ ૨૧૩૦૦, મરહુમ શેઠ ખરશેદજી જમશેદજી મોદીના પુણ્ય શાર શેઠ ખરશેદજી દાદાભાઇ ભાવનગરીએ ૨૧૩૦૦, મરહુમ બાઇ ધનબાઇજી તે શેઠ ખરશેદજી જમશેદજી મોદીના બેટીના પુણ્ય શાર શેઠ ખરશેદજી દાદાભાઇ ભાવનગરીએ ૨૧૩૦૦, મરહુમ બાઈ ભીખાઇજી તે શેઠ દાદાભાઇ કાનજીભાઈ લાકડાવાલાના ધણીઆણીના પુણ્ય શાર શેઠ ડોશાભાઇ શોરાબજી મારકરે ૨૧૨૦૦, મરહુમ બાઈ ધનબાઇજી ખરશેદજી રૂશતમજી માદન તથા મરહુમ શેઠ ખરસેદજી રૂશતમજી માદનના પુણ્ય શાર શમસુલ ઓલમાં ડાકતર જીવણજી જમશેદજી મોદીએ ૨૧૦૦૦, મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ તે શેઠ શાપુરજી અ. દીવેચાના ધણીઆણીના પુણ્ય શાર શેઠ શાપુરજી અરદેશર દીવેચાએ ૨૬૦૦, મરહુમ બાઇ કુકીબાઇ અરદેશર દીવેચાના પુણ્ય શાર એવણના છોકરાંઓએ ૨૬૦૦, મરહુમ શેઠ કાવશજી શોરાબજી બુકબાઈનડર તથા મરહુમ બાઇ ધનબાઈજી કા. બુકબાઇનડરનાં પુણ્ય શાર મરહુમ બાઇની પુંજીમાંથી શેઠ સોરાબજી ઉકરજી ઉમરીગરે ૨૬૦૦, મરહુમ બાઇ બચુબાઇ તે મરહુમ શેઠ નવરોજી હોરમજી ઉમરીગરનાં વીધવાનાં પુણ્ય સાર શેઠ ઉકરજી કાવશજી ઉમરીગરે ૨૬૦૦, મરહુમ બાઇ માણેકબાઇ તે મરહુમ શેઠ જમશેદજી જીવણજી દુબાશના ધણીઆણીના પુણ્ય શાર શેઠ શાપુરજી શોરાબજી કાવારાણાએ ૨૫૦૦, મરહુમ શેઠ જમશેદજી જીવણજી દુબાશના પુણ્ય સાર શેઠ શાપુરજી શોરાબજી કાવારાણાએ ૨૫૦૦, મરહુમ શેઠ ધનજીભાઇ નશરવાનજી કરનજીઆના પુણ્ય શાર શેઠ કાવસજી નશરવાનજી કરનજીઆએ ૨૫૦૦, મરહુમ બાઇ નવાજબાઇ ફરામજી ઉમરીગરના પુણ્ય શાર બાઇ ડોશીબાઇ રૂશતમજી શરાફે ૨૫૦૦, શેઠ દાદાભાઇ બેરામજી હો. શરાફે માહાન પેગમબર અશો સ્પિતમાન જરથોસ્ત સાહેબનાં દીશાની (મરણ) કીયા કરવા સાર ૨૫૦૦, મરહુમ બાઈ ગુલબાઈ તે મરહુમ શેઠ મેહરવાનજી અરદેશર મુકાદમનાં વીધવાના પુણ્ય સાર શેઠ ફરામરોજ મેહરવાનજી મુકાદમે ૨૫૦૦, મરહુમ શેઠ દોરાબજી રતનજી મીસ્તરી તથા અરાજન્યાના પુણ્ય સાર બાઇ આવાબાઇ દોરાબજી અરાજન્યાઆએ ૨૫૦૦, મરહુમ બાઇ મીઠીબાઇ તે શેઠ કાવશજી ન. કરનજીઆના ધણીઆણીને નામે આગલ પડાવેલાં ખાતાંમાં શેઠ કાવશજી નશરવાનજી કરનજીઆએ ૨ ૧૦૦ નો વધારો કરી આપયો હતો; એ ઉપરાંત નીચલી રકમો એ મુદત દરમ્યાન મલી હતી તેમાં મરહુમ ડા૦ ફરામજી શાપુરજીના એકજીકયુતરો ૨૧૦૧, શેઠ જમશેદજી ભીખાજી પનથકી ૨૧૦૦, મરહુમ બાઇ વીરબાઇજી પેશતનજી શોરાબજી શેઠનાં વીલનાં એકજીકયુતરો ૨૬૮–૨–૧૦, શમશુલઓલમાં ડાકતર જીવનજી જમશેદજી મોદી ૨૨૫, બાઇ આઇમાય પીરોજશાહ દા. શરાફ ૨૨૫, શેઠ ખરશેદજી પેશતનજી ઉમરીગર તથા દારૂવાલા ૨૨૫, ૨૨૫ થી ઓછી રકમનાં ભરાએલા વગેરે ૨૧૦૧–૫, મરહુમ શેઠ દાદાભાઇ ન. કન્ટ્રાકટર હૉલમાં ભાષણો કરવા માટે આપેલી રજાઓની રજા ચીઠીની ફીના ૨૬૬, તથા લાઇટના ખરચના ૨૧૨૬ મલી ૨૧૯૨, મરહુમ શેઠ દાદાભાઇ ન. કનટાકટર હૉલમાં દસ્તુરજી સાહેબ કેખશરૂએ ૧૨૮૨ નાં શાલનાં માડેલાં મુકતાદ માટે મજકુર હૉલની ઑઇલ પેનટીંગ વીગેરેની મરામત કરાવવા શાર દસ્તુરજી કેખશરૂ પાસેથી મલ્યા ૨૩૦૦, આતશબેહેરાંમમાં મુકેલી ધર્મની પેટીઓમાંથી ૨૪૬૬–૧૨ મલી ૨૧૩૯૪–૩–૧૦ મલ્યા હતા. આગલા વરશોમાં જુદાં જુદાં ધણીઓએ ખાતાં પડાવી અનામત રાખવા માટે આપેલા તથા તેનાં વ્યાજનાં વધારામાથી

લીધેલી રકમનાં મલીને રૂ૧૫૧૪૦૦, તથા આએ વરશમાં અનામત રાખવા માટે મળેલા રૂ૨૦૦૦૦, તથા આએ વરશમાં બ્યાજના વધારાંમાથી લીધેલી રકમના રૂ૧૮૦૦ મલીને કુલે રૂ૨૧૩૨૦૦ થયા છે.

મરહુમ શેઠ બનાજી લીમજીની દરેહમેહેરને લગતાં ધરમખાતાંઓમાં ભરાયલા રૂ૯૨૫માની મુખ્ય રકમો:—શેઠ બરજોરજી આદરજી ભેસાનીઆએ પોતાની હૈયાતી બાદ બાજ કરવાની સરતે રૂ૫૦૦, શેઠ દાદાભાઇ નવરોજી દાવર રૂ૭૨, એક જરથોસ્તી રૂ૬૦, બાઇ માણેકબાઇ ઉકરજી બનાજી તે મરહુમ શેઠ બમનજી ફ્રામજી વારડીનનાં વીધવા રૂ૬૦, અને શેઠ હીરજીભાઇ બમનજી વોરડન રૂ૫૦.

મરહુમ શેઠ બનાજીની અગીઆરીની પાસેનું ઘર પરકોમના હાથમાં જતું અટકાવી ખરીદી લેવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૦૧૪માની મુખ્ય રકમો —શેઠ જાગીરજી મનચેરજી લાલીએ પોતાના મુરબી મરહુમ શેઠ મનચેરજી ફ્રામજી લાલીના પુણ માટે રૂ૫૦૦, શેઠો કાવશજી દીનશાહ તથા ભાઈઓ રૂ૩૦૦, શેઠ અરદેશર શાપુરજી નારીએલવાલા રૂ૧૫૦, મરહુમ શેઠ પીરોશાહ ધનજીભાઇ બનાજીના પુણ માટે બેટા પેસતનજી પી. બનાજી રૂ૧૨૦, શેઠ દાદાભાઇ નવરોજી દાવરે મરહુમ ધણીઆણી આવાંબાઇના પુણ માટે રૂ૧૦૧, શેઠ પેસતનજી દીનશાહજી ખાન રૂ૧૦૧, બાઈ માણેકબાઇ બમનજી વારડીને મરહુમ ખાવીંદ બમનજી તથા બેટા બેરામજીના પુણ માટે રૂ૧૦૦, શેઠ દાદી લીમજીભાઇ બાટલીબોઈ રૂ૫૧, શેઠ મનચેરજી ફ્રામજી ખાન રૂ૫૧, કોલબોવાળા શેઠો ફ્રામજી ભીખાજીની કંપની રૂ૫૧ અને મરહુમ શેઠ પેસતનજી સોરાબજીના પુણ માટે રૂ૫૧.

સકર ખાતે બાધવામાં આવનારા આતશ દાદગાહના ફંડમાં તા૦ ૩૧ મી આગસ્ટ સુધી ભરાયલા રૂ૮૨૭૬ માની મુખ્ય રકમો —શેઠો બાઇસની કં. રૂ૫૦, શેઠ કેખસરૂ હોરમસજી પટેલ રૂ૫૪, બાઇ ધનબાઇ કેખશરૂ પટેલ રૂ૫૪, ડા૦ સાપુરજી મનચેરજી ભરૂચા રૂ૭૫, કેપતન મે. સો. ઇરાની I. M. S. રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ મનચેરજી અરદેસર ભરૂચાનાં ઉઠમણામાં ભરાએલા રૂ૪૦, બાઈ ખરશેદબાઇ અરદેસર નસરવાનજી માસતર રૂ૧૦૧, શેઠ હોરમશજી માણેકજી ખજુરીના અને ધણીયાણી રૂ૧૪૪, શેઠો કાવસજી દીનસાહ અને ભાઇઓ રૂ૩૦૦, ખા૦ બા૦ નસરવાનજી રૂસતમજી મેહતા રૂ૨૫૧, કાઠીઆવાદના એક જરથોસ્તી રૂ૫૧, શેઠો સરોસ કે આર. કામા એન્ડ કં (લંડન) રૂ૫૧, મરહુમ શેઠ પેસતનજી ભીખાજી દુબાસના છોકરાઓ રૂ૫૦, ખા૦ બા૦ નવરોજી પેસતનજી વકીલ સી. આઈ. ઇ. રૂ૧૦૦, શેઠ કાવસજી હોરમસજી કાટરક રૂ૨૦૦, શેઠ રૂસતમની યાદમાં એક જરથોસ્તીએ રૂ૫૦, મરહુમ બાઇ કુવરબાઇ એદલજી ધાટીગરાના પુણ માટે રૂ૫૦, શેઠ જહાંગીર દાદાભાઇ ભરૂચા રૂ૫૧, શેઠ ધનજીશા જમશેદજી માસતર રૂ૫૨, શેઠ મેહરજી ન. ડોસાભાઇ મીનવાલાના પુણ માટે રૂ૫૧, શેઠ એદલજી અસપનદયારજી દીનસાહ રૂ૫૧, મરહુમ શેઠ એચ. જે. રૂસતમજીના છોકરાઓ રૂ૧૦૧, મરહુમ બાઇ આવાંબાઇ બરજોરજી દુબાસનાં પુણ માટે રૂ૫૦૧, શેઠ ડોસાભાઇ શોરાબજી મારકર રૂ૧૧૩, બાઇ ગુલબાઇ સોરાબજી ચીનાઈ રૂ૫૦, બાઇ ગાયમાય ફ્રામરોજ એદલજી દીનશાહ રૂ૧૦૦, શેઠ ફ્રામરોજ કાવસજી બેનેટ રૂ૫૦, બ દે ખોદા રૂ૫૦, શેઠ આર. દી. શેઠના રૂ૧૦૦, શેઠ રૂસતમ હોરમઝદયાર ઇરાની રૂ૫૧, શેઠ પાલનજી કાનજીભાઇ રાંડેરયા રૂ૫૦, બાઇ દોસીબાઇ હોરમસજી આદરજી પટેલ રૂ૫૧, મરહુમ બાવા પાલનજી રતનજી કન્ટ્રાકતરનાં પુણ માટે એક જરયોસ્તીએ રૂ૧૦૧, શેઠ મેરવાનજી બાના દાદાચાનજી રૂ૧૦૧, શેઠ હોરમસજી માણેકજી બીવડીવાલા રૂ૫૧, શેઠ રૂસતમજી હોરમસજી વખારીઆ રૂ૫૦ અને શેઠ ફીરોજ મ. કલબવાલા રૂ૧૦૧. આ ફંડમાં બધા મળી કુલે રૂ૧૧૯૪૯–૮ ભરાયા હતા.

સુરતના નાનપરાના હીરા મલીદાના મહોલ્લાની પુરાણી દરેમહેરને નવેસરથી બાંધવા માટેના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૮૯૬-૧૪માની મુખ્ય રકમો.—મરહુમ શેઠ ફ્રામજી પેસતનજી દોટીવાળાના પુણ

માટે રૂ૨૦૦, મરહુમ શેઠ આદરજી એદલજી દોટીવાલાના પુણ્ય માટે રૂ૫૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી એદલજી આંટીયાના પુણ્ય માટે રૂ૨૫, શેઠ ધનજીશા રૂસતમજી ઉમરીગર રૂ૨૫, બાઇ દીનબાઇ પેસતનજી ખંબાતા રૂ૨૫, અમે જે મોરાદ ખોદા પાસે માંગીયે તે પાર પડે તે માટે રૂ૩૦, મરહુમ શેઠ એદલજી સોરાબજી દભોઇવાલા રૂ૨૫, રીપન નાટક કંપનીના માલેક શેઠ મેહેરજીભાઇ નશરવાનજી સરવેયર રૂ૬૭-૧૪ અને મરહુમ શેઠ હોરમજી ફરામજી દોટીવાલા રૂ૩૦.

સુરતના ગોટીના આદરીઆનના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૨૨૯માની મુખ્ય રકમો:-શેઠ એદલજી બરજોરજી વાહાડીઆ રૂ૨૫, ખાનબાહાદુર ડાકટર બેહેરાંમજી હોરમજજી નાણાવટી તથા બાઇ આલીબાઇ જાહાંગીરજી પટેલે પોતાના કુટુંબનાં રૂવાનોનાં બાજ રોજ, મુકતાદ વીગેરેનાં ક્રીઆ કામ કરાવવા માટે આપ્યા રૂ૫૦૦૦, શેઠ અરદેશર મેહેરવાનજી આરસીગરાએ પોતાનાં માતાજીના પુણ્ય માટે રૂ૨૫ અને દસ્તુરજી બહમનજી ખુરશેદજીએ આદરીઆનના દરવાજાપર રોજ તાજા ફુલનુ તોરણ ચહાવવામા આવે છે તે માટે આપ્યા રૂ૧૦૦.

દેવલાલી ખાતેના દાદગાહ અથવા અગીયારીના ફંડમા ભરાયલા રૂ૪૨૪માની મુખ્ય રકમો:-મરહુમ શેઠ એદલજી દીનશાહ સી. આઈ. ઈ. ના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૫૮ અને મરહુમ બાઈ ભીખાઇજી દાદાભાઇ લાકડાવાલાની યાદમાં માસી રતનબાઇ જમશેદજી ચીનાઇએ રૂ૧૦૦.

નવસારીની વડી દરેહમહેરના બાજ મુકતાદ ફંડમાં પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ૧૫૨૬ ભરાયા હતા.

ભરૂચના કોટની નદીના કાંઠા ઉપર આવેલી પુરાતન દરેહમેહરનો વહીવટ ભરૂચની પારસી પંચાયત મારફતે ચલાવવામા આવે છે. એના નીભાવ માટે ઉગાડેલા ફંડમાં ભરાયલા રૂ૮૮૭ માની મુખ્ય રકમો -શેઠ પીરોજસાહ નશરવાનજી મહેતા રૂ૫૦, શેઠ બેજનજી અરદેશરજી રૂ૨૫, મરહુમ બેન આવાંમાય રૂસ્તમજી વખારીઆની યાદમાં ભાઈ તરફથી રૂ૩૧, શેઠ અરદેશર જમશેદજી દુંગાજી રૂ૨૫, શેઠ રૂસ્તમજી હોરમસજી વખારીઆ રૂ૧૦૦, શેઠ દીનશાજી ફરામજી હમાવાલા અને ધણીયાણી આવાંબાઇ રૂ૫૧, શેઠ રૂસ્તમજી ફરદુનજી જીનવાલા રૂ૫૧, શેઠ મનચેરશાહ સોરાબજી વખારીયા રૂ૧૦૦, શેઠો દીનશાહ ફરદૂનજી એન્ડ બ્રધરસ રૂ૫૧, શેઠ અરદેશર જમશેદજી દસ્તુર રૂ૨૫ અને શેઠ દીનશાજી પેસ્તનજી દુંગાજી રૂ૨૫.

જબલપોર ખાતે એક ધરમનુ મકાન, જેમાં એક ભાગમાં દાદગાહ તથા તેને લગતો હોલ, બીજા ભાગમાં મોબેદોનું રહેઠાણ અને ત્રીજા ભાગમાં ધરમશાળા તરીકે બાંધવા સારૂ ઉગાડેલાં ફંડમાં શેઠ દોરાબજી ડોસાભાઈ બીમડીવાળાએ પોતાના મરહુમ પીતા ડોશાભાઇને નામે ધરમશાળા બાંધવા માટે રૂ૫૦૦૦, ખા૦ બા૦ બમનજી એદલજી મોદીની મારફતે સુરતથી રૂ૩૪૬, શેઠ મેહરજીભાઈ ન. સરવેયર તે રીપન થીએત્રીકલ કંપનીના માલેક રૂ૨૨૦, જબલપોરના જરથોસ્તીઓ તરફથી રૂ૧૪૦૦ જેમાં શેઠ રૂસતમજી હીરજીભાઇ મેહતાના રૂ૫૦૧ તથા શેઠ પેસતનજી બરજોરજી માછલીવાળા તથા એનજીન ડરાઇવરના રૂ૫૦૦ હતા. એ ફંડમાં બધા મલી રૂ૬૯૬૬ ભરાયા છે. જબલપોર જરથોસ્તી અંજુમનના ત્રેઝરર પાસે રૂ૨૨૦૦ બાકી છે અને ઉપલા મકાન માટે બે એકર જેટલી જમીન રૂ૧૨૬૦ માં ખરીડવામાં આવી છે.

ધી બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીતાલ ફંડમાં ભરાયલા ગયા વરશના ઈનતેખાબમાં છપાયલા રૂ૨૩૫૫૭૧૫-૪-૩ પછી આ વરસમાં એ ફંડમાં બીજા વધુ રૂ૩૦૪૭૦૦-૧૪-૧ ભરાયા હતા, તે મલી કુલ્લે રૂ૨૬૬૦૪૧૬-૨-૪નું ફંડ થયુ છે તેમાં આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમો:-શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી મસાની રૂ૩૦૦, શેઠ કાવશજી દાદાભાઈ દુબાશ રૂ૨૫૦, શેઠ સોરાબજી માણેકજી શેઠનાની સખાવત રૂ૧૦૦, મરહુમ ખા૦ સા૦ માણેકજી હોરમજી વજીફદારના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૦૦, શેઠ વીકાજી દી. બી. તારાપોરવાલા રૂ૧૦૦૦, લેડી દોરાબ જ. તાતા

રૂ૫૦૦, શેઠ કાવશજી ધ. ધનભુરા રૂ૧૮૦, ખા૦ બા૦ નવરોજી પેસતનજી વકીલ સી. આઈ. ઇ રૂ૧૮૦, મરહુમ શેઠ બેરાંમજી ખરશેદજી દારૂવાલાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૦૧, ખા૦ બા૦ બરજોરજી દો. પતેલ રૂ૧૨૦, શેઠ દાદીબા એમ. દલાલ રૂ૧૦૦, શેઠો કાવસજી દીનશાજી એન્ડ બ્રધર્સની એદનની ઓફીસના સ્તાફે કરેલા નાટકની ચોખ્ખી આવક રૂ૧૨૦૦, એક જરથોશતી તાડીવાલા રૂ૧૦૦, બાઇ રતનબાઇ રૂસ્તમજી પુ જીઆરજી રૂ૩૦૦, શેઠ જે. ડી. માહાલક્ષમીવાલા રૂ૨૦૧, શેઠ આર. બી. બહમન બહેરામ રૂ૧૨૦, બાઇ પીરોજબાઇ અને એવણુના ધણી ડા૦ જેહાંગીર ખરશેદજી લીલાઉવાલા અને બાળકો રૂ૧૦૧, શેઠો જમશેદજી નવરોજી કાપડયાની કં. રૂ૧૦૧, એક પારસી રૂ૧૨૦૦, પ્રેસીડન્સી મેજીસ્ત્રેતની કોર્તમાં માહેલા મુકદમાના જરથોશતી પક્ષકાર રૂ૬૦૦, બાઇ મોતીબાઇ ફરદુનજી આલબ્લેસ રૂ૧૦૦, શેઠ મેરવાનજી મનચેરજી કામા રૂ૧૮૦, શેઠ હોરમસજી મનચેરજી કામા રૂ૧૮૦, શેઠો ડી. મેરવાનની કં રૂ૧૨૫, બાઇ આઇમાએ હોરમજી કામા રૂ૧૨૦, બાઇ ધનબાઇ પેસ્તનજી ધારવાડની યાદમાં શેઠ પેસ્તનજી એદલજી ધારવાડે રૂ૨૦૦, શેઠો એમ. એન ગોભાઇની કં. રૂ૧૦૧, શેઠ જેહાગીર શાપુરજી ગજદર રૂ૧૦૦, શેઠ ફરામજી એદલજી ધારવારે બાઇ ધનબાઈ પેસ્તનજીની યાદમાં રૂ૧૦૦, શેઠ અરદેશર પેસતનજી શેઠનાની યાદમાં તેમના પુત્રીએ રૂ૧૦૦, બાઈ આઇમાય અરદેશર કોહલાના નામનુ બીછાનુ સ્થાપવા માટે શેઠ બમનજી મેરવાનજી દલાલે રૂ૫૦૦૦, શેઠ દાદી માણેકજી લીમજી ચેરીતી ફંડના ત્રસ્તી બાઇ હીરાંબાઇ આર. ડી. એન. વાડયા તરફથી રૂ૩૦૦, શેઠ રૂસ્તમજી કુવરજી મોદી રૂ૧૨૦, શેઠ દાદાભાઇ એન. દાવર રૂ૧૨૦, શેઠ રૂસતમ દી એન વાડયા રૂ૧૨૦, બોમ્બે પરશયા સતીમર કંપનીની "ફીરોઝ" સ્તીમરના કામદારો રૂ૧૦૧, મરહુમ શેઠ બાખાજી માણેકજી દમણયાની યાદમાં રૂ૧૦૧, બાઈ મેરબાઇ તે શેઠ પાલનજી નવરોજી પાવરીનાં ધણીયાણી અને શેઠ એદલજી સોરાબજી મસાનીના પુત્રીની યાદમા તેમના વારસાએ રૂ૧૦૦૦, બાઇ ગુનાબાઇ દીનશાહ તારાપોરવાલા રૂ૫૦૦, એક પારસી મેસન રૂ૧૦૦, શેઠો બાલીવાલા અને કરાણી રૂ૧૦૦, શેઠો રતનશાહ ફરામજી અને બેજનજી માણેકજીની કં. રૂ૧૦૦, શેઠ ધનજીભાઇ બમનજી રૂ૧૦૦, શેઠો કાવશજી દીનશાહ એન્ડ બ્રધરસ રૂ૪૮૦, શેઠ એફ. ઇ. દીનશાહ રૂ૩૦૦, ખાન સાહેબ નવરોજી સતોકની બેટી અને શેઠ એદલજી માણેકજી સકલાતવાલાનાં ધણીયાણી દીનબાઇ તરફથી ત્રસ્તીઓ મારફતે રૂ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ જાહગીર સોરાબજી દલાલની મીલકતમાંથી ઉઠમણામા ભરાયલા રૂ૫૦૦, બાઇ મોટીબાઇ જાગીરજી દીવેચાએ મરહુમ પીતા દોરાબજી દોસાભાઇ હીરજીખરશેદની યાદમાં રૂ૧૫૦, ડા૦ એરચશાહ જમશેદજી હકીમે પોતાના ભાઇ મેરવાનજી જમશેદજી હકીમની યાદમાં રૂ૧૦૧, શેઠો ખરશેદજી બમનજીની કં. રૂ૧૦૦, લેડી પીરોજબાઇ શાપુરજી ભરૂચા રૂ૧૦૬, પારસી વેલ વીશર રૂ૩૦૦, સર દીનશાહ દી દાવર રૂ૨૪૦, શેઠ ફરદુનજી મનચેરજી દીવેચાની યાદમાં રૂ૧૫૧, શેઠ જેહાંગીર દીનશાહ દાવર રૂ૧૨૦, શેઠ પીરોશા બેજનજી ભરૂચાએ મરહુમ શેઠ બેજનજી દોરાબજી ભરૂચા અથવા વરકીગ બોકસવાલાની યાદમા રૂ૧૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ અને ધણીયાણીએ મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેરાંમજી જીજીભાઇનાં ઉઠમણામાં ભરેલા એક બીછાણાં માટે રૂ૫૦૦૦, શેઠ એ. એસ. ફરામજી રૂ૧૨૦, શેઠ એફ. આર. વાડયા રૂ૧૨૦, બાઇ પીરોજબાઇ ડી. આર. મેસમેને મરહુમ દીકરી માણેકબાઇ ના. ભરૂચાના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૧૦૧, ડા૦ સોરાબ જે મેહરહોમજી રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ એદલજી ડોસાભાઈ ભરૂચાના દીકરાઓએ મરહુમના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૧૦૦, શેઠ જાહાંગીર બમનજી પીટીટ અને ધણીયાણીએ મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેરામજી જીજીભાઇનાં ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૧૦૦૦, શેઠ એન. એ. એફ. મુસ અને ધણીયાણીએ મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેરામજી જીજીબાઈના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૫૦૦, શેઠ જેહાંગીર બમનજી પીટીટ રૂ૧૬૬, બાઇ મેહરબાઇ ખરશેદજી બાલીવાલા રૂ૧૦૦, મરહુમ સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ પહેલા બેરોનેતની યાદમાં રૂ૧૦૦, બાઇ માણેકબાઈ બમનજી દીનશાહ પીટીટે મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેરાંમજી

જીજીભાઇના ઉઠમણાંમાં ભરેલા રૂ૧૦૦, શેઠ પાલનજી એદલજી પલમબર અથવા અડાજન્યા તરફથી પોતાના નામનાં એક બીછાનાં માટે રૂ૫૦૦૦, મરહુમ શેઠ એદલજી ફરદુનજી આલબલેસની યાદમાં રૂ૩૦૦, શેઠ પાલનજી એદલજી પલમબર અથવા અડાજન્યા રૂ૧૫૮–૯–૧૦, મરહુમ શેઠ ફરામજી કેખશરૂ પાટકની યાદમાં રૂ૧૦૦, ખા૦ બા૦ એસ. સી. દાવર રૂ૧૦૦, ફોર્ટ અને પ્રોપ્રાયતરી હાઇ સ્કુલના વિદ્યારથીઓ રૂ૧૦૦, શેઠ નશરવાનજી જાંગીરજી વાડયા ચેરીટી ફંડના ટ્રસ્તીઓ ડા૦ સર તેમુલજી બી. નરીમાન અને દીનશાહ એસ. મોદી રૂ૨૪૦૦, મરહુમ બાઇ શીરીનબાઇ તે શેઠ હોરમસજી આર. ઉમરીગરનાં દીકરીનાં ઉઠમણામાં ભરાયલા શેઠ કુવરજી ટી. ડેપ્યુટી તરફથી રૂ૧૫૦૦, મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વહાડીયાની મીલકતના ટ્રસટીઓ (એનડાઉમેંટ ફંડમા) રૂ૨૦૦૦૦૦, મરહુમ શેઠ પાલનજી દોરાબજી દોલી મેહેરજીના વસીયતનામાના ધરમ ખાતાંના ટ્રસટીઓ શેઠ ધનજીભાઇ સોરાબજી દોલીમેહેરજી અને બીજાઓ તરફથી હાઇ કોરટના હુકનામાની રૂએ (એનડાઉમેટ ફંડમાં) રૂ૨૧૦૬૩–૭–૪, શેઠો શાપુરજી એન. ચાંદાભાઇ એંડ ક. રૂ૧૦૦૦૦, મરહુમ શેઠ જીવનજી એદલજી કોમીસરીયટના ટ્રસટીઓ તરફથી હાઇ કોરટના હુકમની રૂએ (એનડાઉમેટ ફંડમા) રૂ૧૦૦૦૦, શેઠો રતનજી સોરાબજી કંત્રાકટરની કં. રૂ૫૦૦૦, શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી બેસાનીયાએ મરહુમ બેટા બેહેરામજીની યાદમાં રૂ૫૦૦, જરથોસતી કંપનીની દુકાન તરફથી રૂ૧૫૦, મરહુમ બાઇ મોતીબાઇ તે શેઠ ફકીરજી માણેકજી દમણીયાના વીધવાના ઉઠમણામાં બેટાઓ રૂસતમજી અને નવરોજી, વહુ સુનાબાઇ રૂસતમજી અને નબીરા ફરામરોજ રૂસતમજી દમણીયા તરફથી ભરવામાં આવેલા રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ અરદેશર કાવશજી મોદીની યાદમાં ભાઈ અને બેહનો તરફથી રૂ૫૦૦, મરહુમ બાઇ હીરાબાઇ એદલજી નશરવાનજી ડાકટરની યાદમા શેઠ પેસતનજી પીરોજશાહ રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેરામજી જીજીભાઇના ઉઠમણામાં શેઠ હોરમસજી એદલજી આલબલેસ ભરેલા રૂ૨૦૦, મેસરસ કરાફરડ એંડ કં. તરફથી મરહુમ શેઠ પીરોજશાહ દાદાભાઇ મોદીની યાદમાં રૂ૧૦૦, બાઇ ધનબાઇ કાવસજી શરાફે હોસપીટલમાં તેવણુની માંદગી વખતે કરવામાં આવેલી ચાકરીની પીછાનમાં રૂ૧૦૦, શેઠો એફ. આર. મોદી અને છોકરાઓ રૂ૧૦૦, શેઠો દાદાભાઈ પેસતનજીની કં. રૂ૨૫૦, મરહુમ શેઠ વહાડયાજીના આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ૪૯૬–૧–૬, દોખમા આગળ મુકેલી પેટીમાંથી રૂ૧૫૨–૬–૩ અને હાસપીટલમાં મુકેલી પેટીમાંથી રૂ૪૧૮–૯–૨.

ડા૦ માસીનાની હાસપીટલના ચાલુ ખરચના ફંડમા ભરાયલા રૂ૧૪૬૫૫-૭ ૭માની મુખ્ય રકમો:—જર દોલી તરફથી રૂ૩૦૦, જરથોસ્તીએ ગરીબ સુવાવડી બાઇઓના લાભમાં વાપરવા રૂ૧૦૧, મરહુમ માતાજી બચુબાઈ ના. બાઇસની યાદમાં રૂ૧૦૦, દીકરો સોલી સારો થયો તેની ખુશાલીમાં બાઇ શીરીન મ. સો. નીકલસને રૂ૧૫૦, મરહુમ શેઠ બેજનજી એદલજી અસપારના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૦૧, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજી મનચેરજી કામા રૂ૨૫૦, શેઠો મે. ન. ગોબાઇની કં. રૂ૧૨૫, જરથોસ્તી તાડીવાલા રૂ૧૦૦, દીકરી હીરાંબાઇની યાદમાં શેઠ ફરદુનજીએ રૂ૧૦૦, શેહેંગાહીના ધરમના અંજુમન ફંડમાથી રૂ૫૦૦, ખાનસાહેબ માણેકજી હોરમજી વજીફદાર રૂ૧૨૫, રેશમી કાપડની જરથોસ્તી પેહેડી રૂ૧૫૧, શેઠ શાપુરજી આદરજી મીસતરી રૂ૧૦૧, ઈરાની ગ્રહસ્થ રૂ૧૦૦, શેઠ શાપુરજી આદરજી મીસતરીએ દીકરા હોરમજીની શાદીની ખુશાલીમાં રૂ૧૦૧, બાઇ શીરીનબાઇ નવરોજી બ. વકીલે મરહુમ બાઇ જમશેદજી પેસતનજી દસ્તુરની યાદમાં રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ જાહાગીર સોરાબજી દલાલના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૦૦, બેટા દીનશાહની નવજોતની ખુશાલીમાં રૂ૧૫૧, જરથોસ્તી ભાઇઓ રૂ૧૦૦, ડા૦ માસીનાની સાલગ્રેહની ખુશાલીમાં જરથોસ્તી ગ્રહસ્થ તથા ધણીયાણી રૂ૧૦૦, સુરાલી ગામના જરથોસ્તીએ નામદાર ગવરનરના બાનુએ હાસપીટલની લીધેલી મુલાકાતની યાદમાં રૂ૧૦૦, ડયુતી તરફથી રૂ૧૦૦, જરથોસતીઓની કંપનીની દુકાન રૂ૧૫૦, લવ તરફથી રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ બેજનજી દોરાબજી ભરૂચાના પુન માટે રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ અરદેશર

જમશેદજી ઉમરીગરના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૩૨, દીકરા સોરાબે માતાજી મીઠીબાઇ તથા બાવા બાપુજી ખરશેદજી વાછા ગાંધીની યાદમાં રૂ૧૦૧, મરહુમ બાઇ સુનાબાઇ હોરમજી કંટરાકટરના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૬૦, બાઇ દીનબાઈ રતનજી ફ. દાબુ રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ પેસતનજી બમ-નજી દરાઇવિરના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૦૧, મરહુમ ડા૦ કાવશ લાલકાકાની યાદમાં રૂ૧૨૫, દીકરો ખરશેદજી સારો થયો તેની ખુશાલીમાં રૂ૧૦૦, જ. સા. દા. રૂ૧૦૦, બાઇ એ. ન. ક. તરફથી રૂ૧૨૫, હાસપીટાલને ફતેહ ઇચ્છનાર જરથોસ્તી તબીબ રૂ૫૦૦, મે. ર. તા. તરફથી રૂ૧૦૦, મરહુમ દીકરા દીનશાહ આદરજી મસાનીના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૦૦, બુચા પેસીતન રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ કાવશજી દીનશાહ એડનવાલા સી. આઇ. ઈ. ના છોકરાઓ તરફથી સપટેમબર ૧૯૧૩ થી આગસ્ટ ૧૯૧૪ સુધી દરમાસે રૂ૧૦૦ લેખે રૂ૧૨૦૦, મરહુમ શેઠ બનાજીના આતશ બેહેરામની ધરમની પેટીમાંથી રૂ૩૯૧-૪ અને મરહુમ શેઠ વાહાડયાજીના આતશબેહેરામની ધરમની પેટીમાંથી રૂ૧૯૨-૭. એ ઉપરાંત જરથોસ્તી વેપારીએ ૧૨૦ રતલની ચાની પેટી ૩ સુમારે રૂ૭૨ ની કીમતની ભેટ આપી હતી.

ડા૦ માસીના યુરોપથી પાછા ફરવા પછી હાસપીટાલમાં પોતાની ગીરોથી ઘણા વધારા તથા સુધારા કીધા હતા અને એવણુ જે પરગજુ મેહનત કરે છે તે જોતાં કોઇબી બોજો એમને માથે નહી પડે તેથી નીચે જણાવેલી રૂ૮૫૦૦ ની રકમ એવણને મલી હતીઃ–કરાંચીના જરથોસ્તી વેપારી રૂ૧૦૦૦, જરથોસ્તી તબીબ રૂ૧૦૦૦, જરથોસ્તી વેપારી રૂ૧૦૦૦, જરથોસ્તી દલાલના ધણીઆણી રૂ૫૦૦, જરથોસતી બાનુ રૂ૫૦૦, ડા૦ મનચેરશા ન. દીસાના રૂ૫૦૦, બાઇ હીરાંબાઈ રૂશતમ ડી. એન. વાડીઆ તે મરહુમ શેઠ દાદી માણેકજી લીમજીના ધરમ ફંડના ત્રસટી રૂ૫૦૦, એક મીત્ર રૂ૧૦૦૦, શેઠ ફરામજી બમનજી જીજીબાઈ રૂ૫૦૦, શેઠ અરદેસર શોરાબજી ફરામજી રૂ૫૦૦, હાસપીટાલનું ભલુ ઇચ્છનાર પારસી તબીબ રૂ૫૦૦, શેઠ દીનશાહ પી. બાઠા રૂ૫૦૦ અને ડા૦ માસીનાના કામને વખાણનાર રૂ૫૦૦. એકસરેઝનુ ખાતું અને પેથોલોજી વગેરેના ખાતાં હવે તૈયાર થયા છે.

ડા૦ માસીનાની હાસપીટલનાં એનડાઉનમેટ ફંડમાં બ્યાજ વાપરવાની સરતે ભરાયલા રૂ૩૦૧૨ માની મુખ્ય રકમો–શેઠ નશરવાનજી નવરોજી બોઇસે દીકરી હોમાયની નવજોતની ખુશાલીમાં રૂ૫૧૩, મરહુમ શેઠ શેરીઆરજી દાદાભાઇ કરંજીયાના ઉઠમણામાં શેઠ બેહેરામ નવરોજી કરંજીયાએ ભરેલા રૂ૫૦૧, મરહુમ શેઠ ખુરશેદજી મેરવાનજી બાલીવાલાના ઉઠમણામાં ખેસીએ ભરેલા રૂ૧૦૦, મરહુમ બાઇ જાઇજી નવરોજી કાપડયાની યાદમાં રૂ૨૦૦, મરહુમ બાઈ ધનબાઇજી તે શેઠ પેશતનજી રૂશતમજી ઉમરીગરના ધણીયાણી અને મરહુમ શેઠ બાપુજી વીકાજી મેહરજી હેદરાબાદવાલાના છોકરીના ઉઠમણામાં ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૧૦૫૮, ગરીબ અથોરનાન રૂ૨૬૩-૧-૯, મરહુમ બાઇ ધનબાઇ પેશતનજી ધારવારના પુણ માટે મરહુમના ધણીએ રૂ૨૦૦ અને મરહુમ શેઠ પીરોશાહ દાદાભાઇ શરાફના ઉઠમણામાં મરહુમના પીતાએ ભરેલા રૂ૫૦૦.

ડા૦ માસીનાની હાસપીટલની મુલાકાત તા૦ ૧૩મી મારચે નામદાર ગવરનરના મોહોરદાર લેડી વીલીંગડને લીધી હતી. તે નામવર બાનુને ઘણો સારો આવકાર આપી સઘળા જુદા જુદા વોરડોમાં ફેરવી દરેક દરદીને લગતી વીગત આપી હતી. એ વખતે હાસપીટલમાં હેંસી દરદીઓ હતા, તેઓ સઘળાઓ માટેની ગોઠવણુ જોઈ તેણીએ પોતાની ખુશાલી જાહેર કીધી હતી. પરકોમના દરદીઓ માટેના વોરડની તેમજ બાનુઓવાલા ભાગ તથા સુવાવડખાતાંનીબી તપાસ લીધી હતી. એ નામદારે દરદીઓને ધીરજ આપી અને જે રીતની હાસપીટલમાં તેઓની માવજત કરવામાં આવી હતી તે માટે પોતાની ભારે પ્રશંસા જાહેર કરી, અને જે જોયું તે માટે પોતાનો સંતોષ દેખાડી વીદાય થયા હતા.

ડા૦ કેરાવાળાની હાસપીટલમાં ગરીબ બાઇઓની મુફત સારવાર કરવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૦૫૪૫ માની મુખ્ય રકમોઃ–બાઈ પીરોજબાઈ દારાશાહ કાપડીઆએ મરહુમ દીકરાનાં પુણ

માટે રૂ૫૧, શેઠ ઉકરજી કાવશજી ઉમરીગરે મરહુમ બાઈ રતનબાઇ કાવશજી ઉમરીગરનાં પુણ્ય માટે રૂ૫૦, મરહુમ શેઠ બનાજીનાં આતશબેહેરાંમમાં મુકેલી પેટીમાંથી રૂ૨૧૪, મરહુમ શેઠ હોરમજી બમનજી વાડીઆનાં આતશબેહેરાંમમાં મુકેલી પેટીમાથી રૂ૧૭૧, મરહુમ શેઠ કેખશરૂ દોરાબજી પતેલની પુંજીમાંથી મરહુમ શેઠ જમશેદજીનાં પુણ્ય માટે રૂ૫૪, મરહુમ બાઇ મેરબાઇની યાદમાં શેઠ ફરદુનજી એદલજી વઇદે રૂ૫૦, પારસી બોટીંગ કલબના ચેરીટી ફંડમાંથી રૂ૭૫, શેઠ હોરમજી કાવશજી દીનશાહ એડનવાલા તથા બાઇઓએ ઝોરાસ્ત્રીયન બીલ્ડીગ સોસયાટીનાં શેર ૨૦ વીઆજ વાપરવા આપ્યા તેના રૂ૨૦૦૦, ધી પારસી એમેચયુઅર ડ્રમ-રીના બીરાદરોએ કરેલા ધરમાડા ખેલની ઉપજના રૂ૪૮૬, શેઠો કુવરજી તથા બેરાંમજી એદલજી ઉમરીગર રૂ૫૦, બાઇ ધનબાઇ પેશતનજી હકીમજીએ મમાઇ મોતીબાઇનાં પુણ્ય માટે પોરટ તરશતનો બોંડ આપયો તેના રૂ૧૦૦૦, દાદી બાબાનાં જનમની ખુશાલીમાં રૂ૧૦૦, બાઇ હીરાં-બાઇ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટે મરહુમ પીતાજી સર દીનશાહ માણેકજી પીતીતની યાદમાં પોરટ ટરસટ બોંડ આપયો તેના રૂ૧૦૦૦, બાઇ જરબાઈ દારબશાહ રીપોરતરે પોતાની દોતરી નવા-જબાઇ જમશેદજી કામાના પુણ્ય માટે પોરટ તરશત બોંડ આપયો તેના રૂ૧૦૦૦, ધી ફરાંમજી કાવશજી ઇનસટીટયુતમાં થયલા જાહેર જલસાની નકી આવકના રૂ૧૬૭૦, પોતાનાં મરહુમ પીતાજીની યાદમાં વીઆજ વાપરવા સારૂ પોરટ ટરસટ બોંડ આપ્યા તેના રૂ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ અરદેશર જમશેદજી ઉમરીગરનાં ઉઠમણામાં શેઠ સો એ વારડને ભરેલા રૂ૫૦, શેઠ બાપુજી દોરાબજી દારૂવાલાએ મરહુમ શેઠ અરદેશર જમશેદજી ઉમરીગરના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૫૧, શેઠો કુવરજી તથા બેરાંમજી તથા ખરશેદજી એદલજી ઉમરીગરે મરહુમ શેઠ અરદેશર જમશેદજી ઉમરીગરના ઉઠ મણામાં ભરેલા રૂ૫૧, બાઈ જીલુબાઇ કાવશજી બીલીમોરીઆએ મમાઇ પીરોજબાઇ ફરાંમજી ભાથાની યાદમાં રૂ૫૦, મરહુમ શેઠ અરદેશર જમશેદજી ઉમરીગરની યાદમા એવનની દીકરીઓએ રૂ૧૦૧ અને એક અઠોરનાંન રૂ૫૧. આ ફંડમાં બધા મલી કુલે રૂ૨૬૧૩૬ ભરાયા હતા.

ડા૦ કેરાવાળાની હાસ્પીટલમાં હાલમાં ઘટતો સુધારો વધારો એ ખાતાના ત્રસ્ટી સાહેબો કરે છે. આ ખાતાને ખેતવાડી મેન રોડપરના જુના મકાનમા જગાની તગાસ પડવાથી ગીરગામ ખાતે નવા કવીનસ રોડ ઉપર રોયલ ઓપેરા હાઉસની સામે આવેલા "ફતેહ મંઝીલ" નામનાં ત્રણ મજલાવાળા મકાનમાં લઇ જવામા આવયુ છે. આ મકાન ચારે બાજુએથી ખુલ્લુ હોવાથી એક હાસપીટલ જેવાં ખાતાને બંદબેસતું થઇ પડયુ છે. ત્રીજે મજલ રૂ૫ ની ફી આપનારી બાઇઓ માટે એક ખાસ વારડ રાખવામાં આવેલો હોવાથી એ ખાતાનો જેમ ગરીબો મુફત લાભ લઈ શકશે તેમ મધ્યમ તેમજ શ્રીમંત વરગ પણ તેનો ઘણો સારો લાભ લઇ શકશે. આખી હાસપીટલ સદ્દનતર નવા બીછાના અને ફરનીચર તેમજ નવી સામગ્રીથી આરાસતા કરવામા આવેલી હોવાથી આ ખાતાંનું ઉપયોગીપણું અગાઉ કરતાં વધુ મોટાં પ્રમાણમાં વધવાથી તેનો લાભ આ ખાતાંનો લાભ લેનારી પારસી બાનુઓનેજ મલવા પામયો છે. આ હાસપીટલનાં નવાં મકાનનુ મુહુરત તા૦ ૨૮ મી ફેબરવારીને દીવસે ફરેસ્તાનુ જશનત કરી કરવામાં આવયુ હતુ, જે વેળાએ એ ખાતાના ખેરખાઓએ સારી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી. એ પછી તા૦ ૧ લી મારચે આ નવા મકાનમાં આ હાસપીટલ ચાલુ કરવામાં આવી છે.

ડા૦ પારખવાલી હાસપીટલના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૩.૭૧ માની મુખ્ય રકમોઃ—બાઈ ધનબાઇ હકીમજીએ માતાજી સુનાંબાઈનાં પુણ્ય માટે રૂ૧૦૦૦, ડા૦ પારખની હાસપીતાલ માટે કરવામાં આવેલા ધરમદા ખેલની આવક રૂ૧૫૦૦, સર દોરાબ અને શેઠ રતન જ. તાતા રૂ૬૦૦, મરહુમ શેઠ એન. એમ. વાહાડીઆના ચેરીટી ફંડના તરસતીઓ રૂ૩૦૦, મરહુમ શેઠ હોરમારજી વાહડી-આનાં ત્રસટીઓ રૂ૩૦૦, મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોસના ઉઠમણામાં ભરાયલાં રૂ૧૦૧ અને મરહુમ શેઠ અરદેશર ઉમરીગરનાં ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૦૦.

મુંબઇની પારસી પંચાયત હસતકની મરકી વીગેરે માટે ઉભી કીધેલી પારસી ફીવર હાસપીટલના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૪૮૩ માની મુખ્ય રકમો:—શેઠો ફરદુનજી ખરસેદજી મોદી એન્ડ સનસ રૂ૭૫, શેઠ નવરોજજી કાવસજી માહેર રૂ૩૦, "Love" તરફથી રૂ૨૦૦, શેઠ કુંવરજી દારાશા ડેપયુટી રૂ૫૦, બાઈ હીરાંબાઇ બમનજી શરાફ રૂ૧૦૦, લોજ સાઇરિસના સેક્રેટરી શેઠ એમ. એન સીરવઈ તરફથી રૂ૫૦, શેઠ ખરસેદજી ડોસાભાઈ કેમીસરીએટવાલા રૂ૫૦, શેઠ હીરાજી એન સપેનસર રૂ૨૦૧, શેઠ દીનશાહ હોરમસજી અંકલેસરીઆ રૂ૫૧, એક પારસી બાનુ રૂ૫૦, શેઠ નસરવાનજી જહાંગીરજી ઓગા રૂ૫૦, બાઇ પીરોજા એદલજી મોદી રૂ૨૫, બાઇ નાજાંમાય શાવકશા તલાટી રૂ૧૦૧, શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી ભેસાનીયા રૂ૨૫, શેઠ પે. ડો વે. તરફથી પારસી બાઇ મરકીમાંથી સાજા થઇ ઘેર જવાની ખુસાલીમાં રૂ૫૫, દીકરી તેહમીની યાદમાં રૂ૨૫ અને દીકરો ખરશેદજી માંદગીમાંથી સાજો થયો તેની ખુશાલીમાં રૂ૧૦૦.

નારગોલ ખાતે અતરેના જાણીતા સખી શેઠયા શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતાએ પોતાનાં બપાવાને નામે સ્થાપેલી "મરહુમ શેઠ નશરવાનજી રતનજી તાતા નારગોલ હોસ્પીટાલ"ના ફંડમા તા૦ ૩૧ મી આગસ્ટ સુધી પારસીઓના ભરાવલા રૂ૩૭૪૬૮—૫—૨ માની મુખ્ય રકમો:—શેઠ માણેકજી મેરવાનજી કારભારી રૂ૭૫૦૦, બાઇ મેહેરબાઇ જમશેદજી ઉપલટવાલા રૂ૨૦૦૦, શેઠ હોરમજી માણેકજી ખધાડીઆ રૂ૧૦૦૧, શેઠો પેસ્તનજી તથા સાપુરજી મેરવાનજી ખંધાડીઆ રૂ૧૦૦૧, શેઠ નવરોજી રૂસ્તમજી અછાડવાલા રૂ૧૦૦૧, શેઠ દાજીભાઇ રૂસ્તમજી મલાવવાલા રૂ૧૦૦૧, શેઠ ફરામજી રૂસ્તમજી ખધાડીઆ રૂ૧૦૦૧, ખાનબહાદુર અરદેશર દોરાબજી દવીએરવાલા રૂ૭૦૦, ખા૦ બા૦ નવરોજી પેસ્તનજી વકીલ રૂ૧૦૦૦, શેઠ સોરાબજી નવરોજી તલાસરીવાલા રૂ૩૫૧, શેઠ હોરમજી લીમજીભાઇ વરવાડેવાલા રૂ૨૦૧, શેઠ કીકાજી પેસ્તનજી કારભારી રૂ૨૫૧, શેઠ દીનશાહ આ તથા શેઠ બેરામજી સો. વાડીઆ રૂ૨૦૧, શેઠ દાદાભાઇ જીવણજી કારભારી રૂ૧૫૧, શેઠ સોરાબજી બે પટેલ તડગામવાલા રૂ૧૫૧, શેઠ બેરામજી રતનજી ઝરોલીવાલા રૂ૧૫૧, શેઠ ભીખાજી બે. પટેલ તડગામવાલા રૂ૧૦૧, શેઠ કાવશજી રૂ. તથા કયોજી નવરોજી ગોવાડીઆ રૂ૧૦૧, શેઠ ખરશેદજી ફરામજી ગોવાડીઆ રૂ૨૦૧, શેઠ નવરોજી દાદાભાઇ ફટાકીઆ રૂ૩૦૦, શેઠ શેરીઆરજી માણેકજી ગોદા રૂ૨૦૦, શેઠ સાપુરજી નવરોજી જાડાસાપુરના રૂ૧૫૧, શેઠ સોરાબજી માણેકજી વલસાડા રૂ૫૧, શેઠ સોરાબજી સાપુરજી વલસાડા રૂ૫૧, શેઠ રામજીભાઇ રતનજી પટેલ રૂ૫૧, શેઠ રતનજી દાદાબાઇ મરોલીઆ રૂ૧૦૧, શેઠ કાવશજી ટેમુલજી બેસાડીઆ રૂ૧૦૧, શેઠ ફરામરોજ સોરાબજી બલસારા રૂ૧૦૦, શેઠ કાવશજી નવરોજી વાડીઆ રૂ૧૦૧, શેઠ ટેમુલજી જીવણજી કારભારી રૂ૧૦૧, શેઠ પાલનજી ભીકાજી બીલાડવાલા રૂ૧૦૧, શેઠ ધનજીશાહ મેરવાનજી પટેલ રૂ૭૫, શેઠ રૂસ્તમજી બાપુભાઇ વાડીઆ રૂ૭૫, શેઠ ફરદુનજી સોરાબજી વઇદ રૂ૫૧, શેઠ બેરામશા કાનજીભાઈ વાંકડીઆ રૂ૫૧, મરહુમ શેઠ હોરમજી સાપુરજી અડગામવાલાના પુણ માટે રૂ૫૧, શેઠ સાપુરજી સોરાબજી પસતાકીઆ રૂ૫૦, શેઠ હોરમજી બીમજીભાઈ પસતાકીઆ રૂ૫૦, શેઠ હોરમજી જીવણજી વલસાડા રૂ૫૧, મરહુમ શેઠ જીવણજી નવરોજી બીલાડવાલા તરફથી ખાનબાહાદુર અરદેસર દેવીયરવાલા મારફતે રૂ૫૦૦, શેઠ દોરાબજી લીમજીભાઇ દવીએરવાલા રૂ૧૦૦, શેઠ હોરમજી પણુસાવાલા રૂ૨૦૦, બાઇ હીરાંબાઈ માણેકજીના પુણ માટે રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ કીકાજી પેસ્તનજી કારભારીના ઉઠયાણામા ભરાયલા રૂ૫૦૦, શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતા રૂ૧૦૦૦, શેઠ નવરોજી નશરવાનજી પંથકી તથા ત્રણ ભાઇઓ રૂ૭૫, સર દોરાબ જમશેદજી તાતા રૂ૨૦૦૦, મરહુમ શેઠ કીકાજી પેસ્તનજી કારભારી તથા શેઠ માણેકજી મેરવાનજી કારભારી મલી ગહંબાર ફંડના રૂ૨૦૦૦, શેઠ જીવણજી જમશેદજી પટેલ રૂ૫૦૦૦, શેઠ મેરવાનજી દાદાભાઈ ચમારબાગવાલા તથા શેઠ જીજીમાઇ દીવેચા વીગેરે મની રૂ ૫૦૦૦. આ ફંડમાં બીજી ગ્નાતના રૂ૨૦૮૮ મલી કુલે રૂ૩૯૫૫૬—૫—૨ ભરાયા હતા.

નવસારીની ધી ર. ફ. ડાબુ પારસી જેનરલ હાસ્પીટાલના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૩૩૭૧–૬–૩ માની મુખ્ય રકમોઃ– એક જરથોસ્તી રૂ૩૦૦, દસ્તુર ખરશેદજી એરાંમજી શહીઆર રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી પેસ્તનજી દાદાભાઈ બાર્યાનાં ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૩૦૦, શેઠ બેરામજી પેસ્તનજી કંત્રાકટર રૂ૨૦૦, શેઠ પેસ્તનજી દીનશાજી પંથકીએ મરહુમ પીતાજી દીનશાજના પુણ્ માટે રૂ૫૧, નવશારીમાં ઘણુા વખત ઉપર મરહુમ શેઠ નવરોજજી તબોલીએ શીખેલી દાઇ રાખવા ઉભા કીધેલાં ફંડમાં રૂ૩૫૮ બરાયલા પણ આ કામ મુંબઇનાં એક સખી ગ્રહસથે ઉપાડી લેવાથી એ ફંડના હાલનાં સેક્રેટરી શેઠ શોરાબજી નવરોજી તંબોલીએ હાસપીટલનાં ફંડમાં આપ્યા તે બાબદ છપાવેલી જાહેર ખબરની છપાઈના રૂ૨, જતાં બાકી રહેલા રૂ૩૫૬ આપ્યા, એક જરથોસતી રૂ૧૦૦, મુંબઇથી એક ગ્રહસથ રૂ૩૦૦, શેઠો દારાશા અને અરદેશર બમનજી દુબાસે (સુબેદારે) મરહુમ માત પીતાનાં નામનું એક બીછાનુ એક વરસ સુધી રાખવા માટે આપ્યા રૂ૫૦૦, શેઠ હોરમશજી માણેકજી દારૂવાલા દેનતીશ રૂ૨૦૦, શેઠો મેરવાંનજી તથા હોરમસજી મનચેરજી કામા રૂ૩૦૦, શેઠ રતનજી જમશેદજી ટાટા રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ બરજોરજી રૂસ્તમજી ઓલીઆનાં ઉઠમણામાં બરાયલા રૂ૫૦, શેઠો હોરમજી તથા જમશેદજી રૂ૫૧, મરહુમ શેઠ કાવશજી રૂસ્તમજી પુવારીવાલાનાં ઉઠમણામાં બરાયલા બ્યાજ વાપરવા માટે આપ્યા રૂ૭૦૩, મરહુમ બાઇ હમબાઇજી ફરદુનજી મોદીનાં ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૭૦૦, મરહુમ બાઇ આવાંબાઇ નવરોજજી નશરવાંનજી દસ્તુરના ઉઠમણામાં બરાયલા રૂ૨૧૨, શેઠ મેરવાનજી હોરમશજી કાસદે ઘણીઆણી નવાજબાઇનાં ઉઠમણામાં બરેલા રૂ૬૫, મઉ ખાતે મરહુમ શેઠ જમશેદજી ગુસતાદજી જાલની નૈયતે મરહુમ શેઠ કેખશરૂ હોરમજજી પટેલની પુંજીમાંથી બરાયલા રૂ૧૦૮, ભાઇઓ જામાશજી તથા ખરશેદજી નવરોજજી બારીઆએ મરહુમ શેઠ નવરોજજી દારાબજી બારીઆના ઉઠમણામા બરેલા રૂ૨૦૧, બાઇ દીનબાઈ માણેકજી કાંગા રૂ૫૦૦, શેઠ ફરામજી હોરમજજી બમનજી શેઠનાએ એક બીછાનું સ્થાપવા આપ્યા રૂ૩૦૦૦, દસ્તુર ખરશેદજી એરાંમજી શહીઆરે માતાજી તથા બાવાજીના સ્થાપેલા એક બીછાના માટેના બ્યાજના આપ્યા તે રૂ૧૫૫, શેઠ મનચેરશા ફરામજી ખાંન રૂ૧૦૦, હોસપીટલનો લાભ લેનાર એક બાઇ રૂ૧૦૦, શેઠ માનેકશા બાપુજી દેશાઈનાં ઘણીઆણી હોસપીટલમાં લાભ લેછે તેથી નીભાવ ફંડમાં તેઓએ મુંબઈથી એક બેન્ડ મોકલી આપ્યો તેના રૂ૧૦૦, શેઠ રતનજી નવરોજી તંબોલીએ માતાજી જરબાઇ નશરવાનજી ફરાંમજી તબોલીનાં ઉઠમણામાં બરેલા બ્યાજ વાપરવાની શરતે આપ્યા રૂ૫૦૧, મરહુમ શેઠ રતનજી ફરાંમજી ડાબુના છોકરાઓએ ધનોરી ગામની જમીન ત્રસ્ટ કરી આપીછે તેનાં ૧૯૭૦ની સાલની ઉપજનાં આવેલા તે રૂ૧૦૦૦ અને બાઇ મોતીબાઇ બાપુજી દેશાઈ રૂ૧૦૦.

નવસારીની ઉપલી દાબુ હાસપીટલ માટે શેઠ ફરદુનજી આદરજી માદને પોતાની રૂ૧૭૦૦૦ની પુંજી એ હાસપીટલના નીભાવમાં ત્રસટડીડ કરાવી આપી દીધી છે અને એવી શરત કરી છે કે એ રકમમાંથી રૂ૯૦૦૦ નું વયાજ હાસપીટલના ખરચમાં વાપરે અને બાકીના રૂ૮૦૦૦ નું વીયાજ એવણુની હૈયાતી સુધી એવણુને મલે અને એવણુની હઇયાતી બાદ એ આખી રકમ હાસપીટલના નીભાવ માટે લેવી અને મુદ્દલ રકમ અનામત રાખી ફકત એનું બ્યાજ વાપરવુ.

ડા૦ સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાન હસ્તકના પારસી સુવાવડખાનાનાં ફંડમાં તા૦ ૨૮મી આગસ્ટ સુધી ભરાયલા રૂ૯૩૯૭–૯–૦માની મુખ્ય રકમોઃ–મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાડીઆ સી. આઇ. ઇ.ના ત્રસ્તીઓ રૂ૨૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી જાંગીરજી વાડીઆ ચેરીટી ફંડના ત્રસ્તીઓ રૂ૫૦૦૦, શેઠ પેસ્તનજી પીરોજસાએ રૂ૧૦૦૦નો પોર્ટ ત્રસ્ત બોંડ ટકા ૪ નો બ્યાજ વાપરવા માટે આપ્યો, શેઠ અરદેશર દાદાભાઇ દાદીશેઠના વીલના એકજીક્યુતરોએ રૂ૫૦૦ની સાડા ત્રણ ટકાની નોટ બ્યાજ વાપરવા માટે આપી, બાઇ જરબાઇ નવરોજી વાડીઆએ ગરીબ બાઇઓ માટે આંપેલો લવાજમ રૂ૪૫૦, શેઠો દાદાભાઇની કં. રૂ૧૭૫, શેઠ નસરવાનજી દારાજી રૂ૧૨૫ અને બાઈ જરબાઇ ફરામરજી દાદાચાનજી રૂ૪૫.

ડા૦ સર તેમુલજીવાલા પારસી સુવાવડખાનાની મુલાકાત તા૦ ૯ મી મારચે મુંબઈના નામદાર ગવરનરના મોહેરદાર લેડી વીલીંગડને લીધી હતી. તે નામદાર બપોરે ૧૨। કલાકે સુવાવડખાના આગળ આવી પુગયાં હતાં જે વખતે તેઓને સર તેમુલજી અને લેડી નરીમાન તરફથી ઘટતો આવકાર આપવામાં આવયો હતો. તયાર બાદ તે નામદારને સઘળા વોરડોમાં ફેરવવામાં આવયાં હતાં. પોતાના હમેશના માયાળુ ખવાસ મુજબ લેડી વીલીંગડને ઘણી ખરી સઘળી બાઇઓ સાથે પરપુછ ચલાવી હતી અને કેટલીક બીમાર બાઇઓને ઘટતો દીલાસો આપ્યો હતો બપોરે ૧। કલાકે તેઓ નામદાર વીદાય થયાં તે વખતે લેડી નરીમાને તેઓને ફુલ તોરા આપ્યા હતા.

મરહુમ શેઠ દોરાબજી નાનાભાઇ મેહતા નવસારી પારસી સુવાવડખાનામા તા૦ ૨૬મી આગસ્ટ સુધીમાં ભરાયલા રૂ૩૮૮૦૩ માંની મુખ્ય રકમો.—બાઇ હમાબાઇ ફરામજી પીટીટ રૂ૫૦૦, એક જરથોસ્તી અહસ્થે મરહુમ બાઇ આવાંબાઇ ફ. દે. માદનના પુણ માટે રૂ૨૫૦૧, શેઠ કુવરજી જીવણજી ગજદર રૂ૧૦૦૧, શેઠ પેશતનજી કાવશજી અરજાની રૂ૩૦૧, બાઇ રતનબાઇ કાવશજી ગોરા રૂ૧૦૧, કલકતાના બે જરથોસ્તી ભાઇઓ રૂ૫૦૦૧, શેઠ જમશેદજી રૂસ્તમજી શકલાતે મરહુમ બાઈ નાલીબાઇ મેરવાનજી મેહેતાની યાદમાં રૂ૫૦૧, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ તથા બાઇ ગુલ-બાઇ બમનજી પીટીટ રૂ૨૦૦, મરહુમ એરવદ કાવશજી ખરશેદજી મોદીના પુણ માટે એવણના છોકરાંઓ તરફથી રૂ૫૦૧, એક જરથોસ્તી રૂ૧૫૦૧, શેઠ દાદાભાઇ બરજોરજી તાગરી રૂ૧૦૧, શેઠ હોરમસજી એદલજી બીલીમોરીઆએ મરહુમ મામી દીનબાઇ દાદાભાઇ આશાના પુણ માટે રૂ૫૦૧, શેઠ બરજોરજી રૂસ્તમજી ઓલીઆના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૧૫, શેઠ ધનજીશા રૂસ્તમજી બાગા રૂ૧૫૦, હોંગકોંગ અને કંતાન તથા મકાઉની જરથોસ્તી અંજુમન તરફથી રૂ૮૨૧, શેઠ નશરવાનજી બમનજી કરંજીઆ રૂ૭૫૦, શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટલ રૂ૧૦૦૦, શેહેનગાહીની જરથોસ્તી અનજુમન તરફથી રૂ૧૬૭૨, સરદાર નવરોજી પદમજી સી. આઇ ઈ. રૂ૧૦૦, શેઠ ખુજસ્તા ખરશેદજી શીરવઈ રૂ૧૦૧, શેઠ નશરવાનજી બમનજી કરંજીઆએ મરહુમ શેઠ બમનજી પાલનજી કરંજીઆની યાદમાં રૂ૨૫૩, મરહુમ બાઇ શીરીનબાઇ જાગીર દીનશાહ ભંગડાનાના ઉઠમ-ણામા ભરાયલા રૂ૧૦૦, શેઠો કાવશજી દીનશાહ અને ભાઇઓ તરફથી સુવાવડખાનામા વપડાતાં કપડાં લેવા માટે રૂ૧૦૦, બે જરથોસ્તી ભાઇઓ રૂ૫૦૦, બાઈ કુવરબાઈ નશરવાનજી મેહતાએ મર-હુમ શેઠ નશરવાનજી કેકાશજી મેહતાના પુણ માટે રૂ૫૦૦, શેઠ મેરવાનજી નવરોજી ગોભાઇ રૂ૧૦૦૦, શેઠ ખરશેદજી મચેરજી ભેશાનીઆ રૂ૫૦૧, શેઠો મેરવાનજી અને હોરમસજી મચેરજી કામા રૂ૩૦૦, શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી ભેશાનીઆ રૂ૨૫૧, શેઠ બેરામજી નવરોજી કરંજીઆ રૂ૨૫૧, શેઠો શેહે-રીયારજી દાદાભાઇ કરંજીઆની કં. રૂ૧૦૧, શેઠ કેકોબાદ હોરમશજી રાવ રૂ૧૫૦૧, શેઠ મચેરજી જમશેદજી પટેલ રૂ૫૦૦, શેઠ ધનજીશા દોરાબજી મેહતાએ મરહુમ બપઇ નવાજબાઇ નાનાભાઈ મેહે-તાના પુણ માટે રૂ૧૫૦૧, શેઠ મનાજી દોરાબજી મેહતાએ મરહુમ બપાવા નાનાભાઈ મનાજી મેહે-તાના પુણ માટે રૂ૧૫૦૧, શેઠ પીરોશા મેરવાનજી ના. મેહતાએ મરહુમ માતાજી નાલીબાઇ મેરવાનજી મેહતાની યાદમાં રૂ૧૫૦૧, શેઠ મેરવાનજી ના મેહતાની પેઢીના કામ કરતા ભાઇઓ તરફથી રૂ૫૦૧, શેઠ હોરમઝ શેહરીયાર ઇરાની રૂ૧૨૫, ડા૦ ધનજીશા હીરજીભાઇ પટેલે મરહુમ માતાજી તથા બાવાજીની યાદમાં રૂ૧૦૦, શેઠ બેજનજી દાદાભાઇ રૂ૧૦૦, બાઈ દીનબાઈ ધનજીશાહ મેહતાએ મર-હુમ બાવા શાપુરજી ફરામજી મેહેતાના પુણ માટે રૂ૫૦૧, શેઠ કેખશરૂ નવરોજી કાવારાણા રૂ૧૦૧, શેઠ ઇરાની મેરવાન રૂસ્તમ શેહરીયાર કસતાવીઆ રૂ૧૦૧, મરહુમ શેઠ જાગીરજી પેશતનજી ગોટલા હોંગકોગ ખાતે ગુજરીઆ તેમના ઉઠમણામા ભરાયલા રૂ૧૦૦, શેઠ ફરામજી હોરમશજી બમનજી શેઠનાએ પોતાના બેન સુનાબાઇની યાદમાં રૂ૧૦૦૦, શેઠ ફરામજી હોરમશજી અરજાની રૂ૧૦૧, શેઠ દોરાબજી ફરામજી તબોલીએ મરહુમ માતાજી તથા બાવાજીના પુણ માટે રૂ૧૦૧, બાઈ શીરીન-બાઈ બેરામજી પેશતનજી કંત્રાકટર રૂ૫૦૦, મરહુમ બાઇ આવાંબાઈ કાવશજી પાવરીના ઉઠમણામાં

શેઠ કાવશજી મં. પાવરીની પુંજીમાંથી ભરેલા રૂ૧૦૦, અને શેઠો કાવશજી દીનશાહ તથા બાઇઓ તરફથી બેહસ્તનશીન બાઇ જરબાઈ કાવશજી દી. એડનવાલાના પુણ્ય માટે ઝોરાસ્ત્રીઅન બીલડીંગ સોસાયટીના શેરો નંગ ૨૫ દરેક રૂ૧૦૦ની કીમતના આપ્યા તેના રૂ ૨૫૦૦.

સુરતની પારસી મેટરનીટી હોસ્પીટાલ યાને સુવાવડખાનાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૧૦૦૦ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ રૂસ્તમજી મીનોચહેર કુકા રૂ૧૦૦૦, શેઠ અરદેશર મીનોચહેર કુકા રૂ૧૦૧, બાઈ ગુલબાઇ પાલનજી ધનજીબાઈ પટેલ સીગનપોરવાલા રૂ૩૦૦, શેઠ એદલજી રતનજી કનટ્રાકટર રૂ૧૦૧, શેઠ મનચેરજી જમસેદજી પટેલ હોગકાંગથી રૂ૫૦૧, એક જરથોસ્તી બાનુ રૂ૧૦૦, શેઠ બહમનજી એદલજી મોદી રૂ૧૦૦, શેઠ પીરોજશાહ પેસતનજી ભકકા રૂ૫૦૦, શેઠ શોરાબજી મંનચેરજી જોશી રૂ૧૦૦, શેઠ રતનશાહ નશરવાંનજી ગીયારા રૂ૧૦૦, શેઠ માણેકશાહ મંનચેરજી મહેતાફરામના રૂ૧૦૦, શેઠો દીનશાહની કં. રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ જમસેદજી માણેકજી કાટવાલના છોકરાઓ રૂ૧૨૫, ખા૦ બા૦ જમસેદજી અરદેસર દલાલ તથા ધણીયાણી મેરબાઇ રૂ૧૦૧, શેઠ મેહેરવાનજી નવરોજી ગોબાઈ રૂ૧૦૦, એક જરથોસ્તી બાઇએ મુરબીજીના પુણ્ય માટે રૂ૧૦૦, એક જરથોસ્તીએ બહેસ્તનશીન માતાજીની યાદમાં રૂ૧૦૧, શેઠો જમસેદજી રૂ. ઉમરીગર તથા કુવરજી તથા બેરામજી ઉમરીગર રૂ૧૦૨, હુબલીથી શેઠ ગુસ્તાદજી અને ધણીયાણી રૂ૧૦૨, શેઠ માણેકજી ધમજીભાઇ ધનભુરા રૂ૧૦૧, શેઠો કાવશજી દીનશાહ તથા ભાઇઓ રૂ૩૦૦ અને ખા૦ બા૦ નશરવાનજી રૂસ્તમજી મહેતા રૂ૧૦૧.

કરાંચીના ડા૦ કેખશરૂ કંત્રાકટરવાલા પારસી મેટરનીટી હોમ યાને સુવાવડખાનામા ભરાયલા રૂ૩૪૯૨માની મુખ્ય રકમોઃ—બાઇ ગુલબાઇ સોરાબજી દુબાશે મરહુમ માતાજી દીનબાઇ રૂસ્તમજીની યાદમાં રૂ૧૦૦, શેઠો જહાંગીરજી સોરાબજી અને બેરામજી પીરોજશાહ દુબાશે મરહુમ પીતાજી પીરોજશાહ અને મરહુમ માતાજી દીનબાઇની યાદમા રૂ૨૦૦, બાઇ ગુલબાઇ નસરવાનજી મહેતાએ મરહુમ માતાજી બાઇઆઈ શાપુરજી શેઠનાની યાદમાં રૂ૧૦૦, બાઈ મનીજેહ હોરમસજી મહેતાએ મરહુમ માતાજી બચુબાઈની યાદમાં રૂ૧૦૦, શેઠ કાવશજી હોરમસજી કાતરકે, મરહુમ ધણીઆણી ખુરશેદબાઇની યાદમાં રૂ૧૦૦, બાઈ બપાઇ કેખસરૂ કનટરાકટરે મરહુમ બાઇ જરબાઈ દાદાભાઇ કનટરાકટરની યાદમાં રૂ૧૦૦, શેઠ બરજોરજી માણેકજી કોલાબેવાલાએ મરહુમ માતાજી બચુબાઇની યાદમા રૂ૧૦૦, શેઠ અરદેસર હોરમસજી મામાએ મરહુમ પીતા હોરમસજીની યાદમાં રૂ૧૦૦, એક જરથોસતીએ મરહુમ શેઠ સોરાબજી શાપુરજી શેઠનાની યાદમા રૂ૧૦૦, શેઠો દીનશાહ ક. રૂ૧૦૦, શેઠો રૂસતમજી જમશેદજી એન્ડ સન્સ મરકનટાઇલ પ્રેસવાલા રૂ૧૦૦, શેઠો કે. એન્ડ જે. સોપારીવાલા રૂ૨૫, બાઈ શીરીનબાઇ દાદાભાઇ એદલજી રૂ૨૫, શેઠ પેસ્તનજી રૂ મહેતા રૂ૨૫, શેઠ દાદાભાઇ તેમુલજી કનટરાકટર રૂ૨૫, શેઠ ધનજીશાહ જે. માસ્તર રૂ૨૦૦, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમસજી કામા રૂ૧૦૦, જરથોસ્તી બાનું રૂ૨૫, શેઠ એદલજી દાદાભાઇ ધાતીગરાએ મરહુમ ધણીઆણીની યાદમાં રૂ૫૦, શેઠ અરદેસર હુંડીએ કરેલા ધરમના નાટકની કાંઇ પણ ખરચ બાદ કર્યા વગર કુહલે આવક રૂ૧૦૦૮ અને હારપીટાલમાના ધરમદા બાકસમાંથી રૂ ૮૭. એ ઉપરાંત એ મેટરનીટી હોમના હથ્યાર ફંડમાં ભરાયલા રૂ૬૫૮–૮માની મુખ્ય રકમો—શેઠ નશરવાનજી રૂસ્તમજી મહેતા રૂ૫૦, બાઇ ગુલબાઇ સોરાબજી દુબાશ રૂ૧૦૦, શેઠો જહાંગીર, સોરાબજી અને બેરામજી પેસ્તનજી દુબાશ રૂ૧૦૦, શેઠ ધનજીશાહ જે. માસ્તર રૂ૧૦૦, શેઠ કાવશજી હોરમસજી કાટરક રૂ૫૦, શેઠ કાવશજી પી. ચોકસી રૂ૨૫, એક જરથોશ્તી રૂ૨૫, એક જરથોસ્તી રૂ૩૫, બાઇ ગુલબાઇ નશરવાનજી મહેતાએ મરહુમ બાઈ ધનમાય કાવશજી દાદાચાનજીની યાદમાં રૂ૫૦ અને મરહુમ શેઠ દાદાભાઇ ગોલવાલાના ઉઠમણામાં ભરાયલી રકમમાંથી રૂ૨૫.

બોંબે સેનેટરી એસોસીએશન તરફથી સુવાવડ વખતે બાનુંઓની તથા બાળકોની માવજત બરાબર કરી શકે તે માટે દેશી દાઇઓને કેળવવા અને સુવાવડને લગતું કામ શીખવવા માટે નામદાર ગવ-

રનરના બાનુ લેડી વીલીંગડનની આગેવાની હેઠળ એક ફંડ ઉઘાડવામાં આવ્યું છે જેને "લેડી વીલીંગડનની યોજના માટેનું ફંડ" એવું નામ આપ્યુ છે તેમાં પારસીઓનાં ભરાયલા રૂ૩૬૮૮માની મુખ્ય રકમો:—લેડી જમશેદજી જીજીભાઇ રૂ૧૦૦, સર શાપુરજી બી. ભરૂચા રૂ૧૦૦૦, લેડી પી. એમ. મેહતા રૂ૨૦૦, શેઠ ફીરોઝ સી. શેઠના રૂ૧૦૦, લેડી દીનબાઈ દી પીટીટ રૂ૧૦૦, લેડી કાવશજી જાહાંગીર રૂ૨૦૦, લેડી ડી. જે તાતા રૂ૧૦૦૦, શેઠ સોરાબજી બી. કાપડયા રૂ૧૦૦, મીસ સુનાબાઈ સી. એમ. ખરશેદજી રૂ૧૦૦, લેડી તેમુલજી બી. નરીમાન રૂ૧૦૦, અને શેઠ બી. એન. કરંજયા રૂ૧૦૦. આ ફંડમાં બધી વરણના મલી કુલે રૂ૧૭૯૫૭-૮ ભરાયા હતા. સર શાપુરજી ભરૂચાએ ચાર વરસ સુધી દર વરસે રૂ૧૦૦૦ આપવા કબુલ્યું છે. ઉપલા ફંડને લગતી જાણવાજોગ વીગત એ છે જે મુંબઈ શેહેરની ગરીબ ઓરતોને સુવાવડ વેળાએ શીખેલી દાઇઓની સેવાઓ મળી શકે તે માટે અત્રેની દાઇઓને કેળવીને એક કુશળ સટાફ ઉભો કરવાની યોજના નામદાર ગવરનરનાં બાનું લેડી વીલીંગડને ઉભી કરી છે, જે માટે નાણાં માગનારી અપીલ બહાર પાડી આ યોજના સંબંધી જણાવવામાં આવ્યું છે કે મુંબઇ શહેરમાં જવાન વયની ૨૦૦૦૦૦ ઓરતો છે જે માહેલી ૮૦૦૦૦ ઓરતો પોતાના ગુજરાન માટે નોકરી કરે છે અને ૧૨ ટકા જેટલી ઓરતો દર સાલ બચાંઓનો જનમ આપે છે જેથી ૨૪૦૦૦ જનમો નીપજે છે. ઉપલી ૨૪૦૦૦ ઓરતો માહેલી ૧૬૦૦૦ ઓરતો અથવા તો ૬૦ ટકા જેટલી ઓરતો પઇસાની તગીને લીધે શીખેલી દાયાઓની સેવાઓ સુવાવડ વખતે મેળવી શકતી નથી અથવા તો તેઓને અભણ દાયાઓ ઉપર આધાર રાખવો પડે છે. જો ઉપલી ૨૦૦૦૦૦ ઓરતો દર સાલ ફકત એક આનો ફંડમાં ભરે તો ૧૨ સ્ત્રી ડોકટરોને એ રકમમાંથી સેહેલાઇથી નેમી શકાય જે ડોકટરો મયુનીશીપલ નરસો સાથ મળીને હીંદી દાયાઓને અને છોકરીઓને સુખાકારી સંબધી ઘટતાં શીક્ષણો આપી શકે. શેહેરમાં કામ કરતી ૨૦૦ હીંદી દાયાઓને આ મુજબ સુવાવડને લગતું ઘટતુ શીક્ષણ આપી શકાય અને જો ફંડમાં સારી રકમ ભરાય તો તેઓની બેટીઓને પણ ઘટતી કેળવણી આપવાનું બની શકે. ૧૦૦૦ રૂપીઆની મદદથી એક ઈંડીઅન નરસ અથવા તો એક બાનુ હેલ્થ ઓફીસર રાખવાનું બની શકશે કે જે ૨૦ ઓરતોને કેળવી શકશે

બાઇ શીરીનબાઈ મનચેરજી કામા હસ્તકનાં વાંદરેના કોનવેલેસન્ટ હોમનાં જનરલ ફંડમાં તા૦ ૧૦ મી સપટેમબર સુધી ભરાયલા રૂ૬૫૬૧માની મુખ્ય રકમો:—સીમપથી તરફથી એપ્રીલ ૧૯૧૪ થી મારચ ૧૯૧૫ સુધી એક બીછાનાના રૂ૩૬૦, લેડી આઇમાય પીરોશાહ મેહતાએ મરહુમ માતાજી ગુલબાઈ ધનજીભાઇ શરાફના પુણ માટે જુનથી નવેમબર ૧૯૧૪ સુધી એક બીછાનાના રૂ૧૮૦, મરહુમ શેઠ હોરમજી મનચેરજી કામાના ધરમ ફંડના ત્રસ્ટીઓએ જુલાઈ ૧૯૧૩ થી જુન ૧૯૧૪ સુધી એક બીછાનાના રૂ૩૬૦, મરહુમ બાઇ પીરોજબાઈ ધ. મામાના ત્રસ્ટીઓએ આગસ્ટ ૧૯૧૩ થી જુલાઇ ૧૯૧૪ સુધી એક બીછાનાના રૂ૨૪૦, શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતાએ જાનેવારી થી દીસેમબર ૧૯૧૪ સુધી રૂ૫૦૦, બાઇ હીરાબાઈ જમશેદજી પીટીટે મરહુમ સર દીનશાહ મા. પીટીટના પુણ માટે જાનેવારીથી દીસેમબર ૧૯૧૪ સુધી એક બીછાનાના રૂ૩૬૦, બાઈ બચુબાઇ મેરવાનજી સોરાબજીએ મરહુમ માતાજી શાકરબાઈ દીનશાહ પીટીટના પુણ માટે જાનેવારીથી દીસેમબર ૧૯૧૪ સુધી એક બીછાનાના રૂ૩૬૦, સર દોરાબ જમશેદજી તાતાએ જાનેવારીથી દીસેમબર ૧૯૧૪ સુધી એક બીછાનાના રૂ૩૬૦, એક જરથોસ્તી વેપારી રૂ૧૦૧, મરહુમ શેઠ મનચેરશાહ પેસતનજી ગોડીવાલાની નૈયતે રૂ૫૦, મરહુમ શેઠ બેરામજી મેરવાનજી મલબારીની નૈયતે રૂ૧૦૦, શેઠ નાનાભાઇ સો. મુસ રૂ૧૦૦, શેઠ હીરાજી કાવશજી કોહલા રૂ૫૦, આંટરોડની ફોરટ અને પ્રોપ્રાયટરી સ્કુલના છોકરાઓ રૂ૫૦, દીકરાની યાદમાં માતાએ રૂ૨૦૦, બાઇ શીરીનબાઇ હો. મોદી અને શેઠ હોરમજી કુવરજી મોદી રૂ૫૧, મરહુમ બાઈ આવાબાઇ દાદાભાઇ દાવરના પુણ માટે ખેસીએ રૂ૫૦૦, શેઠ અરદેશર જમસેદજી બીલીમોરીયા રૂ૧૦૦, પારસી બોટીંગ કલબના ચેરીટી ફંડમાંથી

રૂ૭૫, બાઇ વીરબાઇજી માણેકજી દમણવાલા રૂ૨૦૦, મરહુમ માતાજી લેડી શાકરબાઇની યાદમાં દીકરી હમાબાઈ ફરામજી કામાએ રૂ૧૦૦, બાઇ ખરશેદબાઈ શાપુરજી જીવાજીની યાદમાં રૂ૧૦૦, બાવાજી એદલજી અરદેશર મોદીની યાદમા દીકરી પીરોજાએ રૂ૫૧, બાઇ નવાજબાઇ દીનશાહ ખાન રૂ૫૦, મરહુમ ધણીયાણી શીરીનબાઇ કુવરજી ડેપ્યુટી તે શેઠ હોરમજી ર. ઉમરીગરના બેટીના ઉઠમણામા ભરાયલામાંથી રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ ફરામજી રૂશતમજી કામાની યાદમાં રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ ફરામજી રૂશતમજી કામા અને મરહુમ બાઇ સુના કેખશરૂ પાંડેલની યાદમાં રૂ૧૦૦, શેઠ હોરમસજી ડોશાભાઈ કામા રૂ૧૦૦, શેઠ પીરોજશાહ માણેકજી કાકાએ મરહુમ બાઇ ડેસીબાઈ પીરોજશાહ કાકાની યાદમાં રૂ૨૦૦, બાઇ બચુબાઇ મહેરવાનજી શેઠરાબજી રૂ૧૦૦, બાઇ માણેકબાઇ પીરોજશાહ બહમનજી રૂ૧૫૦, શેઠ દાદાભાઇ નવરોજી દાવર રૂ૫૦ અને મરહુમ દીકરી તેમીના મેરવાનજી પ્રીનટરની યાદમાં માત પીતાએ રૂ૫૧.

બાઇ શીરીનબાઈ કામા હસ્તકના કોનવેલેસંટ હોમના બીલડીંગ ફંડમાં બાઈ હમાબાઇ ફરામજી કામા તરફથી રૂ૫૦૦ ભરવામાં આવયા હતા.

બાઇ શીરીનબાઈ કામા હસ્તકના કોનવાલેસટ હોમ માટેના એંડાઉમેંટ ફંડમાં તા૦ ૩૧ મી જુલાઈ સુધીમાં બાઇ શીરીનબાઇ મનચેરજી કામાએ મરહુમ બાઇ શુનાબાઈ ડોશાભાઈ હોરમસજી કામાના પુણ્ય માટે રૂ૧૦૦૦ અને શેઠ ફરામજી હોરમસજી બહમનજી શેઠનાએ પોતાની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ જુદું ખાતું પડાવી વીયાજ વાપરવાની શરતે આપેલા રૂ૧૫૦૦ મલી કુલે રૂ૨૫૦૦ ભરાયા હતા.

દેવલાલીના નવા દોખમા તથા ધરમ કીયા માટે ઉઘાડેલા ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૦૯૬-૨-૬ માની મુખ્ય રકમો:—એક જરથોસ્તી રૂ૧૦૦, દેવલાલીના બંગલાવાલાઓ તથા રહીશો તરફથી ભરાયલા રૂ૫૫૦-૫, દેવલાલીમાં આવેલા વીઝીટરોએ ભરેલા રૂ૬૧૮-૧૩-૬ અને નાસકના જરથોસ્તીઓએ ભરેલા રૂ૫૦.

દેવલાલી ખાતે દોખમાં તરફ રસ્તો બાંધવા સારૂ મરહુમ બાઇ જાઇજી જાહાંગીર મરઝબાનની યાદગારી રાખવા માટે ઉઘાડેલા મરહુમ જાઇજી મરઝબાન રસ્તા ફડમાં શેઠ બાપુજી બરજોરજી લામે મરહુમ સાસુ જાઇજીના પુણ્ય માટે રૂ૩૦૦, બેટી જરબાઇએ મરહુમ માતાજીના પુણ્ય માટે રૂ૧૦૦, અને બેટી ગુલબાઇએ મરહુમ માતાજીના પુણ્ય માટે રૂ૧૦૦ મલી રૂ૫૦૦ ભરાયા હતા.

સુરતની પારસી પંચાએત હસ્તકના ઉમરા ગામના દોખમાને મરામત કરાવવા મલેલા રૂ૩૭૦ માની મુખ્ય રકમો –શેઠો કુવરજી તથા બેરામજી એદલજી ઉમરીગર રૂ૧૦૦, શેઠ ધનજીભાઈ કાવશજી ઉમરીગર રૂ૧૦૦, શેઠો હોરમસજી તથા એદલજી શાપુરજી ઉમરીગર રૂ૭૫, શેઠ હોરમસજી રતનજી ઉમરીગર રૂ૫૦, અને શેઠ ખરશેદજી પેસ્તનજી ઉમરીગર રૂ૨૫.

સીયાલકોટની પારસી આરામગાહ ફંડમાં તા૦ ૨૭ મી આગસ્ટ સુધીમાં ભરાયલાં રૂ૧૩૮૧માની મુખ્ય રકમો--શેઠો જમશેદજી એન્ડ સન્સ રૂ૩૦, શેઠો જમશેદજી એન્ડ સનસનો સ્ટાફ રૂ૩૫, સીયાલકોટના જરથોસ્તીઓ રૂ૫૦-૮, શેઠો જામાસજી એન્ડ સન લીમીટેડનો સ્ટાફ રૂ૫૦, શેઠ જાહાંગીરજી રૂસ્તમજી દાજી રૂ૨૫, મરહુમ શેઠ નેશાભાઇ બમનજી ખુરશીગરા ઉર્ફે નેતરવાલાનાં કુટુંબીઓ રૂ૨૬, કરાંચીના જરથોસ્તીઓ રૂ૬૭, શેઠો જમશેદજી તથા હોરમશજી જાહાંગીરજી લાલા રૂ૨૦૦, શેઠો એદલજી બોમનશની કં. તથા કુંટુબ રૂ૩૫, શેઠ રૂસ્તમજી હોરમશજી વખારયા તથા કુટુંબ રૂ૩૪, ભરૂચના જરથોસ્તીઓ રૂ૯૮, મરહુમ શેઠ કાવશજી બમનજી નેતરવાલા ઉર્ફે ખુરશીગરાનાં કુટુંબીઓ રૂ૫૭, સુરતના જરથોસ્તીઓ રૂ૬૯, શેઠ ધનજીભાઇ એદલજી કરાઇ તથા કુટુંબીઓ રૂ૫૪, નવસારીના જરથોસ્તીઓ રૂ૧૨૫, R. N. R. રૂ૨૫, શેઠ બેજનજી કાવશજી જસાવાલા રૂ૧૦૦, કોલંબોના જરથોસ્તીઓ રૂ૫૫ અને પસાલાના ત્રણ જરથોસ્તીઓ રૂ૭૫.

સીમલાની આરામગાહમા સુધારો વધારો કરવા સારૂ ઉગાડેલાં ફંડમાં શેઠ ફીરોઝ બેહરામજી મલબારીએ પોતાના પીતાજીની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૦૧, શેઠ પીરોશાહ બમનજી પીટીટ રૂ૨૫૧ અને બીજી પરચુટણુ રકમો મલી લગભગ રૂ૨૫૦૦ ભરાયા હતા. શેઠ પીરોશાહ પીટીટે રવાનની એક ગાડી ભેટ આપવા જણાવ્યું હતું.

કલીકતની ધરમશાલા તથા આરામગાહના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૬૬૯ માની મુખ્ય રકમોઃ—બાઈ ભીખાઈજી નાનાભાઇ માલેગામવાલાએ માતાજી કુવરબાઇના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૧૦૧ અને મરહુમ શેઠ માણેકજી ધનજીભાઇ મુગાશેઠના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૫૨૮. આ ધરમશાલાનું મકાન અસલ પોતાના ઉપયોગ સારૂ મરહુમ શેઠ હોરમજી વાહાડયાએ બંધાવેલું હતું જે પાછલથી એવણુ તરફથી ધરમશાલા તરીકે જરથોસ્તીઓના ઉતારા માટે આપવામાં આવ્યુ હતુ અને એ જગાના કમપાઉ-ડમાં આરામગાહ તરીકે જરથોસ્તીઓની લાશો ભુમીદા કરવામાં આવે છે. એ મકાન ઘણુ પુરાણુ થવાથી ફરીથી નવુ મકાન ય. સને ૧૨૮૦ ના સાલ પછી બાંધવામાં આવ્યુ છે તેમજ આરામગાહની જગામાંબી ઘટતો ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે. વળી ત્યાંના જાણીતા શેહેરી શેઠ ધનજીભાઈ માણેકજી મુગાશેઠે બે દુકાનો બંધાવી આપી છે તથા બીજા નાધલા મકાનોબી ભાડા ઉપજાવવા માટે બાંધેલા છે. એ સઘલા મકાનો પાછલ લગભગ રૂપીયા દશ બાર હજા-રનો ખરચ થવા ગયો હતો. ભાડા વગેરેની ઉપજમાથી માલી, રખેવાલ વગેરેનો પગાર તથા બીજો ખરચ કરવામાં આવે છે. જ્યારે ચાર વરસ થયા એક મોબેદ સાહેબને રાખેલા છે તેવણુનો પગાર અંજુમનના મેમબરો દર માસે લવાજમ આપે છે તેમાંથી આપવામાં આવે છે. એ ધરમશાલામાં રહેવા સુવા તથા ખાવાની દરેક રીતની સગવડ રાખેલી છે.

ખંડાલા તથા લાનોલીના રવાનોને અવલમ જલ પોહોંચાડવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૯૦૨ માની મુખ્ય રકમોઃ—મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ પેશતનજી બાલાપોરીયાના ઉઠમણામાં ભરાએલા રૂ૨૮૦, બાઇ જરબાઇ નશરવાનજી વહાડીયા રૂ૨૦૦, શેઠ કાવશજી દાદાભાઈ દુબાશ રૂ૫૧, શેઠ માણેકજી કાવશજી પીટીટ રૂ૫૧, શેઠ ધનજીભાઇ ફરામજી રૂ૨૫, મરહુમ બાવા રૂશતમજી અરદેશર વહાડીયા તથા માતાજી નવાજબાઇના પુણ માટે રૂ૭૫, મરહુમ બાવા ખરશેદજી જાગીરજી તારાચંદના પુણ માટે રૂ૫૦, મરહુમ માતાજી મેરબાઇ ખરશેદજી તારાચંદના પુણ માટે રૂ૫૦, મરહુમ બેન રતનબાઈ ખરશેદજી તારાચંદના પુણ માટે રૂ૫૦ અને મરહુમ ભાઈ જાગીરજી ખરશેદજી તારા-ચંદના પુણ માટે રૂ૫૦.

સુરત તથા તેને લગતા ગામો ખાતેના જરથોસ્તી રૂવાનોને અવળમ જળ પોંહચાડવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૪૪માની મુખ્ય રકમો— બાઈ હીરાંબાઇ નશરવાનજી ખરસેદજી સાહેર રૂ૧૦૦, અને શેઠ ફરામજી દાદાભાઈ મસાલાવાલા રૂ૫૦.

ધી જમશેદજી નશરવાનજી પીતીત પારસી ઓરફનેજના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૬૩૯ માં શેઠ ફરામજી દીનશાહ દારૂવાલા તથા હાંસોતીઆના રૂ૨૦૧ ની રકમ મુખ્ય હતી.

બાઈ આવાબાઇ ફરામજી પીટીટ પારસી ગર્લ્સ ઓરફનેજને તા૦ ૯ મી સપટેમ્બર સુધીમાં મલેલા રૂ૩૯૨૫-૧૧ માંની મુખ્ય રકમો.—શેઠ નવરોજી બાપુજી તચકરાએ વ્યાજ વાપરવાની સરતે રૂ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ પેસતનજી મીસ્ત્રીનાં ખેશીઓએ મરહુમનાં નામે સ્કોરશીપ આપવા માટે વ્યાજ વાપરવાની શરતે રૂ૧૫૦૦, શેઠો અરદેશર જમશેદજી ખ. લીલાઉવાલા અને જહાંગીર જમશેદજી ખ. લીલાંઉવાલાએ પોતાના મરહુમ માતાજી દીનબાઇ જ. લીલાંઉવાલાની યાદમાં રૂ૧૦૦૦ આપ્યા કે એના વ્યાજમાંથી ઇનામ આપવા, એક જરથોસ્તી રૂ૨૫, દીકરી ગુલની યાદમાં રૂ૫૦, H. A. B. રૂ૨૫, દીકરા દોરાબશાહની યાદમાં માતાજી જરબાઇએ રૂ૨૫, મરહુમ બાઇ આવાંબાઇ નવરોજી લાકડાવાલાનાં પુણ માટે તેવણુનાં ભાઈ બેહનો તથા મરહુમનાં પિત્રાઈ તરફથી રૂ૨૯-૧૧,

મરહુમ શેઠ રતનજી ખટાઉની યાદમાં બાઇ શીરીનબાઇ રતનજી ખટાઉએ રૂ૨૫, જરથોસ્તી બાનુએ છોકરાંઓને જમાડવા આપ્યા રૂ૬૦, દીકરી ગુલની યાદમાં રૂ૫૦, મરહુમ શેઠ ખુરશેદજી મેહરવાનજી બાલીવાલાનાં ઉઠમણામાં બાઇ મેહરબાઇ જમશેદજી મેહતાએ ભરેલા રૂ૫૦ અને મરહુમ બાઈ મોતીબાઈ ફ. દમણીઆનાં ઉઠમણામાં શેઠ રૂશતમજી ફકીરજી દમણીઆ તથા ખેશીઓએ ભરેલી રકમમાંથી રૂ૩૫.

ધી સુરત પારસી ઓરફનેજમાં તા૦ ૨૬મી ઓગસ્ટ સુધી બાજ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૦૬૦૦માં શેઠ કાવશાહ બેરામજી નાણાવટી રૂ૧૦૦૦, શેઠ હોસંગશાહ પીરોજશાહ નાણાવટી રૂ૧૦૦૦, શેઠ જહાંગીર બેરાંમજી મલબારી રૂ૧૫૦૦, દસ્તુરજી દીનશાહજી જમશેદજી ગરડા રૂ૧૦૦૦, શેઠ બરજોરજી શોરાબજી ગોદરેજ રૂ૩૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી હો. બેરાંમજી દાકતર તથા બાઇ બીખઈજી ખરશેદજી શેઠના રૂ૧૦૦૦, બાઇ ખરશેદબાઇ મનચેરજી બેરાંમજી ગેટુ (પેમાસ્તર) તથા શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકા (રૂ૨૫૦૦) ખરશેદબાઇના અને (રૂ૫૦૦) શેઠ રૂસતમજીના મલી રૂ૩૦૦૦, ડોકટર એરચશાહ જમશેદજી હકીમ તથા કુટુંબીઓ રૂ૧૧૦૦, શેઠો બરજોરજી તથા અરદેશર રૂસતમજી ભકા તથા કુટુંબીઓ રૂ૧૦૦૦, શેઠ દીનશાજી નશરવાનજી વકીલ રૂ૧૦૦૦, બાઇ બીખઇજી હોરમશજી શેઠના રૂ૧૦૦૦, શેઠ નવરોજી બમનજી વકીલ રૂ૧૦૦૦, બાઈ શીરીનબાઇ અરદેશર કલીઆનીવાલા રૂ૨૦૦૦, બાઇ આવાંબાઇ પોંચાજી શાપુરજી પોંચા રૂ૧૦૦૦ અને શેઠ શોરાબજી ઉકરજી કાવશજી ઉમરીગર રૂ૧૦૦૦.

ઉપલી સુરતની ઓરફનેજના જનરલ ફંડમાં ભારાયલા રૂ૧૫૧૬૬-૧૪-૬ માની મુખય રકમોઃ- શેઠો મે. ન. ગોભાઇની કં. રૂ૫૦૦, ખા૦ બા૦ બરજોરજી નોશેરવાનજી વકીલ રૂ૫૦૧, શેઠ ફરામજી નવરોજી મારફતીઆ રૂ૧૦૦૦, શેઠ બેરાંમજી નવરોજી મારફતીઆ રૂ૧૦૦૦, શેઠ દાદાભાઇ દાજીભાઇ બારીઆ રૂ૪૫૦૦, બાઇ શીરીનબાઇ અરદેશર કલીઆંનીવાલા રૂ૧૦૦૦, શેઠ મેહરજીભાઈ અરદેશર કુકા રૂ૧૦૦૦, શેઠ કેખશરૂ અરદેશર કુકા રૂ૫૦૦૦, શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકા રૂ૨૦૦૦, શેઠ ફરામજી હોરમસજી બહમનજી શેઠના રૂ૩૦૦૦, શેઠ અરદેશર શોરાબજી ફરામજી પટેલ રૂ૫૦૦, સુરતના એક જરથોસ્તી સીવીલ એનજીનીયર રૂ૫૦૦, શેઠ નશરવાનજી દોરાબજી નેતરવાલા એનજીન ડરાઇવર તથા બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલવેના લોકોમોટીવ બ્રાંચના જરથોસ્તીઓ રૂ૬૦, શેઠ અરદેશર તથા જાલભાઇ પેસતનજી ધનભુરા રૂ૫૧, બાઈ ખરશેદબાઇ અરદેશર માસ્તર રૂ૩૦૦, શેઠ ખરશેદજી બેરાંમજી દારૂવાલા રૂ૫૧, શેઠ દાદાભાઈ દાજીભાઇ બારીઆ રૂ૫૧, મરહુમ શેઠ બમનશા પેસતનજી નરીમાનના ખેશાઓ રૂ૧૦૧, શેઠ મનચેરજી રૂસતમજી ભવાનીશંકર તથા ખેશીઓ રૂ૨૫૫, જે. દી. રૂ૫૦, શેઠ નવરોજી ફરામજી બળસારા રૂ૫૦, બંદે ખુદા રૂ૫૦, એક જરથોસ્તી રૂ૧૦૮, શેઠ બેજનજી અરદેશર તથા બાઇ શીરીનબાઇ બેજનજી દસ્તુર કામદીન રૂ૧૦૦, શેઠ હોરમશજી ફરાંમજી ધટી રૂ૧૦૦, એક સુરતના પારસી રહીશ રૂ૫૦, શેઠ રૂસતમજી બમનજી ખબાતા રૂ૫૦, શેઠ સોરાબજી બમનશાહ કાપડીઆ રૂ૫૦, બાઈ ડોશીબાઈ આદરજી કોટવાળ રૂ૧૦૧, શેઠ ફરાંમજી દાદાભાઇ મસાલાવાલા રૂ૧૦૦, એક જરથોસ્તી ડાકટર રૂ૫૦, સરદાર બહમનજી અરદેશર દલાલ રૂ૧૦૧, ખાનબહાદુર ફરદુનજી કુંવરજી તારાપોરવાલા સી. આ. ઇ. રૂ૨૦૦, એક જરથોસ્તી રૂ૧૦૧ અને ડા૦ જમશેદજી પાલનજી મોટાફરામ રૂ૫૧.

ઉપલી સુરતની ઓરફનેજમાં ખાંણા તથા બાજ કરવા સારૂ મલેલા રૂ૨૪૭૮માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ ધનજીભાઇ ફરામજી નેતરવાલા કોનત્રાકટર રૂ૨૦૦, બાઈ હીરાંબાઇ બેરામજી મારફતીયા રૂ૪૦, શેઠ માણેકશા કાવશજી ખુરશીગરા રૂ૪૦, શેઠ હોરમસજી માણેકજી સીગણપોરીઆ રૂ૧૨૦, શેઠો પીરોજશાહ તથા જાંગીરશાહ બેરામજી મલબારી રૂ૪૦, શેઠ રૂશતમજી મનચેરજી કુકા રૂ૧૨૦, બાઇ બચુબાઇ દારાશાહ મનચેરજી કુકા રૂ૧૨૦, શેઠ કાવશાહ બેરાંમજી

નાણાવટી રૂ૪૦, મરહુમ બાઈ ધનબાઇ કૈકોબાદની બેહેન મેરબાઇની છોકરીઓ રૂ૪૦, શેઠ રૂસતમજી જામાસજી ડાકટર રૂ૪૦, શેઠો દાદાભાઇ તથા ફરદુનજી રૂસતમજી શેઠના રૂ૮૦, દસ્તુર દીનશાજી જીવણજી ગારડાજી રૂ૪૦, શેઠ બરજોરજી શોરાબજી ગોદરેજ રૂ૯૦, ડા૦ નશરવાનજી નવરોજી ખંબાતા રૂ૪૦, શેઠ શોરાબજી ઉકરજી ઉમરીગર રૂ૪૦, બાઇ કુંવરબાઈ એદલજી બાટલીવાલા રૂ૪૦, શેઠ ખરશેદજી માણેકજી વરીઆવા રૂ૪૦, શેઠ દાદાભાઇ હાજીભાઇ બારીઆ રૂ૧૨૦, શેઠ અરદેશર મનચેરજી કુકા રૂ૬૦, બાઈ મોતીબાઇ જમશેદજી દસ્તુર રૂ૪૦, શેઠ જમશેદજી હોરમસજી કોલા-બેવાલા રૂ૪૦, શેઠો ફરામજી અને બેરામજી નવરોજી મારફતીઆ રૂ૨૦૦, બાઇ આઇમાય અરદેશર એદલજી તાતા રૂ૪૦, શેઠ હોરમશજી એદલજી પટેલ રૂ૪૦, શેઠ રૂસતમજી દોરાબજી લાલકાકા રૂ૪૦, સરદાર બમનજી અરદેશર દલાલ રૂ૪૦, બાઈ ગુલબાઇ પેશતનજી લાલકાકા રૂ૪૦, બાઇ આવાબાઇ પોંચાજી શાપુરજી પોંચા રૂ૪૦, બાઈ મોટીબાઇ બાપુજી મેહેરવાનજી દેશાઇ રૂ૮૦, મરહુમ શેઠ શાપુ-રજી બરજોરજી ફરેઝરના કુટંબીઓ રૂ૪૦, શેઠ મનચેરજી બેજનજી કોટવાલ રૂ૪૦, શેઠ રતનશા નશરવાનજી ગેયારા રૂ૪૦, બાઇ દીનબાઇ પીરોજશાહ ગેયારા રૂ૪૦, બાઇ શીરીનબાઈ રૂશત-મજી કોનત્રાકટર રૂ૪૦, શેઠ પોંચાજી નશરવાનજી ખંબાતા રૂ૪૦ અને બાઇ સુનાબાઈ જાંગીરજી ફરામજી ભમગરા રૂ૪૦.

ઉપલી સુરતની ઓરફનેજમાં મળેલી ભેટોની વીગતઃ- મીસીસ નવરોજી બમનજી વકીલે શદરા ૪૦ તથા લેંગા ૪૦, શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકાએ ૧ સ્ત્રેચર રૂ૪૧ની, ૩૮ ચારશા રૂ૨૫ના અને ૫ મલમલના તાકા રૂ૨૫ના, શેઠ જમશેદજી રૂસતમજી ઉમરીગરે શદરા ૪૦ અને લેગાં ૪૦, જીમનેસટીક એપેરેટસ માટે શેઠ રૂસતમજી ફરદુનજી કનટરાકટરે રૂ૨૦, બરોડા રેલવેના ગાર્ડોએ રૂ૧૩ અને શેઠ ધનજીશાહ પા. ભરૂચા રૂ૫૭, બાઇ ધનબાઇ માણેકજી બનાજીએ લેગાં ૧૧, શદરા ૧૧, કસ્તી ૧૧, અને ટોપી ૧૧, બાઈ શુનાબાઇ જાંગીરજી ભમગરાએ બનાતનો તાકો ૧) વાર ૫૨, એજ્યુકેશનલ ચારટર્સ માટે ખા૦ બા૦ બરજોરજી નો. વકીલ રૂ૨૫, શેઠ નવરોજી બ. વકીલ રૂ૨૫ અને શેઠ બેજનજી માં. જખુસરીઆ રૂ૨૫, શેઠ રૂસતમજી મનચે-રજી કુકાએ ચારશા ૬૦ રૂ૪૫ના, ઓરફનેજની લાઇબ્રેરી માટે મલેલી ચોપડીઓઃ-એક જરથોસ્તીએ ચોપડી ૩૭ તથા બુકલેટસ ૪૦ રૂ૧૦૦ની કીમતની, ખા૦ બા૦ બરજોરજી દો. પટેલે ૫૪ ચોપડી રૂ૨૫૦ની, શેઠ આદરજી એ. દુમસીઆ તથા ખા૦ બા૦ જાંગીરજી એદલજી મોદીએ ૧૫ ચોપડી રૂ૫૦ની, સરદાર કેખશરૂ એ. મોદીએ ૪૬, ખા૦ બા૦ જમશેદજી અ. દલાલે ૫૧, બાઈ હમાબાઇ ફરાંમજી પીટીટે ૮૦, મુંબઇની પારસી પંચાયેતના ત્રસ્ટીઓએ ૩૦, શેઠો તારાપોરવાલા એન્ડ સન્સે ૫૩ ચોપડીઓ અને ખા૦ બા૦ નશરવાનજી ફ. મેહતાએ બુક કેસ બનાવવા સારૂ રૂ૧૫૦ આપ્યા હતા. એ શીવાય બીજી ઘણીક ભેટો ચોપડીઓ વગેરે જુદા જુદા ગૃહસ્થો તરફથી આપવામાં આવી હતી.

બાવનગર ખાતેની શ્રી નંદકુવરબા આરફનેજના ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૬૫૦૦ માની મુખ્ય રકમોઃ—ડા૦ બરજોરજી બેરામજી રૂ૧૫૦૦, શેઠો હોરમજી તથા એદલજી શાપુરજી રૂ૧૦૦૧, શેઠ બરજોરજી અરદેશર એંનટી રૂ૨૨૫, શેઠ હોરમશાહ બેજનજી ડમરી રૂ૧૦૧, શેઠ કાવશજી જમશેદજી સંજાણા રૂ૫૦૦, શેઠ પેસતનજી બરજોરજી ડાકટર રૂ૪૫૦, શેઠ પીરોજશાહ દારાજી રૂ૨૫૧, ડા૦ ખરશેદજી બેરામજી રૂ૨૫૦, શેઠ ફરામજી ખરશેદજી રૂ૨૦૦, શેઠ પીરોશાહ પાલનજી રૂ૧૫૦, શેઠ પીરોશાહ ભીખાજી રૂ૧૫૦, શેઠ રૂશતમજી નવરોજી રૂ૧૨૦, શેઠ મનચેરશાહ દોરાબજી ઉમરીગર રૂ૧૦૦ અને શેઠ શયાવક્ષ આદરજી ગોધાવાળા રૂ૪૦૦.

લેડી નોરથકોટ હીંદુ આરફનેજનાં ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૨૦૦ માંની મુખ્ય રકમોઃ- શેઠો ખુરશેદજી ખરશેદજીની કં. રૂ૭૫ અને શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી મસાણી રૂ૭૬.

ધી બેરાંમજી જીજીભાઈ પારસી ચેરીટેબલ ઇનસ્ટીટયુશનના એનડાઉમેનટ ફંડમાં તા૦ ૨ જી સપટેમબર સુધીમાં ભરાયલા રૂ૬૨૬૧ માંની મુખ્ય રકમોઃ-શેઠ જમશેદજી એદલજી બેસાણીઆએ

એહેસતનશીન માતાજી બીખાઇજી એદલજી બેસાણીઆના ઉઠમણાંમાં ભરાયલા રૂપયામાંથી રૂ૧૦૧, અને શેઠ મનચેરશાહ નશરવાનજી ચાંદાભાઇએ પોતાના મરહુમ પીતાજી નશરવાનજી ચાંદાભાઇની નેંયતે રૂ૬૦૦૦ ના ૪ ટકાના પોરટ ટરસ્ત બોનડ આપ્યા હતા.

ધી બેરામજી જીજીભાઇ પારસી ચેરીટેબલ ઇનસ્ટીટયુશનના ભોજન ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૬૫૫ માની મુખ્ય રકમો:–ડા૦ ધનજીશાહ હીરજીભાઈ પતેલે મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેરાંમજી જીજીભાઇની નેંયતે રૂ૫૦૦ ના ૪ ટકાનો પોરટ ટરસત બોનડ એ મરહુમ શેઠના ઉઠમણામાં ભરેલા આપ્યા, અને શેઠ ફરામજી હોરમસજી શેઠનાએ પોતાના મરહુમ મુરબીજી હોરમસજી બહમનજી સોરાબજી શેઠનાની યાદગારી કાએમ રાખવા સારૂ રૂ૧૦૦૦ ના ૪ ટકાના પોરટ ટરસ્ટ બોંડ આપ્યા હતા.

નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનીવોલંટ ઇનસ્ટીટયુશનને તા૦ ૧ લી આગસ્ટ ૧૯૧૩ થી તા૦ ૩૧ મી જુલાઇ ૧૯૧૪ સુધી મલેલા રૂ ૨૪૭૨ની વીગત:–જનરલ ફંડમાં મલેલા રૂ૧૬૦૦ માં આએ ધરમખાતાની મુબઇની સ્કુલનાં આગલા એક વીધ્યારથી (old Boy) એ રૂ૧૦૦૦ નાં પોર્ટ ત્રસ્ટ બાંડ ટકા ૪નાં પ્રીનશીપાલ શેઠ ડી. એન. વાડીયા, એમ. એ.ની નોકરીનાં ૪૦ વરષ તા૦ ૩૦-૧૧-૧૯૧૩ દીને પુરા થયા તેની યાદગારીમાં એવી શરતે આપ્યા કે તેનાં બ્યાજની આવક મુબઇની છોકરા છોકરીઓની નીશાલોના ખરચમાં વાપરવી, શેઠ હોરમશજી જહાંગીરજી ભાભાએ શને ૧૯૧૪નાં વરસનાં સબસ્ક્રીપશનનાં રૂ૧૦૦ અને શેઠ મનચેરજી પેશતનજી ખરેઘાટ આઈ. સી એસ તરફથી દોનેશન તરીકે રૂ૫૦૦, ઈનામો સ્કાલરશીપો વીગેરે આપવા સારૂ મલેલા રૂ૮૭૨માં વલશાડવાલા શેઠ રૂસ્તમજી ધનજીભાઇ માસ્તરે તથા તેવણનાં દીકરી બાનુબાઇ જાહાંગીરજી હોરમશજીએ મળી મરહુમ બાઇ નાજામાય તે શેઠ મોટાભાઈ શાપુરજી દાદાભાઇ મોટાશાપુરની દીકરીના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૧૦૧ રોકડા એવી શરતે આપ્યા કે એ રૂપીઆ જામીનગીરીમાં રાખી તેનાં બ્યાજની આવકમાંથી વલશાડની છોકરીઓની નીશાળોમા લાયેક વીદયારથીઓને ઈનામો આપવામાં વાપરવી તેની ખરીદેલી નોટ ટકા સાડા ત્રણની રૂ૧૦૦ની, બાઇ રતનબાઇ હોરમશજી શાપુરજી ચોથીઆ વલસાડવાળાએ રોકડા રૂ૭૫૧ એવી શરતે આપ્યા કે એ રૂપીઆનાં પોર્ટ ત્રસ્ટ બોંડ તથા સરકારી નોટ ખરીદ કરી તેનાં બ્યાજની આવકમાંથી વલશાડની છોકરીઓની નીશાળમાં ઉપલા વર્ગમાં અંગ્રેજીનું શીક્ષણ દાખલ કરવામાં આવે ત્યારે અંગ્રેજી અભીયાશ કરતી છોકરીઓમાંથી બે લાયક છોકરીઓને એકને રૂ૫ નું અને બીજીને રૂ૩ નું ઇનામ દર વરસે આપવું અને બાકીની જે આવક વધે તે અંગ્રેજી શીક્ષણનાં ખરચમાં વાપરવુ, ગરીબનાં છોકરાઓને શીખવાની ચોપડીઓ અપાવવાના કામમાં વાપરવા મરહુમ મુરબીજી બાવાજી કા પે. ફરામજી બનાજી તથા માતાજી ખરશેદબાઇ કા. બનાજીનાં પુન સારૂ બેટી જાઇજીએ રૂ૧૫, તથા મરહુમ શેઠ પેશતનજી કાવશજી પદરનાં ઉઠમણામાં ભરાયલા શેઠ ડોશાભાઇ વીરાજી એનજીન ડરાઇવર તરફથી રૂ ૫ મળ્યા હતા.

નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇની સ્કુલોના લાચાર કમગુંજાસના છોકરા તથા છોકરીઓને બપોરના જમાડવાને લગતાં “ ભોજન ફંડ ” ખાતે તા૦ ૧ લી આગસ્ટ ૧૯૧૩ થી તા૦ ૩૧ મી જુલાઇ ૧૯૧૪ સુધી રૂ૧૪૮૨૪–૪–૨ ની મદદ મલી હતી, તેમાં રોકડા મલેલા રૂ૧૦૧૨૪–૪·૨ની વીગત:–શેઠ દોરાબજી ખરશેદજી શરાફના Charity Fund તરફના રૂ૧૫૫૭–૧૪–૮, એક દીલસોઝ ખેરખાહ તરફથી દર રૂ૧૦૦ લેખે ૧૨ હપતાના મળી રૂ૧૨૦૦, શેઠ પીરોજશા સોરાબજી મેહેનટી રૂ૫૦૦, શેઠો ફરેદુન અને બરજોરની કંપનીએ આદર મહીનામાં સુખડ વગેરે વેચાણ કીધું તે પર નફાની અરધી રકમનાં રૂ૩૯૫–૧૩–૬, મરહુમ શેઠ શાવકશા સોરાબજી ઉમરીગરની યાદમાં મરનારનાં બેશી બાઇ કુંવરબાઈ તથા શેઠ પીરોજશા જમશેદજી ખાને રૂ૨૫૦, મરહુમ શેઠ જાંગીરજી સોરાબજી રૂસ્તમજી દલાલના ઉઠમણામાં તેવણનાં બાવાજી માયજી બાઇઓ તથા બેહેનોએ ભરેલા રૂ૨૦૦, બાઇ હીરાંબાઇ તે મરહુમ શેઠ બમનજી રતનજી શરાફનાં વીધવાએ મર-

હુમ ધણી બમનજીનાં ઉઠમણામાં ભરેલા ૩૨૦૦, બાઇ દીનબાઇ અરદેશર કેરાંવાળાના ઉઠમણામાં તેમના ખેશીઓએ ભરેલા ૩૧૫૦, મરહુમ બાઇ ખરશેદબાઇ તે શેઠ જમશેદજી રતનજી રતનાગરનાં વીધવાના પુણ્ય માટે તેઓની પુંજીમાંથી ૩૧૦૧, મરહુમ શેઠ શાવકશા સોરાબજી ઉમગીરની યાદમાં મ. દા. ભા. તરફથી ૩૧૦૧, શેઠ રૂસ્તમજી ફરદુનજી મુલાં તથા કુટુંબ તરફથી ૩૧૦૦, મરહુમ મમાઈજી મેહેરબાઇ પાલનજી પાવરીની યાદમાં બાઈ દીનબાઇ જીજીબાઇ ખંબાતા તરફથી ૩૧૦૦, R. D. Sethna Esq. ૩૧૦૦, શેઠ ફરામજી રૂસ્તમજી વાડીયા ૩૧૦૦, શેઠ નવરોજી બાપુજી તચકરા ૩૧૦૦, જરથોશતીઓની કંપનીની એક દુકાન તરફથી ૩૧૦૦ અને ૩૧૦૦ ની અંદરની રકમોનાં ૩૪૮૬૮–૮–૦. ઉપલી રોકડ રકમ ઉપરાંત નીચે જણાવેલા ધણીઓએ ખાતાં પડાવી જાથુકની થાપણ દાખલ ૩૪૭૦૦ની નોટો બોંડો આપી તેનું ફકત બ્યાજ ભોજન ફંડ ખાતે વાપરવા સારૂ આપેલાની વીગત.–શેઠ હોરમસજી અરદેશર બેંકરે પોતાના પીતાજી મરહુમ શેઠ અરદેશર દાદાબાઇ બેંકવાળાનાં પુન માટે આપેલી સરકારી નોટ ટકા ૩॥ ની ૩૧૦૦ની, શેઠ નશરવાનજી તથા શેઠ નવરોજી ૫. ધ. બાટલીવાળાએ તેઓના મરહુમ ભાઇ રૂસ્તમજીનાં પુનયારથે રોકડા ૩૫૦૦ મોકલેલા તેની સરકારી ટકા ૩॥ ની ૩૫૦૦ની નોટ ખરીદેલી, શેઠ દાદાભાઇ નશરવાનજી વઇઆ મેહેતા બીલીમોરાવાળાએ આપેલી ટકા ૩ ની ૩૧૦૦૦ની નોટ તેનાં વયાજની આવકમાંથી પોણો ભાગ ભોજન ફંડ ખાતે વાપરવા તથા પા ભાગ થાપણમાં વધારતા જવું, શેઠ શાપુરજી અરદેશર બેંકરે પોતાના પીતાજી મરહુમ શેઠ અરદેશર દાદાભાઇ બેકરનાં પુણ્ય માટે નોટ ટકા ૩॥ ની ૩૧૦૦ ની, મરહુમ ખાવીંદ નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ ચોથા બારોનેટની યાદમાં તેવણનાં પુન અરથે દાવેજર લેડી ગુલબાઇ જમશેદજી જીજીભાઈએ અગાઉ ૩૧૭૦૦ નુ ખાતું પડાવેલુ છે, તેમાં વધારો કરવા સારૂ રોકડા ૩૫૦૨ મોકલેલા તેનું ખરીદેલુ પોર્ટ ત્રસ્ટ બાંડ ટકા ૪ નુ ૩૫૦૦ નું, બાઈ સુનાબાઈ દીનશાહ તારાપોરવાળાએ આપેલી સરકારી નોટ ટકા ૩॥ ની ૩૫૦૦ ની, શેઠ ફરામજી હોરમસજી બહમનજી શેઠનાએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી બાઇ રતનબાઇની યાદગારી કાયમ રાખવા પોરટ ત્રસ્ટનું બાંડ ટકા ૪ નુ ૩૧૦૦૦ નુ, શેઠો બરજોરજી માણેકજી પટેલ, સોરાબજી હોરમજજી ભરૂચા તથા બાઇઓ, ભીખાજી બરજોરજી વાડીઆની કંપની તરફથી પોરટ ત્રસ્ટ બોંડ ટકા ૪ નુ ૩૫૦૦નું અને શેઠ શાપુરજી પાલનજી મીસ્ત્રીએ પોતાના મરહુમ ધણીઆણી ખરશેદબાઇના ઉઠીઆણામાં ભરેલી રકમમાંથી સરકારી નોટ ૩૫૦૦ની ટકા ૩॥ ની. એ સ્કુલના ગરીબ સ્થીતીના ૧૦૦ વીદયારથીઓને મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહાડીઆ ચેરીટી ફંડ ખાતેથી તથા ૬૫ વીદયારથીઓને સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા તરફથી અને ૧૪૦ વીદયારથીઓને આ ખાતના ભોજન ફંડમાંથી મળી ૩૦૫ વીદયારથીઓ હાલમાં બપોરના એક વખત જમે છે.

ઈરાન મધે જરથોસ્તી બાલકોને કેળવણી આપવા માટે મુબઇમાં ઉઘાડેલા ફંડમાં ભરાયલા ૩૫૬૦૫૧માની મુખ્ય રકમો—શેઠ હોરમજ શેહરીઆર ૩૧૫૦૦, શેઠ દીનશાહ મેરવાન ૩૧૦૦૦, શેઠ મેરવાન રૂસતમ ૩૩૦૦, શેઠ ફરામજી જ. સાહેર ૩૧૦૧, શેઠ મેરવાન કેખશરૂ વેલાતવાળા તથા ધણીયાણી ૩૫૦૦૦, શેઠ બેહેરામ રૂસતમ ૩૫૦૦, શેઠ શેહેરીયાર અ. ઇરાની ૩૫૦૦, નવાબ સોરાબ નવાબ જંગ ૩૧૦૦, શેઠ ખોદાદાદ રૂસતમ ખોરમશાહી ૩૨૦૦૦, શેઠ એ. ખો. ઇરાની ૩૫૦૦, શેઠ ખોદાદાદ શેરીઆરના છોકરાઓ ગુસતાદ ને રૂસતમ દર વરસે ૩૧૫૦ પાંચ વરસ સુધી, અને પાંચમે વરસે વારસીક બંધ કરીને ૩૫૦૦૦, શેઠ પોચાજી પે. પોંચાજી દર વરસે ૩૨૫૦, શેઠો રૂસતમ મેરવાનની કં. ૩૧૦૧, શેઠ રૂસતમ ખુ. ફરામરોજ યઝદાબાદીના ધણીઆણી ૩૧૧૦૦, શેઠ બેહેરામ ખુ. ફરામરોજ યઝદાબાદીએ તેવણનાં ધણીઆણીને નામે ૩૧૦૦, શેઠ બેહમરદ નરસીઆબાદી ૩૧૫૦૦, શેઠ અરદેશર મેરવાન તીરનદાજ નરસીહાબાદી ૩૫૦૦, શેઠ શેરીયાર અને રૂસતમ તે મરહુમ મરઝબાન આરેસતાનીના છોકરાઓ ૩૩૦૧, શેઠ બેહેરામ ખુદાદાદ [illegible] આરેસતાની ૩૧૦૧, શેઠ અરદેશર મેરવાન અરદેશર બેજન આરેસતાની ૩૧૦૧,

શેઠ માહીયાર બેહમરદ રૂસતમ એલાહઆબાદી રૂ૫૦૦, શેઠો ફ્રેદુન, અરદેશર અને કેખશરૂ તે શેઠ ગુસતાદ રૂસતમ શેહેરીયાર મુબારકઇના છોકરાઓ રૂ૧૦૦૧, શેઠો નોશીરવાન ને રૂસતમ તે શેઠ અસ-પંદીયાર નોશીરવાન મુબારકઇના છોકરાઓ રૂ૧૦૧, શેઠ બેહમરદ ખોદાદાદ નોશીરવાન મુબારકઇ રૂ૧૫૧, શેઠ રૂસતમ બેહેરામ સરૂશ તે કટી બાબા ખાનદાની રૂ૩૦૧, શેઠ રસીદ હોરમજદીઆર બોજદાર તેફ્ટી સરે દેહી રૂ૧૦૧, શેઠ કેખશરૂ રૂસતમ જમશેદ તેફ્ટી સરે દેહી રૂ૧૫૦, મરહુમ શેઠ ખોદારામ જમશેદ તેફ્ટી સરે દેહી રૂ૧૫૦, શેઠ શેરીયાર મેરવાન બેહરામ નશરાબાદી યાઝદાબાદી રૂ૨૦૦, શેઠ જમશેદ પુલાદ મોરીઆબાદી રૂ૧૦૦, શેઠ ખોદાદાદ રૂસતમ ખોરમશાઈ રૂ૨૧૦૦, શેઠ ખોદાબક્ષ હોરમજ ખઇરાબાદી રૂ૫૦૦, શેઠ બેહેરામ રૂસતમ કુચાબીયોગી તથા તાફ્તી રૂ૧૦૦૦, શેઠ અરદેશર ખોદાદાદ કુચાબીયોગી રૂ૨૦૦, શેઠ શેહેરીયાર અરદેશર કુચાબીયોગી રૂ૧૫૧, શેઠ સોરાબ અરદેશર ખઇરાબાદી રૂ૧૫૧, શેઠ શેરીયાર દીનીયાર સરફ્રાબાદી રૂ૧૦૦, શેઠ અસપંદીયાર રૂસતમ મોબારકી રૂ૧૫૦, શેઠ શેરીયાર રૂસતમ મોબારકી રૂ૨૦૦, શેઠ ખોદાદાદ બેરામ મોબારકઈ રૂ૩૦૦, શેઠ ફ્રેદુન શેરીયાર ઇરાની રૂ૩૦૦, શેઠ ગુસતાસપ શાપુર કુચાબીયોગી તથા ભાઈઓ રૂ૪૦૦, શેઠ ગુસતાસપ બેહેરામ ખઇરાબાદી રૂ૧૫૧, શેઠ નીગાહદાર રસીદ કાસમાબાદી રૂ૨૦૦, શેઠ રૂસતમ આદર મોરીયાબાદી રૂ૧૫૧, મરહુમ કાકી શેરબાનુ અસપંદીયાર કઇખુશરો મોરીયા-બાદીની યાદમાં શેઠ રૂસતમ આદર મોરીઆબાદી રૂ૨૫૦, શેઠ બેહેરામ બહમન નશરાબાદી રૂ૧૦૦, શેઠ નશરવાન મુંદેગાર ખઇરાબાદી રૂ૧૨૦, શેઠ અરદેશર ખુશરો કુચાબીયોગી રૂ૧૫૧, શેઠ મેરવાન મોંદેગાર મેરવાન ખઇરાબાદી રૂ૧૫૧, શેઠ રૂસતમ અસપદીયાર અરદેશર (શેતોગ) ખેઇરાબાદી રૂ૧૦૧, શેઠ ગુસતાસપ મોંદેગાર મોરાબાન ખેઇરાબાદી રૂ૧૦૧, શેઠ જમશેદ બેમાન મોંદેગાર મેહરેસાંઅઝ મોબારકાઇ રૂ૧૫૧, શેઠ મેરવાન રૂસતમ મેરવાન મુબારાકાઈ રૂ૧૫૧, શેઠ નોશેર-વાન ગુંદારઝ (મોરાદ) મુબારાકાઇ અને કાસામાબાદી રૂ૧૦૧. દસતુર રસીદ દસતુર શેરીયાર રૂ૧૫૧, શેઠો દીનશાહ નામદાર એન્ડ કં રૂ૩૧૦, શેઠો ફ્રેદુન બેહેરામ મરજબાન અને શેહેરયાર બેહરામ મરજબાન રૂ૨૦૦, શેઠ રૂસતમ ખોશરો બેહેરામ અને ફ્રરજંદો રૂ૧૫૬, શેઠ રશીદ ગુસતાસપ અરદેશરે માતાજી શેહેરબાનુ સાથે પેતાના મરહુમ બાપ ગુસ-તાસપ અરદેશર અને પોતાની મરહુમ બેહન દોલતબાઇને નામે ખોરમશાહની સ્કુલ સારૂ ચોપડી ખરીદી છે રૂ૧૫૦, શેઠ રશીદ ગુસતાસપ અને છોકરાઓ રૂ૧૫૧, શેઠ માવતદાદ શાહમોરાદ અને ફ્રરજદો રૂ૧૫૧, શેઠ શામરદાન ઈરાન ગુસતાસપ અને ફ્રરજંદો રૂ૧૧૫, શેઠ અરદેશર કેખશરૂ ગુસતાસપ રૂ૧૦૦, શેઠ કાવશ બહમન દારાબે પોતાના મરહુમ ધણીઆણી શીરીન હોરમજદયારને નામે રૂ૧૦૦, શેઠ હોરમજદ શેરીયાર કુચેબીયોગી રૂ૫૦૦, શેઠ મેરવાન રૂશતમ શેરીયાર કસનાવયા રૂ૩૦૦, શેઠ દીનશાહ મેરવાન કુચેબીયોગી રૂ૫૦૦, શેઠ રૂસતમ મેરવાન કુચેબીયોગી રૂ૧૦૧, શેઠ મેરવાન મુનદેગાર આઇસવાળા રૂ૧૦૦, શેઠ ખોદાદાદ ઉસતાદ કેખશરૂ રૂ૧૦૧, શેઠો રૂસતમ મરઝબાન એન્ડ બ્રધરસ રૂ૧૦૧, શેઠ અરીસ બામરદ ગાસમાબાદી રૂ૧૦૧, શેઠ ફ્રરામજી જમશેદજી સાહેર રૂ૧૦૧, શેઠ ફ્રેદુન બેહેરામ મરઝબાન કુચેબીયોગી રૂ૧૦૧, મરહુમ શેઠ ખોદાદાદ શેરીયાર કુચેબીયોગી રૂ૧૦૧, શેઠો દીનશાહ નામદારની કંપની રૂ૧૦૧, શેઠ બેહેરામ રૂસતમ રૂસતમ બેહેરામ દીનીયાર કુચેબીયોગી (વાડીવાળા) રૂ૫૦૦, શેઠો બમનજી જમશેદજી ઇરાની કું. રૂ૧૦૦, મરહુમ બાઇ ગુલેસતાન બેહેરામ દીનીયાર ધણી અરદેશર અસપંદીયાર કુચેબીયોગી તરફથી (શાબાદ) રૂ૧૦૦, શેઠ બેહેરામ ખુદા રહેમ રોહમ આબાદી રૂ૩૦૦, શેઠ મહેરવાન રૂસતમ મહેરવાન રાહત આબાદી રૂ૧૦૦, શેઠો મરઝબાન જોરાબ ખોદામોરાદ બાબાખાન-દાનીના છોકરાઓ રૂ૧૫૧, શેઠ દીનયાર ખોદા મોરાદ બાદઆર રાત આબાદી રૂ૧૦૦, શેઠ રૂસતમ અસપનદીયાર કેખશરૂ મોમાબાદી (પરેલવાળા) તરફથ પોતાના મરહુમ બાવાજી અસપનદીયાર કેખશરૂ તથા પોતાના મરહુમ કાકા શેહેરયાર કેખશરૂએ

દરેકને નામે રૂ૧૦૦૦, ખુરમશાહ સ્કુલ માટે શેઠ અરદેશર કેખુશરૂ ગુશતાસપે રૂ૪૦૦૦, અલ્લાહબાદની સ્કુલના સુધારા માટે નીચે મુજબ મલેલા.—શેઠ મહેરવાન રૂસતમ શેરયાર રૂ૧૦૨૫, શેઠ શાપુર ફરેદુન ગુશતાસપ રૂ૫૫૫, શેઠ બેહમરદ ખુદાબખશ બેહરામ રૂ૩૫૯, શેઠ જમશેદ નામદાર જમશેદ રૂ૩૦૫, શેઠ રૂશતમ શેરયાર અરદેશર રૂ૩૦૫, શેઠ બેહમરદ ખુદાદાદ રૂસતમ રૂ૨૦૬, શેઠ કેખુસરૂ મહેરવાન જમશેદ રૂ૨૦૯, શેઠ શેરયાર ફરૂદ રૂ૨૦૬, શેઠ કેખુસરૂ મહેરબાન બેહરામ રૂ૨૦૬, શેઠ બહનીદ બહમરદ રૂસતમ રૂ૨૦૬, અને શેઠ મહયાર બહેમરદ રૂસતમ રૂ૫૦૦, જ્યારે શેઠ બેહમન મેહરવાન જમશીદ નરસીયાબાદી (ઉર્ફે યઝદાબાદી) તરફથી મેહદીયાબાદમાં નવી સ્કુલના નીભાવ માટે વ્યાજ વાપરવાની શરતે રૂ૧૫૦૦ આપવામાં આવ્યા હતા.

શેઠ રૂસતમ અરદેશર વાઇન મરચ ટે ઇરાન દેશમાં પોતાના ગામ આરસતાનમાં રવાનોના સચ-કાર માટે બે ઓરત તથા બે મરદ મલીને ચાર પગારદાર આદમીઓને જાહુક રાખવાના ખરચનો બંદોબસ્ત કરવાનું માથે લીધું છે. તેમના પગારની રકમ ઉભી થાય એટલા નાણાની લોન ઇરાન દેશના જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારનારી મુંબઇની મંડળીને તેવણ સવાધીન કરશે, જેનું વ્યાજ દર વરસે ઇરાનમા મોકલવામાં આવશે.

જરથોસ્તી છોકરીઓની નિશાળ મંડળીને તા૦ ૨૯ મી આગસ્ટ સુધીમાં મલેલા રૂ૯૭૪માની મુખ્ય રકમો:—ધી પારસી ગરલ્સ ઇંગ્લીશ એજ્યુકેશન સોસાયટી તરફથી મજકુર મંડળીનું કામ બંધ કરવામાં આવેલુ હોવાથી એ મંડળીના હાથમાંનાં નાણાની ફાજલ બાકીના મળેલા રૂ૫૧૦૫, શેઠ એદલજી ફરામજી દાવરે મરહુમ શેઠ ફરામજી એદલજી દાવરની યાદમાં ગરીબની છોકરીઓને મુફત કેળવણી આપવા માટે વ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦૦, શેઠ જેહાગીર ડોસાભાઇ ફરામજીએ મરહુમ બાઇ બચુબાઈ સોરાબજી બંગાળીની યાદમાં મંડળીનાં એન્ડાઉમેંટ ફંડમાં રૂ૨૫૦, મરહુમ શેઠ અરદેશર હોરમસજી વહાડયા ચેરીટી ફંડના ત્રસ્ટી સાહેબોએ ત્રણ વર્ષ સુધી માસિક રૂ૧૦૦ લેખેની આપવા કબુલેલી મદદમાંથી જુલાઇ તથા આગસ્ટ ૧૯૧૪ ના હફતાના મંડળીના જનરલ ખરચ ખાતે વાપરવા મલેલા રૂ૨૦૦, શેઠ કાવસજી ધનજીભાઇ મહાલક્ષમીવાળાએ દીકરી વીરાંની નવજોતની ખુશાલીમા મંડળીના એન્ડાઉમેંટ ફંડમાં રૂ૧૦૧ અને શેઠ હીરજીભાઇ દીનશાહ તારાપોરવાળાએ મરહુમ ધણીઆણી રતનબાઇની યાદમા 'ફેનસી વરક કલાસ' ખાતે શિક્ષણ લેતી ગરીબની છોકરીઓને જોઇતી જણસા અપાવવા માટે રૂ૧૦૦.

એલેકઝાંડરા નેટીવ ગરલસ ઇનસ્ટીટયુશનને શેઠ દીનશાહ પી. બાથા રૂ૧૦૦, બાઇ દીનબાઇ એદલજી સકલાતવાલા રૂ૫૦૦ અને શેઠ ધનજીભાઈ બમનજીના રૂ૧૦૦ મલી રૂ૭૦૦ની મદદ મલી હતી.

ઉદવાડાના જરથોસ્તી છોકરાઓને વેપાર ઉદ્યોગ અને કેળવણી આપવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૩૧ માં જરથોસ્તીએ ભરેલા રૂ૫૦ ની રકમ મુખ્ય હતી. આ ફંડમાં આગળ ભરાયલા મલી કુલે રૂ૩૧૧૮–૩–૮ નુ થયુ છે.

વેસુગામની મારકર સ્કુલ જે સુરતની પારસી પંચાયતના હસ્તકમાં છે તેના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૬૪૬માંની મુખ્ય રકમો:—શેઠો શોરાબજી તથા પેશતનજી ડોશાભાઇ મારકર રૂ૫૦૦, બાઇ રતનબાઇ જાંગીરજી ચીનાઇ રૂ૧૦૦ અને મુંબઇના જરથોસ્તી બીરાદરો રૂ૩૧.

વીકટોરીયા મેમોરીયલ અંધશાળાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૧૯૧માંની મુખ્ય રકમો:—મરહુમ શેઠ એન. એમ. વાહાડયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૧૦૦, શેઠ રતન જમશેદજી તાતા રૂ૨૫, બાઇ માણેકબાઈ હોરમસજી એડનવાલા રૂ૨૫, શેઠ બમનશાહ દીનશાહ મીસતરીની યાદમાં રૂ૨૫, સર શાપુરજી બી. ભરૂચા રૂ૨૫, બાઈ રતનબાઇ હોરમજી બોદ રૂ૨૫, શેઠ જાહાંગીરે પોતાના મમાઇ બીખાઇજીની યાદમાં રૂ૫૦, માતાજીની યાદમાં રૂ૫૦, ડા૦ કાવશ લાલકાકાની યાદમાં રૂ૩૦, શેઠ એચ. બી.

પાવરી રૂ૫૧, મરહુમ ધણીની યાદમાં રૂ૫૦, અને બેન ગુલાની યાદમાં મીસીસ દી. પી. બી. તરફથી રૂ૨૫.

ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેઠાણ ફંડમાં તા૦ ૩૧ મી આગસ્ટ સુધી ભરાયલા રૂપીઆની વીગત:—બાઇ પીરોજા એદલજી મોદીએ કરાંણીવાલાં મકાંનના નીભાવ ફંડમાં રૂ૫૦, બાઇ મહેરબાઇ જમશેદજી મહેતાએ ગરીબોને ભાડામાં મદદ કરવાના ફંડમાં રૂ૧૫૦, બાઈ ગુલબાઇ મનચેરજી કા. મરજબાને ગરીબોને ભાડામાં મદદ કરવાના ફંડમાં રૂ૧૦૦, ખા૦ બા૦ મનચેરજી કા. મરજબાને ગરીબોને ભાડામાં મદદ કરવાના ફંડમાં રૂ૧૦૦, મકાંનના નીભાવ ફંડમાં નાહની રકમો મલી ભરાયલા રૂ૩૦ અને ભાડામાં મદદ કરવાનાં ફંડમાં નાધલી રકમો મલી ભરાયલા રૂ૧૦ મલી રૂ૪૪૦ ભરાયા હતા.

ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેઠાણ ફંડ હસ્તક ચાલતી બાઇ રતનબાઇ પાંડેવાલી નીશાલનાં ફંડમાં મરહુમ શેઠ નવરોજી મા. વાડીઆ ચેરીટી ફંડના ત્રસ્ટીઓએ નીભાવ ફંડમાં દર માશે રૂ૧૦૦ લેખે રૂ૧૨૦૦, ખા૦ બા૦ મનચેરજી કા. મરજબાંન સી. આઇ. ઇ. એ ઇનામ આપવા તથા મેલાવડાનાં ખરચમાં રૂ૭૫, સર દોરાબજી જમશેદજી તાતાએ ઇનામો આપવા તથા મેલાવડાના ખરચમાં રૂ૭૫, સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાએ ઇનામો આપવા તથા મેલાવડાનાં ખરચમાં રૂ૫૦ અને નાધલી પરચુટણ રકમોના રૂ૪૩૭ મલી કુલે રૂ૧૮૧૨ ભરાયા હતા.

ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલ્ડીગ ફંડમાં તા૦ ૧ લી સપટેમબર સુધી ભરાયલા રૂ૧૦૪૮૯–૧૫–૭માંની મુખ્ય રકમો:—મરહુમ શેઠ બેરાંમજી મેરવાંનજી મલબારીના બેશીઓએ મરહુમના પુણ માટે ઝો. બી. સો. ના શેર ૧૧ બ્યાજ વાપરવા આપ્યા રૂ૧૧૦૦, મરહુમ શેઠ બેરાંમજી મેરવાનજી મલબારીના કુટુંબીઓએ ઝો. બી. સો.ના શેર ૧૦ આપ્યા તેના રૂ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ પીરોજશા દાદાભાઇ નવરોજી મોદીના ઉઠમણામાં એઓની પુંજીમાથી તથા કુટુંબીઓએ બરેલી રકમમાંથી રૂ૧૦૦૦, બાઇ હીરાંબાઈ જમશેદજી પીટીટ તરફથી બંધેની શેઠ પીરોજશાહ બમનજી જીજીભાઈના પુણ સારૂ ઝો. બી. સો. ના શેર ૫ આપ્યા તેના રૂ૫૦૦, શેઠ માંણેકજી શેહેરીઆરજી ભરૂચાએ મરહુમ ધણીઆણી આવાંબાઇના ઉઠમણામાં ભરેલા બ્યાજ વાપરવા આપ્યા રૂ૫૦૦, શેઠ નવરોજજી બાપુજી ટચકરાએ ઝો. બી. સો. ના ૫ શેરો ખરીદી તેનું બ્યાજ ગરીબ પારસી જરથોસ્તીઓના ભાડાંમાં સ્વલતા કરવા વાપરવા આપ્યા તેના રૂ૫૦૦, શેઠ નવરોજી દારાશાહ રીપોરટરે મરહુમ માતાજી જરબાઇ દારાશાહ રીપોરટરના નામનું ખાતું પાડી તેનું બ્યાજ ગરીબ જરથોસ્તીઓના ભાડામાં સ્વલતા કરી આપવામાં વાપરવા માટે આપ્યા રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ હોરમસજી બેજનજી ભરૂચાની યાદમાં મરહુમના નાહના દોસ્તોએ રૂ૪૦૦, મરહુમ શેઠ વાડીયાજીના આતશ બેહેરાંમમાં મુકેલી ધરમની પેટીમાંથી રૂ૩૨૮–૫–૭, મરહુમ શેઠ બનાજીના આતશબેહેરાંમમાં મુકેલી ધરમની પેટીમાંથી રૂ૩૦૮–૨, સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાએ બીલ્ડીંગ સોસાયટીના શેરોનુ દીવીડન્ડ સને ૧૯૧૨ના સાલનું ભેટ આપ્યું રૂ૨૦૦, બાઈ દોસીબાઇ જહાંગીર બેંકર અને શેઠ શોરાબજી હોરમસજી બોઇસે માત પીતા મરહુમ બાઇ પીરોજબાઈ તથા શેઠ હોરમસજી ફરામજી બોઇસની યાદમાં રૂ૧૮૫, ખા૦ સા૦ માણેકજી હોરમસજી વજીફદારના ઉઠમણામાં ભરાયલા તેવણના ત્રસ્ટીઓ તરફથી રૂ૧૧૦, "અ" તરફથી રૂ૧૦૫, બેટી વીરાની નવજોતની ખુશાલીમાં બાઈ જાઇજી કાવસજી માહાલક્ષમીવાળાએ રૂ૧૦૧, શેઠો સોરાબજી તથા હોરમસજી મનચેરજી જાગોશ તે મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોશગજી જાગોશના એકઝીક્યુટરો તરફથી બેહેસતનશીન બાઇ નવાજબાઇ તે મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશના બેટીના પુણ માટે ઝો. બી. સો.નો શેર ૧ રૂ૧૦૦નો તથા રોકડો રૂ૧ ગલી રૂ૧૦૧ બ્યાજ વાપરવા મરહુમ શેઠ મ. હો. જાગોશની પુંજીમાંથી, શેઠો સોરાબજી તથા હોરમસજી મનચેરજી જાગોશ તે મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશના એકઝીક્યુટરો તરફથી બેહેસતનશીન બાઈ બચુબાઈ તે મરહુમ શેઠ મનચેરજી જાગોશના બેટીના પુણ માટે ઝો. સો. નો શેર ૧ રૂ૧૦૦નો તથા રોકડો રૂ૧ મલી રૂ૧૦૧ મરહુમ શેઠ મ. હો. જાગોશની પુંજીમાંથી બ્યાજ વાપરવા આપ્યા, મરહુમ બાવાજી

નાનાભાઇ ખરશેદજી બાઇસની યાદમાં રૂ૧૦૦, મરહુમ મામાજી ખરશેદજી કાવશજી ખરાસની યાદમાં ભાણેજ કુવરબાઈ રતનજી એડનવાળાએ રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ ડોસાભાઇ દાદાભાઈ આલ-બલેસની યાદમાં એક જરથોસ્તીએ રૂ૧૦૦, શેઠો કાવશજી દીનશાહ તથા ભાઇઓ રૂ૧૦૦, એક જરથોસ્તી તાડીવાળા રૂ૧૦૦, ખા૦ બા૦ નસરવાનજી રૂસ્તમજી મેહેતાએ મરહુમ દોસ્ત હોરમસજી જમશેદજી મીસ્ત્રીની યાદમાં ઝ્રો. બી. નો શેર ૧ વ્યાજ વાપરવા આપ્યો તેના રૂ૧૦૦, બાઇ વીર-બાઈજી જહાંગીર દાવરે મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઈ ચોથા બેરોનેટની યાદમાં ઝ્રો. બી. સો. નો શેર ૧ આપ્યો તેના રૂ૧૦૦, કુ. ૨ એ. તરફથી મરહુમ શેઠ માણેકજી પેસ્તનજી શાહીગરાના પુણ માટે રૂ૧૦૦, શેઠ ધનજીભાઇ રતનજી શેઠનાએ મરહુમ બાઇ આવાંબાઈ રતનજી પેસ્તનજી શેઠનાના પુણ માટે રૂ૧૦૦ અને શેઠ પેસ્તનજી પીરોજશાએ ઝ્રો. બી. સો. નો શેર ૧ આપ્યો તેના રૂ૧૦૦.

જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળીના કેળવણી ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૨૨૦ માની મુખ્ય રકમો:—બાઇ હમાંબાઇ ફરાંમજી પીટીટે ૧૧ માસના દર માસના રૂ૨૦૦ લેખે રૂ૨૨૦૦, લવજી કેસટલ પરેલવાલા મરહુમ શેઠ અરદેશર હોરમારજી વાડીયાના ત્રસટી સાહેબો રૂ૧૦૦૦, એક જર-થોસતીએ મરહુમ દીકરીના પુણ માટે માયબાપ અથવા બાપ વગરના તદન નીરાધાર એક છોકરાને શેઠ જ. ન. પીટીટ ઓરફનેજમાં રાખી પાંચ વરસ સુધી શીખવવાના આપયા રૂ૯૦૦, શેઠ ખર-શેદજી મનચેરજી ભેસાનયાએ મરહુમ શેઠ બેરાંમજી ખરશેદજી ભેંસાનયાના પુણ માટે રૂ૫૦૦ ના ૪ ટકાના મુંબઇના પોર્ટ ટરસટ બોંડ વ્યાજ વાપરવા આપ્યા, મરહુમ શેઠ ખરશેદજી સોરાબજી ફરામજી પટેલ ચેરીટી ફંડમાંથી રૂ૨૦૦, એક જરથોસતી તાડીવાલા રૂ૧૦૦, બાઈ આવાંબાઈ માંણેકજી શેહે-રીઆરજી ભરૂચાની યાદમાં મરહુમના બેટીએ ઝ્રો. બી. સો. નો શેર ૧ વ્યાજ વાપરવા આપયો તેના રૂ૧૦૦, એક જરથોસતી બાનુએ કોલેજમાં શીખતા વિધ્યારથીને પેહેલી ટર્મની ફી આપવા માટે રૂ૬૦, કલકતાના જરથોસતીએ ગરીબ પારસી વિધ્યારથીઓને કેલવણીની ચોપડીઓ અપાવવા સારૂ રૂ૫૦ અને શેઠો એન. એમ. ગોભાઇની કં. રૂ૩૦.

જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળીના મરહુમ શેઠ જમશેદજી નસરવાનજી પીટીટ બાહેરકોટ લાઈબ્રેરી ફંડમાં શેઠ કેખશરૂ પાલનજી શેઠના તે બાહેરકોટ બચાવ ફંડના ઓનરરી સેક્રેટરી તરફથી બાહેરકોટ બચાવ ફંડનુ ખાતુ અલાહેદુ પાડી મુદલ રકમ અનામત રાખી તેનું વ્યાજ લાય-બરેરીમાં વાપરવા માટે રૂ૩૮૮૩–૧૦ મલયા હતા.

જરથોસતી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળીના વરક કલાસ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૭૧૬ માની મુખ્ય રકમો:—મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાડીયા સી. આઈ. ઇ. ના ત્રસટીઓ તરફથી માસ ૧૧ ના દર માસના રૂ૧૫૦ પ્રમાણે મલના રૂ૧૬૫૦ અને એક જરથોસતી તાડીવાલા રૂ૨૫.

જરથોસતી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળીના શેઠ એડનવાલા ગરીબ જરથોસતીઓને ધંધે રોજગારે લગાડવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૧૫ માં એક જરથોસતી તાડીવાલાના રૂ૧૦૦ની રકમ મુખ્ય હતી.

જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળીના એસોસીએશનના જેનરલ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૪૭માં એક જરથોસ્તી મુસાફરના રૂ૨૫ ની રકમ મુખ્ય હતી.

જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળીના હુન્નર ઉધ્યોગની કેળવણી ફંડમાં એક જર-થોસ્તીએ માતાજી મરહુમ બાઇ મીઠીબાઇ અરદેશર બરજોરજીની યાદમાં રૂ૧૫ ભરીયા હતા.

જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળી તરફથી ઉઘાડવામાં આવેલાં પારસી બેકારી માટેના ફંડમાં હાંગકાંગવાળા મરહુમ શેઠ હોરમસજી નશરવાનજી કુપરના ધરમખાતાંના ત્રસટીઓ લફટનંટ કરનલ મેરવાનજી પેસતનજી ખરેગાટ, શેઠ બરજોરજી કાવસજી કુપર અને શેઠ મેરવાનજી

કાવસજી કુપર તરફથી રૂ૫૦૦ હાલની લડાઇથી મુબઇના જે જરથોસ્તીઓ સંકટમાં આવી પડયાં હોય તેઓને મદદ કરવાના ફંડમાં આપવામાં આવ્યા હતા

જરથોસ્તી ધરમ કેળવણી આપનારી તથા જ્ઞાન ફેલાવનારી મંડળીને મલેલા રૂ૮૪૭-૮-૦ માની મુખ્ય રકમોઃ-મરહુમ શેઠ ફરામજી મનચેરજી કામાના ધરમ ખાતેથી રૂ૧૦૦, શેઠ હોરમસજી મ. કામાના ચેરીટી ટ્રસ્ટ ફંડના ટ્રસ્ટી સાહેબો રૂ૧૦૦, શેઠ નવરોજજી માણેકજી વાડીઆની મીલકતના ટ્રસ્ટી સાહેબો રૂ૩૦૦, બાઈ હીરાંબાઇ જમશેદજી પીટીટ રૂ૧૦૦ અને મરહુમ શેઠ નશરવાનજી મનચેરજી કામાના ધરમખાતાના ટ્રસ્ટી સાહેબો રૂ૧૦૦.

જરથોસ્તી ફસલી સાલ મંડળને તા૦ ૧૫ મી આગસટ સુધીમાં મલેલા રૂ૪૧૧ માની મુખ્ય રકમોઃ-શેઠો મેહેરવાનજી અને હોરમસજી મંચેરજી કામાએ મંડલના મોબેદના પગાર ફંડમાં રૂ૨૪૦, ભરૂચની પારસી પંચાયતના ટ્રસ્ટી સાહેબોએ મંડળના મોબેદની સ્કોલરશીપ માટે રૂ૧૦૦ અને એક અથોરનાન બાઇ તરફથી મંડળના મોબેદના પગાર ફંડમાં રૂ૪૮.

જશન કમીટીના જશન ફંડ અને દીસા પ્રાઇઝ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૫૧૬-૧૦ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ પેસતનજી દીનશા ખાન રૂ૧૨૩, શેઠ દીનશાહ મેરવાન ઇરાની રૂ૫૩, શેઠ અ. એ. દ. રૂ૩૭, સર શાપુરજી બી. ભરૂચા રૂ૨૦૦, બાઈ સુ. મે. દા. રૂ૪૩, શેઠ નાનાભાઈ બરજોરજી બાટલીવાળાએ મરહુમ શેઠ દાદાભાઇ માણેકજી વાછાના ધરમખાતાંમાંથી રૂ૫૦, શેઠ પેસતનજી માણેકજી જાલ રૂ૨૦૧, બાઇ રતનબાઇ એદલજી બાટલીવાલા રૂ૩૩, જશનોમાં મુકેલી ધરમની પેટીઓમાંથી રૂ૩૮૭-૧૦, બાઇ કુંવરબાઈ એદલજી બાટલીવાલા રૂ૪૦, શેઠો રૂસતમજી અને નસરવાનજી બોઇસ રૂ૧૦૦, મઉની જરથોસતી અંજુમન રૂ૫૧ અને બાઇ જરબાઈ પેશતનજી દુબાશ રૂ૬૧. એ ઉપરાંત શેઠ ફીરોશાહ સો. ગજ્જર તરફથી રૂ૫૦ જાપાનીસ પંખા અને બીજા ગ્રહસ્થો તરફથી ચોપડીઓ, ગલીચા, રૂપાના વાસણો વગેરેની ભેટો આપવામા આવી હતી.

નવસારીની બઝમે જશને રોજે બેહરામના ફંડમાં આ સાલ નાંધલી પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ૪૬૦ ભરાયા હતા.

નવસારીની બઝમે જશને રોજે મેહરના ફંડમાં આ સાલ નાંધલી પરચુટણ રકમો મળી કુલે રૂ૪૦૦ ભરાયા હતા.

પારસી એમબ્યુલન્સ બ્રીગેડ ફંડમાં તા૦ ૧ લી સપટેમબર સુધી ભરાયલા રૂ૨૫૧૭-૫-૬ માંની મુખ્ય રકમોઃ—મરહુમ શેઠ બેરામજી ખરશેદજી બેસાનીયાના પુણ્ માટે એમના પીતા ખરશેદજીએ ૪ ટકાનો પોર્ટ ટ્રસ્ટ બોન્ડ વ્યાજ વાપડવા માટે આપયો તેના રૂ૫૦૦, શેઠ રતન જમશેદજી તાતા રૂ૩૦૦, ડા૦ ધનજીશાહ એચ મહેતા (બરોડાવાલા) એ હરીફાઇ કરાવી શીલ્ડ આપવા માટે રૂ૩૦૦, સર સાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાએ ઇનામ માટે રૂ૧૦૦, સ્ટેનડરડ ઓઇલ ક. ઓફ ન્યુ યોરકના જરથોસ્તીઓ રૂ૫૦, શેઠ ર. સો. કાનટરાકટર રૂ૫૦, શેઠ નાનાભાઇ કાવસજી એનજીનીયર રૂ૩૦, જી. આઈ. પી. રેલવેના જરથોસ્તીઓ રૂ૩૦, મરહુમ ડા૦ કાવસ લાલકાકાની યાદમાં રૂ૩૦, શેઠ રૂસ્તમજી એ. દુબાશ રૂ૨૬, ડા૦ આર. એન. રાણીના રૂ૨૫, શેઠ રૂસ્તમજી બેજનજી કાપડયા રૂ૨૫, શેઠ જે. ડી. મહાલક્ષમીવાલા રૂ૨૫ અને બાઇ હીરાબાઇ જમશેદજી ન. પીટીટ રૂ૨૫.

કરાંચી પારસી સેંટજોન એમબયુલંસ સોસાયટીના ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૧૩૫૦ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ એદલજી દીનશાહ રૂ૧૦૦૦, ઓ. શેઠ જાગીર હોરમજી કોઠારી રૂ૧૫૦, ખાનબહાદુર નશરવાનજી ર. મહેતા રૂ૧૦૦, અને ડાકટર કેખશરૂ ના. સપેનસર રૂ૫૦.

જરથોસ્તી કોનફરંસને જે નાણાની મદદ મલી હતી તેમાં શેઠ હોરમસજી જહાંગીરજી ભાભા રૂ૧૦૦, ખા૦ બા૦ આદરજી મનચેરજી દલાલ રૂ૫૦૦, શેઠ મનચેરશા સોરાબજી વખારીઆ રૂ૫૦૦, શેઠ કેરસાસપજી દાદાચાનજી રૂ૧૦૦, ડા૦ કાવસજી એદલજી દાદાચાનજી રૂ૧૦૦, શેઠ હોરમસજી

અરદેશર વાડીઆ રૂ૨૦૦ અને બાઇ બાઇઆઇ પાલમકોટે વોલનટીઆર તરીકે કામ બજાવેલી મેળવેલી રકમના રૂ૧૭૦ મલી રૂ૧૬૭૦ ભરાયા હતા. એ ઉપરાંત બાઇ આઇમાય હોરમસજી વાડીઆએ ભાષણો કરાવવા રૂ૫૦૦ ની જે મદદ આપી છે, તેમાંથી કરાંચીવાળા ડાકટર દસ્તુર માણેકજી નશરવાનજી ધાળા પાસ ભાષણો કરાવવામાં આવશે

સેવા સદન સોસાયટીને તા૦ ૩૦ મી જુન સુધી પારસીઓના મલેલા રૂ૧૧૮૧ માની મુખ્ય રકમો.—મરહુમ શેઠ બી. એમ. મલબારીની યાદમાં પારસી ગ્રહસ્થે રૂ૨૦૦, શેઠો ગજડરની કં. રૂ૫૦, શેઠો મેરવાનજી અને હોરમજી મનચેરજી કામા રૂ૨૦૦, સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાએ સીવવાના સાંચા માટે રૂ૨૦૦, શેઠ એ. જે. બીલીમોરીયા રૂ૭૫, મેસરસ દરૂવેટ ચવનાની કં. રૂ૫૦, મીસીસ એસ. એમ. કામા રૂ૫૦ અને એક દોસ્તે સીવવાના સાચા માટે રૂ૧૮૦.

કરાંચી ઈંડીયન વીડોઝ સેલ્ફ હેલ્પ એસોસીએશન નામની એક મંડળી દેશી વીધવાઓ માટે ઉભી કરવામાં આવી છે તેમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૭૪૫ માની મુખ્ય રકમો:—શેઠ બરજોરજી મા. કોલાબેવાળા રૂ૫૦, ઓ૦ શેઠ જહાગીર હો. કોઠારી તથા ધણીયાણી મલી રૂ૧૫૦, શેઠ નાદરશા એ. દીનશા અને ધણીયાણી રૂ૫૦, એક પારસી મીત્ર રૂ૧૫૦, શેઠ ખરશેદજી શા. સોપારીવાળા રૂ૫૦ અને મરકનટાઇલ પ્રેસના માલેકો રૂ૬૦

શેહેનશાહી જશન મંડળીને મલેલા રૂ૩૧૭ માની મુખ્ય રકમો.—શેઠ જાહાગીરજી રૂસ્તમજી દાદીનાએ મરહુમ ભાણેજ હોરમજી કેખસરૂના પુણ માટે રૂ૩૦, શેઠ રૂસ્તમજી જાલેજર પોંચખાનાર-વાળાએ મરહુમ બેટી જરબાઇના પુણ માટે રૂ૩૦, બાઇ બચુબાઇ પાલનજી આરસીવાળાએ મરહુમ ખાવીંદ પાલનજીની યાદમા રૂ૩૦, બાઇ આઇમાય જમશેદજી એંટીએ મરહુમ બેટી નવાજબાઇના પુણ માટે રૂ૩૦, બાઇ સુનાબાઇ પોચા હોરમસજી જીજીભાઇએ મરહુમ બાઇ બેરામજી જમશેદજીના પુણ માટે રૂ૩૦, શેઠ દીનશાહ બીખાજી મીસ્ત્રીએ મરહુમ બેટા બહમન-શાહના પુણ માટે રૂ૩૦, શેઠ કાવસજી મનચેરજી સીટીને મરહુમ બેટા શાવકશાહની યાદમાં તેવણુની પુંજીમાંથી રૂ૩૦, શેઠ બહમનજી ફરામજી વહાડયાએ મરહુમ સસરા ખરશેદજી બેરામજી ભાભા તથા કાકા સસરા સોરાબજી ભાભાના પુન માટે રૂ૬૦ અને બાઇ આઇમાય માણેકજી ગીસ્તાએ મરહુમ બાઇ આવાંબાઇ ફરામરોઝ ગીસ્તાના પુણ માટે રૂ૩૦.

અમદાવાદના સ્ત્રી જરથોસ્તી મંડળ હસ્તકના જનરલ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૫૮—૦—૯ માં બાઈ આઇમાય પીરોશાહ મેહનતીના રૂ૨૫ ની રકમ મુખ્ય હતી.

મુંબઈ ગોરક્ષક મંડળીને પારસીઓના મલેલા રૂ૧૦૦ માં બાઇ દીનબાઈ બેરામજી તારાપોર-વાળાએ મરહુમ પીતાજી બેરામજી દીનશાહ પાંડેના પુણ માટે આપેલા રૂ૫૦ ની રકમ મુખ્ય હતી.

સુરત અશકતાશ્રમના નીભાવ ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૧૫૧ માં એક પારસી ગ્રહસ્થના રૂ૧૦૦ ની રકમ મુખ્ય હતી.

નવસારીના નોશરવાન અદલ ફંડમાં તા૦ ૩૧ મી આગસ્ટ સુધી પરચુરણ નાખલી રકમો મલી કુલે રૂ૪૪૧ ભરાયા હતા.

મુંબઇની પારસી પંચાયતને શપટેમબર ૧૯૧૩ થી આગસ્ટ ૧૯૧૪ સુધી જુદા જુદા ધણીઓ તરફથી રૂ૫૦૦ યા તેથી વધુ મલેલા રૂપ્યાની વીગતો:—મરહુમ શેઠ અ. દા. દાદીશેઠના વીલમા ફરમાવવા મુજબ તેમના એકઝીકયુટરોએ મુંબઈનાં આંધળાં પાંગળાં તથા લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરસી કરવા માટે પગાર આપવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, બાઇ ધનબાઇજી રૂ. કા દુબાશે રૂ૧૦૦૦ એમાથી ગરીબ જરથોસ્તી બાપ વીનાના બચ્ચાં તથા વીધવાઓને મદદ કરવાનાં ફંડમાં રૂ૫૦૦ અને ગરીબ પારસી બીમારોને હવાના ફેરફાર માટે જવા કાજે અને હડખા અથવા બીજા દરદોનાં ઇલાજ વગેરે સબબો માટે મદદ કરવાનાં ફંડમાં રૂ૫૦૦, શેઠ નાનાભાઇ જીવનજી કંત્રાકટરે દોખમાંઓવાળા ડુંગર ઉપરની

સગડીમાં ભણતર ચાલુ રાખવાનાં ફંડ ખાતે રૂ૧૦૦૦, શેઠ રૂસતમજી એ. મોદીએ ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધે લગાડવાનાં કામમાં મદદ આપવાના ફંડ ખાતે રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ પાલનજી પેસતનજી લીલાંઉવાળાના વસીયતનામાના એકઝીક્યુટરોએ ચોપાટીની પારખ ધરમશાળા મધ્યે આંધલાં પાંગલાં તથા લાચાર જરથોસ્તીઓને રાખી પરવરસી કરવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, બાઇ દીનબાઈ માણેકજી કાંગાએ મુંબઈનાં આંધળાં પાંગળાં તથા લાચાર જરથોસતીઓની પરવરસી કરવા માટે પગાર આપવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, શેઠ ફરદુનજી દોરાબજી ઉસ્તાદે કુલ જરથોસતી રવાનોને અવલમંજલ પોહોચાડવાનાં ફંડમાં રૂ૫૦૦, બાઇ માણેકબાઇ પીરોજશા બમનજી જીજીભાઇએ તથા ખેશીઓએ મરહુમ શેઠ પીરોજશા બમનજી જીજીભાઇને નામનું ખાતું પાડી તેની આવક ગરીબ જરથોસતીઓના લાયક જવાનોને મુંબઇ તથા ઇલાકાની કોઇબી કોલેજમાં શીખવાની ચોપડીઓ અપાવવાના કારણસર વાપરવા માટે આપેલા રૂ૧૧૦૦૦, શેઠ નવરોજજી જાંહાંગીર ગામડીઆએ મુંબઇનાં આંવળા પાંગળાં તથા લાચાર જરથોસતીઓની પરવરસી કરવા માટે પગાર આપવાના ફંડ ખાતે રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાડીયા, સી. આઇ. ઈ. ના એસટેટના એકઝીક્યુટરો અને ત્રસટી સાહેબો તરફથી ધી બમનજી દીનશાજી પીટીટ પારસી જનરલ હોસપીટલના ઉપયોગ માટે રૂ૨૦૦૦૦૦, ધી બમનજી દીનશા પીટીટ પારસી જેનરલ ઓસપીટલના ફંડ ખાતાં માટે તેના ઓ૦ સેકરેટરી તરફથી રૂ૧૦૦૨૦, ધી બમનજી દીનશાજી પીટીટ પારસી જનરલ હોસપીલના ઓ૦ સેકરેટરી તરફથી તેઓના ખાતા માટે મરહુમ શેઠ પાલનજી દોરાબજી દોલી મેહેરજીના વીલના ત્રસ્ટીઓએ નામદાર કોરટના હુકમ મુજબ આપેલા રૂ૨૧૦૦૦, કરંજની જરથોસતી અંજુમનના કારોબારી સાહેબો તરફથી પોતાના અંજુમનનાં ફંડ ખાતે રૂ૨૫૦૦, શરોદાની જરથોસ્તી અંજુમનનાં કારોબારી સાહેબો તરફથી પોતાના અંજુમનનાં ફંડ ખાતે રૂ૨૫૦૦, ચીખલી જરથોસતી અંજુમનનાં કારોબારી સાહેબો તરફથી પોતાના અંજુમનનાં ફંડ ખાતે રૂ૧૫૦૦, નાગપોર તથા કામટીની જરથોસતી અંજુમનનાં કારોબારી સાહેબો તરફથી પોતાની અંજુમનના ફંડ ખાતે રૂ૮૦૦, માડવીની જરથોસતી અંજુમનનાં મેનેજીંગ ત્રસટી તથા ઓ. સેકરેટરી તરફથી પોતાના અંજુમનના ફંડ ખાતે રૂ૧૦૦૦, વડોદરા શેહેર તથા કાંપની અંજુમનના કારોબારીઓ તરફથી પોતાના અંજુમનનાં ફંડ ખાતે રૂ૯૦૦, વલસાડ પારસી અંજુમનનાં ફંડ માટે તેના સરનશીન તરફથી રૂ૧૫૦૦, પંચગણીની જરથોસતી અંજુમનના કારોબારી સાહેબો તરફથી પોતાની અંજુમનનું ફંડ ઉઘાડવા રૂ૧૮૦૦, સુરત પારસી અંજુમનનાં ફંડ ખાતાંમા નીચલી રકમો મળી છે—શેઠ જેહાંગીર બેરામજી મલબારી રૂ૧૫૦૦, શેઠ કાવશાહ બેરામશાહ નાણાવટી રૂ૧૦૦૦, શેઠો મેરવાન નવરોજી ગોભાઇની ક. રૂ૫૦૦, ખા૦ બા૦ ડાકટર બેહેરામજી હોરમસજી નાણાવટી રૂ૫૦૦, ખાનબહાદુર બરજોરજી નશરવાનજી વકીલ રૂ૫૦૦, દસતુરજી દીનશાજી જીવનજી ગારડા રૂ૧૦૦૦, બાઈ ખરશેદબાઇ તે શેઠ મનચેરજી બેરામજી ગદુ પે માસતરનાં વીધવા રૂ૨૫૦૦, શેઠ નશરવાનજી હો. બે ડોકટર અને બાઇ ભીખાઇજી હોરમજી ખરશેદજી શેઠના રૂ૧૦૦૦, શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકા રૂ૫૦૮, શેઠ ફરામજી નવરોજી મારફતીઆ રૂ૧૦૦૦, શેઠ બરજોરજી સોરાબજી ગોદરેજ રૂ૨૦૦૦, શેઠ બેરામજી નવરોજજી મારફતીઆ ૧૦૦૦, શેઠો સોરાબજી તથા પેસતનજી ડોસાભાઇ મારકર રૂ૫૦૦, સુરત પારસી અંજુમનના કારોબારી સાહેબો તરફથી પોતાની અંજુમનનાં ફંડ ખાતે રૂ૧૬૮૫૭, સુરત પારસી અંજુમનનાં ફંડ ખાતાંમાં સુરત પારસી ઓરફનેજના ઉપયોગ માટે નીચલી રકમો મળી હતીઃ—શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકા રૂ૨૦૦૦, શેઠ ફરામજી હોરમસજી બહમનજી શેઠના રૂ૩૦૦૦, શેઠો બરજોરજી તથા અરદેશર રૂસતમજી બકા રૂ૧૦૦૦, ડાકટર એરચશા જમશેદજી હકીમ રૂ૧૦૦૦, શેઠ દાદાભાઈ દાજીભાઈ બારીઆ રૂ૪૫૦૦, શેઠ મેહેરજીભાઇ અરદેશર કુકા રૂ૧૦૦૦, શેઠ કેખશરૂ અરદેશર કુકા રૂ૫૦૦, બાઇ ભીખાઇજી હોરમજી શેઠના રૂ૫૦૦૦, શેઠ દીનશાહ નશરવાનજી વકીલ રૂ૧૦૦૦, શેઠ બરજોરજી સોરાબજી ગોદરેજ રૂ૧૦૦૦, શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી બેસાનીઆ રૂ૫૦૦, બાઈ

શીરીનબાઇ અરદેશર કલ્યાણીવાળા ૩૧૦૦૦, બાઇ આવાંબાઈ પોંચાજી શાપુરજી પોચા ૩૧૦૦૦, શેઠ અરદેશર સોરાબજી ફરામજી પટેલ ૩૫૦૦, સુરતના એક જરથોસતી સીવીલ એનજીનીયર ૩૫૦૦, શેઠ નવરોજી બમનજી વકીલ ૩૧૦૦૦, બાઈ શીરીનબાઇ અરદેશર કલ્યાણીવાળાં ૩૨૦૦૦, અને શેઠ સોરાબજી ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગર ૩૧૦૦૦.

મુંબઇની પારસી પંચાયત હસ્તકની ડુંગરવાડીને લગતા નવા હયુઝ રોડ આગળની જંગા ઉપર જે ત્રણ ચેલીઓ ગયે વરસે બાંધવામાં આવી હતી, તે પછી આ વરસે બીજી વધુ બે ચાલીઓ બાંધવામાં આવે છે તેમાં મરહુમ શેઠ શાપુરજી જીવાજીના છોકરાઓ તરફથી પલોટ નંબર ૧૦ વાલા ઉપર અને મરહુમ શેઠ રૂશતમજી ફરામજી બાટલીવાલાના એકઝીકયુટરો તરફથી પલોટ નંબર ૯ વાલા ઉપર બાંધવામાં આવે છે, જયારે શેઠ તારાચંદના બેટીઓ તરફથી પલોટ નંબર ૧૨ વાલા ઉપર ચાલીનો પાયો નાખવામાં આવયો છે.

સુરતના શેહેનશાહી અશો જરથોસ્ત શાહેબના દીશાના ફંડમાં ભરાયલા ૩૧૫૩ માં ડા૦ ફરદુનજી એદલજી શેરડીવાલાના ૩૧૦૦ ની રકમ મુખ્ય હતી.

ભરૂચ ખાતેં જમશેદી નવરોઝના જશન માટે ઉઘાડેલાં ફંડમાં ભરાયલા ૩૮૭૫–૪ માની મુખ્ય રકમોઃ–શેઠ રૂશતમજી હોરમસજી વખારીયા ૩૧૦૦, શેઠો દીનશાહ ફરદુનજી એંડ બ્રધરસ ૩૨૫, લેડી પીરોજબાઇ શાપુરજી ભરૂચા ૩૨૫ અને બાઇ સુનામાય બેરામજી પોચખાનાવાલા ૩૨૫.

વેસુ ગામના મુકતાડ ફંડમાં ભરાયલા ૩૮૫૦ માની મુખ્ય રકમો.–મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ એદલજી કારખાનાવાલાના પુણ્ય માટે ૩૧૦૦, મરહુમ શેઠ કાવશજી દોરાબજી ચીનાઇના પુણ્ય માટે ૩૧૦૦, મરહુમ બાઈ આવાબાઇ કાવશજી ચીનાઇના પુણ્ય માટે ૩૧૦૦, મરહુમ બાઈ સુનાબાઈ નાનાભાઇના પુણ્ય માટે ૩૧૦૦, મરહુમ બાઇ બચુબાઈ કુવરજીના પુણ્ય માટે ૩૧૦૦, મરહુમ શેઠ કુવરજી પાલનજીના પુણ્ય માટે ૩૧૦૦ અને વેસુ ગામના જરથોસ્તીઓ ૩૫૧.

નવસારીવાલા મરહુમ દસ્તુરજી દારાબજી માહીયારજીના બાજ જશન ફંડમાં ભરાયલા ૩૧૬૬૭ માની મુખ્ય રકમો·—દસ્તુરજી કેકોબાદ દારાબજી તથા ખેશીઓ ૩૨૯ અને મરહુમ શેઠ રતનજી ફરામજી દાબુના ઘર ખાતેથી ૩૩૧.

જામે જમશેદ હારીસ હસ્તકનાં મરહુમ ડા૦ કે. એન. બાહાદુરજી દેવલાલી સેનેટરીયમનાં ફંડમાં ભરાયલા ૩૫૧૦૬–૪ માની મુખ્ય રકમો —શેઠ ઉકરજી કાવશજી ઉમરીગરે મરહુમ બાઇ ધનજી બાઇના પુણ્ય માટે ૩૫૦, મરહુમ પીતાજી બમનજી ખરશેદજી પંથકીની યાદમાં J. તરફથી ૩૧૦૧, મરહુમ માતાજી આઇમાય ફ. દમરીના પુણ્ય માટે બેટી ગુલબાઇ તથા જમાઈ નશરવાનજી સો. ગજડરે ૩૫૦, ૧૦ જરથોસ્તીઓનો અદના હીસો ૩૫૦, મરહુમ ખા૦ બા૦ ધનજીશાહ હોરમજી કરાકાની યાદમાં વીધવા માણેકબાઇએ ૩૧૦૦, સેનેટરીયમની ત્રીજોરીમાંથી ૩૬૮–૪, સાસુ કુવરબાઇ અરદેશર દીવેચાના ઉઠમણામા મરનારના મરહુમ વેવાઇ ડા૦ દોરાબજી હોરમજી તથા વેવાન બચુબાઈ દોરાબજી તરફથી ૩૫૦, બાઇ મેહરબાઈ માણેકજી તારાચંદ ૩૧૦૦, સર જમશેદજી જીજીભાઇ ૩૧૦૦, મરહુમ બાઇ અરદેશર શાપુરજી ગજડરના પુણ્ય માટે મરહુમની પુંજીમાંથી ૩૫૦, જરથોસ્તી બાઇ ૩૨૦૦, શેઠ પેસ્તનજી એદલજી ધારવારે મરહુમ ધણીયાણી ધનબાઇની નૈયતે ૩૧૦૦, મરહુમ બાઇ મેહરબાઇની યાદમાં શેઠ ફરદુનજી એદલજીએ ૩૫૦, મરહુમ શેઠ કાવશજી મેરવાનજી શરાફની યાદમાં ૩૫૦, શેઠ બેરામ એન. કરંજીઆ ૩૭૫, પારસી બાનુ ૩૧૦૦, જી. રૂ. વહાડયા ૩૧૦૧, P. S. M. ૩૧૦૦, મરહુમ શેઠ જમશેદજી દારાશાહ નરીમાનની યાદમાં ૩૫૧, ડી. એફ. બી. ૩૫૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી જાહાંગીર ફરામજી બનાજીની યાદમાં એવણના ધણી-યાણીએ ૩૭૫ અને મીસીસ દાદાભાઇ તરફથી ૩૫૦.

જામે જમશેદ હારીસ હસ્તકના ડા૦ બાહાદુરજી દેવલાલી સેનેટરીયમનાં દરદીઓને ખોરાકી માટે ઉઘાડેલા ૩૨૦૦૦૦વાળા જાથુકના ફંડમાં ભરાયલા ૩૭૬૦૬ માની મુખ્ય રકમોઃ–બાઈ હીરાબાઈ

જમશેદજી પીટીટે સર દીનશાહ મા. પીટીટની નૈયતે રૂ૧૦૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ તથા બાઈ ગુલબાઈ બમનજી પીટીટ રૂ૧૦૫૧, સર કાવશજી જાહાંગીર બારોનેટ રૂ૧૦૦૦, સર જમશેદજી જીજીભાઈ ત્રીજા બેરોનેટની યાદમાં રૂ૧૭૬, દીકરી હોમાય નશરવાનજી બાઇશની નવજોતની ખુશાલીમાં રૂ૧૦૧, શેઠ બેરામજી આર. બી. જીજીભાઇ રૂ૧૫૦, બાઇ જરબાઇ બેરામજી આર. બી. જીજીભાઈ રૂ૫૦, મમાવા શાપુરજી ધનજીભાઈ બાટલીવાલાના પુણ્ય માટે શેઠ ખરશેદજી જમશેદજી ખરશેદજીએ રૂ૧૨૫, જરથોસતી બાઇ રૂ૧૦૧, મરહુમ બાવાજી ફરામજી પેસ્તનજીની યાદમાં રૂ૫૧, મરહુમ બાઇ જરબાઇ બમનજી દુબાસના ઉઠમણામાં શેઠ મનચેરજી ફરામજી ખાન તથા ધણીયાણી શીરીનબાઇએ ભરેલી રકમમાંથી રૂ૫૧, બાઇ રોડાએ બી. તારાપોરવાળા રૂ૫૦, બાઈ માણેકબાઇ સોરાબજી બાટલીવાલાના ઉઠમણામાં બરાયલા જમાઇ દારાશાહ પે. નાણાવટી રૂ૫૦, કાકીજી કુવરબાઇ હીરજીભાઇ શેઠનાની નૈયતે બાઇ આલીબાઇએ રૂ૫૦, મરહુમ બાઇ બચુબાઈ હોરમજી કારડ માસતરની યાદમાં રૂ૫૦, બેન ધનબાઇ સોરાબજી મોદીના ઉઠમણામાં બેનો મેરબાઇ તથા માણેકબાઇ સો. મોદીએ બરેલા રૂ૫૦, લવ રૂ૧૦૦, શેઠ ફરામરોજ હોરમસજી બાઇસ, ડા૦ સોરાબ હો. બાઇસ અને બાઇ ડોસીબાઈ તે હો. ફ. બાઇસના બેટી અને શેઠ જહાંગીરજી સો. બેંકરના ધણીયાણી તરફથી પોતાના મરહુમ પીતા હોરમસજી ફ. બાઇસના પુણ્ય માટે રૂ૧૦૦૦, શેઠ નવરોજી બાપુજી તચકરા રૂ૨૦૦, મીસીસ જી. એચ. મેહતા રૂ૫૦, જરથોસ્તી કંપનીની દુકાન રૂ૧૦૦, બાઇ વીરબાઇજી ફરામજી પસતાકયાના પુણ્ય માટે રૂ૭૫, મરહુમ બાઇ ગુલબાઈ ફીરોઝ અરદેશર દલાલનાં પુણ્ય માટે એવણની પુંજીમાંથી એવણના બાવા કુંવરજી ખરશેદજી મેહેતાએ રૂ૧૦૦૦, દાદાર અહુરમજદના પાક નામની યાદની ખુશાલીમાં રૂ૧૦૦ અને ડા૦ કાવશ લાલકાકાની યાદમાં રૂ૫૦. એ ઉપરાંત મરહુમ બાઈ મેહરબાઇ ફરદુનજી વઇદની યાદમાં રૂ૩૦૦ ના ઝોરાસ્ટરીયન બીલડીંગના શેરો વ્યાજ વાપરવા આપ્યા હતા.

જામે જમશેદ હારીસ હસ્તકના ગરીબ જરથોસ્તીઓને મદદ કરવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૭૬૭ માની મુખ્ય રકમો:-ગરીબ જરથોસ્તી રૂ૭૬, મરહુમ માતાજીના પુણ્ય માટે રૂ૫૦, મરહુમ બાઈ ટેહમીના મેરવાનજી પ્રીંટરની યાદમાં રૂ૬૦, મરહુમ માતાજી આઇમાય ફ. દમરીના પુણ્ય માટે બેટી ગુલબાઇ તથા જમાઇ નશરવાનજી સો. ગજડરે રૂ૫૦, ૧૬ જરથોસ્તીઓનો અદના હીસો રૂ૫૦, બાઇ કુવરબાઇ અરદેશર દાવર રૂ૫૧, બાઇ જીલુબાઈ કાવશજી બીલીમોરીયાએ મામા કાવશજી ફરામજી મામાની યાદમાં રૂ૫૦, બાઇ ગુલબાઈ નશરવાનજી સો. જમશેદજીએ મમાઇ પીરોજબાઇ ફરામજી મામાની યાદમાં રૂ૫૦, બાઇની યાદમાં રૂ૫૦, મરહુમ કરનલ ફ્રેનચમેનની યાદમાં રૂ૫૦ અને બાઇ ખોરશેદ શાપુરજી મીસતરીની યાદમાં માતાજી બીખાઇજી સોરાબજી કંટ્રાકટરે રૂ૧૦૧.

જામે જમશેદ હારીસ હસ્તકનાં મરહુમ શેઠ ન. મા. પીટીટવાલા દીવાનાઓનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૩૦૪–૪ માની મુખ્ય રકમો:—શેહેંગાહીથી જરથોસ્તીએ પોતાના મુરબીઓની યાદમાં રૂ૫૦, મરહુમ શેઠ બેજનજી એદલજી અસપારના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૦૧, મરહુમ શેઠ ખરશેદજી નવરોજી ભરૂચાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૫૦, મરહુમ શેઠ જાહાંગીર સોરાબજી દલાલના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૫૦ અને લવ તરફથી રૂ૧૦૦.

જામે જમશેદ હારીશ હસ્તકનાં ખંડાલા સેનેટરીયમનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૬૬ માં લવ તરફથી રૂ૧૦૦ ની રકમ મુખ્ય હતી.

પુણાના ગરીબ જરથોસ્તી વીદ્યારથીઓને મદદ કરવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૬૨૮–૪–૯ માની મુખ્ય રકમો:—શેઠો રૂશતમજી તથા નશરવાનજી નાનાભાઇ બાઇસ રૂ૫૦, શેઠ રૂ. અ. વાડયાના પુણ્ય માટે રૂ૫૦, સીનેમેટોગ્રાફના ખેલની આવક રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ એન. એમ. વાહાડયાના ટરસ્ટીઓ રૂ૬૦૦, શેઠ રતન જે. તાતા રૂ૫૦૦, શેઠ હો. અ. વાડયા રૂ૧૦૦, નીપીઅર સીનેમાં કંપનીએ

કરેલા ખેલની અરધી આવક રૂ૭૭-૪, શેઠ એદલજી ડોશાભાઇ ભરૂચાના પુણ્ માટે દીકરા ફ્રામરોઝજીએ રૂ૫૦, એડનની કેતર કલબના જરથોસ્તી એમેચ્યુઅરોએ કરેલા ખેલની બાકી રૂ૭૫ અને શેઠ નશરવાનજી નાનાભાઇ બાઇસે દીકરી હોમાયની નવજોતની ખુશાલીમાં રૂ૫૦.

નશરવાનજી માણેકજી પીતીતવાલા ગરીબ દીવાના જરથોસ્તીઓને મદદ કરવાના ફંડમાં એ ફંડની હારીશમાં ભરાયલા રૂ૩૯૨૯ માની મુખ્ય રકમોઃ—મરહુમ શેઠ ન. મા. વાડીઆના ચેરીટીના ત્રસ્તીઓ રૂ૧૦૦૦, બાઇ મેહરબાઇએ બાવાજી ખ. મે. બાલીવાલાના પુણ્ માટે રૂ૨૫૦, બાઇ સીરીનબાઈ મેરવાનજી દલાલે બાઇ એગી અરદેશર કોલાહની યાદમાં રૂ૧૫૦, આ૦ બહમનશાહ પેસ-તનજી નરીમાનના પુણ્ માટે રૂ૧૦૧, એક જરથોસ્તી બાનું રૂ૧૦૦, બાઈ બાનુંબાઇ જેહાંગીર દલાલે બાઇ એમી અ. કોલાહની યાદમાં રૂ૧૦૦, બાઇ મેહરબાઈ નાનાભાઇ સાહેરે એમી અ. કોલાહની યાદમાં રૂ૧૦૦, બાઇ પીરોજબાઇ જીજીભાઇ મંચેરજી વાંદરેવાલાએ એક પુરા બેટા રૂસ્તમના પુણ્ માટે રૂ૧૦૧, Sympathy રૂ૫૦, શેઠ કાવશજી દાદાભાઈ દુબાસ રૂ૫૦, મમાઇજી ભીખાઇજીની યાદમાં દીકરા કેખશરૂએ રૂ૫૦, અને જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ૧૫૮૧.

દક્ષીણ આફ્રીકામાં હીંદી પ્રજાની હાલની હાડમારીના સંબંધમાં સતયાગ્રહની લડત ચલાવનારા-ઓને મદદ કરવા માટે ઉઘાડેલાં સાઉથ આફ્રીકન ઇંડયન ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૪૧૧૮૨-૫ માની મુખ્ય રકમોઃ-શેઠ રતન જે. તાતા રૂ૧૦૦૦૦, સર દોરાબ જે. તાતા રૂ૧૦૦૦૦, મરહુમ શેઠ એન. એમ. વહાડયાના ચેરીટી ફંડમાંથી રૂ૫૦૦૦, શેઠો મેરવાનજી અને હોરમજી કામાં રૂ૧૫૦૦, સરદાર નવરોજી પદમજી રૂ૧૦૦૦, શેઠ જાહાંગીર બમનજી પીટીટ અને ધણીયાણી રૂ૧૦૦૦, શેઠ એચ. એ. વાહડયા બેરીસ્ટર રૂ૧૦૦૦, શેઠ એસ. આર. બમનજી રૂ૨૦૦, શેઠ કાવસજી જાહાંગીર રૂ૨૦૦, શેઠ અરદેશર જે. બીલીમોરીયા રૂ૧૦૦, શેઠ ડી એન. બહાદુરજી રૂ૧૦૦, શેઠ શાપુરજી સોરાબજી રૂ૫૦૦, સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ રૂ૫૦૦, શેઠ સી. એન. વાડયા રૂ૫૦૦, શેઠ બાપુજી એસ. પટેલ રૂ૫૦૦, સર કાવશજી જેહાંગીર બારોનેટ રૂ૨૫૦૦, મીસીસ એચ. સી. ડી. એડન-વાલા રૂ૧૦૦, શેઠો મેરવાનજી એન્ડ સન્સ રૂ૧૦૦, સર દીનશાહ અને લેડી પીતીત રૂ૨૦૦૦, શેઠ બહમનજી દીનશાહ પીતીત અને ધણીયાણી રૂ૧૦૦૦, મીસ હોરમસજી કામા રૂ૧૪૦, લેડી જમશેદજી રૂ૧૫૦, શેઠો તાતા એન્ડ સન્સ રૂ૧૦૦૦, મીસીસ હીરજી પી. એડનવાલા રૂ૧૩૨, બાઈ આઇમાય જાલભાઇ શેઠ રૂ૧૦૧, લેડી પી. એમ. મેહતા રૂ૧૦૦, મીસીસ આવાંબાઈ શાવ-કશાહ કાવશજી એડનવાલા રૂ૧૦૧ અને ડા૦ મીસીસ હીલાં બમનજી બાટલીબોઇ રૂ૧૦૫. પારસીઓની ઉપલી રકમો ઉપરાંત બીજા વધુ રૂપ્યા પારસીઓના કરોનીકલ પેપર વગેરે મારફતે ભરવામાં આવ્યા હતા તેમા બાઈ હમાબાઇ ફ્રામજી પીટીટ રૂ૫૦૦૦, ઓનરેબલ સર ફીરોઝશાહ મે. મેહતા રૂ૫૦૦, શેઠ એફ. ઇ. દીનશાહ રૂ૨૦૦, શેઠ એસ. આર. બમનજી રૂ૨૦૦, શેઠ બી. જે. વાહાડયા રૂ૧૦૦, શેઠ સી. એમ. ખરશેદજી અને ધણીયાણી રૂ૧૫૦, શેઠ ડી. એસ. મુલ્લા રૂ૧૦૦, શેઠ માણેકજી કાવશજી પીટીટ રૂ૫૦૦, પારસી બાનું રૂ૧૦૦, સીલોનમાં બોમબે થીએત્રીકલ કંપનીએ કરેલા ખેલની આવક રૂ૮૫૦ અને બીજી કેટલીક રકમો મલી રૂપ્યા દશ હજાર કરતાં વધુ થવા જાય છે. આ ફંડમાં બધી વરણના મલી કુલે રૂ૪૪૦૯૬૧-૭-૬ ભરાયા હતા.

સુરત તથા તેને લગતા ગામો ખાતેના જરથોસ્તીઓને મુશારો આપવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૭૫માં શેઠ પાલણજી શેહરીયારજી માડનના સાહેબઝાદાઓના રૂ૫૧ની રકમ મુખ્ય હતી.

મુંબઇના નાવારસ ઇરાની જરથોસતીઓને વાસતે કરેલાં ધરમખાતાંના લાભ માટે મુકવામાં આવેલી મરહુમ શેઠ કાવશજી બેહેરામજી બનાજીનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ૮૯-૧૩-૯, મરહુમ શેઠ હોરમસજી બમનજી વાહાડયાજીનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ૧૮-૯-૯ અને મર-હુમ શેઠ દાદીભાઇ નશરવાનજી દાદીશેઠનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી રૂ૧૦-૧૩-૯ મલી કુલે રૂ૧૧૯-૪-૩ ભરાયા હતા.

મુંબઈની પારસી પંચાયત હસ્તકના પારસી સંકટ નીવારણ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૪૭૧ માંની મુખ્ય રકમોઃ—બપાઇજી બીખાઇજીની યાદમાં દીકરી બચુબાઇ તરફથી રૂ૨૫, જરથોસ્તી તાડીવાલા રૂ૫૦, શેઠો ફરદુનજી ખરશેદજી મોદી એન્ડ સન્સ રૂ૭૫, શેઠ કાવસજી મનચેરજી બનાજી રૂ૨૫, શેઠ ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગર રૂ૨૫, પારસી ગ્રહસ્થ રૂ૫૦, બાઇ નવાજબાઇ માણેકજી મહેતા રૂ૫૦ અને બાઇ હીરાંબાઈ માણેકજી બમનજી મહેતા રૂ૫૦.

નવસારી પારસી સંકટ નીવારણ ફંડમાં પરચુટણ રકમો મલી રૂ૮૮ ભરાયા હતા.

નવસારી સમસ્ત જરથોસ્તીઓનાં જનરલ ફંડમાં પરચુટણ રકમો મલી રૂ૩૦ ભરાયા હતા.

મહુવા રેલ સંકટ નીવારણ ફંડમાં શેઠ નશરવાનજી ફરામજી મીરજાએ રૂ૫૦ ભરીયા હતા.

વેસુગામમાં આગથી નીરાધાર થયલાં આદમીઓને મદદ કરવા ઉગાડેલાં ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૨૪૦ માની મુખ્ય રકમોઃ—બાઈ આઝ્મિાય સોરાબજી સોડાવાટરવાલા રૂ૨૫ અને શેઠ નાનાભાઇ જીવણજી કંત્રાકટર રૂ૨૫.

મથુરા અને તેની આસપાસના ભાગોમા ચાલેલા દુકાળ માટે ઉગાડેલાં સંકટ નીવારણ ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૧૭૫ માની મુખ્ય રકમો—શેઠ હોરમસજી બેજનજી રૂ૨૫ અને શેઠ ફરામરોજ કેખશરૂ રૂ૧૦૫.

સોલાપુર ફેમીન રીલીફ ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૪૭૫ માની મુખ્ય રકમોઃ—એક પારસી રૂ૭૫, શેઠ આર.ડી. શેઠના રૂ૫૦, શેઠો કાવશજી ફરામજીની કં. રૂ૨૫, જરથોસ્તી રૂ૨૮ અને એક પારસી રૂ૭૫.

મુંબઇનાં બુંબાખાતાંના નોકરોને બોનસ આપવા ઉગાડેલાં ફંડમાં પારસીઓમાં સર કાવશજી જાહાંગીર રૂ૨૫૦ અને ઓ સર પી. એમ. મેહતાના રૂ૧૦૦ મલી રૂ૩૫૦ ભરાયા હતા. જ્યારે બધી જ્ઞાતના મલી રૂ૬૪૦૦ ભરાયા હતા.

પુણા વોલનટીયર રાઇફલવાલા કલર સારજંટ આર. એચ. નીમચવાલા જેવણ ચુનંદા નીશાન બાજ છે તેવણને વેલાતની જગપ્રસીધ બીઝલી મીટીંગમાં હરીફાઇ કરવા વેલાત મોકલવામાં આવ્યા હતા. એ માટે થયલા ખરચ સારૂ ઉગાડેલાં સારજંટ નીમચવાળા ફંડમા ભરાયલા રૂ૨૦૬૫-૨ માની મુખ્ય રકમો—સર દોરાબજી જે. તાતા રૂ૧૦૦, શેઠો મેરવાનજી અને હોરમજી મ. કામા રૂ૭૫, મરહુમ સરદાર દોરાબજી પદમજીનું કુટંબ રૂ૫૦, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ૫૦, શેઠ નશરવાનજી આર મેહતા રૂ૧૦૦, સર શાપુરજી બી ભરૂચા રૂ૫૦, શેઠ રતનજી જે. તાતા રૂ૧૦૦, મુંબઈના પારસી વાલંટીયરો રૂ૬૦, શેઠ ધનજીભાઇ બમનજી રૂ૫૦, શેઠો સોરાબજી રતનજી કંટ્રાકટરની કં. રૂ૧૨૫, શેઠ મનચેરજી પાલનજી કંટ્રાકટર રૂ૫૧, શેઠ રતનજી સોરાબજી કંટરાકટર રૂ૫૧ અને મરહુમ શેઠ એન. એમ. વાડીયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૧૦૦.

મુંબઇની પારસી પંચાયતનાં ફંડ તથા મીલકતોના ત્રસ્ટીઓ તરફથી જણાવવામાં આવયું હતું કે હાલમાં ચાલતી લડાઈના હીંગામમાં પારસી વોલનટીઅરોની સેવાનો ઉપયોગ કરવામાં આવયો છે. એ પારસી વોલનટીઅરોને જરૂરી પોષાક, હથીઆર વીગેરે નામદાર સરકાર તરફથી પુરાં પાડવામાં આવશે; પણ સતાવાળાઓએ પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટી સાહેબોને જણાવ્યું હતું કે આશરે ૨૫ વોલનટીઅરોને સાઇકલ, ફીલ્ડ-ગલાસીસ વીગેરેની પારસી કોમે પોતે ગોઠવણ કરી આપવી. વોલનટીઅરોને એ અથવા એવી કોઇક ચીજો અપાવવા માટે આશરે રૂ૫૦૦૦ જોઇશે. નામદાર સરકારે પારસીઓને આ કામ માટે પસંદ કરી કોમ તરફ વીસવાસ દેખાડી મોટું માન આપયું છે તે માટે પારસી ભાઈઓને ઘણો ખુશી થવાનો સબબ છે. એ નાણાં પારસી પંચાયતની ઓફીસમાં એકઠાં કરવામાં આવે છે. આ માટે ઉભા કીધેલાં "પારસી વાલંટીઅર ફંડ "માં ભરાયલા રૂ૨૮૦૪-૮-૦ માની મુખ્ય રકમોઃ—ધી ઓનરેબલ સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ રૂ૧૦૦, શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજી રૂ૧૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ૧૦૦, સર કાવ-

સજી જાંગીર બારોનેટ રૂ૧૦૦, શેઠ મનચેરજી પેસ્તનજી ખરેઘાટ રૂ૧૦૦, શેઠ નવરોજી જાહાંગીર ગામડીઆ રૂ૧૦૦, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજી મનચેરજી કામા રૂ૧૦૦, સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા રૂ૧૦૦, શેઠ જમશેદજી ધ. માહાલક્ષ્મીવાળા રૂ૫૦, શેઠો કાવશજી દીનશાહ અને ભાઇઓ રૂ૧૦૦, બાઇ જરબાઈ નવરોજી વાહાડયા રૂ૧૦૦, ડી. સી. ટી. રૂ૫૦, શેઠ હોરમજી અરદેશર વાડયા રૂ૧૦૦, શેઠ રૂશતમજી નવરોજી વાડયા રૂ૫૦, Some Admisers of the self sacrificing spirit shown by our Parsee Youths રૂ૧૦૮, ઇંડારના જરથોસ્તીઓ રૂ૯૭, જે. એમ. કે. રૂ૫૦, શેઠ ફરામજી હોરમજી બમનજી સેઠના રૂ૫૧, શેઠ બી. પી. અવાસીઆ રૂ૧૦૦, કેટલાક મીત્રો રૂ૭૭–૮, પારખ અને પરભુની બેરામ રોજના જશનની મંડળી રૂ૯૭, શેઠ ધનજીશાહ રૂ. બોગા રૂ૧૦૧, ડા૦ એન. એફ. સરવેઅર રૂ૫૦, ભાઇઓ રૂશતમ તથા નશરવાન નાનાભાઇ બાઈસ રૂ૫૦ અને શેઠ એચ. ગજદર તથા કુટુંબ રૂ૫૦. એ ઉપરાંત શેઠો એન. ડી. પટેલની કંપનીએ ફીલ્ડ સરવીસને લગતી ઘટતી સામગ્રી સાથની રૂ૧૨૫ ની કીમતની એક બાઈસીકલ ભેટ આપી હતી

યુરોપમાં ચાલતી લડાઇના પરીણામે ગરીબો તથા ગાયલ થયલા માણસોને મદદ કરવા અને લડાઇથી આવી પડતાં હીંદી સંકટો દુર કરવા માટે હીંદના નામદાર વાઇસરાયે જે "ઇમપીરીયલ ઇંડીયન રીલીફ ફંડ" યાને શેહેનશાહતનું હીંદી સંકટ નીવારણ ફંડ ખોલ્યું છે તે ફંડના હેતુના સંબંધમાં જણાવવામાં આવે છે કે તે ફંડ નામદાર શેહેનશાહની સંમતીથી નામદાર વાઇસરાયે લડાઇથી હીંદમાં જે માણસો સંકટોમાં આવી પડયાં હોય તેમને તે ફંડદ્વારા મદદ કરવાની છે. આ ફંડ ઇંગલડમા ખોલવામાં આવેલાં પ્રીનસ ઓફ વેલ્સ ફંડથી તદન અલાહેદું છે. પ્રીનસ ઓફ વેલ્સ ફંડનો ઉપયોગ દરયા તથા જમીન મારગે ઇંગલડમાંથી જે લશકર ઉભું કરવામાં આવયુ છે તે લશકરને અને તે લશકર ઉપર આધાર રાખતાં તેમનાં સગાં વહાલાંઓને મદદ કરવાનો છે. જ્યારે નામદાર વાઇસરોયે ખોલેલા ફંડનો ઉપયોગ હીંદમાં લડાઇને લીધે આવી પડતાં સઘળા પ્રકારનાં સંકટો દુર કરવા માટે કરવામાં આવશે. આ સંકટો, અનાજના ઉંચા દરોને લીધે, નોકરી અગર ધંધાની ગેરહાજરીને લીધે અથવા તો લડાઇને લીધે નીપજેલાં બીજાં કોઇબી જાતનાં સંકટો દુર કરવા માટે તે ફંડ વપરાશે. અલબત આ ફંડના અમુક ભાગનો ઉપયોગ હીંદમાંથી લડાઇમાં જતા હીંદી તેમજ બ્રીટીશ લશકરને મદદ કરવા માટે કરવામાં આવશે. અફઘાન લડાઈ વખતથી સ્થાપવામાં આવેલુ ઇંડયન પેટ્રીએટીક ફંડ જે ઘણું ઉપયોગી કામમાંજ હીંદના સેપાહો અને તેમના ઉપર આધાર રાખનારાઓમાં કરે છે તે ફંડ દવારા લડાઇને લગતાં ફંડનાં નાણાંનો ઉપયોગ કરવામાં આવશે.

નામદાર વાઇસરાય તરફથી સ્થાપવામાં આવેલા ઇમપીરીયલ ઇંડીયન રીલીફ ફંડની મુંબઈની શાખાના પ્રમુખ તરીકે મુબઈ ઇલાકાના નામદાર ગવરનર લારડ વીલીંગડન તરફથી એ ફંડમાં નાણા ભરવાને મુંબઈ ઇલાકાની પ્રજા જોગ એક પત્ર બહાર પાડયો હતો. એ ફંડ માટે મુબઈ શહેરમાં ઉગાડવામાં આવેલા ફંડમાં યાને ઈમપીરીયલ ઇંડીયન રીલીફ ફંડ માટેના મુંબઇ ઇલાકાની શાખામાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૨૫૦૮૩૧ માની મુખ્ય રકમો:—મરહુમ શેઠ એન. એમ. વાહાડયા સી. આઈ. ઈ. ના ઇસ્ટેટના ટરસ્ટીઓ રૂ૧૦૦૦૦૦, સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા રૂ૩૭૫૦૦, સર કાવશજી જહાંગીર બારોનેટ રૂ૩૭૫૦૦, સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટ રૂ૧૫૦૦૦, સર દોરાબ જે. તાતા રૂ૧૫૦૦૦, શેઠ રતન જે. તાતા રૂ૭૫૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ૫૦૦૦, શેઠ આર. દી. તાતા રૂ૩૦૦૦, મરહુમ શેઠ એદલજી દીનશાહની યાદગારીમાં રૂ૨૫૦૦, શેઠ કાવશજી શેઠના રૂ૧૦૦, શેઠ જમશેદજી અરદેશર વાહાડયા રૂ૧૦૦૦, શેઠ એન. જે. ગામડયા રૂ૧૦૦૦, શેઠ એફ. એમ. ગારડા રૂ૭૫૦, શેઠ કે. એસ. પાઉવાળા રૂ૫૦૦, શેઠ એ. જે. બીલીમોરીયા રૂ૫૦૦, શેઠ એસ. બી. બીલીમોરીયા રૂ૧૦૦, શેઠ જે. ડી. માહાલક્ષ્મીવાલા રૂ૧૦૦, શેઠ નવરોજી દુમસીઆ

રૂ૧૦૦, ડા૦ સર તેમુલ્જી બીખાજી નરીમાન રૂ૫૦૦, શેઠ સોરાબજી બી. કાપડયા રૂ૧૫૧, શેઠ એ. એસ. વાહાડયા રૂ૧૦૦, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજી મ. કામા રૂ૧૫૦૦, ઓ. સર ફીરોઝશાહ એમ. મેહતા રૂ૧૦૦૦, શેઠ રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઇ રૂ૧૦૦૦, એક પારસી દીલસોઝ રૂ૫૦૦, શેઠો મેરવાનજી એન્ડ સનસ રૂ૫૦૦, શેઠ આર. પી. મસાની રૂ૨૦૦, શેઠ ડી. એન. બહાદુરજી રૂ૨૦૦, શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી બનાજી રૂ૧૫૦, ડા૦ આર. એન. આર. દાદીના રૂ૧૦૦, ડા૦ બી. ઇ. ઘાસવાલા રૂ૧૦૦, ઓ૦ સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ રૂ૨૦૦૦, શેઠ એન. જે. દાદી રૂ૧૫૧, શેઠો ધનજીશાહ અને બાટલીવાલા રૂ૧૦૦, શેઠ હોરમજી દાદાભાઇ રૂ૧૦૦, શેઠ નશરવાનજી બરજોરજી ડાકટર રૂ૧૦૧, શેઠો સોરાબજી નવરોજીની કં. રૂ૧૦૦, ઉપકારી પારસી રૂ૧૦૦, શેઠ જે. કે. તારાચંદ રૂ૧૦૦, શેઠો સોરાબજી અને કાવશજી દુબાશ રૂ૨૦૦૦, શેઠ બે. ન. કરંજીયા રૂ૨૫૦, શેઠ સોરાબજી એન. લોયર રૂ૨૦૦, શેઠ એન. એસ. પાટક રૂ૧૦૦, શેઠ કે. બી. દસ્તુર રૂ૧૦૦, ડા૦ જાહાંગીર જે. ખરશેદજી રૂ૧૦૦, શેઠો ગોદરેજ અને બોઇસ રૂ૧૦૦, શેઠો અરદેશર હોરમજી અને દીનશાહ રૂ૩૦૦, શેઠ પીરોશાહ બી. આર. મોદી રૂ૧૦૦, શેઠ આર. ઈ. ભરૂચા રૂ૧૦૦, ડા૦ ડોશાભાઇ કે. પટેલ રૂ૧૦૧, શેઠ એફ. પી. ગારડા રૂ૧૦૦, શેઠ એચ. એલ. બાટલીવાલા રૂ૫૦૦, શેઠ આર. એચ. બાટલીવાલા રૂ૫૦૦, શેઠ એચ. એફ. કોમીશરીએટ રૂ૫૦૦, શેઠ નવરોજજી હોરમજી કંટરાકટર રૂ૪૦૦, શેઠ લીમજી એન. બનાજી રૂ૧૦૦, શેઠ નશરવાનજી એચ. ગજડર રૂ૧૦૦, ડા૦ રતનશાહ ટી. નરીમાન રૂ૧૦૦, શેઠ જે. આર. બી. જીજીભાઈ રૂ૧૦૦, શેઠ ડી. ઇ. વાચ્છા રૂ૧૦૦, શેઠ દાદાભાઈ એન. દાવર રૂ૫૦૦, શેઠો ડી. મેરવાન એન્ડ કં. રૂ૨૦૦, જરથોસ્તી બાનું રૂ૧૦૦, ડા૦ એન. એફ. સરવેયર રૂ૧૦૦, શેઠો શાપુરજી સોરાબજીની કં. રૂ૧૦૦, ડા૦ કે. ઇ. દાદાચાનજી રૂ૧૦૦, શેઠ એફ. એ. કાંગા રૂ૧૦૦, સર દીનશાહ ડી. દાવર રૂ૫૦૦, શેઠ ડી. એન. બહાદુરજી રૂ૨૦૦, શેઠ વી. એફ. તારાપોરવાળા રૂ૨૦૦, શેઠ આર. ડી. એન. વહાડયા રૂ૨૦૦, શેઠ જે. બી. કાંગા રૂ૨૦૦, ડા૦ ડોશાભાઇ કે. પટેલ રૂ૧૦૧, ખા૦ બા૦ પી. એચ. દાદાચાનજી રૂ૧૦૦, શેઠ પી. એ. હોરમજી રૂ૫૦૦, શેઠ એફ. એસ. તાલ્યારખાન રૂ૨૦૦, શેઠ ફ્રરામજી બમનજી જીજીભાઇ રૂ૨૦૦, શેઠ ફ્રરદુનજી બમનજી જીજીભાઇ રૂ૧૦૦, ડા૦ એસ. એસ. બાટલીવાલા રૂ૧૦૦, શેઠ એદલજી બેરામજી હોડીવાળા રૂ૧૦૦, શેઠ પી. એન. મરઝબાન રૂ૧૦૦, શેઠ જાહાંગીર જે. ખરશેદજી રૂ૧૦૦, શેઠ એ.પી. કામા રૂ૧૦૦, શેઠ ફ્રરામજી હોરમજી શેઠના રૂ૧૫૦૦, ડા૦ એફ. એ. મુસ રૂ૫૦૦, શેઠ દોરાબજી બીખાજી કાંગા રૂ૧૫૦, શેઠો ઓ. બીખાજી એન્ડ કં. રૂ૧૦૧, ખા૦ બા૦ મનચેરજી કા. મરઝબાન રૂ૧૦૦, શેઠ જે. એચ. ભાભા રૂ૧૦૦, શેઠ ફ્રરામજી હોરમજી શેઠનાના છોકરાઓ અને છોકરાના છોકરાઓ રૂ૩૦૧, શેઠો છોઇ કુકાની કં. રૂ૨૦૦, શેઠ ડી. એફ. મુલ્લા રૂ૨૦૦ અને શેઠ જાહાંગીર એચ. વકીલ રૂ૧૦૦. આ ફંડમાં મુંબઇ ઈલાકામાંથી બધી જ્ઞાતના મલી કુલે રૂ૧૧૪૪૦૯૩-૧૩-૪ ભરાયા હતા. જ્યારે નામદાર વાઇસરાયે પોતે ઉગાડેલાં ફંડમાં બીજા વધુ વીસ લાખ રૂપીઆ જેટલી રકમ ભરાઈ હતી.

ઉપલા ફંડ માટે જુદા જુદા દેશાવરો ખાતે પારસીઓના ભરાયલા રૂપીઆમાની વીગત:—માઉન્ટ અબુ ખાતે ખા૦ બા૦ ફ્રરામજી નશરવાનજી સનતોક રૂ૧૦૦૧, શેઠ હોરમજી ફ્રરામજી રૂ૪૦૦, અને શેઠ કાવશાહ હોરમસજી જાલ રૂ૧૦૦ મલી રૂ૧૫૦૧ ભરાયા હતા. અંકલેસ્વર ખાતે સરદાર દાવર કેખશરૂ એદલજી મોદી રૂ૫૦, શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી રૂ૫૦, અને પરચુટણ રૂ૯૭ મલી રૂ૧૯૭ ભરાયા હતા. સુરત ખાતે સરદાર કેખશરૂ એદલજી મોદી અને ભાઇઓ રૂ૫૦૦, શેઠ જમશેદજી આંટીયા વકીલ રૂ૧૨૫, ખા૦ બા૦ બરજોરજી ન. વકીલ રૂ૧૫૦, સુરતની પારસી પંચાયતના ફંડ તરફથી રૂ૬૦૦, ખાનબહાદુર ડા૦ ડોશાભાઇ રૂ૧૦૦, ડા૦ નશરવાનજી ખંબાતા રૂ૧૫૦, ડા૦ જમશેદજી લશકરી રૂ૧૫૦, શેઠ શેહેરીયારજી વકીલ રૂ૧૫૦, મીસીસ કેખશરૂ એદલજી મોદી રૂ૫૦, મીસીસ નવરોજી વકીલ ને દીકરીઓ રૂ૧૦૦, પારસી બાનુએ સોનાનો દાગીનો આપ્યો તેના રૂ૪૪૦

અને પરચુટણ રૂ૧૭૫ મલી રૂ૨૪૦ ભરાયા હતા. રાજકોટ ખાતે ખા૦ બા૦ બેજનજી મેરવાનજી રૂ૭૫, શેઠ મેરવાનજી મનચેરજી રૂ૫૦, અને પરચુતન રૂ૭૦ મલી રૂ૧૯૫ ભરાયા હતા. અમદાવાદ ખાતે ખા૦ બા૦ ફરદુનજી કુંવરજી તારાપોરવાલા રૂ૫૦૦, અને શેઠ દાદીબા સી. મેહતા રૂ૧૦૦ મલી રૂ૬૦૦ ભરાયા હતા. ભરૂચ ખાતે સરદાર દાવર કેખશરૂ એદલજી મોદી રૂ૨૦૦, ખા૦ બા૦ આદરજી મનચેરજી દલાલ રૂ૨૦૦, શેઠ પીરોશાહ રૂશતમજી વખારીવા રૂ૬૫૦, શેઠ મનચેરશાહ સોરાબજી વખારીયા રૂ૧૫૦, શેઠ પીરોશાહ જાહાંગીર તાલ્યારખાન રૂ૧૦૦, શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી જીનવાલા રૂ૧૦૦, શેઠ જીવણજી લીમજીભાઇ ધલાવવાલા રૂ૧૦૦ અને શેઠ જમશેદજી રૂશતમજી વખારીયા રૂ૧૦૦ મલી રૂ૧૧૦૦ ભરાયા હતા. કરાંચી ખાતે શેઠ નાદરશા એદલજી દીનશા રૂ૫૦૦૦, ખાનબહાદુર નશરવાનજી રૂ. મહેતા રૂ૫૦૦૦, ઓનરેબલ શેઠ જાહાંગીર હોરમજી કોઠારી રૂ૧૦૦૦, શેઠ કાવસજી હોરમજી કાત્રક રૂ૧૦૦૦, પારસી દુબાસો રૂ૧૩૦૦, શેઠ બેરામજી એદલજી રૂ૩૦૧, શેઠ ખરશેદજી જમશેદજી સોપારીવાલા રૂ૩૦૦, શેઠ બેરામજી ડોશાભાઈ રૂ૨૦૦, અને પરચુતન રૂ૧૦૦, મલી રૂ૧૪૨૮૧ ભરાયા હતા. વલસાડખાતે ખા૦ બા૦ કાવશજી ધનજીભાઇ ધનભુરા રૂ૬૦૦, શેઠ માણેકજી ધનભુરા રૂ૩૦૦, શેઠો અરદેશર તથા જાલભાઇ ધનભુરા રૂ૩૦૦ મલી રૂ૧૨૦૦ ભરાયા હતા નાગપુરખાતે ઓ૦ શેઠ દાદાભાઇ બેરામજી રૂ૬૫૦, સર બેજનજી દાદાભાઈ રૂ૭૫૦, અને શેઠ બેરામજી રૂ૫૦૦ મલી રૂ૧૪૦૦ ભરાયા હતા. ગોધરાખાતે મીસીસ એમ. એચ. કોઠાવાળા રૂ૧૫૧, અને પરચુતન મલી લગભગ રૂ૨૫૦ થવા ગયા હતા. એ ઉપરાંત દેશાવરો ખાતેબી પારસીઓની સારી જેવી રકમ ભરાઇ હતી.

લડાઈમાં જખમી થયલાઓને મદદ કરવાને વીમેનસ બ્રાંચ ઓફ ધી બોમબે પ્રેસીડનસી વોર એંડ રીલીફ ફંડમાં પારસી બાનુઓના ભરાયલા રૂ૩૩૪૧૬ માની મુખ્ય રકમો:—લેડી શાપુરજી બી. ભરૂચા રૂ૧૫૦૦૦, લેડી કાવશજી જહાંગીર રૂ૫૦૦૦, લેડી દોરાબ જે. તાતા રૂ૩૦૦૦, માસીસ ડી. એફ. મુલ્લાં રૂ૧૦૦, મીસીસ જહાંગીર ડોસાભાઇ ફ્રરામજી રૂ૧૦૦, મીસીસ આવાંબાઈ લીમજી બનાજી રૂ૧૦૦, મીસો નવાજબાઇ, રતનબાઇ, જીલુબાઇ, જરબાઈ અને હીરાબાઇ કાવશજી ડી. દુબાશ રૂ૫૦૦, ડાવેજર લેડી જરબાઈ જમશેદજી જીજીભાઇ રૂ૨૦૦, મીસીસ કેકોબાદ કાવસજી ડી. એડનવાલા રૂ૨૦૦, મીસીસ હોરમસજી એન. વકીલ રૂ૧૦૦, મીસીસ જે. સી. જમશેદજી રૂ૧૦૦, મીસ બચુબાઇ શાપુરજી બાટલીવાલા રૂ૧૦૦, મીસીસ દોરાબજી એચ. એશબરનર રૂ૧૦૦, મીસીસ ડોસાભાઇ ફ્રરામજી વાડયા રૂ૧૦૦, પારસી બાનુ રૂ૧૦૦, શેઠ દાદી માણેકજી લીમજી ચેરીટી ફંડ—મીસીસ રૂસતમ ડી. એન. વાડયા મારફતે રૂ૧૦૦, મીસીસ ફીરોઝશાહ એમ. દલાલ રૂ૧૦૦, મીસીસ એફ. એ. વકીલ રૂ૧૦૦, મીસીસ હોરમસજી સી. એડનવાલા રૂ૧૫૦, મીસીસ આઈમાય ફીરોઝશાહ મેહેનતી રૂ૨૦૦, મીસ ડોશાભાઇ ફ્રરામજી રૂ૧૦૦, મીસીસ ગોદરેજ પદમજી રૂ૧૦૦, લેડી ફીરોઝશાહ એમ. મહેતા રૂ૧૦૦, મીસીસ એન. એફ. સરવેયર રૂ૧૦૦, લેડી ટેમુલજી બી. નરીમાન રૂ૧૦૦, બાઇ જરબાઇ એન. પટેલની યાદમાં રૂ૧૦૦, મીસ સીરીન એ જે. બીલીમોરીયા રૂ૧૦૦, મીસીસ નોસરવાનજી જે. ખંબાતા રૂ૧૦૦, શેઠ મેરવાનજી પેસતનજી અને ધણીયાણી રૂ૩૫૦, શેઠ એચ. જે. આંટીયા અને ધણીયાણી તથા કુટુંબ રૂ૧૫૧, મીસીસ દીનબાઇ એફ. શાપુરજી રૂ૧૫૦, મીસીસ જરબાઇ એન. વહાડયા રૂ૧૦૦૦, મીસીસ ફ્રરામજી હોરમસજી બમનજી શેઠના, દીકરીઓ અને વહુઓ રૂ૩૦૧. આ ફંડમાં બધી ગ્નાતના મલી કુલે રૂ૭૬૯૬૦ ભરાયા હતા.

ઉપલા ફંડ હસ્તક નીચે જણાવેલી ઉપયોગી ચીજો પારસીઓ તરફથી ભેટ આપવામાં આવી હતી:—શેઠ જાહાંગીર બમનજી પીટીટે ૧૦૦૦ જોડ મોજા અને કલીકો વગેરેના ૨૪ રેજાઓ, મીસીસ એફ. જમશેદજીએ ૬ દજન રૂમાલ, શેઠ એમ. ટી. આદને એક ગ્રોસ સેફ્તી પીન, શેઠો ફકીરજી રૂસતમજી અને સનસે ૧૨૮ વાર ખમીશનું કપરૂ, શેઠો એચ. એમ. મેહતાની કંપનીએ ૧૫ પુરા કપડાના કટકા, મીસ જરબાઇ સુખયાએ ૬૬ વાર સરટીંગસ અને ૪૦ વાર ડરીલ, શેઠ પેસતનજી કે. મોતીવાળાએ ૧૮૦૦ રતલ શાબુના ગોરાઓ, મીસ શીરીન પે. દાવરે ૪૮ સરવી-

ચેટસ, ૬૦ રૂમાલો અને ૧ વેસ્ટ, શેઠો ફેરાવાળા બ્રધરસે ૧૪૪ સુતરના રીલ, મીસીસ હોરમજી મેહતાએ ૨૪ ધાબળીઓ, શેઠ એન. આર. નાળીયેરવાલાએ ૧૪૪ ડજન સેફ્ટી પીન, શેઠ સોરાબ આર. સુબેદારે ૧૯૨ વાર ફ્લાનેલ, શેઠ એફ. એચ. નવરોજીએ દશ ગ્રોસ બટન, મીસીસ એ. જે. વાછાએ ૨૪ ડજન સેફ્ટી પીનસ, શેઠો માદન સનસની કંપનીએ ૩ રબરની ગરમ પાણીની બાટલીઓ, ૩ રબરની બરફની કોથલીઓ, અને ૭૨ સાબુની ગોટીઓ, મીસીસ દીનબાઇ એન. મોદીએ ૯૬ વાર ફ્લાનેલ અને ૭૨ વાર ચેકનુ કપડુ, મેસરસ ડી. મેરવાનની કં એ ૧૦૦ પાઇપ, ૫૦ ટીન તબાકુ, ૧૦૦૦ સીગારેટ, મીસીસ ખરશેદજી એસ. બાટલીવાલાએ ૫૦ વાર ફ્લાનેલ, ૪૮ મોજા વગેરે, મીસ શેરબાનું માસતરીએ ૩૬ રોમાલ, ૧૬ ડજન સેફ્તી પીન વગેરે, પારસી બાનુંએ ૩૧ ધાબળી, મીસીસ સી એચ. મહેતાએ ૧૨ ચાદર, ૯ તકીયા, શેઠો દીનશાહ નામદારની કંપનીએ રૂપ્યા ૩૦૦ ની કીમતની સીગારેટ, મીસ બેપસી જેહાંગીરે સેફતી પીન, ડોમીનોઝ અને ચેસની રમતનો સેટ, મીસીસ ચોઠયાએ ૧૩૭ વાર ફ્લાનલ, મીસીસ કાવશજી જહાંગીરે ૭૩ સુતરાઉ કાપડના કટકા, મીસીસ દીનશાહ બેનેટે ૧૯૦ વાર ફ્લાનલ, અને મીસીસ હીરબાઇજી દીનશા બક્ષીએ ૧૨ ચાદર ૧૨ ડજન રૂમાલ. એ ઉપરાંત બીજી ઘણીક જાતની ચીજો, ચોપડીઓ જુદા જુદા પારસીઓ તરફથી ભેટ આપવામાં આવી હતી.

સંજાણ ખાતે ઉભા કરવા ધારેલા યાદગારીના સ્થંભના "સંજાણ મેમોરીયલ કોલમ ફંડ"માં ભરાયલા રૂ ૨૦૫૯ માની મુખ્ય રકમો.—"જરથોસ્તની જીંદગી" (La vie de Zoroaster) ના કરતા મરહુમ મોં૦ જોએકીમ મેનાં (Joachim Menant) ની યાદમા રૂ૧૦૦૦ એક પારસી મીત્ર તરફથી અને મરહુમ શેઠ બેરામજી મેરવાનજી મલબારીની યાદમાં તેવણનાં કુટુંબ તરફથી રૂ૧૦૦૦, આ ફંડમા બધા મળી કુલે રૂ૧૬૨૫૭–૮–૬ ભરાયા હતા.

મરહુમ શેઠ માણેકજી મેરવાનજી નાનપોરીયાની યાદગારીના ટ્રસ્ટ ફંડમાં નાણા ભરનારાઓની તા૦ ૨૫ મી જુલાઇએ મલેલી સભામાં જાહેર કીધું હતુ કે એ ફંડમાં તા૦ ૨૧ મી અકટોબર ૧૯૦૫ થી તા૦ ૨૮ મી ફેબરવારી ૧૯૧૪ સુધીમાં બધી જ્ઞાતના મળી કુલે રૂ૬૫૨૪ ભરાયા હતા, તેમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૧૩૧૭ માની મુખ્ય રકમો–શેઠો તાતાની કં. રૂ૫૦૧, શેઠો તાતા એન્ડ સનસ રૂ૫૦૦, શેઠો એન. ખરશેદજીની કં. રૂ૧૦૧, શેઠ પીરોશાહ મેહરવાનજી મરઝબાન રૂ૫૧ અને શેઠ ફીરોશાહ સોરાબજી ગજડર રૂ૫૧. આ ફંડમાંથી કોલાબા કોટન મીલમાં કામ કરતા કોઇ પણ કામદારને અકસમાત થતા નાત જાતના તફાવત વગર અત્યારસુધી રૂ૩૦૦ આપયા છે. એ ફંડના તરસ્ટી તરીકે ગયા જુલાઇ માસમા શેઠ ફીરોઝશાહ માણેકજી નાનપોરયાને નેમવામાં આવ્યા હતા.

મરહુમ એરવદ એદલજી કેરશાસ્પજી આંટીયાની યાદગારી રાખવાના ફંડમા ભરાયલા રૂ૨૮૫૬ માની મુખ્ય રકમો:–શેઠ ફરામજી હોરમજી અરજાની રૂ૧૦૧, શેઠ કાવશજી દાદાભાઈ દુબાશ રૂ૫૧, શેઠ ફરામજી હોરમજી બ. શેઠના રૂ૫૧, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજી મ. કામા રૂ૭૫, રાજકોટના જરથોસ્તીઓ રૂ૮૦, શેઠ બેજનજી શાપુરજી માદન અને કુટંબ રૂ૫૧, તારાપોર જરથોસ્તી અંજુમન રૂ૫૨, ધી ન. ર. તાતા નવસારી જંડ મદરેસા રૂ૧૦૦, ધી. દા. કા. તાતા નવસારી એ. વ. સ્કુલ રૂ૫૦, સર કા. જ. નવસારી જરથોસ્તી મદરેસા રૂ૫૦, બાઇ દીનબાઈ ખુરશેદજી કોહીયાર રૂ૫૧, નારગોલ જરથોસ્તી અંજુમન રૂ૫૮–૮, શેહેનગાહીના જરથોસ્તીઓનાં તેલ ૨૦૭ તથા ડોલર ૧૫૦ના રૂ૪૨૫–૬–૧૦, સર દોરાબ જમશેદજી તાતા રૂ૫૦, સર કા. જ. નવસારી મદરેસાના શીક્ષકો તથા વીદયારથીઓ રૂ૫૫ અને સુરત જરથોસ્તી અંજુમન રૂ૮૫,

મરહુમ શેઠ પેસતનજી એદલજી મહેતાની યાદગારી રાખવાનાં નવસારીનાં મલેસરનાં ગરીબ જરથોસ્તીઓને આસરો આપવાનાં ફંડમાં જુદા જુદા બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થોએ પોતાના મરહુમ ખેશીઓનાં ઉઠમણા વીગેરેમાં ભરયા તે રૂ૩૯૦, ચાલુ સાલમાં જુદા જુદા બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થોએ હેલપીંગ મેમ્બર તરીકે ભર્યા તે રૂ૪૭૦ અને અનામત મુકેલી રકમનું વ્યાજ રૂ૩૨૦

મળી રૂ૧૧૮૦ આ વરસે ભરાયા હતા. આગળા સાલોમાં ભરાયલા રૂ૧૦૧૨૧-૧૫-૬ મળી આ ફંડમાં કુલે રૂ૧૧૩૦૧-૧૫-૬ આજ દીન સુધી ભરાયા છે. આ ફંડમાંથી મલેસરનાં ગરીબ પારસીઓને અનાજ, કપડાં, દવા દારૂ, સ્કુલ ફી, લગન તથા મરણના ખરચ વીગેરે માટે તાતકાલીક મદદ આગલની માફક આપવામાં આવી હતી વળી ચાલુ સાલથી છોકરીઓને અંગ્રેજી શીખવવાનો કલાસ કાઢવામાં આવ્યો છે તેમાં માસીક મદદ પણ આપવામાં આવે છે તેમજ આ સાલનાં મુકતાદ તાંકણે હમેશ મુજબ મદદ આપવામા આવી હતી.

બાઇ હીરાંબાઇ તે મરનાર શેઠ જીવણજી એદલજી કેમીસરીએટના વીધવાએ પોતાના મરનાર ભરથારના એકઝીકયુટરો શેઠ બરજોરજી ફરામજી કેમીસરીએટ અને બીજાઓ સામે જે દાવો માંડયો હતો તેને લગતી તપાસ તા૦ ૧૬ મી ડીસેમબરે નામદાર મી૦ જસટીસ મેકલાઉડ સનમુખ નીકલી હતી જે વખતે મરનારે રૂ૧૦૦૦૦ અને રૂ૫૦૦૦ ની બે રકમો ધરમાદા માટે એલાહેદી કાઢી હતી તે કયાં ધરમ ખાતાંઓમાં આપવી તે સબંધી આ દાવો નીકળયો હતો. મુકદમો નીકળતાં પક્ષકારો સમજુતી ઉપર આવયા હતા અને રૂ૧૦૦૦૦ બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જનરલ ઓસપીટલ એનડાઉમેટ ફંડમાં અને રૂ૫૦૦૦ ની રકમ જે એન. પીટીટ ઓરફનેજને આપવી એવી ગોઠવણ કરી હતી. નામદાર જજે માંગવા મુજબનો હુકમ કરી આપયો હતો.

દોલી મેહરજી ધરમશાળા જીરણ થયલી છે, તેને રીપેર કરાવવા વગેરેની સગવડ નથી અને તે પારસી કોમને કાઇ લાભકારક નથી એવું જણાવી શેઠ ધનજીભાઇ સોરાબજી દોલીમેહેરજી અને બીજાઓએ મુબઇના એડવોકેટ જનરલ અને બીજા સામે ઉપલી મીલકત વેચી જે રકમ ઉપજે તે મુબઈમાં ગરીબ પારસીઓ માટે પારસી પચાયત ત્રસ્ટ હસતકના જમીનના ટુકડા ઉપર ચાલ બાંધવાની બહાલી મેલવવાની અરજ કરી હતી. ઉપલી રકમ સખાવતના હેતુને યોગય કેમ ઉપયોગમાં લઇ શકાય તે વીશે રીપોરટ કરવા કમીશનર ઉપર મોકલી હતી, અને કમીશનરે એવું જણાવયુ હતું કે વાદીને ઉપલી મીલકતમાં વેચાણથી રૂ૨૦૦૦૦ મલશે અને તે ત્રસ્ટીઓના હેતુને પાર ઉતારવા પુરતી થશે નહી. કમીશનરના આ રીપોરટ ઉપર વધુ હુકમ મેળવવાને તા૦ ૨૦ મી સપટેમબરે નામદાર જજ સર દીનશા દાવરની ચેમબરમાં અરજ કરવામાં આવી હતી. વાદીઓ તરફથી મી૦ મુલ્લાએ પચાયતના ત્રસ્ટીઓ સાથે થયલી ગોઠવણ મુજબ પરવાનગી માગતાં જણાવયુ હતુ કે ધણકરી જો કે કાંઇ ઉમેરવું નહી પડશે, પણ રૂ૩૦૦૦ કે રૂ૪૦૦૦ ખુટશે તો તે પંચાયત હસ્તકના કોઇ ફંડમાથી ઉમેરવામાં આવશે. એડવોકેટ જનરલે જણાવયુ કે આ રકમ બમનજી પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીટલના નીભાવ ફંડમા મરહુમ પાલનજી દોરાબજી દોલીમેહેરજી ધરમાદા સખાવત તરીકે રાખવી અને તેના વયાજનો હાસપીટલના નીભાવ માટે ઉપયોગ કરવો સખાવતનો મુળ હેતુ પણ આ સાથે વધારે એસતો થશે. બાદ પક્ષકારોએ એવો હુકમ મેલવયો હતો કે પક્ષકારોનો ખરચ ફંડમાંથી પગાર કરવો અને બાકી વધે તે રકમ ઉપલી શરતે બમનજી પીટીટ હોસપીટલના સતાવાળાઓને સવાધીન કરવી.

મરહુમ શેઠ એન.એમ.વાડીઆના વીલ અને કોડીશીલના હાલના ત્રસટીઓ સામે એડવોકેટ જનરલે માડેલા દાવામાં મરહુમ બાઇ મોતલીબાઇ વાડીઆના ઉઠમણામાં ભરાયલા ત્રસટના નાણા બાબે જે યોજના ધડવામાં આવી હતી, તેને લગતી તપાસ તા૦ ૯ મી એપ્રીલે હાઇ કોર્ટમાં આ૦ જસટીસ સર દીનશા દાવર સનમુખ નીકળી હતી. એ યોજનામાં જણાવવામાં આવયુ હતુ કે પ્રતીવાદીઓએ રૂપ્યા બે લાખની રકમ પારસી પંચાયતના ત્રસટીઓને આપવી કે "બમનજી પીટીટ પારસી જનરલ આસપીટલ માટે બાઇ મોતલીબાઇ એનડાઉમેટ ફંડ"ના નામે ખાતું પાડી તેનું વ્યાજ બીજાં નાણાં સાથ મજકુર આસપીટલના નીભાવ ખરચ માટે વાપડવું બાકીના નાણા આ યોજનાની રૂયે બાઈ મોતલીબાઇ વાડીઆ ચેરીટેબલ ફંડને નામે રાખી તેનો ત્રસ્ટીઓએ વહીવટ કરવો. એ ફંડ માટેબી મરહુમ શેઠ એન એમ. વાડીઆના વીલના જે ત્રસ્ટીઓ થાય તે આ ફંડના પણ થાય. જે આવક આવે તે જુદા જુદા જણાવેલાં ખાતાંઓમાં અભયાસ કરતાં પારસી મરદ ઓરતોને સકોલરશીપો આપવા પાછળ વાપરવી. આ ઉઠમણામાં ભરાયલી રકમ વ્યાજ સાથ મળીને હમણા લગભગ રૂ૩૪૩૧૭૦ થવા ગયા છે,

---

ઉઠમણાનું ધરમખાતું.

ગયે વરસે જે જે મરનાર જરથોસ્તીઓના ઉઠમણામાં તેમના પુણ્ય માટે ધરમખાતે રકમો ભરાઈ છે તેની વીગત:—

રૂપીઆ. રોજ–માહ

૬૧૯ બાઇ કુંવરબાઈ રતનજી દારૂવાલા ૬– ૯–૧૨૮૨

(ડાલર)૧૭૫ શેઠ પેસતનજી ફરામજી વાપીવાલા (હાંગકાંગ) ૬–૧૨–૧૨૮૨

(ક) ૧૮૦૬ બાઈ આવાંબાઈ માણેકજી શેરીઆરજી ભરૂચા ૧૭–૧૨–૧૨૮૨

(ખ) ૧૧૦૨ શેઠ બેજનજી દોરાબજી ભરૂચા તથા વરકીંગબોકસવાલા ... ૩૦–૧૨–૧૨૮૨

સને ૧૨૮૩ રોજ–માહ.

૧૫૮ શેઠ પેસ્તનજી જીણાભાઇ કુમાના (ઉડવાડા) ૨–૧

૨૬૦ શેઠ જીજીભાઇ સોરાબજી શેઠના ૪–૧

(ગ) ૧૬૭૬ શેઠ ખરશેદજી મેરવાનજી બાલીવાલા ૬–૧

(ઘ) ૪૯૦૩ બાઇ આવાબાઈ બરજોરજી દુબાશ (કરાંચી) ૮–૧

(ચ) ૪૭૧૧ શેઠ અરદેશર જમશેદજી ઉમરીગર ૧૪–૧

૨૪૫ બાઇ રતુબાઈ રૂસ્તમજી રતનજી (સુરત) ૧૮–૧

૫૩૫ શેઠ પાલનજી વીકાજી ભીલાડવાલા (સરોડા) ૧૮–૧

(છ) ૧૦૬૩ શેઠ મેહરજીભાઇ ડોસાભાઇ બેરામજી મીનવાલા (કરાંચી) ૨૦–૧

૬૭૨ શેઠ એદલજી ડોસાભાઇ ભરૂચા ૨૩–૧

૫૮ ડાૅ૦ સોરાબજી ફરદુનજી ગજદર (વલસાડ) ૨૪–૧

૭૯ બાઇ વીરબાઇજી પીરોજશા શાપુરજી વાડીઆ (બીલીમોરા)... ... ૨૫–૧

૩૫૭ શેઠ બમનજી પેસ્તનજી નરીમાન ૨૬–૧

૧૯૯ બાઈ નાજાંમાય મનચેરશાહ હીરજીભાઇ બુમલાખાઉ (નવસારી) ... ૨૯–૧

(જ) ૭૯૫૬ ડાૅ૦ રૂસ્તમજી પેસ્તનજી ભરૂચા. ૩–૨

૭૦૦ શેઠ દોરાબજી એદલજી મોદી (નવસારી) ... ...

૫૬૬ શેઠ બેજનજી એદલજી અસપાર ૧૩–૨

(ઝ) ૬૭૬૧ બાઈસુનાબાઇ ધનજીશાહ હોરમસજી દાંનરા તે લેફ્તનંત કરનલ ખરશેદજી અરદેશર દલાલનાં બેટી (મુંબઇમાં ગુજરેલાં ને ભરૂચમાં ઉઠમણું થયલું)... ૧૪–૨

૨૫૧ બાઇ કુંવરબાઈ એદલજી દાદાભાઇ ઘાટીગરા (કરાંચી) ૧૫–૨

૨૯ શેઠ માણેકજી દારબજી કારાં (ચીખલી પાસે મજીગામ) ૧૬–૨

૬૮૨ શેઠ મેરવાનજી હીરજીભાઇ પાલનજી બાટલીવાલા. ૧૯–૨

૭૮૬ શેઠ માણેક ધનજીભાઈ મુગાશેઠ (રામનાદ ડીસટ્રીકટના સીવા ગંગામાં ગુજરેલા ને મુંબઇ તથા કલીકટમાં ઉઠમણું થયલું)... ... ... ૧૨–૩

૧૯૭ બાઇ દીનબાઈ નશરવાનજી હોરમશજી પટેલ (ભરૂચ) ૧૭–૩

૭૦ શેઠ નવરોજજી દાદાભાઇ મલેશરા (બીલીમોરા) ૧૮–૩

૫૧ બાઇ જીવણબાઈ પેસ્તનજી ડાએલાં શાહજનપોરવાલા (બીલીમોરા) ... ૧૮–૩

(ટ) ૧૮૨૨ બાઇ આવાંબાઈ નવરોજી નશરવાનજી દસ્તુર તે શેઠ પેશુતનજી રતનજી દાબુના દીકરી (સોલાપુરમાં ગુજરેલાં ને નવસારીમાં ઉઠમણું થયલું)... ૨૦–૩

૧૪૫ બાઇ ધનબાઇજી ફરામજી નશરવાનજી ગેદાજી કાપડીઆ (ભરૂચ) ... ૨૦–૩

૪૦૯ શેઠ પેસ્તનજી કાવશજી પદર ૨૨–૩

	રૂપીઆ.		રોજ–માહ.
	૬૦	બાઇ દીનબાઈ તે શેઠ નશરવાનજી પેસ્તનજી ભાનનાં ધણીઆણી (ભરૂચ)...	૨૨–૩
	૭૦૦	બાઇ ધનબાઇજી પેસ્તનજી એદલજી ધારવાડ	૨૫–૩
	૧૦૦	શેઠ જીવનજી દોશાભાઇ સરાફ	૩–૪
(ઠ)	૭૯૯૧	બાઇ ગુલબાઇ નશરવાનજી મેહતા (કરાંચી)	૧૧–૪
	૬૧૬	શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી કાપડીઆ (ભરૂચ)	૧૧–૪
	૮૯	શેઠ દીનશાજી એદલજી બામ (ભરૂચ)	૧૫–૪
(ડ)	૪૬૧૮	શેઠ શેહેરીઆરજી દાદાભાઈ કરજ્યા	૨૦–૪
	૬૫૯	શેઠ કીકાજી પેસ્તનજી કારભારી (નારગોળ)	૨૨–૪
	૩૨૫	બાઇ પીરોજબાઇ પેસ્તનજી બાલાપોર્યા (લાનોલી)...	૨૨–૪
	૪૫	શેઠ દીનશાહ ગોરા અથવા માસ્તર (મઉ)	
(ઢ)	૧૦૧૭	બાઇ પીરોજબાઇ રૂસ્તમજી સોરાબજી ભકકા (સુરત)	૨૩–૪
	૨૬૧	બાઈ વીરબાઈજી મેરવાનજી માવજી	૨૭–૪
	૭૩	શેઠ રૂસતમજી નવરોજી દાદાભાઇ મલેસરા (બીલીમોરા)	૧–૫
(ણ)	૧૦૩૨	શેઠ જમશેદજી ગુસ્તાદજી જાલ (મઉ)	૪–૫
(ત)	૨૦૭૨	બાઇ ભીખાઇજી અરદેશર બેજનજી એંટી (સુરત)...	૬–૫
	૧૦૩	બાઇ આવાબાઇ પીરોજશા બેરામશા દારૂવાલા	૧૨–૫
	૨૫૭	બાઇ માણેકબાઇ જમશેદજી હોરમસજી દારૂવાલા અથવા બોદાલીવાલા તે મરહુમ શેઠ હોરમજી ઉકરજી દીવેચાની છોકરી	૧૪–૫
	૧૮૮	બાઇ ખરશેદબાઇ ખરશેદજી રાંદેલ્યા (મઉ)	૧૮–૫
	૩૩	બાઇ દીનબાઈ ધનજીશા રૂસ્તમજી ગરીબા (ભરૂચ)...	૧૮–૫
	૨૨૭	શેઠ ખરશેદજી નવરોજી ભરૂચા	૧૯–૫
	૪૮૬	શેઠ રતનજી મેરવાનજી દારૂખાનાવાલા	૨૬–૫
	૩૮૭	શેઠ કાવશજી બરજોરજી બડીવાલા (પુણા)	૨૮–૫
(થ)	૩૨૯૫૦	શેઠ નાનાભાઇ બેરામજી જીજીભાઈ	૨૯–૫
	૧૩૦	શેઠ પીરોજશાહ પાલનજી મીસ્તરી (કોલબો)	૬–૬
	૧૭૪	મોબેદ રૂસ્તમજી જમશેદજી સીધવા	૭–૬
(દ)	૧૬૨૫	શેઠ ભીખાજી ફરામજી ચીનાઇ (સીકન્દ્રાબાદ)	
	૩૯૨	શેઠ હોરમજી માણેકજી અછાડવાલા	૧૧–૬
	૪૩૫	બાઇ માણેકબાઇ નાદરશા બી. ભરૂચા (કરાંચી)	૧૨–૬
	૧૫૩	બાઇ બાઈઆઇ હોરમજી નાનાભાઈ પીઠાંવાલા (નવસારી)	૧૩–૬
	૨૭૧	શેઠ રતનજી ભીખાજી કવાંતવાલા (નવસારી)	૧૮–૬
	૨૧૩	બાઈ સુનાબાઈ દીનશાજી મેરવાનજી મહેતા (ભરૂચ)...	૧૯–૬
	૧૦૦	બાઇ મેરબાઇ પેરાતનજી ધનજીભાઇ માણેકશા (વલસાડ)	૨૧–૬
(ધ)	૨૩૪૮	શેઠ નશરવાનજી દીનશાહ બમનજી વકીલ (મુબઈમાં ગુજરેલા ને સુરતમાં ઉઠમણું થયલુ)	૨૨–૬
(ન)	૭૧૦૦	શેઠ હોરમજદ અસપંદીઆર ઇરાની (પુણા)	૨૨–૬
(ડાલર)	૨૬૦	શેઠ જાહાંગીર પેસ્તનજી ગોટલા (હાંગકાંગ)	૨૮–૬
	૫૪	બાઈ ભીખાઇજી રૂસ્તમજી બેરામજી શુરતી (ગણદેવી)	૨૯–૬

રૂપીઆ. રોજ—માહ

(૫) ૧૩૦૭૧ બાઇ સુનાબાઈ બમનજી જીજીભાઈ તે મરહુમ શેઠ જાંગીરજી ફરામજી બનાજીનાં છોકરી ... ... ૨૯—૬

૨૭ બાઇ આવાંબાઇ ફરદુનજી શાપુરજી શંનજાણા (વલસાડ) ... ... ૩૦—૬

૧૪૩ શેઠ જમશેદજી ભીખાજી ભગત (બીલીમોરા) ... ... ૨—૭

૩૧૮ શેઠ કાવશાહ અરદેશર ગોલવાલા (કરાંચી) ... ... ૪—૭

૫૧ શેઠ નવરોજી કાવશજી ઘડીઆલી (સુરત) ... ... ૫—૭

૫૨ બાઇ આવાંબાઇ રતનજી ગોટલા (વલસાડ) ... ... ૫—૭

(૬) ૧૦૦૦ બાઈ રતનબાઇ મનચેરજી પેસતનજી દુગાજી (ભરૂચ) ... ... ૬—૭

૨૫૧ બાઇ દીનબાઇ કાવશજી હોરમશજી દાદાચાનજી (નવસારી) ... ... ૧૦—૭

૭૨ બાઇ નવાજબાઇ બમનજી ડોશાભાઈ (વલસાડ) ... ... ૧૦—૭

૧૨૭ બાઇ પીરોજબાઇ પેસ્તનજી કુવરજી ભુરી (બીલીમોરા) ... ... ૧૧—૭

૩૧૨ શેઠ એરચ મેરવાનજી મનચેરજી (ભરૂચ)... ... ... ૧૩—૭

૧૫૧ બાઈ પીરોજબાઇ ખરશેદજી કાવશજી કાતરક (કલકતામાં ગુજરેલાં ને ગણદેવીમાં ઉઠમણું થયલું) ... ... ૧૮—૭

૧૪૪ બાઇ શીરીનબાઇ દારાશા દીનશાજી કેરાંવાલા (ભરૂચ) ... ... ૨૧—૭

૭૦૧ શેઠ કુંવરજી મેરવાનજી લીંબુવાલા (કરાંચી) ... ... ૨૨—૭

૪૩૯ શેઠ જમશેદજી હોરમસજી બારીયા (કોલએ) ... ... ૨૫—૭

(બ) ૨૫૯૮૬ બાઈ હમાબાઇ નશરવાનજી વકીલ (સુરત) ... ... ૨૭—૭

૬૧૩ બાઇ જરબાઇ નશરવાનજી ફરામજી તબોલી (નવસારી) ... ... ૧—૮

૧૦ બાઇ રતનબાઇ નવરોજજી ઉનવાલા (ગણદેવી) ... .. . ૧૦—૮

૧૦૧ બાઇ કુવરબાઇ હોરમસજી સાદારવાલા તે મરહુમ શેઠ સોરાબજી નશરવાનજી બાટલીવાલાનાં બેટી (કલીકટ)... ... ... ૧૨—૮

૮૪ બાઇ પીરોજબાઇ ફકીરજી પીરોજશા વાડીઆ (બીલીમોરા) ... .. ૧૭—૮

૩૯ બાઇ વીરબાઇજી ફરામજી ભીખાજી ગણદેવીઆ (ગણદેવી) ... ... ૧૯—૮

૧૨૯ શેઠ ખરશેદજી જમશેદજી દારૂવાલા (મુંબઇમાં ગુજરેલા ને ભરૂચમાં ઉઠમણું થયલું) ૨૦—૮

૧૦૧ શેઠ રૂસ્તમજી જીવાજી ચીચગર ... ... ૨૧—૮

૧૩૦ શેઠ જમશેદજી માણેકજી તાંતરા (નવસારી) ... ... ૨૧—૮

૧૮૩ બાઇ પીરોજબાઇ તે શેઠ હોરમશજી હોશંગજી બારીઆના છોકરી તે શેઠ નસરવાનજી પેસતનજી ખજ્નેતીઆનાં ધણીઆણી (બીલીમોરા) ... ૨૧—૮

૨૧૪ શેઠ હોરમજી હોશંગજી બારીઆ (બીલીમોરા) ... ... ૨૨—૮

(ડાલર) ૮૬ શેઠ ગુસ્તાદ નશરવાનજી મોરૂજી (હાંગકાંગ) ... ... ૨૫—૮

(ભ) ૬૧૩૦ બાઈ પીરોજા તે શેઠ સોરાબજી દોરાબજી વાચ્છાના ધણીયાણી અને શેઠ રૂસ્તમજી દોરાબજી દીનશાહ એડનવાલાના બેટી (લંડનમાં ગુજરેલા ને મુંબઈમાં ઉઠમણું થયલું) ... ... ૨૭—૮

(મ) ૩૪૫૨૫ શેઠ એદલજી દીનશાહ સી. આઇ. ઇ. (પોરટશેડથી થોડે દુર દરીયામાં ગુજરેલા ને કરાંચીમાં ઉઠમણું થયલું) ... ... ૨૯—૮

૭૯૪ શેઠ સોરાબજી આસાજીના (કરાંચી) ... ... ૧—૯

૬૧ શેઠ અરદેસર નવરોજી ભોરીઆ (બીલીમોરા) ... ... ૨—૯

	રૂપીઆ.		રોજ—માહ.
	૧૧૦	બાઇ આવાંબાઇ એજનજી કછોલી (નવસારી) … … …	૪—૯
	૩૬૨	શેઠ હોરમસજી ફકીરજી બીલપુરીવાલા (નવસારી) … … …	૭—૯
	૧૬૬	શેઠ મેરવાનજી કુવરજી દોરાબજી વધઆ (બીલીમોરા) … ..	૧૧—૯
	૩૦૦	બાઇ ધનબાઇ નાનાભાઇ ચાનજીભાઇ વકીલ (કરાંચી) … …	૧૩—૯
	૧૫૨	શેઠ દીનશાહ જમશેદજી બરાનડીવાલા (ભરૂચ) … … …	૧૫—૯
(૫)	૨૭૧૩	શેઠ એરામજી નશરવાનજી સીરવઇ … .. … …	૧૭—૯
	૧૦૩	બાઈ રતનબાઈ રતનજી મેરવાનજી વાડીઆ (વલસાડ) .. …	૨૦—૯
	૧૦	બાઇ આવાંબાઇ તે મોબેદ રૂશતમજી પાસ્ટીયાનાં છોકરી (વલશાડ) …	૨૧—૯
	૨૦૫	બાઇ ડોસીબાઇ ફરામજી મસાલાવાલા (સુરત) … … …	૨૩—૯
	૩૭૨	શેઠ પેસ્તનજી બમનજી ભેસાન્યા તથા દ્રાઇવર … … …	૨૬—૯
	૧૪૯	શેઠ એરાંમજી સોરાબજી શાહુ તથા વેટરીનરી સરજયન … …	૨૭—૯
	૯૮	શેઠ પેશતનજી ધનજીભાઇ માણેકશાહના (વલસાડ) … … …	૨૯—૯
	૨૦	બાઇ કુવરબાઇ હોરમજજી દોરાબજી કાંગા (વડોદરામાં ગુજરેલા ને ગણદેવીમાં ઉઠમણુ થયલુ) … … … … …	૧—૧૦
	૬૯૫	બાઇ આવાંબાઈ રૂસ્તમજી દોરાબજી કામા (ભરૂચ) … … …	૩—૧૦
	૧૮૫	શેઠ આદરજી હોરમસજી વડવલીવાલા તથા થાનેવાલા … …	૧૧—૧૦
	૯૫	શેઠ દીનશાહ ધનજીભાઇ મુનશી (નવસારી) … …	૨૦—૧૦
	૩૪૯	બાઇ કુવરબાઈ નશરવાનજી વાહડયા (વડોદરા) … …	૨૪—૧૦
	૭૮૭	શેઠ એદલજી એજનજી કાંદાવાલાં (કરાંચી) … .. …	૨૯—૧૦
	૧૦૩	બાઈ ખરશેદબાઈ તે શેઠ શાપુરજી ફરામજી માણેકશાના છોકરી (વલશાડ)	૩૦—૧૦
	૨૨૪	શેઠ એરામજી કુવરજી દારૂખાનાવાલા … … …	૪—૧૧
	૧૩૦	શેઠ સોરાબજી એરાંમજી ખરાડી (સુરત) … … …	૯—૧૧
(૨)	૧૧૨૮	બાઈ વીલરબાઈ પાલનજી મનાજી અથવા તલાતી (નવસારી) … …	૧૦—૧૧
	૧૪૫	શેઠ જમસેદજી જીણાભાઇ અખુના (વલસાડ) … … …	૧૩—૧૧
	૩૦૬	બાઇ આવાબાઇ જીજીભાઇ પેશતનજી વાશણીઆ (બીલીમોરા) …	૧૪—૧૧
	૧૦૦	બાઇ માણેકબાઈ તે શેઠ ફરામજી જીવણજી કુપરના માતાજી (મેહેસાણા) …	૧૭—૧૧
(લ)	૧૮૦૮	શેઠ દોરાબજી નાનાભાઈ શેઠના (કરાંચી) … …. … …	૨૯—૧૧
(વ)	૧૧૬૭	બાઇ ધનબાઈ નશરવાનજી રૂશતમજી દલાલ (ભરૂચ) … …	૨૯—૧૧
(શ)	૧૦૬૯	બાઇ મોતીબાઇ ફકીરજી માણેકજી દમણીયા … … …	૫—૧૨
(ષ)	૧૦૯૯૪	બાઇ સુનાબાઇ કુવરજી ધનજીભાઇ પટેલ (સીગનપોર) … …	૧૦—૧૨
	૩૧૮	બાઇ હીરાબાઇ તે મરહુમ શેઠ પેશતનજી મેરવાનજીના ધણીઆણી તે મરહુમ શેઠ હોરમજજી રૂસ્તમજી મેગુશીના છોકરી (મુબઇમાં ગુજરેલાં ને બીલીમોરામાં ઉઠમણુ થયલુ) … … … …	૨૬—૧૨
	૮૬	શેઠ ભીખાજી પીરોજશા વાડીઆ (બીલીમોરા) … … …	૨૭—૧૨
	૬૧૬	શેઠ અરદેશર હીરજીભાઇ બેહરાના (કરાંચી) … … …	૨૮—૧૨
	૨૫	મોબેદ પેશતનજી જમશેદજી પંથકી (બીલીમોરા) … … …	૨૯—૧૨

૨૧૭૨૦૧ કુલે રૂપ્યા અને ૫૨૧ કુલે ડાલર.

ઉપલા કોઠામાં જણાવેલી રૂ૧૦૦૦ ની ઉપરની રકમો કયાં કયાં ધરમ ખાતાંઓમાં આપવામાં આવી છે, તેની વીગત:—

(ક) મરહુમ બાઇ આવાબાઈ માણેકજી ભરૂચાના પુણ માટે રૂ૧૮૦૬ ધરમ ખાતે આપ્યા, તેમા મરહુમની પુંજીમાથી રૂ૫૦૧ અંકલેશ્વરની અગીઆરીના નીભાવ ફંડમા વ્યાજ વાપડવા, મરહુમના ખાવીંદ માણેકજીએ રૂ૫૦૧ પારસી એસોસીએસનના ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલડીગ ફંડમા વ્યાજ વાપડવા, મરહુમના ભાઇ ડા૦ બેગામજી સોરાબજી પોષ્ટવાલા તથા ભોજાઈ પીરોજબાઇ તરફથી રૂ૧૦૦ ભરૂચની પંચાયતના ગરીબ લાચારોને આશરો આપવાના ફંડમા વ્યાજ વાપડવા, શેઠ દીનશાહ બમનજી વકીલ ભાવનગરવાલાએ રૂ૨૧ ભરૂચની પંચાયતના ગરીબોને આશરો આપવાના ફંડમા, મરહુમના ભાઈ ડા૦ મંચેરજી સોરાબજી તથા ભોજાઈ વીરબાઈજી મંચેરજી પોસ્ટવાલાએ રૂ૩૧ ભરૂચની પારસી પંચાયત હસ્તકના એલવણના ખાતામા આપ્યા, શેઠ ધનજીશાહ દીનશાહજી ભરૂચા તથા હીરાબાઈ દી ભરૂચાએ રૂ૨૫, એમાંથી અંકલેશ્વરની અગીયારીના નીભાવ ફંડમા રૂ૧૫ અને ઝોરાસ્ટરીયન બીલડીગ ફંડમા રૂ૧૦, મરહુમના દીકરી બચુબાઈ દોરાબજી દારૂવાલા રૂ૧૦૧, મરહુમના જમાઇ દોરાબજી મંચેરજી દારૂવાલા રૂ૧૦૧, મરહુમના બેહન માણેકબાઈ નવરોજીજીનવાલા રૂ૨૫, મરહુમના બેહન નવજબાઇ ધનજીશાહ કુંગાજી રૂ૫૧, મરહુમના ભત્રીજી ધનબાઇ બેહરામજી કુંગાજી રૂ૩૦, મરહુમના બેટી આઈમાય તથા જમાઈ હોરમસજી અરદેસર બેંકર રૂ૫૧, મરહુમના બેટી પીરોજબાઈ તથા જમાઈ રૂસ્તમજી રૂ૫૧, મરહુમના બેટી માણેકબાઈ તથા જમાઈ સોરાબજી હોરમસજી કોનટ્રાકટર તરફથી રૂ૫૧, મરહુમના ભાણેજ ડોશીબાઈ ખરશેદજી માવરાવાલા રૂ૨૫, મરહુમના મામા દીનશાહજીના બેટી રૂ૫૧ અને જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૯૦ મલી રૂ૬૨૭ અંકલેસ્વરની અગીયારીના નીભાવ ફંડમા વ્યાજ વાપરવા માટે આપવામા આવ્યા હતા.

(ખ) મરહુમ શેઠ બેજનજી દોરાબજી ભરૂચાના પુણ માટે રૂ૧૧૦૨ ધરમ ખાતે આપ્યા, તેમા મરહુમ શેઠ બેજનજીના વીલમા ફરમાવ્યા પ્રમાણે રૂ૩૫૦, મરહુમની પુંજીમાથી રૂ૨૦૧, મરહુમના ધણીઆણી માણેકબાઈ રૂ૧૦૧, મરહુમના છોકરા મરહુમ શેઠ હોરમજીની પુંજીમાથી રૂ૨૦૧, મરહુમના છોકરાઓ તથા કુટુંબે રૂ૧૫૧, મરહુમના જમાઈ પીરોસા પેસતનજી મીસતરી રૂ૫૧, અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ખેશીઓએ ભરીયા હતા એ રૂપ્યા નીચલા ફંડોમાં આપ્યા હતા:—જરથોસતી રવાનોને અવલમ જલ પહોચાડવાના ફંડમા રૂ૬૧, ગરીબ લાચાર જરથોસતી વીધવાઓને આશરો આપવાના ફંડમા રૂ૨૫, આંધળા પાગળાને પરવરસી કરવાના ફંડમા રૂ૬૦, રવાનોને અવલમ જલ પહોચાડવાના ફંડમા રૂ૨૫, દેસાવરો ખાતેના પારસીઓના દુકાળ ફંડમા રૂ૨૫, ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીગ ફંડમા રૂ૫૦, ધી બેહેરામજી જીજીભાઈ સકુલના રૂ૫૦, ખેતવાડીના મુકતાદ ફંડમા રૂ૬૫, ખેતવાડીના ધમબાર ફંડમા રૂ૪૦, ખેતવાડીના બાજ જશનના ફંડમા રૂ૪૦, ઇલાવના ગરીબ જરથોસતીઓને આશરો આપવા માટ રૂ૫૦, ખેતવાડોના લાચાર વીવવાઓને મદદ આપવા રૂ૫૦, ડા૦ માસીનાની આસપીટલમા રૂ૧૦૦, પારસી જનરલ આસપીટલમા રૂ૧૦૦ અને બાકીના રૂપ્યા પરચુનન ફંડોમાં આપ્યા હતા.

(ગ) મરહુમ શેઠ ખુરશેદજી મેહેરવાનજી બાલીવાળાના પુણ માટે રૂ૧૬૭૬ ધરમ ખાતે આપ્યા, તેમા મરહુમના પુંજીમાથી રૂ૫૦૧, મરહુમના ધણીઆણી મરહુમ બાઈ કુંવરબાઇ ખરશેદજી બાલીવાળા રૂ૧૦૧, મરહુમના બેટા શાવકશા રૂ૫૧, મરહુમના બેટી મહેરબાઇ તથા મરહુમ જમઈ જમશેદજી મનચેરજી મેહેતા રૂ૫૧, મરહુમના બેહેનના દીકરા તે વીકટોરીયા નાટક કંપનીના મેનેજીંગ ડીરેકટર શેઠ દારબશા ધનજીશા ખરાસ રૂ૫૧, મરહુમના ભાઈના દીકરી બાનુબાઈ (આઈમાય) તથા જમઇ સોરાબજી ખરશેદજી બંગાલી રૂ૨૫, મરહુમના બેહેનના દીકરી મોટામાય તથા જમઇ નસરવાનજી મનચેરજી મેહેતા રૂ૨૫, મરહુમના બેહેનના દીકરી શીરીનબાઈ તથા જમઈ જમશેદજી સોરાબજી મીસ્રી રૂ૨૫, મરહુમના મીત્ર તરફથી રૂ૨૦૦, મરહુમ શેઠ બાલીવાળાની નાટક કંપનીના એકટરો વગેરેના રૂ૨૭૨—૮, મરહુમના મીત્ર રૂ૫૧, શેઠ સોરાબજી ખરશેદજી ઘોડી રૂ૫૧ અને બાકીના રૂપ્યા જુદા જુદા ખેસાઓએ ભરીયા હતા, એ રૂપ્યા નીચલા ધરમ ખાતાઓમાં આપયા હતા —પારસીઓના દીવાનશાળાના ફંડમા રૂ૨૫૦, ઇરાનની અગીયારીમા રૂ૧૦૧, પારસી જનરલ હોસપીટલમા રૂ૧૦૦, ગરીબોની ચાલીના ફંડમા રૂ૧૫૦, ગરીબ પારસી બાઈઓના પગારના ફંડમા રૂ૧૦૦, ગરીબ પારસી બાઈઓના અનાજ ફંડમા, રૂ૧૦૦, મુંબઈના ૪ આતશબેહેરામના નીભાવ ફંડમા રૂ૧૦૦, ગરીબ પારસીઓના ૪ દીનની કીરયાના ફંડમા રૂ૧૦૦, નવસારીના ફંડમા રૂ૧૦૦, ઉદવાડે અનાજ ને સદરા વહેચવાના ફંડમા રૂ૧૦૦, ડા૦ માસીનાની હોસપીટલના નીભાવ ફંડમા રૂ૧૨૫, પારસી છોકરીઓની ઓરફનેજમા રૂ૫૦, ડુંગરવાડીના પારસી આંધળા લુલાના ફંડમા રૂ૫૦, ઇરાનીઓના આંધળા લુલાના ફંડમા રૂ૫૦, પારસી છોકરાઓના ઓરફનેજ ફંડમા રૂ૫૦, નસેસાલારના ફંડમા રૂ૨૫, ડુંગરવાડીના ભણતર ફંડમા રૂ૨૫, નવજોત ફંડમા રૂ૨૫, સર જમશેદજી સકુળના છોકરાઓના ભોજન ફંડમા રૂ૨૫, લગનનાં ફંડમા રૂ૨૫ અને ગહમબાર ફંડમા રૂ૨૫.

(ઘ) મરહુમ બાઇ આવાબાઈ બરજોરજી દુબાશના પુણ માટે રૂ૪૯૦૩ આપ્યા તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૧. મરહુમના ધણી બરજોરજી રૂ૧૫૦૧, મરહુમના બેટી હીલલા રૂ૫૦૧, મરહુમના ભાઇઓ જમશેદજી, રૂસતમજી તથા શાવકશા લાકડાવાલા રૂ૨૦૧, મરહુમના ભાણેજ દોરાબજી એદલજી શરાફ રૂ૧૦૧, શેઠ બાપુજી કાવસજી દુબાસ રૂ૧૦૧, શેઠ એદલજી કાવશજી દુબાશ રૂ૧૦૧, શેઠ એદલજી સોરાબજી શરાફ રૂ૧૫૧, શેઠ કેખશરૂ નશરવાનજી મોદી રૂ૩૦૧, બાઈ બચુબાઈ દોરાબજી શરાફ રૂ૧૦૧, બાઈ પીરોજા નવરોજી ઇજનેર રૂ૫૧, બાઈ જરબાઈ કાવસજી ખંબાટા રૂ૫૦, ડા૦ બરજોરજી સોરાબજી શરાફ રૂ૫૦, શેઠ હોરમશજી અરદેશર શેઠના રૂ૧૦૧, બાઈ નવજબાઈ નશરવાનજી કાવારાણા રૂ૫૧, શેઠ લીમજીભાઈ પેશતનજી શરાફ રૂ૫૧, બાઈ મીઠીબાઈ લીમજીભાઈ શરાફ રૂ૫૧, બાઈ દીનબાઇ તથા નાજામાય લી. શરાફ રૂ૫૧, શેઠ હોરમશજી જીવનજી દુબાશ રૂ૫૧, શેઠ દોસાભાઇ સોરાબજી મેહેતા રૂ૨૫, શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી લલાઈના રૂ૨૫, શેઠ હોરમશજી રૂસતમજી પટેલ રૂ૨૫, શેઠ નશરવાનજી કાવસજી ખરાશ રૂ૨૫, શેઠ દીનશાજી ફરામજી

નાનાવટી રૂ૫૧, શેઠ જહાંગીરજી નશરવાનજી લામ રૂ૩૧, શેઠ ધનજીશા જમશેદજી માસતર રૂ૫૦૧, શેઠ બરજોરજી માનેકજી કેલાબેવાલા અને ધણીઆણી રૂ૧૦૧ અને બાકીના રૂપ્યા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા. એ રૂપ્યા કયા આપવા તે હવે પછી જણાવવામા આવશે.

(ચ) મરહુમ શેઠ અરદેશર જમશેદજી ઉમરીગર જે પી. ના પુણ માટે રૂ૪૭૧૧ ધરમ ખાતે આપ્યા, તેમાં મરહુમની પુજીમાથી રૂ૧૮૨૧, મરહુમના માતાજી રતનબાઈ જમશેદજી ઉમરીગર રૂ૧૫૧, મરહુમની વીધવા મહેરબાઈ રૂ૧૫૧, મરહુમના બાવા બેહેસતનશીન શેઠ જમશેદજી ધનજીભાઈ ઉમરીગરની પુજીમાથી રૂ૫૧, મરહુમના કાકા તથા સસરા બેહેસતનશીન શેઠ ફરામજી ધનજીભાઈ ઉમરીગરની પુજીમાથી રૂ૫૧, મરહુમના કાકા બેહેસતનશીન શેઠ બેજનજી ધનજીભાઈ ઉમરીગરની પુંજીમાથી રૂ૫૧, મરહુમના બેટી ગુલબાઈ તથા જમાઈ માણેકશા ભીખાજી બાગીઆ રૂ૧૦૧, મરહુમની બેટીઓ જાયજી, આયમાય તથા પીરોજબાઈ રૂ૭૫, મરહુમની દીકરીના દીકરા દીનસાજી તથા બેટી જરબાઈ રૂ૨૫, મરહુમના પાલક બેટા કેખશરૂ જહાંગીરજી ઉમરીગર રૂ૨૫, મરહુમના બહેન બચુબાઈ તથા બનેવી જાંગીરજી ખરશેદજી ઉમરીગર રૂ૭૫, મરહુમના ભાણેજ ધનજીશા જાંગીરજી ઉમરીગર રૂ૨૫, મરહુમના માસીસાસુ દીનબાઈ જાંગીરજી બોગા રૂ૧૦૧, મરહુમના બેહેન શીરીનબાઈ તથા બનેવી ફરામરોજ જાંગીરજી બોગા રૂ૧૦૧, શેઠ નશરવાનજી જાંગીરજી બોગા રૂ૧૦૧, શેઠો જામાસજી તથા જમશેદજી જાંગીરજી બોગા રૂ૨૫, મરહુમના વેવાઈ ભીખાજી બરજોરજી બારીઆ તથા વેવાણ માણેકબાઈ રૂ૫૧, મરહુમ શેઠો કુંવરજી તથા બહેરામજી અને ખરશેદજી એદલજી ઉમરીગરના કુટુંબ તરફથી રૂ૫૦૧, શેઠો ઉમરીગર ભાઈઓની કલ્યાણીની આબકારી કંપની તરફથી રૂ૫૦૧, મરહુમના બહેન આઈમાય દારબશા ઉમરીગર રૂ૧૦૧, શેઠ નવરોજજી નશરવાનજી શરાફ તથા ધણીઆણી શીરીનબાઇ રૂ૨૫, શેઠ ધનજીશા રૂશાતમજી ઉમરીગર રૂ૨૫, શેઠ કાવશજી બહેરામજી દીવેચા રૂ૨૫, શેઠ જમશેદજી રૂસતમજી ઉમરીગર રૂ૧૦૦, શેઠ સોરાબજી એદલજી વોરડનના છોકરા તરફથી રૂ૧૦૧, શેઠ મહેરવાનજી દાદાભાઈ દેહેણુ ઉમરગામના આબકારી કંત્રાકટરો તરફથી રૂ૫૧, શેઠ ઉકરજી કાવશજી ઉમરીગર રૂ૫૧, બાઈ શીરીનબાઈ દીનશાજી પાવરી રૂ૨૫, શેઠ બરજોરજી માણેકજી પટેલ રૂ૨૫, અને બાકીના રૂપીયા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા, એ રૂપ્યા નીચલા ફંડોમા આપ્યા હતા— ગ્રાન્ટરોડની શેઠ રાનજીની અગાયારીમા રૂ૨૫૦૦ની લોન આપી કે મરહુમના નામનું ખાતું પાડી મુદલ રકમ અનામત રાખી એના વ્યાજમાથી કાઠી ખરાદવી, સોલાપુરની દરેમહેરની નવી જગ્યામા કમપાઉન્ડ બાધવાના ફંડમા રૂ૧૯૭, સુરતની નાનપુરા દીસપેનસરીના ફંડમા રૂ૧૯૫, સુરતના શેઠ મહેરજી શેઠના દખમાના સમારકામના ફંડમાં રૂ૧૨૦, ડા૦ માસીનાની હાસપીતાલના ફંડમા રૂ૨૩૧, ડા૦ કેરાવાલાની હાસપીતાલના ફંડમા રૂ૧૬૨, ડા૦ પારેખની હાસપીટલના ફંડમા રૂ૧૦૦, ધી પારસી જનરલ હાસપીટલના ફંડમા રૂ૯૬, વાદરાના બાઈ શીરીનબાઈ કામાવાલા કોનવોકેશન હોલમા રૂ૭૫, પારસી ફીવર હાસપીતાલના ફંડમા રૂ૬૫, જરથોશ્તી રવાનોને અવલમ જલ પોહચાડવાના ફંડમા રૂ૧૬૨, સર જમશેદજીની સ્કુલના ભોજન ફંડમા રૂ૨૧૯, થાણાના જરથોશ્તીઓને અવલમંજલ પોહચાડવાના ફંડમાં રૂ૫૭, ઉદવાડાની અગીઆરીના નીભાવ ફંડમા રૂ૩૫૦, તંગદસ્ત જરથોશ્તીઓને આશરો આપવાના ફંડમા રૂ૭૭, ભાવનગરની અગીયારીના નીભાવ ફંડમા રૂ૨૫, થાણાની અગીયારીના ફંડમા રૂ૫૦, નવસારીના સુવાવડખાનાના ફંડમા રૂ૫ અને સંકટ નીવારણ ફંડમા રૂ ૨૫.

(છ) મરહુમ શેઠ મેહેરજીભાઈ ડોસાભાઈ મીનવાલાના પુણ માટે રૂ૧૦૬૩ ધરમ ખાતે આપયા તેમા મરહુમના માતાજી ગુલબાઇ રૂ૩૫૧, મરહુમના ભાઈ જહાગીર રૂ૧૫૧, મરહુમના ભાઈ બેહેરામજી રૂ૧૦૧, મરહુમના ભાઈ પીરોજશા રૂ૧૦૧, મરહુમના ભોજાઈ પીરોજબાઈ જહાગીરે તથા બે બેનોએ દરેક રૂ૫૧, શેઠ ફરામરોજ પ થકી તથા ધણીયાણી રૂ૪૧ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા ઉપલી રકમમાથી કરાચી ખાતેના શેઠ એદલજી દીનશાએ સથાપેલા નસેસાલાર ફંડમા રૂ૧૦૧, કરાચીની વીરબાઈજી સકુલમા રૂ૪૧ અને બાકોના રૂપીઆમાથી કરાચીમા ઘડીઆળીનુ જુનુ દખમુ છે તેનું સમારકામ કરવામા આવશે ને જો કાઈ બાકી રહેશે તો બીજા ફંડમા આપવામા આવશે

(જ) મરહુમ ડા૦ રૂશાતમજી પેસતનજી ભરૂચાના પુણ માટે રૂ૭૯૫૬ ધરમ ખાતે આપયા, તેમા મરનારની પુજીમાથી રૂ૧૦૦૦, મરનારના ધણીયાણી ધનબાઈ રૂ૫૦૦, મરનારના દીકરા મેરવાનજી રૂ૨૦૦, મરનારના વહુ પરીચેહેર મેરવાનજી રૂ૧૦૦, મરનારના દીકરી આલામાય રૂસતમજી ભરૂચા રૂ૨૦૦ મળી રૂ૨૦૦૦ કયા આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે, મરહુમના પાછલી રાતના થયલા ઉઠમણા વખતે રૂ૮૫૭ ભરાયા હતા તેમા મરનારના ધણીઆણી ધનબાઈ રૂ૫૦૦, મરનારના દીકરા મેરવાનજી રૂ૭૫, મરનારના વહુ પરીચેહર મેરવાનજી રૂ૨૫, મરનારના દીકરી આવાબાઈ રૂ. ભરૂચા રૂ૫૦, શેઠ જમશેદજી માણેકશાહ ડાકટર રૂ૨૫, બાઈ રતુબાઈ માણેકશાહ ડાકટર તથા ગુલબાઇ માણેકશાહ ડાકટર રૂ૨૫, શેઠ દારાશાહ મનચેરજી ડુંગાજી રૂ૨૫ અને બાકીના રૂપીયા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરયા હતા, જયારે મરનારના વેહેવાઈ હોરમસજી નસરવાનજી કેરાવાળાએ રૂ૨૫ ડા૦ માસીનાની આસપીટલના ફંડમાં અને શેઠ રૂસતમજી પીરોજશાહ ભરૂચાએ રૂ૫૧ પારસી જનરલ આસપીટલમા આપયા હતા એ ઉપરાત મરહુમના ભરૂચ ખાતે થયલા ઉઠમણા વખતે રૂ૫૦૯૯ આપવામા આવયા હતા, તેમાં મરનારની પુજીમાથી તથા મરહુમના ધણીયાણી, દીકરા અને દીકરી તરફથી મલી રૂ૫૦૦૦ ની રકમ ભરૂચની પારસી પંચાયતને આપી હતી, જયારે રૂ૯૯ ભરૂચની પારસી પંચાયત હસતકના જુદા જુદા ધરમાદા ફંડોમા ભરયા હતા. રૂ૫૦૦૦ કયા કામમા વાપરવા તે હવે પછી જણાવવામા આવશે

(ઝ) મરહુમ બાઈ સુનાબાઇ ધનજીશાહ દાંતગાના પુણ માટે રૂ૬૭૬૧ ધરમ ખાતે આપયા, તેમા ભરૂચની બહારકોટની કાંઠા ઉપરની શેઠ પેસતનજી અસલાજી ડુંગાજીની દરેહમહેરમા થયલા ઉઠમણા વખતે નીચે જણાવેલા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૫૫૦૯ ભરૂચની પારસી પંચાયતને આપયા હતા:—મરહુમની પુંજીમાથી રૂ૫૦૧, મરહુમના બાવા કરનલ ડા૦ ખરશેદજી અરદેસરજી દલાલ રૂ૨૦૦૧, મરહુમના માતાજી નવાજબાઇ ખ. દલાલ રૂ૨૦૦૧, અને મરહુમના ભાઈ કેખશરૂ

અરદેસરજી દલાલ રૂ૫૦૧ મળી રૂ૫૦૦૪ કયા કામમાં વાપરવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે. મરહુમના કાકા સરદાર બહમનજી અરદેસર દલાલ તથા કાકી નવાજબાઈ બ દલાલ રૂ૧૦૧, મરહુમના કાકા કુવરજી અરદેસર દલાલ તથા કાકી દોસીબાઇ કું. દલાલ રૂ૫૧, શેઠ મનચેરજી સોરાબજી દલાલ રૂ૫૧, મરહુમના ફુઇ માણેકબાઈ રતનજી દલાલ રૂ૫૧, બેહેસ્તનસીન બાઈ પીરોજબાઈ આદરજી દલાલ રૂ૫૧, ડા૦ રતનજી દીનશાજી દલાલ રૂ૨૫, શેઠ રૂસતમજી સોરાબજી દલાલના છોકરાઓ રૂ૫૧, મરહુમના ફુઈ ડોસીબાઈ રૂ૨૫ અને બાકીના રૂપીયા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા. એ ઉપરાત ભરૂચના જમશેદ બાગના થયલા ઉઠમણા વખત નીચે જણાવેલા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૨૨૫૨ ભરૂચની પારસી પંચાયતને આપયા હતા—મરનાર બાઈ સુનાબાઈ તે ડા૦ ધનજીશાહ હો દાતરાના ધણીઆણી રૂ૩૦૧, મરનારના ધણી ડા૦ ધનજીસા હો. દાતરા રૂ૬૦૧, મરનારના જેઠ ડા૦ સોરાબશા રૂ૫૧, મરનારના ડેર અરદેશર હો. દાતરા રૂ૫૧, મરનારના જેઠાણી કુંવરબાઈ સો. દાતરા રૂ૨૫, મરનારના દેરાની પીરોજબાઈ અ. દાતરા રૂ૨૫, શેઠ રૂસતમજી સોરાબજી દાતરા રૂ૨૫, અને બાકીના રૂપીઆ જુદા જુદા ખસીઓએ ભરયા હતા

(૮) મરહુમ બાઈ આવાબાઇ નવરોજી દસતુરના પુણ માટે મરહુમ શેઠ રતનજી ફરામજી દાબુના કુટુંબીઓ તરફથી રૂ૧૬૨૨ અને બીજા સગાસનેહીઓ તરફથી રૂ૨૦૦ મલી રૂ૧૮૨૨ નીચે મુજબ ધરમ ખાત આપયા હતા—રતનજી ફરામજી દાબુ નવસારી પારસી જનરલ હોસપીટલમા વયાજ વાપરવા રૂ૧૦૦૧, રતનજી ફરામજી દાબુ નવસારી પારસી જનરલ હોસપીટલના નીભાવ માટે રૂ૧૯૭, નવસારીની વડી દરેહમહેરના મુકતાદ ફંડમા મરહુમનુ કાયમ નામ દેવા માટે રૂ૨૫૧, હોરાબજી નાનાભાઈ મેહેતા નવસારી પારસી સુવાવડખાનામા રૂ૫૪, નવસારીના રવાનોને અવલમ જલ પહોચાડવાના ફંડમા રૂ૫૧, નવસારીના પહેલા દસતુર મહેરજીરાણા લાયબ્રેરી ફંડમા રૂ૨૫, નવસારીના મરહુમ દસતુર દારાબજી માહીયારજીના બાજ જશન ફંડમા રૂ૩૧, નવસારીના જરથોસતીઓના જનરલ ફંડમા રૂ૨૫, સોલાપુરની અનજુમનના ફંડમા રૂ૫૧, વયારાની દરેહમેહેરના ફંડમા રૂ૨૫, બારડોલીની દરેહમેહેરના ફંડમા રૂ૨૫, મહુવાની દરેહમહેરના ફંડમા રૂ૨૫, બીલીમોરાની દરેહમેહેરના ફંડમા રૂ૨૫, નવસારીની બઝમે રૂઝે બેહરામના ફંડમા મરહુમનુ નામ કાયમ દેવા માટે રૂ૨૫ અને નવસારીની મોનોચેહેર હોમજીની અગીયારીના ફંડમા રૂ૧૧

(૯) મરહુમ બાઈ ગુલબાઈ નશરવાનજી મહેતાના પુણ માટે રૂ૭૯૯૧ ધરમ ખાતે આપ્યા, તેમા મરહુમના ધણી, દીકરાઓ અને દીકરી તરફથી રૂ૫૦૦૦, શેઠ પેસતનજી રૂસતમજી મહેતા રૂ૨૫૧, બાઈ જરબાઈ પેસતનજી મહેતા રૂ૨૫૧, બાઇ સુનાબાઈ રૂસતમજી મહેતા રૂ૭૫, શેઠ નાદીરશાહ રૂસતમજી મહેતા રૂ૧૦૧, બાઈ ધનબાઈ નાદીરશાહ મહેતા રૂ૧૦૧, બાઈ મેહરા નાદીરશાહ મહેતા રૂ૨૫, શેઠ બેહરામજી દોરાભાઈ ગોરવાલા રૂ૫૧, શેઠ દારાબશાહ દોરાભાઈ ગોરવાલા રૂ૨૫, બાઇ બાઇમાઇ બેહરામશાહ ગોરવાલા રૂ૨૫, બાઈ શીરીનબાઈ દીનસાજી ગોરવાલા રૂ૨૫, શેઠ પીરોશાહ મેરવાનજી ગોરવાલા રૂ૫૧, બાઇ જરબાઈ પીરોશાહ ગોરવાલા રૂ૫૧, બાઇ ગુલબાનુ દાદાભાઈ મુનશફ રૂ૨૫, શેઠ નશરવાનજી સોરાબજી શેઠના, ધણીઆની તથા દીકરો મલી રૂ૫૧, શેઠ દોસાભાઈ કાવસજી રાલી રૂ૨૫, શેઠ એરચશાહ હોરમસજી આતમારામશાહ રૂ૨૫, શેઠ કુંવરજી શાપુરજી શેઠના રૂ૫૧, બાઈ સુખલાબાઈ કાવસજી ગોરવાલા રૂ૫૧, શેઠ બેરામજી એદલજી કલેકટરના છોકરાઓ રૂ૩૫૧, બાઈ નાજાબાઈ કાવસજી બેરામજી કલેકટર રૂ૫૧, શેઠ કાવસજી બેરામજી કલેકટર રૂ૫૧, શેઠ કાવસજી બમનજી શેઠના રૂ૫૧, બાઈ નવાજબાઈ નસરવાનજી કાવરાના રૂ૧૦૧, બાઈ ભીખાઈજી રતનજી ગોરવાલા રૂ૭૫, બાઈ રતનબાઈ રૂસતમજી ગોરવાલા રૂ૨૫, બાઈ વીરબાઇજી પેસતનજી દશતુર રૂ૨૫, શેઠ એદલજી અસપ દીયારજી દીનશાહ રૂ૩૧, બાઈ પીરોજબાઈ હોરમસજી મોદી રૂ૨૫, શેઠ જહાંગીરજી હોરમસજી મોદી રૂ૨૫, શેઠ જીવનજી પેસતનજી ફુબાસના છોકરાઓ રૂ૫૧, મરહુમના એક ખેસી રૂ૧૦૧, શેઠ પીરોશા રૂસતમજી મહેતા રૂ૨૫, બાઈ ગુલબાનુ પીરોશા મહેતા રૂ૨૫, શેઠ માણેકજી દીનશા ખંભાતા રૂ૫૧, શેઠ કાવસજી તેમુલજી દાદાચાનજી રૂ૨૫, બાઈ સુનાબાઈ પી. એચ. બી. જીજીભાઇ રૂ૩૧, મરહુમ શેઠ હો જ રૂસતમજીના છોકરાઓ રૂ૩૧, મરહુમ શેઠ મા માદનના છોકરાઓ રૂ૨૫, શેઠ હોરમસજી અરદેશર મામા રૂ૫૧, શેઠ ધનજીશા જમસેદજી માસતર રૂ૫૧, બાઇ આવાબાઈ જમસેદજી માસતર રૂ૫૧, શેઠ જમસેદજી ફરામજી માસતરનું કુટુંબ રૂ૧૦૧, એ.ડ ફરેન્ડ રૂ૨૫, અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા કુલે ભરાયલા રૂ૭૯૯૧ માથી રૂ૯૬૯ કરાચીના જુદા જુદા ફંડોમા આપવામા આવ્યા હતા અને બાકી રહેલા રૂ૭૦૨૨ ની રકમનુ મરહુમ બાઈ ગુલબાઈના પુણ માટે એક ફંડ ઉભું કરયુ છ અને તે ફંડનુ નામ "બાઈ ગુલબાઈ નશરવાનજી મેહેતા એડયુકેશનલ ફંડ" પાડી નીચલા પાચ ત્રસટીઓને સવાધીન કરયુ છે અને એ ફંડની રકમના વ્યાજમાથી ગરીબ પારસી માબાપના છોકરાઓને ફી તથા સ્કુલની ચોપડીઓ વગેરે આપવાનુ ઠરાવ્યું છે. શેઠ ખરશેદજી શાપુરજી સોપારીવાળા, ખાનબહાદુર નશરવાનજી રૂસતમજી મેહેતા, શેઠ માણેકજી દોરાબજી તલાટી, શેહેરયાર દાદાભાઈ કનત્રાકટર અને જમશેદ નશરવાનજી મેહેતાને ત્રસટી ઠરાવ્યા છે અને તેમાના એક શેઠ માણેકજી દોરાબજી તલાટી ઓનરરી સેક્રેટરીનું કામ હાલ કરશે. એ ફંડ ચાલુ રાખી એમા સર અવસરે નાણાની રકમો ભરવામા આવશે

(૧૦) મરહુમ શેઠ શેહેરીયારજી દાદાભાઈ કરંજીઆના પુણ માટે રૂ૪૬૧૮ ધરમ ખાતે આપ્યા તેમા મરહુમની પુંજીમાથી રૂ૫૦૧, મરહુમના વીધવા દીનબાઈ રૂ૨૫૧, મરહુમના પાલક દીકરા કાવસજી રૂ૨૫, મરહુમના ભત્રીજી ધનબાઈ જમશેદજી શેઠના રૂ૧૦૧, મરહુમના કાકા કાવસજી જમશેદજી કરંજીઆના કુટુંબો તરફથી ભાઈ ખરશેદજી કાવશાજી કરંજીઆ રૂ૨૦૧, મરહુમના ભાઈ જમશેદજી દા. કરંજીઆ રૂ૧૦૧, મરહુમના ભત્રીજા સોરાબજી ખરશેદજી કરંજીઆ રૂ૫૧, મરહુમના ફુઇજી જરબાઈ બહેરામજી દારૂવાલા રૂ૫૧, મરહુમના સુસરા ફરામજી બરજોરજી કરંજીઆના છોકરાઓ રૂ૫૧, બાઇ કુંવરબાઈ મંચેરજી પક્ષતાકીઆ રૂ૫૧, બાઈ દીનબાઈ બમનજી કરંજીઆ રૂ૫૧, મરહુમના મામા પીરોશાહ અરદેશરજી વડોદરાવાળા રૂ૫૧, મરહુમના મામી આવાબાઈ પી. વડોદરાવાળા રૂ૨૫, શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલ રૂ૨૫, શેઠ મનચેરજી ભીમજીભાઇ કરંજીઆ રૂ૨૫૧, બાઈ ધનબાઈ મ. કરંજીઆ રૂ૨૫, બાઇ મેહેરબાઈ હીરજીભાઈ

કરંજીઆ રૂ૨૫, બાઈ આવાંબાઈ તથા બાઈ પીરોજબાઈ મનચેરજી કરંજીઆ રૂ૨૫, બાઈ દીનબાઈ ધનજીભાઈ કરંજીઆના ફંડમાથી રૂ૨૫, શેઠ મેરવાનજી નવરોજજી ગોભાઈ રૂ૧૦૧, શેઠ બરજોરજી નશરવાનજી તલાટી રૂ૧૦૧, શેઠ બેરામજી નવરોજજી કરંજીઆ રૂ૨૫, મરહુમ શેઠ નવરોજજી પેસતનજી કરંજીઆના છોકરાઓ રૂ૩૧, બાઈ સુનાબાઈ નવરોજજી કરંજીઆ, રૂ૧૦૧, મરહુમના ભાગયા, શેઠ ખરશેદજી ફરામજી શરાફ રૂ૧૦૧, શેઠ માણેકજી દાદાભાઈ વાનીઆ રૂ૨૫, મરહુમના બનેવી અરદેશર મનચેરજી કરંજીઆ રૂ૫૧, મરહુમના બેન જરબાઈ અરદેશર કરંજીઆ રૂ૨૫, બાઈ પીરોજબાઈ બેહેરામજી કરંજયા રૂ૨૫, મરહુમના બેન જરબાઈની છોકરીઓ દીનબાઈ, ખોરશેદબાઈ, મેહેરાબાઈ અરદેશર કરનજીઆ રૂ૨૫, મરહુમના વેવાઈ મરહુમ શેઠ પાલનજી જમશેદજી શેઠના રૂ૩૧, શેઠ નવરોજજી દોરાબજી કરનજીઆ રૂ૬૦, ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી આઈ. ઈ. કવેટાવાળા રૂ૫૧, શેઠ દાદાભાઈ પેસતનજી કરનજીઆ રૂ૩૦, શેઠ રતનજી પેસતનજી પટેલ કરનજીઆ રૂ૨૫, શેઠ માણેકજી જીવનજી કરનજીઆ માસતર રૂ૨૫, શેઠ એદલજી શાપુરજી સુમારીવાળા રૂ૨૫, શેઠ પાલણજી એદલજી પલંબર રૂ૫૧, અને બાકીના રૂપ્યા જુદા જુદા ખેસીઓએ મલી ભરેલા તે મલી કુલે રૂ૩૦૬૪ કરંજ ગામની અગયારીના ફંડમા આપ્યા હતા, એ ઉપરાત શેઠ બેહેરામજી નવરોજજી કરંજીયાએ રૂ૫૦૧ ડા૦ માસીનાની આસપીટલના એનડાઉમેટ ફંડમા, શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલે રૂ૫૦૧ ગામ કુદીઆણાના ધ બાર ફંડમા, મરહુમના માસીના છોકરા માણેકજી પાલનજીની કુંપનીએ રૂ૫૧ સર જમશેદજી જીજીભાઈ સકુલના છોકરાઓના ભોજન ફંડમા આપ્યા હતા, જ્યારે શેઠ નશરવાનજી બમનજી કરંજીયાએ રૂ૫૦૧ ભરીયા, તે કયા આપવા તે હવે પછી જણાવવામા આવશે.

(ઢ) બાઈ પીરોજબાઇ રૂસતમજી ભકાના પુણ માટે રૂ૧૦૧૭ ધરમખાતે આપયા, તેમા મરહુમની પુંજીમાથી મરનારના દીકરાઓ બરજોરજી તથા અરદેશર તરફથી રૂ૫૦૦, મરહુમના બેહેન આલીબાઈ રૂસતમજી મીનોચેર કુકા રૂ૨૦૧, શેઠ બેહરામજી દારાશા નરીમાન (મોટાફરામ) તથા ધણીયાણી રૂ૧૨૫, મરહુમના ભાઈઓ દાદાભાઇ તથા ફરદુનજી રૂસતમજી શેઠના રૂ૧૦૦, મરહુમના દીકરાઓ બરજોરજી તથા અરદેશર રૂ૨૫, મરહુમના વહુઓ કુંવરબાઈ બરજોરજી તથા ધનમાય અરદેશર રૂ૨૫, મરહુમના દીકરી જરબાઈ કેખશરો ભકકા વકોલ રૂ૨૫, અને બીજા ખેશીઓએ ભરેલા રૂ૧૬ મલી રૂ૧૦૧૭ સુરત પારસી ઓરફનેજમા આપયા કે એના વયાજમાથી દર વરસે મરનાર બાઇ પીરોજબાઈની બાજ સીઆવ ઈજશને વગેરે ભણતરો સાથે કરાવા છોકરાઓને બાજને દીવસે જમાડવા.

(ણ) મરહુમ શેઠ જમશેદજી ગુસતાદજી જાલના પુણ માટે રૂ૧૦૩૨ આપયા તેમા મરહુમની પુંજીમાથી રૂ૨૦૦, મરહુમના ભાઇ કાવશજી હોરમસજી જાલ રૂ૨૦૦, શેઠ દાદાભાઈ માણેકજી જાલ રૂ૨૫ અને બાકીના રૂપ્યા બીજા ખેશીઓએ ભરેલા તે મલી રૂ૬૩૯ કયા આપવા તે હવે પછી જણાવવામા આવશે ખા૦ બા૦ રતનજી બો. પારેખ રૂ૧૦૩, અને મરહુમ શેઠ કેખસરૂ હોરમસજી પટેલની પુંજીમાથી રૂ૫૪ મલી રૂ૧૫૭ મઉની અગીઆરીના કાઠી ફંડમા, મરહુમ શેઠ કેખશરૂ હોરમસજી પટેલની પુંજીમાથી સુરતની ઓરફનેજમા રૂ૧૦૮, નવસારીની પારસીઓની આસપીટલમા રૂ૧૦૮, અને મુંબઈના ડા૦ કેરાવાલાના ગરીબોના સુવાવડખાનાના ફંડમા રૂ૫૪ આપ્યા હતા, જ્યારે બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ખેસીઓએ પરચુટણ ફંડોમા ભરોયા હતા.

(ત) મરહુમ બાઈ ભીખઈજી અરદેસરજી એટીના પુણ માટે રૂ૨૦૭૨ ધરમ ખાતે આપ્યા, તેમા મરનારના ફરજંદોએ રૂ૧૬૦૦ જુદા કહાડેલા છે તેમાથી કુટુંબોના બાજરોજગાર માટે સુરતના ગોટીના આદરીઆનમા આપવામા આવશે કે એના વ્યાજમાથી બાજરોજગાર કરવા તથા આદરીઆનમા ખરચમા લેવામા આવશે, પણ એ રકમ ઓછી હોવાથી બીજી વધુ રકમ ઉમેરી ઘટતુ કરવાના આવશે, મરનારના ભાઇ માણેકજી બમનજી મેહતાએ ઉપલાજ ફંડમા આપ્યા રૂ૨૫, મરહુમના મામાના દીકરા મરનાર શેઠ પીરોજશાહ રૂસતમજી મહેતાના કુટુંબે રૂ૨૫ ના સુરત પારસી ઓરફનેજમા, મરહુમના ફરજંદોએ રૂ૩૧૫ સુરત સઈયદપરામા આવેલો શેઠ રતનજી માણેકજી એટીની ધરમશાળા રીપેર કરવા માટે નવું ફંડ સ્થાપી ભરયા હતા, શેઠ પેસતનજી બેરામજી એટીએ રૂ૫૧ મજકુર ધરમશાળાનાં ફંડમાં અને બાકીના રૂપ્યા જુદા જુદા ખેસીઓએ પરચુટણ ફંડોમા આપ્યા હતા.

(થ) મરહુમ શેઠ નાનાભાઈ બેરામજી જીજીભાઈના થયલા ઉઠમણામા મરહુમના પુણ માટે ભરાયલા રૂ૩૨૯૫૦ની જુદી જુદી વીગત એવોં સાહેબના આ ઈનતેખાબની પછા જુદા છપાયલા એવણના મરણના લંબાણ હેવાલમા આ કાલેનડરના પાણે ૮૮ થી ૯૦ મા છાપવામા આવેલી છે.

(દ) મરહુમ શેઠ ભીખાજી ફરામજી ચીનાઈના પુણ માટે મરહુમની પુંજીમાથી તથા ખેસાવદોએ મળી જુમલે રૂ૧૬૨૫ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમા શેઠા ડોસાભાઇ નશરવાનજી ચીનાઇ તથા પીરોજશાહ નશરવાનજી ચીનાઈએ પોતાની રકમ સીકંદરાબાદની બાઈ માણેકબાઈ ચીનાઈની અગીઆરાના ફંડમા આપી છે. જ્યારે બાકીની બધી રકમ ખાંધીઆ નસેસાલારના ફંડમા આપી હતી

(ધ) મરહુમ શેઠ નશરવાનજી દીનશાહ વકીલના પુણ માટે રૂ૨૩૪૮ આપ્યા, તેમા મરહુમની પુંજીમાથી રૂ૫૦૧, મરહુમના બાવા દીનશાજી રૂ૫૦૧, મરહુમના કાકા ખા૦ બા૦ બરજોરજી નસરવાનજી વકીલ રૂ૧૦૧, મરહુમના કાકા હોરમસજી નશરવાનજી વકીલ રૂ૨૦૧, શેઠ નવરોજજી બમનજી વકીલ રૂ૧૦૧, શેઠ કાવસજી બરજોરજી વકીલ રૂ૫૧, શેઠ ધનજીશા બરજોરજી વકીલ રૂ૫૧, શેઠ સોરાબજી બરજોરજી વકીલ રૂ૨૫, શેઠ ફરામરોજ હોરમજી વકીલ રૂ૫૧, શેઠ નશરવાનજી હોરમજી વકીલ રૂ૫૧, શેઠ જહાગીર હોરમજી વકીલ રૂ૫૧, મરહુમના બપાઈ હમાબાઈ નોશરવાનજી વકીલ રૂ૫૧, મરહુમના માતા મોટીબાઈ દીનશાહ વકીલ રૂ૫૧, મરહુમના કાકી ગુલબાઈ હોરમજી વકીલ રૂ૧૦૧, બાઈ શીરીનબાઈ નવરોજી વકીલ રૂ૫૧, મરહુમના ભાઇઓ તથા બહેનો તરફથી રૂ૨૦૧, બાઈ મહેરબાનુ કાવશજી વકીલ રૂ૨૫, બાઈ રતનબાઈ ફરામરોજ વકીલ રૂ૨૫, બાઈ જીલુબાઈ જહંગીરજી વકીલ રૂ૨૫, શેઠ માણેકશા મોટાભાઇ વકીલ રૂ૨૫, બાઈ શીરીનબાઈ હોરમજી

વકીલ રૂ૨૫, બાઇ કુંવરબાઈ એરચશાહ નાણાવટી રૂ૨૫, બાઇ મહેરબાઈ હોરમસજી વકીલ રૂ૨૫ અને બાકીના રૂપીઆ જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા; ઉપલી રકમ કયાં આપવી તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(ન) મરહુમ શેઠ હોરમજદ અસફંદીયાર ઇરાનીના પુણ માટે મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૭૧૦૦ ધરમ ખાતે આપ્યા, એમાથી રૂ૭૦૦૦ અનામત રાખી તેના વ્યાજમાથી દરસાલ મરહુમને નામનો અ જુમનનો એક ગહુંબાર પુણા ખાતે કરવામા આવશે, જ્યારે પુણાના ગરીબ જરથોસ્તી વીદ્યારથીઓના ફંડમા રૂ૨૫, પુણાના જરથોસ્તી રવાનોને અવલ-મંજલ પોહચાડવાના ફંડમા રૂ૫૦, અને જરથોસ્તી દીવાનાઓના ફંડમા રૂ૨૫ આપ્યા હતા.

(પ) મરહુમ બાઈ સુનાબાઈ બમનજી જીજીભાઈના પુણ માટે રૂ૧૩૦૭૧ આપ્યા તેમા, મરહુમની પુંજીમાથી રૂ૧૨૦૦૦ મરહુમના ભાઈ નવરોજજી જહાગીરજી ફ્રામજી બનાજી રૂ૫૦૦, તથા એવણના ધણીઆણી નવજબાઈ રૂ૨૦૦, તથા છોકરીઓ બાઇઓ આવાબાઈ, બચુબાઈ, તથા ધનબાઈજીએ મળી રૂ૩૦૦, મરહુમના ભોજાઈ ખરશેદબાઈ ડોશાભાઇ જહાગીર બનાજી રૂ૫૧ અને શેઠ મનચેરજી હોરમસજી બનાજી રૂ૨૦. ઉપલી રકમ કયા આપવી તે હવે પછી જણાવવામા આવશે

(ફ) મરહુમ બાઈ રતનબાઈ મનચેરજી ડુંગાજીના પુણ માટે રૂ૧૦૦૦ ધરમ ખાતે આપયા તેમાં મરહુમની પુંજીમાથી તથા એવણના ધણી મનચેરજી પેસ્તનજી ડુંગાજી તથા છોકરાઓ તરફથી રૂ૫૦૧ ભરૂચની પારસી પંચાયતને આપયા અને એ કયા કામમા વાપરવા તે હવે પછી જણાવવામા આવશે, શેઠ પસતનજી અસલાજી ડુંગાજીના દીકરાએ રૂ૧૦૧ ભરૂચની ડુંગાજીની અગીઆરીના ફંડમા, મરહુમના દીકરી પીરોજબાઈ હોરમશજી તાડીવાલા રૂ૫૧, અને જમાઇ હોરમશજી જામાશજી તાડીવાલાએ રૂ૨૫ મલી રૂ૭૬ ભરૂચની ડુંગાજીની અગીયારીના ફંડમા અને જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૩૧૨ ભરૂચના પારસી પંચાયત હસ્તકના પરચુટણ ફંડોમા આપયા હતા.

(બ) મરહુમ બાઈ હમાબાઈ નોશરવાનજી વકીલના પુણ માટે રૂ૨૫૯૮૬ ધરમખાતે આપ્યા, તેમા મરહુમની પુંજી-માંથી રૂ૧૨૫૦, તેમાથી સુરતના શેઠ પે કા વકીલના કદમી આતશબેહેરામના નીભાવનું જુદું વધારે ફંડ કરવામા આવયું છે તેમાં રૂ૧૦૦૦ તથા શેઠ નોશરવાનજી પે વકીલના નામથી સુરતના દેહ માસના કદમી ગહમબારના ફંડમા રૂ૨૫૦ આપ્યા, મરહુમના ત્રણ દીકરા ખા૦ બા૦ બરજોરજી તથા શેઠો દીનશાહજી તથા હોરમજીએ મરહુમની બાકી રહેલી પુંજીમાથી રૂ૧૭૦૦૦ સુરતના શેઠ વકીલના કદમી આતશબેહેરામના નીભાવનુ જુદું વધારે ફંડ કરવા માટે આપયા, મરહુમના દીકરા ખા૦ બા૦ બર-જોરજી રૂ૫૦૧, મરહુમના દીકરા દીનશાહજી રૂ૫૦૧, મરહુમના દીકરા હોરમસજી રૂ૫૦૧, મરહુમના દીકરા બમનજીના દીકરા નવરોજજી રૂ૫૦૧, મરહુમના દીકરા બેહેરામશાહના દીકરા ખા૦ સા૦ હોરમસજી રૂ૫૦૧, મરહુમના દીકરા હોરમસજીના ધણીઆણી ગુલબાઈ રૂ૬૦૧, મરહુમના દીકરા હોરમસજીના દીકરા ફ્રામરોજ રૂ૬૨૫, મરહુમના દીકરા હોરમસજીના દીકરા જહાગીર રૂ૧૮૭૫, અને મરહુમના ભત્રીજા માણેકશાહ મોટાભાઈ વકીલે રૂ૫૦૧ મલી રૂ૬૧૦૭ સુરતના શેઠ વકીલના કદમી આતશબેહેરામના નીભાવનું મજકુર જુદું વધારે ફંડ કરવામા આવયુ છે તેમા આપ્યા, મરહુમના દીકરા મરહુમ શેઠ બમજીના દીકરા નવરોજજીના ધણીઆણી શીરીનબાઈ રૂ૨૫, મરહુમના દીકરા ખા૦ બા૦ બરજોરજીના દીકરાઓ કાવસજી, ધનજીભાઇ, તથા સોરાબજી તથા વહુ મેહેરબાઈ તથા દીકરાના દીકરા કાવસજીના છોકરાઓ નોશેરવાનજી તથા ખોરશેદબાનુ તથા કેખશરૂએ મળી રૂ૧૬૭, મરહુમના દીકરા દીનશાહજીના ધણીઆણી મોતીબાઇ તથા દીકરાઓ ફ્રામજી તથા હોરમસજી તથા દીકરીઓ માણેકબાઇ, બાનુબાઈ, સુનાબાઈ, કુંવરબાઈ તથા શારીનબાઈએ મળી રૂ૧૦૧, મરહુમના દીકરા હોરમસ-જીના ધણીઆણી ગુલાબાઇ તથા દીકરાઓ ફ્રામજી, નોશેરવાનજી તથા જહાગીરજી તથા દીકરીઓ શીરીનબાઈ, કુવરબાઈ તથા મેહેરબાઈ તથા વહુઓ રતનબાઈ તથા જીલુબાઇએ મળી રૂ૨૭૮ અને બીજા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૩૩ મલી રૂ૬૦૪માથી શેઠ પેસતનજી કાલાભાઈના નામથી તથા કદમી શેહેરેવર મહીનાના ધંમબારના ફંડમા રૂ૪૦૦ તથા મરહુમ શેઠ નોશેરવાનજી પે વકીલના નામથી થતા કદમી દેહ મહીનાના ધંમબારના ફંડમાં રૂ૨૦૪ આપ્યા, મરહુમના દીકરાઓ ખા૦ બા૦ બરજોરજી તથા શેઠો દીનશાહજી તથા હોરમજીએ મરહુમની પુંજીમાથી ૧૦૦૦ સુરતની પારસી ઓરફનેજમા દર વરસે મરહુમની બાજ કરવા માટે આપયા અને શેઠો રતનજી તથા મનચેરજી તાતાએ રૂ૧૫ સુરતની પારસી ઓરફનેજના ફંડમા ભરયા હતા.

(ભ) મરહુમ બાઇ પીરોજા સોરાબજી વાછાના પુણ માટે રૂ૬૧૩૦ આપ્યા, તેમાં મરનારની પુંજીમાથી રૂ૫૦૦, મરનારના ખાવીદ સોરાબજી દોરાબજી વાછા રૂ૫૦૦, મરનારના બાવા રૂસતમજી દોરાબજી દીનશાહ રૂ૧૦૦૦, મરનારના માતાજી આઈમાય રૂશતમજી દોરાબજી દીનશાહ, રૂ૧૦૦૦, મરનારના ભાઇઓ નવરોજજી, ફ્રામરોજ તથા કાવસજી રૂસતમજી દોરાબજી દીનશાહ રૂ૫૦૦, મરનારના બેન તેહમીના તથા ખાવીદ મેહેરજીભાઈ રતનજી દોરાબજી દીનશાહ રૂ૨૫૦, મરનારના માસી કુવરબાઈ રતનજી દોરાબજી દીનશાહ રૂ૫૦૦, મરમારના માસીના દીકરા કેખશરૂ રતનજી દોરા-બજી દીનશાહ રૂ૨૫૦, મરનારના મામા હોરમસજી કાવસજી દીનશાહ તથા ધણીઆણી માણેકબાઈ રૂ૨૦૦, મરનારના મામા કેકોબાદ કાવસજી દીનશાહ તથા ધણીઆણી ખરશેદબાઈ રૂ૧૦૦, મરનારના મામા સોરાબજી કાવસજી દીનશાહ તથા ધણીઆણી ધનબાઈજી રૂ૧૦૦, મરનારના મામા શયાવક્ષશાહ કાવસજી દીનશાહ તથા ધણીઆણી આવાબાઈ રૂ૧૦૦, મરનારના કાકા દીનશાહજી દોરાબજી દીનશાહ તથા ધણીઆણી દીનબાઈ રૂ૧૨૫, મરનારના મામાના છોકરાઓ ફ્રામરોજ, દીનશાહજી તથા નશરવાનજી તથા આવાબાઇ હોરમસજી કાવસજી દીનશાહ રૂ૧૦૧, મરનારના મામાની છોક-રીઓ મેહેરબાઇ, જરબાઈ તથા શેહેરો કેકોબાદ કાવસજી દીનશાહ રૂ૫૧, મરનારના મામાના છોકરાઓ દોરાબજી તથા બાનુબાઈ તથા કાવસજી તથા નાના સોરાબજી કાવસજી દીનશાહ રૂ૫૧, મરનારના માસીના દીકરી શીરીનબાઈ દારાશાહ પેસતનજી દીનશાહ રૂ૫૧, મરનારના માસીના દીકરા દીનશાહ દારાબશાહ પેસતનજી દીનશાહ રૂ૨૫, મરનારના નાણંદ તેહમીના તથા ખાવીંદ પીરોજશાહ ધનજીભાઈ પટેલ રૂ૨૫, મરનારના ખેશી બંદે ખોદા રૂ૫૧ મળી કુલે રૂ૫૪૮૦ કયાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે, જ્યારે મરનારના મીતરો સોરાબજી ફ્રામજી બેંકર તથા ધણીઆણી શીરીનબાઈએ

રૂ૫૦, એમાથી ડા૦ માસીનાની હાસપીટલના નીભાવ ફંડમાં રૂ૨૫, અને ધી બમનજી પીટીટ પારસી જનરલ હોસપીટલના નીભાવ ફંડમા રૂ૨૫ આપ્યા હતા, મરહુમના પાછલી રાતના થયલા ઉઠમણામા મરનારના સાસુ મેહેરબાઈ દોરાબજી ફરદુનજી વાછા રૂ૫૦૦ અને મરનારના બાવા રૂસતમજી દોરાબજી દીનશાહ તથા માતાજી આઈમાય રૂ૧૦૦ મલી રૂ૬૦૦ કયા ધરમખાતામાં આપવા તે હવે પછી જણાવામા આવશે.

(મ) મરહુમ શેઠ એદલજી દીનશાહ સી. આઈ. ઈ. ના પુણ માટે રૂ૩૪૫૨૫ ધરમખાતે આપયા, તેમાં મરહુમના બેટા નાદરશાહ રૂ૧૦૦૦૦, મરહુમના બેટા ફરામરોજ રૂ૫૦૦૦, મરહુમના વહુ ખરશેદબાઈ રૂ૩૦૦૦, મરહુમના વહુ ગાયમાય ફરામરોજ રૂ૧૦૦૧, મરહુમના દીકરી નવાજબાઈ હોરમસજી લોઢાવાળા રૂ૨૦૦૧, મરહુમના દીકરી શીરીનબાઈ રૂમતમજી માગકર રૂ૧૦૦૧, મરહુમના દીકરી નાલીબાઈ તથા જમાઈ ડા૦ કેખશરૂ સપેનસર રૂ૨૦૦૧, મરહુમના દીકરી ગુલબાઈ તથા શેઠ સોરાબજી જમશેદજી ચીનાઈ રૂ૭૦૦, મરહુમના દીકરી હીરાબાઇ હોરમસજી ચીનાઈ રૂ૧૦૦૧, મરહુમના નબીરા હોશંગ નાદરશાહ એ. દીનશાહ રૂ૧૦૦૧, બાઈ ખુરશેદ હોશંગ નાદરશાહ એ. દીનશાહ રૂ૫૦૧, બાઇ બચા નાદરશાહ એ દીનશાહ રૂ૫૦૧, મરહુમના નબીરા રૂસતમ નાદરશાહ એ દીનશાહ રૂ૫૦૧, મરહુમના નબીરા મીનોચેર નાદરશાહ એ દીનશાહ રૂ૫૦૧, મરહુમના નબીરા ફરેદુન નાદરશાહ એ દીનશાહ રૂ૫૦૧, મરહુમના નબીરા દીનશાહ નાદરશાહ એ. દીનશાહ રૂ૫૦૧, મરહુમના બનેવી જમશેદજી એદલજી ચીનાઈ રૂ૫૦૦, મરહુમના બેહેન ધનબાઈજી જમશેદજી ચીનાઇ રૂ૫૦૦, મરહુમના જમાઈ હોરમસજી જમશેદજી ચીનાઈ રૂ૨૦૦, મરહુમના ભાણેજ જહાગીરજી જમશેદજી ચીનાઈ રૂ૧૦૧, મરહુમના ભાણેજ રૂસતમજી જમશેદજી ચીનાઇ રૂ૧૦૧, મરહુમના બનેવી ડોસાભાઈ સોરાબજી મારકર રૂ૧૦૧, મરહુમના બેહેન દીનબાઈ ડોસાભાઇ મારકર રૂ૧૦૧, બાઈ રતનબાઈ જહાગીરજી ચીનાઈ રૂ૫૧, મરહુમના ભાણેજ અરદેશર ડોસાભાઈ મારકર રૂ૨૦૦, બાઈ આવાબાઈ અરદેશર મારકર રૂ૪૦૦, મરહુમના જમાઇ રૂસતમજી ડોસાભાઈ મારકર રૂ૩૦૧, મરહુમના ભાણેજ રતનજી જમશેદજી ચીનાઈ રૂ૫૧, બાઈ મેહેરબાઈ રૂસતમજી ચીનાઈ રૂ૨૫, શેઠ તેમુરસ સોરાબજી ચીનાઈ રૂ૫૧, મરહુમના ભાણેજ સોરાબજી ડોસાભાઈ મારકર રૂ૨૫, મરહુમના ભાણેજ પેસતનજી ડોસાભાઈ મારકર રૂ૨૫, શેઠ દાદાભાઈ કાનજીભાઈ લાકડાવાળા રૂ૨૫, શેઠ દોરાબજી રૂસતમજી મારકર રૂ૧૦૧, શેઠ નરીમાન રૂસતમજી મારકર રૂ૨૫, બાઈ મેહેરબાઈ તથા શેઠ કુંવરજી કાવસજી ભરૂચા રૂ૧૦૦, શેઠ નાનાભાઈ ચાનજીભાઈ વકીલ રૂ૧૦૦, શેઠ મીનોચેર કેખશરૂ સપેનસર રૂ૫૧, શેઠ હોરમજી કખશરૂ સપેનસર રૂ૫૧, શેઠ લવજી કેખશરૂ સપેનસર રૂ૫૧, બાઈ બચુબાઈ કેખશરૂ સપેનસર રૂ૫૧, શેઠ માણેકજી દોરાબજી તલાટી રૂ૨૫, શેઠ પેસતનજી દીનશા દસતુર રૂ૨૫, મરહુમ શેઠ એચ. જે. રૂસતમજીના બેટાઓ રૂ૩૧, શેઠ જમશેદજી મેરવાનજી જમસીપટેલ રૂ૫૧, શેઠ દાદાભાઈ કાવસજી લોઢાવાળા રૂ૨૫, શેઠ રતનજી પીરોશા ખરાસ રૂ૨૫, મરહુમ શેઠ બેરામજી એદલજી કલેકટર રૂ૧૦૧, મરહુમ શેઠ માણેકજી કોલાબેવાળા રૂ૨૫, શેઠા જાહગીર સોરાબ અને બેરામજી પીરોશા કુબાશ રૂ૧૦૧, અને બાકીના રૂપ્યા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા, જયારે ઓનરેબલ શેઠ જાહગીરજી કોઠારીએ રૂ૧૦૧, એદલજી દીનશા નસેસાલાર ફંડમા અને શેઠ અરદેશર હોરમજી મામાએ રૂ૫૧ નસેસાલાર ફંડમા આપ્યા હતા. મરહુમના પાછલી રાતના થયલા ઉઠમણા વખતે મરહુમના બેટા નાદરશાહે રૂ૧૦૦૧ મરહુમ શેઠ એદલજીએ સ્થાપેલા કરાચીના જરથોસ્તીઓને અવલમંજલ પાહચાડવાના ફંડમા ભરયા હતા

(ય) મરહુમ શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીગવાઈના થયલા ઉઠમણામા મરહુમના પુણ માટે ભરાયલા રૂ૨૭૧૩ ની જુદી જુદી વીગત એવો સાહેબના આ ઈનતેખાબની પછી જુદા છપાયલા એવણના મરણના લંબાણ હેવાલમાં આ કાલેનડરના પાણે ૧૦૦ મા છાપવામા આવેલી છે.

(ર) મરહુમ બાઈ વીલરબાઈ પાલનજી મનાજી તલાટીના પુણ માટે રૂ૧૧૨૮ ધરમ ખાતે આપ્યા, તેમા મરહુમની પુંજીમાથા રૂ૧૦૧, મરહુમના બેટા નવરોજી રૂ૧૦૧, શેઠ નરીમાન નવરોજી તલાટી અને ધણીઆણી મીઠામાય રૂ૨૫, શેઠ માણેકજી પાલનજી તલાટીના ભાગીદારો શેઠો માણેકજી પાલનજીની ક તરફથી રૂ૫૦૦, મરહુમના બેટા માણેકજી પા. તલાટી અને ધણીઆણી દોશીબાઈ રૂ૭૫, અને તેમના દીકરાઓ રૂસતમજી, ફીરોજશા અને મીનોચેર રૂ૨૧, તથા દીકરીઓ માણેકબાઇ, આવાબાઈ, નવાજબાઈ, બચુબાઇ, ખોરશેદ, રતનબાઈ રૂ૩૧, બાઈ માણેકબાઈ અને શેઠ ફરામજી હીરાજી વાણીઆ રૂ૨૫, શેઠ બમનજી ફરામજી વાણીઆ અને ધણીઆણી મેહેરબાઈ રૂ૨૫, શેઠ સોરાબજી પેસતનજી શાહના અને ધણીઆણી દીનબાઈ રૂ૨૫, મરહુમના દીકરી ધનબાઈજી અને જમાઈ પેસતનજી સુખાજી લકા રૂ૨૫, દીકરી ધનબાઈજીના દીકરાઓ સોરાબજી અને જહાગીર રૂ૨૫, દીકરીની દીકરીઓ અને તેઓના ફરજંદો અને કુટુંબીઓ રૂ૨૫, દીકરા પેસતનજી પા. તલાટી અને ધણીઆણી બાઈમાયે રૂ૨૫, અને બાકીના રૂપ્યા જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરીયા હતા, ઉપલા રૂપ્યામાથી નવસારીના મરહુમ મીનોચેહેરહોમજીના ચારશાઠવાળાના ચાલુ ધમબાર કરવા માટે ગવરમેંટ પ્રામીસરી લોન રૂ૭૦૦ની એ ધમબાર કરનારા મેનેજરોને આપી કે એ રકમ અનામત રાખી મરહુમને નામનુ ખાતુ પાડી તેનુ બ્યાજ એ ધમબાર ખાતે વાપરવુ, શેઠ મેરવાનજી મેહેતા સુવાવડખાનામા રૂ૧૮૦ અને બાકીના રૂપ્યા જુદા જુદા ફંડોમા આપ્યા હતા.

(લ) મરહુમ શેઠ દોરાબજી નાનાભાઈ શેઠનાના પુણ માટે મરહુમ શેઠ દોરાબજીની પુંજીમાથી રૂ૧૦૦૦ અને મરહુમના વીધવા, બેટા અને બેટી તેમજ બીજા સગાવાહાલાઓ તરફથી રૂ૮૦૮ મલી કુલે રૂ૧૮૦૮ આપવામા આવ્યા હતા.

(વ) મરહુમ બાઈ ધનબાઇ નશરવાનજી રૂસતમજી દલાલના પુણ માટે રૂ૧૧૬૭ ધરમ ખાતે આપયા તેમા મરહુમ બાઈ ધનબાઈજીની પોતાની પુંજીમાથી રૂ૫૦૦ ભરૂચની પારસી પંચાયતને આપયા કે એવણને નામનુ ખાતુ પાડી એનુ બીયાજ ભરૂચની કોટમાની શેઠ હોરમશજી બેરામજી વખારીઆની દરેમેહેરમા તથા જમશેદ બાગમાં વાપરવુ, મરહુમના

છોકરાઓ દારાશા તથા કુંવરજી તથા વહુ મીઠીબાઈ દારાશાજી દલાલ તરફથી રૂ૨૦૦ એમાથી ભરૂચની પારસી પંચાયત હસ્તકના ગરીબ પારશીઓને આશરો આપવાના ફંડમા રૂ૫૦, અશો રવાનોને અવલમંજલ પહોચાડવાના ફંડમા રૂ૫૦, બી જ ન. પીટીટ કન્યાશાલામા રૂ૨૫ અને પાંજરાપોળના ફંડમા રૂ૨૫. જ્યારે જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૪૬૭ ભરૂચની પારસી પંચાયતના હસ્તકના પરચુટણ ફંડોમા આપયા હતા.

(શ) મરહુમ બાઈ મોતીબાઈ ફકીરજી દમણીયાના પુણ્ય માટે રૂ૧૦૬૯ ધરમ ખાતે આપયા, તેમા મરહુમની પુંજીમાથી રૂ૧૦૧, મરહુમના છોકરાઓ રૂસતમજી તથા નવરોજજી તથા વહુ સુનાબાઈ તથા મરનારના છોકરા રૂસતમજીના છોકરા ફરામરોજ મળી રૂ૫૦૧, મરહુમના છોકરી પીરોજબાઈ રૂ૨૫, મરહુમના છોકરી પીરાજબાઇના છોકરા જાંગીરજી રૂ૫૧, મરહુમના છોકરી પીરોજબાઈની છોકરી બાઈજી રૂ૨૫, મરહુમના છોકરી દીનબાઈ માણેકજી ભીખાજી દમણીઆ રૂ૨૫, મરહુમના દેર પેસતનજી માણેકજી દમણીયા રૂ૨૫, મરહુમના દેર હોરમજી માણેકજી દમણીયા રૂ૨૫ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ખેસીઓએ મલી ભરીયા હતા ઉપલા રૂપયા નીચલા ફંડોમા આપયા હતા.— શેઠ બહમનજી દીનશાહજી પીટીટ પારસી જનરલ હોસપીટલના ફંડમા રૂ૫૦૧, મુબઈના રવાનોના અવલમંજલ પહોચાડવાના ફંડમા રૂ૨૫, બાઈ અવાબાઈ પીટીટ છોકરીઓ ઓરફનેજના ફંડમા રૂ૩૫, ડા૦ માસીનાની હોસપીટલના ફંડમા રૂ૨૦૦, ડા૦ કેરાવાળાના સુવાવડખાતાના ફંડમા રૂ૨૫, ડા૦ પારખના સુવાવડખાતાના ફંડમ રૂ૩૫, સર જમશેદજી સ્કુલના છોકરાઓના ભોજન ફંડમા રૂ૨૫, મરહુમ શેઠ નસરવાનજી માણેકજી પીટીટવાળા પારસી દીવાનશાળાના ફંડમા રૂ૨૫, ઝોરાસ્ત્રીઅન બીલડીંગ ફંડમા રૂ૨૫, નવસારીના રવાનોને અવલમંજલ પહોચાડવાના ફંડમાં રૂ૨૫, નવસારીના ગરીબ જરથોસ્તીઓને મદદ આપવાના ફંડમા રૂ૨૫, નવસારીની વડી દરેમેહેરના બાજ રોજગાર તથા મુકતાદ માડવાના ફંડમા રૂ૨૫, ખેતવાડીની આશાબહેનરની અગયારીના ફંડમા રૂ૨૫, નવસારીના દોરાબજી નાનાભાઈ મેહતા સુવાવડખાતાના ફંડમા રૂ૨૫, અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ફંડોમા આપયા હતા.

(ષ) મરહુમ બાઈ શુનાબાઈ કુવરજી ધનજીભાઈ પટેલના પુણ્ય માટે ધરમ ખાતે રૂ૧૦૯૯૪ આપયા, તેમા મરનારના દીકરા એદલજી કુવરજી પટેલ તરફથી વજીફો એક લગભગ રૂ૫૦૦૦ની કીમતનો આપવામા આવ્યો છે એ વજીફો તાલુકે ચોરયાશીને લગતા કતાર ગામમા આવેલો છે, જેનો સરવે ન ૩૧ વાલો છે અને તે જીન કુવાને નામે ઓલખાય છે, મરનારના વહુ કુવરબાઈ એદલજી પટેલ રૂ૧૦૧, ડા૦ નશરવાનજી નવરોજી ખબાતા રૂ૧૦૦, મરનારના જમાઇ દોરાબજી પાલનજી પટેલ રૂ૫૦, શેઠ બમનજી માણેકજી પટેલ રૂ૨૫, મરહુમના ભાઇ દાદાભાઇ રતનજીના છોકરાઓ રૂ૫૧, મરહુમના ભાઈ માણેકજી રતનજી રૂ૧૦૧, શેઠ બરજોરજી અરદેશર દાદીનાથા રૂ૨૫, શેઠ સોરાબજી પેસતનજી શાહુના રૂ૧૫, બાઈ દીનમાઈ સો. શાહુના રૂ૧૦, અને શેઠ પેસોતન ધનજીશાહ પટેલ રૂ૧૦૦ મલી રૂ૫૫૭૮ સુરતની મરહુમ બાઈ પીરોજબાઈ માણેકજી પટેલવાલી જરથોસતી છોકરીઓની ઇંગરેજી સકુલ ફંડમા આપયા, મરહુમના દીકરા એદલજી કુવરજી પટેલ રૂ૧૦૧, મરહુમના વહુ કુંવરબાઈ એ પટેલ રૂ૫૧, મરહુમના દીકરા પેસતનજી કુંવરજી પટેલે રૂ૩૦૦ આપયા કે તેના વ્યાજમાથી મરહુમ બાઇ શુનાબાઈ કુવરજી પટેલની તથા મરહુમ શેઠ કુવરજી ધનજીભાઈ પટેલની અને મરહુમ શેઠ પેસતનજી રૂસ્તમજી પટેલની દર શાલ વરસ દીવ ની બાજને દીને ક્રીયા કામ સાથે બાજ કરાવવી, મરહુમના દીકરી પીરોજબાઈ ધનજીશા પટેલ રૂ૫૦ અને જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૭૯ મલી રૂ૫૮૧ ગામ શીગનપોરના અશો ફરોહરોના અંજુમનના ચાલુ દરૂનબાજના ફંડમા આપયા, મરહુમના દીકરા એદલજી કુ પટેલ રૂ૧૦૧ અને જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૮૭ મલી રૂ૧૮૮ ગામ શીગનપોરના અશો રવાનોને અવલમ જલ પુગાડવા ના ફંડમા આપયા, શેઠ એદલજી કુવરજી પટેલ રૂ૧૦૦૧, શેઠ રતનજી પેસ્તનજી પટેલ રૂ૨૫, અને જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૧૭ મલી રૂ૧૦૪૩ સીગનપોરના લાયબરીના ફંડમા આપયા, શેઠ એદલજી કુ. પટેલ રૂ૧૦૧, અને જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૬૩ મલી રૂ૧૬૪ શીગનપોર નીરાશ્રીત ફંડમા આપયા, શેઠ એદલજી કું પટેલ રૂ૧૦૧, દીકરી ગુલબાઇ દોરાબજી પટેલ રૂ૫૦, બાઈ નાજાંમાયે બમનજી પટેલ રૂ૨૫, શેઠ બરજોરજી કુવરજી પટેલ રૂ૨૫, અને જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૫૮ મલી રૂ૨૫૯ સીગનપોરના ગહમબારના ફંડમા આપયા, શેઠ એદલજી કું પટેલ રૂ૧૦૧, અને જુદા જુદા ખેસીઓએ ભરેલા રૂ૨૫ મલી રૂ૧૨૬ સીગનપોરના સુધારા ફંડમા આપયા, શેઠ એદલજી કું. પટેલ રૂ૧૦૦૦, નવાજબાઈ.પે. પટેલ રૂ૫, અને શેઠ બરજોરજી અરદેશર દાદીનાથા રૂ૨૫ મલી રૂ૧૦૩૦ સુરતની શેઠ ફકાવાલી ઓરફનેજમા આપયા, મરહુમ બાઈ સુનાબાઈની બાજને દીને ગામનુ જમન કરવા માટે મરહુમના દીકરા એદલજી કુંવરજી પટેલે ખેડખાતાની જમીન જેનો શરવે ના ૧૧ તથા ૧૬ છે અને જે ચાહદારને નામે ઓળખાય છે, જેની કીમત રૂ૨૦૦૦ ને આશારેની છે તે ભેટ આપી, રાંદેરની અગીયારી શારૂ કરવાના ફંડમા મરહુમ શેઠ માણેકજી નશરવાનજી રાંદેરીયા તરફથી રૂ૨૫ આપવામા આવ્યા હતા.

ધરમના મકાનો.

તેહરાનમાં અગીયારી તથા કન્યાશાળાનો પાયો નાખવાની થયલી ક્રીયા–ઇરાંનમાં આવેલા તેહરાન શહેરમાં હીંદુસ્તાનના જરથોસ્તીઓના ભરાયલા રૂપ્યામાંથી અગીયારીના તથા કન્યાશાળાના મકાનનો પાયો નાખવાની ક્રીયા કદમી નવા વરસને દીને યાને કદમી રોજ ૧ લો માહા ૧ લો સને ૧૨૮૩ ને દીને સાંજે ત્રણ વાગે મુસલમાન, આરમીનીયન, યાહુદી અને જરથોસ્તી ગ્રહસ્થો તથા બાનુઓના એક મોટા મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં ત્યાંની જરથોસ્તી અંજુમનના સરનશીન અરબાબ કેખશરૂ શાહરોખ કેરમાનીએ ફારસી ભાષામાં વીવેચન કરતાં જણાવ્યું કે હીંદુસ્તાનના પારસીઓ તેઓની સખાવત અને દીલસોજી માટે જાણીતા છે. હમણા છોકરીઓની નીશાળનું જે જુનું મકાન છે તે મરહુમ શેઠ અસપંદીઆર ખોદાદાદે ભેટ આપ્યું હતું. એ મકાન ઘણુજ નાંધલુ પડે છે અને નવુ મકાન બંધાયા પછી એ જુનુ મકાન ગરીબ વીધવાઓને વાસ્તે વાપરવા સારૂ લેવાનો વીચાર છે. એ પછી ઇરાનની પારલામેન્ટના વાઇસ પ્રેસીડન્ટ મી૦ હાજી સઇયદ નસરૂલ્લાએ ભાષાણ કરતાં જણાવયું કે પારસી કોમની સંખ્યા ઘણી નાંધલી છે પણ તેઓએ સરવે કોમનો ચાહ અને માન જીત્યાં છે અને તેઓએ સારા ગુણો અને ઉમદા ખવાસથી તથા સચાઇના મારગે ચાલવાથી મોટા દરજ્જાઓ મેલવ્યા છે. એવણનુ ભાષણ પુરૂ થવા બાદ જાણીતા મુસાફર શેઠ બી. ભીખાજીએ લખેલાં ભાષણનો તરજુમો અરબાબ કેખશરૂએ ફારસી ભાષામાં વાંચી સમજાવ્યા બાદ કેળવણીખાતાંના નાયબ પ્રધાન મી૦ રીઝા ગુલીખાને જણાવ્યું કે આજે નીશાળના મકાનનો પાયો નાંખવામાં આવે છે. આ ખાતુ પેહેલે દીવસથીજ ખીલતું રહો. પારસીઓ કેળવાયલી પ્રજાઓની નજદીક હોવાને લીધે લાંબો વખત થયો કેળવણી અને જ્ઞાન મેલવવામાં રોકાયલા છે. ઇરાનના પારસીઓ પણ તેઓની માફક ઘણાં વરસ થયાં ચાલે છે. તેહરાનના જરથોસ્તીઓ ઘણી સંભાળથી કામ કરે છે તથા એ અન્જુમનના મુખી અરબાબ કેખશરૂ શાહરોખે પોતાના સારા ગુણોથી સરવેનો ચાહ જીતી લીધો છે. બાઇઓ જરબાઈ અને સુનાબાઇની સખાવતથી એવોના મરહુમ ભાઈ એરચશાહને નામે આ સ્કુલનો પાયો નખાયો છે તેઓનો આ ભલા કામ માટે મોટો ઉપકાર માન્યે છીએ. એ પછી પરદેશખાતાંના પ્રધાન મી૦ મઝદઉલ સલતનએ ફારસીમાં ભલી દુવાના કલામો કહી અગીયારીના મકાનનો પાયો નાખવાની ક્રીયા કરી હતી. પાયામાં નાખવા માટે એક ત્રાંબાની તખતી ઉપર અંગ્રેજી, ફારસી અને ગુજરાતીમાં નીચે પ્રમાણે લેખ કોતરેલો હતોઃ–"કુલે જરથોસ્તી વસ્તીના ફરોહરના પુણયને વાસ્તે, તમામ દુનીયાના જરથોસ્તીઓના પઇસાની મદદથી, પાક સપેતમાન જરથુસ્ત્ર સાહેબના આશીરવાદથી, ખુદ તેમના મઝહબીઓ તરફથી આ મકાન, તેમની પોતાની જનમભુમી ઉપર ખુલુ મુકવામાં આવયું છે." આ તખતી મી૦ મઝદઉલ સલતનએ પાયામાં ઉતારી હતી. એ પછી મી૦ રેઝા ગુલીખાને સ્કુલના મકાનનો પાયો નાંખયો હતો. એ પાયાની તખતીઓ ઉપર નીચે પ્રમાણે અંગ્રેજી, ફારસી અને ગુજરાતીમાં લેખ કોતરેલો હતોઃ–"પાક દાદાર હોરમઝદ લખનારની મદદથી, અને પાક સપેતમાન જરથુસ્ત્રની રાહબરીથી અને સઘળાઓની પસંદગીથી છોકરીઓની નીશાળના પાયાનો પથર રોજ દાદાર હોરમઝદ માહ ફરોખ ફરવરદીન સને ૧૨૮૩ યઝદેઝરદીને દીને, મરહુમ એરચજી રતનજી દુબાશને નામે તેઓની ઉદાર દીલની બહેનો બાઇ જરબાઇ સોરાબજી ખંબાતા અને બાઇ સુનાબાઇ જહાંગીર કટેલી, મુંબઇના રહેવાસીઓની સખાવતથી તહેરાન શેહેરમાં તહેરાનના જરથોસ્તીઓએ ખરીદેલી જગા ઉપર નાખવામાં આવ્યો છે. ખોદા આ સખી બાનુઓને સઘળાં સુખોમાં આ દુનીઆમાં સુખી રાખે અને તેઓના પોતાના તેઓના માબાપોના તેઓના ભાઈ એરચના તેઓ આગળ થઇ ગયલા વડીલોના અને હવે પછી તેઓની ઓલાદના રૂહો સદા સુખમાં રહેજો." ઉપર પ્રમાણે કોતરેલી ત્રાંબાની તખતીનો પાયાનો પથર ઉતારવામાં આવયા પછી સઘળા હાજર રહેલાઓનો ફોટોગ્રાફ લેવા બાદ મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો.

સીકંદરાબાદ ખાતે નવા દખમાનો તાણો પુરવાની થયલી ક્રીયા—મરહુમ દસ્તુરજી બેહરામજી જામાસ્પજી દસ્તુર જામાસ્પઆશાના જેવણુ ઇ. સ. ૧૮૯૫ ના મારચ મહીનામાં બેહેસતનશીન થયલા, તેવણુની યાદગારી કાયમ રાખવા ઉઘાડેલાં ફંડમાંથી એક નવું દખમું બાંધવાનો ઠરાવ થયો હતો. તે મુજબ સીકંદરાબાદ નજદીક આવેલી જમીસ્તાનપુરમાં બાંધવામાં આવનારા દખમાનો તાણો પુરવાની ક્રીયા રોજ ૨૪ મો માહા ૨જાને દીને એક મેલાવડા સનમુખ દસ્તુરજી ખોરશેદજી બેરામજી દસ્તુર જામાસ્પઆશાનાની આગેવાની હેઠળ કરવામાં આવી હતી. સવારના સાડાસાત વાગે તાણાની ક્રીયા શરૂ કરી હતી, જે દશ વાગે પુરી થવા બાદ દસ્તુરજી ખોરશેદજીએ પ્રસંગને અનુસરતુ વીવેચન કરતાં દખમાંથી થતા સુખશાંતીને લગતા ફાયદા તેમજ દખમાંથી મળતા સંપ અને ભાઇબંધી માટે જણાયું હતુ નામદાર નીઝામે આ નવા દખમાં માટે આ પાહાડ બક્ષેશ આપ્યો હતો તેમજ શેઠ હોરમસજી દોરાબજી બંગાલીએ મરહુમ ધણીયાણી બાઈ આઇમાયને નામે એક કુવો અને બાઇ રતનબાઇ જમશેદજી ચીનાઇએ મરહુમ દીકરા દોરાબજીની નઇયતે એક સધડી બંધાવી આપવા કબુલયું છે, તે માટે એમનો તથા જે સાહેબોએ આ કામમાં મદદ કીધી હતી તેઓ સરવેનો ઉપકાર દસ્તુરજી ખુરશેદજીએ માન્યો હતો. એ પછી શેઠ બાપુજી એદલજી ચીનાઈએ દસ્તુરજી ખોરસેદજીને એક શીયાલ એનાયત કરવા બદ હાજર રહેલાઓએ દખમાના પાયામાં રૂપાનાણુ નાખ્યું હતું, જે દસ્તુરજીએ પોતે નહી લેતાં ફંડમા આપી દેવા જણાવયું હતું. આ પછી હાજર રહેલાઓને દસ્તુરજી તરફથી લાઇટ રીફ્રેશમેંટ આપયા બાદ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

વલસાડ ખાતે મેટરનીટી ઈનસ્ટીટયુટનો પાયો નાખવાની થયલી ક્રીયા—વલસાડ ખાતે ત્યાંની સર દી. એમ. પીટીટ ડીસપેનસરીના કમપાઉન્ડમાં ખાનબાહાદુર કાવસજી ધનજીભાઇની સખાવતથી અને સરકારી ગ્રાંટથી બાંધવામાં આવનારી મેટરનીટી ઇનસ્ટીટયુટનો પાયો નાખવાની ક્રીયા એક મેળાવડા સનમુખ તા૦ ૯ મી નવેમબરે યાને રોજ ૨૯ મો માહ ૨ જાને દીવસે સુરતના કલેકટર મી૦ એનડરસને સાંજે કરી હતી. મી૦ ભગવાનદાસ વીજભુખણદાસે રીપોરટ વાંચતા જણાવયું કે સુવાવડ જેવા વખતે ઘણીજ અડચણ પડતી હોવાથી આવા ખાતાંની ઘણી જરૂર જણાઇ હતી. આથી ખા૦ બા૦ કાવસજી ધનજીભાઇ ધનભુરાએ તા૦ ૧૯ મી સપટેમબરે સને ૧૯૧૦ ને દીને પાસ થયલી એક દાયણને પોતાને ખરચે પેહેલવેહેલી રોકી હતી, જેથી લોકોને ઘણો ફાયદો થયો હતો. એ વખતે ખા૦ બા૦ કાવસજીએ ૩૮૦૦૦ આપવાથી અને વલસાડ મ્યુનીસીપાલીટીએ ૩૩૨૦ ની અને ડીસ્ટરીકટ લોકલ બોરડે ૩૧૬૦ ની વારસીક ગ્રાન્ટ આપવા કબુલ્યાથી સને ૧૯૧૦ થી આ ખાતું હસ્તીમાં આવ્યુ હતું. સુવાવડખાતાંની એક હાસપીટલ તરીકે ખાનગી ઘરમાં ચલાવવાથી એક સારા મકાનની જરૂર માલમ પડી હતી. આ ખાતાંને સ પુરણુ બનાવવાને અને સુવાવડ માટે યોગય સુવાવડખાતું પુરૂં પાડવાને ખાન બાહાદુર કાવસજીએ અગાઉ ઘણી કીમતી મદદ આ ખાતાંને આપી હતી. તે ઉપરાંત તેવણે બીજા વધુ ૩૪૫૧૯ ની મદદ કીધી છે અને નામદાર સરકારે તેટલીજ મદદ કરવાથી આ મકાન બાંધવામાં આવશે. એ પછી કલેકટર મી૦ એનડરસને પાયો નાંખવાની ક્રીયા કરવા બાદ એવણે પ્રસંગને અનુસરતું ભાશણ કરતાં ખા૦ બા૦ કાવસજીની સખાવતની સ્તુતી કરી જણાવ્યું કે આ મેટરનીટી ઈનસ્ટીટયુટનું મકાન બંધાયાથી કસબાની મુખ્ય હાજત તળશે અને ઉપયોગી ખાતું થઇ પડશે. એ પછી ખા૦ બા૦ કાવસજીએ મી૦ એનડરસન તથા તેમના બાનુનો તથા હાજર રહેલાઓનો ઉપકાર માની પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરવા બાદ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

પારડીમાં ખુલ્લું મુકાયલું કન્યાશાળાનું મકાન—શેઠ રૂસતમજી સોરાબજી પંચરઈવાળાએ કન્યાશાળા માટે આપેલું મકાન ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા તા૦ ૧૧ મી નવેમબર યાને રોજ ૧લો માહા ૩ જાને દીવસે સુરત ડીસ્ત્રીકટના કલેકટર મી૦ એનડરસને એક મેલાવડા સનમુખ કરી

હતી. શરૂઆતમાં છોકરીઓએ ગીતો ગાયા પછી ડેપ્યુટી એડજ્યુકેશનલ ઇનસપેક્ટર મી૦ શાસ્ત્રીએ ભાષણ કરતા શેઠ રૂશતમજીની સખાવત માટે સ્તુતી કરી જણાવ્યું કે આ પારડી કન્યાશાળા ૧૮૬૭માં શરૂ થઇ હતી અને આજે શાળામાં ૧૧૪ છોકરીઓ કેળવણી લેય છે. આ કન્યાશાળા શરૂઆતથી ભાડેના મકાનમાં હોવાથી સગવડ ભરીયા મકાનની જરૂર જણાતી હતી. શેઠ રૂશતમજીએ આ સુંદર મકાન કન્યાશાળાને લગતા દરેક સુધારા વધારા કરી ફરનીચર સાથે તેમજ રમત ગમતને માટે પાસેનો એક ખુલ્લી જગાનો કટકો આ કન્યાશાળાને ભેટ આપી હમેશની હાજત દુર કરી મોટો ઉપકાર કીધો છે. એ પછી મકાન ખુલ્લું મુકવામાં આવ્યા બાદ મીસીસ એનડરસને શેઠ રૂશતમજી તરફના ઇનામો મીઠાઇ સાથે વેંહચી આપ્યા હતા. કલેકટર મી૦ એનડરસને પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરતાં પારસીઓની સખાવતની સ્તુતી કરી શેઠ રૂશતમજીની બક્ષેશ માટે ઉપકાર માન્યા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો

લાહોરની દરેહમેહર—લાહોરની શેઠ અરદેશર બેરામજી લીંબુવાલાની દરેહમેહર જે શેઠ અરદેશર લીંબુવાળાએ તા૦ ૩૦મી મારચ ૧૯૧૩ થી ત્યાની અંજુમનને સંપુરણ કીધી છે. એ દરેહમેહરના ત્રસ્ટીઓએ મુબઇવાલા દસ્તુરજી કેખશરૂ જામાસ્પજી મીનોચેરજીની આગેવાની હેઠળ ચાર દીવસ સુધી ઇજવાની કીયા કરાવી રોજ ૨૭ મો માહ ૩ જાને દીને યાને તા૦ ૭ મી દીસેમ્બર ૧૯૧૩ને દીને જશનની કીયા કરાવી એ મકાનમાં જુના દાદગાહ પાછા સ્થાપ્યા હતા. જશન કરવા પછી અગીયારીના સેકરેટરી શેઠ મે. ધ. ખારાસે વાયજ કરી નવા ટરસટીઓએ કરેલા સુધારા વીષે કેટલુંક વીવેચન કીધુ હતુ. તેમજ શેઠ અરદેશર લીંબુવાલાએ તથા બીજા સાહેબોએ નાણાની કરેલી મદદ માટે ઉપકાર માન્યો હતો. દસ્તુરજી કેખશરૂએ લીધેલી તસ્દી માટે એવણનો ઉપકાર માની દસ્તુરજી કેખશરૂને એક શાળ તથા પરસ બાઇ નવાજબાઇ અરદેશર લીંબુવાલાએ અંજુમન તરફથી ભેટ કીધી હતી એ પછી આ અગીયારીને આતશ દાદગામાંથી આતશ આદરાનમાં ફેરવી નાખવા કામાદોર કુટ એ કરેલી ૩૩૦૦૦ ની સખાવત કેવી રીતે ધીલમાં પડી છે તે વીષે વીવેચન કરવા પછી મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

બાલાઘાટની સ્કુલનું ખુલ્લુ મેલાયલું મકાન—નાગપોરના જાણીતા વેપારી શેઠ બેરામજી પેસતનજી કટરાકટરે ૩૮૦૦૦ને ખરચે બાલાઘાટ ખાતે એક સ્કુલનું મકાન બંધાવી તેમાના ફરનીચર સાથે બાલાઘાટની ડીસ્ત્રીકટ કાઉનસીલને ભેટ આપ્યું છે. એ મકાન ખુલ્લું મેલવાની કીયા તા૦ ૨૨ મી નવેમબરે યાને રોજ ૧૨ મો માહા ૩ જાને દીવસે મધ્ય પ્રાંતો તથા બીરારના ચીફ કમીશનર સર બેનજામીન રોબરટસને એક મેલાવડા સનમુખ કીધી હતી. શેઠ બેરામજીએ એ સ્કુલને લગતું કેટલુંક વીવેચન કરતા જણાવ્યુ કે આ સ્કુલનો પાયો તા૦ ૧૫ મી સપટેમબર ૧૯૧૨ને દીને બાલાઘાટનાં ડેપ્યુટી કમીશનર મી૦ એફ. ડીવેરના ધણીયાણી મીશીશ ડીવેરે નાખ્યો હતો અને મી૦ ડીવેરના નામ ઉપરથી આ સ્કુલને "ડીવેર સ્કુલ"નું નામ આપ્યું છે. ભરવેલીની મેગેનીઝ માઇનસ ઉપર કામ કરતા મારા લગભગ બે હજાર મજુરો પોતાના બચ્ચાંને કેલવણી આપવાને ઇંતેજાર હોવાથી એ સ્કુલ સ્થાપવાનો વીચાર મેં કીધો અને મારા ધણીયાણી તથા બીજાઓએ ઉતેજન આપવાથી તથા તેનો ચાલુ નીભાવ કરવાનું ડીસ્ત્રીકટ કાઉનસીલે કબુલ કરવાથી આ મકાન બંધાવી તેમાના ફરનીચર સાથે ડીસ્ત્રીટ કાઉનસીલને અરપણ કીધુ છે. સ્કુલ ઉઘાડયા પછી લગભગ ૫૦ છોકરાઓ દાખલ થશે એ પછી સર બેનજામીને સ્કુલનું મકાન ખુલ્લુ મેલાયલું જાહેર કરી શેઠ બેરામજીએ કરેલી સખાવત માટે એમનો ઉપકાર માની પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરવા બાદ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

જાહાંબોરડીની દરેહમેહરનો પાયો નાખવાની થયલી કીયા—જાહાંબોરડી ખાતે બાંધવામાં આવનારી નવી દરેહમેહરના મકાનનો પાયો નાંખવાની કીયા રોજ ૮ મો માહા ૬ ઠાને દીને

સવારના સાત વાગે એક મેલાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. જશનની કીયા ખલાસ થવા પછી એક ત્રસ્ટી શેઠ ફરામજી નશરવાનજી જાંહીવાલાએ કેટલુંક વીવેચન કરતાં જણાવ્યુ કે આશરે નવ વરસ ઉપર અતરેના રહીશ મરહુમ શેઠ રૂશતમજી ભીમજીભાઇ જાંહીવાળાના ઉઠમણામાં ભરાયલા નાણામાંથી અગીયારી બાંધવી એવો અંજુમને ઠરાવ કીધો હતો. અગીયારી માટેના મકાનની જમીન મરહુમ શેઠ રૂશતમજીના વારેસોએ અંજુમનને ભેટ આપી છે. મકાન બાંધવા માટે રૂ૭૦૦૦નું ફંડ અંજુમને ભેગું કીધું છે. એ ઉપરાંત કુવો અને આગલી તરફની કમપાઉડની દીવાળ અને દરવાજો મરહુમ શેઠ રૂશતમજીના વારેસોએજ બંધાવી આપયો છે. પાયાનું ઉપર સુધીનું બાંધકામ અતરેવાળા શેઠ બમનજી શાપુરજી કેનારવાળાએ કરાવી આપવા કબુલ્યું છે અને કંમપાઉંડની બાકીની ત્રણ બાજુની દીવાલ વગેરે કોઇ સખી ગૃહસ્થ બંધાવી આપશે એવી આશા છે. નીભાવ માટે અંજુમન પાસે કાંઇબી નાણુ ન હોવાથી અને લગભગ રૂ૨૦૦૦૦ જેટલી રકમ જોઈતી હોવાથી સખી જરથોસ્તીઓ આ ધરમના કામમાં મદદ કરશે એવી આશા છે. એ પછી ચાશની કરી મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

મઉની દરેમેહેરમાં બંધાયલો નવો હોલ—મઉની દરેહમેહરની સાલગ્રહ રોજ ૯મો માહા ૬ઠાને દીને પડી તે દીવસે એક મેલાવડા સનમુખ એ દરેહમેહરને લગતો નવો હોલ ખુલ્લો મેલવાની કીયા કરવામાં આવી હતી શરૂઆતમાં જશનની કીયા કરવા પછી દસ્તુરજી નોશેરવાનજીએ પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરી હોલ બાંધવાના કામમાં મદદ કરનારાઓનો ઉપકાર માન્યો હતો. એ પછી અન્જુમન તરફથી શેઠ જમશેદજી ભરૂચાએ શાલ, ચાંદીનુ એક ફ્લાવર વાઝ તથા પરસ દસ્તુરજી નોશરવાનજીને એનાયત કીધા હતા.

કરાંચી ખાતે બાઈ ગુલબાઇ નશરવાનજી મેહતા પારસી ચોલનો પાયો નાખવાની થયલી કીયા—કરાંચીના જાણીતા શહેરી ખાનબહાદુર નશરવાનજી રૂશતનજી મેહેતાના લાયકીવાળાં ધણીઆણી મરહુમ બાઇ ગુલબાઈએ ગુજરવાની બે મહીના આગળ રૂ૨૫૦૦૦ની કીંમતે કરાંચી ખાતે પારસી પંચાયતની વાડીના કમપાઉંડમાં એક ચાલ બાંધવાની પંચાયતના ત્રસટીઓ પાસે પરવાનગી માગી હતી. ત્રસ્ટીઓએ એ માટે કોરટની પરવાનગી માંગી અને તે તેમને મળવાથી રોજ ૧૧મો માહા ૬ઠા ને દીને એ મરહુમ બાઇના ગુજરવાનો દીવસ હોવાથી એ ચોલનો પાયો નાંખવાની કીયા કરવામાં આવી હતી. જશનની કીયા કરવા પછી કરાંચીના દસ્તુર ડાકટર માણેકજી નશરવાનજી ધાલા એમ. એ., પી. એચ. ડી. એ. પાયો નાખવાની કીયા કરવા બાદ મરહુમ બાઇના ભલા ગુણોની સ્તુતી કરી હતી. આ ચોલ ત્રણ ગાળાની એક માળની થશે જેમાં છ કુટુંબ ઘણી સારી રીતે સગવડતાથી રહી શકશે. એ ચાલી ખુલ્લી હવાવાલી જગામાં આવેલી છે અને મધ્યમ વર્ગના પારસીઓને ભાડે આપવામાં આવશે. એ ચોલનું ભાડું દર મહીને આસરે રૂપ્યા એકસો ઉપજશે એમાંથી સમારકામ માટે દશ ટકા કાપી લઇ બાકીના નાણા ત્રસ્ટીઓની નજરમાં આવશે તેમ કેળવણી ખાતાના કામમાં વાપરવામાં આવશે એ ચોલનો વહીવટ જુદા પાંચ ત્રસ્ટીઓ કરશે જેમાના ત્રણ જણાઓને પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટીઓ નીમશે અને બાકીના બે જણાઓને ખા૦ બા૦ નશરવાનજી રૂ. મહેતા નેમશે. આ ચાલીની બાજુમા બીજી એક ચાલ પારસી પંચાએતની વાડીમાં શેઠ એદલજી અસપદીઆરજી ખંભાતા તરફથી પારસીઓ માટે બાંધવામા આવે છે. બહેસ્તનશીન શેઠ અસપદીઆરજી ખંભાતાના પુણ માટે એવણના ઉઠમણામાં ભરાએલા આસરે રૂ૧૨૦૦૦ માંથી આ ચાલ બાંધવાનો ખરચ કરવામાં આવશે અને એને "અસપંદીયારજી ખંભાતા ચોલ" એવુ નામ આપવામાં આવશે. આ ચાલીની સામે પારસી પંચાએતની જગા ઉપર શેઠ બરજોરજી દુબાસ તરફથી એવણના મરહુમ ધણીઆણીના પુણ માટે એક ચોલ બાંધવામા આવે છે અને એને "બાઈ આવાબાઇ બરજોરજી દુબાશ ચોલ" એવું નામ આપવામાં આવશે.

વલસાડની ધી માણેકજી ધનભુરા વેટરનરી હાસપીટલનો પાયો નાખવાની ક્રયલી કીયા—વલસાડના જાણીતા શેહેરી ખા૦ બા૦ માણેકજી ધનજીભાઇ ધનભુરાની સખાવતથી ત્યાં બાંધવામાં આવનારી “ ધી માણેકજી ધનભુરા વેટરનરી હાસપીટલ ” નો પાયો નાંખવાની ક્રીયા રોજ ૭ મો માહા ૭ માંને દીને સુરતના કલેકટર મી૦ એનડરસન અને તેમના બાનુના હાથે એક મેલાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. વેટરનરી હાસપીટલના ચેરમેન મી૦ કરસનજી દેશાઇએ રીપોરટ વાચતાં જણાવ્યું કે તા૦ ૧ લી અકટોબર ૧૯૦૯ થી એ ડીસપેનસરી નામદાર સરકાર તરફથી ચાલુ કરવામાં આવી છે અને હવે પછીબી સરકાર તરફથીજ ચલાવવામાં આવશે વલસાડ, પારડી અને ચીખલી તાલુકાઓમાના પ્રાણીઓની ઘણી સારી રીતે સારવાર કરવામાં આવી હતી. એ પછી કલેકટર મી૦ એનડરસને પાયો નાંખવાની ક્રીયા કરવા બાદ એત્રણે ભાષાણ કરતાં એ હાસપીટલ મુગા પ્રાણીઓ માટે ઘણીજ ઉપયોગી થઇ પડશે એમ જણાવયુ હતું, તેમજ એ મકાન બાંધવા સારૂ ખરચવામાં આવનારી એક દર રકમમાંથી અરધી રકમ એટલે રૂ૫૩૨૨ ખા૦ બા૦ માણેકજીએ આપ્યા તે માટે એવણુને સાબાશી આપી ઉપકાર માન્યો હતો. જે પછી મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

ગરીબ પારસીઓ માટે સસતા ભાડાંની ચાલી—અતરેના જાણીતા શેહેરી મરહુમ શેઠ નવરોજી ધનજીભાઈ ગોળવાળાની અસકયામતમાંથી ત્રસ્ટીઓ ડા૦ ફરામરોજ સોરાબજી જોશી, શેઠ ભીમજીભાઇ બરજોરજી મીસતરી અને શેઠ ધનજીશાહ ભીમજીભાઈ મીસતરીએ રૂપ્યા એક લાખની નાદર રકમ ખરચી ખેતવાડી ૮ મી ગલીમાં ગરીબ પારસીઓ માટે સસતાં ભાડાંની એક ચાલી બાંધીને તઇયાર કરી છે, જે ખોહલી મુકવાની ક્રીયા જમશેદી નવરોઝને દીને યાને રોજ ૧૧ મો માહા ૭માં ને દીવસે મજકુર ત્રસ્ટી સાહેબોની આગેવાની હેઠળ કરવામાં આવી હતી. ગરીબો માટેની સસતાં ભાડાંની આ ચાલી ચાર મજલાની છે, અને તેમાં બધા મળીને ૧૯ બલોક છે. દરેક કુટું-બને ૨ ઓરડા અને ૧ રાંધણીની સગવડ આપવામાં આવશે, જે માટે ભાડું રૂ૬ મુકરર કરવામાં આવ્યું છે. ભાડાંની ઉપજની રકમ ગરીબ વરગના પારસી ખાતાંઓ પાછળ વાપરવામાં આવશે. આ મકાન ઉપર નીચલી તખતી કોતરવામાં આવી છે:—“મરહુમ શેઠ નવરોજી ધનજીભાઈ ગોળવા-ળાની અશો યાદમાં આ મકાન તેવણુના ત્રસ્ટીઓએ બંધાવ્યું છે યઝદેજરદી ૧૨૬૩.”

સકર ખાતેની આરામગાહની જગામાં બંધાયલું એબાદતગાહનું મકાન-સકર ખાતે ત્યાંની આરામગાહની જગ્યા ઉપર જમશેદી નવરોઝને દીને યાને રોજ ૧૧મો માહા ૭ માને દીવસે રવાનની ચોકસ ક્રીયા કામ કરવા માટે તથા રવાનની સાથે આવનારાઓને બંદગી કરવા માટે બાંધવામાં આવેલુ એબાદતગાહનું મકાન જશનની ક્રીયા કરી ખુલ્લું મેલવામાં આવ્યું હતું. જશનની ક્રીયા કવેતાની અગીયારીના પંથકી એરવદ જાહાગીરજી બરજોરજી સંજાણાએ કીધી હતી. આ મકાનનો ખરચ સકરની આરામગાહના ફંડમાંથી કરવામાં આવ્યો છે જે પાછલ લગભગ રૂપ્યા પાનસો સુધીનો ખરચ થવા ગયો હતો

આકોલા ખાતે ખુલ્લી મુકાયલી ડીસપેનસરી—આકોલા ખાતે લાંબો વખત થયા એક દવાખાના વગર ત્યાના રહીશોને ઘણીજ હાડમારી ખમવી પડતી હોવાથી અને એક દવાખા-ણાની જરૂર માલમ પડવાથી કારવારના જાણીતા રહીશ ખાનસાહેબ દાદાભાઇ રતનજી બલસારા તરફથી આકોલા ખાતે એક ડીસપેનસરી ચાલુ કરી તા૦ ૧૦ મી એપ્રીલે યાને રોજ ૧લો માહા ૮માને દીવસથી જાહેર પ્રજા માટે ખુલ્લી મુકવામાં આવી છે જેથી ત્યાં ઘણી સગવડ થવા પામશે. આ ડીસપેનસરીને “ખાન સાહેબ દાદાભાઈ રતનજી બલસારા ડીસપેનસરી” એવુ નામ આપયું છે. ખાન સાહેબ દાદાભાઇની ઉદારતા માટે આકોલાની પ્રજાએ એવણુનો તેમજ નામદાર સરકારનો ઉપકાર માન્યો હતો.

ઉડવાડા નંજદીકના વટાર ગામની સ્કુલનું ખુલ્લું મેલાયલું મકાન—મુંબઇના જાણીતા વેપારી શેઠ ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગરે ઉડવાડાના રેલવે સ્ટેશનથી ચાર માઇલ દુર વટાર

ગામમાં સ્કુલ માટે બંધાવી આપેલું મકાન ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા રોજ ૧૯ મો માહા ૮ માને દીને એક મેલાવડા સનમુખ ખેતીવાડી ખાતાંના સુપ્રીનટેનડંટ ખા૦ બા૦ પી. આર. મેહતાના પ્રમુખપણા હેઠળ કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં જશનની ક્રીયા કરવા બાદ શેઠ ઉમરીગર તરફથી મકાન કેવા સંજોગ વચ્ચે બાંધવામાં આવ્યું તે વીશે વીવેચન કરવા બાદ પ્રમુખે મકાન ખુલ્લુ મેલાયલું જાહેર કરી શેઠ ઉમરીગરે કરેલી સખાવત માટે ઉપકાર માની આ સખાવતથી ગામના લગભગ બસો બાળકોને કેળવણીના રૂડા ફળ ચાખવાનો લાભ મલશે તે માટે વીવેચન કરીને ગામલોક તરફનું માનપત્ર ચાંદીના કાશકેટ શાથ શેઠ ઉકરજી ઉમરીગરને એનાયત કીધું હતું. શેઠ ઉકરજી તરફથી એવણના વડા બેટા શેઠ સોરાબજીએ ગામના લોકો તરફથી આપવામાં આવેલા માન માટે ઉપકાર માની જણાવ્યું કે અમોએ અમારી ફરજ બજાવી હતી. આ સ્કુલમાં લગભગ દોઢસો છોકરા છોકરીઓ ગુજરાતી ૭ માં ધોરણ સુધી કેળવણી લેયછે. એનુ મકાન બીસમાર થવાથી સરકારી કેળવણી ખાતાએ નવું મકાન બાંધવા જણાવવાથી અને ગામના ખેડુત વરગના લોકોની સ્થીતી સારી નહીં હોવાથી શેઠ ઉકરજી ઉમરીગરે સુરતના કલેકટરને રૂ૩૫૦૦ આપ્યા કે એમાંથી મકાન બાંધી એ સ્કુલનું નામ "શાવકશાહ સોરાબજી ઉમરીગર સ્કુલ" એવું નામ આપવું.

માડવીખાતે સ્કુલના મકાનનો પાયો નાખવાની થયલી ક્રીયા—સુરત જીલ્લાના માંડવી કસબામાં લગભગ ૨૨ વરસ થયા એક એંગલો વરનાક્યુલર સ્કુલ ચાલે છે. એ સ્કુલ માટે બાંધવામાં આવનારા મકાનનો પાયો નાંખવાની ક્રીયા એક મેલાવડા સનમુખ સુરત જીલ્લાના કલેકટરના પ્રમુખપણા હેઠળ તા૦ ૨૮મી એપ્રીલ યાને રોજ ૧૯મો માહ ૮માને દીને કરવામાં આવી હતી. હાજર રહેલા કેટલાક ગ્રહસ્થોએ પ્રસંગને અનુસરતુ વીવેચન કરવા પછી પ્રમુખે પાયો નાખવાની ક્રીયા કરી ખા૦ બા૦ કાવશજી ધનજીભાઇ ધનભુરાની સખાવત માટે સ્તુતી કરી હતી. એ મકાન બાંધવા પાછલ લગભગ રૂ૫૦૦૦ નો ખરચ થશે તેમાં ખા૦ બા૦ કાવશજી ધનભુરાએ રૂ૨૦૦૦ ની મદદ કીધી છે. વળી મેલાવડામાં હાજર રહેલાઓએ સ્કુલને નાણાની મદદ કીધી હતી તેમા ખા૦ બા૦ બમનજી એદલજી મોદીએ રૂ૧૦૧ ભેટ આપ્યા હતા.

તેહરાનમાં ખુલ્લી મેલાયલી જરથોસ્તી છોકરીઓની સ્કુલ—ઇરાનના પાયતખત તેહરાન શેહરમાં મુબઇના બે સખી વજુદ બેહનો બાઇ જરબાઇ સોરાબજી ખંબાતા અને બાઇ સુનાબાઈ જાહાંગીર કટેલી તરફથી જરથોસ્તી છોકરીઓ માટે બાંધવામાં આવેલી કન્યાશળાનું મકાન ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા પેગમબર સાહેબ અસો સપેતમાન જરથુસ્તના દીસાના પવીત્ર દીવસે યાને રોજ ૧૧ મો માહા ૧૦ માને દીને સાંજે ઇરાની ઉમરાવો તથા જરથોસ્તીઓના એક મોટા મેલાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં ત્યાની અંજુમનના સરનશીન અરબાબ કેખશરૂ શાહરોખ કેરમાની તે ઇરાની પારલામેંટના મેંબરે એ કન્યાશાળા બંધાવનાર બેઉ સખી બેહનોનો ઉપકાર માની શાળાને લગતી વીગત કહેતા જણાવ્યું કે યઝદેજરદી સને ૧૨૮૩ના ફરવરદીન મહીનાના હોરમજદ રોજે આ શાળાનાં તથા અગીયારીના પાયાની ક્રીયા થઇ હતી. તે પછી આ શાળાનું મકાન બંધાઇ તૈયાર થયું છે જે આજે ખુલ્લું મુકવામાં આવશે. તેહરાનના જરથોસ્તીઓએ પોતાના છોકરાંઓને આઠ વરસ અગાઉ પારકા પંથની સ્કુલમાં મોકલવાના બંધ કરી,પોતા માટે એક જુદી સ્કુલ સ્થાપી હતી. હીંદુસ્તાનના સખી જરથોસતીઓની મદદથી બની શકયુ તેમ કેળવણી આપવામાં આવતી હતી અને યઝદ તથા કેરમાનમાં પણ સ્કુલો ખોલવામાં આવી હતી. સખી બેનો બાઈ જરબાઇ સો. ખંબાતા તથા બાઇ સુનાબાઇ જાહાંગીર કટેલીએ પોતાના મરહુમ બાઈ એરચશાહ રતનજી દુબાશના પુણ્ય માટે આ સ્કુલનું મકાન બાંધવાને હીંદુસ્તાનના સીકાના રૂપ્યા દશ હજાર આપ્યા હતા. મરહુમ એરચશાહની સબી આ મકાનમાં મુકી છે. જે જગા ઉપર આ મકાન બંધાયું છે તે જગા તેહરાનની જરથોસ્તી અંજુમને ખરીદેલી જગાનો એક ભાગ છે. શેઠ બેહરામ બીખાજી જેવણ

આ કામ માટે બહુ મેહનત કરે છે. તેવણે આપેલા પલાન મુજબ મકાન બાંધ્યું છે. આ મકાનના ત્રસ્ટીઓ અરબાબ શેહેરીયાર બેહરામ અને મીરઝાં અસપંદીયાર રૂસતમ છે અને મેનેજર તરીકે મારાથી બનશે તેટલી સેવા બજાવતો રહીશ. આ સ્કુલનું જુનું મકાન મરહુમ શેઠ અસપંદીયાર ખોદા-દાદે ભેટ આપ્યું હતું અને એ નાનુ હોવાથી ૩૮ છોકરીઓ અભીયાસ કરતી હતી. પણ હમણાનું મકાન મોટું હોવાથી વધુ છોકરીઓ લેવામાં આવશે. એવોને ફારસી ઉપરાંત ખગોળ, એરીથમેટીક, ઓલજીબ્રા અને ધરમનું જ્ઞાન આપી ગુથણ તથા ભરવાનું કામ શીખવવામાં આવે છે. તેમજ ગલીચા વણવાનો હુનર પણ શીખવવાનો ઇરાદો છે. ૭ વરસ અગાઉ છોકરીઓની કેળવણીનું નામ પણ ન હતું. છોકરાઓ તથા છોકરીઓની બેઉ શાળાનું ઉપરીનું કામ ભાઈ મુરતઝુંમ હુમાયુન કરે છે. છોકરાઓ માટે હાલમાં ૫૨ ઇનામો સ્થાપ્યા છે. તેહરાનમાં વસતા જરથોસ્તી છોકરાંઓમાં ૯૫ ટકા કેળવણી લેછે. ઘણા માબાપો ગરીબ હોવાથી કાંઇપણ પગાર લેવામાં આવતો નથી. છોકરાંઓની કેળવણીનો ખરચ તેહરાનની અંજુમન કરે છે. બે વરસ થયા ચીન તથા હીંદુસ્તાનમાં વસતા જરથોસ્તીઓ મદદ કરે છે તે માટે તેઓનો ઉપકાર માન્યે છીએ. દરેમેહરનું મકાન જે તખને જમશીદના આકાર જેવું બંધાય છે તે હજી પથરો મલવાની અડચનોને લીધે બધાઇ તૈયાર થયું નથી. એ પછી પરદેશખાતાંના પ્રધાને ભાષાણ કરતાં જણાવ્યું કે વખાણવા જેવા કામો જરથોસ્તીઓ કરે છે. તેઓ અસલ આપણા ઇરાનીઓ છે. તેઓનું અસલ પારસી લોહી તેઓને ઉશકેરે છે અને પોતાના અસલ વતનમાં વસતા જરથોસ્તીઓને વીસ-રતા નથી ને મદદ કરે છે. એવા ઉમદા ખવાસના આપણા પારસી ભાઇઓ છે. ઈરાની સરકાર તેઓના આવા સારા કામો સંભાળથી જોઈ પરગજુ ખવાસને વખાણે છે અને ઉમેદ રાખે છે કે ઈરાન અને ઇરાનીઓ તરફ તેઓની લાગણી એવી કાયમ રહે ઇરાની સરકાર વધુ ઉમેદ રાખે છે કે તેઓ પોતાના અસલ વાહાલા વતન તરફ પાછા ફરશે. કેળવાયલાં ઉમદા ઈરાની બચાંઓ જેઓ બહુ લાંબો વખત થયા પોતાને વતનથી દૂર છે તેઓ પોતાને વતન પાછા ફરી વતનને ઉધારશે. સખી બેનોએ આ મકાન બંધાવ્યુ છે તેઓનો ઉપકાર માન્યે છીએ અને બીજા સખી સાહેબો આ દેશના પોતાના ભાઈબંદોને ફાયદો થાય તેવા બીજા કામો કરશે. એ પછી જાહેર કેળવણીખાતાનાં પ્રધાન હકીમ ઉલમુલક તરફથી તેઓના નાયબ વજીરે જણાવ્યું કે આ મકાન થોડા વખતમાં તૈયાર થયું તે જોતા મને ખુશાલી પેદા થાય છે અને એમાં કેળવણી માટે સરવે સરંજામબી ગોઠવવામાં આવ્યો છે. આપણા અસલ પારસી ભાઈ બેહનો જેઓ આ દેશના વતની હતા અને જેઓએ પોતે જ્ઞાનની રોશનીનો ફાયદો મેળવ્યો છે તેઓ તેજ રોશની પોતાના અસલ વતનમાં વસતા ભાઇ બેહનો તરફ ફેંકવાને અને તેઓને તેમાં ફતેહ મેળવવાને મદદ કરશે. તેઓએ યઝદ અને કેરમાનમાં વસતા જરથોસ્તીઓ માટે ઘણું કરયું છે. આ બેઉ સખી બાઇઓને મુબારક બાદી આપુછું, તેમજ અરબાબ કેખશરૂના વખાણ કરૂછું કે એવણની જેહમતથી ઘણી નીશાળો ઇરાનમાં ઉઘડી છે અને શેઠ બેરામજી ભીખાજીએબી આ કામ પાછળ જે મેહનત લીધી છે તેઓનોબી ઉપકાર માનવો જોઇએ. હવે આપણા શેહેનશાહ સુલતાન અહમદશાહના બખતાવર નામના આશીરવાદથી અને અંતઃકરણના સંતોશ અને વખાણ સાથે આ મકાનના દરવાજાઓ હું ખોલુંછું. એ પછી વજીર સાહેબે મકાન ખુલ્લું મેલાયલું જાહેર કીધા બાદ હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેન્ટ લીધું હતું. સ્કુલમાં અભીયાસ કરતી ૩૮ છોકરીઓ ભેગી મળેલી મીજલસ સનમુખ આવીઓ હતી, તેઓમાંથી એક ૧૩ વરસની છોક-રીએ હીમતથી કેટલુંક વીવેચન કરતાં જણાવ્યું કે, આદમ જાતનું તારણ કરવાનો રસ્તો કેળવણી માત્ર છે. સખી બાનુઓએ કરેલી કીમતી મદદ માટે ઉપકાર માન્યે છીએ વગેરે વીવેચન કરવા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો. આ કન્યાશાળાના મકાનમાં બધા મળી આઠ ઓરડાઓ, અને પાછલા ભાગમાં ગયાલરી માફક એક મોટો ઓરડો છે.

બાહરકોટની શેઠ જમશેદજી પીટીટ લાયબ્રેરી—બાહારકોટની જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ બહારકોટ ઇમપરૂવમેંટ લાઇબ્રેરીના સભાસદોની એક સભા ગયા ડીસેમ્બર માસમાં ડા૦ બેજનજી દાદાભાઇ કાપડયાનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ મળી હતી. જે વખતે ડા૦ દીનશાહ બમનજી માસ્તરે જણાવ્યું કે બહારકોટની પારસી વસ્તી બહાર જવાથી આ જુનું ખાતું બંધ કરવામાં આવે છે. ૧૮૫૮ માં મરહુમ શેઠ હોરમસજી શેઠનાની અને બીજા જરથોસ્તીઓની કાળજીથી આ ખાતું ચલાવવામાં આવયું હતું. મરહુમ બાઈ દીનબાઈ પીટીટે રૂ૧૨૦૦૦ વયાજ વાપરવાની શરતે આપ્યા હતા કે લાઇબ્રેરી બંધ થાય તો ઓરફનેજમાં લેવા. આ બાબત ઉપર સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ સાથ મને વાત થઇ છે. જો લાઇબ્રેરી બીજે ઠેકાણે લઇ જવામાં આવે અને જુનું નામ ચાલુ રહે તો તેને વ્યાજ આપવાનુ ચાલુ રાખવાની ઉમેદ બતાવી છે, માટે હું ઠરાવ રજુ કરૂં છુ કે બહારકોટ જરથોસ્તી વસ્તીનો અનીઘણો ઘટાડો થવાથી શેઠ જ. ન. પીટીટ લાઇબ્રેરીના મેમબરોની સંખ્યામાં ઘટાડો થયલો હોવાથી લાઇબ્રેરી પછવાડે થતો ખરચ નકામો જવાને લીધે આ લાઇબ્રેરી તા૦ ૧ લી જાનેવારી ૧૯૧૪ થી બંધ કરવાનો ઠરાવ આ સભા કરે છે. આ લાઇબ્રેરીની ચોપડીઓ તથા ફરનીચર બીજે કોઈ ઠેકાણે ઉપલેજ નામની લાઇબ્રેરી ઉઘાડવા અથવા તો કોઇ હઇયાત લાઇબ્રેરીને આપવા અથવા કોઇ બીજી જગાએ નવી લાઇબ્રેરી ઉઘાડવાને માટે બંદોબસ્ત કરવાની સઘળી સતા હાલની લાઇબ્રેરીની કારોબાર મંડળીને આ સભા આપે છે. બીજો ઠરાવ નીચે મુજબ પસાર કરયો હતો કે આ લાઇબ્રેરીને મરહુમ શેઠ ફરામજી દીનશા પીટીટે ૨૧૦૦૦ નુ પોરટ ટ્રસ્ટ બોંડ ભેટ આપયુ છે તે શેઠ ન. મા. પીટીટ ચેરીટી ફંડના ટ્રસ્ટી સાહેબોને નીચલી શરતે હવાલે કરવુ —હવે પછી જો મુંબઇમાં કોઇ બીજે ઠેકાણે બીજી લાઇબ્રેરી શેઠ જ. ન. પીટીટ બ. ઈ. લાઇબ્રેરીને નામે ઉઘાડવામાં આવે તો તેને આ બોંડનું વીયાજ તેના ખરચને માટે ત્રસટીઓ આપે એ પછી એ લાઇબ્રેરીનો કારોબાર જરથોસતી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળી હસતક મેલવામા આવયો છે અને એ લાઇબ્રેરી જુલાઇ માસથી ખુલ્લી મુકવામાં આવી છે. મજકુર લાઇબ્રેરીના નીભાવ માટે એ લાઇબ્રેરીના ત્રસટીઓએ પોતાના હસતકના એ લાઇબરેરી માટેના અનામત ફંડની ૩૪૧૦ને આશરેની વારસીક ઉપજ તેમજ "બાહરકોટ બચાવ ફંડ"ના ત્રસટીઓએ ૩૩૫૦૦ ની ગવરનમેંટ પ્રોમીસરી નોટ તથા વયાજના આશરે ૩૪૦૦ જેટલી રકમ જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળીને આપી છે. તેમાંથી ખરચ વગેરે એ મંડળી તરફથી કરવામાં આવશે લાઇબ્રેરીનો રીડીંગ રૂમ બરૂચા બીલ્ડીંગ, પ્રીનસેસ સ્ટ્રીટમાં સવારે ૮ થી સાંજે ૭ સુધી ખુલ્લો ગખવામા આવ્યો છે. એ મંડળીને બહારકોટ બચાવ ફંડના નાણા મલ્યા તેના સબંધમાં એ બહારકોટના પારસીઓના બચાવ ફંડને લગતી ફરીથીની સભા તા૦ ૧૭મી મેને દીને ડા૦ બેજનજી કાપડયાના પ્રમુખપણા હેઠળ મલી હતી, જયાં નીચલો ઠરાવ પસાર થયો હતોઃ—"બહારકોટ બચાવ ફંડમાં નાણાં ભરનારાઓ અને તેમના વારેસો તથા બહારકોટના હાલના તથા અગાઉ વસ્તા જરથોશતીઓની એક સભા જે તા૦ ૧૪ મી ડીસેમબર સને ૧૯૧૩ ને દીને બહારકોટ ખાતે ડા૦ બે. દા. કાપડયાનાં પ્રમુખપણા નીચે મળી હતી તે વખતે એ બચાવ ફંડને માટે ઠરાવ પસાર કરી તેનાં નાણાં પંચાયત ફંડના ત્રસ્ટીઓને હવાલે કરવાનો ઠરાવ પસાર થયો હતો, તે ઠરાવ આ સભા રદ કરે છે અને તેને બદલે આજની તા૦ ૧૭ મી મે ૧૯૧૪ ને દીને મળેલી સભામાં થયલો નીચલો ઠરાવ પસાર કરે છે —બહારકોટ બચાવ ફંડના નાણાં ૩૩૯૦૦ આશરે જે હાલ મુંબઇ બેંકમાં ડા૦ બેજનજી દાદાભાઇ કાપડયા, મી૦ ફકીરજી રતનજી હાડવઈદ તથા ડા૦ દીનશાહ બમનજી માસ્તરના નામે સરકારી નોટોમાં રાખવામાં આવયાં છે તે નાણાં જરથોશતી કોમના લાભ જાળવનારી મંડળીના ત્રસ્ટીઓને નીચલી શરતે સપુરદ કરવાંઃ—આ રૂપયા ૩૩૫૦૦ની નોટો હમેશા અનામત રાખવી અને તેનું જે વયાજ આવે તે બહારકોટ ખાતેની "ધી જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ બહારકોટ ઈમપરૂવમેંટ લાઇબ્રેરી" જે આ મંડળીએ પોતાને સ્વાધીનમાં લીધી છે તેના ખરચ માટે વાપરવું અને મંડળીને વાજબી લાગે તેટલી સંખયામાં આ લાઇબરેરીનો ગરીબ જરથોશતીઓને મફત લાભ આપવો વગેરેના ઠરાવો પસાર થયા હતા.

કુડયાણાખાતેની ચેરીટેબલ ડીસપેનસરીનું ખુલ્લું મેલાએલું મકાન—હાંગકાંગના જાણીતા શેહરી શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલ જેવણ કુદીયાણાના રહીશ હોવાથી ૧૯૧૦ માં કુદીયાણા ખાતે પધારયા હતા ત્યારે એ ગામનાં રહીશોને ડાકટરની સલાહ તથા દવાની મદદ વગર ઘણી અડચન પડવાથી એવો સાહેબે પોતાના ખરચે એક દવાખાનું ખોલી ચાલુ કરયું હતું. દર વરસે પંદર સતર હજાર માણસો એ દવાખાનાનો લાભ લઇ જવાથી શેઠ મનચેરજી ૧૯૧૪ માં પાછા કુડયાના ખાતે પધારયા ત્યારે એ દવાખાનાની ખરી જરૂર જણાયાથી એક મકાન એ દવાખાના માટે આપાવ્યું છે. એ ઉપરાંત ડાકટરને રહેવા સારૂ ત્રણ ઓરડા અને ઓપરેશન રૂમ તથા એકઝામીનેશન રૂમસો મળી પાંચ રૂમસનું એક મકાન લગભગ રૂ૩૧૦૦ નો ખરચ કરી બંધાવી આપ્યું છે, અને રૂ૪૦૦ ના ઓજારો વગેરે ખરીદી આપ્યા હતા. એ દવાખાનાનું નામ "કુડયાણા ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી" રાખ્યુ છે આ મકાન કુડયાના તાલુકાના ફરસટ કલાસ મેજીસ્ત્રેટ મી૦ એલ. પી. મહેતાએ તા૦ ૨૦ મી જુલાઇ યાને રોજ ૧૨ મો માહ ૧૧ માને દીવસે ખુલ્લું મુકવાની ક્રીયા એક મેલાવડા સનમુખ કીધી હતી. શેઠ મનચેરજી તરફથી ધરમાદા તરીકે નાતજાતના તફાવત વગર સરવેને મુફ્ત દવા આપવામાં આવે છે. એના નીભાવ માટે શેઠ મનચેરજીએ ચીનમા આવેલા કાલુન શેહરમાં રૂપ્યા ૩૫૦૦૦ ની કીમતે એક મોટું મકાન ખરીદી એ ડીસપેનસરીના લાગતા વલગંતાઓને સ્વાધીન કીધુ છે એ મકાનના ભાડાની ઉપજ વરસે લગભગ રૂ૨૦૦૦ આવેછે તેમાથી એ ડીસપેનસરીનો આખા વરસનો ખરચ કરવામાં આવે છે. આ ડીસપેનસરીવાળું મકાન જે ગયે વરસે શેઠ મનચેરજી તરફથી કુડયાનાની સ્કુલ માટે ભેટ આપવામાં આવ્યું હતું પણ સ્કુલ બરાબર નહી ચાલવાથી સ્કુલવાલું મજકુર મકાન ઉપર જણાવવા મુજબ ડીસપેનસરીના ઉપયોગ માટે આ વરસે આપવામાં આવ્યુ છે.

જનરલ વીલીયમ બુથ ટકરની યાદમાં બાંધવામાં આવનારા મકાનનો પાયો નાખવાની થયલી ક્રીયા—મુકતીફોજના સ્થાપક મરહુમ જનરલ વીલીયમ બુથ ટકરની યાદગારીમાં ભાયખલા તરફ બાંધવામાં આવનારા મકાનોનો પાયો નાખવાની ક્રીયા તા૦ ૨૩ મી મારચે યાને રોજ ૧૩ મો માહા ૭ માને દીને નામદાર ગવરનર લોરડ વીલીંગડને એક મેલાવડા સનમુખ કીધી હતી. એ પાછલ લગભગ રૂપ્યા બે લાખનો ખરચ થવા જશે. એ મુકતી ફોજનાવડા કમીશનર બુથ ટકરે કેટલુક વીવેચન કરતા જણાવ્યુ કે મરહુમ સ્થાપક વીલીયમ બુથની દુન્યામાં બધેબધ સ્થાપવામાં આવેલી યાદગારીમાની આ એક છે. અતરેના સખી શેઠયા શેઠ રતન જમશેદજી તાતાએ હીદમાં મરહુમ વીલીયમ બુથની યાદગારી જાલવવા ફંડ ઉભુ કરવા જણાવી એક લાખ રૂપ્યાની નાદર રકમ ભેટ આપી છે તે માટે એવો શેઠનો મોટો ઉપકાર માન્યે છીએ. એ પછી નામદાર ગવરનરેબી શેઠ તાતાની સખાવત માટે સ્તુતી કરી પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરવા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

સેનેટરી એસોસીએશન માટે બાંધવામાં આવનારા મકાનનો પાયો નાખવાની થયલી ક્રીયા—મુબઇના સેનેટરી એસોસીએશન માટે પ્રીનસેસ સ્ત્રીટમાં નવા મકાનનો પાયો નાખવાની ક્રીયા નામદાર ગવરનર લોરડ વીલીગડને તા૦ ૨૫ મી મારચે યાને રોજ ૧૪ મો માહાં ૭ માને દીને એક મેલાવડા સનમુખ કીધી હતી. શરૂઆતમાં રીપોરટ વાચવામાં આવ્યો હતો. તેમા જણાવ્યું હતું કે એ એસોસીએશનની સ્થાપના સને ૧૯૦૩ માં થઈ હતી. એની મુળ નેમ એ છે કે ગરીબ વરગોમાં ભાષણો કરી તથા ચોપાન્યા છાપી સુખ સાંનતીની બાબદોમાં સારી સહલા તથા સમજણ આપવી. નામદાર ગવરનરે પાયો નાખવાની ક્રીયા કરી પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરવા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો. ઉપલી ઇમારત બાંધવા માટે ઉઘાડેલાં ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૨૧૩૮૦ માની મુખ્ય રકમો:—શેઠ રતન જ. તાતા રૂ૧૦૦૦૦, શેઠ સી. એન. વાડીઆ રૂ૫૦૦, સર દોરાબ જે. તાતા રૂ૧૦૦૦, શેઠ જમશેદજી એ. વાડીઆ રૂ૫૦૦, સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ રૂ૩૦૦, શેઠ ફીરોઝ સી. શેઠના રૂ૫૦ અને મરહુમ શેઠ એન. એમ. વાડીઆના ટ્રસ્ટીઓ રૂ૫૦૦૦, આ ફંડમાં બધી ન્યાતના મલી રૂ૭૦૩૭૬-૮ ભરાયા હતા.

સુરતની ડા૦ બાલીવાલાની ખુલ્લી મેલાયલી આંખની હાસપીટલ—ડા૦ કેખશરૂ કુવરજી બાલીવાલા તરફથી સુરત ખાતે આંખના દરદીઓ માટે એક ખાનગી હાસપીટલ ચાલુ કરવામાં આવી છે તે ખુલ્લી મેલવાની ક્રીયા તા૦ ૭ મી એપ્રીલે એક મેલાવડા સનમુખ મુંબઇના જાણીતા ડાક્ટર જમશેદજી એન. ડગન ડી. ઓ. એ કીધી હતી. એ હાસપીટલ સારૂ ચાર ઓરડાઓ રાખ્યા છે અને દરેક રીતની સગવડ કીધેલી જણાય છે. ડા૦ ડગને કેટલુંક વીવેચન કરવા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો. વળી ડા૦ ડગનને એક શીયાલ એનાયત કરવામાં આવી હતી.

નાદોદ ખાતે ખુલ્લી મુકાયલી સ્કુલ—નાદોદ ખાતે નામદાર શહેનશાના જનમ દીવસની ખુશાલીમાં રાજપીપળાના નામદાર મહારાજા સાહેબે ધી ધનજીશાહ એદલજી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ ખુલ્લી મુકવાની ક્રીયા કરી હતી. તે વખતે ત્યાંના વકીલ મી૦ છગનલાલ બક્ષીએ આ મકાનની સથાપનાના સંબંધમાં વીવેચન કરતાં જણાવયું કે મરહુમ ખાન બહાદુર ધનજીશા એદલજી જેવણ લગભગ ૧૭ વરસથી આ સ્ટેટની દીવાનગીરી ભોગવતા હતા તેવણ ગુજરી જવાથી દરેક માણસને તેવણના ગુણો તથા ભલી યાદદાસતમાં અને તેવણે બજાવેલી જનસમાજની અસાધારણ સેવા માટે એક સ્કુલ બાંધવાને વીચાર કીધો કારણકે મરહુમ દીવાન સાહેબ પણ પોતાના રાજયના દરેક ગામમાં કેળવણીનો ફેલાવો જોવાને બહુ આતુર હતા તથા તેને માટે પોતે તન, મન, અને ધનથી કેળવણીનો ફેલાવો કરતા. વળી મરહુમની અંદર દરેક જાતના માણસો માટે ભાઇચારાની લાગણી હોઇને દરેક માણસને તે પ્રીય થઇ પડયા હતા અને તેથી કરીને દરેક ભાઇઓએ આ સ્કુલનું મકાન તેવણની નામદારીને ધ્યાનમાં લઇને ઉભું કરવામાં મદદ કરી છે. તે પછી નામદાર મહારાજાએ કેટલુંક વીવેચન કરતાં પોતાના મરહુમ દીવાનની યાદગીરી રાખવા માટે ચાલુ કીધેલી આ સ્કુલ બાબે વખાણ કરી આ સ્કુલના વીદ્યારથીઓ મરહુમ દીવાન જેવાજ નીવડ એવુ ઈચછાયું હતું.

ખેતાબો.

રાજ કરતી કોમના નવા વરસની ખુશાલીમાં અપાયલા ખેતાબોમા નીચલા પારસીઓનેબી મલ્યા હતાઃ—

અતરેના જાણીતા શેહેરી અને પારસી સુવાંવડખાનાના વડા તબીબ ડા૦ ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાનને સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

ખાન બહાદુરનો ખેતાબ પુણાના આસીસટંટ સરજયન ડા૦ એરચજી શેહરયારજી ભરૂચાને અને રજપુતાનાના ગવરનર જનરલના એજંટના માજી એટેશી શેઠ દારાબશાહ નવરોજી મોદીને, જ્યારે ખાન સાહેબનો ખેતાબ પુણા ડીવીઝનના સપલાઇસ એંડ ત્રાનસપોર્ટના મદદનીશ વડા શેઠ જાહાંગીર ડોશાભાઈ ગયારાને અને જી. આઇ. પી. રેલેવેના કોલાબાના ત્રાફીક ડીપારટમેંટના હેડ ફોરમેન શેઠ નશરવાનજી સોરાબજીને એનાયત કરવામા આવ્યા હતા.

નામદાર શેહેનશાહ જોર્જ પાંચમાની ૪૯ મી સાલગ્રેહનો તેહવાર હીંદુસ્તાનમાં તા૦ ૨૨ મી જુને ઉજવવામાં આવ્યો હતો તેની ખુશાલીમાં અપાયલા ખેતાબોમાં નીચલા પારસીઓનેબી એનાયત થયા હતાઃ—ખાન બહાદુરનો ખેતાબ મુંબઈ ઇલાકાના કામચલાઉ એસીસટંટ સરજયન ડા૦ બી. કે. અંકલેસરીયા અને બરોડા રેલવેના એસીસટંટ સરજયન ડા૦ નાનાભાઈ કુવરજી મોદીને, જયારે ખાન સાહેબનો ખેતાબ ધારવાડવાલા શેઠ બરજોરજી માણેકજી પટેલ, બરોડા રેલવેના પરમેનંટ વે ઇનસપેકટર શેઠ પાલનજી એફ. રબાદીના અને નોરથ વેસટરન રેલવેના ઓનરરી એસીસટંટ ત્રાફીક સુપ્રીનટેનડંટ શેઠ માણેકજી બરજોરજીને એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા. અમલદારોએ બજાવેલી કીમતી સેવા માટે નામદાર શેહેનશાહ તરફથી ચાદો એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા, તેમાં વડોદરા રેલવે પોલીસના ઈનસપેકટર શેઠ રતનજી રૂશતમજી મીરઝાને કીંગસ પોલીસ મેડલ મલ્યો હતો.

ડા૦ ધનજીભાઇ એફ. મુલાફીરોઝે ગયા જુલાઈ માસમાં ઇંગલાંડમાં કોલશાની ખાણમાં થયલી હોનારત વખતે મજુરોને બચાવવામાં બતાવેલી બહાદુરીની પીછાનમાં નામદાર શેહેનશાહે પોતાના હાથે બકીંગહામનાં મેહલમાં ડા૦ ધનજીભાઇને આરડર ઓફ સેંટ જોનનો ખેતાબ આપ્યો હતો.

ઓધા—નેમણુંક—વગેરે.

ઓ૦ સર દીનશાહ ધનજીભાઇ દાવર નાઇટ, બેરીસટરને મુંબઇની હાઇ કોરટના ચીફ જસ્તીસનો માનવંત ઓધો વડા જડજની ગેરહાજરી દરમ્યાન એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

ઓનરેબલ શેઠ એમ. બી. દાદાભાઇ સી. આઈ. ઇ. મધ્યપ્રાંતો તરફથી કલકત્તાની વડી ધારાસભાના સભાસદ તરીકે ચુંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા.

શેઠ પાલનજી નવરોજી દાવર. મુંબઈ સરકારના જનરલ, એજ્યુકેશનલ, મરીન અને ઇકલેસીએસટીકલ ડીપારટમેંટના આસીસટંટ સેક્રેટરી નેમાયા હતા.

ખા૦ બા૦ ફરદુનજી એમ. દસ્તુરને યુનીવરસીટીના રેજીસટાર તરીકે ફરીથી ચુંટી કાઢયા હતા.

શેઠ કેકોબાદ કાવસજી દીનશાહ એડનના કામચલાઉ પોરચુગીઝ એલચી અને એડનના પોરટ ટરસ્તી નેમાયા હતા.

શેઠ સોરાબ માણેકશાહ ભરૂચા બીજાપુરના કલેકટર અને જાઠ સ્ટેટ તથા દફ્લાપુર સ્ટેટના પોલીટીકલ એજન્ટ નેમાયા હતા.

શેઠ જમશેદજી એજનજી વાછા પંચમહાલનાં ડીસ્ટ્રીકટ ડેપ્યુટી કલેકટર, શેઠ રૂસતમ પેસતનજી જાહાંગીર નાસક અને અહમદનગર જીલ્લાના આસીસટંટ એકસાઇઝ કલેકટર અને શેઠ ડોશાભાઇ ધનજીભાઇ બીલીમોરીયા ખેડાના ડેપ્યુટી જીલ્લા કલેકટર નેમાયા હતા.

શેઠ માણેકજી દોરાબજી કાંગા મુંબઇની સ્મોલકોઝ કોરટનાં કામચલાઉ જડજ નેમાયા હતા.

શેઠ કાવશાહ ખરશેદજી સુનાવાલા સાવંતવાડીના ચીફ જસતીસ નેમાયા હતા.

શેઠ અરદેશર જમશેદજી સુનાવાલા કાઠયાવાડમાના સીહોરના ન્યાધીશ નેમાયા હતા.

શેઠ જેહાંગીર દાદાભાઇ નાણાવટી જંબુસરના સબ ડીવીઝનલ મેજીસ્ટ્રેટ નેમાયા હતા.

સરદાર ખા૦ બા૦ રૂસતમજી જહાંગીર વકીલ અમદાવાદ જીલ્લાના, ખા૦ બા૦ સોરાબશાહ હોરમસજી અને શેઠ જમશેદજી રૂસતમજી વખારીયા ભરૂચ જીલ્લાના, ખા૦ બા૦ બમનજી એદલજી મોદી સુરત જીલ્લાના, શેઠ બેહરામજી જહાંગીરજી તારાપોરવાળા થાણાના, શેઠ એરચશાહ ફરામજી શેઠના સોલાપુર જીલ્લાના, શેઠો જહાંગીર દીનશાહ દલાલ, અને સોરાબજી ફરામજી કાપડીયા ભરૂચ શેહેરના, શેઠ મેરવાનજી હીરજીભાઇ કોઠાવાળા ગોધરાના, શેઠો બાપુજી કાવસજી દીવેચા અને મેરવાનજી નવરોજજી આંટીયા થાણાના, શેઠ દારાબશાહ એદલજી નગરવાળા અહમદનગરના, મેજર ખા૦ બા૦ દીનશાહ ડોસાભાઇ ખંભાતા અને શેઠ દીનશાહ ડોસાભાઇ સાંગા પુણાના, શેઠ ધનજીશાહ બમનજી કુપર સતારાના, શેઠ જમશેદજી ફરામજી ખરાસ પંચગનીના, ખા૦ સા૦ અરદેશર નવરોજજી અને શેઠ જહાંગીર નવરોજજી આઠીયા બેલગામના, ખા૦ બા૦ ધનજીશાહ સી. પેસતનજી મઉના, શેઠ જમશેદ નશરવાનજી મેહતા કરાંચીના, શેઠ કાવશજી નશરવાનજી મીસતરી કાનાનોરના અને શેઠ કુંવરજી દારાશાહ દલાલ નડયાદના ઓનરરી મેજીસ્ટરેટ નેમાયા હતા.

મુબઇના ઓનરરી પ્રેસીડનસી મેજીસ્ટરેટ તરીકે નીચલા પારસીઓને નેમવામાં આવ્યા હતાઃ—ઓ૦ સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ, ખા૦ બા૦ જમશેદજી રૂશતમજી દેશાઈ, ડા૦ અરદેશર દાદાભાઈ મોદી, ડા૦ નાદીરશાહ એચ. ઇ. સુખ્યા, ડા૦ નાનાભાઈ નવરોજી કાતરક, ડા૦ રૂશતમજી નાનાભાઇ રાણીના, ડા૦ શયાવક્ષ સોરાબજી બાટલીવાલા, શેઠો બેરામજી નવરોજી ગામડયા, બેરામજી રૂશતમજી બેહરામજી જીજીભાઇ, ધનજીભાઇ બમનજી પાટીટ, ફરદુનજી જમશેદજી પારખ, ફરદુનજી મેરવાનજી બનાજી, ફરામજી દોરાબજી રૂ. પાંડે, ફરામરોઝ રૂસતમજી જોશી, હોરમજી લીમજીભાઇ બાટલીવાલા, હોરમજી મનચેરજી કામા, જાહાંગીર એદલજી દાવર,

જાહાંગીર રતનજી દુબાશ, જમશેદજી માણેકજી ફ. પટેલ, નવરોજી સોરાબજી બંગાલી, ફીરોઝ ખરૂ શેદજી શેઠના, ફીરોઝશાહ બી. આર. મોદી, રૂસતમ પેસતનજી મસાની, રૂશતમ સોરાબજી પાઉવાલા, શયાવક્ષ રતનજી બમનજી, અને સોરાબજી એદલજી વોરડન.

જાણીતા પારસી ક્રીકેટર તથા બીકાનેરના નામદાર મહારાજાના આગલા ખાનગી સેક્રેટરી શેઠ આર. ડી. કુપરને નામદાર મહારાજાએ પોતાના રાજયના નાણાંખાતાંના પ્રધાન તરીકે નેમથા છે. નામદાર મહારાજાએ લડાઇમાં બ્રીટીશ સરકાર તરફથી ભાગ લેવાની માગણી કરવાથી અને તે માંગણી નામદાર સરકારે સ્વીકારવાથી તેઓની ગેરહાજરીમાં શેઠ કુપર નાણાંખાતાંના પ્રધાન તરીકેની પોતાની ફરજો બજાવવા ઉપરાંત બીકાનેરના ગાદીવારેસ પ્રીનસના ગારડીઅન તરીકે પણ કામ બજાવશે.

સરદાર દસ્તુર ફીરોઝ હોશંગ રાજપીપલા સ્ટેટના દીવાન નેમાયા હતા.

શેઠ હોરમજી જે. આંટયા જામનગરના નાયબ દીવાન નેમાયા હતા.

શેઠ જાહાંગીર હોરમજી ખરાની જુનાગઢ સ્ટેટના કનઝરવેટર નેમાયા હતા.

નવા જસ્ટીસ ઓફ ધી પીસ યાને સુલેહના અમલદારો તરીકે નીચલા પારસીઓને નેમવામાં આવ્યા હતા:—શેઠ જમશેદજી મેરવાનજી આંટીયા, ડા૦ કેખશરો ડોશાભાઇ કુપર અને શેઠ સોરાબજી માણેકજી ભરૂચા

મુંબઇની પારસી ચીફ મેત્રીમોનીઅલ કોરટના ડેલીગેટ તરીકે શેઠ બેહરામજી નવરોજી ગામડયા અને શેઠ ધનજીભાઇ બમનજી પીટીટને નેમવામાં આવ્યા હતા.

શેઠ ફકીરજી એદલજી ભરૂચા પુણાની ઇજનેરી કોલેજના મીકેનીકલ એનજીનયરીંગના પ્રોફેસર, શેઠ મેરવાનજી જમશેદજી આંટીયા પુણાની દખણ કોલેજના અંગ્રેજી સાહીત્યના પ્રોફેસર, શેઠ જાહાંગીર સોરાબજી ગંભીર એલફીનસ્ટન કોલેજના ફારસીના પ્રોફેસર, અને શેઠ નાદરશાહ શાપુરજી કાયાજીને અજમેરની સરકારી કોલેજના ઇંગ્રેજી તથા તવારીખના પ્રોફેસર નેમવામાં આવ્યા હતા.

યુનીવરસીટીના ઓરડીનરી ફેલોઝ તરીકે પ્રોફેસર કે. એસ. ફરામજી અને શેઠ એસ. એમ. ભરૂચાને નેમપામાં આવ્યા હતા.

શેઠ નવરોજી જાહાંગીરજી ગામડયા મુંબઇના પોરટ ટ્રસ્ટી નેમાયા હતા.

સર દોરાબ જમશેદજી તાતા ગયા દીસેમબરમાં કરાંચી ખાતે ભરાયલા હીંદી ઉદ્યોગ હુનરના પ્રમુખ નેમાયા હતા.

શેઠ જાહાંગીર બમનજી પીટીટને મીલ ઓનરસ એસોસીએશનના ઉપપ્રમુખ નેમવામાં આવ્યા હતા તથા એવણ મુંબઇની વીકટોરીયા જુબીલી ટેકનીકલ ઈનસટીટયુટની બોરડમાં પોતાના પ્રતીનીધી તરીકે મીલ માલેકોની મંડળીની કમીટી તરફથી ચુટી કઢાયા હતા.

ડા૦ એમ. ડી. ગીલડરની ઇંગલંડ જતા વીદયારથીઓને સલાહ આપનારી કમીટીમાં નેમણુક થઈ હતી.

શેઠ એચ. એ. વાહાડયા મુંબઇ ઇલાકાના દુકાળ સંકટ નીવારણ ફંડ કમીટીના સભાસદ નેમાયા હતા.

ઇંડીયન મરચંટસ ચેમબર એંડ બયુરોની કમીટીએ શેઠ દીનશાહ એદલજી વાચ્છાને મુંબઇની કોલેજ ઓફ કોમરસની સલાહકારી બોરડમાં આ ચેમબરના પ્રતીનીધી તરીકે ચુંટી કહાડયા હતા.

શેઠ ફીરોઝશાહ સી. લેનટીન મેનચેશટરની ટેક્ષટાઇલ ઇનસ્ટીટયુટના મેમબર નેમાયા હતા.

શેઠ અરદેશર કેકોબાદ મોદી ઇલેકટ્રીકલ એનજીનયરને વેલાતની ઇનસટીટયુટ ઓફ ઇલેકટ્રીકલ એનજીનીયરસે પોતાના ગ્રેજ્યુએટ ચુંટી કાઢયા હતા.

શેઠ નશરવાનજી બેરામજી ગનડર બેરીસ્ટર પોરબંદર રાજ્યના પબલીક પ્રોસીકયુટર નેમાયા હતા.

શેઠ શીયાવકશાહ આદરજી ઘોઘાવાળા બેરીસ્ટર ભાવનગર સ્ટેટના જુડીશીઅલ એશીસટંટ નેમાયા હતા.

શેઠ બમનજી બરજોરજી પટેલ રેસીડનસીની ચંદરઘાટની વડી ચાવડી (થાનાના) કોટવાલ તરીકે નેમાયા હતા.

શેઠ બેરામશાહ એચ. કોટવાલ જામનગર સ્ટેટના દરયાઈ ઉપજ બાબતમાં જનરલ એડવાઇસર નેમાયા હતા.

શેઠ દોરાબજી દાદાભાઇ ભાભાને સંખેડા મેવાસના થાણાદાર નેમયા હતા.

શેઠ દાદીબા ખરશેદજી મેહતા ખેડા તથા પંચમહાલ જીલ્લાનાં ડીસટ્રીકટ ગવરમેન્ટ પલીડર અને ખેડા જીલ્લાનાં પબલીક પ્રોસીકયુટર નેમાયા હતા.

શેઠ ખુરશેદચેહેર તેહમુરસ અંકલેસરયા મુંબઈના સરકારી સેનટરલ પ્રેસના ડેપ્યુટી સુપ્રીનટેનડંટ નેમાયા હતા.

મેજર ખાનબાહાદુર દીનશાહ ડોશાભાઇ ખંબાતા વી. ડી. આગસ્ટ ૧૯૧૩ થી રીટાયરડ થવાથી એવણુની ૩૦ વરસની સેવટની પીછાનમાં લશકરી સતાવાળાઓએ એવણુને લફટનંટ કરનલની ઉચી પદવી એક ઓનરરી રેંક દાખલ આપી હતી.

હીંદી સનદી તબીબી નોકરીવાળા સરજયન કેપટન બહેરામ બરજોરજી પેમાસ્તરને સરજયન મેજરની પદવીએ ચડાવ્યા હતા.

ડા૦ આર. ડી દલાલને ગુજરાત રેજીસ્ટ્રેશન ડીસ્ટ્રીકટના ડેપયુટી સેનેટરી કમીશનર નેમયા હતા, અને એવણુ બેલગામના સરકારી વેકસીન ઇનસટીટયુટના વડા તથા સધરન રેજીસ્ટ્રેશન ડીસ્ટ્રીકટના ડેપયુટી સેનેટરી કમીશનરના ઓધાની જે ચાલુ ફરજ બજાવતા હતા, તે પર કાયમ કીધા હતા.

ડા૦ જમશેદ ડી. મુનસીફને ગુજરાત રેજીસ્ટ્રેશન ડીસ્ટ્રીકટના ડેપયુટી સેનેટરી કમીશનર નેમયા હતા.

ડા૦ સોરાબજી ફરદુનજી ગાંધી નામદાર વાઇસરાયના ઓનરરી આસીસટંટ સરજયન નેમાયા હતા.

ધી બોંબે હાસપીટલ ફોર વીમેન એંડ ચીલડ્રન નામની એક ખાનગી હાસપીટલ દરેક કોમના બાનુઓ તથા બાળક દરદીઓ સારૂ ગ્રાંટરોડ તરફ તા૦ ૨૫ મી એપ્રીલથી ઉઘાડવામાં આવી છે. આ હાસપીટાલનો વહીવટ એક કમીટી ચલાવશે અને એના ઓનરરી ડાકટર તરીકે લડનની સઉથી ચડતામા ચડતી ડીગરી મેલવનાર પારસી બાનુ ડા૦ ડોશીબાઈ આર. પટેલ નેમાયા છે. જેવણુ પોતાની કુશલતાનો લાભ આપશે તેથી હાસપીટલને ફાયદો થશે.

ડા૦ એન. જે. વજીફદાર સરકારી રશાયણશાસ્ત્રીના બીજા મદદનીશ તરીકે કામચલાઉ નેમાયા હતા.

એસીસટંટ સરજયન અરદેશર કાવશજી ટરનર ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના મેડીકલ જુરીસ્પુડંસના પ્રોફેસર નેમાયા હતા.

ડા૦ કે. એસ. ઘાસવાલા ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના ફેલો અને સર કાવશજી જાહાંગીરની આંખની હાસપીટલના કલીનીકલ રેજીસ્ટ્રાર નેમાયા હતા.

ડા૦ ભીખાજી એદલજી ઘાસવાલા સીંધના કેમીકલ એનેલાઈઝર અને કરાંચીના બારાંના હેલ્થ ઓફીસર તરીકે કામચલાઉ નેમાયા હતા.

શેઠ સોરાબજી બમનજી પેસતનજી માસ્તરને પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટીઓની ચુંટણી કરનારી અંજુમન કમીટીના ૧૦૦ ના મંડળમાં 'ડી.' રેજીસ્ટરમાં ચુંટી કાઢવામાં આવયા હતા.

શેઠ ખરશેદજી હીરજીભાઇ માણેકજી રૂશતમજી કલકતાની જરથોસ્તી અંજુમનના નવા ટ્રસ્ટી નેમાયા હતા.

શેઠ મનચેરજી પેસતનજી ખરેઘાટ આઈ. સી. એસ. ને નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇએ પારસીઓને વાસ્તે કરેલી સખાવતના ધરમખાતાંની કારોબારી મંડળીના એક અધીકારી નેમયા હતા.

શેઠ શાપુરજી બી. બીલીમોરીયા મુંબઇની પારસી પંચાયતના ઓડીતર નેમાયા હતા.

શમસુલ ઓલમાં એરવદ ડાક્ટર જીવણજી જમશેદજી મોદી, શેઠ હોરમજી જેહાંગીર ભાભા અને શેઠ પેશતનજી અરદેશર વાહાડયાને નામદાર સરકારે શાળાઓમાં નીતીનું શીક્ષણ આપવાની રૂઢી દાખલ કરવા માટે સલાહકાર કમીટીના મેમબરો નેમયા હતા.

મીસ ભીખાઇજી લી. પાલમકોટને લંડનની ત્રીનીટી કોલેજ ઓફ મ્યુઝીકની એકેડમીના મેમબર નેમવામાં આવ્યાં હતાં.

શેઠો રતનજી ફરદુનજી ગોળવાળા અને ખોદાબક્ષ એદલજી પુનેગરને સર જમશેદજી જીજીભાઇ મદરેસાના શીક્ષકો તરીકે મુંબઇની પારસી પંચાયતના ટ્રસ્ટીઓએ નેમયા હતા.

એરવદ બમનજી નશરવાનજી ધાલરની મુંબઇ તથા દેશાવરોની જંદ અવસ્તાની નીશાળોનાં ઉપરી તરીકે મુંબઇની પારસી પંચાયતના ટ્રસ્ટીઓએ નેમણુક કીધી હતી.

શેઠ પેસતનજી દીનશાહ દસ્તુર સીંધ કોલેજની બોરડના મેમબર નેમાયા હતા.

શેઠ ફરદુનજી દોરાબજી મેહતા સુરતની સોરાબજી જ. જીજીભાઈ સરકારી હાઇ સ્કુલના હેડ માસતર નેમાયા હતા

શેઠ શેરીયારજી દાદાભાઇ કંટ્રાક્ટર કરાંચીની નારાયણ જગનનાથ હાઈ સ્કુલના હેડ માસતર નેમાયા હતા

પોર્ટુગિઝ હિંદુસ્તાનના ગવરનર જનરલ તા૦ ૧૨ મી ડિસેંબરે દમણ ખાતે ગયા હતા. એ નામદારને જાહેર આવકાર આપવાને નેમાયલી કમીટીમાં મેમબર તરીકે દમણના જાણીતા જરથોસતી પ્રોફેસર અરદેશર સોહરાબજી પોષ્ટવાળાને નેમયા હતા. તા૦ ૧૨ મી ડિસેંબરે દમણના સરકારી મેહેલ આગળ ગવરનર જનરલની હજુરમાં ગરીબોને અનાજ તથા વસ્ત્રો વહેંચી આપવાનું કામ પ્રો૦ પોષ્ટવાળાને સોંપવામાં આવ્યુ હતુ જે માટે એ નામદારે પ્રો૦ અરદેશરનો ઉપકાર માનયો હતો.

મુંબઇની મ્યુનીસીપલ કોરપોરેશનની સ્ટેનડીંગ કમીટીના ચેરમેન તરીકે શેઠ કાવશજી જાહાંગીર રેડીમની અને સભાસદો તરીકે ડા૦ નાદીરશાહ એચ. સુખ્યા અને ડા૦ શાવકશાહ હો બાટલીવાલા ચુટીં કઢાયા હતા.

ડા૦ બરજોરજી સોરાબશાહ મુનસફ ભરૂચ મ્યુનીસીપાલીટીના વાઇસ પ્રેસીડંટ નેમાયા હતા.

શેઠ એરચશાહ જાહાંગીરજી તાલ્યારખાન રાંદેરની, શેઠ ડોશાભાઇ ધનજીભાઇ બીલીમોરીયા ખેડા જીલ્લાની ડાકોરની અને ખા૦ સા૦ અરદેશર નવરોજી બેલગામની મ્યુનીસીપાલીટીના પ્રેસીડંટ નેમાયા હતા.

શેઠ દાદીબા સી. મેહતા અમદાવાદ મ્યુનીસીપાલીટીની સનેટરી કમીટીના ચેરમેન નેમાયા હતા.

શેઠ નશરવાનજી રતનજી પોરબંદર સ્ટેટના મ્યુનીસીપલ કમીશનર નેમાયા હતા.

ડા૦ જે. એચ. રાઇટર બીહાર અને ઓરીસા મધે આવેલાં ગયા ખાતેની મ્યુનીસીપાલીટીના હેલ્થ ઓફીસર નેમાયા હતા.

શેઠ એદલજી હોરમજી પારડીવાલા ભરૂચ સીટી મ્યુનીસીપાલીટીના ચીફ આફીસર નેમાયા હતા.

શેઠ એચ. એસ. જસાવાળા પોસ્ટ ઓફીસોના કામચલાઉ સુપ્રીનટેનડંટ નેમાયા હતા.

શેઠ જાહાંગીર એદલજી રીપોરટર, પુણા ડીવીઝનની પોસ્ટ આફીસોના સુપરીનટેંડન્ટ નેમાયા હતા.

શેઠ શાપુરજી દારાશાહ અમદાવાદના ડેપ્યુટી પોલીસ કમીશનર નેમાયા હતા.

શેઠ સોરાબજી કુવરજી પસતાકીયાને પરશીયન ગલ્ફ સેકસનના ઈંડો યુરોપીયન ટેલીગ્રાફના એસીસટંટ ત્રારીક સુપ્રીનટેનડંટ નેમયા હતા.

નામદાર સરકારે નીચલા પારસીઓને એક વરસ સુધી ઓડીટરોની સરટીફીકેટો આપી હતી:— શેઠો શાપુરજી બમનજી બીલીમોરીયા અને બાપુજી પેસતનજી વાડયા (અનરીસ્ત્રીકટેડ), બા૦ બા૦ જમશેદજી અરદેશર દલાલ, શેઠો નશરવાનજી બાપુજી તચકરા, રૂશતમજી એદલજી મીસતરી, નશરવાનજી સોરાબજી, ખરશેદજી કુવરજી મોદી, બમનજી એદલજી પુનેગર, રૂશતમજી કેરશાસપજી મોદી, મેરવાનજી હોરમશજી નીકલસન, રૂશતમજી નશરવાનજી મેહેતા, સોરાબ ખરશેદજી વહાડીયા, હોરમસજી નશરવાનજી ગીસતા, ફરદુનજી એ. ખરશેદજી ફરદુનજી, દોરાબજી હોરમસજી એશબરનર, હોરમસજી દીનશાહ જસુબાઇ, કેખશરૂ નશરવાનજી ચાંદાભાઇ, નશરવાનજી ખરશેદજી ચીનાઇ, માણેકજી હોરમસજી દાવર, જેહાંગીર ધનજીભાઇ હોરમસજી વહાડયા અને રતનજી રૂસતમજી મેહેતા. (રીસત્રીકટેડ.)

કેળવણી—પરીક્ષા—સ્કોલરશીપો વગેરે.

લંડનની આઇ. સી. એસ. યાને ઇંડીયન સીવીલ સરવીસની પરીક્ષામાં મેસરસ ફીરોઝશાહ મેરવાનજી પેસતનજી ખરેગાટ અને ફીરોઝ બાપુજી એદલજી ચીનાઇ પસાર થયા હતા. જયારે એ સીવીલ સરવીસની પરીક્ષામાં ફતેહમંદ નીવડેલા ઉમેદવારો અનુક્રમે જેઓ નીચે આવે તેમને સંસથાનો મધે સનદી નોકરી બજાવવાનો ઓધો કોલોનયલ સીવીલ સરવીશનો મલે છે તે મુજબ મેસરસ નવરોજી માણેકજી ભરૂચાને અને શાવકશાહ ધનજીશાહ ધોંડીને એ ઓધો આપવાને માગણી થઇ હતી તે એવોએ સ્વીકારી છે.

મી૦ ફીરોઝ બાપુજી ચીનાઇએ લંડનની આઇ. એમ. એસ. યાને ઈંડીયન મેડીકલ સરવીસની અને એમ આર સી. એસ ની પરીક્ષાઓ પસાર કીધી હતી.

મી૦ ધનજીભાઇ પેસતનજી શેઠનાએ મુંબઇ યુનીવરસીટીની એમ. ડી. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

ડા૦ એસ. એસ. વ_દ્દારે વેલાતની એમ. આર. એસ., એલ. આર. સી. પી. સી. ની પરીક્ષાઓ પસાર કીધી હતી.

લંડનની ડી. ટી. એસ. યાને ડાકટર ઓફ ટ્રોપીકલ મેડસીનની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતા—ડા૦ કૈકોબાદ બમનજી દસ્તુર, ડા૦ કેખશરો સોરાબજી શેઠના અને ડા૦ સી. આર. અવારી.

મી૦ જે. ડી. બાટલીબોઇએ લંડનની ચેમબર ઓફ કોમરસની બુક કીપીંગની પરીક્ષા લંડનમાં પસાર કીધી હતી.

લંડનની ડી. પી. એચ. યાને પબલીક હેલ્થના ડીપલોમાની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતા:— ડા૦ કેખશરૂ સોરાબજી શેઠના અને ડા૦ નરીમાન બેજનજી કોલસાવાળા.

મી૦ એન. આર. શેઠનાએ અમેરીકાની કોલંબીયા યુનીવરસીટીની એનજીનીયરીંગની ઇ. એમ. યાને એનજીનીયર ઓફ માઈનિસની ડીગ્રી મેલવી છે. એવણને અમેરીકન ઈનસટીટયુટ ઓફ માઇનીંગ એનજીનીયરસના સભાસદ નેમવામાં આવ્યા હતા.

ડા૦ જમશેદ રૂશતમજી જાગોશે વેલાતની રોતનડા હાસપીટલમાં લાંબો વખત રહી તેનો ડીપલોમાં મેલવી સીનીયર એક્ષટરન મેટરનીટી એસીસટંટ તરીકે કામ બજાવ્યું હતું, તેમજ સુવાવડ અને બઇરાઓને લગતાં દરદોનો ખાસ અભયાસ કરી આયરલેંડની રોયલ કોલેજ ઓફ

રીઝીશયનનો ડીપલોમાં મેલવ્યો છે એ ઉપરાંત ગરમ દેશના ખાસ દરદોની માહેતી મેળવી ત્રોપીકલ મેડસીનનો ડીપલોમાંબી એવણે મેલવ્યો હતો.

મી૦ બરજોર જમશેદજી રૂશતમજી બીલીમોરીયા ઇગલંડના કોરનવાલ પ્રગણાની ખાણમાં પાંચ વરસ થયા અભ્યાસ કરતા હતા, અને બે વરસ થયા પાસ થવા છતા વધુ અભ્યાસ માટે રોબયા હતા તે પછી એવણને ત્યાની બોરડે માઇનીંગના કામની પેહલા વરગની સરટીફીકેટ આપી હતી.

મી૦ જાલ અરદેશર માસતરે એડીનબરો યુનીવરસીટીની ફોરેસ્ત્રીની બી. એસ. સી. ની છેવટની પરીક્ષા આ વરસમાં પસાર કરવા પછી ઇંડયન ફોરેસ્ટ સરવીસની ઇમપીરીયલ બ્રાંચની સરવીસ માટે કવોલીફાઇ થવા સારૂ એડીનબરો યુનીવરસીટીની પ્યુઅર સાયનસની બી. એસ. સી. ની પરીક્ષામાં જીઓલોજી અને મીનરલોજીમાં ઓનરસ સાથે એવણ પસાર થયા હતા. એવણને ઈંદી વજીરે ઇંડીઅન ફોરેસ્ટ સરવીસ માટે પ્રોબેશનર તરીકે ચુટી કાઢ્યા છે. મી૦ જાલને સરકાર તરફથી એકંદર ૨૭૦ પાઉંડની સ્કોલરશીપ મલશે અને એવણ બે વધુ વરસ વેલાતમાં રહી અભ્યાસ કીધા બાદ હીંદુસ્તાનમાં રૂ૩૮૦ ના દરમાએ નેમવામાં આવશે

ડા૦ કેખશરૂ પીરોશાહ મોદીએ લંડનની હાસપીટલમાં રહી એક્ષ રે અને મેડીકલ ઇલેકત્રીસીટી તથા સાયનટીફીક મેસાઝનો અભ્યાસ કરી લંડન ઇનસ્ટીટયુટ ઓફ મેસાઝની પરીક્ષા આનરસ સાથ પસાર કરીને ડીપલોમાં મેલવ્યો છે.

મી૦ સોરાબ નાનાભાઈ મુસે કેમબ્રીજની કીંગસ કોલેજમાથી સાયનસના ડબલ ત્રાઇપોઝની પરીક્ષા આનરસ સાથ પસાર કીધી હતી.

એમ. બી. બી. એસ. ની ડીગ્રી માટેની છેવટની તબીબી પરીક્ષામા નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ—બાઇ શીરીન રતનજી સીગારા અને મેસરસ જાહાંગીર માણેકજી તલાતી, પેસતનજી બેરામજી ડાકટર, ફરામજી કાવશજી ખરાડી, હોરમજી ટેમુલજી પારડીવાળા, નશરવાનજી સોરાબજી પારખ, દાદાભાઇ દીનશાહ વરીઆવા, ગુસતાદ શાપુરજી એનજીનીયર, અરદેશર દાદાભાઇ શરાફ, કેખશરૂ હોરમજી કંટરાકટર, રૂશતમજી મનચેરજી પોસ્ટવાલા, રૂશતમજી બરજોરજી સ્પેનસર, સોરાબ બેરામજી વારડન, હોમી નશરવાનજી ખરાસ, જમશેદ નશરવાનજી ચોકસી, સોરાબ ખરશેદજી કનટરાકટર, ફીરોઝ ફરામજી લશકરી, બેરામજી સોરાબજી ધોંડી, સોરાબ હોરમજી સંતોક, અને અરદેશર દાદાભાઇ કારખાનાવાલા. આ પરીક્ષામા પસાર થયલા મી૦ જાહાંગીર માણેકજી તલાતીને જે. સી. લીસબો અને લૉર્ડ સેંડરહરસટ ગોલ્ડ મેડલો મલ્યા હતા.

એલ. એમ. એન્ડ એસ. ની પરીક્ષા જે વરસમાં બે વાર લેવાય છે તેમાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ—બાઇ પેરોચીસ ફીરોઝશાહ દલાલ, મેસરસ દારાબશાહ રૂશતમજી ખરાસ, વનજીશાહ બમનજી લવંગીયા, નાદીરશાહ ડોશાભાઇ મુલ્લા, કેખશરૂ અરદેશર નાદીરશાહ, કેખશરૂ હોરમજી એલચીદાના, શીયાવક્ષ અરદેશર પેમાસતર, જાહાંગીર દોરાબજી રોમર, ફીરોઝ ધનજીભાઇ સરકારી, જાલ દીનશાજી દારૂવાળા, કેખશરૂ અરદેશર દારૂખાનાવાળા, નવરોજી નશરવાનજી લામ, કેખશરૂ એદલજી માદન, સાવકશાહ ડોશાભાઇ શરાફ, નશરવાનજી હોરમજી વકીલ, ફેરોઝાબાદ રૂશતમજી માદન, કેકુ બેરામજી ભરૂચા, જેહાંગીર અરદેશર કેલાવાળા, અને એમ. સોરાબજી કાપડયા.

બેચેલર ઓફ હાઇજીનની પરીક્ષામાં મી૦ કેખશરૂ સોરાબજી શેઠના પસાર થયા હતા.

મુંબઇના વેટરનરી કોલેજના ગ્રેડયુએટો તરીકે મી૦ નરીમાન કેખશરૂ વાછા પસાર થયા હતા.

મુંબઇની મ્યુનીસીપાલીટીના તનદરોસ્તી ખાતાના વડાની દેખરેખ હેઠળ સેનેટરી સરવેઅરોનો એક વરગ ચાલે છે તેમી લેવાયલી પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ— મેસરસ જમ-

શેદજી અસપંદયારજી, સોરાબજી ખરશેદજી ભાયા, ફીરોજશાહ ડોશાભાઇ પ્રીંટર અને કેખશરૂ હીરજી-ભાઇ પ્રીંટર જ્યારે મી○ જમશેદજી અસપંડયારજી એલ. સી. ઇ. ને સ્કોલરશીપ મલી હતી.

બેરીસટરની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ—મેસરસ જાલ જાહાંગીર મુગાશેઠ, અરદેશર પેસતનજી સબાવાળા, બેજનજી વાછા, ખુરદાદ રૂશતમજી પ. કનફેકશનર, દોરાબ આદરજી ઘાસવાલા, બમનજી ડોશાભાઇ આલબલેસ, મેરવાનજી જમશેદજી આંટીયા, જાહાંગીર કેખશરૂ મુનશી અને શાપુરજી મનચેરશાહ ચોથીયા.

મી○ જાહાંગીર હોરમજી ખેરગામવાળાએ વેલાતમાં એલ. એલ. ડી. ની કાયદાની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

સોલીસીટરની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ—મેસરસ ધનજીશાહ એચ. નાણાવટી, પાલી મનચેરજી કલબવાળા, નોશીરવાન જે. કોહીયાર અને ફ્રામરોજ જમશેદજી જીનવાળા.

બીજી એલ. એલ. બી. ની પરીક્ષા જે વરસમાં બે વાર લેવાય છે તેમાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ—મેસરસ ફીરોઝ મેરવાનજી દલાલ, મેહરજીભાઇ અરદેશર દોતીવાળા, સોરાબ રૂસતમજી ખરાસ, દાદાભાઇ ધનજીભાઇ મીસતરી, પાલનજી પીરોશાહ નાણાવટી, રૂસતમ પેસતનજી થાણેવાળા, જમશેદ દીનશાહ બેદવાર, માણેક હોમી એનજીનીયર, માણેક અરદેશર કરંજાવાળા, દોરાબજી અરદેશર પટેલ અને પેસોતન સોરાબશાહ ડાકટર. આ પરીક્ષામાં પસાર થયલા મી○ જાલ પાલનજી ધીવાળાને મનચેરજી એન બનાજી સ્કોલરશીપ મલી હતી.

એમ. એ. યાને માસ્તર ઓફ આરટસની પરીક્ષામા નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ- મેસરસ અરદેશર માણેકજી મોદી, ફીરોઝ કાવશજી દાવર, જમશેદજી દીનશાહ બેદવાર અને મનચેરશાહ બેરામજી સનજાણા. આ પરીક્ષામાં પસાર થયલા મી○ જમશેદ દીનશાહ બેદવારને જે. એન. પીટીટ સ્કોલરશીપ મલી હતી

બી. એસ. સી. ની પરીક્ષામાં ૩૬ માંથી ૨૫ ઉમેદવારો ફતેહમંદ નીવડયા હતા, તેમાં નીચલા ૫ પારસીઓ પસાર થયા હતા·- મેસરસ હીરજીભાઇ દોરાબજી વોરડન, નાદીર પેસતનજી સનજાણા, કેરસાસપ મનચેરજી દોરડી, રતનશાહ સોરાબજી માસતર અને હીરજીભાઇ બેરામજી વોરડન.

ઇનટરમીડયટ સાયન્સ જુના કાનુનો મુજબની પરીક્ષામાં ૫૧ માંથી ૩૦ ઉમેદવારો ફતેહમંદ નીવડયા હતા, તેમાં નીચલા પારસીઓ હતાઃ—બાઈ માણેકબાઇ મેહેરવાનજી મેહતા અને મેસરસ રૂશતમજી રતનશાહ વખારીયા, મીનોચેર હોરમજી દસ્તુર અને હોમી અરદેશર દલાલ.

ઈનટરમીડયટ સાયન્સ નવા કાનુનો મુજબની પરીક્ષામાં ૫૧ માંથી ૨૯ ઉમેદવારો ફતેહમંદ નીવડયા હતા, તેમાં નીચલા ૯ પારસીઓ હતાઃ—મેસરસ ફ્રામરોઝ અરદેશર નાદીરશાહ, સોરાબ હોશંગશાહ નાણાવતી, નાદીરશાહ પેસતનજી તલાટી, જાલ ફીરોઝશાહ દારૂવાળા, બમનજી ક્યાની મેજર, કેકોબાદ પાલનજી પટેલ, મનચેરજી નશરવાનજી કામા, જાહાંગીર નાદીરશાહ વકીલ, અને કેખશરૂ રૂશતમજી ભરૂચા.

બી. એ. યાને બેચેલર ઓફ આરટસની પરીક્ષામાં ૯૭૫ માંથી ૩૩૪ ઉમેદવારો ફતેહમંદ નીવડયા હતા, તેમાં નીચલા ૪૩ પારસીઓ હતાઃ—બાઇઓ શીરીન ધનજીશાહ ડાલાલ, મનીજેહ કેખશરો કામા, હોમાય સોરાબજી કેપટન, પીરોજા દીનશાહ સબજા, શીરીન નવરોજી ગીલડર, અને મેસરસ રૂશતમ કે. આર. બમનજી, ફીરોઝશાહ હોરમજી દારૂવાળા, જાહાંગીર પેસતનજી વાલેશા, ફ્રેદુન અરદેશર ડોડીવાળા, ટેમુરસપ પેસતનજી ઇરાની, જાહાંગીર જામાસ્પજી આશાના, એરચ બેરામજી પટેલ, જાલ નવરોજી પટેલ, બમનજી મનચેરજી ભરૂચા, હીરજી કાવશજી ડરાઇવર, જાહાંગીર ખરશેદજી ફ્રારબસ, પાલનજી અરદેશર કરંજીઆ, કેકાઉસ મેહરજીભાઇ માદન, રૂશતમ હોરમજી

મોદી, કેખશરૂ ફરામરોઝ શરાફ, ખરશેદજી સોરાબજી વારડન, કેખશરૂ ડોસાભાઇ ભરૂચા, દોરાબ નશરવાનજી આદરીઆનવાળા, કેખશરૂ મેરવાનજી આંટયા, ફરામરોઝ બરજોરજી બીલીમોરીઆ, જાહાંગીર અરદેશર કામા, રૂશતમ ફીરોઝશાહ દમરી, માણેકજી અરદેશર દાવર, ફીરોઝ એદલજી કુમાના, સોરાબ આદરજી મારસલ, સોરાબજી ખરશેદજી મીસતરી, ખુરશેદ ટેહમુરસ્પ પાવરી, કેખશરૂ પેશતનજી શરાફ, દારાશાહ માણેકજી દારૂવાળા, જમશેદજી રતનજી ખંબાતા, હોરમજી મનચેરજી માદન, હીરાજી હોરમજી ભરૂચા, દોરાબજી પેસતનજી દારૂવાળા, દીનશાહ દાદાભાઇ ડરાઇવર, કાવશજી દીનશાહ દુમસયા, ફરદુનજી દોરાબજી કાંગા, કેખશરૂ મહીયાર કુતાર, જાલેજર મેરવાનજી મરચંટ, દીનશાહ બરજોરજી મીસતરી, મનચેરશાહ હોરમજી ઉમરીગર. આ પરીક્ષામાં પસાર થયલા મી૦ કેખશરૂ મહીયાર કુતારને શેઠ પીરોશાહ મેરવાનજી અવસ્તા,પેહલવી સ્કોલરશીપ મલી હતી.

ઉપલી બી. એ. ની પરીક્ષા જેનુ પરીણામ ગયા જુલાઇ માસમાં જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું તેમાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતા:— બીજા વરગમાં મેસરસ રૂશતમ દાદાભાઈ વાડયા, કેકોબાદ નશરવાનજી શરાફ અને પાસ વરગમાં મેસરસ નરીમાન સોરાબજી પટેલ, એરચ ધનજીભાઇ સોનાવાળા, પાલનજી એદલજી ગોળવાળા, માણેકશાહ દીનશાજી ગારડા અને દારા ખરશેદજી કાપડયા.

મી૦ મેરવાનજી કાવશજી જાલભાઇ શેઠનાએ કેમબ્રીજની બી. એ.ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

ઇનટરમીડયટ આરટસની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૧૦૪૬ ઉમેદવારોમાંથી ૬૮૭ પસાર થયલા તેમાં ૫૫ પારસીઓ હતા જેમા ૩ નીચલી પારસી બાનુઓ પસાર થઈ હતી:— બાઇઓ આલીબાઇ સોરાબજી કાપડયા, હીરાબાઈ નાનાભાઇ કાતરક અને તેહમીના અરદેશર દાવર. આ પરીક્ષામાં પસાર થયલા મી૦ હકીમજી એદલજી કુમાનાને શેઠ ફરામજી સોરાબજી ભાવનગરી સ્કોલરશીપ મલી હતી.

પ્રીવીયસની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૭૧૪ ઉમેદવારોમાંથી ૧૬૫ પસાર થયલા, તેમાં ૧૪ પારસીઓ હતા, એમાં નીચલી ૨ પારસી બાનુઓ હતી:— બાઈઓ રોદાબે ખરશેદજી દેશાઈ અને તેહમી હોરમજી પેસીકાકા. આ પરીક્ષામાં પસાર થયલા બાઇ તેહમી હોરમજી પેસીકાકાને લેડી રે મેડીકલ સ્કોલરશીપ, મી૦ ટેહમુરસ્પ નવરોજી દસ્તુરને બાઇ આઈમાય કે. આર. કામા સ્કોલરશીપ અને મી૦ મેરવાન ફરેદુન ઇરાનીને શેઠ બેરામજી નશરવાનજી કોયાજી સ્કોલરશીપ અને એક રૂપાનો ચાંદ મલ્યો હતો.

મેટ્રીકયુલેશનની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૪૮૪૬ ઉમેદવારોમાંથી બધા મલી ૨૭૯૨ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા, જેમાં ૨૫૧ પારસીઓ ફતેહમંદ નીવડયા હતા. ફતેહમંદ નીવડેલા પારસી ઉમેદવારોમાં નીચલી પારસી બાનુઓ હતી:— બાઈઓ ખોરશેદ સોરાબજી કેપટન, મની એમ. ચીચગર, ટેહમીના ધનજીશાહ દારૂવાળા, શેરબાનુ જેહાગીર દોધી, શીરીન મેહરજીભાઇ એનજીનીયર, ખુચી ધનજીભાઇ ગીલડર, મમઇ ખરશેદજી ગજડર, તેહમીના ખરશેદજી ગજડર, મનીજેહ રતનજી હોરસડીલર, નાજા માણેકજી કાલાપેસી, ગાયમાય કાપડયા, શીરીન માણેકજી લાહેવાળા, પીરોજા કાવશાહ મેહતા, બાનુ હોરમજી મોતીવાળા, ફરેની ફીરોઝ મુલ્લાફીરોઝ, શીરીન નરીમાન, આવાંબાઇ પેસતનજી પાંડે, નવાજબાનું રૂસતમજી પંથકી, તેહમીના રૂશતમજી પંથકી, પીરોજા સોરાબજી શેઠના, જરબાનુ ફરદુનજી તારાપોરવાળા, કુવરબાઇ ધનજીશાહ વકીલ, ધન શાપુરજી પુનાવાળા, જરબાઇ મેરવાનજી વાહાડયા, ફરેની અરદેશર બાબેકાન, ખોરશેદ નશરવાનજી જાબુલી, ગુલબાનુ નરીમાન કોઠાવાલા, પુતલીબાઈ ફરામજી મેહતા અને મેહરાં જમશેદજી શેઠના. આ પરીક્ષામાં પસાર થયલા મી૦ જમશેદ કાવશજી કાતરકને સર દીનશાહ માં. પીટીટ પેહલા બારોનેટ સ્કોલરશીપ મલી હતી.

સ્કુલ ફાઇનલની પરીક્ષામાં બધા મળી ૭૫૮ ઉમેદવારોમાં ફતેહમંદ નીવડેલા નીચલા પારસીઓ હતાઃ—મેસરસ જાલેજર દીનશાજી આરસીવાળા, નાદીર ધનજીશાહ બીલીમોરીઆ, રૂસતમજી મનચેરજી મોદી, શાવકશા નવરોજી પદર, ફ્રામરોજ હોરમસજી ચાવડા, નરીમાન કાવશજી દસ્તુર, નશરવાનજી મેરવાનજી દસ્તુર, સોરાબજી રૂશતમજી ગાંધી, રૂસતમજી ખરશેદજી કામા, નરીમાન આદરજી કાપડીઆ, રતનશા અસપંદીઆરજી લાહેર, બરજોરજી માણેકશાહ લાકડાવાળા, રૂસતમ જહાગીર બોટવાલા, પીરોજશા ધનજીશા ફીરોઝપુરવાલા અને રૂસતમ નશરવાનજી ખુરશીગરા.

બી. એ. જી. યાને બેચેલર ઓફ એગ્રીકલચરની ડીગ્રી માટે ખેતીવાડીને લગતી પરીક્ષામાં મી૦ માણેકશાહ મેરવાનજી મસાની પસાર થયા હતા.

એલ. સી. ઇ. ની પરીક્ષામાં મી૦ ડી. આર. કોલાબાવાળા પસાર થયા હતા.

બી. ઈ. (સીવીલ) ની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ— મેસરસ દીનશાહ હોરમજી દારૂવાલા, એરચ જે. દીવેચા, એરચશાહ બમનજી ગીમી, જહાંગીર રૂશતમજી જશાવાલા, શાવક હોરમજી મેહતા, અરદેશર કુવરજી મોટીવાળા, જાહાંબક્ષ ફ્રામરોઝ સીરવઇ, મીનોચેર ખરશેદજી સરવેયર અને શાવકશા માણેકજી સરવેયર.

મીકેનીકલ ઈજનેરની ફરસ્ટ કલાસની સરટીફીકેટની પરીક્ષામાં મેસરસ પીરોશાહ એદલજી ચીચગર, રતનજી માણેકજી દારૂવાળા, જેહાંગીર નશરવાનજી માસતર, નોશરવાન અરદેશર બેબીકોન, જાહાંગીર ફરામજી ઉધનવાળા અને પીરોશાહ રૂશતમજી હોમાવજીરના.

મીકેનીકલ ઈજનેરની સેકન્ડ કલાસની સરટીફીકેટની પરીક્ષામાં મેસરસ જાલ દીનશાહ મોટાશાપુર, કેખશરૂ શાપુરજી હોમાવજીર, અને મીનોચેર અરદેશર બેબીકોન.

મીકેનીકલ ઈજનેરની થરડ કલાસની સરટીફીકેટની પરીક્ષામાં મેસરસ બરજોરજી દીનશાહ અંકલેસરીયા, પીરોશાહ હોરમજી દારૂવાલા, ફીરોઝશાહ દીનશાહ હાંસોટીયા, નશરવાનજી એદલજી ડુમસીઆ, એદલજી બેરામજી પટેલ, ફ્રામજી જમશેદજી ગોદીવાલા, રૂશતમજી જમશેદજી નાવા, શાવકશાહ દીનશાહ બરડી, ધનજીશાહ રૂશતમજી ભાઠેના, ફ્રામજી ફકીરજી ફીટર, જાલેજર અરદેશર મીસતરી, સોરાબજી મનચેરજી પટેલ, આદરજી ફીરોઝશાહ ફોજદાર અને દારાબશાહ મેરવાનજી ઉમરીગર.

નાશકની સેંત્રલ પોલીસ ત્રેનીંગ સ્કુલની છેવટની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ— મેસરસ કેકોબાદ ફીરોઝશાહ અંકલેસરીઆ, કેખશરૂ નવરોજી ખંડાલાવાળા, ગુસ્તાદ હોરમસજી અંકલેસરીઆ, અને ધનજીશા રતનજી મીરઝાં.

મી૦ જીવણજી ખરસેદજી તારાપોરવાલાએ મરાઠી ભાશાની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

મધ્ય પ્રાંતોના હોશંગાબાદના સેશનસ જડજ મી૦ કામાજી બેહરામજી નવરોજી કામાએ ઉરદુ ભાષાની પરીક્ષા પસાર કરી ડીગ્રી ઓવ ઓનર મેલવી છે, જેથી એવણને રૂ૩૦૦૦નું ઇનામ મલ્યું હતું.

મી૦ ફીરોઝશાહ રતનજી ઉદવાડીયાને આરકીટેકચર (સીલ્પ વીદ્યા) અને ઇમારતના બાંધકામની તાલીમ હીન્દુસ્તાનમાં ૨ વરસ સુધી અને યુરોપ ૧ વરસ લેવા માટે ચાલુ વરસની સ્ટેટ ટેકનીકલ સ્કોલરશીપ હીંદી સરકારની મંજુરીયાત મેલવી નામદાર મુંબઈ સરકારે આપી હતી.

મી૦ દીનશાહ મેરવાનજી જ અમલસાડવાળાને સાઇઝીંગ અને વીવીંગનો ઈંગલંડ ખાતે વધુ અભ્યાસ કરવા માટે હીંદી સરકારની સ્ટેટ ટેકનીકલ સ્કોલરશીપ મધરાસની સરકારની ભલામણથી ત્રણ વરસ માટે આપવામાં આવી છે. મી૦ દીનશાહને ઇંગલાંડ જવા આવવાના સેકંડ કલાસનો ખરચ અને ત્રણ વરસ સુધી દર વરસે ૧૫૦ પાંઉડની રકમ મલશે.

ગયે વરસે બનેલા પરચુટણ જાણવાજોગ બનાવો.

જરથોસ્તીઓના શેહેનશાહી નવાં વરસને દીને મુંબઈ તેમજ જુદા જુદા દેશાવરો ખાતે જાહેર રમતગમતના મેલાવડાઓ, ખાનીપીણીઓ હમેશ મુજબ કરવામાં આવી હતી. કલકતા ખાતે પારસી એમેચ્યુઅરસ કલબના મેમબરોએ ફારસો ગીતો વગેરેનો મેલાવડો કરી બાલકોને ઇનામો વેહેંચી આપ્યાં હતાં.

શેહેનશાહી જરથોસ્તીઓના ખોરદાદ શાલને દીવસે પારસી વેજીટેરીયન એન્ડ ટેમપરંસ સોસાયટી, તેમજ બીજી મંડલીઓએ મુંબઇમાં જાહેર જશનો તથા વાયજો કરી હતી. વળી ગાયન ઉતેજક મંડળી તરફથી તારદેવ ખાતેના પોતાના મકાનમા ગાયનનો એક જલશો કરી જાણીતા લેખક મી૦ ગુલફામે લખેલો રમુજી ફારસ બજી બતાવવામાં આવ્યો હતો. કરાંચી ખાતે ઝોરાસ્ત્રીયન કલબે રમત ગમતના મેલાવડા કરી ઇનામો આપ્યાં હતાં. એ મુજબ અમદાવાદ, પુણા, ભરૂચ વગેરે ઘણા દેશાવરો ખાતેબી મેલાવડાઓ કરવામાં આવ્યા હતા.

વડોદરાના નામદાર ગાયકવાડની તા૦ ૧૭ મી મારચે પડેલી જનમ દીવસની ખુશાલીમાં રાજ મહેલમાં ભરાયલી દરબાર વખને મુબઇના જાણીતા શેહેરી મરહુમ શેઠ બેહેરામજી નશરવાનજી સોરવાઇને એવોની સખાવત માટે "દાતાર મંડળ" નો સોનાનો ચાંદ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. મહારાજાના માનકરી (અંગરક્ષક) શેઠ જમશેદજી મેરવાનજી મોરીનસને સારી સેવા બજાવવા માટે સોનાનું ઘડીયાલ અને છેડો એનાયત કરી સરદારની પદવી આપી તે સાથે છત્રી મસાલનું માન આપવામાં આવ્યુ હતુ.

ઇરાનના શાહ વેપારી અરબાબ કેખશરૂ ઇરાનમાં કેળવણીના વધારા માટે હમેશા પોતાથી બનતી મદદ કરતા હોવાથી તેની પીઝાનમાં જાહેર કેળવણીખાતાંના વજીરે એવણુને "ઓનરરી ઓફીશયલ ડાકયુમેંટ અને એક સુનાનો પેહલા વરગનો ચાંદ" એનાયત કીધા હતા.

નીચલા પારસી વોલંટીયરોને ૨૦ વરસની સારી વોલટીયર નોકરી માટે "લોંગ સરવીસ મેડલ" મળયા હતા.—સરજન કેપટન કે. દી ખબાતા, કવોરટર માસતર સારજંટ એચ ડી. થાણેવાલા, કલર સારજંટ જે. દી. ગયારા, કલર સારજટ આર એચ નીમચવાળા, સારજંટ એ. એમ. જાલ, સારજંટ બી. એન. ખંબાતા, સારજંટ એચ. એન. મરચટ, કોરપોરલ દી. એસ. કેપટન, હોરમજી ખજુરીના, નાદીરશાહ શાપુરજી કોયાજી અને કલર સારજટ ફરામરોજ મેરવાન ઈરાની.

પુના વોલંટીયરસ રાઇફલસવાળા સારજટ આર. એચ. નીમચવાળાએ ઇંડયા વોલંટીઅર એશોસીએસન તરફથી કરવામાં આવેલી આખા હીદના વોલટીયરોની વાઇસરાયના કપ માટેની નીસાનબાજીની હરીફાઇમાં નામદાર વાઇસરાયનું ચેમપયનશીપ કપ તથા તે સાથે સુના ચાંદી ને કાસાના મલી ત્રણ ચાંદો અને રૂ૫૦૦ નું ઇનામ જીટી ગયા હતા. વળી એવણે ઇગલંડમાં બીજલી ખાતેની બ્રીટીશ શેહેનશાહતમાથી ભેગા થયલા નીશાનબાજો વચેની હરીફાઈની મેચોમાં એસોસીએશન કપ જીતી કેટલાંક પરસટ પ્રાઇઝો મેલવ્યાં હતાં

વોલંટીયર અરદેશર નવરોજી ગીલડરે તા૦ ૧૯મી એપ્રીલે સાનટાકરૂઝ ખાતે રમાયલી મેચમાં નીસાનબાજીમાં સઉથી ચઢતો સ્કોર કરવાથી ડા૦ ધનજીભાઇ પટેલવાલો "હીરજીભાઇ કપ" એવણુને મળયો હતો, જે એક વરસ સુધી એવણુ પાસ રાખવામાં આવશે. એવણુને એક ઇનામબી મળયું હતું.

શેઠ એરચશાહ પેસતનજી આરટીસ્ટને માઈસોર ખાતે ઉધ્યોગ તથા ખેતીવાડીના તા૦ ૩ જી અકટોબરે ભરાયલા પ્રદરશનમાંથી પીકચર માટે સોનાનો ચાંદ મલ્યો હતો.

ભોપાળ ખાતે તા૦ ૮ મી મારચે ભરાયલા ઓલ ઇંડયા લેડીઝ આરટ એકઝીબીશનમાંથી બાઈ ધનબાઈ કાવશજી બાટલીવાલાને ઓઇલ પેટીંગ પીકચર માટે સોનાનો ચાંદ, બાઈ કુમા

તારાપોરવાલાને પેનટીંગ માટે સોનાનો ચાંદ, અને બાઈ શીરીનબાઇ ડી. મેહતાને વેટરકલર માટે કાસાનો ચાંદ મલ્યો હતો.

બોંબે આરટ સોસયટીના ટાઉન હાલમાં ચીત્રોના ભરાયલા એકઝીબીશનમાંથી શેઠ પી. એસ. બાટલીવાલાને ફોટોગ્રાફી માટે સોસાયટીનો રૂપાનો ચાંદ અને ફોટો ચીત્ર માટે રૂ૫૦ નું ઇનામ અને શેઠ જે. એ. લાલકાકાને ઓઇલ પોરટરેટ માટે શેઠ બમનજી પીટીટનું રૂ૫૦નું ઇનામ મલ્યા હતા.

પુના ખાતેના મેન્યુઅલ આરટ સોસાયટીના તા૦ ૯ મી સપટેમબરે ભરાયલા ફાઇન આરટ એકઝીબીશનમાંથી શેઠ એરચશાહ પેશતનજી આરટીસ્ટને પીકચર માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠ મનચેરજી ફ પીઠાવાલાને પોરત્રેટ માટે સોનાનો ચાંદ, અને શેઠ એ. ડી. તવડયાને પેનટીગનાં પીકચર માટે રૂપાનો ચાદ મલ્યો હતો.

શેઠ ધનજીશાહ દીનશાહ મહેતા અજમેરના ત્રેઝરરી આફીસર તથા જુડીશીયલ એસોસટ ટ કમીશનરના ઓધા ઉપરથી રીટાયરડ થવાથી અને નામદાર સરકારે એવણુને આઈ એસ ઓ નો ખતાબ એનાયત કરવાથી યઝદેજરદી સને ૧૨૮૩ ના ખોરદાદ શાલને દીવસે અજમેર, બીયાવર વગેરે ઠેકાણેના જરથોસ્તીઓએ અજમેરની દરેહમેહરમાં મેલાવડો કરી એક માનપત્ર એનાયત કીધુ હતું.

હીંદુસતાનની દરયા વરધી ખાતાની ગોદીના મદદનીશ કનસ્ત્રકટર ખા૦ સા૦ બમનજી સોરાબજી વહાડીયા ૩૪ વરસની નોકરી પછી સને ૧૯૧૩ ના સપટેમબર માસમાં રીટાયરડ થવાથી તેવણુના માનમાં એ ગોદીના સબોરડીનેટ ઓફીસરો તથા કામદારોએ મેલાવડો કરી એક પરસ સાથે માનપત્ર એનાયત કીધું હતુ.

શેઠ સોરાબજી મનચેરજી દસ્તુર બરોડા રેલવેમા અમદાવાદ તરફના ગારડ તરીકેની નોકરીપરથી રીટાયરડ થવાથી રેલવેના સ્ટાફે અમદાવાદના સ્ટેશન ઉપર સ્ટેશન માસ્તરના પ્રમુખપણા હેઠળ એક મેલાવડો કરી એવણુને સોનાનુ ઘડીયાલ ભેટ આપ્યુ હતું.

નારગોલના એકસાઇસ કલેકટર શેઠ રૂશતમ પી જાહાંગીર તાલયારખાન વેલાતની સફરેથી પાછા ફરવા પછી એવણુના માનમાં તા૦ ૨૨ મી દીસેમબરે નારગોલ ખાતે ધી એન. એમ. વાહાડયા સ્કુલના મકાનમા એ સ્કુલના માસ્તરો તથા ચેલાઓએ એક મેલાવડો કરી કાસકેટ સાથે માનપત્ર એવણુને એનાયત કીધુ હતુ.

શેઠ સોરાબજી પેસતનજી કાગા નામદાર નીઝામ સરકારના આસીસટટ ફીનાનસીયલ સેકરેટરીના ઓધાપરથી પેનસનપર રીટાયરડ થવાથી તા૦ ૨૪ મી ફેબરવારીએ એવણુના માનમાં ફીનાનસ હાફીસના મકાનમાં એટહોમનો મેલાવડો કરી એક સોનાનુ ઘડીઆલ ફીનાનસ હાફીસના અમલદારોએ ભેટ આપ્યું હતું.

મુબઇના જાણીતા આંખના તબીબ ડા૦ જમશેદજી એન ડગન, ડી. ઓ જેવણુ સર જે. જે. હોસ્પીટલ તથા કાવશજી જાહાગીર હોસપીટલના આંખના દર્દોને લગતા ખાતામાં ટયુટર તથા લેકચરર તરીકેના ઓધો છેલ્લાં કેટલાક વર્ષ થયાં ભોગવતા હતા. તે ઓધા ઉપરથી રીટાયરડ થવાથી એવણુના માનમાં ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના વીદયારથીઓ તથા સટાફે એક મેળાવડો ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના એનેટોમીકલ હોલમાં લફટનંટ કરનલ કીલકેલીના પ્રમુખપણા હેઠળ તા૦ ૨૭ મી ફેબરવારીએ કરી ડા૦ ડગનને એક સુદર કાસકેટમાં મેલી માનપત્ર એનાયત કીધુ હતુ. પ્રમુખે ડા૦ ડગનને બજાવેલી કીમતી સેવાની ધટતા સબદોમા સ્તુતી કરી હતી.

ડા૦ જાહાગીર પેસતનજી કેનતીનવાલા ઇંગલાંડ જવાથી તા૦ ૯ મી મારચે મેદાનની યંગ ઝોરાસ્ટરીયન ક્રીકેટ કલબે એક મેલાવડો કરી કલબના તબુમાં ખાણુ આપી રૂપાનુ કપ ભેટ આપ્યુ હતુ

શેઠ ખોદાબક્ષ એદલજી પુનેગર જેવણુ અથોરનાનોને ધરમ ભાષાનું જ્ઞાન આપનારા ખાતાના ઓનરરી શીક્ષક છે. એવણે એ ખાતાની બીનસવારથી અને ખતીલી બજાવેલી સેવાઓની પીછાનમા એવણુના માનમાં એ ખાતાના શીખતા વીદયારથીઓ તરફથી જમશેદી નવરોઝના મુબારક દીવસે યાને રોજ ૧૧ મો માહા ૭ માને દીને અજુમનના આતશબેહરામમાં એક મેલાવડા સનમુખ એવણુને રૂપાના કાસકેટ સાથે માનપત્ર એનાયત કરવામાં આવ્યુ હતું. શેઠ ખોદાબક્ષે પોતાને આપેલા માન માટે સરવેનો ઉપકાર માન્યો હતો. અને પોતા તરફથી એ ખાતાના વીદયારથીઓને અકેક રૂપાનો ચાદ આપ્યો હતો. વળી નીચલા અહરથોને એ ખાતા તરફથી સરટીફીકેટો

આપવામાં આવી હતીઃ–શેઠ કેખશરૂ બરજોરજી ચોકસી, એરવદ ફરેદુન સોરાબજી પંથકી, એરવદ ફીનશાહ બીખાજી ઉનવાળા, એરવદ નેરયોસંગ દાદાભાઈ મીરઝાં, એરવદ સોરાબજી જામાસજી પંથકી, એરવદ જામાસજી મોટાભાઇ બીલીમોરયા, શેઠ ફરેદુન ફેરસાસપજી દાદાચાનજી અને એરવદ જામાસજી ડોશાભાઇ એલાવયા.

દાવરસ કોલેજ ઓફ કોમરસનાં પ્રીનસીપલ પ્રો૦ સોહરાબ દાવર યુરોપની મુસાફરીએ જવાથી એવણુના માનમાં ચેલાઓએ તા૦ ૫ મી એપ્રીલે એક મેલાવડો કરી એવણુને રૂપાના કાસકેટ સાથ એક માનપત્ર એનાયત કીધુ હતુ.

શેઠ કાવશજી પાલનજી ખટાઉ તરફથી તા૦ ૩૧ મી મે ને દીને કલકતાખાતે ત્યાની ઓલ્ફ્રેડ થાયેટરમાં કરવામા આવેલા ખેલ વખતે ઓ૦ મી૦ જસટીસ સરકુદીન તરફથી એક હીરા જડીત સોનાનો ચાંદ, એવણુને એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

સુરત નજદીકના ઉમરા ગામના પટેલ શેઠ હોરમશાહ શાપુરજી ને સારી નોકરી માટે ગયા જુન માસમાં એક શાળ ભેટ આપવામા આવી હતી

બરોડા રેલવેના પરેલના વરકશોપના ચારજમેન શેઠ રૂશતમજી એદલજી તજુવાલા રીટાયરડ થવાથી એવણુના માનમાં તા૦ ૧ લી જુને વરકશોપના કામદારોએ એક મેલાવડો કરી એવણુને રૂપાના કાસકેટ સાથ માનપત્ર એનાયત કીધુ હતું.

મેસરસ કીલીક નીકસનની કંપનીના વડા કેશીયર શેઠ દાદાભાઇ જમશેદજી મીસતરી રીટાયરડ થવાથી એવણુના માનમા એ પેહેડીની હાફીસમાં એ ખાતાનાં વડા મી૦ ડોનાલ્ડ વીલસનના પ્રમુખપણા હેઠળ ગયા જુલાઇ માસમાં મેલાવડો કરી શેઠ દાદાભાઇને માનપત્ર એનાયત કીધું હતુ.

જરથોસ્તી કોનફરંસની ચોથા સાલની બેઠક મુંબઈમા તા૦ ૭ મી અને તા૦ ૮ મી દીસમબર શેઠ હોરમજી જેહાંગીર ભાભાના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. બેઉ દીવસોએ એ ઘણી બાનુઓએબી પોતાની હાજરી આપી હતી એ દીવસોની બેઠક વખતે ઘણા ગ્રહસ્થોએ પ્રસંગને અનુસરતા ભાષણો, નીબંધો વાચ્યા હતા તેમજ કેટલાક ઠરાવો પસાર કરવામાં આવયા હતા

નવસારીની શેઠ રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ અંગ્રેજી સ્કુલની ૫૦ મા વરસની ગોલ્ડન જુબીલીનો દીવસ નવસારી ખાતે ભારે ધામધુમથી તા૦ ૧૯ મી ફેબરવારીને દીને પાલવામા આવ્યો હતો. સવારના જશનની ક્રીયા કરવા પછી વડા દસ્તુરજી કેકોબાદજી દારાબજીએ કેટલુક વીવેચન કરવા બાદ છોકરાંઓને મીઠાઇ આપવામાં આવી હતી વળી સાંજે નવસારીના સુબા રા૦ બા૦ માણેકલાલ શાકરલાલ દેશાઈના પ્રમુખપણા હેઠળ એક મોટો જાહેર મેલાવડો કીધો હતો. જે વખતે સ્કુલના હેડ માસતર શેઠ મંચેરશાહ કુવરજી ચારનાએ સ્કુલને લગતો ૫૦ વરસનો રીપોરટ વાંચયો હતો. એ પછી સુરતના વકીલ મી૦ ગોલાબદાસ ભાઇદાસે કેટલુંક વીવેચન કરી પોતા તરફથી ૩૫૦૦૦ ની રકમ સ્કુલના મકાન પાસે એક ઇમારત બાંધવા સારૂ આપી હતી. સેવટે પ્રમુખ સુબા સાહેબે સર જમશેદજી તથા શેઠ રૂશતમજીની સખાવત માટે સ્તુતી કરી પ્રસંગને અનુંસરતુ ભાષણ કરવા પછી છોકરાઓને ઇનામો વેચ્યા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

વલસાડ ખાતેબી ત્યાંની શેઠ રૂશતમજી જ. જીજીભાઇની સ્કુલની પચાસમા વરસની જુબીલીનો દીવસ તા૦ ૧૯ મી ફેબરવારીએ ઘણી સરસ રીતે પાલવામાં આવ્યો હતો. એ દીને વલસાડની સઘલી સ્કુલોના છોકરાંઓને મીઠાઇ આપી હતી સાંજે સ્કુલના મકાનમાં જશન કરવા પછી સ્કુલ કમીટીના ચેરમેન ખા૦ બા૦ ડા૦ દાદાચાનજીએ તથા ખા૦ બા૦ કાવશજી ધનજીભાઈએ ભાષણો કીધાં હતાં. એ પછી હેઠેના હોલમાં સરવે કોમના જાણીતા ગ્રહસ્થોનો એક ભેગો મેલાવડો કરવામાં આવ્યો હતો જ્યાં કેટલાક ગ્રહસ્થોએ સર જમશેદજીની તથા શેઠ રૂશતમજીની સખાવત માટે સ્તુતી કરી પ્રસંગને અનુસરતા વીવેચનો કીધાં હતાં. જે પછી મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

જરથોસ્તી દીનની ખોળ કરનારી મંડળીની ૫૦ માં વરસની જુબીલીનો મોહોત્સવ તા૦ ૫ મી એપ્રીલે સાંજનાં અંજુમનનાં આતશબેહેરામ પાદશાહનાં પાક મકાનમાં કોનત્રેકટર હોલમાં ઉજ-

વવામા આવયો હતો. આ પ્રસગે જરથોસ્તી બાનુઓ અને અહસથોની એક સારી સખ્યા હાજર થઇ હતી. પ્રથમમાં શમસુલ ઓલમા ડા૦ જીવનજી જમશેદજી મોદીએ શુકરગુજારીનાં જશનની ક્રીયા માંડી હતી, અને બણુતરમાં તેવણુ સાથ મંડળીના એરવદ સભાસદો જોડાયા હતા. આ ધારમીક ક્રીયા પુરી થયા પછી શમશુલ ઓલમાં ડા૦ જીવનજી જમશેદજી મોદી, બી. એ. એ આ મડળીની ૫૦ વરસની તવારીખનો ટુંક ઇનતેખાબ કહી સંભળાયો તે પછી મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

કરાંચીના વડા દસ્તુરજી ડાકટર માણેકજી નશરવાનજી ધાલા એમ. એ., પી. એચ. ડી. જેવણુ પોતાના ધણીયાણી સાથ ખાસ આમંત્રણથી અમેરીકા જવાને કરાંચીથી ઉપડી ગયા હતા, એવો સાહેબ તા૦ ૩૧મી મે ને દીવસે ન્યુયોરક ખાતે જઇ પુગયા હતા. ત્યારે બદર ઉપર લેવાને પારસીઓ તરફથી શેઠ નશરવાનજી ફરામજી ભમગરા અને કોલમબીયા યુનીવરસીટીવાળા પ્રોફેસર જેકસન તથા મીસીસ જેકસન વગેરે હાજર થયા હતા. એવોના માનમાં જુદે જુદે ઠેકાણેથી ખાણાના મેલાવડાઓ કરી સારો આવકાર આપવામાં આવ્યો હતો. તા૦ ૩ જી જુને દસ્તુર ધાલા યુનીવર-સીટીના વારસીક સભાના પરોણા તરીકે હાજર થયા હતા એવણે ન્યુયોરક ખાતે જુદી જુદી બાબતો ઉપર ભાષણો કીધાં હતા, જે ઘણા વખણાયાં હતા

નામદાર વાઇસરાય લોરડ હારડીગના મોહરદાર લેડી હારડીગના તા૦ ૧૧ મી જુલાઇને દીને લડન ખાતે થયલા ઘણા દલગીરી ભરયા અને અકાળ મરણ માટે આખા હીંદુસ્તાનમા બધેબધ ઘણીજ દલગીરી પેદા થઈ હતી મુંબઇ તેમજ દેશાવરો ખાતે જુદી જુદી કોમોએ સભાઓ ભરી મરહુમના અકાળ મરણ માટે દલગીરી દેખાડનારા ઠરાવો પસાર કરી નામદાર વાઇસિરાય ઉપર મોકલાવ્યા હતા પારસી કોમ તરફથી નામદાર ઓ૦ સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટે તારનો સદેસો મોકલાવ્યો હતો, જેનો જવાબ નામદાર વાઇસરાયના ખાનગી સકરેટરી તરફથી પાછો મલ્યો હતો એ મુજબ પુણા, અમદાવાદ, મઉ, સુરત વગેરે દેશાવરો ખાતેથી પારસી કામ તરફથી દલગીરી દર્શાવનારા જુદા જુદા તારના સદેશાઓ મોકલવામા આવ્યા હતા.

આપણી નામદાર બ્રીટીશ સરકાર ગયા આગસ્ટ માસમાં જરમની સામે લડાઇમા ઉતરેલી હોવાથી નામદાર સરકારને દરેક રીતની મદદ આપવાને સઘલે ઠેકાણેથી માગણીઓ કરવામા આવી હતી તા૦ ૬ ઠી આગસ્ટે મુબઇની પારસી પચાયતના ત્રસ્ટી સાહેબો તરફથી એક કાગળ નામદાર સરકાર ઉપર લખવામાં આવ્યો હતો, કે લડાઇનો સમો ધ્યાનમા લઇ પોતાથી બનતી મદદ સરકારની સેવામાં રજુ કરવાની રજા લેછે અને પોતાની કોમને પણ તેમ કરવાની અપીલ કીધી છે. એના જવા-બમાં નામદાર સરકાર તરફથી જણાવવામાં આવ્યુ હતુ કે તમારી વફાદાર માગણી સરકાર ધ્યાનમાં રાખશે. વળી હીંદના માહાન બુઝરગ નર શેઠ દાદાભાઇ નવરોજીએ હીંદી પ્રજા જોગો એક સદેશો બહાર પાડી નામદાર સરકારને વફાદાર રહી એ રાજયમા સરવેને જે જે સુખો મલ્યાં હતાં તે ધ્યાનમાં રાખી દરેક જણને પોતાની બનતી મદદ આપવા જણાવ્યુ હતુ.

આપણી નામદાર સરકારને લડાઈ દરમ્યાન અહુરમઝદ ફતેહ ફીરોઝી બખશે અને જલદીથી સઘળે સુલેહ પથરાય તે માટે બદગી કરવા કાજે શેઠ હોરમજી બમનજી વહાડીઆના ધોબીતલાવ ખાતેનાં આતશબેહરામ સાહેબનાં મકાનમાં મુંબઇની પારસી પંચાયતના ટરસ્ટી સાહેબો તરફથી બોલાવવામાં આવેલી જરથોસ્તી અનજુમનની એક મોટી મીજલસ મંગળવાર, તા૦ ૧૧ મી ઓગસ્ટે સાંજે ૬ ને અમલે ભેગી મલી હતી. શરૂઆતમા સઘલાઓએ બદગી કરવા બાદ સમસુલ ઓલમાં દસ્તુર દારાબ પેસોતન સજાણાએ વાયજ કરતાં બ્રીટીશ રાજયમા પારસીઓને મલેલા સુખ તથા માન માટે વીવેચન કરી વફાદારીથી મદદ કરવા જણાવ્યું હતુ. એ પછી પારસી પચાયતના સેકરેટરી સમસુલ ઓલમાં એરવદ ડાકટર જીવણજી જમશેદજી મોદીએ જાહેર કીધું કે આજે આપણે બદગી કરીને જે વફાદારી દેખાડી છે, અને અંગ્રેજી રાજ તરફ લાગણી જાહેર કરનારો તારનો સંદેશો પારસી કોમના વડા સર જમશેદજી પારસી કોમ તરફથી મુંબઇના નામદાર ગવરનરની મારફતે હીંદુસ્તાનની સરકાર ઉપર મોકલી આપશે. વળી આજની બંદગીમાં શામેલ થવાને નારગોલ તથા ઇંદોરની પારસી અંજુમને તાર મોકલી આપયા છે. એ પછી મેલાવડો વીસરજન થયો હતો. એ મુજબ સુરત, ઉડવાડા, પુણા,

અમદાવાદ વગેરે ઘણા દેશાવરો ખાતેબી પારસી કોમ તરફથી બંદગી કરવામાં આવી હતી, અને વફાદારી દેખાડનારા તારના સંદેશાઓ નામદાર સરકાર ઉપર મોકલવામાં આવ્યા હતા.

નામદાર શેહનશાહ અને બ્રીટીશ રાજ્ય તરફ પોતાની અખંડ વફાદારીની અને ફીદાગીરીની લાગણી જાહેર કરી હીંદી પ્રજાના દરેક સાધનો તથા અંગત સેવા અને મદદ તે નામદાર પાસે રજુ કરવાની પોતાની લાગણીઓ જાહેર કરવા માટે મુંબઇના સઘલા રહીશોની એક મોટી જાહેર સભા તા૦ ૧૩ મી આગસ્ટે ટાઉન હાલમા ઓનરેબલ સર ફીરોજશાહ મેહરવાનજી મેહતા, બેરીસટરના પ્રમુખપણા હેઠળ સાંજે સાડા પાંચ વાગે મળી હતી. નામદાર ગવરનર તથા બીજાઓના સદેશાઓ વાચયા પછી ઓ૦ સર ફીરોજશાહે હમેશની છટાથી પ્રસગને અનુસરતુ ભાષણ કરવા પછી નામદાર સર જમશેદજીએ રાજભકતી જાહેર કરવાને લગતો ઠરાવ રજુ કરયો હતો. એ પછી કટલાક ગ્રહસથોએ ભાષણો કરવા બાદ સેવટે આખી સભાએ ઉભા રહી "પ્રભુ રાજાને સલામત રાખો" એ રાજગીત ગાયુ હતું. ભાષણો દરમ્યાન તમાશબીનોએ બેહદ ઉલટ અને ઉમગની લાગણી દેખાડી હતી અને બ્રીટીશ રાજ તાજ તરફની ફીદાગીરી સ્પસ્ટ માલમ પડી આવતી હતી. નામદાર શહેનશાહનું નામ ઓચરવામાં આવતુ ત્યારે તાલીઓ અને હુરરેથી દીવાનખાનુ ગાજી રહેતુ હતું. નામદાર શહેનશાહની ફતેહ માટે દુવા ગુજારવામા આવતી હતી ત્યારે દરેક તમાશબીનો તેમાં હરખભરયો ભાગ લેતા હતા. સભામા બાનુઓનીબી મોટી સખ્યા નજરે પડતી હતી.

લડાઇમાં ઘાયલ થયલા સીપાહોના સકટ નીવારણ કરવાને મુબઇ ઇલાકા તરફથી નામદાર ગવરનર લોરડ વીલીંગડને ઉભાં કીધેલા ફંડના બાનુઓના વીભાગ તરફથી નામદાર લેડી વીલીગડને તા૦ ૨૧ મી આગસ્ટે મુંબઈ શહેરની સઘલી કોમની બાનુઓની બોલાવેલી એક સભા સાંજે ટાઉન હાલમા ભેગી મલી હતી. જયાં દરેક બાનુએ કેવી રીતે મદદ કરવી જોઇએ તે વીષે ભાષાણો કરવામા આવ્યા હતા અને સભામાં બાનુઓ તરફથી એક ફંડ ખોલવામા આવ્યુ હતુ જેમા સારી જેવી રકમ ભરાયલી જાહેર કરવામા આવી હતી.

હીંદના જાણીતા મહાન નર શેઠ દાદાભાઇ નવરોજીની તા૦ ૪ થી સપટેમબરે પડલી ૯૦ મી શાલગ્રેહની ખુશાલીમાં હમેશ મુજબ એવણને અભીનદન દેવા માટે વેસાવા ખાતે હીંદી સ્ત્રીઓનું એક ડેપ્યુટેશને જઇને મુબારકબાદી ઇચ્છી કેટલુક વીવેચન કીધું હતુ. જેનો શેઠ દાદાભાઇએ માયાકુલ જવાબ દેઈ સરવેનો ઉપકાર માન્યો હતો. યુનયન સોસાયટીની એક જાહેર સભા રાત્રે ૯ વાગે વરસગાંઠની જયંતી ઉજવવા સોસાયટીના હોલમાં મી૦ દેવજી ત્રીકમદાસના પ્રમુખપણા હેઠલ મલી હતી. તેમજ બોમબે નેશનલ યુનીયન તરફથીબી સભા સાંજે મલી હતી એ ઉપરાંત જુદે જુદે ઠેકાણેથી મુબારકબાદી આપનારા તારો, કાગલો શેઠ દાદાભાઇને મલ્યા હતા

સીમલાવાલા શેઠ નશરવાનજી એન મુનશીએ એક પોસટ કારડ ઉપર નામદાર શેહેનશાહ જયોરજનુ આખુ જનમવરતાંત ઝીણા હરફે લખ્યુ છે. કોઇબી જાતના કાચની મદદ વગર એ પોસત કારડ ઉપર ૧૪૭ લીટીઓ લખી છે એ લીટીઓમાં ૩૦૭૬ શબદો છે, જે ૧૪૨૮૦ અક્ષરોના બનેલા છે. એવણે એ પોસટકારડ નામદાર વાઇસરાય લારડ હારડીજ ઉપર ભેટ મોકલીયો હતો જે માટે નામદાર વાઈશરાય તરફથી આભાર માનવામાં આવ્યો હતો.

ફોર્ટ કોચ ફેકટરીના માલેક શેઠ પેશતનજી બી. પ્રેસને નામદાર ગવરનરના કોચ બીલડર તરીક નેમણુક કરવાનો ડીપલોમા મળયો છે. નામદાર લોર્ડ સેંડહરસટ અને તેમના પછી આવનારા સઘળા ગવરનરોના અમલ દરમયાંન મુબઇના સરકારી મહેલની માનવંત પેત્રતેજ ભોગવવાનું માન એવણ ચાલુ ધરાવતા આવયા છે.

સીમલાની જાણીતી મેસરસ ફરામજીની કંપની અરધી સદી થઇ ઓહોળો વેપાર કરે છે અને એના માલેકોએ પોતાના મલતાવડા સ્વભાવથી સરવેના દીલ જીતી લીધાં છે. એ ફરમને નામદાર ગવરનર જનરલ લોરડ હારડીંગે પોતાનું લેટર ઓફ એપોઇંટમેંટ એનાયત કરયુ હતું તેમજ પંજાબના

નામદાર લેફ્ટનંટ ગવરનરે તથા હીંદના નામદાર કમાનડર ઇન ચીફના પણ લેટર ઓફ અપોઇંટમેંટ એનાયત થયા હતા.

નામદાર શેહનશાહે તા૦ ૧૭ મી ફેબરવારીએ લંડન ખાતે સેંટ જેમસીસ પેલેસમાં ભરેલી લેવીમાં શેઠ બમનજી ડોશાભાઇ આલબલેસ બેરીસટર, અને શેઠ મેરવાનજી જમશેદજી આંટીયાબી હાજર થયા હતા.

મરહુમ શેઠ સોરાબજી શાપુરજી બંગાલીનું બાવલું જે શેઠ સોરાબજી એદલજી વારડને ભેટ આપ્યું હતુ, તે બાવલુ રેવરંડ ડા૦ મેકીકને કોટની બાઇ ભીખાઇજી બંગાલીવાલી સ્કુલમાં મરહુમ શેઠ બંગાલીની એકવીસમા વરસના મરણ દીવસે યાને તા૦ ૩ જી એપ્રીલે એક મેલાવડા સનમુખ ખુલ્લું મેલ્યુ હતુ

મરહુમ ખા૦ સા૦ કાવશજી હોરમજી દાદાચાનજીની સબી જે નવસારીના મીનોચેરહોમજી વાળા આદરીયાના મકાનમાં યોજદાથરેગીરીનું કામ કરનારાં અથેરનાનોએ પોત પોતામાં એક ફંડ કરી તેમાથી બનાવી હતી, તે સબી મરહુમની પેહલા વરસની બાજને દીને યાને રોજ ૨ જો માહ ૮ માને દીને ખુલ્લી મુકવામાં આવી હતી.

જુબીલી મીલના ચીફ એનજીનીયર શેઠ રૂશતમજી હોરમજી પ્રીંટરે પાણી બહાર નહી ઢોલાય એવા વાસણ માટે તથા પોતાની મેજે બુજાઇ જાય એવી બતી માટે હીંદુસ્તાન, ફ્રાનસ અને ઈંગલંડમાં પેટંટ મેલવ્યુ હતુ.

પુસ્તકોની પહોંચ.

શાહનામુ ભાગ ૩ જો—તરજુમો કરનાર નાયબ દસ્તુર મીનોચેહેર જામાસ્પજી જામાસ્પઆસાના-વજીરેઆઝમ ૧૨૮૨ અને ૧૨૮૩ ના સાલોમા આ નાયબ દસ્તુરજીના શાહનામાના પહેલા અને બીજા ભાગની તપાસ લીધી હતી અને તે પછી હાલમા આ ભણેલા દસ્તુરજાદા તરફથી ટકોગાબ ત્રીજુ વોલ્યુમ બાહાર પડેલુ જોઇ ખુશી ઉપજે છે. શાહનામાનો તરજુમો બાહાર પાડવાનું કામ કાંઇ વાયુ શેહલ નથી કારણ કે તે પાછલ વખતનો અને ખરચનો મોટો ભોગ આપવો પડે છે. આગળ શાહનામાનો તરજુમો બાહાર પાડવાનુ કામ ફારસી ભાષાના ત્રણ ચાર કાબેલ અભ્યાસીઓએ વખતો વખત ઉઠાવ્યુ હતુ પણ તેઓને જેવુ જોઈએ તેવુ ઘટતુ ઉત્તેજન મળેલુ નહી હોવાથી એ કામ છોડી દેવામાં આવ્યુ હતુ. જયારે એ કામ ઉઠાવવાને આ હીમતવાન દસ્તુરજાદાને બાહાર પડલા જોઇ મોટી ખુશાલી ઉપજે છે. આગળ તેના થોડા ભાગનો પણ તરજુમા થવા પામ્યા હતો નહી પણ દસ્તુરજી મીનોચેહેરે ફકટ કીર્તિને ખાતર શાહનામાના પોણા ભાગનો તરજુમો છપાવી બાહાર પાડીને પરવારીઆ છે. તે માટે એવણને શાબાસી ઘટે છે. હવે ફકટ પા ભાગ બાકી રહયો છે જે થોડા મહીનાની મુદતમાં બાહાર પડેલો જોવાને આપણે સામર્થવાન થઈ શકીશુ એ રીતે એ ભલા અને એકમાર્ગી દસ્તુરજાદાને શાહનામાનો સંપુર્ણ તરજુમો પેહેલવેહેલો છપાવી પ્રગટ કરવા માટેનુ મોટુ માન ઘટે છે

ખોરશેદ નામુ—યાને ખોરશેદ-તેની જાહોજલાલી, તેની ખુબી, તેનો મહીમા, તેની કીરતી. એ નામની ચોપડી શેઠ દીનશાહ દાદાભાઈ દોરડી તરફથી રચી પ્રગટ કરવામા આવી છે. શેઠ દોરડીએ જુદા જુદા પુસ્તકોમાંથી ફકરાઓ તારી કાઢી તેનો ગુજરાતીમા તરજુમો કરી એક ચોપડીનાં આકારમાં પ્રગટ કીધી છે. આ એક વાંચવા લાયક રસીલો રેસાલો છે.

બીલીમોરાની જરથોસ્તી અન્જુમને ઉભા કીધેલા ફંડના, મરહુમ શેઠ ખુરશેદજી નોશરવાનજી કામાજીની યાદગારીના, જરથોસ્તી વીદયારથીઓને ઉત્તેજન આપવાના ફંડનો, નવસારીની વડી દરેહમેહેરને તાબેના ભગરીઆ સાથનાં મોબેદોના ઘહમબાર તથા ધરમખાતાનાં ફંડના અને સુરતના શેઠ પેસ્તનજી કાલાભાઈવાલા કદમી આતશબેહરામમાં થતા બાજ, આફરગાન, જશનોના ફંડના હીસાબોના તેમજ બીજા ઘણા ધરમના ફંડોના હીસાબના ચોપડી, ચોપાનીયા મલ્યા છે. જેની પોંહચ ઉપકાર સાથ સ્વીકારીએ છીએ.

જાણીતા જરથોસ્તીઓનાં મરણો.

શેઠ પેસતનજી જીજીભાઇ કુમાના ૮૫ વરસની વયે ઉદવાડા ખાતે રોજ ૨ જો માહ ૧ લાને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમની ઉદવાડા ખાતે પોતાની જાગીરીની ખેતીઓ હતી. એવણ ઉદવાડાની અંજુમનની કમીટીમાં મેમ્બર હતા અને પોતાની કીમતી સલાહનો લાભ હમેશા આપતા હતા. ઉદવાડાના લગભગ દજન અથોરનાન છોકરાઓને એવણે પોતાના ખરચે નાવર મરાતબ કરાવ્યા હતા તેમજ નીરંગ દીન વગેરેની ક્રીયાઓ બી કરાવતા હતા. એવણ પોતાની ખંત અને પ્રમાણીકપણાથી આગળ વધ્યા હતા. મરહુમે ઘણા વરસો થયા મુંબઇમાં એક હોટેલ ઉઘાડયું છે જે હાલ સારા પાયા ઉપર ચાલે છે. મરહુમ અવારનવાર સખાવતો કરતા તેમાં ગયે વરસે પોતાની માલેકીની ઉદવાડા ખાતેની ૧૧ ગુંઠા જમીન તથા રોકડા રૂ ૨૦૦૦ ઉદવાડા લોકલ બોરડની ગુજરાતી શાળાનું મકાન બાંધવા નામદાર સરકારને આપ્યા હતા. મરહુમનાં ઉઠમણા વખતે વારસોએ ઉદવાડા અંજુમનના ઉપયોગ માટે સરઅવસરે વાપરવા રૂ ૪૦૦ ના વાસણો આપવા જણાવ્યું હતું.

વીકટોરીયા નાટક કંપનીના માલેક શેઠ ખરશેદજી મેરવાનજી બાલીવાળા ૬૧ વરસની વયે રોજ ૬ ઠો માહ ૧ લાને દીને મરણ પામ્યા હતા. ૧૮૬૨ માં શેઠો ડો. ફ. મગોલ અને ફ. દા. અપુ વગેરે સાથે મરહુમ શેઠ બાલીવાળાએ ભાગમા વીકટોરીયા નાટક મંડળી ચલાવી હતી અને કલકતા, બનારસ વીગેરે ઘણા શેહેરોમાં નાટક કરવા ગયા હતા. ૧૮૮૧ માં બરમાહના રાજાએ એ મંડળીને માંડલે ખાતે બોલાવી ૩૫ ગુજરાતી ખેલો હીંદુસ્તાની બાશામાં કરાવી રૂ ૪૩૦૦૦ ભેટ આપ્યા હતા તથા દરેક એકટરોને નાણાંની સારી રકમ આપી હતી. ૧૮૮૫ માં ભરયલાં ઈંડીયન એંડ કોલોનીકલ એકઝીબીશનમાં લંડન ખાતે ખેલો કરવા એવણ પોતાની મંડળીને લઇ ગયા હતા. એવણની મંડળીએ સખાવતી કામો માટે ઘણાક નાટકો તથા ખાસ ખેલો કરી તેની આવક મુંબઇના તેમજ જુદા જુદા દેશાવરોના ધરમખાતાંઓ તથા ફંડોમાં આપી હતી. તા૦ ૩ જી ડીસેમબર ૧૮૯૪ ને દીને શેઠ ખુરશેદજીને વખાણનારાઓએ દેશી નાટક તરફની તેમની સેવા માટે રૂ ૮૪૬૫ની પરસ વગેરે તેમને ભેટ આપી હતી. વળી લંડનનાં ધી સક્ય પત્રમાં એવણની જીંદગીનો અહેવાલ સબી સાથે પ્રગટ કરવામાં આવ્યો હતો. ૧૯૦૪ માં કરાંચી ખાતે એવણની ટોળી ખેલો કરવા ગઈ હતી ત્યારે કરાંચી અને લાહોરના દોસ્તોઓએ અકેકો સોનાનો ચાંદ એનાયત કીધો હતો. ૧૯૦૫ માં એવણને લાહોરના સોનેરી મંદીરના પુંજારી મી૦ રકતબીશનસીંગે ખરા કસબનો એક કલગીદાર હાર તથા શીયાલ ને પાઘડી ભેટ આપ્યા હતાં તથા બીજા ગ્રહસ્થોએ બી શીયાલો વીગેરેની ભેટ આપી હતી. એ પછી કાશમીરના માહારાજાએ જમુ શેહરમાં ખેલો કરવાને બોલાવ્યા હતા જ્યાં મહારાજાએ શેઠ બાલીવાલાને એક સોનાનો ચાંદ, શાલ અને ચાંદીના ટી શટ ભેટ આપી દરેક એકટરને શાલ આપી હતી. ૧૯૦૬ માં તારદેવ ઉપર એવણની બાંધેલી નવી નાટકશાળા ખુલ્લી મુકાઇ હતી. મરહુમ ઘણાખરા ખેલોમાં રમુજી પારટ ભજવતા હતા અને એવણની એકટીંગથી તમાશબીનોને ઘણીજ રમુંજ ઉપજતી હતી. ૧૮૭૨ માં રાગબાગ નામના ગાયનની ચોપડી તેમજ બીજા ઘણા ગાયનો તથા નાટકો રચી પ્રગટ કીધા હત. ૧૮૯૯ માં ભાગયા શેઠ મંગોલના મરણ બાદ શેઠ ખરશેદજી મજકુર કંપનીના એખલા માલેક થયા હતા. ઇસલામી

ધરમખાતાંઓના લાભો માટે નાટક કરી મદદ કરવાથી ટરકીના નામદાર સુલતાને એવણને આરડર ઓફ મેરીતનો સુનાનો ચાંદ એનાયત કીધો હતો. એવણ એક ફ્રીમેશન હતા અને મીઠા સ્વભાવના, સભ્યતાવાલા તથા ખુશ મીજાજી હતા.

શેઠ જીવનજી નવરોજી ભીલાડવાળા રોજ ૯ મો માહા ૧ લા ને દીવસે ભીલાડના પોતાનાં મકાનમાં મનની અસથીર હાલતમાં માથામાં રીવોલવર ફોડી આપઘાત કીધો હતો. મરનારનાં રવાનને તેજ દીને સરોડા લાવી અત્રલમંજલ પોહોંચાડવામાં આવ્યું હતું. ભીલાડ તથા તેની આજુબાજુના ગામમાં એવણની જમીનો તથા મીલકતો આવેલી છે. સરકારમાં મરનાર સારૂ માન ધરાવતા હતા. સરકાર પ્રત્યેની સારી સેવાઓ માટે એવણને સારી સરટીફીકેટ મલી હતી અને હથીયારબંધીના કાયદાની તેમને છુટ બક્ષી હતી. મરનારે ભીલાડ ખાતે પોલીસ સ્ટેશન અને પોસ્ટ ઓફીસનાં મકાનો પોતાને ખરચે બંધાવી સરકારને સ્વાધીન આપેલાં છે. એવણ મેસોનીક લોજનાં મેમ્બર હતા.

ખા૦ બા૦ ધનજીશાહ એદલજી કોઠાવાલા ૫૯ વરસની વયે રોજ ૧૧ મો માહા ૧ લા ને દીને નાદોદ ખાતે મરણ પામ્યા હતા. ત્યાંથી મરહુમના રવાનને અંકલેસ્વર લાવી અત્રલમંજલ પોહચાડવામાં આવ્યું હતું. મરહુમ રાજપીપલા સ્ટેટ હસ્તકના નાદોદના દીવાન હતા. એવણે આડત્રીશ વરસ સુધી સરકારી અને દેશી રાજ્યની નોકરી પ્રમાણીક અને બાહોશીથી બજાવી સરકાર તથા લોકોનો ચાહ અને વીસવાસ જીતી લીધો હતો. ૧૮૭૧ માં મેટ્રીક થઇ ૧૮૭૫ માં બ્રીટીશ સરકારની નોકરીમાં જોડાઈ ૧૮૮૬ સુધીમાં એવણે સુરત, અમદાવાદ, વગેરે જીલ્લાઓમાં કેળવણી તથા મેહેસુલ ખાતાંઓમાં ઓધાઓ ભોગવ્યા હતા. ૧૮૮૬ માં છઠી ગ્રેડના ડેપ્યુટી કલેકટર અને ૧૮૯૦ ની તા૦ ૩ જી મારચે રાજપીપલા સ્ટેટના સીનીયર મદદનીશ એડમીનીસ્ટ્રેટર નેમાયા હતા. તે પછી એ રાજ્યના દીવાનના જોખમ ભરેલા ઓધા ઉપર મરહુમને માહારાજાએ નેમ્યા હતા. દેશી રાજ્યની નોકરીમાં ચાલુ રહી સરકારી નોકરીમાં પાયરી દર પાયરીએ ચહડી ફર્સ્ટ ગ્રેડ ડેપ્યુટી કલેકટરની ગ્રેડમાંથી બે વરસ ઉપર એવણ પેનસન ઉપર રીટાયર્ડ થયા હતા. પણ દીવાન તરીકે એવણે મરણ સુધી ઓધો ચાલુ બજાવ્યો હતો. મરહુમ એકમારગી ને નીખાલેશ દીલના હતા. એવણને ખાન બહાદુરનો ખેતાબ નામદાર સરકારે એનાયત કીધો હતો.

શેઠ મનચેરશાહ બમનજી માસતર ૫૧ વરસની વયે રોજ ૧૧ મો માહા ૧ લા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણ મેત્રીક થયા પછી ૧૮૮૧ માં પ્રીવીયસ અને ૧૮૮૫ માં બી. એ. થયા હતા. એ પછી સરકારી નોકરીમાં સેક્રેટરીએટ ખાતામાં જોડાઇ તેના જનરલ ડીપારટમેંટના સુપ્રીંટેનડંટ નેમાયા હતા. એવણે જોડ્યા પ્રાંતનાં ટરમીનલ ટેક્સ બાબે કરેલો રીપોરટ ઘણો ઉપયોગી માલમ પડયો હતો. મરહુમ ઘણા મેહેનતુ અને અછા તરનાર હતા. અત્રેની ફ્રીમેશન પંથના એવણ પ્રેસીડંટ હતા, અને એ ઓધા ઉપરથી ઘણા ભાષણો કીધા હતા. એવણને મુસાફરીનો શોખ હોવાથી આખા હીંદુસ્તાનની મુસાફરી કીધી હતી.

શેઠ અરદેશર જમશેદજી ઉમરીગર જે. પી., ૪૯ વરસની વયે રોજ ૧૪મો માહા ૧લાને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણ નાની ઉમરથી પોતીકા બાપીકા દારના ધંધામાં દાખલ થઇ, પોતાના ભલા ખવાસ અને લાયકીથી સરકારમાં તેમજ આ શેહેરની સરવે કોમમાં ઘણા લોકપ્રીય થઇ પડયા હતા. મરહુમ બીજાઓ જોડે લશકરી જાહેર પ્રસંગો વખતે થતી મોટી પારટીઓ તેમજ

બીજા જાહેર મોટા મેલાવડાઓ વખતે રીફ્રેશમેન્ટ પુરૂં પાડવાનું કંટ્રાક્ટ લેતા હતા. કલ્યાણી તાલુકાના આબકારી કોનત્રાક્ટરનું કામ ભાગમાં કરતા હતા. મુંબઇની પોલીસ ફોજના મરનાર એક ઘણા વીશ્વાશુ અને ઉપયોગી સલાહકારક હતા. આપણા શેહેરમાં થતાં હુલડ અને તોફાન વખતે પોતાના જીવની દરકાર ન રાખતાં ઘણી કીમતી મદદ આપી સરકારની ઘણી સેવાઓ બજાવવાથી તેની જાબજા તારીફ સરકારી દફતરોમાં નોંધાયલી છે. ૧૯૦૬માં એવણને સુલેહના અમલદાર નેમયા હતા. પોતે એકમારગી હતા, પણ સરવેને નાણાંની સારી મદદ આપતા હતા, અને કોઇબી દુખી માણસ તરફ એવણ હમેશ દીલસોજી રાખતા હતા. મરહુમ અસલી ઢબના ભણનાર ગણનાર અને દીન ચુસ્ત હતા. મરનારની પાયદસ્ત ક્રીયા વેલા પોલીસ ખાતાના કેટલાકો ખાસ બંદોબસ્ત સાથ એવણને સેવટનું માન આપવા હાજર થયા હતા.

શેઠ એદલજી ડોશાભાઇ ભરૂચા ૭૩ વરસની વયે રોજ ૨૩ મો માહા ૧ લાને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમનો જન્મ ભરૂચમાં થયો હતો. મુંબઇથી થાણા સુધી જી. આઇ. પી. ની લાઇન બંધાઇ હતી ત્યારે બોરીબંદરના સ્ટેશન માસતર નેમાયા હતા. તે પછી જામખંડીના રાજાના સ્ટેટ કારભારી તરીકે રહયા હતા. એવણની તબીયત ઠીક નહી ચાલવાથી એ નોકરી છોડી મીલ ઉદ્યોગમાં પડયા હતા. કુરલા મીલ, કોલાબા મીલ તથા બીજી કેટલીક મીલોમાં મેનેજર તરીકે મરહુમે કામ કીધું હતું. છેલ્લે મરહુમે દારૂના ધંધામાં બી જીપલાવ્યું હતું અને કેટલોક વખત સુધી એ ધંધો કીધો હતો. લોરડ રેના વખતમાં નેમાયલા આબકારી કમીશનમાં એવણની જમાની લેવામાં આવી હતી. મુંબઇના દારૂવાળાઓએ પોતાની એસોસીએશન સ્થાપી હતી, તેના એવણ સરનશીન નેમાયા હતા. ડા૦ બલેનીની યાદગારી રાખવા માટે ઉબા કીધેલા ફંડમાં નાણાં ભરાવવાને મરહુમે ઘણી મેહેનત કીધી હતી. ચીરાબજાર તરફની બોમ્બે બેનીવોલંટ લાયબ્રેરીના સેક્રેટરી તરીકે ઘણા વરસ સુધી કામ કીધું હતું.

ડા૦ સોરાબજી ફરદુનજી ગજદર રોજ ૨૪ મો માહા ૧લા ને દીને વલસાડ ખાતે મરણ પામ્યા હતા. મરહુમનો જનમ ગણદેવીમાં થયો હતો અને ત્યાંની સ્કુલમાં કેળવણી લઇ ૧૮૭૨ માં મેત્રીકમાં પસાર થઇ ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમા જોડાઇ ૧૮૭૮ માં એલ. એમ. એન્ડ એસ. ની ડીગ્રી મેલવી હતી. કોલેજમાં અભીયાસ દરમ્યાન એવણને ત્રણ વખત સ્કોલરશીપો મળી હતી. મરહુમને નામદાર ગાયકવાડ સરકારે કડી, અમરેલી વગેરે ઠેકાણે સીવીલ સરજ્યન નેમ્યા હતા. એ પછી વડોડરા વગેરે ખાતેની જુદી જુદી હાસપીટલોમાં કામ કીધું હતું. એવણે જેલ સુપ્રીંટેનડંટ તરીકે મેડીકલ સ્ટોરમાં તેમજ લેડી ડફરીન હાસપીટલમાં સીવીલ સરજ્યનનો ઓધો ભોગવ્યો હતો અને લાંબો વખત વેર ચીફ મેડીકલ હાફીસરબી નેમાયા હતા. મરહુમે ૩૨ વરસ સુધી નામદાર ગાયકવાડની વફાદારીભરી નોકરી બજાવી ગયે સાલ રીટાયરડ થયા હતા. પોતાની નોકરી દરમ્યાન એવણે માહારાજાના તેમજ મરહુમ પ્રીન્સ ફતેહસીંહરાવના ફીઝીસીયન તરીકે ઘણી કાળજીથી કામ કીધું હતું. ૧૮૯૮ માં માહારાજા ગાયકવાડના છોકરાંઓની સાથે ચીન જાપાનની મુસાફરીએ ગયા હતા. મરહુમના ઉપર રાજ કુટુંબનો પુરનો વીસવાસ હતો. એવણ નવસારીની મેહરજીરાણા લાયબરેરીની કારોબાર મંડળીના મેમબર હતા.

શેઠ જાહાંગીર હોરમજી મેહતા ૨૬ વરસની વયે રોજ ૨૮ મો માહા ૧ લાને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ ૧૯૦૨ માં મેત્રીકમાં પસાર થઇ ૧૯૦૬ માં ગ્રેજ્યુએટ થઇને પુણાની એનજીનીયરીંગ કાલેજમાં જોડાયા હતા. ૧૯૦૯ માં એલ. સી. ઇ. થયા પછી એવણે સરકારી

પબલીક વરકસ ખાતાંમાં ઓધો મેળવ્યો હતો. એ પછી વધુ અભીયાસ કરવા માટે એડીનબરોની યુનીવરસીટી કાલેજમાં જોડાયા હતા. એવણે દરેક પરીક્ષા ચહડતા માન સાથ પસાર કરી પોતાના પ્રોફેસરો પર પોતાની કાબેલીયતનો ઉંચો છાપ બેસાડયો હતો. ગયા મારચ મહીનામાં છેવટની પરીક્ષામાં બેસનાર હતા પણ તેની બે મહીના અગાઉ સીક પડવાથી હીંદુસ્તાન પાછું ફરવાની મરહુમને ફરજ પડી હતી. એવણુની લાયકાત અને હુશીયારીની કદર પીછાની એડીનબરો યુનીવરસીટીના પ્રોફેસરોએ એક ખાસ ઠરાવ પસાર કરી હીંદુસ્તાન આવ્યા અગાઉ એવણુની એખલાનીજ પરીક્ષા એક મહીનો આગમજથી લીધી હતી. જેમાં મરહુમ પસાર થવાથી યુની-વરસીટીનું કાનવોકેશન ખલાસ થતાં એવણુની ઇજનેરી બી. એસ. સી. ની ડીગ્રી મુંબઇમાં મોકલાવી હતી. આ એક અસાધારણ બનાવ હતો. એવણુ રાંક તથા મીલનસાર હોવાથી સરવેમાં લોકપ્રીય થયા હતા. એડીનબરોથી નીકલતી વખતે ત્યાના પારસી યુનયને એવણુના માનમાં ખાણાનો મેલાવડો કીધો હતો. એવણુ લંડનના બાદશાહી સેનીટરી ઇનસટીટયુટનાં એક મેમબર હતા.

ડા૰ રૂશતમજી પેસતનજી ભરૂચા ૬૪ વરસની વયે રોજ ૩જો મહા ૨જા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. શેઠ ફરામજી પાંડેને ત્યાં મરહુમના બાવા રહેલા હોવાથી એવણુબી ત્યાંજ રહેતા હોવાથી અને એવણુ જાતે ચચલ તથા હોશીયાર હોવાથી શેઠ ફરામજી પાંડેએ ડા૰ રૂશતમજીને સ્કુલ તથા કોલેજમાં અભયાસ કરવામાં ઘણી મદદ આપી હતી. ૧૮૬૯માં એવણુ મેત્રીક થઇ મેડીકલ કોલેજમાં જોડાઇ ૧૮૭ માં ડાકટરની એલ. એમ.ની પરીક્ષા પસાર કરી સરકારી નોકરીમાં રહયા હતા. મરહુમને મેડીકલ કોલેજના અભીયાસ દરમ્યાન બે સ્કોલરશીપો બી મલી હતી. ૧૮૭૮માં એવણુને કોલાબાની પાંડેની સેનેટરીયમમાં બીમારોને તતકાલીક મદદ મલે તે માટે રાખ્યા હતા. એવણે પોતાના મરણ સુધી લગભગ ૩૬ વરસ વેર એ સેનેટરીયમમાં રેસીડંટ ફીઝીશીયન અને મેડીકલ સુપ્રીંટેનડંનટ તરીકે ઓધો ભોગવ્યો હતો. પોતાની હોશીયારીથી કોલાબાના લતા ઉપર સારી ખાનગી ગરાકી મેલવી હતી. મરહુમે પોતાના માતાજીને નામનું ખાતું પડાવી રૂ. ૫૦૦૦ પાટીટ હાસપીટલમાં આપ્યા હતા.

ખા૰ બા૰ મનચેરજી રૂસ્તમજી ઘોલુ સી. આઈ. ઇ ૬૯ વરસની વયે રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જાને દીને મરણ પામ્યા હતા. ૧૮૪૫માં મરહુમ એડનમાં સરકારી નોકરીમાં જોડાયા પછી ૧૮૬૯ માં એડનની રેસીડંટની કોરટના એકાઉનટંટ નેમાયા હતા. એડનની પારસી લાઇબરેરીના ૧૮૭૧ થી ૧૮૮૮ સુધી મરહુમ સરનશીન હતા. ૧૮૭૧ માં એડન મ્યુનીસીપાલીટીના એકાઉનટંટ અને ૧૮૭૩ માં ત્યાંની રેસીડંટના કોરટના રેજીસ્ટ્રાર નેમાયા હતા. ૧૮૭૫ માં નામદાર મરહુમ માહારાણી વીકટોરીયાના પાટવી કુંવર પ્રીન્સ ઓફ વેલસે એડનમાં ભરેલી લેવીમાં મરહુમને હાજર થવાનું માન મળ્યું હતુ. ૧૮૭૮ મા એવણુને એડનના પોલીટીકલ રેસીડંટની કોરટના રેજીસ્ટ્રાર નેમી બીજા વરગના મેજીસ્ટ્રેટ અને સ્મોલ કોઝ કોરટનાં જડજની સતા આપી હતી. ૧૮૮૪ માં એવણુને એડનની જેલના સુપ્રીટેનડંટ, ૧૮૮૫ માં પહેલા વરગના મેજીસ્ટ્રેટ અને ૧૮૮૮ માં કામચલાઉ ચોથા મદદનીશ રેસીડંટ નેમયા હતા. ૧૮૮૭ માં મરહુમને ખાનબહાદુરનો ખેતાબ અને સને ૧૮૯૭ માં સી. આઇ. ઇ. નો ખેતાબ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. ૧૮૮૯ માં એવણુને એડનના બારાના પોરટ ટ્રસ્ટી, અને ૧૮૯૦ માં કામચલાઉ છઠા મદદનીશ પોલીટીકલ રેસીડંટ નેમયા હતા. એડનની પારસી અંજુમનનાં ઓનરરી સેક્રેટરી તરીકે મરહુમે લાંબો વખત સુધી સારી સેવા બજાવી હતી. ૧૯૦૩ માં રીટાયરડ થઇ

એવણુ મુંબઇ આવી રહયા હતા. ૧૯૦૪ માં એવણુને જે. પી. નેમ્યા હતા. મરહુમ ક્રીમેશન હતા અને અરબીક ભાષા સારી રીતે જાણુતા હતા.

સરજ્યન મેજર રૂશતમજી બેહરામજી પારખ ૭૮ વરસની વયે રોજ ૨૪ મો માહા ૨ જાને દીને લંડન ખાતે મરણુ પામ્યા હતા. એવણે મુંબઇની વઇદાંની કોલેજમાં જોડાઇ જુદી જુદી સ્કોલરશીપો મેલવી હતી. તે પછી મરહુમને ૧૮૫૩ માં તબીબી ધંધો ચલાવવાની સનદ મલી હતી. કોટના ધરમના દવાખાનાની મેનેજીંગ કમીટીના એવણુને મેંબર ચુંટી કહાડયા હતા. ૧૮૫૫ માં સનદી નોકરીની પરીક્ષા આપવા માટે એવણુ લંડન ગયા હતા ત્યારે એપેલો બંડર ઉપર ઘણા લોકો એવણુને માન આપવા હાજર થયા હતા કારણુ કે આ પરીક્ષા આપવા માટે એવણુ પહેલાજ દેશી ગ્રહસ્થ તરીકે જતા હતા. વળી એવણુને એક માનપત્ર તથા પરસ દેશીઓ તરફથી આપવામાં આવી હતી. ૧૮૫૭ માં સનદી નોકરીની પરીક્ષા પસાર કરી મુંબઇ આવ્યા બાદ લશકરી ખાતામાં રહેવા પછી સીવીલ ખાતાંમાં એમની બદલી થઈ હતી. ૧૮૬૮ માં રતનાગીરીના કામચલાઉ સીવીલ સરજ્યન નેમાયા હતા. ૧૮૬૯ માં એવણુને સરજ્યન મેજરની પદવી મળી હતી. ૧૮૭૪ માં નામદાર મહારાણી વીકટોરી-આએ સેંટ જેમસીસ પેલેસમાં ભરેલી લેવીમાં મરહુમને હાજર થવાનું માન મલ્યું હતું. એવણુ રીટાયરડ થવા પછી લંડન જઇ રહયા હતા.

એરવદ હીરજીભાઇ અસપંડયારજી ખંબાતા ૭૨ વરસની વયે રોજ ૩૦ મો માહા ૩જા ને દીને વાંદરા ખાતે મરણુ પામ્યા હતા. ૧૮૫૭ માં મરહુમને એલફીનસટન ઇનસ્ટીટયુટમાંથી વેસ્ટ સ્કોલરની પદવી મલી હતી અને એવણુ એલફીન્સતન કોલેજના શરૂઆતના ઝળકતા ચેલાઓમાંના એક હતા. એવણે પોતાની જીંદગીનો મોટો ભાગ વેપારી લાઇનમાં ગુજાર્યો હતો, તોપણુ એવણુ ઉંચાં સાહીત્યના પુજારી હતા, અને અગતના સવાલો ઉપર વરતમાનપત્રોમાં પોતાની વીદવત્તા અને અનુભવનો લાભ આપતા હતા. "હીંદી પંચ"ના શરૂઆતથી એવણુ તેના અંગ્રેજી વીભાગના મુખ્ય લેખક હતા. મરહુમ અંગ્રેજી ભાષા અને અંગ્રેજી કવીતા લખવામાં કુશલતા ધરાવતા હતા. મરહુમે યુરોપની મુસાફરી કીધી હતી તેમજ સખાવતી ખાતાંઓમાં પોતાથી બનતી નાણુંની મદદ આપતા હતા.

શેઠ મનચેરજી અરદેસર ભરૂચા ૬૮ વરસની વયે રોજ ૧૨ મો માહ ૪ થા ને દીને સક્કર ખાતે મરણુ પામ્યા હતા. એવણુ સક્કરમા લગભગ ચાલીસ વરસ થયા રહ્યા હતા. પેહલાં થોડાં વરસ એવણુ કોમેસરીએટ ખાતામાં ચાકરીએ રહયા પછી નોરથ વેસ્તરન રેલવેમાં ગારદ તરીકે રહયા ને સરકારની વફાદારીથી લગભગ ૨૭ વરસ નોકરી કરી હતી. છેલ્લા થોડાં વરસ થયા રીટાયરદ લાઇફ ગુજારતા હતા. એવણુ સકરના પારસી તથા પરકોમમાં લોકપ્રીય થઇ પરયા હતા ને નમરતાવાલા તથા પરોપકારી ગ્રહસ્થ હતા.

અવસ્તાના જાણીતા અભીયાસી મરહુમ એરવદ એદલજી કેરસાસપજી આંટીયા ૭૦ વરસની વયે રોજ ૧૭ મો માહા ૪ થાને દીને નવસારી ખાતે મરણુ પામ્યા હતા. મરહુમનો જનમ નવસારીમાં થયો હતો અને એવણુ ૧૬ વરસની વયે મુંબઇમાં આવ્યા હતા. સર જ. જી. પહેલા બારોનેટની યાદમાં ઉભી થયલી મદરેસામાં એવણે અવસ્તા અને પહેલવીનો સંપુરણુ અભયાસ કરી ઇંગ્રેજી અને સંસકરતની કેળવણી લઇ સ્કોલરશીપો તથા ચાંદો મેલવ્યા હતા. એ પછી એ મદરેસાના અવસતાના શીક્ષક તરીકે જોડાઇ ૫૧ વરસ સુધી એ મદરેસા

સાથે સબંધ રાખ્યો હતો. ૧૯૧૩ ની તા૦ ૪ થી માર્ચે સર જમશેદજી ઇનસ્ટીટયુટમાં મુંબઇના નામદાર ગવરનરની કાઉનશીલના મેમબર ઓ૦ સર કલોડ હીલના પ્રમુખપણા હેઠળ સર જ. જી. મદરેસાની જુબીલીના થયલા મેલાવડામાં મરહુમને જુબીલી મેડલ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. સર જમશેદજી જીજીભાઇ બેનીવોલંટ ઇનસટીટયુશન ખાતે અપાતી ધરમનીતીની કેળવણીના ખાતાંના ઉપરી હતા અને દર વરસ પારસી પંચાયત હસ્તક ચાલતી નિશાળોનાં છોકરાંઓની ધરમ કેળવણીની પરીક્ષા લેવાને ગુજરાતના જુદા જુદા ગામો ખાતે જતા હતા. મરહુમે ૧૮૭૭ માં જરથોસ્તી ધરમ શીક્ષકની ચોપડી પ્રગટ કીધી હતી, જેની ११ આવૃતીઓ નીકળી છે. ૧૯૦૦ માં કારનામે અરદશીર બાબકાન નામની કેતાબ પહેલવી અને ઝંદ ભાષામાં અને ૧૯૦૧ માં વંદીદાદનો ટેકસટ અવસ્તા હરફે મુંબઇની પારસી પંચાયતના ટરસ્તી સાહેબોની ફરમાસથી છપાવી પ્રગટ કીધો હતો. યજદેજરદી સને ૧૨૭૭ માં વલસાડ ખાતે શેઠ ધનજીરાને નામે બંધાયલા દખમાની થયલી શરૂઆતની ક્રીયા વખતે મરહુમને એક શીયાલ એનાયત થઇ હતી. જરથોસ્તી દીનની ખોજ કરનારી મંડળીના ખજાનચી તથા રાહનુમાએ માજદયસનાન મંડલીના કારોબારી સભાસદ હતા. મરહુમ નમાના તથા ઘણા સાલેશ હતા. મરહુમના મરણ માટે પારસી પંચાયતના ટરસ્ટી સાહેબોએ તેમજ જરથોસ્તી ધરમ સંબંધી કેળવણી આપનારી અને જ્ઞાન ફેલાવનારી મંડળીની કારોબાર મંડળીએ દલગીરીના ઠરાવો પસાર કીધા હતા.

ખા૦ બા૦ રૂસતમજી હોરમસજી કોટવાલ ૫૫ વરસની વયે રોજ ૨૯ મો માહા ૪ થાને દીને અહમદનગર ખાતે મરણ પામ્યા હતા. મરહુમનો જન્મ સુરતમાં થયો હતો અને ૧૮૭૫ માં મેત્રીક થઇ ૧૮૭૮ માં બ્રીતીસ સરકારની પોલીસ ખાતામાં જોડાયા હતા અને ખેડા, ભરૂચ પુણા વગેરે ઠકાણે નોકરી કીધી હતી. ૧૮૮૯-૯૦મા ખાનદેશ ખાતે મદદનીશ પોલીસ સુપરીન્ટેડંટના ઓધા ભોગવ્યા હતા. ૧૮૯૩ની જાનેવારીથી ૨૦ મહીના સુધી વડોદરા રાજ્યના પોલીશ નાયબ સુબા નેમાયા હતા, પાછા બ્રીતીશ નોકરીમાં જોડાઇ ૧૮૯૫-૯૭માં બીજાપોરનાં કામચલાઉ પોલીશ સુપ્રીનટેનડંટ અને ૧૮૯૮મા કોલાબા તથા થાણા જીલ્લાના પોલીશ ઇન્સપેકટર થયા હતા. ૧૯૦૧ માં થાણા જીલ્લાના ત્રીજી ગ્રેડના સુપરીનટેનડંટ નેમાયા હતા અને ૧૯૦૨ માં કચ્છભુજના પોલીસ કમીશનર નેમાયા હતા જે ઓધો ૧૨ વરસ સુધી યાને મરણ સુધી ભોગવ્યો હતો. ૧૮૯૭ માં મરહુમને ખાન બહાદુરનો ખેતાબ એનાયત કીધો હતો. સુરત નાનપરા રીડીંગ રૂમ અને લાયબ્રેરીની કમીટીમાં મરહુમની નેમણુક થઇ હતી.

શેઠ દીનશાહ બમનજી આંટયા ૬૭ વરસની વયે રોજ ૩૦મો માહા ૪થાને દીને વાંદરા ખાતે મરણ પામ્યા હતા. મઉની જરથોસ્તી સ્કુલમાં શીક્ષક તરીકે એવણ થોડો વખત રહયા પછી ૧૮૭૪માં મઉમાં રેલવે ખાતામાં એકાઉનટંટ નેમાયા હતા. ૧૮૮૨માં રજપુતાના સ્ટેટ રેલવે બંધાયા પછી એવણને અજમેરના એસટેબલીશમેંટ વીભાગના વડા નેમયા હતા, તે પછી રજપુતાના માળવા રેલવે બરોડા રેલવે સાથ જોડાઇ ત્યારે એવણની નોકરી ૧૮૯૩માં મુંબઇમાં માગવામાં આવી અને એવણને આખી બરોડા અને રજપુતાના લાઇનના એસટેબલીશમેંટ ઓડીટ વીભાગનું વડપણ આપ્યું હતું. ૧૯૦૩માં સરકારી નોકરીમાંથી રીટાયર થયા ત્યારે બરોડા રેલવેએ તેમની નોકરીનો લાભ મેલવયો અને એવણે ૬૦ વરસની ઉમર પુરી કરવા છતા ખાસ અપવાદ તરીકે રેલવે અમલદારોએ વેલાતની બોર્ડ પાસ શેઠ આટયા માટે બાહાલી મેલવી ૧૯૦૮ સુધી એવણને પોતાના ઓધા ઉપર રાખ્યા હતા. એવણની કીમતી સેવાના બદલમાં મરહુમ

રીટાયર્ડ થયા ત્યારે જીંદગી સુધીની એવણને કારડ પાસ આપી હતી. મરહુમને રેલવેને લગતા હીસાબી તરીકે બહુ અનુભવ હતો અને પોતાના ઉપરી અમલદારોનો સારો ચાહ મેલવ્યો હતો.

શેઠ જમશેદજી પેસતનજી દસ્તુર સોલીસીટર ૩૮ વરસની જવાન વયે રોજ ૪ થો માહા ૫ માને દીને જલંદરની બીમારીથી મરણ પામ્યા હતા. મરહુમે ભરૂચ હાઇ સ્કુલમાં કેળવણી લઇ ૧૮૯૨ માં મેટ્રીક્યુલેશનની પરીક્ષા પસાર કરી જેમસ ગ્રોવસ સ્કોલરશીપ મેળવી એલફીન-સ્ટન કોલેજમાં જોડાયા હતા. ૧૮૯૯ માં બી. એ. અને ૧૯૦૨ માં એલ. એલ. બી. અને ૧૯૦૯ માં સોલીસીટર થયા હતા. એ પછી અતરેની મેસરસ બીકનેલ મેહરવાનજી અને રોમરની પેઢીમાં જોડાઇ સોલીસીટરનો ધંધો કરતા હતા.

શેઠ ફરામજી ધનજીભાઇ હાડવઇદ ૭૩ વરસની વયે રોજ ૨૯ મો માહા ૫ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ શેઠ ફરામજી પ્રખ્યાત ભીમજી ખાનદાનના કુટુંબના હતા. એવણ કોટમાં દાદીશેઠની અગીયારી સામે ભીમજી બ્રધરસ હાડવઇદ નામની પેઢીમાં પોતાના વડા ભાઇ શેઠ મેહરજીભાઈ સાથે લગભગ ૧૫ વરસ થયા હાડવઇદનો ધંધો કરતા હતા. નાનપણથીજ એવણ પોતાના બાવાના હાથ તળે હાડવઇદની તાલીમ લઇ હુશયાર થયા હતા. એવણે પોતાના ધંધાની કુશળતાથી ઘણા દરદીઓને રાહાત આપી હતી. પારસી પંચાયત હસતકથી ચાલતું ધરમનું હાડવઇદ ખાતું પોતાના ભાઇની સાથ ચલાવતા હતા.

મરહુમ શેઠ નશરવાનજી મેરવાનજી પાંડે ને મરહુમ શેઠ મેરવાનજી પાંડેની ચેરીટીની ટ્રસ્ટ બોર્ડના મેનેજીંગ ટ્રસ્ટી ૬૩ વરસની વયે રોજ ૩૦ મો માહા ૫ માને દીને હરદય એકાએક બંધ પડવાથી મરણ પામયા હતા. મરનાર પોતાના બાપના મરણ પછી પાંડેના ધર્મખાતાંનો વહીવટ અચ્છી કાબેલીઅતથી ચલાવતા હતા. મરહુમ શેઠ મેરવાનજીનાં મરણ પછી તેવણના એક માંગનારા શેઠ મનચેરજી હોરમસજી કામાએ હાઇ કોર્ટમાં લખો રૂપીઆની ફર્યાદી માંડી એવી દાદ ચાહી હતી કે જે વખતે શેઠ મેરવાનજી પાંડેએ ધર્મખાતાં સ્થાપ્યાં તે વખતે તેવણ કરજદારી હાલતમાં હોવાથી તેવણે સ્થાપેલાં ધર્મખાતાં રદ કરી કોર્ટે તેવણના માગનારાઓને રૂપીઆ અપાવવા. નજદીક બે અઠવાડયાં સુધી નામદાર સર ચાર્લસ સારજંટ આગળ એ કેસ ચાલ્યો હતો. જે વખતે મરહુમ શેઠ નશરવાનજીએ પોતાના મુરબીનું ધર્મખાતુ કયદાસર છે એમ પુરવાર કરી આપવાને ભારે રંજ અને મેહેનત કીધી હતી. આજે એ ધરમખાતાંઓ જે હયાતીમાં છે તે મરનારની તે વખતની અથાગ મહેનતને આભારી છે. ગુજરાતી તથા અંગ્રેજી સાહીતયના તેવણ સારા અભયાસી હતા. એવણના હાથમાંના જે ધર્મ-ખાતાં હાલ છે તે પાંડેની કોલાબા ખાતેની સેનીટેરઅમ, કરેલવાડીની પાંડેની ધર્મશાળા અને ગહંબાર ફંડ છે. મરનાર ગરીબ લાચાર જરથોસ્તીઓ પર સારી રેહેમ રાખતા હતા. મરહુમ શેઠ નશરવાનજીની નવજોતની ખુશાલીમાં એવણના બાવા શેઠ મેરવાનજીએ ટ્રસ્ટડીડ કરીને લગ-ભગ દોઢ લાખ રૂપ્યો ધરમખાતે આપ્યો હતો. ૧૮૭૬ માં મરહુમ ઇરાન દેશમાં રહેનારા જરથોસ્તીઓને મદદ કરવાના ધરમખાતાની પુંજીના મેનેજીંગ ટ્રસ્ટી હતા. મરહુમે ધરમખાતા-ઓમાં નાણાની સારી મદદ કીધી હતી. મરહુમ એક ફ્રીમેશન હતા. શેઠ મેરવાનજી પાંડેના ધર્મખાતાના ટ્રસ્ટ ડીડની શરત પ્રમાણે મરહુમ શેઠ નશરવાનજીની જગયાએ એવણના વડા દીકરા શેઠ ફરામજી હવે ટ્રસ્ટ બોર્ડના ચેરમેન તથા મેનેજીંગ ટ્રસ્ટી થયા હતા.

ભાવનગરના માજી વડા ન્યાયાધીશ મરહુમ શેઠ મનચેરશાહ નાનાભાઇ રાણીના ૫૧ વરસની વયે રોજ ૧ લો માહ ૬ ઠાને દીને મુંબઈમાં મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ ૧૮૮૧ માં મેત્રીક થઈ ૧૮૮૮ માં ડીસટરીક પલીડરની પરીક્ષામાં પસાર થયા હતા. ૧૮૮૯ માં ભાવનગર રાજ્યના સબજડજ અને ૧૯૦૦માં જોઇંટ સર ન્યાયાધીશ નેમાયા હતા જે ઓધો ૧૩ વરસ વેર ભોગવ્યો હતો. એવણુ મરણુની ૧૦ મહીના આગમચ પોતાની લઠડતી તબીયતને લીધે રીટાયર થયા ત્યારે ત્યાંની પ્રજાએ એવણુના માનમાં કરેલા મેલાવડા વખતે ભાવનગરના નગરશેઠ મી૦ પરભુદાસ ભગવાનદાસે મરહુમ શેઠ મનચેરશાહની સ્તુતી કરતા જણાવ્યું હતું કે એવણે પોતાની પચીસ વરસની કારકીરદીમાં વીવેક, દીલસોજી અને દયાના ઉતમ ગુણોથી રાજા તથા પ્રજાનું મન જીતી લીધાં હતાં. તેમનો પવીત્ર ન્યાય હમેશા દયાથી રહેતો હતો અને નીરદોષ માણુસ દોષ પાત્ર ન બને તેને માટે તેઓ પુરતી કાલજી રાખતા હતા. એવણુ સેવટે સર ન્યાયાધીસની માનવંતી પદવી મેલવવાને ભાગયશાળી થયા હતા. એવણુ સાહીતયના પુંજારી હતા તેમજ સ્વભાવે હસમુખા, શાંત અને સાલેસ હતા.

જાણીતા શેઠ ખાનદાનના મરહુમ લક્ષાપતી શેઠયા જાલભાઇ અરદેશર શેઠનાનાં વીધવા બાઇ આઇમાએ ડાયાબીટસની બીમારીથી ૫૦ વરસની વયે રોજ ૧૦ મો માહા ૬ ઠા ને દીને મહાબળેશ્વર ખાતે મરણ પામ્યાં હતા. તેવણુ આજ કેટલીક મુદ્દત થઇ બીમારી ભોગવતાં હતાં અને મહાબળેશવર વગેરે સીતલ સથળો ઉપરજ રહેતાં હતાં. મરનાર બહુજ સાલેશ, ઉદાર મનોવરતીના તથા સંસાર મંડળમાં માનીતાં હતાં. તેવણુના સ્વાનને મુંબઇ લાવવામાં આવ્યું હતું. મરહુમ બાઇ આઇમાય અતરેના જાણીતા શેહેરી મરહુમ શેઠ દાદાભાઇ માણેકજી શેઠનાના દીકરી થતાં હતાં.

શેઠ અરદેશર ખુરશેદજી કામા ૭૧ વરસની વયે રોજ ૧૯ મો માહા ૬ ઠાને દીને મરણુ પામ્યા હતા. ૧૮૫૬ મા એવણ ઈંગ્લંડ ઉચી કેળવણી લેવા ગયા હતા. ૧૮૬૧ માં નામદાર માહારાણીના ભરથાર પ્રીનસ આલબરટનાં નીપજેલા મરણુ માટે દીલસોજીના પત્ર મોકલ્યો તે મધે શેઠ અરદેશર પણુ સામેલ થયા હતા. એવણે મુંબઇ આવી પોતાના ભાઇઓ સાથ થોડો વખત વેપાર ચાલાવ્યા પછી ચીન જઈ પોતાની બાપીકી પેહેડીનો વહીવટ ચલાવ્યો હતો. એ પેહેડી બંધ થવા પછી મરહુમ મુંબઇ આવી ઘણીક મીલોમાં મેનેજર તરીકે રહયા હતા. ૧૮૪૫ માં ચીનના જરથોસ્તીઓએ સર અવસરે મદદ કરવા ઉઘાડેલા ફંડના મરહુમ એક ત્રસ્ટી હતા. મરહુમે ઘણાક ફંડોમાં નાણુાની સારી મદદ કીધી હતી. મરહુમ શેઠ ખુરશેદજી નશરવાનજી કામા વીધ્યા અભીયાસને ઉતેજન આપવાને ત્રસ્ટ કાઢી ગયા છે જેના મરહુમ શેઠ અરદેશર પોતાની જીંદગી સુધી એક મેનેજીંગ ત્રસ્ટી હતા. વળી એવણુ બાળ કેળવણીની ખીલવણી માટે બહુ ઉલટથી ભાગ લેતા હતા.

. પુણાના જાણીતાં વેપારી શેઠ હોરમઝદ્યાર અસપંદીઆર ઇરાની ૭૫ વરસની વયે રોજ ૨૨ મો માહા ૬ ઠાને દીને પુણા ખાતે મરણુ પામ્યા હતા. મરહુમ અતરે ઇરાનથી પેહલ વેહલા આવ્યા હતા. એવણુ શરૂઆતમાં થોડો વખત નોકરી કરવા પછી વેપાર કરવા તથા કંત્રાકટો લેવા લાગા હતા. મરહુમે પોતાની લાયકી તથા નમનતાઇથી સારૂ માન મેળવ્યું હતું. એવણે પુનાની અંજુમનની દરેહમેહર બંધાવવામાં અને તેને લગતાં ફંડ માટે સારી મદદ કરવાથી

મરહુમના થયલા ઉઠમણા વખતે એવણનું નામ એ દરેહમેહરમાં થતાં જશનો વગેરેમાં દેવાને ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો.

શેઠ નશરવાંનજી દીનશાહ વકીલ ૨૫ વરસની વયે રોજ ૨૨ મો માહા ૬ ઠાને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણે અત્રે પ્રીવયસની પરીક્ષા પસાર કરી ૧૯૦૭ માં આયરલેંડ મધે જાનવરી વઇદાના અભયાસ માટે ગયા હતા અને ત્યાંથી પરીક્ષાઓ પસાર કરી ૧૯૧૧ માં અતરે પાછા આવ્યા હતા. એવણના પીતા જેવણ સ્કોટના તબેલાના માલેક છે તેવણ સાથે ધંધો કરવા લાગા હતા. એવણે એમ. આર. સી. વી. એસ. ની ડબલીનની ડીગ્રી મેલળી હતી અને ઘોડા માટેની સરટીફીકેટ અપવાનો પરવાનોબી એવણ ધરાવતા હતા. મરનાર ચાલાક અને હીમતવાન વેટરીનરી સરજીયન હતા અને તોફાની ઘોડાઓને જેર કરતા હતા. મરણની થોડો વખત અગાઉ ગાડી હાંકી જતા હતા તે વખતે થયલા અકસમાતથી ભેજું થપકાવાથી એવણનું મરણ નીપજ્યું હતું.

લેફ્ટેનંટ કરનલ એદલજી પાલનજી ફ્રેનચમેન ૫૮ વરસની વયે રોજ ૯ મો માહા ૭મા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમનો જનમ પુણા ખાતે થયો હતો. ૧૮૭૩ મા મેટ્રીકમાં પસાર થઇ ૧૮૭૮ માં એલ. એમ. એન્ડ એસ. ની ડાકટરની સેવટની પરીક્ષા પસાર કરી મેકલીનન સ્કોલરશીપ તથા રૂપાનો ચાંદ મેળવ્યો હતો. એજ શાલમાં વેલાત જઇ બીજે વરસે ઈંડીયન મેડી-કલ સરવીસની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી. એવણ પેહેલ વહેલા મદરાસ ઇલાકામાં નેમાયા હતા. ૧૮૮૫માં એવણની નોકરી બરમાહની સરકારને સવાધીન કરવામાં આવી અને ત્યાં સીવીન સરજયન તરીકે ઘણા વરસ નોકરી કીધી હતી. ૧૮૯૧માં એવણને સરજયન મેજરની પદવીએ અને ૧૮૯૯ માં એવણની ૨૦ વરસની નોકરી પુરી થવાથી સરજયન લફ્ટનંટ કરનલની પદવીએ ચઢાવ્યા હતા. એવણ બરમાહ વોલંટીયર ટુકડીમાં જોડાયા હતા અને વરસો સુધી તેના તમીબ હતા. ૧૯૧૧મા મરહુમને સી. આઇ. ઇ. નો ખેતાબ એનાએત કીધો હતો અને દીહલી દરબાર વખતે બરમાહ સરકારના ગેસ્ટ તરીકે ગયા હતા. ૧૯૦૨માં એવણ બરમાહ ખાતે ઇનસપેકટર જનરલ ઓફ પ્રીઝનર્સ અને ડેપ્યુટી ઇનસપેકટર જનરલ ઓફ સીવીલ આસપીટલના ઓધા ઉપર નેમાયા હતા. બરમાહ પ્રાંતની જેલોમાં મોટા સુધારા કરી તથા કદીઓની હાલત સુધારવાની યોજના રચી જે ફતેહમંદીથી પાર પડવાથી સરકારની શાબાસી મેલવી હતી. ૧૯૦૩ માં બરમાની મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટ અને ૧૯૦૭ માં બરમાની હાસપીટલના ઇનસપેકટર જનરલ તરીકે નેમાયા હતા. ૧૯૧૦ માં એવણ રીટાયર થયાં હતા. બરમાના લેફ્ટનન્ટ ગવરનરે તથા ચીફ જસતીસે મરહુમના મરણ માટે દીલસોજના સંદેસાઓ મરહુમના કુટુંબ પર મોકલાવ્યા હતા.

શેઠ આદરજી મનચેરજી જોશી સુરત ખાતે ૮૨ વરસની વયે રોજ ૧ લો માહ ૮ માં ને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણ સુરતી રેશમી કાપડ વણાવવાંનો ધંધો ચલાવતા હતા જે એવણના બાપદાદાથી ચાલતો આવેલો છે. એવણ સુરતના શેહેનશાહી આતશબેહરામના ક્રિયા કામના ફંડનો તથા છાસતીપરાના આદરયાનનો તથા બીજા ઘણા ફંડોનો વહીવટ બીજાઓ સાથ કરતા હતા અને આગેવાંની ભરયો ભાગ લેતા હતા. સુરત ખાતેના જરથોસ્ત સાહેબના દીસાનું ફંદ વધારવામાં મરહુમે જાતી ખંત અને મહેનત લીધી હતી. વળી મરહુમ ધરમ ચુસ્ત અને સ્વભાવે ઘણા રાંક હતા.

આ૦ બા૦ પેસતનજી જાહાંગીર તાલીયારખાન સી. આઇ. ઇ. ૮૩ વરસની વયે રોજ ૯ મો માહા ૮ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમનો જન્મ સુરતમાં સને ૧૮૩૧ માં થયો હતો. એવણે અત્રેની એલફીનસટન ઇનસટીટયુશનમાં ૧૮૪૯ માં જોડાઈ સને ૧૮૫૦ માં કલેર સકોલરની અને બીજે વરસ વેસટ સકોલરની અને ૧૮૫૩ માં નોરમલ સકોલરની ચહડતી પદવી મેળવી હતી. એવણે દર વરસ ઇનામો તવારીખ, તરકશાસ્ત્ર અને ફીનસુફી જેવી બાબદોમાં વારા ફરતી મેળવયાં હતાં. ૧૮૫૪ માં ઉપલાંજ ઇનસટીટયુશનની ટાઉનહોલમાં મળેલી સભામાં સર અરસકીન પેરીવાલો સોનાનો ચાંદ ગવરનર લોરડ એટકીનસનને હાથે શેઠ પેસતનજીને "ખ્રીસતી અને મુસલમાનો વચે થયલી લડાઇના કારણો અને તેથી સુધારાં ઉપર થયલી અસરો" એ બાબદ ઉપર નીબંધ લખવા માટે મલ્યો હતો. મરહુમ રાસ્ત ગોફતારમાં લખાન કરતા હતા, તેમજ ૧૮૫૯ માં સ્ત્રી ગ્નાન માળા નામનાં પ્રગટ થયલાં પુસ્તકમાં બી સંસારી બાબદો માટે લખાણ કીધું હતું અને એવણે જાહેર ભાષણો બી આપ્યાં હતાં. સટુંડસ લીટરરી એંડ સાયનટીફીક સોસાયટી, ગ્નાન પ્રસારક મંડળી તથા જુદી જુદી મંડલીઓના એવણ કારોબારી નેમાયા હતા. શેઠ પેસતનજી ૧૮૫૭ માં ઉતર વીભાગના સબ એસીસ્ટંટ કમીશનર, ૧૮૬૩ માં કામચલાઉ સેટલમેંટ ઓફીસર, ૧૮૬૫ માં ઉતર વીભાગના એલીએનેશન સેટલમેંટ ઓફીસર અને ૧૮૬૮ માં દક્ષીણ વીભાગના કામચલાઉ એલીએનેશન સેટલમેંટ ઓફીસર નેમાયા હતા. એવણે પોતાનો ઓધો ઘણી ચાલાકીથી બજાવવાથી એવણને પોતાના ઉપરીઓ તરફથી ઘણી સાબાસી મલી હતી. ૧૮૭૪ માં વડોદરા ખાતે સેટલમેન્ટ ઓફીસર એવણ નેમાયા હતા અને બીજે વરસ વડોદરાના માહારાજા મહલારાવને ગાદીએથી ઉઠાડી મેલી ત્યાંનો રાજ કારોબાર થોડુંક સુધી હીંદુસ્તાનનાં વાઇસરાયે પોતાના એજંટ કરનલ સર લુઇ પેલીની મારફતે ચલાવયો હતો. તે અમલદારે સરવેના દાવા અને હકો વીશે તપાસ કરવને એક કમીટી નેમી તેના સરનશીન તરીકે શેઠ પેસતનજીને નેમયા હતા. એવણને ૧૮૭૭ માં ખાનબહાદુરનો અને ૧૮૮૨ માં સી. આઇ. ઇ. નો ખેતાબ એનાયત કીધો હતો. આશરે પંદર વરસ ઉપર કીરતીભરેલી નોકરી બજાવી રીટાયરડ થયા હતા. મરહુમ મીલનસાર, સાદા અને રાંક હતા. મરહુમના ઉઠમણાની કીયા નારગોલ ખાતે થઇ હતી અને મરહુમના કુટુંબ ઉપર દીલાસા પત્ર મોકલાવી આપ્યું હતું.

અખબારે સોદાગરના માલેક શેઠ કાવસજી દાદાભાઇ ૬૮ વરસની વયે રોજ ૧૨ મો માહા ૮માને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણે ઘણા વરસો સુધી અખબારે સોદાગર નામનું ન્યુસપેપર મુંબઈમાં ચલાવ્યું હતું જે પત્ર એવણનાં બાવાના વખતથી ૧૮૫૨ થી નીકલવા માંડયું હતું. મરહુમે પોતાના પીતાનાં હાથ હેઠલ પ્રેસ ચલાવવાની અછી તાલીમ મેલવી હતી અને એ પત્રની કિર્તી જાલવી રાખવાનો સારો પ્રયાસ કરયો હતો, પરંતુ એમની નાદુરસ્ત તમીયતને લીધે એ પેપર કેટલાક વરશ સુધી ચલાવ્યા બાદ મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ રતનજી ચીચગરને વેચાતું આપ્યું હતું. એ પછી મરહુમ રીટાયરડ જીંદગી ગુજારતા હતા. એવણ ઘણા રાંક તથા સાલેસ સ્વભાવના હતા તેથી સરવેનો ચાહ જીતી લેતા હતા અને કોઇનુ બી કામ કરી આપવાને હમેશ તતપર રહેતા હતા. મરહુમે પાક ખોરદેહ અવસ્તાનાં દલદાર દફતરો છાપી કેટલીક વખત પ્રગટ કીધાં હતા.

મરહુમ શેઠ ફરામજી કેખશરૂ પાટક ૬૬ વરસની વયે વાંદરા ખાતે રોજ ૨૨ મો માહા ૮ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. ૧૮૭૪માં મરહુમે હાઈ કોરટ પલીડરની પરીક્ષા પસાર કરી

અત્રેની સ્મોલ કૉઝીઝ કોરટમાં લગભગ ૩૫ વરસ સુધી વકીલનો ધંધો કીધો હતો. વળી એવણુને કોરટ તરફથી હીસાબ તપાસવા તથા લવાદીનું કામ મલતું હતું. એવણુ સમોલ કૉઝીઝ કોરટના વકીલોની એસોશીએશનના પ્રમુખ હતાં. મરહુમ ૧૮૮૨થી ૩ વરસ સુધી એલેક્ઝાંડરા સ્કુલના ઓનરરી સેક્રેટરી હતાં. એવણુ ફ્રીમેસન હતા અને વેલાતની મુસાફરીએ બી ગયા હતા. દુકાળના ફંડોમાં તથા બીજા ધરમખાતાંઓમાં સારી મદદ કીધી હતી.

મરહુમ શેઠ દાદાભાઇ નશરવાનજી કેરાવાલા, જે. પી., ૭૦ વરસની વયે રોજ ૨૪ મો માહા ૮ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમનો જનમ સુરતમાં થયો હતો. મરહુમ સેક્રેટરીયટમાં કલારકની નોકરીએ રહયા હતા અને તે પછી થોડો વખત સુધી શેર દલાલનો ધંધો કીધો હતો. એ પછી એવણે વીકટોરીયા ગાડીઓ શહેરમાં ફરતી રાખી હતી અને પોતાની અક્કલ હુશીયારીથી ગાડીના લેસનો આપનાર પોલીસ અમલદારોના દીલ જીતી લીધાં હતાં. લેસનો બાએ તકરારો ઉભી થતી ત્યારે એવણુ બાહોશીથી નીવેડો લાવતા હતા. અને એ ગાડીઓમાં કેટલાક સુધારા તથા વધારા મરહુમે કીધા હતા. ૧૮૭૧ માં મુંબઇની પોલીસના ડેપ્યુટી કમીશનર મી૦ આલફ્રેડ એડજીંગટન રીટાયરડ થવાથી ભાડુતી ગાડીવાલઓ તરફથી આગેવાની લઇ એવણુને આપવામાં આવેલું માનપત્ર મરહુમે વાંચી સંભલાવ્યું હતું. ૧૮૯૩ અને ૧૮૯૮ માં મુંબઇમાં થયલા હુલડ વેળા પોલીસને સારી મદદ આપી હતી. ૧૮૯૬ માં એવણુને સુલેહના અમલદાર નેમ્યા હતા. ૧૮૯૭ થી ૧૮૯૯ સુધી મુંબઇમાં ચાલેલી મરકી વેલાએ શેઠ દાદાભાઇએ સરકારને આપેલી મદદની પીછાનમાં નામદાર સરકારના ચીફ સેક્રેટરીએ તા૦ ૭ મી જુન ૧૮૯૯ ને દીને "સરટીફીકેટ ઓફ મેરીટ" એનાયત કીધી હતી.

કરાંચીના વડા અકાબર અને સખી શેહયા શેઠ એદલજી દીનશાહ સી. આઇ. ઇ. ૭૩ વરસની વયે રોજ ૨૯ મો માહા ૮ માને દીવસે વેલાત જતા મારગમાં પોરટ સેડથી થોડે દુર દરીયામાં મરણ પામ્યા હતા. મરણની થોડો વખત અગાઉ એવણુ ઉપર મુંબઇમાં ઓપરેશન કરવામાં આવ્યું હતું. પણ ફરીથી બીજી વખત ઓપરેશન કરવાની જરૂર જણાયાથી તે માટે એવણુ વેલાત જવ કરાંચીથી તા૦ ૨૯ મી એપ્રીલે ઉપડયા હતા. એવણે કરાંચી ખાતે કરેલી સખાવતો માટે તેમજ સફર સફળ ઇચ્છવા સારૂ કરાંચીના જરથોસ્તીઓએ તા૦ ૨૮ મી એપ્રીલે શેઠ ફરામરોઝ એ. પંથકીની આગેવાની હેઠળ એવણુને એક માનપત્ર એનાયત કીધું હતું. મરહુમ કરાંચીની બાળશાળાના એક કારોબારી હતા અને એ શાળાને આગળ રૂ. ૩૦૦ ઇનામો આપવા માટે આપ્યા હતા. ૧૮૭૫ માં એવણુને કરાંચીની લેંડીંગ એંડ શીપીંગ કંપનીના ડીરેકટર, ૧૮૮૯ માં કરાંચીની પારસી મેટ્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટ, અને ૧૮૯૪ માં કરાંચીના પોરટ ટ્રસ્ટી નેમવામાં આવ્યા હતા. એવણુ ૧૮૮૭ માં ફ્રીમેશન થયા હતા. શેઠ એદલજીને ૧૮૯૯ ની તા૦ ૧ લી જાનેવારીએ સી. આઈ. ઇ. નો ખેતાબ નામદાર સરકારે એનાયત કીધો હતો. એવણુ પાંચ વરશ સુધી યુરોપમાં રહી કરાંચી પાછા આવ્યા ત્યારે એવણુની ચાલીમાં વસનારાઓએ તા૦ ૧૨ મી ડીસેમબર ૧૯૦૪ને દીને એક માનપત્ર એનાયત કીધું હતું. ૧૮૮૨ માં કરાંચી ખાતે જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પોંહચાડવાનું ફંડ સ્થાપી તેમાં એવણે રૂ. ૧૦૦૦૦ ની ભેટ આપવાથી તા૦ ૧૭ મી દીસેમબર ૧૮૮૨ને દીને એવણુને માનપત્ર તથા શીયાલો ત્યાંનાં જરથોસ્તીઓએ એનાયત કીધાં હતાં. એ ફંડમાં બીજા રૂ. ૨૦૦૦ સને ૧૮૮૮માં આપ્યા હતા. એવણે સ્થાપેલાં સમદી અને નસેસાલારના ફંડો સને ૧૮૮૩ માં જોડી નાંખી તેમાં બીજા રૂ. ૪૬૦૦ પોતા તર-

ફંડથી આપ્યા હતા. ગરીબોને મદદ કરવા, ગહમબાર કરવા માટે બીજા ચાર ફંડો એવણે સ્થાપ્યા હતા જેને હાલમાં એવણે ઘણી સારી સ્થીતીમાં લાવી મેલ્યા છે. ૧૮૮૬ માં એવણના ઘણી-યાણી બાઇ બચુબાઇના ઉઠમણા વખતે ધરમપોરનો રૂ. ૮૦૦૦ ની કીંમતનો બંગલો આપી તેમાંથી ગરીબોને મદદ કરવા અને બીજા રૂ. ૫૨૫૧ ના વ્યાજમાંથી કરાંચીમાં કદમી ગહમબાર કરવાની તંદેરોસ્તી ભણાવી હતી. શેઠ એદલજીએ ૧૮૮૭ માં એવણના ઘણીયાણી બચુબાઇના નામથી કરાંચીના કેમારી આગળ એક હાસ્પીટલ બાંધવા માટે રૂ. ૫૦૦૦, ૧૯૧૦ માં એવણના બેટાના નામ ઉપરથી "નાદરશાહ એદલજી દીનશાહ ડીસપેનસરી" મકાન બાંધવા માટે રૂ. ૧૦૦૦૦ અને કરાંચીની ડફરીન આસપીટલનાં ફંડમાં રૂ. ૧૦૦૦૦ આપ્યા હતા. શેઠ એદલજીએ પોતાની ૭૧ મી સાલગ્રેહની ખુશાલીમાં વાંદરાના બાઇ શીરીન-બાઇ કામાના કોનવેલેસંટ હોમમાં રૂ. ૧૦૦૦, ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલ્ડીંગ ફંડમાં રૂ. ૧૦૦૦ અને કરાંચીના બાઇ બચુબાઇ એ. દીનશાહ ધંબાર ફંડમાં રૂ. ૫૦૦૦ આપ્યા હતા. વળી પુણામાં ગહંબાર કરવા માટે આગળ રૂ. ૨૦૦૦૦ની કીમતનો બંગલો આપેલો તે ઉપરાંત બીજો બંગલો રૂ. ૨૫૦૦૦ની કીમતનો આપ્યો હતો. તેમજ કરાચીની વાહાડયાવાળી દરેહ-મેહરમાં લાદી જડાવવા રૂ. ૨૦૦૦ આપ્યા હતા. એની થોડા વરસ અગાઉ એવણે વાહાડયાવાલી દરેહમેહરમાં રૂ. ૧૦૦૦ તથા ગાડીખાતાની અગીયારીમાંબી રૂ. ૧૦૦૧ આપ્યા હતા. એવણે કરાંચીની સીંધ કોલેજને રૂ. ૩૦૦૦, બાઇ બચુબાઇ એ. દીનશાહ ધંહબાર ફંડ સ્થાપી તેમાં રૂ. ૪૦૦૦ અને ૧૮૮૮માં કરાંચીના ફ્રીયર હોલના કંમપાઉન્ડમાં એવણને નામનો ફુવારો મુકવા માટે રૂ. ૧૫૦૦ આપ્યા હતા. એ ઉપરાંત એઓ શેઠ તરફથી બીજા ઘણા ફંડો તેમજ ધરમ-ખાતાંઓમાં નાણાંની સારી મદદ કરવામાં આવી હતી. મરહુમ શેઠ એદલજીના કરાંચી ખાતે થયલાં ઉઠમણા વખતે એવું જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે મરહુમ પોતાના વીલ મારફતે રૂપ્યા બેથી ત્રણ લાખની સખાવત કરી ગયા છે અને એજ વખતે એવણનુ નામ ભણતરની ક્રીયામાં લેવાનો ઠરાવ કરાંચીની જરથોસ્તી અંજુમને કીધો હતો. વળી મરહુમના મરણ માટે તા૦ ૩ જી જુને મલેલી કરાંચી મન્યુસીપલ કોરપરેશન સંભામાં દલગીરી દરસાવનારો ઠરાવ પસાર કરી મરહુમનાં કુટુંબ ઉપર મોકળી આપ્યો હતો. તેમજ કરાંચી પારસી જીમખાના વગેરે મંડલોએ બી દલગીરીના ઠરાવો પસાર કરી મોકળી આપ્યા હતા.

શેઠ બેરામજી દીનશાહ પાંડે ૬૨ વરસની વયે માથેરાન ખાતે રોજ ૬ ઠો માહા ૯ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. માથેરાનથી મરહુમના રવાનને મુંબઇ લાવી અવલ મંજલ પોહચાડવામાં આવ્યું હતુ. એવણની આગેવાની હેઠળ ૧૮૮૬ માં વાંદરાના કસઇવાડામાં જાનવરોને ચારોપાણી આપવા માટે ફંડ ઉગાડવામાં આવ્યું હતું તેમજ તા૦ ૨૮ મી જુલાઇ ૧૮૮૭ ને દીને મુબઇમાં ગાય ભેંસોના રક્ષણ માટે ગઉરક્ષક મંડળી સ્થાપાઇ હતી અને તેના એવણ ૧૫ વરસ સુધી સેક્રેટરી નેમાયા હતા. કેશમીરમાં ૧૮૯૨ માં પડેલા દુકાલ વખતે તે માટે ફંડ ભરાવી સારી મદદ ત્યાં મોકલાવી હતી. મરહુમે ૧૮૯૦ માં અંનફળશાકની પકવાંન પોથી તથા ૧૯૦૫ માં વેજીટેરીયન કુકરી નામે ચોપડી રચી છપાવી પ્રગટ કીધી હતી. એવણ એક ચુસ્ત થીઓસોફીસ્ટ તથા વેજીટેરીયન હતા. મરહુમે અનફળ ચરચા ચલાવવામાં આગેવાની ભરયો ભાગ લીધો હતો. એવણ રીચી સદુઅગ્ટની આફીસમાં લાંબો વખત સુધી સેલસમેન તરીકે હતા. મરહુમના માનમાં કાપડ બજાર બંધ રાખવામાં આવ્યું હતું.

શેઠ શેરીયાર અસ્પંડીઆર ઇરાની રોજ ૭ મો માહ ૯ માને દીને માથેરાન ખાતે મરણ પામ્યા હતા. મરહુમના સ્વાનને માથેરાન ખાતેજ ક્રુતીહ કરવામાં આવ્યું હતું. એવણ પોતાને સ્વદેશથી નાની વયે મુંબઇ આવી નોકરીએ રહ્યા હતા. શરૂઆતમાં ઓઇલમેન સ્ટોરસની દુકાન કાહડવા પછી મોટાં પાયા ઉપર વાજીંત્રો વેચવાની દુકાન કાઢી હતી. એવણ ઘણીક વાર યુરોપ અમેરીકાની મુસાફરીએ ગયા હતા ત્યાં નજર ઉગડવાથી બોહલા પાયા ઉપર પોતાનો ધંધો વધારયો હતો. મરહુમ સપોરટસના સોખીન હતા અને પોતાનો ધંધો બંધ કરી દેશ પરદેશની મુસાફરી કરતા હતા.

વલસાડના જાણીતા વકીલ શેઠ હોરમસજી ફકીરજી બીલપુડીવાળા રોજ ૭ મો માહા ૯ મ ને દીને ૪૨ વરસની વયે ગુરદાની બીમારીથી નવસારી ખાતે મરણ પામ્યા હતા. એવણે વકીલની પરીક્ષા પસાર કરી ૧૮૯૮ માં વલસાડ જઇ વકીલનો ધંધો શરૂ કરયો હતો, જે અગાઉ એવણ ગંદેવી હાઇ સકુલના હેડમાસતર હતા. એવણે પોતાના કાયદાના બોહોળાં જ્ઞાનને લીધે બારમાં આગેવાન દરજ્જો મેળવયો હતો; તેમજ એવણના વખતમાં વલશાડ આવી ગયલા સઘળા માજીસ્ત્રેટ અને સબજજો એમને માટે ઘણું ઉંચું મત દરસાવતા હતા. એવણે વલસાડના મ્યુનીસીપલ કાઉનસીલર તરીકે તેમજ મ્યુનીસીપાલીટીના વાઇસ પ્રેસીડંટ તથા સકુલ કમીટીના ચેરમેન દાખલ બાહોશીથી કામ કરયું હતું.

શેઠ કુવરજી કાયાજી રાજકોટવાલા ૭૩ વરસની વયે રોજ ૧૨ મો માહા ૯ માને દીને મુંબઇમાં મરણ પામ્યા હતા. એવણનો જનમ ભરૂચમાં થયો હતો અને સુરત હાઇ સ્કુલમાં કેલવણી લઇ મુંબઇ આવી ૧૮૬૯માં ડીસ્ટ્રીકટ પીલીડરની પરીક્ષા પસાર કરી કાઠયાવાડ ખાતે વકીલનો ધંધો કરવા લાગા હતા. ૧૮૭૦મા રાજકોટની કાઠયાવાડ એજંસી કોરટોના તરજુમો કરનાર તરીકે એવણ નેમાયા હતા. ૧૮૮૩માં ધરાંગધરાના રાજાએ પોતાના રાજ્યના દીવાન નેમ્યા હતા. ૧૮૭૫માં રાજકોટની દરેમેહરમાં અફરગાન્યું ચીપીયા વગેરે ભેટ આપ્યા હતા અને દુકાળ રેલ વગેરેના ફંડોમાં પોતા તરફથી નાણાની સારી મદદ કરતા હતા રાજકોટ ખાતે બધાયલા દખમાં માટે એવણે સારી સહલા તથા મદદ કીધી હતી. એ વખતે અપાયલા માનપત્રો એવણે વાચ્યા હતા, તેમજ એવણને એક શીયાળ શેઠો એડનવાલા તરફથી એનાયત કરવામાં આવી હતી. મરહુમ રાજકોટની અંજુમનના શરનશીન નેમાયા હતા અને એવણ એક ફ્રીમેશન હતા. એવણને ફારસી ભાષાનું જ્ઞાન સારૂ હતું. છેલ્લા બે દાહેકા થયા વકીલાતના ધંધામાંથી રીટાયરડ થયા હતા અને રાજકોટ ખાતે રહેતા હતા.

શેઠ હોરમજી માણેકજી મોદી ૬૮ વરસની વયે રોજ ૧૭ મો માહા ૯ મા ને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ નાધલી ઉમરે જી. આઇ. પી. રેલવેમાં નોકરીએ રહયા હતા. એ પછી ભાયખલા પર આવેલા મરહુમના સગા શેઠ પાલનજીના એડેલફી હાટલમાં જોડાઇ પાછલથી એ હાટલના ભાગયા થયા હતા. જે પછી વીકટોરીયા ફેમીલી અને વીકટોરીયા હોટલ કાડયું હતું. સને ૧૮૮૭ માં એપોલો હોટલ સ્થાપ્યું હતું જે મરણ સુધી મરહુમની માલેકી હેઠળજ રહયું હતું. જોકે એવણે ૧૯૦૪ માં રીટાયરડ થઇ પોતાના બેટા જાહાંગીરને બધો કારોબાર સોપ્યો હતો. મરહુમે દમણ નજદીક જાગીરી ગામ ભીમપોર ખરીડયું હતું. એવણ ઉદાર દીલનાં અને ભલા હતા. ડા૦ અલેનીને કેટલોક વખત સુધી પોતાના હોટલમાં રાખી તેમની સારી મહારત કીધી હતી. મરહુમના દમણ ખાતે થયલા ઉકમણા વખતે ત્યાંના ફંડોમાં રૂ. ૫૦૦ આપવાનું જાહેર કરવામાં આવ્યું

હતું. તેમજ મરહુમના કુટુંબ ઉપર દીલાસાપત્ર મોકલવાનો ઠરાવ તથા મરહુમનું નામ તયાં થતા ભણુતર કીયામાં લેવાનોબી ઠરાવ દમણુની જરથોસ્તી અંજુમને કીધો હતો.

શેઠ દાદી એદલજી તારાપોરવાલા ૪૬ વરસની વયે રોજ ૨૧ મો માહા ૯ માને દીને મુંબઇમાં મરણુ પામ્યા હતા. મરહુમ એક જાહેર લેખક, કવી તથા વારતા લખનાર તરીકે ઘણા પંકાયલા હતા. મરહુમ પોતાના વતન તારાપોરમાં જાગીર ધરાવતા હતા અને ત્યાં રહેતા હતા. એવણે ગુજરાતી સાથ મરાથી અને સંસકરતની કેળવણી લીધી હતી અને નાની વયથી લખાણો કરવા માંડયા હતા. જુદા જુદા ચોપાન્યાઓ તેમજ ન્યુસપેપરોમાં એવણુ વારતાઓ તથા કવીતા વગેરેના લખાણો વારનવાર લખતા હતા, વળી "દીલજાન"ના તખલ્લુસ હેઠળ કવીતાઈ લખાણુ કરતા હતા. આશરે ૩ ત્રણુ દાહેકા ઉપર મરહુમ શેઠ સોરાબ લી. પાલમકોટ તરફથી પ્રગટ થતા માસીક મજાહના અધીપતી તરીકે શેઠ તારાપોરવાલા હતા. પહેલ વહેલી ૧૮૮૬ માં પતિવરતા બાયડીનો વેહેમી ભરથાર નામની વારતા છપાવી પ્રગટ કીધી હતી. તે પછી મરહુમે ઘણાક કવીતાના, વારતાના તથા નાટકના પુસતકો લખ્યાં હતાં. ગયે સાલ દુઃખી દાદીબા નામની મોટી કેતાબ છપાવી પ્રગટ કીધી હતી. મરહુમને થોડા વરસપર પ્રાણીઓ ઉપર ગુજરતું ઘાતકીપણું અટકાવનારી મંડળી તરફથી રૂ. ૧૦૦ નું ઇનામ મલવાથી પશુરક્ષક નામની ચોપડી રચી હતી. મરહુમ એક અચ્છા લખનાર તરીકે લાંબા વખત સુધી યાદગાર રહેશે. એવણુ પોતાનાં બોહળા વાંચન તથા અભયાસને લીધે કોઇબી વખતે કવીતા લખી કાઢતા હતા. વળી સ્ત્રી વાંચક વરગને રીજવવા અને બોધ દેવાને ઘણું કીધું છે.

મરહુમ શેઠ પેશતનજી ડોશાભાઇ મુસ તથા ફોટોગ્રાફર ૭૫ વરસની વયે રોજ ૨૩ મો માહા ૧૦ માને દીને લંડન ખાતે મરણુ પામ્યા હતા. પેહલ વેહલા નીઝામ સરકારના કસટમસ ખાતાંમાં એવણુ નોકરીએ રહયા બાદ હૈદરાબાદની કસટમના વડા તરીકે મરહુમને નેમવામાં આવ્યા હતા. ૧૩ વરસ સુધી એ ઓધો ચલાવ્યા પછી એવણુ રૂ. ૮૦૦ ને પગારે પેહલી ગ્રેડના ડેપ્યુટી કમીશનર નેમાયા હતા. જે બાદ કમીશનર થઇ ૨૯ વરસ સુધી નીઝામ સરકારની નોકરી કરી થોડુંક થયું પેનશન ઉપર રીટાયરડ થયા હતા. એવણુ ચુસ્ત થીઓસોફીક હતા અને ય. સને ૧૨૭૫ માં નીઝામ હૈદરાબાદ ખાતે થીઓસોફીકલ સોસાયટી માટે બંધાયલા મકાનના ફંડમાં રૂ. ૮૦૦૦ આપ્યા હતા. એવણુની આ સખાવત માટે મકાન ખુલ્લું મેલવાની થયલી કીયા વેલાએ મીસીસ એની બીઝંટે એવણુને મેડમ બલેવટસકીના પુસ્તક "સીક્રેટ ડોકત્રીન"નો સટ ભેટ આપ્યો હતો. મરહુમ ત્રણુ મહીના ઉપર વીલાત ગયા હતા જ્યાં એવણુનું મરણુ નીપજ્યું હતું.

મરહુમ શેઠ જમશેદજી દોશાભાઇ સેક્રેટરી ૭૮ વરસની વયે સુરત ખાતે રોજ ૩ જો માહા ૧૧ માને દીને મરણુ પામ્યા હતા. મરહુમે મુંબઇની એલફીનસટન ઇનસટીટયુટમાં કેળવણી લઇ ૧૮૫૭ માં ક્લેર સ્કોલરશીપ મેલવી હતી. ૧૮૬૬ માં સુરતની જાફરઅલી મીલમાં સેક્રેટરી તરીકે ૮ વરસ નોકરી કરવા બાદ જુદી જુદી મીલોમાં સેક્રેટરી તરીકેનો ઓધો ભોગવ્યો હતો. એ પછી મુબઇમાં ઓડીટર તરીકે ધંધો કરવા લાગા હતા. સુરતમાં ૧૮૬૧ માં કેટલાક પારસી જવાનીઆઓએ ઉભી કીધેલી નાટક મંડલીમાં મરહુમ જોડાયા હતા. મરહુમે નાનપણુમાં અંગબળની તાલીમ લેવાથી પોતાની ૭૫ વરસની વયેબી લાંબી મંઝલ પગે ચાલી કરતા હતા.

મુંબઈની માણેકજી પીટીટ મીલસના બુઝોરગ હેડ સટોરકીપર શેઠ બેહેરામજી કુંવરજી

દારૂખાનાવાળા ૭૮ વરસની વયે રોજ ૪ થો માહા ૧૧ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમે મધયમ કેળવણી લઇને જવાન વયે મુંબઇ સરકારના સરજ્યન જનરલની ઓફીસમાં ક્લાર્ક તરીકે પોતાની કારકીરદી શરૂ કરી હતી. પાંચ વરસ એ સરકારી નોકરી બજાવયા પછી એવણુ મુંબઇની માણેકજી પીટીટ મીલસમાં સ્ટોરકીપર તરીકે નોકરીએ રહયા હતા. માણેકજી પીટીટ મીલસ મોટી મીલોમાંની એક છે તેના સ્ટોરકીપરનો જોખમ ભરયો ઓધો મરનારે અરધી સદીથી પણ વધુ મુદ્દત યાને લગભગ એકાવન વરસ સુધી ભોગવયો હતો. તેવણુના કબજામાં હમેશ દોઢથી બે લાખનો સટોર રહતો હતો. એ મીલમાં દર વરસ લગભગ રૂ ૬ લાખનો સટોર ખપે છે. તેનો સઘળો વહીવટ મરનાર કરતા હતા અને વીલાયતથી આવતા મશીનરીના છુટા ભાગો બાદ કરતાં બાકીના લગભગ રૂ. ૪॥ લાખના સટોરની ખરીદી છેલ્લાં થોડાંક વરસ અગાઉ તેવણુ પોતેજ કરતા હતા.

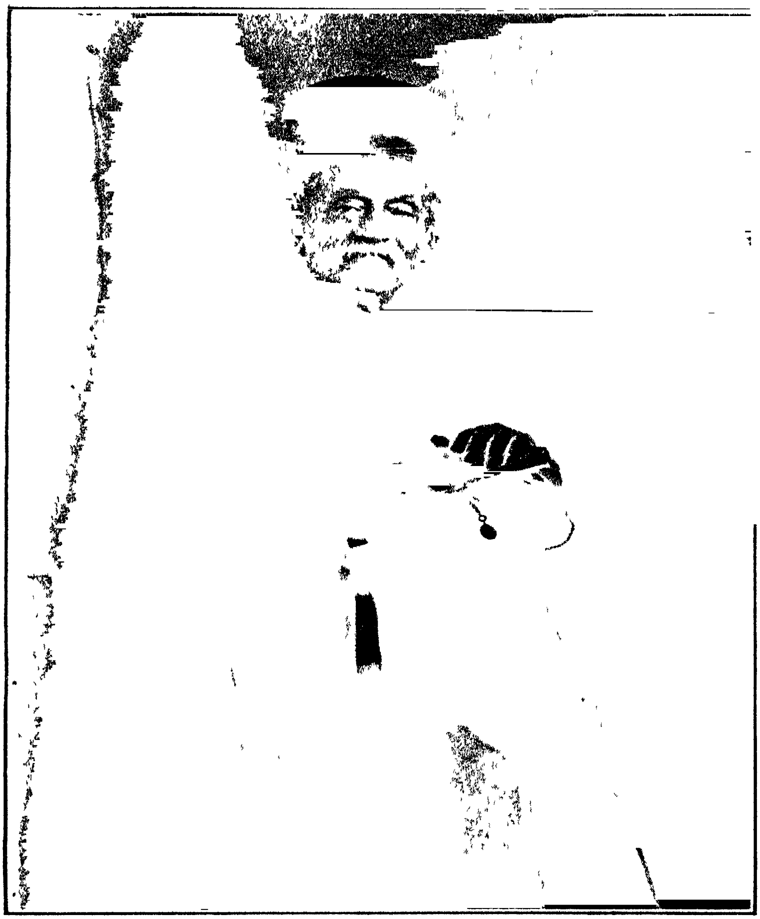
શેઠ માણેકજી મનચેરજી હીરામાણેક ૭૩ વરસની વયે રોજ ૨૯ મો માહા ૧૧ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણુ પોતાના ભાઇઓ શેઠો કેખશરૂ અને નશરવાનજીની સાથે શેર અને હુંડીની દલાલીનો બાપીકો ધંધો કરવા લાગ્યા અને ત્યારબાદ તેઓએ રૂના ધંધા તરફ ધ્યાન દોડાવ્યું અને તેથી તેઓનું દાહેકો શુધી બહુ ધીકયું હતું. મરહુમ શેઠ માણેકજી તથા તેમના બીરાદરોને મેશરસ ગેહમ બીઠલની કુંપનીના મુકાદમ તરીકે નેમવામાં આવ્યા હતા. એ પછી એવણુના ભાઇ મરહુમ શેઠ કેખશરૂએ ક્વીનમીલ અને બોમબે કોટન પ્રેસ સ્થાપી અને તેને લગતો સરવ કારોબાર શેઠ માણેકજી સાથે ભાઇઓ મેશરસ કે. એન. હીરામાણેક એનડ કંપનીને નામે ચલાવતા હતા. ત્યારબાદ એજ, પેહડીએ સટાર ઓફ ઇંડયા મીલ તથા બ્રીટનયા મીલની એજનસી લીધી. છેલ્લી બે મીલોની એજનસી ૧૮૯૩ ના સાલમાં શેઠ કેખશરૂના મરણથી ગઇ હતી અને કવીન મીલ તથા બોમબે કોટન પ્રેસ કંપની મરહુમ શેઠ માણેકજીએ આંઠ વરસ વધુ ચાલુ રાખી ૧૯૦૧ માં તેમણે નાદરૂસ્ત તબીયતને લીધે તે સાલમાં સંબંધ છોડી દીધો અને છેલ્લા ૧૩ વરસ તેવણુ એવીજ તબીયત સાથ એકાંત જીંદગી ગુજારતા હતા.

શેઠ દોરાબજી નાનાભાઇ શેઠના ૮૩ વરસની વયે કરાંચી ખાતે રોજ ૨૯ મો માહ ૯ માને દીને મરણુ પામ્યા હતા. મરનાર કરાંચીમાં નયુસ પેપરના પ્રેસો કાડવામાં પહેલવહેલા હતા અને છેલ્લી ઘડી સુધી કરાંચીના સીંધ ગેઝેટ પ્રેસમાં શામેલ હતા. પોતાને હીસાબે મરહૂમ ઉનનો વેપાર કરતા હતા. કરાંચીની ગાડી ખાતાંની વાડીઆજીની અગીઆરીના મરહુમ ઓનરરી સેકરેટરી અને ખજાનચી તરીકે વરસો સુધી કામ કરી છેલ્લાં બે વરસ થયાં તે ઓધો છોડયો હતો. કરાંચીની પારસી વીરબાઇજી સ્કુલની મેનેજીંગ કમીટીના મેમબર હતા તેથી એવણુનાં માનમાં એ સ્કુલ બંધ રાખવામાં આવી હતી.

ડા૦ બેજનજી માણેકજી કાતરક ૪૨ વરસની વયે રોજ ૨૫ મો માહા ૧૨ મા ને દીને મરણુ પામ્યા હતા. એવણે ૧૯૦૨ માં એલ. એમ. એંડ એસ. ની છેવટની ડાકટરની પરીક્ષા પસાર કરી ડાકટરનો ખાનગી ધધો ચલાવવા લાગા હતા. શરૂઆતમાં કોટ મધેનું વોહરા બજાર-માનું એવણુના મમાવાનું દવાખાનું ચલાવતા હતા, અને સાથે સાથે ધોબીતલાવ પરબી મરહુમ પોતાનું બીજુ દવાખાનું કાઢી ચલાવતા હતા. ધોબીતલાવ પરનું દવાખાનું એવણે મરણ સુધી ચાલુ રાખ્યું હતું. મરનાર ડાકટર એકમારગી તથા ધરમી હતા અને પોતાના ધરમગુરૂ વરગના દરદીઓ તરફ ખાસ મેહરબાની રાખતા હતા.

શેઠ નાનાભાઈ બેરામજી જીજીભાઈ.

ઉમર વરસ ૭૨.

જનમ—રોજ ૧૬ મો માહ ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૧૧ યઝદેજરદી,
તારીખ ૧૩ મી નવેમબર સને ૧૮૪૧ ઈસ્વી,
સવત ૧૮૯૮ ના આસો વદ ૩૦ ને વાર સનેઊ.

મરણ—રોજ ૨૯ મો માહ ૫ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૮૩ યઝદેજરદી,
તારીખ ૭ મી ફેબરવારી સને ૧૯૧૪ ઈસ્વી,
સવત ૧૯૭૦ ના માહા સુદ ૧૨ ને વાર સનેઊ.

મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેરામજી જીજીભાઇ

તેમની સાહસીક કારકીરદી.

મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેરામજી જીજીભાઇનું ગુજશતે સાલમાં નીપજેલું મરણ, પારસી કોમનો એક દુખ:દાયક બનાવ છે, અને તેટલાં માટે અમે તેમની કારકીરદીની નોંધ તેમની મુબારક તશવીર સાથે અમારાં આ ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડરમાં લઇએ છીએ. તેઓ પાછળથી પોતાના પીતાશ્રીનાં ટ્રસ્ટની રૂએ તથા તેમના ગાદીનશીન તરીકે "શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ બીજા" નાં નાંમે ઓલખાતા હતા. તેઓ મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇ મુગાના જેવા નામીચા શેહરી શેઠયા તથા પારસી અકાબરના નબીરા હતા, અને તેવાજ નામીચા પોતાના પાંતા મરહુમ શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ સી० એસ० આઇ० ની પેઠે પોતાના તે વડીલના જેવું સાહસીક, ઉમંગી તથા સખી તબે ખમીર ધરાવતા હતા, અને તેઓની મોટાઇ તથા આતબરીનો પાયો એજ મરહુમ શેઠ જીજીભાઇથી પડયો હતો, જેથી તેમની કારકીરદીનું મંડાણુ આપણે તેજ શેઠ જીજીભાઇની કારકીરદીના આધારે કરીશું. મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇ કેવા નામીચા નર થઇ ગયા છે તેનો ટુકો પણ મોતેબર બયાન, તેમના મરણ ટાણે મુબઇનાં પ્રખ્યાત ચાબૂક પત્રે તેમનાં મરણ માટે વીલાપ કરતાં જાહેર કીધેલા નીચલા વિચારોથી વાંચનારાઓને આવશે :—

"શઘલાં પનડોમો વખણાંએલા અને શઘલા મહજબોમો બુજરોગી અને માન પામેલા માજદીઅશની ટોળાનો એક નામીચો આલીશાંન દોલતનીશાંન શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇ મુંગાના... આએ ફાંની બેમતા અને વગર ભરોશાની દુનીઆંને પોતાનો મીટીથી શીનગારેલો જામો શોકી હેનાં અશોઇ ભરેલાં રૂઉએ જાવેદાની અને ખરા ભરોશાના ફલકઉલ અફલાકમો હેનાં પાકીજે પેગમબરની બગલમો જાઇ વાંશો કીધો. એ મરનારની પીછાન તેહકીક કરવામો—એ નાંમવરે પોતાની ઘણીખરી વએ અતરેના નામીચા યુરોપીઆંન તુજારો અને પેહેડીવાળાઓને તાહાં મોહોટી આબરૂ ભારે હોરમત અને અટીશે આંતથી દલાલીનું કામ કરતો હતો, તેથી કરી શું યુરોપીઅન, શું હીનદુ—મુસલમાન અને હમજાતી વેપારી વેહેવારીમો એ મરનાર સારી ઓલાખાન અને જાનપીછાન રાખતો હતો. એટલુંજ નહી પણ તે સાથે ચીન અને યુરોપ અને બીજા દેશોમો પોતાનો ખાસ વેપાર ચલાવતો હતો તેથી અતરેની શઘળી શોશાઇતી અને મંડળીઓમો જીજીભાઇ એક પેહેલા દરજાના વેપારીઓની તેક અને તેજ ધરાવતો હતો. આપણી અંજુમનનો એ એક અકાબર હતો. તે હેવો તો નીવરેઓ અને દીપી નીકલેઓ કે ગોએઆ ગરીબ લાચારોનો ખરો પીતા હતો. પહરેજગારી—એબાદત અને રીઆજતમો જીજીભાઇની પીછાંન લેવી હોએ તો એક દરમહેરનો ખાસ મુતવલી અને મોબેદોનો એક નમનતાઈ ભરેલો તાબેદાર—દીનદારીમો કોઇ ખરો જરથોસતીઓનો ઇઆર—દસતુર અને દાવરો ઉપર હમેશે એ કરતો હતો પીઆર તકલુફ—તાજો વ તવાજોમો જીજીભાઇ એક અછો ઉમરા અને કોઇ ખરો નેકરાહા જરથોસ્તી હતો. મરનાર નમનતાઈ હેવી તો ધરાવતો હતો કે એક વેળાએ કમાન તેહેની આગળ શરમંનગી હાંશેલ કરતી હતી. ધરમાતમાં અને સખાવતમો લાચારોનો શવાલ શમપુરન કરનાર, શુધી દીઆ-

નત, ચોખ્ખાં વેહેવાર, ખરી આંત અને વેપારીઓને કરતો હતો રાહાત. દોશતી, ખેરખાહ અને મોહોબતમો એ મરનાર ખોશરો અને શીરીનની ખવાશનો હતો. પારશીમો શાહેબે શલતનતની ખવાશ ધરાવતો હતો, તોપણુ જાણે એક માહાજનના શેઠીયાની ખુબીનો દેખાતો હતો...શોદા-ગર હતો પણુ એક શાદો અને અમીરી મીજાજનો દરદી અને ગરજીઓનો દાદખ્વાં...દુખીઆરાં-ઓનો નેધાખાંન...અને ગરીબોની ફરીઆદો ઉંપર કરતો હતો હમેશે કાંન. અકલ અને હોશી-આરીમો કોઇ હતો ચતુરશજાન. એ મરનાર હંમેશ દાંનેશમંદો શંઘાથે દોશતી રાખતો હતો અને હેનો જાંન હેકમત અને ખોદા તાલાની પેદાએશની પીછાન ઉપર કુરબાન હતો. જીજીભાઇ પોતાની છેલી ઘડી સુધી દોલતથી ભરપુર—એક ભાએગવંત અને પુતરવાંન થાઇ ગયો. એ મરનાર હજારોસે વહેવાર રાખતો...સેંકડોનું પાલન કરતો હતો તેથી આએ ટાપુમો એ મરનાર એક બારી કીરતી અને અતીશે વખાણુ અને બારે માન ધરાવતો હતો. જીજીભાઇ એક રહેમ દીલનો—ખરી દેઆંનત—એટલુંજ નહીં પણુ આએ આબાદ વશતીમો હેની એટલી તો ખુબી હતી કે તે સરવેને ઇઆદ રહેશે કેઆમત—એ મરનાર ગરીબ અને તવંગીરની મોટાઇને એક કરી જાંનતો—મીશકીન હાલ ઉપર બારે દયા આનતો અને મોહટાઇ તો કસી તરેહથી નહી જાંનતો.”

એક આગેવાન શેહરી, એક કોમી અકાબર, એક સાહસીક વીર્લો તથા એક સખી દાતા ગ્રહસ્થ માટે આ કરતાં સરસ સર્ટીફીકેટ બીજી શું હોય? માત્ર ત્રણુ દજન લીટીના ટુંક ફકરામાં મરહુમ શેઠ જીજીભાઇની કીર્તિમાન કારકીરદીનો એક અતી અસરકારક અર્ક ખેંચી રજુ કર-વામાં આવ્યો છે. એમાં જે જે સદગુણો મરહુમ શેઠ જીજીભાઇને લાગુ પાડેલા છે તે તે સદગુણો એક કુદરતી વારસા તરીકે તેમના સાહસીક તથા સખીપુત્ર મરહુમ શેઠ બેરામજી જીજીભાઇને મલેલા હતા, અને તે પછી કીંવા તેમની જોડેજોડ શેઠ બેરામજીના પુત્ર શેઠ નાનાભાઇ બેરામજીમાં પણુ તે સદગુનો પુરેપુરા ઉતરેલા હતા. તેનો ખ્યાલ, હેઠળ પ્રગટ કીધેલા તેમની જીંદગીના હેવાલથી વાંચનારાઓને આવશે. એ હેવાલનો જો સાર આપણે ખેચીએ તો તે એજ છે કે, મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ પોતાના જમાનામાં, પોતાની જાહેર કારકીરદીના હીગામમાં મુંબઇ શેહર તથા ઇલાકામા, અકસર કરી પારસી કોમ, તથા વેપારી, વેહવારી અને રાજદવારી આલમ વચે એક પહેલા નંબરના સાહસીક પુરૂષ થઇ ગયા છે. સાહસીક જોડે તેઓ એક સખીદસ્ત નર પણુ હતા, અને જોકે તેમની પોતાની જાહેર સખાવત તેમના બાવા તથા દાદાના જેટલી ઘણુા મોટા વીસ્તારની નોધાઇ નથી, તોપણુ તેમની ખાનગી સખાવત, દયાદાન, ધન ઉપરાંત તન મન તથા લાગવગની મદદો બેશુમાર હતી. તેમની દોલત જેટલી મોટી હતી તેટલેજ તેમનો લાગવગ પણુ બહોલો હતો, અને તે પ્રજા ઉપરાંત સરકાર દરબારમાં મોટી હદ સુધી પહોચેલો હતો, જેના પ્રતાપે તેઓ સેંકડો બલકે હજારો હાજતમંદોનું, ખાસ કરી પોતાના હમદીનોનું કલ્યાણ કરી ગયા છે, જેમકે તેઓએ ઘણાઓને ચાકરી ધંધે લગાડયા હતાં, ઘણાકોને સજાના ભોગ થતા બચાવ્યા હતા; ઘણાઓને આફતોથી ઉગાર્યા હતાં; ઘણાઓને કોર્ટ દરબારે લડી ખુહાર થતા, પોતાની સલાહ તથા લવાદી વડે બચાવ્યા હતા, સાહસીકપણા તથા સખાવત ઉપરાત તેમની બુધી બહુ વીલક્ષણ તથા હીમત, ઉલટ ને જોમ અજીબ હતાં, અને તેથી ધારેલું કીવાં હાથ ધરેલું કામ, હમેશા પાર પાડવામાં તેઓ ફતેહમદ નીવડતા હતા. તેમનો સખુન સરવેમાં પોશાતો હતો, અને તેમની ભીત્રાઇ તથા આગેવાનીમાં મોટા મોટાઓ માન સમજતા હતા. તેઓ જારે મોજી, લેહરી તથા સખી હતા, અને તેમની પરોણાગત રોજીંદી, મોટા દમામની

તથા બહોલા વીસતારની હતી. કુદીબંધ ખાતાંઓ, કંપનીઓ, મીલો વગેરે સાથ તેમને સંબંધ હતો, એવાં ખાતાં કોઇજ હશે કે, જેના તેઓ મેમ્બર થયા ન હોય તેવાં કેટલાકોના તો તેઓ સ્થાપક, ડીરેકટર, તથા પ્રમુખ હતા. તે વેલાની મુંબઇની લગભગ દરેક જાહેર હીલચાલો તેમની આગેવાનીથી થતી; કહોકે મુંબઇમાં કોઇપણ એક જાહેર હીલચાલ બરપા કરવાને નાનાભાઈ બેરામજીનું નામજ બસ હતું, અને હર કોઇ જાહેર કામની ફતેહનો આધાર મુખ્યત્વે તેમની શામેલગીરી યા આગેવાની પર રહેતો હતો. સરકાર દરબાર તથા અંગ્રેજ ઓધેદારોમાં તેમનાં માન, મીત્રાઇ તથા વગ ઇર્ષા કરવા જોગ હતાં; અને તેથી તેઓ એવા મોટા લોકોમાં પોતાના વગલાગથી લોક હીતનાં કાર્યો બજાવતા, મુફલેસોનું* ભલું કરતા, તથા પોતાના કોમીઓને લાભ નીપજાવી આપતા હતા. કેટલાક દાખલામાં તો વાજબીપણાં માટે ઓધેદારો સાથ બાથ ભીડવાના તેમના દાખલા પણ જાહેર થયલા છે. ટુંકમાં, શેઠ નાનાભાઇ એક ખરેખરા કોમના હીતવાળા શેઠયા થઇ ગયા છે. જાહેર સમાજો તથા મંડળોમાં તેઓ હંમેશા કામ બજાવનારા હતા. દલગીરીની વાત એજ છે કે, તેમની એ અતી ઝલકતી કારકીર્દી તથા જાહોજલાલી તેમની જીંદગીના છેડા સુધી બરકરાર રહેવા પામી નહી. તેમની પાછલી જીંદગી જો કે માન સાથે તોપણ જાહેર ચલવલની વીખ્યાતી રહીતજ પસાર થઇ. જો તેમની સદરહુ પ્રકારની કારકીર્દી તેમની જીંદગીના અંતસુધી ચાલુ રહેત તો, તેઓ પોતાનાં શહેર તથા કોમને હજી બહુ મોટા તથા સંગીન લાભો અર્પણ કરવા જોડે પોતાનું નામ વધારે યાદગાર તથા અમર કરી જાત; પણ કુદરતના ભેદ ઓરજ હોય છે. માણસ ધારે છે શુ અને ખોદા કરે છે શુ! જેમ રાજ તથા પ્રજાની ચઢતી સદા અચલ રહી શકતી નથી, તેમ કેટલીકવાર અને કેટલાક દાખલામાં મનુષ્ય વ્યકતીને પણ કુદરતના એ અચુક તથા ભેદી નીયમને આધીન થવુ પડે છે. શેઠ નાનાભાઇ બેરામજી જીજીભાઇનું જાહેર જીંદગીથી ઝલકતી કારકીરદી વચે રીટાયર થવું એ તેમનાં શેહર તથા કોમને એક મોટી ખોટ સમાન હતું. તે પછી તેઓ જો કે જાહેર હીલ-ચાલોથી સદતર અલગ રહયા હતા, તોપણ તેમની ખાનગી સખાવત, મદદ, તથા પરોણાગત તો ચાલુજ હતી, આપણે મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેરામજી જીજીભાઇનાં પવીત્ર રૂહને બેહસ્તની રાહત ચાહવા જોડે, તેમની ફુલદરૂપ જીંદગીના નીચલા હેવાલથી મલતા ધડા લઇને સંતોષ પામીશુ:

મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેરામજી જીજીભાઇની જાહેર કારકીરદી તથા એવણની જીંદગીનું વૃતાંત.

શેઠ બેરામજીનો જનમ તથા એવણનું કુટુંબ.

મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેરામજી જીજીભાઇ ૭૩ વરસની બુઝરગ વયે રોજ ૨૯ મો માહા ૫ મો સને ૧૨૮૩ યજદેજરદી, યાને તા૦ ૭ મી ફેબરૂવારી ૧૯૧૪ ને વાર સનેઉને દીને મુંબઇ ખાતેનાં એવણના તારદેવ કેસતલવાલા રહેવાના બંગલામાં બેહેસતનશીન થયા હતા. એવણનો જન્મ રોજ ૧૬ મો માહા ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૧૧ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૩ મી નવેમ્બર સને ૧૮૪૧ અને સંવત ૧૮૯૮, સાકે ૧૭૬૩ ના આસો વદ ૩૦ ને સનેઉને દીને થયો હતો.

શેઠ નાનાભાઇ અતરેના જાણીતા શેહેરી શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ સી. એસ. આઇ. ના એકપુરા બેટા થતા હતા. એવણના પીતાજી શેઠ બેરામજીને ત્યાં ૧૧ ફરઝંદોની વરધી થઇ હતી. શેઠ નાનાભાઇના માતાજી બાઇ માણેકબાઈ મરહુમ સખી શેઠયા શેઠ સોરાબશાહ દાદાભાઇ લામના બેટી થતાં હતાં.

શેઠ નાનાભાઇની શહાદી રોજ ૨૨ મો માહા ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૨૫ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૪ મી મે સને ૧૮૫૬ ને વાર બુધને દીવસે જાણીતા શેહરી શેઠ સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇની બેટી બાઈ સાહેબ હીરાંબાઇ જોડે થઈ હતી. એ બાઇ સાહેબ પણ પોતાનાં ખાનદાંનની તાસીર પ્રમાણે ઘણાં ખબરદાર અને સખાવત કરનાર હતાં. એ મરહુમનાં પુણ અરથે તારદેવ ખાતે ધરમનું એક દવાખાનું સ્થાપવામાં આવેલું છે.

મરહુમ શેઠ નાનાભાઇને ત્યાં બે બેટાઓની વરધી થયલી હતી, જે મધેના નાના બેટા દાદાભાઇ ૫ વરસની નાધલી વયે ગુજરી ગયા હતા. વડા બેટા શેઠ રૂશતમજીનો જનમ રોજ ૪ થો શરેવર માહા ૭ મો મેહેર શેહેનશાહી સને ૧૨૩૩ યજદેજરદી, તા૦ ૨૫ મી મારચ શને ૧૮૬૪ અને સવંત ૧૯૨૦ ના ફાગન વદ ૨ ને વાર શુકરને દીને થયો હતો. અતરેના જાણીતા શેહેરી શેઠ બહમનજી દીનશાહ પીટીટ શેઠ નાનાભાઇના જમાઇ થાય છે. બીજા બે જમાઈઓમાં ડાકટર નાનાભાઇ અરદેશર ફરામજી મુસ તથા શેઠ ફરામરોજ હોરમસજી એ. આલબલેસ છે.

૧૮૯૦ના સાલમાં શેઠ નાનાભાઇએ પોતાના પીતા આનરેબલ શેઠ બહેરામજી જીજીભાઇના મરણ બાદ પોતાના પીતાના કીધેલા ત્રસટની રૂએ "બહેરામજી જીજીભાઇ" નામ એખતયાર કીધું હતુ.

શેઠ નાનાભાઈના પીતા શેઠ બેરામજીની કારકીરદી.

શેઠ નાનાભાઇના પીતા મરહુમ શેઠ બેહેરામજી જીજીભાઇ સી. એસ. આઇ. જેવણ તા૦ ૧૨ મી સપટેમબર ૧૮૯૦ ને દીને અત્રે ૬૮ વરસની વયે ગુજરી ગયા હતા. તેવણે પ્રથમ ૧૮૪૧ ના સાલમાં પોતાના બાપની પેહેડીમાં ભાઇઓની સાથે જોડાઈ જીજીભાઇ દાદાભાઈના છોકરાઓની કંપનીને નામે વેપાર ચલાવ્યો હતો અને ૧૨ વરસ પછી તે પેહેડી બંધ થતા પોતાને હીસાબે વેપાર તથા આડતનું કામ તેમજ યુરોપીયન પેહેડીઓમાં દલાલનું કામ કરવા માંડયું હતું. એવણ ૪ વરસ સુધી મુંબઇની ધારા બાંધનારી સભાના કાઉનસીલર હતા. શેઠ બેહેરામજી એક દીનયુસત જરથોસ્તી હતા અને એવણે લોકોના ફાયદા માટે ઘણી મોટી સખાવતો કીધી હતી. એવણે પુના અને અમદાવાદમાં મેડીકલ સ્કુલો, થાણામાં હાઇસ્કુલ, ભીંવડીમાં પ્રાથમીક કેળવણીની સ્કુલ, મેહેમુદાબાદમાં દવાખાનું વગેરે સરવોપયોગી કામો કીધાં હતાં. એવણના નબીરા શેઠ રૂસતમજીએ એવણને નામની માથેરાનની ઑસપીટલનો ઉમેરો શેઠ બેહેરામજીના ધરમખાતામાંથી કરયો છે. શેઠ બેહરામજીએ રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડો સ્થાપયાં હતાં તેમજ એવણના મરણની થોડાજ દીવસ આગમજ એવણે મુમ્બઇ મધે પારસીઓના છોકરાને માટે એક મોટી સ્કુલ ઉઘાડવાને રૂપીઆ સાડાત્રણ લાખ એલાહેદા કહાડયા હતા, જે તેમની વરસીને દીને ઉઘાડવામાં આવી હતી. એમાં પાછલથી વેપારી કાલેજ જોડવામાં આવી છે અને જેના પ્રતાપથી હજારો ગરીબ જરથોસતી છોકરાઓ વેપારી કેળવણીના મીઠાં ફળ ચાખી કામ ધંધે લાગે છે. શેઠ બેરામજીએ પોતાના વગવસીલાથી સેંકડો જણાઓને નોકરી

ધંધે લગાડયા હતા. સને ૧૮૬૪-૬૫ ના સેર સત્તાના વખતમાં એવણે પોતાની કીમતી સહલા લોકોને આપી તેઓને ખુવાર થતા બચાવ્યા હતા.

શેઠ બેરામજીનો મોભો અને માન એટલા બધા હતા કે મોટા મોટા અમલદારો, શેઠયા, ગવરનરો વટીક એવણુ શેઠની મુલાકાતે આવતા હતા. તા૦ ૫ મી એપ્રીલ ૧૮૭૧ ના દીવસે મુંબઇના તે વખતના ગવરનર સર સેમોર ફીટઝરાલ્ડે પોતાના રસાલા સાથે તેવોની મોલાકાત વાંદરા ખાતે દરીયે કીનારેના એવણુના મસહુર બંગલામાં લીધી હતી, જ્યાં નામદાર ગવરનરે તેવો સાથે રાતે ખાણું પણ લીધું હતું. એજ નામદાર ગવરનરના માનમાં શેઠ બેહરામજીએ ૧૮૭૨ ના માર્ચ માસમાં પોતાના નબીરા શેઠ રૂસતમજીનાં લગનને ટાંકણે એક બોલનો મેળાવડો કરી તેમાં નામદાર ગવરનર સર સીમોર ફીટઝરાલ્ડને અને મુંબઇના ઘણાખરા યુરોપ્યન બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થોને નોતરયા હતા, તેમજ એ ટાકણે ઘણા દાહાડા વેર બીજી ઘણી પુશકલ ખાણી-પીણીની મીજલશો કીધી હતી.

શેઠ બેરામજી જીજીભાઇએ સ્થાપેલું પોતાની દોલતનું ટ્રસ્ત.

તા૦ ૫ મી મારચ ૧૮૭૨ ને દીને મરહુમ શેઠ નાનાભાઇના દીકરા શેઠ રૂસતમજીનાં લગનની નવજોતની મીજલસમાં તેમના પીતા આ૦ શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ તરફથી શેઠ નવરોજજી કરદુનજીએ એક અંગ્રુમન પત્ર વાંચી સંભળાવ્યો હતો, જેમાં જણાવ્યું હતું કે તેવણે તા૦ ૧૪ મી ફેબ્રરવારીને દીને પોતાની પુંજીમાંથી એક પાકકું ટ્રસ્ટ ડીડ કરી તેની ઉપજ તેમની પહેડી દર પેહડી વડા દીકરાને મળતી જાય એવો બંદોબસ્ત કરયો હતો. એ ઉપરાંત તે સાતે એક ધરમ ફંડ પણ સ્થાપ્યું હતુ. એ ટ્રસ્ત ડીડના ટ્રસ્ટીઓ તરીકે શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ પોતે તથા બીજા સાહેબો જોડે મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેહરામજી પણ નેમાયા હતા. એ ટ્રસ્ટ મધે પોતાની ૪ લાખની નોટો, ૧૦૦ જી. આઈ. પી. રેલ્વેના શેરો તથા એકવીસ લાખ રૂપ્યાની કીમતની ૨૨ મીલકતો આપી હતી અને જેમી વારેસને એ ટ્રસ્ત પ્રમાણે ઉપલી સરવે એસટેટની ઉપજ મળે તેણે પોતાનાં નામની સાથે અટક તરીકે અથવા એખલું "બેહેરામજી જીજીભાઈ" નામ રાખવાની ફરમાસ કીધી હતી.

શેઠ નાનાભાઇની શરૂઆતની કારકીર્દી

શેઠ નાનાભાઇએ કોટ મધેની મી૦ બોસવેલની તથા પાછળથી મી૦ હીનટનની સ્કુલોમાં કેળવણી લીધી હતી. એ પછી શરૂઆતમાં એમણે પોતાના માનવંત પીતાના હાથ તળે ધંધો રોજગાર કરવા માંડયો હતો. સને ૧૮૬૫ માં શેઠ નાનાભાઇ વેપારી તરીકે બહાર પડયા હતા અને એવણુ મેશરસ જ્યોરજ એસ. કીંગની કંપનીમાં જોડાયા, જે પેઢી લીવરપુલવાલા મેશરસ કીંગ બ્રધર્સની સાથ આડત ધરાવતી હતી. સને ૧૮૭૩ માં આ પેઢી બંધ થઇ, પણ મેનચેસટરવાલા મેશરસ જેમસ બરટન સનસની આડત શેઠ નાનાભાઇના હાથમાં ૧૮૮૩ સુધી રહી હતી. બાહોશ અંગ્રેજ વેપારીઓ સાથે સમાગમમાં આવવાથી એવણુને વેપારને લગતું ઘણું સારૂં ગ્નાન મલ્યું હતું.

શેઠ નાનાભાઇએ કરેલી સખાવત.

શેઠ નાનાભાઇએ તા૦ ૧ લી એપ્રીલ ૧૮૬૯ ને દીને એવણુના માતાજી બાઈ માણેકબાઇ બેરામજી જીજીભાઇના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ. ૧૦૦૦ મુંબઇની પારસી પંચાયતને આપ્યા હતા. વળી એ સખી શેઠીયા તરફથી સને ૧૮૬૨માં સ્ટુડંટસ લીટરરી એંડ સાયનટીફીક સોસાયટીના ફંડમાં,

મરહુમ શેઠ બમનજી હોરમજી વાડયાની યાદગારીના ફંડમાં, સને ૧૮૬૯ માં નામદાર ગવરનરની કાઉનસીલના અધીકારી ઓનરેબલ મી૦ બી. એચ. એ. એલીસને આપવામાં આવેલા માનપત્ર તથા યાદગારીનાં ફંડમા (એ ફંડની કમીટીમાં એવણને એક અધીકારી નેમ્યા હતા); સને ૧૮૭૦ ની તા૦ ૩૧ મી જાનેવારીએ નામદાર મરહુમ મહારાણી વીકટોરીયાના બીજા પુત્ર શાહજાદા આલફ્રેડ ડયુક ઓફ એડીનબરો દુનીયાની સફરે ફરતા ફરતા મુંબઇ પધારયા હતા, તેમને લાયક આદર-માન આપી તેમની યાદગારી અત્રે કાયમ રાખવા માટે અત્રેના દેશીઓએ ઉગાડેલા ફંડમાં તેમજ ૧૮૭૫ માં નામદાર મહારાણીના પાટવી કુંવર મુંબઇમાં આવેલા તેમને માન આપવા ઉઘાડેલાં ફંડમાં, તા૦ ૩ જી જુલાઇ ૧૮૬૯ ને દીને પ્રોફેસર દાદાભાઇ નવરોજીને આપણા મુલક માટેની કીંમતી બીનસવારથી સેવાના બદલામાં એવણને આપેલા માનપત્ર માટે ઉઘાડેલા ફંડમાં (એ ફંડની કમીટીમાં એવણને એક અધીકારી નેમ્યા હતા); સને ૧૮૭૨માં શેઠ રૂસ્તમજી જમશેદજી જીજીભાઇ ફંડમાં તથા ૧૮૭૫ માં અમદાવાદની રેલનાં ફંડમાં અને એવા બીજા ઘણાંક દુકાળ, સંકટ અને યાદગારી વગેરેના ફંડોમાં તેમજ જાહેર ધરમખાતાંઓમાં હમેશા નાણાની સારી રકમ ભરવામાં આવતી હતી. એવણે સેંકડો ગરીબ કુટુંબોની દુવા સખાવતની મદદ કરીને મેલવી હતી.

શેઠ નાનાભાઇની ઉદારતા હાતમ દીલની હતી, અને કોઇ પણ ગરીબ હાજતમંદ આદમી એમની આગળથી ખાલી હાથે જતો નહીં હતો. દરેક વરગનાં મોટાં યા ગરીબની પરોણાગત કરવામાં એવણના પીતા એકકા હતા. તેવોનેજ પગલે એવો ચાલતા હતા શેઠ બેરામજી વરસની જુદી જુદી મોસમોમાં પુને, માથેરાન, ખંડાલા વગેરે મથકોએ લાંબો વખત રેહવા જતા હતા ત્યારે પોતાની સાથે ઘણાંક દોસ્તોને લઇ તેવોની આગતાસ્વાગતા કરતા હતા. તેમજ કોઇ મીત્ર કે ઓલખીતાને હવા ફેરફાર કરવાની જરૂર છે એમ એવણને માલમ પડતુ તો તેને ખાસ ઇજન કરી પોતાની સાથે લઇ જતા, એટલુંજ નહી પણ તેની માવજત પાછલ પોતેજાતે દેખરેખ રાખતા. એવીજ રીતે શેઠ નાનાભાઇ પણ પોતાના દોસ્તોને બહારગામમાં પોતાના મકાનોમાં પરોણાગતનો લાભ આપતા હતા. તે વખતે હાલની માફક એ મથકોએ પારસી હોટલો હતાં નહી. શેઠ નાનાભાઇ ખંડાળે માથેરાન વગેરે ઠેકાણે જતા હતા ત્યારે અવારનવાર ત્યાંની સ્કુલના છોકરાંઓને પારટી આપી રમતગમતથી એ બુલકાંઓને શાદ કરવામાં મોજ માનતા હતા.

મરહુમ શેઠ નાનાભાઇએ પોતાના ચાલતા વખતમાં વડોદરા રેલવેના આગલા એજંટો મી૦ કરી અને મી૦ મેથ્યુ તથા ટ્રાફિક મેનેજર મરહુંમ મી૦ જે. આર. ડકસબરીની સાથે તેમજ સરકારી વઇદક ખાતાના મોટાં ઈંગ્રેજ અમલદારો તેમજ બીજાં ખાતાંઓના અમલદારો તથા વેપારીઓ સાથે પોતાને ઘણું સારૂં હોવાથી તેમનીપર ભલામણપત્રો આપીને રેલવેમાં, સરકારી આફીસોમાં, વેપારી પેહડીઓમાં, સરકારનાં વઇદક અને અબકારી અને બીજાં ખાતાંઓમાં સેંકડો ગરીબ હમદીનોને નોકરીએ લગાડવામાં સેહજ પણ કચાસ રાખી હતી નહી અને બીજી અનેક રીતે તનમનધનથી તેઓની સેવા બજાવી હતી.

નામદાર સરકાર તરફથી મલેલું માન.

શેઠ નાનાભાઇને તા૦ ૨૯ મી અકટોબર ૧૮૬૮ ને દીને મુંબઈની નામદાર સરકારે જે. પી. યાને સુલેહના અમલદાર અને તા૦ ૧૮ મી જાનેવારી ૧૮૭૨ ને દીને મુંબઇ યુનીવરસીટીના ફેલો તરીકે નેમી માન આપ્યું હતું.

શેઠ નાનાભાઇ જાહેર લેવીમાં હમેશ સામેલ થતા હતા. ૧૮૭૨ માં મુંબઇના નામદાર ગવરનર સર સેમોર ફીટઝરાલ્ડે અત્રેની ટાઉન હોલ મધે ભરેલી લેવીમાં તેમની મુલાકાતે બીજા પારસી ગ્રહસથો ભેગા એવણ પણ હાજર હતા. ૧૮૭૨ માં ગવરનર સર ફીલીપ વોડહાઉસે તથા વાઈસરાય લોરડ નોરથબ્રુકે ભરેલી લેવીઓમાં શેઠ નાનાભાઇ સામેલ હતા. ૧૮૭૫ માં પ્રીનસ ઓફ વેલસની અને ૧૮૭૯ માં ગવરનર સર રીચરડ ટેમપલની લેવીમાં તેવણે હાજરી આપી હતી. એજ માફક તા૦ ૧૧ મી જાનેવારી ૧૮૬૮ ને દીને રાત્રે અત્રેના નામદાર ગવરનર સર સેમોર ફીટઝરાલ્ડે પરેલ સરકારી મેહેલમાં એક 'રીસેપશન' ભરયું હતું, તે વેળા પણ શેઠ નાનાભાઇ હાજર હતા, તા૦ ૧૧ મી મારચ ૧૮૭૦ ને દીને સાંજે નામદાર શાહજાદા આલફ્રેડ ડયુક ઓફ એડીનબરો બોરીબંદર સટેશનપરથી ઉતરયો હતો અને પરેલ સરકારી મેહેલમાં ઉતારો લીધો હતો. આ વેળા રાત્રે તે નામદારની મુલાકાતે આવનારાઓનું રીશેપશન ભરવામાં આવયું હતું, જે વેળા શેઠ નાનાભાઇએ પણ હાજરી આપી હતી. હીંદના વાઇસરાય લોરડ નોરથબ્રુક ૧૮૭૨ નાં સાલમાં મુંબઇ ખાતે દરબાર ભરવાને આવયા હતા તેમને આદરમાન આપવાને નેમાયલી રીસેપશન કમીટીમાં મરહુમ શેઠ નાનાભાઇની નેમણુંક થઇ હતી. તે દરબારમાં એવનને નોતરું થયું હતું.

નામદાર સરકારે સરકારી સેવીંગઝ બેંકના એક ડાયરેકટર તરીકે તા૦ ૩૦ મી અકટોબર ૧૮૭૩ ને દીને શેઠ નાનાભાઇની નેમણુંક કરી હતી, અને યુનીવરસીટીની બોરડ ઓવ એકાઉનટસના મેમબર તરીકે પણ કેટલાંક વરસો સુધી એ શેઠે કામ કરયું હતું. ૧૮૮૪ ના જુન માસમાં સીવીલીયન મી૦ ડબલયુ. બી. મયુલકના પ્રમુખપણા હેઠળ નેમાયલાં ફેકટરી કમીશનના મેમબર તરીકે શેઠ નાનાભાઇને નેમવામાં આવયા હતા. તેવણ હીંદની રોયલ જયોગ્રાફીકલ સોસાયટીના તથા સાસુન મીકેનીક ઇનસટીટયુટના લાઇફ મેમબર હતા. યુરોપમાં ભરવામાં આવેલાં અનેક પ્રદરશનોને લગતી સથાનીક કમીટીના મેમબર તરીકે નામદાર સરકારે શેઠ નાનાભાઇની નેમણુંક વખતો વખત કરી હતી. ઓસ્ટ્રેલીયાના મેલબોરન ખાતે સને ૧૮૮૦ માં ભરાયલાં પ્રદરશનમાં આ ઇલાકાની સરવ પેદાયશો ઘટતી રીતે રજુ કરવા માટે નામદાર સરકારે ૧૮૭૯ ના ડીસેમબરમાં જે કમીટી નેમી હતી, તેમાં શેઠ નાનાભાઇ બી હતા. વળી ૧૮૮૮ ના પ્રદરશન વખતે શેઠ નાનાભાઇએ કરેલી કીંમતી મદદની પીછાણમાં હીંદી સરકારે એક ખાસ રેઝોલ્યુશન મારફત તેવણનો આભાર માનયો હતો.

શેઠ નાનાભાઇની જાહેર સેવાઓ.

મુબઇનાં મ્યુનીસીપલ ખાતાંનો વહીવટ જે આગળ સુલેહના અમલદારોની બેંચ હસ્તક હતો ત્યારે પણ શેઠ બેરામજી તથા શેઠ નાનાભાઇ તેના કારભારમાં સારો ભાગ લેતા આવ્યા હતા અને ૧૮૭૩ માં જ્યારે તે વહીવટ પ્રજાના પ્રતીનીધીઓના હાથમાં આવ્યો અને મયુનીસીપલ કારપોરેશન હસતીમાં આવી તે દીનથી મરહુમ શેઠ બેરામજી તથા શેઠ નાનાભાઇ કર ભરનારાઓ તરફથી કોરપોરેટર તરીકે ચુંટી કહડાતા આવ્યા હતા. કોરપોરેશનની "ટાઉન કાઉનસીલ" જેનું નામ ફેરવી પાછલથી "સ્ટાંનડીંગ કમીટી" રાખ્યું છે તેના પણ શેઠ નાનાભાઇ મેમબર નેમાતા આવ્યા હતા. ૧૮૮૯ ના સાલના જાનેવારી માસમાં તેમને મ્યુનીસીપલ કોરપોરેશનના સભાસદ તરીકે પાછા છેલ્લી વાર કર ભરનારાઓએ ચુંટી કહાડયા હતા. એ રીતે શેઠ નાનાભાઇ ૧૭ વરસવેર કોરપોરેશનમાં અને ૧૪

વરસ વેર ટાઉન કાઉનસીલના સભાસદ નેમાયા કર્યા હતા. એવણ હમેશા મયુનીસીપલ સવાલોની તકરારોમાં આગેવાન ભાગ લેતા હતા, અને એ મંડળમાં એવો વગવસીલો ધરાવતા હતા કે કારપોરેશનના કાઉનસીલર કે સ્ટાંડીંગ કમીટીનાં સભાસદ થવાના કે મુળ મંડળના પ્રમુખપદના ઉમેદવારો પોતાની ફતેહ માટે શેઠ નાનાભાઇના વગવસીલા તથા મદદ ઉપર મોટો આધાર રાખતા હતા.

શેઠ નાનાભાઇએ પોતાના ચાલતા વખતમાં પોતે જાહેર જીંદગી ગુજારવામાં ઘણો આગેવાન ભાગ લીધો હતો. તેમજ કોઇ પણ જાહેર હીલચાલ એવણની સામેલગીરી વગર તે વખત થઇ શકતી નહી. સવદેશ ઉદયોગોની ખીલવણીમાં શેઠ જીજીભાઇ ખાનદાને ઘણો સારો ભાગ લીધો હતો. ગઇ સદીના પાંચમાં દાએકામાં શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઇએ ધી વેસટરન ઇન્ડયા બેંક અને બીજાં ખાતાં સ્થાપવામાં આગેવાની કીધી હતી. તેજ મુજબ શેઠ નાનાભાઇએ ઘણીક સવદેશી પેઢીઓ સ્થાપવામાં પોતાના પીતાને મદદ કીધી હતી, યા તેમની સ્થાપનામાં આગેવાન ભાગ લીધો હતો, અને તે લગભગ સઘળી ફતેહમંદ વહીવટ માટે જાણીતી હતી. બોમ્બે ફાયર ઇનસ્યુરંસ કુંપની જે મુંબઇમાં આગના વીમાની પેહેલવહેલી સવદેશી કંપની હતી તે મરહુમ શેઠ બેહરામજી જીજીભાઇ તથા મી૦ જે. એ. ફોરબસે ઉભી કીધી હતી અને એજ બે સાહસીક મીત્રાએ મુંબઇમાં પેહેલવેહેલી આઇસ બનાવવાની કંપની તેમજ અમદાવાદ, પુના અને કરાંચીમાં આઇસ કંપનીઓની સ્થાપના કરી હતી. તેના ડાયરેકટર તરીકે શેઠ નાનાભાઇએ તેને ખીલવી હતી. તેજ મુજબ પ્રીન્સ ઓફ વેલસ ફાયર ઇનસ્યુરનસ કંપની એજ બાપબેટાથી સ્થાપાઇ હતી. એ ઉપરાંત ગ્રેટ ઇસટરન સ. અને વી. કંપની, ન્યુ બીરાર કંપની, ઓરીએંટલ ગવરમેન્ટ સકીયુરીતી લાઇફ ઇનસ્યુરંસ કંપની, એલાયનસ સ. અને વી. કં., રોપન મેન્યુફેકચરીંગ કંપની, ન્યુ એપોલો પ્રેસ, રીપન ગોલડ માઇનીંગ કં., ક્રીપર લેનડ રેકલેમેશન કં., કયસરે હીંદ ગોલડ માઇનીંગ કં., એંગલો ઇંડીયન સપીનીગ અને મેન્યુ. કં., વાઇનાદ ગોલડ માઇનીંગ, નેપીયર હોટેલ કંપની. ગોરડન મીલ્સ, થેકર એડ કં., લોરડ રે મીલ્સ, સીટી ઓફ બોંબે મીલ્સ, દખણ આઇસ કં., બોમ્બે તેલીફોન કં., કેસ બજાર લીમીટેડ; વગેરેની ખુદ સ્થાપનામાં અથવા તેવોના ડાયરેકટરોની બોરડમાં શેઠ નાનાભાઇની આગેવાન સામેલગીરી હતી. ચેમબર ઓફ કોમરસ, મીલ ઓનરસ એસોસીએશન, જાનવરો ઉપર ગુજરતું ઘાતકીપણું અટકાવનારી મંડળી, ગાયન ઉતેજક મંડળી અને ફ્રેરટ ઇમપરૂવમેટ લાયબરેરીના તેમજ બીજી ઘણીક જાહેર મંડળીના એક મેમબર તરીકે મરહુમ શેઠ નાનાભાઇને નેમવામાં આવ્યા હતા.

સને ૧૮૭૧ માં સર કાવસજી જાહાંગીર રેડીમની સી. એસ. આઇ. એ કરેલી લખો રૂપ્યાની સખાવતની હેસાનમાં એવણની યાદગારી રાખવા નેમાયલી કમીટીના, સને ૧૮૭૨ માં મુંબઇના નામદાર ગવરનર સર સેમોર ફીડઝરાલ્ડ પોતાને વતન જવાથી તેવણને વીદાયગીરીનું માન આપી તેમની યાદગારી રાખવા નેમાયલી કમીટીનાં, અને સને ૧૮૭૬ માં ખાનદેશમાં ચાલેલા દુકાળ માટેનાં ફંડની કમીટીમાં એક મેમબર તરીકે મરહુમ શેઠ નાનાભાઇની નેમણુંક કરવામાં આવી હતી. એ ઉપરાંત એવણે સંખ્યાબંધ યાદગારીઓની તથા પ્રજાકીય સભાઓ બોલાવવાની આગેવાની લીધી હતી અને યાદગારીનાં તથા રેલ, દુકાળ વગેરે એવાં બીજાં ઘણા ફંડો સ્થાપવામાં આગેવાની કીધી હતી.

મુંબઇ ગેઝેટના માલેક તથા તે પછી પોલીસના વડા મેજીસ્ત્રેટ મી૦ જોન કોનન ૧૮૭૪ ના સાલમાં વેલાત સીધારયા ત્યારે તેમની યાદગારી જાળવવા માટે મલેલી સભાનું પ્રમુખસ્થાન શેઠ

નાનાભાઇને આપવામાં આવ્યું હતું અને તેના ફંડમાં એવણે સારી રકમ ભરી હતી. ૧૮૭૬ ના સાલમાં શેઠ પેસતનજી ન. કેરાંવાળાએ ગીરગામના રસ્તા ઉપર સ્વીમીંગ બાથ કહાડયો હતો તેને શેઠ નાનાભાઇએ ઉતેજન આપી તેના અખાડામાં પ્રમુખસ્થાને બીરાજી લોકોને તરવાના નાદર હુનર વીશે ઘણુક બોધો દીધા હતા. થીઓસોફીકલ સોસાયટીના પ્રમુખ કરનલ ઓલકોટે જરથોસ્તી ધરમની બુઝોરગી વીશે તા૦ ૧૪ મી મારચ ૧૮૮૨ ને દીને ટાઉન હોલમાં એક ભાશણ કીધું હતું, તે મધે સરનશીનની ખુરસી શેઠ નાનાભાઈ બેહેરામજીને આપવામાં આવી હતી.

મુંબઇની ત્યુડરની કંપનીએ આઇસની મોનોપોલી હાથ કરવાથી ગરમીની મોસમમાં ઘણીક વાર મુંબઇમાં આઇસ મુદલ મલતું નહી હોવાથી શેઠ બેહેરામજી તથા શેઠ નાનાભાઇની આગેવાની હેઠળ મુંબઇને સસતું, ચાલુ તથા જથામાં આઇસ પુરૂં પાડવાનું પેહેલ વેહેલું કારખાનું ઉઘાડવામાં આવ્યું હતું.

સરકાર અને રઇયત વચે એખલાસ વધારવાનું માન પણ શેઠ નાનાભાઇનેજ આપી શકાશે. અફઘાન લડાઇએથી પાછા ફરેલા દેશી સીપાહોને એપોલો બંદર નજદીકનાં બાગમાં જ્યાફત આપવાની ગોઠવણ એ શેઠયાની આગેવાની હેઠળ ઘણાં મોટા પાયા ઉપર થઇ હતી. તેજ માફક મીસરની લડાઇએથી પાછાં ફરેલાં લશકરનાં માનમાં પણ એક 'ફેટ' કરવામાં આવ્યો હતો. તેની આગેવાની પણ શેઠ નાનાભાઇએ લીધી હતી. તેની ગોઠવણ કરવાને જસ્ટીસ સર બેલીના પ્રમુખપણાં હેઠળ મજગામના 'બેહેરામજી હોલ'માં એક સભા મળી હતી, તે પ્રસંગે શેઠ નાનાભાઇએ શરૂઆતનું ભાશણ કરયું હતું, તેને એટલી બધી અગત્યતા આપવામાં આવી હતી કે તેવણનું આખું ભાશણ તાર મારફત કલકતાના તેના ખબરપત્રીએ લંડન "ટાઇમસ" ઉપર મોકલાવ્યું હતું, જે બીજે દીને લનડનના આગેવાન છાપામાં વીગતે પ્રગટ થયું હતું. લંડનના "ગ્રેફીક" પત્રમાં શેઠ નાનાભાઇનો ફોટોગ્રાફ છપાયો હતો જે અપુરવ માન ગણાય.

ઇજીપટ ખાતે લડાઈ માટે ગયલી હીંદી ફોજે તે તરફ બહાદુરીથી લડી ફતેહ મેળવી તેની મુબારકબાદીમાં તે ફોજને જાહેર ઉધરાટથી એક જીયાફત આપવાને તા૦ ૧૧ મી અકટોબર ૧૮૮૨ ને દીને બેહરામજી હોલમાં એક સભા મળી હતી. એને લગતી ગોઠવણ કરવાને નેમાયલી કમીટીમાં મી૦ એચ. ડબલ્યુ. ટેનંટ સાથે શેઠ નાનાભાઇને જોડયા સેક્રેટરી નેમવામાં આવયા હતા. પાછાં ફરેલાં લશકરના ૧૫૦૦ દેશી અને ૩૦૦ ઇંગ્રેજ સીપાહોને આપવામાં આવેલા ખાણા વખતે હાજર થયલાઓમાં દેશી તરીકે શેઠ નાનાભાઇ એખલા હતા.

શેઠ નાનાભાઇ દરેક વરગમાં માનીતા હતા તેમજ મિધયમ તથા ગરીબ વરગ સાથ વગર તફાવતે વરતતા. એ ગુણ તેવણે પોતાની જીંદગીના છેડા સુધી જાળવી રાખયો હતો. તેવણે આપેલી એક ચોકસ પારટી વખતે ચોકસ ખાતાંના એક મોટા યુરોપીઅન અને એક નાના દેશી અમલદાર સાથે સાથે થઇ ગયા. તે વીશે પેલા મોટા યુરોપીયન અમલદારે આડકત્રો ઇશારો કરયો, જે પેલા દેશી અહસથને કઢંગી સથીતીમાં મેલનારો હતો. તરતજ શેઠ નાનાભાઇએ પોતાના તે દેશી મીત્ર તરફથી લડત ચલાવી, અને તેવણને આડકતરૂં પણ અપમાન થાય તે સાંખવાને ના પાડી. પેલા યુરોપીયને તરતજ દલગીરી બતાવી અને પોતાના ગોઠયા મેજબાનને કાંઇ માઠું લાગ્યું હોય તો તે માટે ખેદ બતાવયો.

બેકારોને રોજીએ લગાડવામાં આ મરહુમ શેઠયાએ પોતાની કારકીરદી દરમયાન જેટલું કરયું હતું તેટલું બીજા થોડાઓએજ બજાવયું હશે. એ એમના ઓહોળા વગવસીલાનું પરીણામ હતું. ફોજદારી કે કાયદાની કે તેવી બીજી મુશકેલીમાં આવી પડેલાને તેમાંથી છોડવવા એવણને વારે ઘડીએ અરજ થતી, તે માટે ગમે તેવી તકલીફ એવણને પડે તેની દરકાર નહી કરતા

તેઓનું કામ પોતાની બનતી કોશેશો કરીને ખુશીથી કરી આપતા હતા. ગુજરાત તરફના એક હીંદુ ધર્મગુરૂને થએલી જેલની સજામાંથી તેનો છુટકારો કરાવવા શેઠ નાનાભાઇએ ઠેઠ પુનેવેર જઇ ગવરનર સર જેમ્સ ફુરગ્યુસનને તથા બીજા અમલદારોને મળી વગ લગાડયો હતો.

સને ૧૮૭૪ માં થયલા મોટા હુલડ વખતે મુંબઇના એક જાણીતા પારસી કુટુંબનો જવાન કાયદાના સપાટામાં સજડ આવી ગયો હતો એ માટે તેની ધરપકડ થયાની અની પર વાત આવી હતી તે જોઇ તે જવાનને બચાવવા માટે તેના લાગતાવળગતાઓએ શેઠ નાનાભાઇને અરજ કરવાથી એઓ શેઠે રાતોરાત પોતાનો વગવસીલો લગાડી તે પારસી જવાનને બચાવી લીધો હતો.

આ હુલડ વખતે ઘણાક પારસીઓને શેઠ વાહાડયાજીના આતશ બેહરામ આગળ તોફાન તથા મારામારી કરી મોહત નીપજાવવાના ગંભીર વાંક માટે પકડીને સેસન કમીટ કરવામાં આવ્યા હતા. વખતે તેઓના જામીન થવા સારૂ શેઠ નાનાભાઇ હીમતથી બહાર પડયા હતા. તેમજ તેઓને પોતાનો બચાવ કરવા માટે નાણાની તથા બીજી ઘણી કીમતી મદદ શેઠ નાનાભાઇએ તથા એવણના પીતા શેઠ બેરામજીએ છેવટ સુધી કીધી હતી.

સંખ્યાબંધ દાખલાઓમાં માલમ પડશે કે પોલીસે ઘસડાતા નાના મોટા ફોજદારી કેસોને અટકાવી તેનો ઘરમેલે ચુકાદો લાવી મુસકેલીમાં આવી પડેલાઓને બચાવી તેવો તરફ હમેશા એવણ પોતાનો દયાળુ દીલસુરદો દેખાડતા હતા. શેઠ બેરામજી તેમજ શેઠ નાનાભાઇ માંગતા લેણાના, ભાગ લાગના તેમજ કુટુંબી મીલકતોને લગતા અને ઘર સંસારને લગતા એવા સેંકડો કેસોમાં વચ્ચે પડી પોતે લવાદી લઇ તેવા કેસોનો ઘરમેલે મનમાનતી સમજુતીથી અને કાએદાની કોરટની ખરચાલુ મદદ વગર નીવેડો લાવી આપતા હતા. એમ કરવાથી બંને તરફના પક્ષકારોને હજારો રૂપીઆના ખરચમાંથી તેમજ છેવટ સુધી કોરટ દરબારે લડવાથી ઉપજતા કચવાટ, કડવાસ નામોશી અને મેહેનતમાંથી બચાવી હેસાનમંદ કરયાં હતાં.

શેઠ નાનાભાઇ ઉપર લકવાએ ૧૮૮૭ અને ૧૮૯૪ વચે બે વાર ગલબો કરયો હતો; પણ તે સીવાય તેવણ તનદરોસત હતા. મરણને આગલે દીને તેવણ ફરવા જઇ આવયા હતા. બીજી રાતે ૧૨ કલાકે ત્રીજી વાર લકવાએ ગલબો કરયો, અને એક ઘડીમાં તેવણે પોતાનો પ્રાણ છોડયો. તેવણની પાયદસતે તેમજ ઉઠમણાની ક્રીયા વખતે ઠઠમાર મીજલસ મળી હતી અને મરહુમની નાંઇયતે તેવણના બેટા બેટીઓએ તથા ચાહનારાઓએ રૂપ્યા તેત્રીસ હજારની સખાવત કરી છે. તેનો મુખ્ય ભાગ રૂ. ૧૭૦૦૦ બેહેરામજી જીજીભાઇ પારસી ચેરીટેબલ સકુલના છોકરાઓ સારૂં તેવણને નામનું ભોજન ફંડ સથાપવાની તેવણના બેટા શેઠ રૂસ્તમજીની સખાવત તથા યોજના સતુતીપાત્ર છે, કેમકે શેઠ બેહેરામજી જીજીભાઇ તથા શેઠ નાનાભાઇ મહેમાનદારીના ખાં હતા, અને રોજ સંખ્યાબંધ દોસાતેને જમાડવામાં મોટી મોજ સમજતા હતા. તેજ સદગુણ ગરીબ પારસીઓના છોકરાઓને જમાડવાનું આ ફંડ અમર કરશે.

શેઠ નાનાભાઇને ફોટોગ્રાફોનો સંગ્રહ કરવાનો જબરો શોખ હતો, અને આખાં હીંદના બલકે દુનયાના પ્રખયાત આસામીઓ ઉપરાંત પોતાના મીત્રો, સગાં સનેહીઓની તસવીરોથી 'તારદેવ કાસલ'ને તેમજ પુનામાંના "જીજીભાઇ કાસલ" ને તેઓએ ગોયા "પીકચર મ્યુઝીયમ"માં ફેરવી નાંખ્યા હતા.

મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેહેરામજી જીજીભાઇના ઉઠમણામાં તેવણની નાંઇયતે ભરાયલા રૂ ૩૨૯૫૦ ની વીગત.

મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેહેરામજી જીજીભાઇ રોજ ૨૯ મો મીનો મારેશપંદ માહ ૫ મો અમરદાદ અમસાસપંદ શેહેનશાહી સને ૧૨૮૩ યજદેજરદી તા૦ ૭ મી ફેબરવારી સને ૧૯૧૪

ને વાર શનેકને દીને બેહેસતનશીન થયાં તેવણુના પુનને સાંરૂ તારદેવ ખાતેના એવણુના મકાન "તારદેવ કેશતલ"માં મરહુમના સાંજે થયલાં ઉઠમણા વખતે મરનારનાં ખેશીઓએ રૂ. ૩૨૨૫૦ ભરયા તેની વીગત :—

મરનારનાં દીકરા શેઠ રૂસતમજી બેહેરામજી જીજીભાઇ તથા કુટુંબ તરફથી રૂ. ૧૭,૭૦૦ નીચે મુજબ :— રૂપીયા.

મરનારનાં દીકરા શેઠ રૂસતમજી બેરાંમજી જીજીભાઇ તથા ધણીઆણી બાઇ આવાબાઇ... ૭૦૦૦

મરનારનાં નબીરા શેઠ બેહરામજી રૂસતમજી બેહેરામજી જીજીભાઇ તથા ધણીઆણી બાઇ જરબાઇ તથા એઓનાં દીકરાઓ નાનાભાઇ તથા જાંહગીરજી મળી ૨૫૦૦

મરનારનાં નબીરા શેઠ જીજીભાઇ રૂસતમજી બેહેરામજી જીજીભાઇ તથા ધણીઆણી બાઇ ખરશેદબાઇ તથા એઓનાં દીકરા જમશેદજી મળી ૧૫૦૦

મરનારના નબીરા શેઠ દાદાભાઇ રૂસતમજી બેહેરામજી જીજીભાઇ... ... ... ૫૦૦૦

મરનારના નબીરા શેઠ મેરવાનજી રૂસતમજી બેહેરામજી જીજીભાઇ ૪૦૦

મરનારના નબીરા શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી બેહેરામજી જીજીભાઇ ૪૦૦

મરનારની નબીરી બાઇ વીરબાઇજી રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઈ ૩૦૦

મરનારની નબીરી બાઇ હીરાંબાઇ રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઇ... ... ... ૩૦૦

મરનારની નબીરી બાઇ સુનાબાઇ તથા ધણી શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજી તથા દીકરા શેઠ માણેકજી ૩૦૦

ઉપલા રૂ. ૧૭,૭૦૦ શેઠ બેહેરામજી જીજીભાઈ પારસી ચેરીટેબલ ઇનસટીટયુશનનાં ફંડમાં એવી સરતે ભરયા છે કે એનું "નાનાભાઇ બેહેરામજી જીજીભાઇ ભોજન ફંડ" એ નામનું જુદુ ખાતું પાડી મુદલ હમેશ અનામત રાખી તેનાં વ્યાજમાથી સકુલનાં સરવથી ગરીબમાં ગરીબ છોકરાઓના લાભ માટે ભોજન ફંડ સથાપવું.

મરનારનાં દીકરી બાઇ ગુલબાઇ બમનજી પીટીટ તથા જમાઇ શેઠ બમનજી દીનશાહજી પીટીટ તરફથી ધી બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જનરલ આસપીટલમાં મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ બેહેરામજી જીજીભાઇને નામનું એક બીછાનું સથાપવા માટે ... ૫૦૦૦

મરનારનાં દીકરી બાઈ ગુલબાઇના દીકરા શેઠ જાગીરજી બમનજી પીટીટ તથા ધણીઆણી બાઇ જાઇજી અને દીકરો બાઇ હીરાંબાઇ તથા દીકરાઓ બેહેરામજી તથા દીનશાજી તરફથી ધી બમનજી દીનશાજી પીટીટ પારસી જનરલ ઓસપીટલના ફંડમાં. ૧૦૦૦

મરનારનાં દીકરી બાઇ ગુલબાઇના દીકરા શેઠ ધનજીબાઇ બમનજી પીટીટ તથા ધણીઆણી બાઇ હમાબાઇ તરફથી ૫૦૦

એ રૂપીઆ કયાં ફડમાં આપવા તે હવે પછી નકી થશે.

મરનારનાં દીકરી બાઇ ગુલબાઇના દીકરા શેઠ ફીરોજશાહ બમનજી પીટીટ તરફથી ... ૧૦૦૦

એ રૂપીઆ કયાં ફંડમાં આપવા તે હવે પછી નકી થશે.

મરનારનાં દીકરી બાઈ ગુલબાઇની દીકરી બાઈ દીનબાઇ તરફથી ૨૫૦

એ રૂપીઆ કયા ફંડમાં આપવા તે હવે પછી નકી થશે.

મરનારનાં દીકરી બાઇ ગુલબાઈનાં દીકરી બાઇ માણેકબાઇ તરફથી ૧૦૦

એ રૂપીઆ કયાં ફંડમાં આપવા તે હવે પછી નકી થશે.

મરનારના દીકરી બાઈ માણેકબાઇ ફરામજી તથા જમાઇ શેઠ ફરામજી હોરમસજી આલબલેસ તરફથી "નાનાભાઇ બેહેરામજી જીજીભાઇ ભોજન ફંડ" માં ... ૫૦૦૦

મરનારનાં દીકરી બાઈ જીજુબાઇ તથા જમાઇ શેઠ નાનાભાઇ અરદેસર મુસ, તથા છોકરાંઓ સોરાબજી, ફરામરોજ, પેસ્તનજી, અરદેસર, અને હીરાંબાઇ તરફથી ... ૫૦૦

એ રૂપીઆ કયા ફંડમાં આપવા તે હવે પછી નકી થશે.

મરનારના વેવાઈ શેઠ હોરમસજી એદલજી આલબલેશ તથા ધણીઆણી બાઇ મેહેરબાઇ હોરમસજી આલબલેશ તરફથી ધી બમનજી દીનશાજી પીટીટ પારસી જનરલ ઓસપીટલનાં ફંડમાં ૨૦૦

શેઠ પેસ્તનજી નશરવાનજી વાડીઆ તરફથી "નાનાભાઇ બેહેરામજી જીજીભાઇ ભોજન ફંડ"માં ૫૦૦

ડાકટર ધનજીશાહ હીરજીભાઇ પટેલ તરફથી "નાનાભાઇ બેરામજી જીજીભાઇ ભોજન ફંડ"માં ૫૦૦

૩૨૨૫૦

પાછલી રાતનાં ઉઠમણામાં ભરાયલા :

મરનારની દીકરી બાઇ ગુલબાઇ તે શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટના ધણીઆણીએ ૭૦૦

એ રૂપીઆ કયા ધરમખાતાંમાં આપવા તે હવે પછી નકી થશે.

કુલ્લે રૂ૦......૩૨,૯૫૦

શેઠ નાનાભાઇના મરણ માટે કોરપોરેશને પસાર કરેલો દલગીરીનો ઠરાવ.

મુંબઇની મયુનીસીપલ કારપોરેશનની એક સભા તા૦ ૯મી મારચ ૧૯૧૪ ને દીને પાછલા પોહોરના ૩ કલાકે કોરપોરેશન હોલમાં મી૦ એ. એમ. ટોડનાં પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી જે વખતે આ૦ સર ફીરોઝશાહ એમ. મેહેતાએ દરખાસત કરી કે મી૦ નાનાભાઇ બેહેરામજી જીજીભાઇ જેઓએ એક જાહેર શેહેરી તરીકે સઘળી શેહેરી બાબદોમાં આગળ પડતો ભાગ લઇ ૧૭ વરસ સુધી કોરપોરેશનમાં અને ૧૪ વરસ સુધી ટાઉન કાઉનસીલમાં પ્રજાની ઉપયોગી સેવા બજાવી હતી તેમના ગઈ તા૦ ૭ મી ફેબરવારીએ નીપજેલાં મરણની ખબર આ સભાએ દલગીરી સાથે સાંભળી છે. આ ઠરાવની એક નકલ મરનારના કુટુંબપર તેમની ઉપર આવી પડેલા દુઃખ માટે કોરપોરેશનની દીલસોજી સાથે મોકલી આપવી.

સર ફીરોઝશાહ મેહેતા દરખાસતના સંબંધમાં બોલ્યા કે મરનાર ૧૭ વરસ સુધી આ કોરપોરેશન અને ૧૪ વરસ સુધી સટેનડીંગ કમીટીના સભાસદ હતા. એજ દેખાડે છે કે તેઓ લાંબા વખત સુધી આ કોરપોરેશન સાથે જોડાયલા હતા. તે વેળાનું મયુનીસીપલ કામકાજ સુધારવા માટે યુરોપીયન અને હીંદીઓ સાથે મળીને કામ કરતા હતા. આ કોરપોરેશન તે માટે એ બંને કોમના બુધીશાળી પુરૂશોના પ્રયતનોને આભારી છે. મરહુમ તે વેળાના યુરોપીયનો સાથે મળીને કામ કરવા માટે જાણીતા થયલા છે. તબીબી અને લશકરી ખાતાંવાળા અમલદારો પણ તે વખતે દેશીઓ સાથે ભેળાતા હતા. મી૦ બેરામજી જીજીભાઇ જેવણ તે વખતે મી૦ નાનાભાઇ બેરામજીને નામે ઓળખાતા હતા તેઓ તથા મી૦ વીશવનાથ નારાયણ મંડળીક, મી૦ નારાયણ વાસુદેવ અને મી૦ રઘુનાથ નારાયણ ખોટે સાથે અમો મળીને આ શેહેરનાં ભલાં માટે કામ કરતા હતા. મી૦ બેરામજી જીજીભાઇ મારા એક મીત્ર હતા. તેઓ જાહેર જીંદગીમાંથી કેટલોક વખત થયો રીટાયર થયલા હતા અને તેમના મરણથી મને ખરેખર ખેદ ઉપજયો છે. તેમના મરણથી મને અંગત ખોટ ગઇ છે પરંતુ તે સાથે શેહેરને પણ મોટી ખોટ ગઇ છે, કારણકે તેવણે શેહેરની ઉપયોગી સેવા બજાવી હતી. એ પછી શેઠ દીનશાહ વાછાએ જણાવ્યું કે મી૦ નાનાભાઇ બેરામજી જે કામ હાથ લેતા તેમાં તેમને ફતેહ મળતી અને તેઓ 'કીંગ મેકર' તરીકે ઓળખાતા હતા, કારણ કે શેહેરમાં તેમજ કોરપોરેશનમાં તેમનો ડંકો વાગતો હતો.

શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીરવઈ, જે. પી.

ઉમર વરસ ૯૦.

જનમ—રોજ ૨૫ મો માહ ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૧૯૩ યઝદેજરદી,
તારીખ ૨૪ મી જુન સને ૧૮૨૪ ઈસ્વી,
સંવત ૧૮૮૦ ના જેઠ વદ ૧૨ ને વાર ગુરૂ

મરણ—રોજ ૧૭ મો માહ ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૮૩ યઝદેજરદી,
તારીખ ૨૬ મી મે સને ૧૯૧૪ ઈસ્વી,
સંવત ૧૯૭૦ ના જેઠ સુદ ૧ ને વાર ભોમ.

મરહુમ શેઠ બેરામજી નશરવાનજી શીરવઇનું દુઃખદાયક મરણ.

તેમની ઉપયોગી જીંદગી અને નાની મોટી સખાવતો.

પારસી ગુજસ્તે સાલે જે કેટલાક નામીચા તથા કોમહીતકારી પારસી જરથોસ્તીઓના ભોગ લઇ કોમને વીલાપમાં નાખી છે, તેઓમાં મરહુમ શેઠ બેહરામજી નશરવાનજી શીરવાઈનું મરણ એક આગેવાન જગા રોકે છે. તે કારણે, તથા તેમની ઉપયોગી અને ધડો લેવા જોગ જીંદગીના સબબે, તેમની મુબારક શબી સાથે, તેમની જીંદગીનો વિગતે હેવાલ આ ઝોરાસ્ત્રીઅન કેલેંડરમાં જાલવી રાખવાની અમે જરૂર સમજીએ છીએ. મરહુમ શેઠ બેરામજી શીરવઇ જોકે, હાલના વખતમાં થોડાજ વિર્લાઓ પહોંચી શકે એવી, નેવું વરસની પાકી વયે બેહસ્ત-નશીન થયા છે, તોપણ તેમનું મરણ સામાન્ય રીતે આપણાં મુંબઇ શહેર તથા ઇલાકાને, અને ખાસ કરી પારસી કોમને, એક મોટી ખોટજ છે. તેમની જીંદગી જેટલી સાહસીક તેટલીજ, બલકે તે કરતાં વિશેષ સખાવતી છે; અને તેમની સખાવત મોટે ભાગે જોકે પોતાની કોમની બેહતરી માટે થઇ છે, તોપણ તે બહુ મોટી, માનભરેલી, અને હજારો રૂપ્યાની હદે પહોંચેલી છે; અને તે સખાવતોનુ મંડાણ તેમની જવાની તથા કારકીરદીની શરૂઆત સાથેજ થયું હતું. તેઓ જોકે આપણા મુંબઇ શહેરના એક માનવંત, માતબર તથા આગેવાન શહેરી હતા, તોપણ તેમનું મૂળ વતન, "ધરમ ટેકરી" ગણાતો પેલો નવસારી કસ્બો છે, કે જે કસ્બો કુદીબંધ સાહસીક, સખી, સદગુણી, ધર્મીદાતા પારસી નરરત્નોને જન્મ આપવાની મગરૂરી ધરાવે છે, અને તે તેની મગરૂરીમાં શેઠ બેરામજી શીરવાઇએ એક મોટો ઉમેરો કરી આપ્યો છે. તેઓ એક શક્તીવાળા તથા મોભાદાર પીતાના પુત્ર હતા; છતાં પાછળથી તેઓ જે પહેલા વર્ગનાં માન ભરતબા તથા માતબરીએ પહોંચ્યા તે તો તેમના પોતાના આપબળનુંજ પરિણામ હતું. પોતાના પીતા તરફથી તેઓ દોલત દરજ્જાના કરતાં જે એક ખાસ વારસો પામ્યા હતા, તે તનદરોસ્તી, કદાવરી તથા લાંબી જીંદગીનો હતો. એટલે, તેમના પીતાશ્રી નવાણું વરસની—કહો કે આખી એક સદીની—અસાધારણ તથા તનદરોસ્ત જીંદગી ભોગવવાને ભાયગશાલી થયા હતા, કે જેટલી લાંબી જીંદગી આ જમાનામાં એક નવાઇજ ગણાય છે; જ્યારે ખુદ શેઠ બેહરામજી શીરવઇ નેવું વરસની એટલે લગભગ પોતાના પીતાની બરાબરની જીંદગી ભોગવી ગયા છે, જે અલબત્તે તેમની માતબરી સાથે તેમના મીતાહારપણાનું પણ પરીણામ હોવું જોઇયે. તેમનો ખાસ ધંધો રોજગાર કંત્રાકત તથા કાર્ટીંગ એજન્સીનો હતો, જે મુખ્યત્વે બોમ્બે બરોડા એન્ડ સેંત્રલ ઇન્ડીયા રેલવેના સંબંધમાંજ હતો, અને તે કેટલો બહોલા પાયાપર, પ્રમાણિકપણે તથા માનવંત રીતે ચલાવ્યો હશે તેનો ખ્યાલ એટલાથીજ આવશે કે, તેના પ્રતાપે તેઓ શ્રીમંત થયા તે ઉપરાંત તે કંપની તરફથી તેની તમામ રેલવે લાઇનો ઉપર હમેશ ફર્સ્ટ ક્લાસમાં મફત મુસાફરી કરવા માટેની ચાંદીની તખ્તીવાલી પાસ મેલવવાને ભાયગશાલી થયા હતા.

મરહુમ શેઠ બેરામજીની જીંદગીની ખરી મોટાઇ તો તેમની સખાવત, દયાદાન તથા ધરમ ધ્યાનમાં સમાયલી છે. એવણે પોતાની દોલતનો સદ ઉપયોગ સખાવત, દયાદાન તથા ધરમધ્યાનમાં કરી તે વડે મનુષ્ય જાતીની સેવા બજાવી તેમનાં જીગરના આશીષ મેલવીયા છે. મરહુમ શેઠ બેરામજી સખી વર્ગના મનુષ્યોમાંના એક ધર્મીદાતા થઈ ગયા છે. હેઠલ આપેલી

તેમની જીંદગીના હેવાલમાં તેમની સખાવતોની જે વિગત હારેકટાર આપી છે તે ઉપરથી જોઇ શકાશે કે, તેમની સખાવત મોટી, હજારો રૂપ્યાની, ઓહોળા વિસ્તારમાં ફેલાયલી, તથા માણસ જાતના સંકટો ટાલવા જોડે તેમનામાં કેળવણી, નીતિભકતી તથા ધરમધ્યાન વધારનારી હતી, અને તેથી ખરેજ હજારો નાચાર બેચારોની હાજત ટલી તેમને થોડી ઘણી રાહત મલેલી હોવી જોઇયે. અત્રે તેમની જે સખાવતો નોધાઇ છે તે તો જાહેર છે; પણ તે ઉપરાંત ગરીબોને લગન કરવા, નવજોત કરવા, મરણ ક્રીયાનો ખરચ કરવા માટે આપેલી તેમની ખાનગી સેંકડો રૂપ્યાની સખાવતો પણ ઘણી કહેવાય છે, જેની પિછાન તો જેમને તેનો લાભ મલ્યો હોય તેઓજ કરી શકે. તેમની સખાવત મોટે ભાગે, તથા મોટી રકમોમાં, પારસી જરથોસ્તીઓના લાભની થયલી જણાય છે; પણ તે છતાં સામાન્ય તથા સાર્વજનીક સખાવતો કરવામાં તેઓ પછાત પડયા ન હતા. દાખલા તરીકે રેલ, આગ, દુકાલ વગેરેની કુદરતી આફતોમાં ફસી પડેલાં કમનસીબ લોકોને મદદ કરવાનાં ફંડો તથા ખાતાંઓ વગેરેમાં મનમાનતી રકમો ભરવામાં તેઓ કદી પછાત પડતા ન હતા. તેમ કેટલાંક સાર્વજનીક કેળવણી ખાતાંઓ પણ તેમની સખાવતનો લાભ મેલવી શક્યાં છે. દાખલા તરીકે, નવસારીની હાઇસ્કુલની નાદર ઇમારત તેમનીજ સખાવતનું ફલ છે. ઇમારત ઉપરાંત એ ઉપયોગી કેલવણી ખાતાંને તેઓએ બીજી પ્રકારે પણ મોટી મદદ કરી પોતાના હંમેશના આભારમાં મેલ્યું છે. એ ઉપરાંત બીજાં કેટલાંક સાર્વજનીક ફંડો, ખાતાંઓ તથા લીસ્ટો પણ તેમની મદદનો ફાલો પામેલાં છે. એ મરહુમ શેઠ જેટલા સખાવતે બહાદુર, તેટલાજ ધર્મચુસ્ત હતા. પોતાના પાકીઝેહ જરથોસ્તી ધર્મનાં ક્રિયા ભણતરોપર તેઓ જાન ફેશાન, અને કોમી પુરાતન રેવાજો પ્રત્યે ફીદા હતા, અને તેથી ધર્મશાળા ઉપરાંત અગીઆરીઓ સ્થાપવા વગેરે દીનદારીનાં અનેક સ્થલો, તેમના નિભાવની પકકી ગોઠવણો સાથે, તેઓ બરપા કરી ગયા છે. ઉદવાડા સ્ટેશનથી ઉદવાડા ગામ સુધીની સડક જોકે તેમનાં ધર્માભિમાન તથા કોમ હીતથી જન્મ પામેલી હતી, તોપણ તેનો લાભ સર્વ જાત ન્યાતના હજારો બલકે લખો લોકોને મળ્યો હતો. અલબતે તેમની સખાવતનો "સિંહનો હીસ્સો" તેમનાં વહાલાં તથા ધર્મી વતન નવસારીને મલ્યો છે, જયાં સદરહુ હાઇસ્કુલ બીલડીંગ ઉપરાંત, "સીરવઇ પાર્ક" "સીરવઇ હૉલ" વગેરે અનેક યાદગાર કામો તેમની મદદના પ્રતાપે બરપા થયાં છે. સાર્વજનીક કરતાં વધારે તેમનાં સખાવતી કામો ત્યાં તેમના ધરમ તથા કોમના ફાયદાનાં થયાં છે, જેમાં એક યાદગાર કામ આ થયું છે કે, તેઓએ સને ૧૮૬૬ નાં વરસમાં, એટલે આજથી આશરે પાંચ દાહેકાની વાતપર નવસારીના પાકીજેહ કેબલા આતશ બેહરામ માટે રૂ. ૧૦૦૦૦ ની મોટી રકમનું ચાંદીનું અફરગાન્યું અર્પણ કીધું હતું. આ સખાવત તેમની કદાચ પેહલ વહેલી હશે, અને એ મહાન સખાવત સાથેજ તેમની સખાવતી કારકીર્દી શરૂ થયલી જણાય છે.

નવસારી પ્રત્યેની એ મરહુમ શેઠની મોટી સેવાઓ તથા સખાવતોથી ચકીત થઇ વડોદરાના નામદાર મહારાજા શ્રી ગાયકવાડ સયાજીરાવે થોડુંજ થયું પોતાના જનમોતસવના માંગલીક દીવસે તેમને "દાતાર મંડલ"નું ઘણું મોટું માન કિંવા ખેતાબનો સોનેરી ચાંદ અર્પણ કીધો હતો, જે બનાવ તેમની કારકીરદીનાં તાજમાં એક કીર્તિનાં પીછ સમાન છે. નવસારી મધે એક ભવ્ય મેલાવડામાં એ ચાંદ તેમને અર્પણ કરતાં, મહારાજા સયાજીરાવ તરફથી તેમની પ્રશંસામાં કેહવામાં આવેલા નીચલા શબ્દો અત્રે નોંધી લેવા જોગ છે:—

"બીજા ગ્રહસ્થ જેઓને આજે માન મળનાર છે તેઓ ૯૦ વરસની વયના વરૂધ સખી મ્રજુદ અને નવસારીના પારસી સદગ્રહસ્થ શેઠ બેહરામજી નશરવાનજી સીરવઇ છે. તેઓએ પોતાની

લાંબી જીંદગીભર જાહેર પ્રજાના હીત માટે કર્તવ્ય કરયું છે અને જાહેર ઉપયોગી કામો અને બીજી સંસ્થાઓને પઇસાની મોટી સખાવતો આપી મદદ કરી છે, જેમાં મુખ્ય નીચે મુજબ છે:— (૧) નવસારી હાઇ સ્કુલનું મકાન બાંધવામાં મદદ રૂ. ૨૦૦૦૦ (૨) નવસારીમાં સીરવઈ બાગની યોજનામાં રૂ. ૬૫૦૦ (૩) નવસારી હાઇસ્કુલના મકાનના વીસ્તાર માટે રૂ. ૧૦૦૦૦ (૪) નવી હાઇસ્કુલના વીદ્યાર્થીઓને વાર્ષીક મીઠાઇ વહેંચવાના ફંડમાં રૂ. ૧૫૦૦ (૫) સીતાબાઇ ટાવર નવસારીમાં મોટું ઘડીયાલ મુકવા રૂ. ૮૦૦. એ ઉપ્રાંત પારસી કોમનાં ભલા માટે જુદી જુદી રીતે રૂપ્યા બે લાખ ઉપ્રાંત સખાવત કરી છે. પ્રથમ તેઓએ જે જાહેર સેવાઓ કરી છે તેના બદલામાં બી. બી. સી. આઇ. રેલ્વેમાં મુસાફરી કરવાને પેહલા વર્ગની પાસ તેમને મળેલી છે. વળી તેઓ મુંબઇના જે. પી. છે. તેઓને આજે 'દાતાર મંડલ'ના સુવર્ણ પદકનું જે માન મળે છે તેને સર્વથા યોગ્ય છે."

ગાયકવાડ સરકાર તરફથી મરહુમ શેઠ બેરામજી શીરવઇને આ રાજકય માન, ચાંદથી મલ્યું હતું તેમ નામદાર અંગ્રેજ સરકાર તરફથી બી તેમને સારૂ માન મલ્યું હતું. મરહુમ શેઠ બેરામજીની પીછાન નામદાર સરકાર તરફથી તેઓને મુંબઇના સુલેહના અમલદાર તથા કારપોરેશનના મેમ્બર નેમીને કરવામાં આવી હતી. વળી બીજી ઘણીક જાહેર કમીટીઓના મેમ્બર હોવાનું માનબી તેઓ ભોગવી ગયાછે. પારસીઓને લગતાં તો ઘણા ખાતાંઓની કમીટીના મેમ્બર ઉપરાંત કેટલાંક ખાતાંના પ્રમુખ પણ તેઓ નેમાયા હતા. ટુંકમાં, મરહુમ શેઠ બેરામજી શીરવઇની જીંદગી કીર્તીવંત તથા તેમની કારકીરદી નકલ કરવાજોગ અને તેમની સખાવતો ઉપકારને લાયક છે. પારસી કોમમાં તેઓ એક શેઠયા સમાન ગણાતા, અને તેમની શેઠાઇ નામનીજ નહી પણ કોમ ઉપયોગી હતી. તેમનાં મરણમાં પારસી કોમે એક મદદગાર શેઠયો, અને મુંબઇ શેહરે એક દીલસોજ શેહરી, તથા નવસારી કસ્બાએ એક માયાલુ મુરબ્બી ખોહયો છે. આપણે તેમનાં પાક રવાનને બેહસ્તનો બદલો ઇચ્છીશું, અને તેમની સખાવતો વગેરેનાં નીચલાં કાર્યો હેસાન સાથ યાદ કરતા રહીશું.

મરહુમ શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીરવાઇની જીંદગીનો જાણવાજોગ હેવાલ તથા એવણે કરેલી સખાવતની વીગત.

મરહુમ શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીરવઇનો જન્મ નવસારી ખાતે રોજ ૨૫ મો માહા ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૧૯૩ યજદેજરદી, યાને તા૰ ૨૪ મી જુન ૧૮૨૪ ને દીવસે થયો હતો. એઓ સાહેબ ૯૦ વરસની બુઝરગ વયે રોજ ૧૭ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૮૩ યઝદેજરદીને દીને બેહેસ્તનશીન થયા હતા.

મરહુમ શેઠ બેરામજીના પીતા બેહેસ્તનશીન શેઠ નશરવાનજી સીરવાઇ એવણ કરતાં પણ વધારે મોટી જીંદગી ભોગવવા સામર્થવાન થયા હતા અને તેઓ સને ૧૮૭૩ ની આખેરીએ સો વરસના બુઝરગ થવા પછી મરણ પામયા હતા. મરહુમ શેઠ નસરવાનજીનો જનમ સને ૧૭૭૪ માં થયો હતો એટલે આ બંને બાપબેટા સાથે મળી સને ૧૭૭૪ થી ૧૯૧૪ સુધી ૧૪૦ વરસની જીંદગી ગુજારવા પામયા હતા. પારસી કોમમાં એ બંને બાપબેટા આ પ્રમાણે છેક આટલી લાંબી ઉમર ભોગવવા પામયા એ બનાવ ખરેજ એક રેકરડ સમાન લેખી શકાશે અને આવા દાખલાઓ ઘણાં જવલેજ બનવા પામે છે તેનું કારણ એ છે કે હાલની ઓલાદના જમાના

સુધી પારસી કોમના બાળ લગનનો રેવાજ હસતી ધરાવતો હતો. બાળ લગનના પરીણામમાં બંને બાપ અને બેટા આટલી લાંબી ઉમર ભોગવવા પામે એ ઘણુંજ મુશકેલ છે, કારણકે જ્યારે એક શખસ પંદર યા સોલ વરસની ઉમરે પીતા થવા પામે છે તયારે બાપ અને દીકરાની જીંદગીની આખેરી વયવહાર રીતે જોતાં લાંબો ખાંચો પડયા વગર સાથેજ આને છે. જ્યારે મરહુમ શેઠ બેરામજી સીરવાઇના પીતાની વય ૫૦ વરસની હતી તયારે તેઓનો જનમ થયો હતો.

૧૯૦૭ ના સાલમાં સુરતના મરહુમ દાવર એદલજી મોદીની જીંદગી અને તેઓના પીતાની જીંદગી સાથે મળી ૧૩૭ ઉપર થવા ગઇ હતી જેવો બનાવ આગળ તે વેળા ઘણો અસાધારણ લેખવામાં આવતો હતો પણ મરહુમ શેઠ સીરવાઇનો દાખલો ઉપલા દાખલાને બાજુએ બેસાડે એવો છે, કારણકે એ બંને બાપબેટાએ અસાધારણ લાંબી જીંદગી સાથે સાથે ગુજારી છે અને એ રેકરડને ભવીશમાં કદાચજ તોડવામાં આવે એમ છે.

શેઠ બેરામજીએ કરેલો વેપાર.

શેઠ બેરામજીએ સને ૧૮૬૦ થી લેંડીંગ એંડ ફોરવરડીંગ કોનટ્રેકટર તથા કારટીંગ એજંટનો ધંધો કરવા માંડયો હતો. એવણ ૧૮૬૪ ના સાલથી કારટીંગ કંત્રાકટર તરીકે વડોદરા રેલવે સાથ સંબંધ ધરાવતા હોવાથી એવણને વડોદરા રેલવે કંપની તરફથી ૧૯૦૬ ના મે માસમાં કંપનીની લાઇન ઉપર હમેશ મફત મુસાફરી કરવા માટે યાદીની પાસ ભેટ મળી હતી. તેમજ એવણે પોતાની ચાલાકીથી કારટીંગ એજનસીનું જે કામ બજાવ્યુ હતું તે માટે રેલવે સતાવાળાઓ તરફથી ઘણી સરસ સરતીફીકેટો આપવામાં આવી છે. વડોદરા રેલવેમાં વરસો સુધી કારટીંગ એજંટનું કામ કરવા ઉપરાંત જી. આઇ. પી. રેલવેમાં તથા બોમબે ગેસ કંપનીમાંબી કેટલાક વરસો સુધી એ કામ એવણે ઘણી બાહોશીથી બજાવ્યું હતું.

શેઠ બેરામજીએ કરેલી સખાવતો.

શેઠ બેરામજીની જાહેર સખાવતનો કુલે આંકડો લગભગ બે લાખ રૂપ્યા કરતાં વધુ રકમનો થવા જાય છે. એવણે ગરીબ ગુરબાઓના લગન કરવા, નવજોત કરવા, મરણની ક્રીયા કરવા તેમજ બીજા એવાં કામો માટે ખાનગી રીતે સેંકડો રૂપ્યાની રકમ આપી હતી. એ ઉપરાંત નાવર મરતબ કરવા સારૂબી મરહુમે સારી નાણાની મદદ કીધી હતી. મરહુમ શેઠ બેરામજી તરફથી વડોદરા ખાતે એક ધરમશાળા બાંધી આપવામાં આવી હતી, અને એમાં એક ઓરડામાં દાદગાહની એક દરેહમેહરબી સ્થાપવામાં આવી હતી. એ બંને રોજ ૯ મે માહ ૯ મે શેહેનશાહી સને ૧૨૩૭ યઝદેજરદીને દીને બંધાઇ તૈયાર થયાં હતાં પણ તે પછી એ ધરમશાળા તથા દાદગાહનું મકાન રોજ ૨૦ મે માહા ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૩૮ યઝદેજરદીને દીવસે ઇજીને ખુલ્લા મુકવાની ક્રીયા કરવામાં આવી હતી. એ દરેહમેહરમાં વાપરવા માટે ક્રીયા કામને લગતાં ઓજારો અને વાસણોબી એવણે ભેટ આપ્યાં હતાં. એ પાછલ મરહુમ શેઠ બેરામજીને રૂપ્યા ૨૦૦૦૦ નો મોટો ખરચ થવા ગયો હતો. એ ઉપરાંત એ દરેહમેહર ખુલી મુકાયાને દીવસે શેઠ બેરામજીએ રૂ. ૨૦૦૦ ની પાંચ ટકાની સરકારી લોન એના નીભાવ માટે આપી હતી. એ પછી એવોએ મુંબઇ ખાતે પોતાના બંગલામાં ય૦ સને ૧૨૩૯ માં દાદગાહની દરેહમેહર પરથાવી તે દીને એવો સાહેબ તરફથી જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે બીજા વધુ રૂ. ૩૦૦૦) ની ૫ ટકાની સરકારી લોન આપવામાં આવી છે જેથી કુલે રૂ. ૫૦૦૦ અનામત રાખી એતું વ્યાજ દર વરસે વડોદરાની જરથોસ્તી અનજુમનના

ટ્રસ્ટી સાહેબો ઉપર મોકલવામાં આવશે. એ માટે એવો બંદોબસ્ત કીધો હતો કે એ રકમનું જે વ્યાજ ઉપજે તેમાંથી દર મહીનાના જશનો તથા છ ગહમ્બારના જશનો, અને જાથુકની ૨) બતી રાખવી તેમજ માણસને તથા મરામત વગેરેનો ખરચ કરવો. એ ધરમશાળા તથા દરેહમેહર ખુલ્લી મેલાયાને દીવસે વડોદરાની જરથોસ્તી અંજુમને શેઠ બેરામજીને એક શીયાલ ઓઢાડી માનપત્ર એનાયત કીધું હતું.

શેઠ બેરામજીએ રૂપ્યા પાંચ હજારનું વ્યાજ ઘણા વરસો સુધી વડોદરા ખાતે ખરચ કરવા મોકલાવ્યું હતું. એ પછી શેઠ બેરામજી તથા એ દરેહમેહરના તથા ધરમશાળાના વહીવટ કરનારાઓ વચ્ચે વરસો સુધી વાંધો પડયો હતો, જે પાછલથી સમાધાન થવાથી શેઠ બેરામજીએ એ ધરમશાળા તથા અગીયારીના નીભાવ માટે રૂ. ૮૦૦૦ ની રકમ મુબઇની પારસી પંચાયતના ટરસ્તી સાહેબોને સને ૧૯૦૭ માં એવી સરતે આપી હતી કે એનું જે વ્યાજ ઉપજે તે વડોદરાની કારોબારી કમીટી ઉપર મોકલવું અને તેમાંથી એને લગતો યોગ્ય ખરચ કરવો. એ વખતે એ ધરમશાળામાં વાપરવા માટે શેઠ બેરામજીએ વાસણો, ફરનીચર, તથા ધોલ્યા બીછાના ભેટ આપ્યા હતા જે પાછલ એવોને લગભગ રૂ. ૬૦૦ નો ખરચ થવા ગયો હતો. એવો શેઠે કરેલી આ વધુ સખાવત માટે વડોદરા ખાતે તા૦ ૩૦ મી દીસેમબર સને ૧૯૦૬ ને દીને એ ધરમશાળાના મકાનમાં વડોદરાની જરથોસ્તી અન્જુમને મરહુમશેઠ બેરામજીને ઘણુ સારૂ આદરમાન આપી એવણના માનમાં એક ખાણાનો મેલાવડો કીધો હતો. એ વખતે એવણને અંજુમન તરફથી એક શીયાળ ઓઢાડવામાં આવી હતી. સને ૧૯૦૯ ના સાલમાં એવો શેઠે લગભગ રૂ. ૪૦૦ ખરચી એ મકાન રીપેર કરાવ્યું હતુ. હાલમાં એ મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી મરહુમ શેઠ બેરામજીએ પોતાની હૈયાતીમાં રૂ. ૨૦૦૦ ની રકમ એ મકાનની મરામત કરાવવા સારૂ આપવા જણાવી હતી.

શેઠ બેરામજીએ મજગામ ખાતે પોતાના રહેવાના બંગલામા (વાડીમાં) રૂપ્યા ચાલીસ હજારના ખરચે દાદગાહની એક દરેમેહર અલાહેદી બંધાવી તેને પરથાવી ખુલ્લી મેલવાની ક્રીયા રોજ ૧૫ મો માહા ૫ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૩૯ યઝદેજરદી તા૦ ૩ જી ફેબરવારી સને ૧૮૭૦ ઇસ્વી દીને કરવામાં આવી હતી. એમાં આતશ પાદશાહ હમેશા રોશન રાખવા માટે રૂ. ૨૦૦૦ ની સરકારી લોન અનામત રાખી હતી. એ ઉપરાત એ દીવસની ખુશાલીમા એવો શેઠે બીજા વધુ રૂ. ૨૦૦૦ ની સરકારી પાંચ ટકાની લોન નીચલા ચાર ધરમખાતાંઓમાં આપી હતી કે મુદ્દલ રકમ અનામત રાખી ફકત એનું વ્યાજ વાપરવું:—સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનીવોલનત ઇનસ્તીત્યુશનના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦, મુંબઇના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પોહોચાડવાના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦, નવસારીની સર કાવશજી જાહાંગીર મદરેસાના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦ અને નવસારીના ભગર સાથના મોબેદોના ગહંબારના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦. મજગામવાલી આ દરેહમેહર પાછલથી બંધ કરવામાં આવી હતી.

મરહુમ શેઠ બેરામજીએ નવસારીના આતશબેહેરામ મધે કેબલો રાખવાને રૂ. ૧૦૦૦૦ની કીંમતનું એક મોટું રૂપાંનું આફરગાન્યું તા૦ ૨૭ મી નવેમ્બર ૧૮૬૬ ને રોજ ૬ ઠો માહ ૩ જો સને ૧૨૩૬ યઝદેજરદીને દીને ભેટ આપ્યું, અને એજ દીને તે આફરગાનીયાંમા આતશ રોશન કરી તે ગામનાં બધરાં માટીડાની ન્યાત એવણે પોતાનેજ ખરચે જમાડી હતી.

શેઠ બેરામજીએ સને ૧૮૬૯ ના સાલમાં કરાંચીની દરેહમેહરના ફંડમાં રૂ. ૨૦૦ અને નવસારીની દરેહમેહરના મોબેદો અત્રે આવ્યા હતા તેઓએ પોતપોતામાં સને ૧૮૮૨ માં એક ધરમનું ફંડ ઊભું કરયુ તેમાં રૂ. ૫૦૦ ભરીયા હતા. વળી એવો શેઠ તરફથી ઉદવાડા ખાતેના આતશબેહરામમાં ચેરાગ વરસો થયા એવણના ખરચે મુકવામાં આવે છે.

શેઠ બેરામજીએ રૂ. ૩૦૦૦૦ની સાડા ત્રણ ટકાની સરકારી લોન ધરમ ખાતે ત્રસ્ત કરી યઝદેજરદી સને ૧૨૭૭નાં સાલમાં આપી હતી, કે એના વ્યાજમાંથી મુકતાદ ટાંકણે એમના ગરીબ ખેશીઓમાં વહેચાણ કરવું, નવસારી ખાતે વરસના ૬ ગહમબાર થાયછે તેનો ખરચ કરવો, તથા નવસારીના આતશબેહેરામને બોય દેવાનો તથા એ આતશબેહરામમાં દરરોજ સુખડ આપવામાં આવે છે તેનો ખરચ કરવો વગેરેની ગોઠવણ કરવામાં આવેલી છે.

શેઠ બેરામજીના બાવા બેહેસતનશીન શેઠ નોશરવાનજીએ નવસારી ખાતે એક ગહમબાર કરવા સને ૧૨૩૫ ના સાલમાં રૂ. ૧૦૦૦ આપ્યા હતા, તેના વ્યાજમાંથી હજી સુધી દર વરસે નવસારી ખાતે. મરહુમ શેઠ બેરામજીના માતાજી બાઈ માણેકબાઇને નામે શહરેવર મહીનાના મારેસપંદ રોજે એક ગહમબાર કરવામાં આવે છે.

નવસારી મધે સર કાવસજી જહાંગીર મદરેસા માટે નામદાર ગાયકવાડ સરકારે 'જમીનની બક્ષેશ કીધી તે ઉપર શેઠ બેરામજીએ લગભગ રૂ. ૨૦૦૦૦ નો મોટો ખરચ કરી મકાન બંધાવી આપયું, જે તા૦ ૨ જી જાનેવારી ૧૮૯૭ ને દીને ખોલ્લું મુકવામાં આવયું હતું. એ મકાનને "ધી બેરામજી નશરવાનજી સીરવઇ બીલડીંગ" એવું નામ આપ્યું છે. એ મદરેસાનું મકાન ખુલ્લું મુકવાના થયલા મુરત વખતે એવણ તરફથી લગભગ સાડાત્રણ હજાર રૂપ્યાનો ખરચ કરવામાં આવ્યો હતો. એ મદરેસાના મકાનમાં બીજો વધારો કરવા માટે બાંધકામના ખરચ માટે એવો શેઠે સપટેમબર સને ૧૯૧૩ માં ગયે વરસેજ રૂ. ૧૦૦૦૦ ની વધુ મદદ કીધી હતી. વળી એ મદરેસાના ઇનામના થતા મેલાવડા વખતે દર વરસે વીદયારથીઓને મીઠાઈ અપાવવા સારૂ સને ૧૮૯૨ ના નવેમ્બર માસમાં રૂ. ૫૦૦ ની રકમ વ્યાજ વાપરવા માટે આપી હતી.

આ મદરેસાને એવો શેઠે કરેલી ઉપલી મોટી સખાવત માટે એ સ્કુલમાં એવણનું મારબલનું પુતલું મુકવામાં આવ્યું છે જે પાછલ લગભગ રૂપ્યા બે હજારનો ખરચ થવા ગયો હતો. એવણને તા૦ ૬ ઠી અકટોબર ૧૮૫૬ ને દીને નવસારી જરથોસ્તી મદરેસાની કારોબાર મંડળીના સભાસદ નેમયા હતા. તે પછી તા૦ ૧૪ મી જાનેવારી ૧૮૮૦ ને દીને મજકુર મદરેસાની પુંજી જાળવવા માટે શેઠો ખરશેદજી નશરવાનજી કામાજી, ખરશેદજી રૂસતમજી કામાજી અને ખરશેદજી માણેકજી શેઠના જોડે શેઠ બેરામજીની પણ એક ટ્રસ્ટી તરીકે નેમણુક થઇ હતી.

શેઠ બેરામજીએ પોતાની મજગામ ખાતેની બોહોળી જગયા મધેથી એક ટુકડો સેંટ જોન મીશન સ્કુલના નવા બંધાતાં મકાન માટે ભેટ આપયો હતો, જેની કીંમત લગભગ રૂપ્યા પંદર હજારની થવા જાય છે. મરહુમ શેઠ બેરામજીએ જુદી જુદી નીશાળોના ફંડોમાંબી નાણાની સારી રકમ ભરી હતી, તેમાં સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનીવોલટ ઇન્સ્ટીટયુશનને તા૦ ૨૧ મી એપ્રીલ સને ૧૮૭૦ ને દીને રૂ. ૫૦૦, તા૦ ૧૪ મી ફેબરવારી સને ૧૮૬૮ ને દીને જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ મંડળીને લગતી નીશાળોમાં એકઝીબીશનો ભરવા તથા ઇનામો વહેંચવા માટે રૂ. ૧૦૦૦ અને ગણદેવી મધેની કાવસજી જહાંગીર રેડીમની ગણદેવી ઇંગલીશસકુલને સને ૧૮૭૩ ના સાલમાં નકશા, યંત્રો, પુસ્તકો વગેરે ખરીદવા રૂ. ૬૦૦ ભેટ આપ્યા હતા. એવણ સાહેબ આજ વરસો થયા વડોદરા કેમ્પની ગવરમેન્ઠ વરનાકયુલર સ્કુલના છોકરાઓ માટે પીવાનું પાણી ભરાવી આપતા હતા, જે માટે દર વરસે એવણને રૂ. ૪૨ નો ખરચ થવા જતો હતો.

ઈંગલંડ મધેથી વઇદાંની પુરતી તાલીમ પામેલી ઓરતોને મુંબઇ બોલાવી વઇદાંનો ધંધો ચલાવવા અને બની શકે તો અત્રેની ગ્રાંટ મેડીકલ કાલેજમાં તેવીજ તાલીમ અત્રેની ઓરતોને

આપવા માટે મરહુમ શેઠ શાપુરજી સોરાબજી બંગાલી અને મી૦ જી. એ. કીટરીજની મદદથી ઉભાં થયલાં ફંડમાં ૧૮૮૩ નાં સાલમાં શેઠ બેરામજીએ રૂ. ૨૫૦ ભરયા હતા.

શેઠ બેરામજીએ નવસારી ખાતે લગનસરા નવજોત વગેરે કરવા માટે ધરમખાતે જાહેર વપડાસ સારૂ એક હોલ રૂ. ૧૦૦૦૦ ની મોટી રકમ ખરચી બંધાવી આપ્યો છે જે રોજ ૨૬ મો માહા ૧૨ મો ય૦ સને ૧૨૭૪ ને દીને ખુલ્લો મુકવામાં આવ્યો છે, અને એને "શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીરવઇ હોલ" એવું નામ આપ્યું છે. એ હોલમાં ગયે વરસે એવણે ૧૨ બાંકો તથા વાપડવાનાં વાસણો ભેટ આપ્યાં હતાં.

શેઠ બેરામજીએ નવસારી ખાતે લુનસીકુઇનાં મેદાનને રેલીંગ, બાજટો, ફાનસો, ફુવારો, ઝાડના પીંજરા વગેરે રૂ. ૬૦૦૦ ને ખરચે કરાવી આપ્યું હતું જે સરવે તા૦ ૨ જી જાનેવારી સને ૧૫૦૮ ને દીને જાહેર વપડાસને માટે ખુલ્લા મેલવામાં આવ્યાં હતાં. એ જગ્યાને 'શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીરવઇ પારક' કરી નામ આપવામાં આવ્યું છે.

એવો શેઠે નવસારી ખાતે સીતાબાઇ ટાવરની અંદર એક મોટું ઘડયાલ મુકાવ્યું છે જે માટે રૂ. ૮૦૦ નો ખરચ થયો હતો.

શેઠ બેરામજીએ સુરત ડીસ્ત્રીકટ લોકલ બોરડને ઉદવાડા રેલવે સટેશનથી આતશબેહેરામ સુધીની સડક બાંધવા માટે રૂ. ૨૦૦૦ ની રકમ તા૦ ૨૮ મી મારચ સને ૧૮૭૦ ઇસવીને દીને આપી હતી. સને ૧૮૬૮ આગમજ ઉદવાડાનું રેલવે સટેશન ન હોવાને લીધે ત્યાં જવા માટે પારડી સટેશને ઉતરી પગ રસતે આઠ માઇલની મુસાફરી કરવી પડતી હતી. આ ઉપરથી શેઠ બેરામજીએ બરોડા રેલ્વે કુપનીના એજંટ ઉપર તા૦ ૧૬ મી અકટોબર ૧૮૬૮ ને દીને એક કાગજ લખી ઉદવાડા સટેશન બાંધવા માટે અરજ કરી હતી, અને તે ઉપરાંત તે કામમાં પોતે મદદ આપવાની મરજી દેખાડી હતી. આ ઉપરથી તા૦ ૧૧ મી જુન ૧૮૬૯ ને દીને મજકુર રેલવેના એજંટ મી૦ કરીએ શેઠ બેરામજીપર વળતો પત્ર લખી તેમની અરજ બહાલ રાખેલી જણુવી તેમને લખયું કે, રેલ્વે સટેશન રેલ્વે કંપનીના ખરચે બાંધવામાં આવશે. ફકત રેલવે સટેશનથી આતશબેહેરામ સુધીની સડક પારસીઓએ પોતાને ખરચે બાંધવી. ત્યાર બાદ ઉદવાડાનું સટેશન તા૦ ૨૩ મી ડીસેમબર ૧૮૬૯ થી ચાલું થયું અને તે પછી હાલનું જાથુકનું ઉદવાડા સટેશનનું મકાન તા૦ ૧ લી જાનેવારી ૧૮૯૬ થી ખોલ્લું મેલાયું હતું.

શેઠ બેરામજીની સખાવતનો એક ભાગ જો કે નાની નાની રકમોથી બન્યો હતો, તોપણુ તેનો સામટો સરવાળો લેતાં એક મોટી રકમ થવા જાય છે. વળી એવણે સંખ્યાબંધ ફંડોમાં નાખલી મોટી રકમો ભરી હતી, જેમાના કેટલાક ફંડોને લગતી વીગત હેઠળ જણુવવામાં આવી છે.

શેઠ બેરામજીએ સને ૧૮૭૦ ના સાલમાં અત્રેના ભીંડી બજારના લતા ઉપરની 'કાંદાવાળા મોહલ્લા રીડીંગ રૂમ' ને ફરનીચર વગેરે માટે રૂ. ૬૦૦ ની તેમજ વખતો વખત નાણાની સારી મદદ આપી હતી. એવણુ એજ લાયબ્રેરીની કારોબારી મંડળીના સને ૧૮૭૩ થી ૧૮૮૧ સુધી સરનશીન નેમાયા હતા. એવણે તા૦ ૫ મી જુલાઇ ૧૮૮૯ ને દીને નવસારીની મેહેરજી-રાણા કેતાબખાનાને રૂ. ૫૦૦ નુ પોરટ ટ્રસ્ટ બોંડ વ્યાજ વાપરવા આપ્યું હતું તથા સુરત રૂસતમપુરા મધેની જરથોસતી રીડીંગ રૂમને ફરનીચર માટે રૂ. ૨૦૦ ની બક્ષેશ કરી હતી.

શેઠ બેરામજીએ સને ૧૮૬૮ માં અત્રેના ચંદનવાડીના લતા ઉપર રહેનારાં જરથોસતી બાળકો માટે શેઠ પેસતનજી શાપુરજી માસતરની નીશાળને લગતી એક કસરતશાળા સથાપવા

માટેનાં ફંડમાં રૂ. ૧૦૦૦ અને સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટવાળી કસરતશાળાને તા૦ ૧૧ મી એપ્રીલ ૧૮૯૨ ને દીને રૂ. ૩૦૦ નાં પોરટ ટ્રસ્ટ બોંડ વ્યાજ વાપરવા સારૂ બક્ષેશ કીધા હતા.

શેઠ બેરામજીએ તા૦ ૨૦ મી નવેમબર ૧૮૭૩ ને દીને અત્રેના ટાઉન હોલમાં પ્રજાને વાપરવાને માટે રૂ. ૨૧૦૦ ની કીમતનો એક પીઆનો ફેરાટ ઇંગલંડથી મંગાવી ભેટ આપ્યો હતો.

શેઠ બેરામજીની મદદથી સુરત મધે રૂસતમપરામાં એક ધરમનુ દવાખાનું તા૦ ૨ જી જુલાઇ ૧૮૭૩ ને દીનથી ઉઘાડવામાં આવ્યું હતું અને એવણ એ દવાખાનાને નાણાની સારી મદદ કરતા રહયા હતા. તેમજ એઓ સાહેબે ૧૮૬૭મા મેમની ધરમાદા ડીસપેનસરીમાં રૂ. ૧૦૦ આપ્યા હતા.

શેઠ બેરામજીએ મુંબઇના દોખમાને લગતા મુકદમાના ખરચને સારૂ તથા દોખમાંઓને લગતી જગોની આસપાસ ફરતી દીવાલ બાંધવા વગેરેના ખરચ માટેના ફંડમાં તા૦ ૧૫ મી નવેમ્બર સને ૧૮૭૫ ને દીને રૂ. ૫૦૦ ની રકમ આપી હતી. તેમજ એ ફડમાં એવણના ધણીયાણી બાઇ માણેકબાઇએબી રૂ. ૧૦૦૦ આપ્યા હતા. વળી એવો શેઠે તા૦ ૩ જી જુન ૧૮૭૦ ને દીને ચીખલીના દોખમાં ફંડમાં રૂ. ૩૦૦ આપ્યા હતા.

શેઠ બેરામજીએ નવસારી ખાતે ગોલવારમા સને ૧૮૬૮ મા રૂપ્યા એક હજારને ખરચે એક કુવો બંધાવી આપ્યો હતો. તેમજ બીજો કુવો નવસારીના દુબરવાડમાં બી બંધાવ્યો હતો. વળી એવણ નવસારીના લુનસી કુઇનો હવાડો વરસો થયા ભરાવતા આવ્યા હતા, જે માટે દર વરસે રૂ. ૧૨૫ આપતા હતા. એ મુજબ ઉદવાડા ખાતેબી હવાડો દર વરસે રૂ. ૫૦ ને ખરચે ભરાવતા હતા.

શેઠ બેરામજીએ સને ૧૮૬૯ નાં સાલમાં ઇરાન મધે ચાલેલા સખત દુકાળ વેળા ત્યાંના ગરીબ જરથોસતીઓને દુકાળના પંજામાંથી બચાવવા માટેનાં ફડમાં રૂ. ૫૦૦ અને એજ સાલમાં ઇરાન મધેના જરથોસ્તીઓને જજીયાના કર અને એવાજ બીજા જુલમાટમાથી મુક્ત કરવા અત્રેના પારસીઓએ બીજુ ઉઘરાણું કીધું હતું તેમા રૂ. ૩૦૦ ભરયા હતા.

સને ૧૮૬૮ માં ગુજરાત મધે ભારે વરસાદ અને રેલના સબબથી અમદાવાદ, ખેડા અને બીજા જીલ્લાના ધરબાર વીનાનાં થઇ પડેલા લોકોને સંકટ સમયે મદદ આપવાના ફંડમાં શેઠ બેરામજીએ રૂ. ૧૦૦૦, તા૦ ૨૧ મી સપટેમબર ૧૮૭૫ ને દીને અમદાવાદ મધે સાબરમતી નદીનાં પાણી ૮ થી ૧૦ ફીટની ઉચાઇએ ચઢી જવાથી ત્યાં જંગી રેલ આવીને શેહેરના ઘણાક ભાગો ધોઇ નાંખવાથી ધરબાર વીનાના લાચાર થઇ પડેલાંઓને તાત્કાળીક મદદ આપવાનાં ફડમાં એવણે રૂ. ૫૦૦ ભરવા ઉપરાંત તા૦ ૭ મી જુલાઇ ૧૮૮૩ ને દીને સુરત મધે આવેલી મોટી રેલથી નાશ થઈ સંકટમાં આવી પડેલા ગરીબ લોકોને મદદ કરવાનાં ફડમાં રૂ. ૧૦૦ તેમજ તા૦ ૫ મી મારચ ૧૮૮૩ ને દીને કલાદગી જીલ્લાનાં ઇલકાલ ગામમાં આવેલી રેલમાં તારાજ થયલાંઓને મદદ આપવનાં ફડમાં રૂ. ૧૦૦ ભરયા હતા.

સને ૧૮૭૬ માં વરસાદની અછતને લીધે ખાનદેશ તથા દખણ મરાઠા દેશમાં દુકાળ પડયો હતો, તેનાં સંકટમાં આવી પડેલાઓને મદદ કરવા સારૂ ફંડ ઉભું કરવા નેમાયલી કમીટીમાં શેઠ બેરામજીની નેમણુક થઇ હતી, અને એ ફડમાં એવણે રૂ. ૫૦૦ ની મદદ કરી હતી. તેમજ સને ૧૮૬૬ ના સાલમાં બંગાળ ઇલાકાના ઓરીસા, ચીતાગોંગ, કટક, બાલાસોર વગેરે પ્રાંતોમા મોટો દુકાળ પડવાથી ત્યાંના લોક કલકતા શેહેર તરફ નાસી આવ્યા હતા, તેઓને તેમજ મધરાસ તરફનાં લોકને પણ એવીજ રીતે દુકાળ વખતે મદદ કરવાનાં ફંડમાં શેઠ બેરામજીએ રૂ. ૫૦૦ ભરયા હતા.

સને ૧૮૮૩ ના ડીસેમબર માસમાં કલકતા મધેના એકઝીબીશનમાં મુંબઇ ઇલાકાની પેદાયશો મોકલવા માટેના ઉભાં થયલાં ફંડમાં શેઠ બેરામજીએ રૂ. ૧૦૦ ભરયા હતા.

શેઠ બેરામજીએ તા૦ ૩૦ મી આગસટ ૧૮૭૮ ને દીને મરહુમ શેઠ પેસતનજી મેરવાનજી તબાકના ઉઠમણામાં રૂ. ૫૦૦ ધરમ ખાતે આપ્યા હતા. એવણે તા૦ ૮ મી આગસટ ૧૮૭૭ ને દીને વડોદરા મધેના નસેસાલારોનાં ફંડમાં રૂ. ૫૦૦ ની રકમ ભરી હતી.

શેઠ બેરામજીએ તા૦ ૧૧ મી અકટોબર ૧૮૭૨ ને દીને મરહુમ સર કાવસજી જહાંગીરજી રેડીમની સી. એસ. આઇ. ની યાદગારી રાખવા માટેનાં ફંડમાં રૂ. ૫૦૦) અને તા૦ ૪ થી મે ૧૮૭૨ ને દીને મરહુમ શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇની યાદગારી રાખવાના ફંડમાં રૂ. ૨૫૦ ભરયા હતા.

તા૦ ૧૪ મી નવેમબર ૧૮૭૨ ને દીને હીંદુસતાનના નામદાર વાઇસરાય લોરડ નોરથબરૂક મુબઈ ખાતે એક દરબાર ભરવાને આવનાર હોવાથી તેમને આવકાર દેવાને અને મુબઇ શેહેરને રોશનીથી શણગારવાને માટે ઉભાં કીધેલાં ફંડમાં શેઠ બેરામજીએ રૂ. ૬૦૦ ભરયા હતા. તેમજ ૧૮૭૫ ના સાલમાં નામદાર મરહુમ મહારાણી વીકટોરયાના પાટવી કુંવર પ્રીનસ ઓફ વેલ્સ મુબઈ આવનાર હોવાથી તેમને લાયક આદરમાન આપવાને અને જાહેર રોશની કરવા માટેનાં ફંડમાબી રૂ. ૧૦૦૦ એવણે ભરયા હતા.

તા૦ ૧૨ મી મારચ ૧૮૮૦ ને દીને મુંબઇના ગવરનર સર રીચરડ ટેપલ ઓધો છોડી ઈંગલંડ જતા હોવાથી તેમને સેવટનું માન આપવા અને તેમની યાદગારી કાયમ રાખવા માટેનું ફંડ ઉભું કરવા એક જાહેર સભા બોલાવવામા આવી હતી. આ સભા મધે કરેલાં ઉઘરાણાંની ટીપમાં તેજ વેળા શેઠ બેરામજીએ રૂ. ૧૦૦ ભરયા હતા. એ મુજબ સને ૧૮૮૪ ના નવેમ્બર માસમાં હીંદુસ્તાનના નામદાર ગવરનર જનરલ લોરડ મારકવીઝ ઓફ રીપન પોતાનો ઓધો છોડી ઈગ્લંડ ગયા તે વેળા તેમને માન આપવા અને તેમને નામની એક હુનરશાળા સ્થાપવા માટે ઉભા કીધેલાં જાહેર ફંડમાંબી એવણે રૂ. ૭૫૦ ભરયા હતા.

શેઠ બેરામજીને મળેલું જાહેર માનપાન.

શેઠ બેરામજીને તા૦ ૩૧ મી જુલાઇ ૧૮૭૩ ને દીને નામદાર સરકારે સુલેહના અમલદાર નેમયા હતા.

શેઠ બેરામજીએ કીધેલી મોટી સખાવતોની પીછાણમાં વડોદરાના નામદાર માહારાજા શાવાજીરાવે થોડુંજ થયું તેમને "દાતાર મંડળ" નો સોનાનો ચાંદ એનાયત કીધો હતો.

શેઠ બેરામજી ૧૮૭૪ ના સાલની મુબઇની મયુનીસીપલ કોરપોરેશનના સભાસદ તરીકે નેમાયા હતા, જોકે કોરપોરેશનમાં તેમની નેમણુક કોઇ વેળા પ્રજા, કોઇ વેળા સુલેહના અમલદાર, તો કોઇ વેળા સરકાર તરફથી એકસરખી રીતે કરવામાં આવતી હતી.

દસતુર એરચજી સોરાબજી મેહેરજીરાણા તથા એ૦ મનચેરજી શાપુરજી વાછાએ "ઇઅ-શત બા માએની" નામે ખોરદેહ અવસતામાની દશ યશતોનો ગુજરાતીમાં તરજુમો કરી તેનું એક પુસતક તા૦ ૨૦ મી જુન ૧૮૭૨ ને દીને છપાવી પ્રગટ કીધું હતું. એ પુસ્તક શેઠ બેરામજીને અરપણ કરવામાં આવ્યું હતું.

શેઠ બેરામજીની જુદી જુદી કમીતીમાં થયલી નેમણુક.

તા૦ ૧૩ મી ફેબરવારી ૧૮૭૪ ના પારસી મુસલમાનોના હુલડ પછી તે વેળાના મુંબઇના ગવરનર સર ફીલીપ વોડહાઉસે કેટલાક આગેવાન પારસીઓને પોતાને બંગલે બોલાવી અંદર-ખાનેથી પોતાની કંઇક મતલબ સારૂ ધમકી આપી હતી, જે ધમકી કુલ્લે જરથોસતી ટોળાને લાગુ પડતી હોવાથી, મજકુર ગવરનરથી બોલાયલા સખુનો માટે તેના સામે પ્રોટેસ્ટ ઉઠાવી તેની ફરયાદ મરહુમ મહારાણી વીકટોરયા ઉપર મોકલવાને સરવે જરથોસતીઓની જાહેર સભા સર જમશેદજીને બંગલે તેમનાં પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. ઉપલી સભાની નેમ બર લાવવા માટે નેમાયલી કારોબારી કમીટીમાં શેઠ બેરામજીની પણ નેમણુંક થઇ હતી.

શેઠ બેરામજીની સને ૧૮૭૮ માં એંગલો ઇંડિયન સપીનીંગ એંડ વીવીંગ કુંપનીની મુંબઇની લોકલ કમીટીમાં નેમણુંક થઈ હતી, જ્યારે ૧૮૯૪ ના એપ્રીલ માસમાં એવણુ બોમબે આઇસ મેન્યુફેક્ચરીંગ કંપનીના ડીરેકટર તરીકે નેમાયા હતા.

શેઠ બેરામજીને સને ૧૮૯૩ ના નવેમ્બર માસમાં જરથોસ્તી અંજુમનના આતશ બેહેરા-મના ફંડના એક તરસ્ટી તથા ખજાનચી તરીકે અને સને ૧૮૯૨ ના જુન માસમાં નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇએ પારસીઓને વાસ્તે કરેલી સખાવતના ધરમખાતાની કારોબાર મંડલીના એક અધીકારી તરીકે નેમવામાં આવ્યા હતા.

મરહુમના મરણ માટે દલગીરી દરશાવનારા કાગલો, તારો વગેરે મોટી સંખ્યામાં આવ્યા હતા. નવસારીની સર કાવશજી જાહાંગીર જરથોસ્તી મદરેસાની કારોબાર મંડલીએ તા૦ ૩ જી જુને એક ઠરાવ પસાર કરી મરહુમના કુટુંબીઓ ઉપર મોકલાવી આપ્યો હતો.

શેઠ બેરામજીના ઉઠમણા વખતે થયલી સખાવત.

મરહુમ શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીરવાઇના ઉઠમણાની ક્રીયા મુંબઇમાં મજગામ ખાતેના એવણુના રહેવાના મકાનમાં થઇ હતી. તેમજ ઉડવાડા, સુરત, ભરૂચ, વદોડરા અને નવસારી ખાતે પણ મરહુમના ઉઠમણાની ક્રીયાઓ કરવામાં આવી હતી. નવસારી ખાતે એવણુના થયલા ઉઠ-મણાની ક્રીયા વખતે ત્યાંની જરથોસ્તી અંજુમનના વડા દસ્તુરજી કેકોબાદજીએ એવણુની સખાવત અને ભલા ગુણો વીષે ટુક વીવેચન કરી એવણુનું નામ જાહેર ભણતરોમાં લેવાનું જણાવ્યું હતું.

મરહુમ શેઠ બેહરામજીનાં મુંબઇ ખાતે થયલા ઉઠમણાની ક્રીયા વખતે એવણુના પુનને સારૂ એવણુની પોતાની પુજીમાંથી રૂ. ૨૭૧૩ નીચલા ધરમખાતાંઓમાં આપવામાં આવ્યા હતા તેની વીગતઃ—અંજુમનનાં આતશબેહેરામના નીભાવ ફંડમાં રૂ. ૫૦૦, સર કાવસજી જહાંગીર નવસારી જરથોસ્તી મદરેસાના ફંડમાં મદરેસાના છોકરાઓને મીઠાઇ ખવડાવવા માટે રૂ. ૫૦૦ આગળ આપેલા તે ખાતાંમાં બીજા વધુ ભરીયા રૂ. ૫૦૦, નવસારી મધે શેઠ દોરાબજી મેહેતાના સુવાવડખાનાના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦, નવસારીની શેઠ દાબુ પારસી જનરલ હોસપીટલના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦, વડોદરાની અંજુમનના ફંડમાં રૂ. ૨૦૦, સુરતની પારસી ઓરફનેજના ફંડમાં રૂ. ૧૦૧, નવસા-રીની વડી દરેમેહેરના મુકતાદના ફંડમાં મરનારનું નામ લેવા માટે રૂ. ૨૫૧, મુંબઇનાં રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં રૂ. ૧૦૧, નવસારીનાં રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં રૂ. ૨૫, નવસારીના દસતુર મોહોલાના આટીડાના બહંબાર ફંડમાં રૂ. ૨૫ અને નવસારીના દસતુર મોહોલાનાં બચરાંઓનાં બહંબાર ફંડમાં રૂ. ૧૦.

ડા. રૂ. એ. હકીમના અકસીર ઈલાજો.

શીરપ ઉશબા.

શુધ દેશી વનસપતીમાંથી બનાવેલો જેને માટે સરકારી વડા રસાયણ શાસ્ત્રીએ સરટીફીકેટ આપી છે.

લોહી સુધારનાર, પેટની કબજીઆત દુર કરનાર, ભુખ વધારનાર, ધાતુપુષ્ટ અને ખોરાક હજમ કરનારી દવા છે. લાંબી માંદગીથી ગયલી શકતી પાછી લાવે છે. લોહીના બીગાડથી અનેક દરદો લાગુ પડે છે, જેવાં કે ફુલ્લા, કદરૂપી ચાઠાં શરીર ઉપર ફુટી નીકળે છે તે, કંઠમાલા, નાસુર, ગાંઠ ખુજલી તથા સરવે પ્રકારનાં ગરમીનાં જખમ તથા એને લગતાં દરદો, સાંધાનું રહી જવું, કલતર, લીવરનાં લગતા દરદો, ચાલુ બદહજમી, ઓરતોનાં દરદો, મગજની થાકથી થતી નબળાઈ, એ સરવે બીમારી માટે **શીરપ ઉશબા** રામબાણ ઈલાજ છે. વાપરવાની રીત શીશી સાથે છે.

બાટલીની કીંમત રૂ. ૧.

જ વા રી શે રૂ શ ત મી.

વીરય વરધક તથા શકતીને માટે અકસીર ઇલાજ.

કોઇ પણ રીતની નબળાઇથી ધાતનું જવું, કમતાકાતી, ગુરડા તથા છાતીના દરદો, કલવાનું દરદ, માથાનો ચાલુ દુખાવો ચકરી, અભ્યાસ કરવાથી આંખની નબળાઇ, પીશાબનું વારંવાર થવું, પાચન શકતીમાં થતો બીગાડો, ગરમીનાં દરદથી થતો લોહીનો બીગાડો, સાંધાનો દુખાવો, કળતર, નજળો સંધીવા, કમરનો દુખાવો વગેરે મરદ તથા ઓરતને એક સરખો ફાયદો કરે છે. એ પાખ, **નબળા** માણસોને માટે એક ઉત્તમ ચીજ છે. દરેક પ્રકારની નબળાઇ માટે રામબાણ ઇલાજ છે, સેંકડો બીમારોને ફાયદો થયો છે. ખાવાની રીત પાખની ડબી સાથે છે **કીંમત રૂ. ૧ તથા ૨.**

હકીમની ગરમીના રોગની દવા.

પીશાબના કોઇ પણ જાતના દરદ તેમજ ગરમીના રોગથી અથવા તો ખરાબ સંગતથી થતાં વહેતા દરદને તથા તેના થતી અનેક વેદનાઓ ફકટ થોડીજ વખતમાં નાબુદ કરે છે અને એ દવા મરદ તથા ઓરતને બનેને એકસરખો ફાયદો કરે છે. કીંમત શીશી ૧નો **રૂ. ૧.**

હરસ તથા મસાને માટે ખાસ થડો મલમ.

આ મલમથી હરસ તથા મસામાંથી પડતુ લોહી બંધ કરી, સખ્તમા પડેલા ચીરાને રૂઝવી અકસ્માત તથા સોજો નરમ પાડી હરસ તથા મસાને જડથી નાબુદ કરે છે કીંમત શીશી ૧ ના **રૂ. ૩.**

ડા૦ આર. ઈ. હકીમસ નરવાઇનટોનીક પીલ્સ, ધાતુ પુષ્ટની ગોળીઓ.

આ પ્રખ્યાત બીન હરીફાઇથી વખણાતી ટોનિક પીલ્સ જલદી વીજળીની માફક તન તથા મનને શકતી આપે છે. એના ગુણો અદ્ભુત છે નબળી થયલી પાચનશક્તિને તેજસ્વી કરે છે, સારી ભુખ લગાડે છે લોહી સુધારે છે હરકોઇ જીશમની નબળાઇને દુર કરે છે કુટેવથી કે બુરા રોગથી થયલી નાકતીને હાંકી કહાડે છે. ધાતુને પુષ્ટ બનાવી સુધારે છે અને ગયલી શકતી પાછી આપીને દરદીને નિરોગી અને શકિતવાળો ટુંક સમયમાં બનાવે છે. વાપરવાની રીત ડબી સાથે આપેલી છે. ૪૦ ગોળીની ડબીની કીમત રૂ ૧.

દરાજ તથા કીડને માટે અકસીર મલમ.

દરાજ, કીડ, ખસ્પસુ તથા એવાજ ચાંમડીનાં દરદોને જડમુલથી નાબુદ કરે છે.

કીંમત શીશી એકના આના ૪.

હકીમ "ડેનટીફ્રીસ," સુગંધી દાંતનુ મંજન.

દાંતને મોતી જેવા સાફ કરી, થતો દુખાવો નરમ પાડી મજબુતી આપે છે જે વાપરવાથી ખાત્રી થશે **કીંમત ૪ તથા ૮ આના.**

હરસ, મસા, નાસુર, ભગંદર, પાથા, કંઠમાલા તથા શરીર ઉપરના બીકટ દરદો ફકત ચુનાની ઇલાજોથી સારા કરવામાં આવે છે.

ડા૦ રૂસ. વેજીટેબલ હેર ઓઇલ.

આ તેલ ખુશબોદાર, માથાંને ઠંડક આપનાર હોવાથી યાદદાસ્ત તેજસ્વી કરી માથાંના દુખા-વાને ફાયદો કરેછે. બાલમાં થતા ખોરા તથા બીજા રોગને અટકાવી ખરતા બાલોની જડને પુષ્ટી આપી

માહા ૧ લો ફરવરદીન શેહેનશાહી સને ૧૨૮૪ યજદેજરદી.

પારસીઓના તીસે રોજ–તેના નામ સાથે	વાર	અંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોસ્તીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહ ૨ જો અરદીબેશત સને ૧૨૮૪ યજદેજરદી ઇ૦ તા૦ ૧૨ મી સપટેમબરથી ૧૧ મી અકટોબર ૧૯૧૪ સુધી હીંદુઓના સવત ૧૯૭૦ ના ભાદરવા વદ ૭ ને વાર શનેઉથી તે આશો વદ ૭ ને વાર રવેઉ સુધી
૧–અહુરમજદ.	શની	૧૨	૭	શેહેનશાહી "નોરોજ" (પતેતી) જરથોસ્તીઆનુ યજદેજરદી }
૨–બેહમન ...	રવી	૧૩	૮	અવીધવા નવમ. [સને ૧૨૮૪ નું નવું વરસ. કાલઆહમ. }
૩–અરદીબેશત	સોમ	૧૪	૯	હમ્‌કારો. શે૦ રપીથવન ઈજવાનો દીવસ–કદમી અરદીબેસ્ત }
૪–શેહરેવર ...	મોમ	૧૫	૧૦	[અમસાસફંદનુ જશન. }
૫–સફંદારમદ	બુધ.	૧૬	૧૧	શેઠ નવરોજી ફરદુનજી શી આઇ. ઈ. ગુજર્યાં ૧૨૫૫.
૬–ખુરદાદ ...	ગુરૂ	૧૭	૧૨	શેનશાહીઓનો ખોરદાદસાલ (ખાશ લોકોનો નોરોજ,) પેગબર }
૭–અમરદાદ...	સુકર	૧૮	૧૩	શેહનશાહી અમરદાદસાલ (વરાવો) } જરથોસ્તનો }
૮–દેપાદર. ...	શની	૧૯	૩૦	હીંદુ સરવ પીત્રી અમાસ. } જન્મ દીવસ. }
૯–આદર	રવી.	૨૦	૧	હમકારો. **આશો માસ**—નોરતાં બેઠાં.
૧૦–આવાં......	સોમ	૨૧	૨	આદરાત.
૧૧–ખુરશીદ ...	મોમ	૨૨	૩	કદમીઓના 'મેદીઓજરેમ' ધંમબાર મોહમેદન જીલ્હાદ માસ
૧૨–મોહર......	બુધ.	૨૩	૪	૧૮૭૫ મા અમદાવાદમાં મોટી રેલ આવી. ઇસ્ટ ઈંડીયા }
૧૩–તીર	ગુરૂ.	૨૪	૫	[કંપની સ્થાપી, ૧૬૦૦. }
૧૪–ગોસ	સુકર	૨૫	૬	
૧૫–દેપમેહર ...	શની	૨૬	૭	હીંદુ દુરગાઆઠમ. મહાલક્ષમીની હોમની જાત્રા
૧૬–મેહર......	રવી	૨૭	૮	સરસ્વતી પુજનનો દીવસ
૧૭–શરોશ	સોમ	૨૮	૯	હમકારો દસેરા બલીદાન કરવાનો દીવસ.
૧૮–રશને	મોમ	૨૯	૧૦	
૧૯–ફરવરદીન .	બુધ.	૩૦	૧૧	શેહેનશાહી ફરવરદીઆનનુ જશન પુણામાં શેઠ હો૦ શો૦ }
				{ તાડીવાલાની ધરમશાલાને વરશ ૪૬ મું. મુંબઇમાનાં
				મોદી હીરજી વાછાગાંધીના દુખમાને ૨૪૬ મું. મા૦ ન૦
				શેઠનાવાલાં દખમાને ૧૬૦ મુ, ગદેવીમાના અન૦ દખમાંને }
				૧૯૧ મું. નવશારીની મલેચરની અનજુમનની દરેમેહરને
				૧૧૮ મુ. મુબઇની શેઠ જ૦ દા૦ શોડાવાટરવાલાની અસલ
				દાદગાની દરેમેહરમાં આદરીઆન પરઠેઆ ય૦ સને ૧૨૫૪. }
૨૦–બેહરાંમ ...	ગુરૂ.	૧	૧૨	**અકટોબર માસ** હનકારો એડનવાલી શેઠ કા૦ દી૦ની દરેમે- }
૨૧–રાંમ... ..	સુકર	૨	૧૩	{ હરને વરમ ૩૨ સુરતવાલા ખાનશાહેબ બેજનજી. પાલનજી
				{ કોટવાલ ગુજર્યા યઝદેજરદી ૧૨૨૦. લંડનની યુનીવરસીટી }
				{ ઉઘડી ૧૮૨૮. ગોવાલીઆ તલાવપર શ્રીલક્ષમી નારાયણના
૨૨–ગુવાદ......	શની	૩	૧૪	કોજાગરી પુનેમ [દેહરાની જાતરા. }
૨૩–દેપદીન.....	રવી	૪	૧૫	નાના કોલાભાનો ઓરસ.
૨૪–દીન	સોમ	૫	૧	
૨૫–અરશેસવગ	મોમ	૬	૨	કસલી આજુર માસ. નવું વર્ષ શને ૧૩૨૪ નું.
૨૬–આસતાદ...	બુધ	૭	૩	સંકટ ચોથ
૨૭–આસમાન ..	ગુરૂ.	૮	૪	સઇયદ બદરૂદીનનો ઓરસ. ચીચબંદરમાં.
૨૮–જમીઆદ.	સુકર	૯	૫	
૨૯–મારેસ્ફંદ...	મની	૧૦	૬	
૩૦–અનેરાં.. ...	રવી.	૧૧	૭	પ્રીન્સ આફ વેલ્સ હીંદુસ્થાન આવવા ઈંગલંડથી નીકલ્યો, ૧૮૭૫.

માહ ૨ જો અરદીબેહસ્ત શેહેનશાહી શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી

પારશીઓના તીશ રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહ ૩ જો. ખુરદાદ શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી. ઈ૦ તા૦ ૧૨મી અક્ટોબરથી તા૦ ૧૦મી નવેમબર ૧૯૧૪ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૦ ના આશો વદ ૮ ને વાર સોમથી તે સવત ૧૯૭૧ ના કારતક વદ ૭ ને વાર ભોમ સુધી.
૧—અહુરમજદ	સોમ	૧૨	૮	માહ ૩ જો ખુરદાદ કદમી. } બરનો જ ૧૫૪૨.
૨—બેહમન ...	ભોમ	૧૩	૯	દીલીના શેહનશાહ અકબરનું મરણ,૧૬૦૫. } દીલીના પા અક
				ધી જમશેદજી ન૦ પીટીટ આરપ્નેજ ઉઘડી ય૦ ૧૨૫૮.
				શતી અંનજુમનના આતશબેહેરામને વરશ ૧૮ મુ.
				શેહેનશાહી અરદીબેસતનું જશન. મુંબઇના જરથો-
૩—અરદીબેશત	બુધ.	૧૪	૧૦	હંમકારો. પુણાના ક૦ શેહેનશાહી દરેમેહરને વરસ ૨૨.
૪—શેહરેવર...	ગુરૂ.	૧૫	૧૧	વેપારીઓના નવા ચોપડા લાવવાનું મુહરત
૫—સપંદારમદ	શુકર	૧૬	૧૨	ધનતેરશ.
૬—ખુરદાદ....	શની	૧૭	૧૩	ક૦ પારસીઓનું ખોરદાદ અમસાસપંદનું જશન.
૭—અમરદાદ..	રવી	૧૮	૧૪	કાલીચૌદસ. વહીપુજાનો દીવસ તથા દીવાલી.
૮—દેપાદર.....	શોમ	૧૯	૩૦	સોમવતી અમાંસ. બાઇબીજ.
૯—આદર.....	ભોમ	૨૦	૧	હમકારો. હીંદુ સવંત ૧૯૭૧નુ નવું વરસ—**કાર્તક માસ.** ચાંદ્રાત.
૧૦—આવા......	બુધ.	૨૧	૨	પુણેવાલા દસ્તુર ખા૦બા૦સરદાર નો૦ જા૦ ગુજર્યા ય૦ ૧૨૫૪.
૧૧—ખુરશીદ...	ગુરૂ.	૨૨	૪	શેન૦ 'મેદીઓજરેમ' ઘંબાર. શેઠ ૫૦ ન૦ પટેલના મજગાંમ
૧૨—મોહોર.....	શુકર	૨૩	૫	[નાં આદ્રાનને ૭૦.
૧૩—તીર.......	શની	૨૪	૬	ડા૦ કેખશરૂ ન૦ બાહાદુરજીનો જન્મ, ય૦ ૧૨૬૦.
૧૪—ગોસ	રવી.	૨૫	૭	
૧૫—દેપમેહર...	શોમ	૨૬	૮	[હોલકરનું મરણ ઈ૦સ૦ ૧૮૧૧.
૧૬—મેહેર......	ભોમ	૨૭	૯	ઝાહાગીર પાદશાહનું મરણ ઈ૦ સ૦ ૧૬૨૭. જસવંતરાવ
				ના શુરતના રૂશતમપુરાના આદરાંનને ૬૧ મુ.
				૯૩મું. શા૦શો૦કપાવાલાના આદરાનને ૫૭મું. સર જ૦ જી૦
				જીના આ૦ ને ૮૫મું મુંબઇમાના મ૦ બ૦ શેઠનાઆદરાનને
				૧૫૦ મું. શુરતના શેહેનશાહી આ૦ને૯૨મું. મું૦ના વાડીઆ-
				તથા આદરાનોની સાલગરેહ, તેમા નવસારીના આતશબેરામને
૧૭—શરોશ.....	બુધ.	૨૮	૧૦	હમકારો. શેહેનસાહી જરથોસ્તીઓના ૩ આતશબેહેરામો
૧૮—રશને	ગુરૂ.	૨૯	૧૧	દેવદીવાલી.
૧૯—ફરવરદીન.	શુકર	૩૦	૧૨	હીંદુ તુળશીવીવહા બકરીઇદ. [હી૦ન૦મા૦મુલાવાલીના૦ ૬૦૧૯
૨૦—બેહરામ ...	શની	૩૧	૧૩	હમકારો. હો૦બ૦વા૦ના ચરનીવાડીમાંના આદ્રાનને ૧૧૦. બાઇ
				[ણીની સરકારે હીંદુસ્થાન પોતાને સ્વાધીન લીધું ૧૮૫૮
૨૧—રામ	રવી.	૧	૧૪	**નવેમ્બર માશ.** ઇસ્ટ ઈંડીયા કુંપની શોહેથી નામદાર માહારાં
૨૨—ગુવાદ	સોમ	૨	૧૫	કનકેશ્વર તથા વાલ { વાની કાંઉનશીલના મેમ્બર નેમાયા, ૧૮૮૮.
૨૩—દેપદીન...	ભોમ	૩	૧	[કેશ્વરની જાત્રા. } આનરેબલ સર દીન૦ માણે૦પીટીટ કલક
૨૪—દીન	બુધ	૪	૨	આકોલા મધે ખા. બા. દસ્તુરજી નો૦ ની દરેમેહેરને ૪૫ મું.
૨૫—અરશેસ્વંગ.	ગુરૂ..	૫	૨	
૨૬—આસતાદ..	શુકર	૬	૩	શેઠ ખ૦ માં૦ સરાપના કોટમાનાં આદ્રાંનને ૯૯, સંકટ ચોથ.
૨૭—આશમાન..	શની	૭	૪	વેલાતમા પેહેલ વેહેલું ન્યુસ લંડન ગેઝેટ નીકલ્યું, ૧૬૬૫.
				[મુંબઇમા કોટમા જેરણછોડનો રથ ફરવા નીકલશે.
				હીંદુસ્થાનની મુસાફરી માટે મુંબઇ આયા ૧૮૭૫.
				બેહું. પ્રી૦ આપ વે૦ તે મરહુમ નામદાર શેનશાહ એડવરડ
				દરેમેહેર પેહલાં દાદગાંની સથાપવાને ૪૧ મું વરસ.
૨૮—જમીઆદ.	રવી..	૮	૫	મરીનલાઇનની શેઠ જમશેદજી દાદાભાઇ આમરોયાની
૨૯—[illegible]	ભોમ	૯	૬	શેનશાહ એડવરડ ૭ માનો જન્મ. ૧૮૪૧.

માહા ૩ જો ખુરદાદ શેહેનશાહી શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશ રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૪ થો તેશતર તીર શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી. ઈ૦તા૦ ૧૧મી નવેમબરથી તે તા૦ ૧૦મી ડીશેમબર ૧૯૧૪ સુધી. હીંદુ સંવત ૧૯૭૧ ના કારતક વદ ૮ ને વાર બુધથી તે માગસર વદ ૮ ને વાર ગુરૂ સુધી.
૧—અહુરમજદ	બુધ.	૧૧	૮	માહા ૪થો કદમી. શુરતના કાકરાખાડી આગલના દુખમાને ૧૫૨મુ
૨—બેહમન....	ગુરૂ.	૧૨	૯	
૩—અરદીબેસ્ત	શુકર	૧૩	૧૦	હમકારો. શુરતમાના પેશતનજી કાલાભાઇ વકીલના ક૦ આત
૪—શેહરેવર....	શની	૧૪	૧૨	શબેરાંમને ૯૨ મું, પુણામાના સર જમશેદજી જીજીભાઇનાં
				આદરાનને ૭૧ મું. રાસત ગોફતાર પત્ર ૧૮૫૧મા નીકલ્યું.
૫—સફંદારમદ.	રવી.	૧૫	૧૩	મુબઇમાં ભુલેશવરની, નીરમલમાં શંકરાચારયની જાત્રા.
				[પીટીટ ગુજર્યા ૫૦ ૧૨૬૧.
૬—ખુરદાદ....	શોમ	૧૬	૧૪	શે૦ ખુરદાદ અમશાસપંદનું જશન. શેઠ નશરવાનજી માંણેકજી
૭—અમરદાદ..	ભોમ	૧૭	૩૦	શેઠ એ૦ ન૦ સોરવાઇએ નવસારીના આતશબેરાંમમાં રૂ. દશ
				હજારનું રૂપાનું અફરગાયું ભેટ આપ્યું ઈ. સ. ૧૮૬૮.
				નવીવાડીના દેહરાની જાત્રા.
૮—દેપાદર	બુધ	૧૮	૧	**માગશર માસ.** શેઠ ખરશેદજી કાવશજી બનાજી ગુજર્યા,
૯—આદર.....	ગુરૂ.	૧૯	૨	હમકારો. ચાદરાત. [૫૦ સને ૧૨૧૬.
૧૦—આવાં......	શુકર	૨૦	૩	મોહરમ માશ સને ૧૩૩૩ નુ નવું વરશ.
૧૧—ખુરશીદ ...	શની	૨૧	૪	કદમી તીર મહીનાંના 'મેદીઓશહમ' ઘંબાર.
૧૨—મોહર......	રવી	૨૨	૫	[પાડે શેનીટેરીયમને) ૫૦ મું.
૧૩—તીર.......	શોમ	૨૩	૬	કદમી તીરીઆંનનું જશન. નાધલે કોલાબેના મેહેરવાનબાગને
૧૪—ગોશ......	ભોમ	૨૪	૭	
૧૫—દેપમેહર...	બુધ.	૨૫	૮	
૧૬—મેહેર......	ગુરૂ.	૨૬	૯	મુંબઇથી વલસાડ શુધી વડોદરા રેલવે ચાલું થઇ ૧૮૬૪.
૧૭—સરોશ.....	શુકર	૨૭	૧૦	હમકારો—કા. બે. બનાજીના મુબઇમાંના ક૦ આતશબેરાંમને વ.૭૦
૧૮—રશને......	શની	૨૮	૧૧	કતલની રાત.
૧૯—ફરવરદીન.	રવી.	૨૯	૧૨	ભરૂચમાના અનજુમનના દોખમાને વરશ ૮૨. તાબુત ઠંડા કરશે.
૨૦—બેહરામ...	શોમ	૩૦	૧૩	હમકારો.
૨૧—રામ.......	ભોમ	૧	૧૪	**ડીસેમબર માસ.** કલકતાનું ઇનટરનેશનલ એકઝીબીશન
				ઉઘડયું ૧૮૮૩. શેનશાહબાનું એલેકજાનડરાને
				જનમ, ૧૮૪૪.
૨૨—ગુવાદ	બુધ.	૨	૧૫	નામદાર શહેનશાહ જ્યોર્જ પાંચમાની મુંબઇમાં પધરામણી. ૧૯૧૧.
૨૩—દેપદીન ...	ગુરૂ..	૩	૧	હીંદુસ્થાનમા સતીની ચાલ બ્રીટીશોએ નાબુદ કીધી, ૧૮૨૯.
૨૪—દીન	શુકર.	૪	૨	બેલગામની શેઠ પેશતનજી ખરશેદજી બાઇસની દરેહમેહરને, ૨૩.
૨૫—અરશેસવંગ	શની	૫	૩	
૨૬—આશતાદ..	રવી.	૬	૪	
૨૭—આશમાન..	શોમ.	૭	૫	શેઠ માંણેકજી ખરશેદજી મુંબઇમાં પેહેલવેહલા (દેશી) શેરીફ
				થયા ૧૮૫૬. નામદાર શહેનશાહ જોર્જ
૨૮—જમીઆદ.	ભોમ.	૮	૬	૫ માંની દેલ્હીમાં પધરામણી ઇ૦સ૦૧૯૧૧.
૨૯—મારેશફંદ..	બુધ.	૯	૭	૧૮૫૬ માં બુશાએરપર ઘેરો નાખેઓ. ૧૮૨૫ મા વેપા
૩૦—અનેરાં.....	ગુરૂ..	૧૦	૮	[રને મોટો ઘભરાત થયો.

માહા ૪ થો તીર શેહેનશાહી શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશ રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૫ મે અમરદાદ સને ૧૨૮૪ યજદેજરદી. ઈ.તા૦ ૧૧ મી ડીસેમ્બર ૧૯૧૩થી તા૦ ૯મી જાનેવારી ૧૯૧૫. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૭૧ ના માગશર વદ ૯ ને વાર સુકરથી તે પોષ વદ ૮ ને વાર શનેઉ શુધી.
૧—અહુરમજદ	શુકર	૧૧	૯	માહા ૫ મો કદમી.
૨—બેહમન...	શની	૧૨	૧૦	ય૦શને ૮૫ મા જરથોસ્તીઓ ઇરાંનથી શનજાનમાં આવી વસ્યા.
				મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) બારોનેટને
				નામદાર શેહેનશાજાદીએ હીરામાં જડેલો શુનાનો ચાંદ
				બક્ષયો, ૧૮૪૩. નામદાર શાહનશાહ જોર્જ પાંચમાંએ દીલ્લીમાં
				પાદશાહી દરબાર ભરી કલકતાને બદલે દીલ્લીને પાયતખ્ત તરીકે
૩-અરદીબેશત	રવી.	૧૩	૧૧	હમકારો. [જાહેર કરયું, ઈ.સ.૧૯૧૧.
૪—શેહરેવર...	શોમ	૧૪	૧૨	[શા૦ ૫ માં જોર્જએ નાખ્યો, ૧૯૧૧. રવાંનગી ઇ. સ ૧૯૧૧.
૫—સફંદારમદ	બોમ	૧૫	૧૩	નવાં બાદશાહી દીલ્લીનો પાયો નાંમદાર જોર્જની દીલ્લીથી થયલી
૬—ખુરદાદ....	બુધ.	૧૬	૧૪	બદનેગની દરેમેહરને ૨૩ મુ. નાંમદાર શાહનશાહ પાંચમાં
૭—અમરદાદ..	ગુરૂ.	૧૭	૩૦	કદમીનું અમરદાદનું જશન. એલાવમાંના જ૦ બ૦ મીસ-
૮—દેપાદર....	શુકર	૧૮	૨	**પોષ માસ**.-ચાદ્રાત તરીના આદ્રાનને ૪૬મું. કલકત્તાવાલા
૯—આદર.....	શની	૧૯	૩	હમકારો. શેઠ માણેકજી રૂસ્તમજી બનાજી ગુજર્યા-
૧૦—આવાં... ..	રવી.	૨૦	૪	ય૦ ૧૨૬૨. કાલકાદેવીની જાત્રા.
૧૧—ખુરશીદ...	શોમ	૨૧	૫	શે૦ 'મેદીઓશેમ' ધંબાર.
૧૨—મોહર......	બોમ	૨૨	૬	નવસારીમા આ માણેકજી નવરોજી શેઠના દખમાને ૧૬૯.
૧૩—તીર... ...	બુધ.	૨૩	૭	શેહેનશાહી તીરઈજદનુ જશન. નવાં પાયતખ્ત દીલ્લીમાં નામદાર
૧૪—ગોસ......	ગુરૂ.	૨૪	૮	[વાઈસરાયના જાહેર પ્રવેસ અને તે નામદાર ઉપર બૉમ ફુટવાનો
૧૫—દેપમેહર ...	શુકર	૨૫	૯	ઓરંગાબાદના વીકાજી અને પે૦ મેહરજીનાં બનેલો બનાવ
૧૬—મેહર... ...	શની.	૨૬	૯	[દુખ૦૭૨. ક્રીસ્ટમસ ડે. નાતાલના તેહવારો ઇ સ ૧૯૧૨.
૧૭—શરોશ . ..	રવી.	૨૭	૧૦	હમકારો. સુરતનાનપ્રાના બીઞ્નીના આદ્રાંને ૭૮.
૧૮—રશને... ..	શોમ.	૨૮	૧૧	પાંચમાં જોર્જની કલકતામાં પધરામણી, ઈ.સ.૧૯૧૧
૧૯—ફરવરદીન.	બોમ	૨૯	૧૨	ક્ષમીના આદરાનને ૫૧ મું. નામદાર શાહનશાહ
૨૦—બેહરાંમ...	બુધ.	૩૦	૧૩	હમકારો. બેરામજી કાવસજી બાટલીવાલાના મુંબઇના માહાલ
૨૧—રાંમ......	ગુરૂ..	૩૧	૧૪	નાનાશંકરશેઠના દેહડાંની જાત્રા, તથા ફકીરઅલીનો માહીમમાં ઓરસ.
				ડેઉ માના રાજભીષેકના સંબંધમાં દીલીમાં દરબાર.
				નું સ્ટેશન ચાલુ થયું ૧૮૮૨. ૧૯૦૩ નામદાર શે૦ એડવ
				બને જુદી પ્રેશીડેનશી બનાવી ૧૮૫૯. નવું બોરીબંદર
				થયો. ઇ.સ.૧૮૮૦મા મુંબઇની પ્રીન્સીસડાક ઉઘડી. પંજા
				નામદાર રાણીનો કેશરેહીંદનો ખેતાબ દીલીમા જાહેર
૨૨—ગુવાદ.....	શુકર.	૧	૧૫	ઇંગ્રેજી **નવું વરસ ૧૯૧૫—જાનેવારી.** ૧૮૭૭ માં
૨૩—દેપદીન...	શની.	૨	૧	શેઠ રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇનો જનમ ય૦ સને ૧૧૩૯.
૨૪—દીન......	રવી.	૩	૨	
૨૫—અરશેસવંગ	સોમ.	૪	૩	કલકતામાં ત્રામવે ચાલું થઇ, ૧૮૮૨.
૨૬—આસ્તાદ..	બોમ	૫	૪	સીવાજીએ સુરત લુટયું-૧૬૬૪.
				[દરેમેહેરને ૭૦મું. શુરતમા મોટી આગ લાગી ય૦ ૧૧૯૧.
૨૭—આશમાન..	બુધ.	૬	૫	ન૦ શે૦ ઉમરીગરના કલકતાના દખમાને ૯૪મું. કરંજગામની
૨૮—જમીઆદ.	ગુરૂ.	૭	૬	[૧૯૧૨.
૨૯—મારેસફંદ..	સુકર.	૮	૭	નાંમદાર શાહનશાહ પાંચમાં જોર્જની કલકતામાંથી રવાંનગી થઇ,
૩૦—અનેરાં.. ...	શની.	૯	૮	

માહા ૫ મો અમરદાદ શેહેનશાહી શને ૧૨૮૪ યજ્દેજરદી.

પારસીઓના તારીખ રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર	ઇંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોસતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૬ ઠો. શેહેરેવર સને ૧૨૮૪ યજ્દેજરદી, ઇ૦ તા૦ ૧૦ મી જાનેવારીથી તા૦ ૮ મી ફેબરવારી ૧૯૧૫ સુધી હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૧ ના પોષ વદ ૯ ને વાર રવેઉથી તે માહા વદ ૯ ને વાર સોમ શુધી.
૧—અહુરમજદ.	રવી..	૧૦	૯	માહા ૬ ઠો શેહેરેવર ક૦—શુરતનાં ભરઠાણાના દુખમાને ૧૮૯.
				નવસારીની દેશાઇ મનચેરજી ખુ૦ નીદરેમેરને વરસ ૧૨૧
				નાંમદાર શાહનશાહ પાંચમાં જોર્જ હીંદનો પ્રવાસ પુરો
૨—બેહમન. ...	શોમ.	૧૧	૧૧	કરી ઇગ્લંડ જવા મુંબઇથી રવાના થયા, ઇ. સ. ૧૯૧૨.
૩-અરદીબેશત.	ભોમ	૧૨	૧૨	મુંબઇકોટના ગોદાવરા મોબેદોનાં આદ્રાનને ૯૦. ભરૂચની હો૦મા.
૪—શેહરેવર...	બુધ.	૧૩	૧૩	ક૦ શેહેરેવર અમ૦નું જશન. [દારાબની દ૦ ૧૬૬. હમકારો.
૫—સપ્ંદારમદ.	ગુરૂ.	૧૪	૧૪	યજ૦સને ૧૨૩૯માં ડાવેજર લેડી આવાંબાઈ ગુજરયાં. શુરતના
૬—ખુરદાદ....	શુકર	૧૫	૩૦	કાકરાખાડી આગલના એદલજી શેઠવાલાં
				અંજુમનનાં દોખમાને વરસ ૮૮ મું.
૭—અમરદાદ..	શની.	૧૬	૧	**માહા માસ.** *શે૦ અમરદાદ અમશાપંદ જશન, વડોદરાની
૮—દેપાદર.....	રવી.	૧૭	૨	ચાંદરાત. એડન લીધું ૧૮૩૯. [ઉમરીગરની દરેમેહેરને ૭૦ મું.
૯—આદર	શોમ	૧૮	૩	હમકારો. શેઠ ખ૦ નશરવાનજી કામાજી ગુજરયા, ય૦ ૧૨૫૪.
૧૦—આવા.....	ભોમ	૧૯	૪	[જરથોસ્તી અનજુમનની મજગાંમની અગ્યારીને વરસ ૯ મું-
૧૧—ખુરશીદ....	બુધ.	૨૦	૫	મેશોનનીદા૦ તથા મનચેરજી વાડયાની દરેમેહેરને ૭૦ મું.
૧૨—મોહર......	ગુરૂ.	૨૧	૬	નવશારીના વડા દેશાઇ ખ. ટે.ય. ૧૧૪૯માં ગુ૦ [યાં—૧૯૦૧.
૧૩—તીર........	શુકર	૨૨	૭	નામદાર માહારાણી વિકટોરીયા ૮૨ વરશની ઉમરે મરણ પામ
				[કલકતાની યુનીવરસીટી સ્થાપી ૧૮૫૭.
૧૪—ગોશ......	શની	૨૩	૮	કાવશજી શોરાબજી ભેદવારની નવશારીની ધરમશરાને ૪૭ મુ.
૧૫—દેપમેહર....	રવી.	૨૪	૯	શુનધડ વેચ્યારા ગામમાના અ૦દખમાને ૫૩. મજગાંમની બે૦નં૦
૧૬—મેહેર......	શોમ	૨૫	૧૦	મું૦ નવી હાઈકોરટ વપડાઇ, ૧૮૭૯. [સીરવઇની દરેમેરને ૪૭.
૧૭—સરોશ. ...	ભોમ	૨૬	૧૧	હમકારો. મુબઇના ધનાપટેલ ડકનરોડપરના આદ્રાંનને ૮૨ મું.
				ચોપાટી વાછાગાંધીના કદમી આદરાનને ૫૮ મું. ઉદવારામાં
				ની રૂશતમજી જ૦ની ધરમશાલાને ૪૬મું.
				૧૮૮૨. બાજીરાવ પેસવા મરણ પામ્યો, ૧૮૫૧.
				મદરાસ, અને મુંબઇમાં ટેલીફોન ચાલુ, થયું
૧૮—રશને......	બુધ.	૨૭	૧૨	વેલાતની તારની લાઇન સરકારે લીધી ૧૮૭૦. કલકતા,
૧૯—ફ્રવરદીન..	ગુરૂ.	૨૮	૧૨	કલકતે ૧ લું અગ્રેજી પત્ર "હીકીજ કલકતા જરનલ" નીકલ્યું,
૨૦—બેહરાંમ....	શુકર	૨૯	૧૩	હમકારો. [૧૭૮૦. ય૦ ૧૨૨૦મા શેઠ૫૦ કાવશજી બનાજી ગુ૦
૨૧—રામ.......	શની	૩૦	૧૪	શીંધ રેલવે ચાલુ થઇ, ૧૮૫૯.
૨૨—ગુવાદ......	રવી.	૩૧	૧૫	ચંપાદેવીની જાત્રા ચંપાગલીમાં વીઠલવાડી પાસે.
૨૩—દેપદીન ...	સોમ	૧	૧	**ફેબરવારી માસ.**
૨૪—દીન... ...	ભોમ	૨	૨	યજદેજરદી સને ૧૨૦૮માં "અલાહીબાગ" બંધાઇ.
૨૫—અરશેશવંગ	બુધ.	૩	૩	[વાડયાના આદ્રાંનને ૮૬.
૨૬—આશતાદ..	ગુરૂ.	૪	૫	ક૦ શેહરેવર મહીનાના ધંબાર. દીવ મધેના શેઠ જા૦ ન૦
૨૭—આશમાન..	શુકર	૫	૬	અંગ્રેજો પેહેલવેહેલા હીંદુસ્થાનમાં આવ્યા, ૧૬૧૩.
૨૮—જમીઆદ.	શની.	૬	૭	[૧૮૭૨. સર શાલારજંગનું મ૦,૧૮૮૩.
૨૯—મારેસફંદ..	રવી	૭	૮	ગવરનર જેનરલ અરલ મેઓને આનડામાંનમાં મારી નાંખ્યો,
૩૦—અનરાં.....	સોમ	૮	૯	

માહા ૬ ઠો શેહરેવર શેહેનશાહી શને ૧૨૮૪ યજ્દેજરદી.

પારશીઓના તીરે રોજ–તેના નામ સાથે.	વાર.	ક્રીશ્ચીયન તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ શુધી, માહા ૭ મો મેહેર શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી. ઇં૦ તા૦ ૯ મી ફેબરવારીથી તા૦ ૧૦ મી મારચ ૧૯૧૫ શુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૧ ના માહા વદ ૧૦ ને વાર ભોમથી તે ફાગણ વદ ૧૦ ને વાર બુધ શુધી.
૧–અહુરમજદ.	ભોમ	૯	૧૦	માહા ૭ મો કદમી.
				[લીધું. { મુંબઇની વસ્તીની ગણત્રી સને ૧૨૭૫ માં મ્યુની }
				[સતારા { શીપાલીટીએ કીધી તે કુલે વરણની–૯૭૭૮૨૨ {
૨–બેહમન....	બુધ.	૧૦	૧૧	૧૮૪૮ માં { ની થઇ,તેમાં પારશીઓની વસ્તી ૪૮૮૨૪ની હતી. {
૩–અરદીબેશત	ગુરૂ.	૧૧	૧૨	હમકારો. ૧૮૭૪માં પા૦સાથે મુસલમાંનોએ મું૦માં હુલડ કર્યું.)
૪–શેહરેવર...	શુકર	૧૨	૧૩	શે૦નું શેહેરેવર અ૦નું જશન. નવશારી હો૦મં૦ કેરાવાલાનાં દખ {
૫–સફંદારમદ	શની	૧૩	૧૪	અમદાવાદ લીધું ૧૭૮૦ માં. [માંને ૯૨ મું. મ્હા શીવરાત્રી. {
૬–ખુરદાદ...	રવી.	૧૪	૩૦	ધારાપુરી અને કનેરીની જાત્રા. [નો ખેતાબ મલ્યો ૧૮૮૭. }
૭–અમરદાદ..	શોમ	૧૫	૧	**ફાગણ માસ**—ચાંદરાત. શેઠ દી૦ મા૦ પીટીટને 'સર નાઇટ' }
૮–દેપાદર.....	ભોમ	૧૬	૨	દમણની મે૦ નવ૦ માણેકજીની દરેમેરને ૭૮ ના૦ શેહેનશાહ }
૯–આદર. ...	બુધ.	૧૭	૩	હમકારો. [બાનું વીકટોર્યાની જુબીલી હીંદમા થઇ. ૧૮૮૭. }
૧૦–આવાં....	ગુરૂ.	૧૮	૪	વાંદરાની માંણેકજી જીણાની ધરમશાળા તથા દરેમેહેરને ૬૭
				{ જેમાં મરદો ૨૩૧૧૧ ને ઓરતો ૨૦૯૮૦. }
૧૧–ખુરશીદ....	શુકર	૧૯	૫	{ થઇ, તેમા પારસીઓની વસ્તી ૪૪૦૯૧ થઇ, }
૧૨–મોહર.....	શની	૨૦	૬	૧૮૭૨ માં મુંબઇની કુલે વસ્તીની ગણત્રી૬૪૫૫૭૬ માણસની }
૧૩–તીર. . . .	રવી.	૨૧	૭	ચીકલીના અનજુમનના દુખમાંને ૪૨ મું.
૧૪–ગોશ. . . .	શોમ	૨૨	૮	
૧૫–દેપમેહર ...	ભોમ	૨૩	૯	[૫૦ મું. {
૧૬–મેહેર. . .	બુધ.	૨૪	૧૦	ક૦મેહેરંગાનનું જશન. મે૦૫૦પાંડેની કરેલવાડીની ધરમશળાને {
૧૭–શરોશ. . .	ગુરૂ..	૨૫	૧૧	હમકારો. શેઠ જીજીભાઇ દા૦ નાં કોલાબેના આદ્રાનને }
૧૮–રશને. . .	શુકર	૨૬	૧૨	} ૮૦, શેઠ હો૦દા૦ શાહેરની માલક્ષમીની દરેમેહેરને ૭૦. }
				} ભાઠાં ગામમાના શો૦૫૦ન૦ મીસ્ત્રીના આદ્રાનને ૫૪. }
				{ ૪૭,૪૫૮–તેમાં ૨૪,૭૦૫ મરદો ને ૨૨,૭૫૩ ઓરતો હતી. }
				{ કુલે વરણની વસ્તી૮,૨૧,૭૬૪ માણસોની થઇ,જેમા પારસી }
૧૯–ફરવરદીન.	શની	૨૭	૧૩	યજદેજરદી ૧૨૪૫માં શેઠ મે૦૫૦ પાડે ગુજર્યા ૧૮૯૧મામુ૦ની }
૨૦–બેહરાંમ ...	રવી.	૨૮	૧૪	હમકારો. પેહેલા સર જ૦જી૦ને 'નાઇટ'નો ખેતાબ મલ્યો ૧૮૪૨.]
				(શેઠ નશરવાનજી રતનજી તાતાના નવશારીના દુખમાને |
				) ૩૮ મું. શેઠ ન૦ હી૦ કરાંણીના મુંબઇ કાદાવારા }
				) મોલામાંના આદ્રાંનને ૬૯ મું, ત્થા સર જ૦ ના નોશારીના |
				(આદ્રાનને ૬૩. વાદરાની શેઠન૦ર૦તાતાની દરેમેહેરને ૩૨]
૨૧–રાંમ.......	સોમ	૧	૧૫	**માર્ચ માસ.** મું૦ વસ્તીનીગંત્રી સને ૧૯૦૧, ૭૭૦૮૪૩ માણસ }
૨૨–ગુવાદ.....	ભોમ	૨	૧	ધુલપડવો. { થયાં. પારસી વસ્તી ૪૬૨૩૧ની {
૨૩–દેપદીન.....	બુધ.	૩	૨	શેઠ ૫૦કા૦ બનાજીનો } { તેમાં ૨૪૨૭૭ મરદ અને ૨૧૯૫૪ {
૨૪–દીન.......	ગુરૂ.	૪	૩	[જન્મ, ૫૦ ૧૧૩૭. } { ઓરતો હતી. હીંદુઓની હોલી.)
૨૫–અરશીસંવગ	સુકર	૫	૪	કરેલવાડીનો ઓરસ.
૨૬–આસતાદ..	શની	૬	૫	શેહેનસાહી શેરેવર મહીનાંના "પેતેશહમ", તથા કદમી }
				{ મેહેર મહીનાના "યાથરેમ" ઘંબાર. શુરતની અન૦દુંમશની {
				{ દરેમેરને ૭૮મું. સુરતનાં પદાનયાં મોબેદોનાં નવાં દુખમાંને {
				(૩૨મું. અજમેરના અંજુમનના દુખમાને વરશ ૨૬ મું. }
૨૭–આસમાંન..	રવી.	૭	૬	તારાપોરના અ૦ દુખમાંને ૫૦મું. મુંબઇ ને કલકતા વચ્ચે રેલવે }
૨૮–જમીઆદ.	શોમ	૮	૭	[ચાલુથઇ ૧૮૭૦. }
૨૯–મારેસફંડ..	ભોમ	૯	૮	રાહેરના અં૦ દખમાને ૬૪. વલશારનાં અં૦ દો૦ ૬૯.
૩૦–અનેરાં.....	બુધ.	૧૦	૧૦	૧૮૭૦માં પ્રીન્સ આલફ્રેડ મુંબઇ આવ્યો.

માહા ૭ મો મેહેર શેહેનશાહી શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી.

પારશીઓના તોશ રોજ—તેના નામ શાથે.	વાર	ઈંગ્રેજી તા.	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૮ મો આવાં શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી. ઈ૦ તા૦ ૧૧ મી મારચથી તા૦ ૯ મી એપરેલ ૧૯૧૫ સુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૭૧ ના ફાગણ વદ ૧૧ ને વાર ગરૂથી તે ચઇતર વદ ૧૦ ને વાર સુકર સુધી.
૧—અહુરમજદ	ગુરૂ..	૧૧	૧૧	માહા ૮ મો કદમી આવાં.
				વાડયાંમાં ૧ વાર નીકલ્યું, તે પાછલથી ૧૮૫૩માં રોજીંદું થયું
				થી પોતાને વતન સીધારયો. ૧૮૩૨માં જામે જ૦ પેહલે અઠ-
૨—બેહમન....	સુકર	૧૨	૧૨	નામદાર સાહજાદો પ્રીન્શ આપ વેલ્શ ૧૮૭૬ માં મુંબઇ
૩—અરદીબેશત	શની.	૧૩	૧૩	હમકારો. [ગુજર્યાં ય૦ સને ૧૧૬૮.
૪—શેહરેવર....	રવી..	૧૪	૧૪	બાઇ જીવીબાઈ તે શર જ૦ જી૦ પેહલા બારોનેટના માતાજી
૫—શપંદારમદ	શોમ.	૧૫	૩૦	શુરતનાં ઉમરાગાંમ આગલનાં આ૦ (મેહેરજી પટેલવાલાં) દુ૦ ૮૪.
૬—ખુરદાદ. ..	ભોમ	૧૬	૧	**ચૈત્ર માસ**, સકે ૧૮૩૭ નું નવું વરસ—ગુડીપડવો.
				ની જેમા ૨૫૩૧૫ મર્દો, અને ૨૧૨૮૨ ઓરતો હતી.
૭—અમરદાદ..	બુધ.	૧૭	૨	ચાંદરાત. માણસોના થઈ, તેમાં પારસીએ ની સંખ્યા ૪૮૫૯૭
૮—દેપાદર.....	ગુરૂ..	૧૮	૩	સને ૧૮૮૧ મા મુંબઇની કુલે વસતીની ગણત્રી ૭૭૩૧૯૬
૯—આદર....	સુકર	૧૯	૪	હમકારો. થાણાંના કાવશજી રૂ૦ પટેલના આદરાનને ૧૪૧ મું.
૧૦—આવાં. ...	શની.	૨૦	૫	કદમી આવાઅર્દુઇશુરનું જશન. આ૦ શેઠ બે૦ જી૦ ના
				[ધણીયાંણી માણેકબાઇ ગુજર્યાં ય૦ ૧૨૩૮
૧૧—ખુરશીદ....	રવી.	૨૧	૫	જમશેદી નોરોજ. કલકતાની ટાંઉનહાલ બંધાઇ ૧૮૧૪.
૧૨—મોહર. . ..	સોમ	૨૨	૬	ય૦ ૧૧૧૭મા શેઠ માણેકજી નવરોજી શેઠના ગુજર્યાં.
૧૩—તીર	ભોમ	૨૩	૭	
૧૪—ગોશ.	બુધ.	૨૪	૮	રામનવમી [કલીયાણીનાં શેઠ ન૦ બાલાભાઇનાં દુખમને ૨૯મું.
૧૫—દેપમેહર ...	ગુરૂ.	૨૫	૯	મુંબઇના ગોલવાડમાંના મ૦ ખ૦ લંગડાના આદરાંમાને ૬૮મું.
૧૬—મેહર . . .	શુકર	૨૬	૧૦	શેહેનશાહી મેહેર ઇજદનું જશન. યજ૦ ૧૨૪૨ માં દુખમા
૧૭—શરોસ. . .	શની	૨૭	૧૧	હમકારો. [રાએટ કેશ ઉભો થયો.
૧૮—રશને . . .	રવી	૨૮	૧૨	
૧૯—ફરવરદીન.	શોમ.	૨૯	૧૩	થાણાના રૂ૦ કા૦ પટેલના દુખમાને ૭૩, દો૦ રૂ૦
				પટેલની સધડીને ૬૧. વાંદરા મધેનો પુલ સર જ૦
				એ ડાવેજર લેડી આંવાબાઇને નામે બંધાવી સને
				૧૮૪૫ માં ખુલ્લો મેલ્યો. ગનદેવીના જ૦ના૦ ગજદરનાં દુખ-
				માને ૯૯, હો૦ બ૦ કપતાને બાંધેલી નત્રી સધડીને વ. ૪૬.
૨૦—બેહરાંમ...	ભોમ	૩૦	૧૪	હમકારો. ગંદેવીના અનજુમનનાં દુ૦ ૪૭. મોટા કોલાબાનો ઓ૦
૨૧—રામ.	બુધ.	૩૧	૧૫	હનુમાનજયતી. [થયા. પોસ્ટખાતાની સેવીંગ બેંક ઉઘડી ૧૮૮૨
૨૨—ગુવાદ	ગુરૂ .	૧	૧	**એપ્રીલમાસ.** ૧૨૨૮ ય૦ મા સર જ૦ જી૦ (પેહેલા) બારોનેટ હક
૨૩—દેપદીન....	સુકર.	૨	૨	કલકતાવાલા શેઠ રૂ૦ કા૦ બનાજી ગુજર્યા, ૧૨૨૧.
૨૪—દીન.	શની	૩	૪	ધોબીતલાવપરનાં અ. ખ. વાડયાની ધણીઆંણીના આદ્રાનને ૫૩.
૨૫—અરશેસવંગ.	રવી.	૪	૫	[ય૦ ૧૨૪૦ મા શેઠ રૂશતમજી જ૦ જીજીભાઇ ગુજરયા.
૨૬—આસતાદ..	શોમ	૫	૬	૧૮૭૬ મા શેઠ બે૦ જી૦ ને સ્ટાર આપ ઇ૦ નો ખેતાબ મલ્યો.
				[શેહેનશાહી મેહેર મહીનાનાં "યાથરેમ" ધંમબાર.
૨૭—આસમાંન.	ભોમ.	૬	૭	૧૮૭૪માં મુસલમાનોના હુલડ વીશે ૮૦૦૦ પારસીઓએ શભા
				[ભરીને વેલાત અરજી કીધી તેથી મુંબઈ સરકારને ઠપકો મલ્યો.
૨૮—જમીઆદ.	બુધ.	૭	૮	બાલાપુરના વીકાજી તથા પેસતનજી મેહરજીનાં દુખમાને
				[૭૭ મું. શુરતમા મોટી આગ લાગી, યજદેજરદી ૧૨૦૬.
૨૯—મારેસપંદ.	ગુરૂ.	૮	૯	તવરી ગામના અનજુમનના દુખમાંને ૫૨ મું. ખંબાતના
				[પેશતનજી ખ૦ મોદીનાં દુખમાને ૯૦ મું વરશ.
૩૦—અનેરાં....	સુકર.	૯	૧૦	પુણામાં અનજુમને બંધાવેલાં દુખમાને ૮૧ મું વરશ.

માંહા ૮ મો આવાં શેહેનશાહી શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી.

પારશીઓના તાશે રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	ઇંગ્લીશ તારીખ	હીંદુ તારીખ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૯ મો આદર સને ૧૨૮૪ યજદેજરદી. ઇ૦ તા૦ ૧૦ મી એપરેલથી તા૦ ૯ મી મેએ ૧૯૧૫ સુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૭૧ નાં ચઇતર વદ ૧૧ ને વાર શનેઉથી ને વઇશાખ વદ ૧૧ ને વાર રવેઉ શુધી.
૧—અહુરમજદ	શની	૧૦	૧૧	માહા ૯ મે. ક૦. શુમારીના કુ૦ માં૦ મુકાદમવાલાં આગ
				[લનાં હો૦પા૦નાં બાંધેલાં આદ્રાંનને ૨૪૫ મું.
૨—બેહમન. ..	રવી.	૧૧	૧૨	૧૮૬૮માં એબીશીનીઆ લીધું. દીલીમાં સદરબજારમાં મોટી
				[આગથી ૨૦૦ ઘેરનો નાશ-૧૮૮૩.
૩—અરદીબેસ્ત.	શોમ	૧૨	૧૩	હમકારો. મું૦ નાં ગ્રાટરોડપરના એ૦ શે૦ હો૦ રાનજીના
૪—શેહરેવર	ભોમ	૧૩	૧૪	ઝાલણા મધે અનજુમનનાં દુખમાને ૪૫મું. [આદ્રાનને ૪૮મુ
૫—સપંદારમદ	બુધ.	૧૪	૩૦	મુંબઇના ફરામજી કાવશજી બનાજીના દુખમાને ૮૪ મું.
૬—ખુરદાદ. ...	ગુરૂ..	૧૫	૧	**વશાખ માસ.**
૭—અમરદાદ..	શુકર	૧૬	૨	ચાંદરાત. મુંબઇની જી. આઇ. પી. રેલવે ચાલુ થઇ ૧૮૫૩.
				માંના હીરજીભાઈ જ૦બેરાના આ૦આદ્રાનને ૬૭. હમકારો.
૮—દેપાદર. ...	શની	૧૭	૩	મુંબઇ, બેત૦કા૦ મા૦હાસબરનના આદરાંનને ૮૪. કરાંચી-
				પેશતનજી પલાનતીનના આદ્રાનને વરશ ૬૯ મું,
૯—આદર.	રવી	૧૮	૪	કદમી આદર ઇજદનું જશન. અમદનગરના જમશેદજી
૧૦—આવા. .	શોમ	૧૯	૫	શેનશાહી આવાં અરદુઇશુરનું જશન. [પદભ્રષ્ટ કીધો, ૧૮૭૫
૧૧—ખુરશીદ....	ભોમ	૨૦	૬	[ગુજર્યા, યજ૦૧૨૧૯. ગાયકવાડ મલારરાવને
૧૨—મોહર......	બુધ	૨૧	૭	મુંબઇના કા૦એ૦ બીશનીના દુખમાને ૭૨. શેઠ ખ૦માં૦ સરાફ
૧૩—તીર........	ગુરૂ.	૨૨	૮	[શુરતમા મોટી આગ ૧૮૩૭. શેક્ષપીયર જનમ્યો, ૧૫૬૪.
૧૪—ગોશ......	શુકર	૨૩	૯	મુંબઇ મજગામમાના ના૦ જ૦ શપલાના આદરાનને ૪૯.
૧૫—દેપમેહર....	શની	૨૪	૧૦	શેક્ષપીયરનું મરણ ૧૬૧૬.
૧૬—મેહેર. . ..	રવી.	૨૫	૧૧	(તરીકો અખત્યાર કીધો, ય૦૧૧૧૪.)
૧૭—સરોશ. ...	શોમ.	૨૬	૧૨	હમકારો. (સુરતના કેટલાક પારશીઓએ કદમી
૧૮—રશને.. ...	ભોમ	૨૭	૧૩	યજદેઝરદી ૧૨૧૮ માં શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇ ગુજરયા.
				[શેનશાહબાનુંનું પુતલું મુંબઇમાં ખુલ્લું મેલ્યું, ૧૮૭૨.
૧૯—ફરવરદીન..	બુધ	૨૮	૧૪	કદમી અશોફરોહરનું જશન, દુખમાં નજદીક બંદગીનો દીવસ.
૨૦—બેહરાંમ. ...	ગુરૂ..	૨૯	૧૫	હંમકારો (૧૮૮૯માં,ચીકાગોનું એકઝીબીશન ૧૮૯૩માં ઉઘ-
૨૧—રાંમ..	સુકર	૩૦	૧	ડયું ૧૮૪૫. પેરીસ એકઝીબીશન ૧૮૬૭, બીજું
૨૨—ગુવાદ. . .	શની	૧	૨	**મેએ માસ.** મું૦ની જમશેદજી જીજીભાઇ હાસ્પીટાલ વપડાઇ,
૨૩—દેપદીન....	રવી.	૨	૩	ઇસ્ટ ઇનડીયા કુંપનીના લશકરમાં બેદીલી ફેલાયાથી
				૧૦૦૦૦ માણશોને બરતરફ કીધાં, ૧૮૫૭. વીકટોર્યા ને આલબર્ટ મ્યુઝીયમ મુંબઇમા ઉગડયું ૧૮૭૨. સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ પેહેલા બેરોનેટ ૭૯ વરશની વયે ગુજરયા ય૦ સને ૧૨૭૦.
૨૪—દીન......	શોમ.	૩	૪	શીરીંગાપતમ લીધું, ટીપુ શુલતાન મારયો ગયો, ૧૭૯૯.
૨૫—અરશેસવંગ.	ભોમ	૪	૫	અમદાવાદનાં અંજુમનનાં દુખમાંને ૭૩ મું.
૨૬—આસતાદ..	બુધ	૫	૬	કલકતાવાલા શેઠ હી૦ મા૦ બનાજી, ગુજર્યા, ય૦ ૧૨૭૩
૨૭—આસમાન..	ગુરૂ..	૬	૮	(દુખમાંને ૧૪૫. ભાવનગરની મરહુમ શેઠ દોરા
				બજી શાપુરજી ઉમરીગરની દરેમેહરને ૨૪.
૨૮—જમીઆદ..	શુકર	૭	૯	શુરતનાં કાકરાખાડીનાં મનચેરજી શેઠનાં અંજુમનના
૨૯—મારેશપંદ..	શની.	૮	૧૦	મુંબઇ ત્રાંમવે ચાલી, ૧૮૭૪.
૩૦—અનેરાં.. ...	રવી.	૯	૧૧	મીરતમાં ઘોડેશવાર રીજમીટે બલવો કીધો, ૧૮૫૭. મુંબઇની
				હાઇ કોર્ટમાં પેહલવેહલા દેશી જડજ તરીકે
				મી૦ નાનાભાઇ હરીદાસ નેમાયા, ૧૮૮૪.

માહા ૯ મો આદર શેહેનશાહી શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી.

પારશીઓના ત્રીશ રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર	ઇંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તારીખ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૧૦ મો દેમ્મે શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી ઇંગ્રેજી તા૦ ૧૦ મી મેએથી તા૦ ૮મી જુન ૧૯૧૫ શુધી. હીંદુ સવત ૧૯૭૧ ના વઇશાખ વદ ૧૨ ને વાર સોમથી તે બીજો વઇશાખ વદ ૧૧ ને વાર ભોમ શુધી.
૧—અહુરમજદ.	શોમ	૧૦	૧૨	માહા૧૦મો ક૦. ક૦જશન મહીનો-દાદાર અહુરમજદનુ ૧લુ જશન
૨—બેહમન	ભોમ	૧૧	૧૩	વેશુની શેઠ માણેકજી રતનજી પટેલની દરેમેહરને ૨૬ મુ.
૩—અરદીબેસ્ત.	બુધ.	૧૨	૧૪	હમકારો. ન૦ કા૦ નાલીઅરવાલાના દાદરપરના આદરાનને ૯૪.)
૪—શેહરેવર....	ગુરૂ	૧૩	૧૪	સુરત ઇગરેજોને તા } કોટેકોટની બાઇ પીરોજબાઇ તે દા૦મા૦ }
૫—સ્પેંદારમદ.	સુકર.	૧૪	૩૦	[એ થયું ૧૮૦૦. } વાછાની વંધાવાની દરેમેહરને ૩૪ મું }
૬—ખુરદાદ...	શની	૧૫	૧	**બીજો વૈશાખમાસ.**—ચાંદરાત [શે. બ. હુંડીના આદ્રાન ૫૭. {
૭—અમરદાદ.	રવી.	૧૬	૨	કલકતા ને મુંબઈવચે તાર ચાલુ થયા સને ૧૮૫૪. વાલકેશવરના }
૮—દેપાદર...	શોમ	૧૭	૩	કદમીનુ દાદાર અહુરમજદનું બીજું જશન.
૯—આદર	ભોમ	૧૮	૪	શેહેનશાહી આ૦ જ૦ જશન. ૫૦ ૯૨ માં શંજાણમધે દસ્તુર)
				{ નેરીઓશંગધવલે તખ્તનશીન કાધેલા આતશબેહેરામ જે ઉદવા
				ગામમે તેને૧૧૯૪મું,મુંબઇ બનાજી લી૦વાલા આદ્રાંનને૨૦૭
				મું, કોટમાના માણેકજી શેઠના આદરાંનને ૧૮૩મું. વીકાજીની }
				તારાપોરનીને ૯૬, કરાચીની શેઠ ડો૦ મે૦ વાડીઆની
				} આદરગારી વાળી દરેમેરને ૪૬મું. ભરૂચની બાઇ હીરાબાઇ
				નાગીએલવાલાની દરેમેરને ૮૫મુ. બીલીમોરાની શેઠો દાદા
				ભાઇ ધનજીભાઇ તથા સોરાબજી શાપુરજીએ બંધાવેલા આદરી
૧૦—આવાં. ..	બુધ	૧૯	૫	{ યાનને વ૦ ૧૭. હમકારો લાર્ડરીપને સ્વરાજ બક્ષયું, ૧૮૮૨ }
૧૧—ખુરશેદ..	ગુરૂ..	૨૦	૬	કદમી પેગમબરનો દીશો ૫૦ સને ૧૨૪૪ માં નવસારીનાં {
૧૨—મોહોર. ...	શુકર	૨૧	૭	[દુખમાનો રશતો હો૦ બ૦ કતટાને બંધાવ્યો. }
૧૩—તીર	શની	૨૨	૮	
૧૪—ગોશ . .	રવી	૨૩	૯	શેઠ મે૦ફ૦પાટેનો જનમ,૫૦૧૧૮૧
				[શેનશાબાનુનો જન્મ, ૧૮૧૯. } [તથા ધરમશહરાને ૬૬. }
૧૫—દેપમેહેર .	શોમ	૨૪	૧૦	ક૦નુ દાદાર અહુરમજદનુ ત્રીજું જ૦. } [શા૦ વાલી અગીઆરી }
૧૬—મેહેર.....	ભોમ	૨૫	૧૧	કદમી દેદ મહીનાના 'મેદીયારેમ' ધ્ર બાર. વલશાડની મોટાભાઇ }
૧૭—સરોશ	બુધ.	૨૬	૧૨	હમકારો. ખેતવાડીમાના શેઠ પા૦ ખ૦ કામાના આદરાનને ૪૭.)
				[ગાયકવાડ શીયાજીરાવ ગાદીએ બેઠા, ૧૮૭૫.)
૧૮—રશને ...	ગુરૂ.	૨૭	૧૩	[જ૦ અંજુમને બાંધેલા દુખમા તથા શગરીને ૪૧મુ {
૧૯—ફરવરદીન...	શુકર	૨૮	૧૫	શે૦ ફરવરદીયાન જવાનું અશોફરોહરનું જશન. કરાંચીની }
૨૦—બેહરામ ...	શની	૨૯	૧	હમકારો મું૦કોટમા બાઇ મોટલાબાઇ તે જા૦ન૦વાડયાના આ)
				(દ્રાંનને ૫૩ મું. ઉદવાડાના આતશબેહેરામને લગતા સર દીન
				} શાહજી મા૦ પીટીટ બેરોનેટે બાંધેલા નવા મકાનને ૨૫મું. }
				} કાશમીરમા ધરતીકંપ થયો, તેથી ૧૫૦૦ માણશોના
૨૧—રામ ...	રવી.	૩૦	૨	(જીવના, ઇમારતો તથા જાનવરોની મોટી નુકશાની ૧૮૮૫.)
૨૨—ગોવાદ ...	સોમ	૩૧	૩	લાર્ડ રીપન હીંદુસ્થાનમા આવ્યા ૧૮૮૦.
૨૩—દેપદીન ..	ભોમ	૧	૪	**જુન માસ.** ભરૂચની મર૦શેઠ સા૦શો૦ નાળિએરવાલાની દરે)
૨૪—દીન	બુધ.	૨	૫	{ મહેરને ૨૦મું. શેઠ બ૦સો૦કપાવાલાની ઉમરાગાંમની દરે }
૨૫—અરશીસવંગ	ગુરૂ	૩	૬	} મેહેરને વ૦ ૧૦૦. ક૦ દાદાર હોરમજદનું ચોથું જશન. }
૨૬—આસ્તાદ.	શુકર	૪	૭	(સને ૧૮૫૨ મા અખબારે શોદાગર પત્ર નીકળ્યું.)
૨૭—આસમાન.	શની	૫	૮	
૨૮—જમીઆદ .	રવી	૬	૯	
૨૯—મારેસ્પંદ .	શોમ.	૭	૧૦	મુંબઇમા સાસુન ડાક બાંધ્યો, ૧૮૭૫
૩૦—અનેરાં ..	ભોમ	૮	૧૧	ઝંજીબારના સુલતાનની હીંદુસ્તાનની મુસાફરી, ૧૮૭૫. સર }
				[દીનશાજી મા૦ પીટીટ બેરોનેટનો જનમ—૫૦ સને ૧૨૯૨. }

માહા ૧૦ મો દેએ શેહેનશાહી શને ૧૨૮૪ યજ્દેજરદી.

પારશીઓના રોજ—તેના નામ સાથે	વાર	અંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૧૧ મો બેહમન કદમી શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી. ઇ૦ તા૦ ૯ મી જુનથી તે તા૦ ૮ મી જુલાઇ ૧૯૧૫ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૧ નાં બીજો વૈશાખ વદ ૧૨ ને વાર બુધથી તે જેઠ વ૦ ૧૧ ને વાર ગુરૂ શુધી.
૧—અહુરમજદ.	બુધ.	૯	૧૨	માહા ૧૧ મા કદમી. શેહેનશાહી જશનનો મહીનો. દાદાર અહુર
				મજદનુ પેહેલુ જશન. એ તારા શોધી કાડનાર
				બંગાલવેતા ચીંતામણી રગુનાથનું મરણ૧૮૮૦
૨—બહમન ...	ગુરૂ..	૧૦	૧૩	ક૦બેહમનનું જશન. શુરતની દા૦ન૦ પે૦વાડયાની દ૦ ૭૨. એલેક
૩—અરદીબેસત	સુકર	૧૧	૧૪	હમકારો.[જાડોપાનાબલવામા ૧૦૮યુરોપીયનમાર્યાગયા,૧૮૮૨
૪—શેહરેવર ...	શની.	૧૨	૩૦	૧૮૫૭ મા હીંદુસ્થાંનમા ચાલેલા બલવાના હીગામ સર
				કારે હીંદુસથાનના છાપાના છુટાપણાના અ
				ટકાવનો ધારો કાડયો તે પછવાડેથી બંધ પડેઓ.
૫—સપંદારમદ.	રવી .	૧૩	૧	**જેઠમાસ.** મરહુમઆ ર જ જી૦'ફ્રીડમઓફધીસીટીઓફલંડન'
				[નું માન મળયું, ૨૩-૬-૧૮૬૪ ય૦૧૧૫૫માશેઠજી૦દા૦ના જ.
૬—ખુરદાદ.....	સોમ	૧૪	૨	ચાશ્રાત. મુબઇમા વાવીજોરાનું મોટુ તોફાન થયું ૧૮૩૭મા. ય૦
૭—અમરદાદ. .	ભોમ	૧૫	૩	[૧૧૫૨મા શર જમશેદજી જીજીભાઇ (૧લા)બારોનેટ જનમ્યા.
				[શે૦ દેહ મહીનાનું બીજુ જશન.
૮—દેપાદર......	બુધ..	૧૬	૪	સર જમશેદજી જી૦ ચોથા બારોનેટ હક થયા, ય૦ ૧૨૭૭.
૯—આદર.	ગુરૂ	૧૭	૫	હમકારો [અખબારે શોદાગર શાથે જોડાયું
૧૦—આવા.....	સુકર	૧૮	૬	શન ૧૮૩૩ મા મુંબઇ ચાબુક નીકલ્યુ તે ૧૮૭૨ ગા
૧૧—ખુરશીદ....	શની	૧૯	૭	શેનશાબાનુ વી૦તખતે બેઠા, ૧૮૩૭ તેની જુબીલી થઇ૧૮૮૭.
				તે પછે ૧૮૯૭મા ૬૦માં વરસની "ડાયમંદ જુબીલી" થઇ.
				પા૦ પેગમબર સ્પેંતમાન "જરતોશત"ના ગુજરવાનો દીવસ.
૧૨—મોહોર...	રવી..	૨૦	૮	ય૦ ૧૧૩૨ મા શેઠ ખરશેદજી માણેકજી શરાફનો જનમ.
૧૩—તીર.......	સોમ	૨૧	૯	શેહેનશાહબાનુનો ઢંઢેરો નીકલ્યો, ૧૮૩૭.
૧૪—ગોશ......	ભોમ	૨૨	૧૦	હતી. નામદાર શેનશાહ એડવરડનો જનમ, ૧૮૪૧.
				વેશ્યા નહી હોયતે સારૂં બંદોબસ્ત કરવા અનજુમન મલી
૧૫—દેપમેહેર ...	બુધ..	૨૩	૧૧	શે૦દાદાર અહુ૦નું ત્રીજુ જશન. ય૦ ૧૨૩૯મા પારસીઓમાં
૧૬—મેહેર......	ગુરૂ..	૨૪	૧૨	શેનશાહીઓના 'મેદીઆરેમ' ગંબાર
૧૭—સરોશ.....	શુકર.	૨૫	૧૩	હમકારો.
૧૮—રશને......	શની.	૨૬	૧૪	કાંહાંનપોરમાં નાના શાહેબે કતલ ચલાવી, ૧૮૫૭ વડ સાવીત્રી
૧૯—ફરવરદીન...	રવી.	૨૭	૧૫	[શેહનશાબાનુ વીકટોરીઆએ તાજ પેહેર્યું, ૧૮૩૮.
૨૦—બેહરાંમ....	સોમ.	૨૮	૧	હમકારો. શેઠ બનાજી લી. ૮૨ વ. ય. શને ૧૧૦૩મા ગુજર્યા.
				શેહેનશાહી દાદાર અહુરમજદનું ચોથું જશન.
૨૧—રાંમ.......	ભોમ.	૨૯	૨	નાકલ્યા, ૧૮૭૯. ૧૮૨૨ મા મુંબઇ સમાચાર પત્ર નીકલ્યું.
૨૨—ગોવાદ......	બુધ .	૩૦	૪	પરણી, ૧૮૬૨. હીંદુસ્થાનમા એક દોઢડીયાવાલા પોસ્ટ કાડી
૨૩—દેપદીન.....	ગુરૂ..	૧	૫	**જુલાઇ માસ.** માહરાણી વી૦ની બેટી પરીનશેસ એલીસ
૨૪—દીન......	શુકર.	૨	૬	૧૮૮૩ મા શુરતમા મોટી રેલ આવ્યાથી ૨ થી ૩ લાખ
				રૂપયા નું નુકશાન—દોઢ હજાર ઘેરો અને ૧૨
				માણશોનો નાશ થયા.
૨૫—અરસેસવંગ	શની	૩	૭	ય૦ ૧૨૪૬ મા શર જ૦ જી૦ બીજા બા૦ શી. એશ. આઇ.
૨૬—આશતાદ. .	રવી..	૪	૮	[ગુજર્યાં.
૨૭—આસમાંન...	સોમ.	૫	૯	
૨૮—જમીઆદ.	ભોમ.	૬	૧૦	[ફ્રાનશબરી ખાનેના રેહવાશીઓએ મુંટી કાહાડયા, ૧૮૯૨
૨૯—મારેસફંદ..	બુધ.	૭	૧૧	પ્રોફેસર દા૦ન૦ ને પારલામેંટના એક મેમબર દાખલ લંડન ૧
૩૦—અનેરાં....	ગુરૂ..	૮	૧૧	ય૦૧૨૪૨ મા દુખમાકેશના મારથી છુટા.

માહા ૧૧ મો બેહેમન શેહેનશાહી શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશ રોજ—તેના નામ શાથે.	વાર.	ઇંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓના રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૧૨ મો. શફંદારમદ શને ૧૨૮૪ યજદેજરદી. ઇ° તા° ૯મી જુલાઇ થી તે તા૦ ૭મી આગશટ ૧૯૧૫ સુધી. હીદુ સંવત ૧૯૭૧ ના જેઠ વદ ૧૨ ને વાર સુકરથી તે આષાઢ વદ ૧૨ ને વાર શનેઉ સુધી.
૧—અહુરમજદ	સુકર.	૯	૧૨	માહા ૧૨ મો શફંદારમદ કદમી. બઝમે જશને રૂઝે અહુરમઝદ [ની મંડલીની સ્થાપના ૧૨૬૭.
				[૧૨૪૧. મુંબઇમા શને ૧૮૭૨મા પાંચ રૂપીઆની નોટ નીકલી.
૨—બેહમન ...	શની.	૧૦	૧૩	શે° બહમન અમ° જશન. દ૦ દારા૦ શો૦ કુમાના ગુજરયા ય૦
૩—અરદીબેશત	રવી.	૧૧	૧૪	હમકારો. શર કા૦જાં૦રેડીમણી નાઇટ શી.એશ.આઇ ગુ.,ય૦૧૨૪૭.
૪—શેહેરેવર....	સોમ.	૧૨	૩૦	શોમવતી [અમાસ { મોટી ખરાબી, ૧૮૮૫.—બીજી વાર ૧૮૯૭. કલકતાના ધરતીકંપથી ડારજીલીંગ ને શીરાજગંજમાં
૫—શ્પંદારમદ.	ભોમ	૧૩	૧	**આષાઢ માસ.**—ચાંદરાત. ક૦ શફંદારમદ અમશાસ્પંદનું જ.
				{ ઓની કતલ ચલાવી ૧૮૫૭. ૧૮૭૦મા ફ્રાન્સ ને જ૦લડાઇ. નાના સાહેબે કાહાંનપોરમાં ઇંગ્રેજ ઓરત, મરદો, તથા છોકરાં
૬—ખુરદાદ.....	બુધ.	૧૪	૨	સર જમશેદજી જીજીભાઇ ત્રીજા બારોનેટહક થયા, ય૦૧૨૬૭.
૭—અમરદાદ. .	ગુરૂ .	૧૫	૩	
૮—દેપાદર .	સુકર.	૧૬	૪	પુણાની શો૦૨૦ પટેલવાલી દરે° ૯૨મું. અજમેરની શેઠ નવ૦
૯—આદર. . .	શની.	૧૭	૫	હમકારો. { ર૦ કલ્યાણીવાલાની દરે° ૧૮ મુ. સરદાર ખા૦
૧૦—આવા	રવી.	૧૮	૬	બા૦ પદમજી પેસતનજી ગુજરયા—ય૦ ૧૨૬૩.
૧૧—ખોરશેદ.. .	સોમ	૧૯	૭	
૧૨—મોહોર......	ભોમ	૨૦	૮	શેઠ શોરાબજી વાછાગાંધી યઝદેજરદી ૧૨૨૬ મા ગુજરયા.
૧૩—તીર.... ...	બુધ	૨૧	૯	હીંદુસથાનમા ઇનકમટેકસ થયો, ૧૮૬૦.
૧૪—ગોશ	ગુરૂ..	૨૨	૧૧	
૧૫—દેપમેહેર ...	શકર.	૨૩	૧૨	પંઢરપુરમાં તથા નાયગાંમમાં વીઠોબાની જાત્રા.
૧૬—મેહેર......	શની	૨૪	૧૩	હીંદુસથાનના દેશીઓ પેહેલા પેટીટ જુરીમાં બેઠા, ૧૮૨૮.
				[મલારરાવ મદરાશમાં નજરકેદ હતોતે મરણ પામ્યો, ૧૮૮૨.
૧૭—સરોશ.....	રવી.	૨૫	૧૪	હમકારો. બંગાલના દખણ ભાગપર ધરતીકપ થયો, ૧૮૫૪.
૧૮—રશને ...	સોમ	૨૬	૧૫	
૧૯—ફ્રવરદીન. .	ભોમ.	૨૭	૧	કદમી અશોફરોહરનું જસન.
૨૦—બેહેરામ ...	બુધ .	૨૮	૨	હમકારો. પરેલમાના દા૦ પે૦ વાડયાના આદરાનને ૮૨ મું.
૨૧—રામ	ગુરૂ..	૨૯	૩	સંકટ ચોથ.
૨૨—ગુવાદ	શુકર.	૩૦	૪	
૨૩—દેપદીન.....	શની.	૩૧	૫	
૨૪—દીન.....	રવી..	૧	૬	**આગશટ માસ.** ૧૮૪૯મા સમાચાર દરપણ નામનું શેજીંદુ
				(ગુજરાતી વરતમાન પેહેલ વેહલું પ્રગટ થયું હતું તે ૧૮૬૮માં અખબારે શોદાગર શાથ જોડાયું. હીંદમાં નીકલનો એક આનાનો શીકકો ચાલુ થયો. શર જ૦ જીજી નાઇટને "બારો
૨૫—અરશીશવંગ	શોમ.	૨	૭	નેટ" નો વંશપર પારાનો એતાબ મલીઓ. ૧૮૫૭.
૨૬—આશતાદ ..	ભોમ.	૩	૮	કદમી સુકતાદ શરૂ થયાં.
૨૭—આસમાન..	બુધ..	૪	૯	શેઠ ફ૦ દીનશાજી પીટીટ ગુજર્યો, યઝદેજ૦ ૧૨૬૪.
૨૮—જમીઆદ..	ગુરૂ...	૫	૧૦	મુંબઇમાં પેહેલ વેહલી પારસી મેટરીમોનીયલ કોરટ બેઠી ૧૮૬૬
૨૯—મારેશપંદ..	સુકર	૬	૧૧	કદમી મીનો મારેસફંદનું જશન. { પ્રી૦ આલબરટ ૧૮૪૪ માં
૩૦—અનેરા.....	શની.	૭	૧૨	લારડ કાનીંગ મરણ પાંમ્યો, ૧૮૨૭ { જનમ્યો.

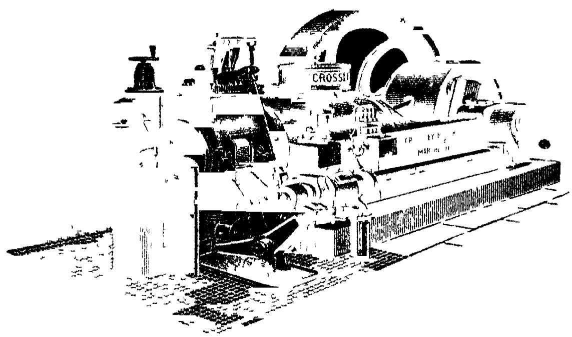
માહા ૧૨ મો સફંદારમદ શેહેનશાહી અને ૧૨૮૪ યજદેજરદી.

શ૦ પારશીઓના તીથ રોજ—તેના નામ સાથે	[illegible]	વાર.	[illegible]	[illegible]	કદમી જરથોશતીઓનો ગાથા ૧ લો માહા ૧૨ મો અને ૧૨૮૪ થી રોજ ૩૦ મો માહા ૧ લો ફરવરદીન અને ૧૨૮૫ યજદેજરદી. અંગ્રેજી તા૦ ૮ મી આગશ્ટ થી તા૦ ૧૧મો સપ્ટેમ્બર ૧૯૧૫ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૧ ના આષાઢ વદ ૧૩ ને વાર રવેઉથી તે ભાદરવા શુદ ૨ ને વાર શનેઉ સુધી.
૧—અહુરમજદ	ગા.	રવી,	૮	૧૩	ગાથા ૧ લો કદમી, હમસપથમદેમ ધંબાર કદમી.
					[૨ શેહનશાહ એડવર્ડ ૧૯૦૨માં રાજ્યભીસેક થયો. } } ૧૮૯૩ }
૨—બહમન ...	ગા.	શોમ.	૯	૧૪	ગાથા ૨ જો ઓસતુઅદ કદમી. ઇગ્લાંડમા નામદાર } } હુલડ,
૩—અરદીબેહેશત	ગા.	ભોમ.	૧૦	૩૦	ગાથા ૩ જો સપેનતોમદ. હમકારો મું૦મા મુસ૦હીંદુ વચે માઠુ }
૪—શેહેરેવર ...	ગા.	બુધ.	૧૧	૧	**શ્રાવણ માસ.** ગાથા ૪ થો વોહુક્ષથર, કદમી.
૫—અસ્પંદારમદ.	ગા	ગુરૂ..	૧૨	૨	ચાંદ્રાત ગાથા ૫ મો વહીસતોઇસત કદમી. શે૦ સફં૦નું જશન. }
					{ દસ્તુરજી એદલજી શનજાણા ગુ૦ ય૦, ૧૨૧૬. શેઠ ડો૦ શો૦ {
					{ મુનશી ગુ૦, ૧૨૩૯. ડા. કે નસ. બાહાદુરજી ગુજર્યા ય૦ {
					(૧૨૬૭. એનેસ્ટીનુ મરણ, ૧૮૭૩.)
૬—ખુરદાદ ...	૧	શુકર	૧૩	૩	કદમી અને ૧૨૮૫ ય૦નુ નવુ વરસ.
૭—અમરદાદ...	૨	શની.	૧૪	૪	કલકતાની ઇ૦ ઇ૦ રેલવે ચાલી, ૧૮૫૪.
૮—દેપાદર ..	૩	રવી	૧૫	૫	નાગપાંચમ કદમી ગ્રીથવન ઇજવાનો દીવસ, તથા કદમી અર }
૯—આદર. ...	૪	શોમ.	૧૬	૬	શેહનશાહી હમકારો (દીએસ્ત રોજનો હમકારો.
૧૦—આવા. ...	૫	ભોમ	૧૭	૭	{ નોશારીના વડા દસ્તુર મેર
૧૧—ખુરશેદ...	૬	બુધ.	૧૮	૮	કદમી ખુરદાદસાલ. (જીરાણા ગુજર્યા, ય૦ ૯૬૦.)
૧૨—મોહોર ...	૭	ગુરૂ..	૧૯	૯	કદમીઓનો અમરદાદસાલ— (વરાવી)
૧૩—તીર	૮	શુકર	૨૦	૧૦	
૧૪—ગોશ.	૯	શની.	૨૧	૧૧	કદમી આદર રોજનો હમકારો.
૧૫—દેપમેહેર ..	૧૦	રવી..	૨૨	૧૨	
૧૬—મેહેર......	૧૧	સોમ.	૨૩	૧૪	તુલશીતળાવ વેઆર સાથે જોડી નાખ્યો ૧૮૭૨.
૧૭—સરોશ.....	૧૨	ભોમ	૨૪	૧૫	શે૦ હમકારો નારયલી પુનમ અંગરેજો લખ્નોરમા {
૧૮—રશને......	૧૩	બુધ.	૨૫	૧	પ્રીનશ આલબરટ જનમયો ૧૮૧૯. [દાખલ થયા, ૧૮૫૭ }
૧૯—ફરવરદીન. .	૧૪	ગુરૂ	૨૬	૨	શે૦ અસાફરોહરનુ જશન.
૨૦—બેહેરામ ...	૧૫	શુકર.	૨૭	૩	શે૦ હમકારો. શુનાબાઇ હીરજી રેડીમણીના ગોવાલ્યાતલાવના }
૨૧—રામ.......	૧૬	સની	૨૮	૪	સંકટ ચોથ. { આદ્રાનને ૧૦૨. શુરત બેરાંમગીરી }
					} ભાગળ પાસની દર૦ને ૭૬.
૨૨—ગોવાદ......	૧૭	રવી.	૨૯	૫	ક૦ સરોશ રો૦ હમકારો. બાહેરકોટ દાદીશેઠના આતશબે. ૧૩૩]
					{ એવોનાજ કોટેકોટના ક૦ આદરાનને ૧૧૨ કલકતામાના ક૦
					{ ક૦ બનાજીના આદરાનને ૭૬ મુ૦. ભીંડીબજારના મે૦ મા૦
					પટેલના આદ્રાનને ૧૦૮. ય૦ ૧૧૫૨મા મુબઇમ. કેટલાક
					પારશીઓએ કદમી તરીકો અખત્યાર કીધો.
૨૩—દેપદીન.....	૧૮	સોમ	૩૦	૬	[નુ જશન { થયુ. પારચારો પગાર થયો ૧૮૬૫ કૃષ્ણજયંતી. }
૨૪—દીન.. ...	૧૯	ભોમ	૩૧	૭	ક૦ ફરવરદીન } નનુંરાજ ઇ૦ઇ૦કું૦ શોડેથી શે૦બાનુનેસ્વાધીન }
૨૫—અરશીશવંગ.	૨૦	બુધ.	૧	૭	**સપ્ટેમબર માસ.** ક૦બેરામરોજનો હમકારો. ૧૮૫૮મા હીંદુસ્થાં }
૨૬—આસતાદ...	૨૧	ગુરૂ..	૨	૮	શેનશાહીઓના મુકતાદ શરૂ થયા.
૨૭—આસમાન...	૨૨	શુકર.	૩	૯	{ એદલ. જા.ઇ. ગુજર્યાં, ય.]
૨૮—જમીઆદ...	૨૩	શની	૪	૧૦	[ગોવાલીઆ અગીઆરસ. } ૧૨૫૯. શર જ૦ જી૦
૨૯—મારેસફંદ ..	૨૪	રવી..	૫	૧૧	શે૦ મીનો મારેશપંદનું જશન. } એ ગહમબારો કરવા
૩૦—અનેરા . .	૨૫	શોમ.	૬	૧૨	ખલીફાબેથ ગણીનો જ૦, ૧૫૩૩. (માંડયા—યજદે. ૧૧૯૭.
૧—અહુનુઅદ	૨૬	ભોમ	૭	૧૩	શે૦ગાથા ૧ લો. ધંબાર શરૂ થયા. શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ સ.]
૨—ઓશતુઅદ.	૨૭	બુધ.	૮	૧૪	ગાથા ૨ જો.
૩—સપેનતોમદ..	૨૮	ગુરૂ..	૯	૩૦	ગાથા ૩ જો. પીઠોરી અમાસ.
૪—વોહુક્ષથર.	૨૯	શુકર	૧૦	૧	ગાથા ૪ થો. **ભાદરવા માસ.**—ચાંદરાત.
૫—વહીસ્તોયસ્ત.	૩૦	શની	૧૧	૨	ગાથા ૫ મો. ફરેંચોએ પોનડીચેરી લીધુ, ૧૭૪૧.

સ્તીમ એનજીનનો મોટો હરીફ.

મેશરસ ક્રોશલી પ્રધરશ લીમીટેડના છેલ્લામાં છેલ્લી સોધના **“ઓટો”** શકશન ગયાશ એનજીનો અને **બીતુમીનશ** ગયાશ પ્રોડયુશરો જે મધે દર હોરશ પાવરે દર કલાકે આશરે એક રતલ બેંગાલ યા ઇન્ડઅન કોલશો બાલી કામ આપે છે અને એમાંથી જે તાર નીકલે છે તેમાથી કોલશાની લગભગ કીંમત વલી રહે છે.

ક્રોશલી મોટર કારશ.

આ ચિત્ર ૬૦ થી ૧૫૦ હોરસ પાવરનું ગયાશ એનજીન છે.

ક્રોશલીના લેમપલેશ ઓઇલ એનજીનો
શેમીદીઝલ ક્રૂડ ઓઇલ એનજીનો
જે કેરોશીન કરતા ! ઓછે ખરચે કામ આપે છે.

ક્રોશલીના–પેત્રોલ, આલકોહોલ અને સ્પીરીતના એનજીનો

ઉપલા શધલી જાતના એનજીનો મીલો, વરકશોપો, શોડા મશીનો, આઇશ મશીનો, ખેતીવાડી અને બીજા કામો શારૂ બુંબાઓ, ઘંટીઓ, જીનો પ્રેસો વીગેરે વીગેરે ચલાવવાને કામના ઘણાજ મજબુટ બીન અનુભવી ચલાવી શકે તેવા અને અત્યાર સુધી સોધી કાહાઢેલા એનજીનોમા શઉથી ઓછે બલતણે કામ આપનારા છે. આજ લગણ શઉથી ઉંચા ચાંદો મલ્યા છે અને મલે છે.

બંગાલ અથવા ઇન્ડીઆ કોલશાથી તથા લાકડાના કોલશાથી ચાલતા ગયાશ એંજીનો, પાલેજ, જામનગર, કરાંચી, લોની, ગડગ, ખેડગામ, ઉમરાવતી, ધ્રાગધ્રા વીગેરે ઠેકાણે ચાલુ જોઈ શકાશે.

એકલા આડત્યા, ફરામજી કાવશજી,

૨૨૯–૨૩૦, ઓલડ પોલીસ કોરટ બીલડીંગ–હોરનબી રોડ–કોટ, મુંબઈ.

જરથોશતીઓના આતશબેહરાંમો તથા દરેમેહરોની ટીપ.

મુંબઈ મધેના આતશબેહરાંમો.

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલા યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	ય. સને	શે. કે ક.
૧—કરેલવાડી	...શેઠ કાવસજી બેરામજી બનાજીની નેયતે	૧૭	૪	૧૨૧૫	કદમી.
૨—ચરનીવાડી	...શેઠ હોરમજજી બમનજી વાડીઆજી ...	૧૭	૨	૧૨૦૦	શેનશાહી.
૩ ,,	જરથોસતી અંજુમને સ્થાપેલા	૩	૨	૧૨૬૭	,,
૪—મારકોટ	.....શેઠ દાદીભાઇ નશરવાનજી દાદીશેઠ ...	૧૭	૧	૧૧૫૩	કદમી.

દેશાવરો ખાતેના આતશબેહરાંમો.

૫—ઉદવાડા	......અવલ જરથોરતી અનજુમને શંજાણમા સ્થાપેલાં, ને હાલ ઉદવાડામા છે (૧*)	૯	૯	૯૦	શેનશાહી.
૬—નવસારી	.....શેઠ ખુરશેદજી ટેમુલજી દેશાઇજી (૨)	૧૭	૨	૧૧૩૫	,,
૭—સુરત	........શેઠ દાદાભાઇ નશરવાનજી મોદી..	૧૭	૨	૧૧૯૩	,,
૮—સુરત	.... શેઠ પેશતનજી કાલાભાઇ વકીલ	૩	૪	૧૧૯૩	કદમી.

મુંબઈ મધેની દરેમેહેરો અથવા આતશ આદરાનો.

૧—કરેલવાડી	.કાવશજી બેરામજી બનાજી (આતશબેરામમા)	૨૦	૧	૧૨૧૪	કદમી.
૨—કાદાવારોમોહલો	...નશરવાનજી હીરજીભાઇ કરાની . ..	૨૦	૬	૧૨૧૬	શેનશાહી.
૩—કોટમા	.....ખરશેદજી માણેકજી સરાફ (૩)	૨૬	૨	૧૧૮૬	,,
૪—કોટમા	....બનાજી લીમજી (૪)	૯	૯	૧૦૭૮	,,
૫—કોટમા	.. .માણેકજી નવરોજી શેઠના (૫)	૯	૯	૧૧૦૨	,,
૬—કોટમા	...મોટલાબાઇ જેહાગીર નશરવાનજી વાડીયા...	૨૦	૯	૧૨૩૨	,,
૭—કોટમા	.. ..ગોદાવરા મોબેદો કાજે પચાયતે બાધેલું ...	૩	૫	૧૧૯૫	,,
૮—કોટમાં	.....મનચેરજી ખરશેદજી લગડાના (૬)	૧૫	૭	૧૨૧૭	,,
૯—કોટેકોટ	...અરદેશર દાદીભાઇ દાદીશેઠ	૧૭	૧	૧૧૭૩	કદમી.
૧૦—કોટેકોટ	. .પીરોજબાઇ તે દાદાભાઇ મા વાછાની વીધવા..	૩	૯	૧૨૫૦	શેનશાહી.
૧૧—કોલાબે	.. .જીજીભાઇ દાદાભાઇ	૧૭	૬	૧૨૦૫	,,
૧૨—ખેતવાડી	.. કાવશજી માણેકજી હાશબરનર	૯	૯	૧૨૦૧	કદમી.
૧૩—ખેતવાડી	. પાલનજી ખરશેદજી કામા (કામા બાગમા)	૧૭	૯	૧૨૩૮	શેનશાહી.
૧૪—ગરાટરોડ	. .એરવદ સોરાબજી હોરમસજી રાનજી.. ..	૩	૮	૧૨૩૭	,,
૧૫—ગરાટરોડ	એરવદ દોરાબજી એદલજી જમસીના અથવા મીઠાઇવાલા	૯	૯	૧૨૮૦	,,
૧૬—ગોવાલ્યાતલાવ	. શુનાબાઇ હીરજી જીવણજી રેડીમની (૭)	૨૦	૧૨	૧૨૧૧	,,
૧૭—ચરનીવાડી	.હોરમજી બમનજી વાહાડયા (આતશબેરામમા)	૨૦	૨	૧૧૭૫	,,
૧૮—ચોપાટી	...મોદી સોરાબજી વાછાગાધીના વારેસો... ...	૧૭	૬	૧૨૨૭	કદમી.
૧૯—ડનકનરોડ	...હોરમજી ધનજીભાઇ પટેલ	૧૭	૫	૧૨૦૩	શેનશાહી.
૨૦—ધોબીતલાવ	.આવાંબાઇ તે અ૦ ખ૦ વાડીઆજીના ધ૦(૮)	૨૪	૭	૧૨૩૨	,,
૨૧—પરેલ	...દાદાભાઇ તથા મનચેરજી પેશતનજી વાડીઆ.(૯)	૨૦	૧૧	૧૨૦૩	,,
૨૨—પરેલ	......પીટીટ આરફ્નેજમા દીનબાઈ ન૦ પીટીટે પરઠાવેલી ...	૩	૭	૧૨૬૬	,,

* આ સંખ્યા નંબરોવાલી દરેમેહરને લગતી વીગતો દરેમેહરોના લીસટની સેવટે જણાવેલી છે.

ઠેકાણું.	દરેમેહેરો કોણે બંધાવેલી.	રોજ.	માહા.	ય.સને.	શે. કે ક.
૨૩—બહારકોટ	.....મનચેરજી બમનજી શેઠના (૧૦)	૧૭	૨	૧૧૬૬	શેનશાહી
૨૪—બહારકોટ	.....શાપુરજી સોરાબજી કપાવાલા	૧૭	૨	૧૨૨૮	,,
૨૫—ભીંડીબજાર	....મેરવાંનજી માણેકજી પટેલ (૧૧)	૧૭	૧૨	૧૧૭૭	,,
૨૬—ભીંડીબજાર	....બમનજી મેરવાંનજી મેવાવાલા	૧૭	૪	૧૨૨૦	,,
૨૭—મજગાંમ	...ફરામજી નશરવાંનજી પટેલ (૧૨)...	૧૧	૩	૧૨૧૫	કદમી.
૨૮—મજગાંમ	...નાનાભાઇ જમશેદજી સપલાની નઇઅતે (૧૩)	૧૪	૮	૧૨૩૬	શેનશાહી
૨૯—મજગામ	...અનજુમનને ખરચે...	૯	૫	૧૨૭૬	,,
૩૦—મરીનલાઇન	.જમશેદજી દાદા. આમરીઆ(સોડાવાટરવાલા)(૧૪)	૨૮	૨	૧૨૪૪	,,
૩૧—મહાલક્ષ્મી	....બેરામજી કાવશજી બાટલીવાલા	૨૦	૪	૧૨૩૪	,,
૩૨—મહાલક્ષ્મી	....હોરમજી દાદાભાઇ શાએર	૧૭	૭	૧૨૧૫	કદમી
૩૩—માહીમ	......મનચેરજી બમનજી કુપરે સ્થાપેલી અને પાછલથી એગવદ શાપુરજી જમશેદજી દાજીએ બંધાવેલી (દાદગા) (૧૫)	૪	૨		શેનશાહી
૩૪—માહીમ	......મરહુમ એદલજી રૂશતમજી સુનાવાલાએ મરહુમ ધણીયાણી સુનાબાઇની નઇયતે (દાદગાં) ...	૧૭	૯	૧૨૮૨	,,
૩૫—વાલકેશ્વર	.....શેરાબજી ખરશેદજી થુંઠીનાની નઇઅતે	૭	૯	૧૨૨૮	કદમી
૩૬—દાદર	......નવરોજી કાવશજી નાલીએરવાલા (૧૬) ...	૩	૧૦	૧૧૯૧	શેનશાહી.
૩૭—વાંદરે	......નશરવાનજી રતનજી તાતા	૨૦	૬	૧૨૫૩	,,

☞ મુંબઈની ઉપલી ૩૭ જાહેર દરેમેહરો, આતશ આદરાનોની ઉપરાત બીજી કેટલીક દાદગાઓની દરેમેહરો છે જેવી કે (૧) બાહારકોટની અલાઈબાગની, (૨) કોલાબેની પાડે શેનીટેરીઅમની, (૩) ગીરગામના આલબલેશ બાગમાની, (૪) ગીરગામ બેક રોડપરની અશલાજીની અને (૫) વાલકેશરમા રેડીમનીની.

દેશાવરો ખાતેની દરેમેહેરો.

૧—અંકલેશર	...નરશંગ ધમપાલ—ફરીથી મેર. હો. ફરેજરે ૧૨૧૭(૧૭) ...			૯૧૯	શેનશાહી.
૨—અજમેર	...નવરોજી રૂશતમજી કલીઆણીવાલાના પુણુ માટે	૮	૧૧	૧૨૬૭	,,
૩—અંદેરી	..... અરદેશર ભીખાજી પટેલ	૯	૯	૧૨૭૭	,,
૪—અમદનગર	..જમશેદજી પેશતનજી પલાનટી	૯	૮	૧૨૧૬	,,
૫—અમદાવાદ	..ખરશેદજી બેહરામજી નાણાવતી (૧૮)	૨૩	૧૦	૧૨૧૫	,,
૬—અમરોલી	....હોરમજી બમનજી વાહડયા (૧૯)	૧૭	૨	૧૧૭૩	,,
૭—અડાજણ	...સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) બારોનેટ	૨૦	૯	૧૧૯૬	,,
૮—આલપાઇ	...નવરોજી કાવશજી નાલીએરવાલા	....			,,
૯—ઇગતપુરા	...અનજુમનને ખરચે	૫	૧૦	૧૨૫૬	,,
૧૦—ઇછાપોર	...કાવશજી ધનજીભાઇ પાઉંવાલા તથા ભત્રીજા	૫	૮	૧૨૧૬	,,
૧૧—ઇનડોર	...હોરમજી માણેકજી ભમગરા (૨૦)...	૧૦	૮	૧૨૪૮	,,
૧૨—ઉદવાડા	...સર દી.મા.પીટીટ બારોનેટે બંધાવેલુ આતશબેરામને લગતું મકાન	૨૦	૯	૧૨૬૦	,,
૧૩—ઉરન...	...કુવરજી તથા બેરામજી એદલજી ઉમરીગર......	૨૩	૨	૧૨૭૪	,,
૧૪—એડન...	.. કાવશજી દીનશાજી એડનવાલા	૨૦	૧	૧૨૫૩	,,
૧૫—એલાવ	......આ૦ કાઉશ ખરશેદજી કામદીન (૨૧)	૨૦	૧૨	૧૦૯૧	,,
૧૬—આંકોલા	...દ૦ નશરવાનજી જામાસ્પજી જામાસ્પઆશા(૨૨)	૨૪	૨	૧૨૩૯	,,
૧૭—કચ્છ-ભુજ	...પેશતનજી શેરાબજી ભુજવાલા (૨૩)	૨૩	૯	૧૨૭૪	,,
૧૮—કરંજ	......પેસ્તનજી, હીરજીભાઇ, પીરોશા હોરમજી પસ્તાકયા	૨૭	૪	૧૨૧૫	,,
૧૯—કરાંચી	......ડોશાભાઇ મેરવાંનજી વાહાડયાની યાદગારી માટે (૨૪)	૯	૯	૧૨૩૯	,,

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહ.	ય. સને	શે. કે ક.
૨૦—કરાંચી.....	હીરજીભાઇ જમશેદજી બેહરાના (૨૫)	૯	૮	૧૨૧૮	શેનશાહી.
૨૧—કલકતા ...	ધનજીભાઈ બેહરામજી મેહતા (૨૬)	૯	૯	૧૨૫૯	,,
૨૨—કલકતા ...	રૂશતમજી કાવશજી બનાજી...	૧૭	૧	૧૨૦૯	કદમી.
૨૩—કલ્યાણી ...	એદલજી બેરામજી મોદી (૨૭)	૧૭	૨	૧૧૫૮	શેનશાહી
૨૪—કવેતા	અનજુમનના ઉઘરાટથી (૨૮)	૧૭	૯	૧૨૫૨	,,
૨૫—કુદીઆના...	મનચેરજી કુવરજી ભાઠેના, હોરમજી માણેકજી	૭	૭	૧૨૧૯	,,
૨૬—ખજોત ...	બેહરામજી હીરાજી કોહલા. [કુદીઆનાવાલા	૧૮	૯	૧૨૧૫	,,
૨૭—ખંબાત ...	પેસ્તનજી ખરશેદજી મોદી, ખંબાતવાલા ...	૧૭	૪	૧૨૧૩	,,
૨૮—ખેરગામ ...	મોતીબાઇ તે એરવદ બમનજી જ૦મુલાંની વીધવા	૫	૯	૧૨૫૧	,,
૨૯—ગનદેવી ...	હોરમજી ભીખાજી ચીનાઇ, વલસાડવાલા ...	૭	૯	૧૨૦૩	,,
૩૦—ચીકલી.....	મુંબઇવાલા દોરા૦ તથા ફરા૦ હો૦ ગજદર	૧૭	૬	૧૨૪૨	,,
૩૧—જામનગર...	ટેમુલજી માહીઆરજી મીરજાં	૧	૭	૧૨૬૪	,,
૩૨—જંગબાર ...	દોરાબજી દીનશાહ એદનવાલા (દાદગા) ...	૧૩	૯	૧૨૬૪	,,
૩૩—તવરી	એદલજી બ્યાજખોરા (૨૯)	૧૪	૬	૧૨૩૮	,,
૩૪—તવરી	અનજુમન	૩	૮	૧૨૩૮	,,
૩૫—તારાપોર ...	વીકાજી મેહરજીભાઇ તારાપોરવાલા (૩૦)...	૯	૯	૧૧૮૯	,,
૩૬—થાણા	કાવશજી તથા દોરાબજી રૂશતમજી પટેલ (૩૧)	૯	૭	૧૧૫૦	,,
૩૭—દ૦ હેદ્રાબાદ....	વીકાજી તથા પેસતનજી મેહરજી	૯	૧૨	૧૨૦૮	,,
૩૮—દ.હે.બાલાપુર	,, ,, ,, (૩૨) ...	૨૦	૬	૧૨૦૮	,,
૩૯—દ.હે.ચંદરઘાટ...	માણેકબાઇ નશરવાનજી ચીનાઇ	૩	૨	૧૨૭૪	,,
૪૦—દમણ	મેરવાંનજી નવરોજી માણેકજી	૮	૬	૧૨૦૭	,,
૪૧—દમણ	રતનબાઇ તે હોરમજી મનચેરજી કામાની વી૦ (૩૩)			૧૨૧૫	,,
૪૨—દીવ	જેહાગીર નશરવાનજી વાડીઆજી...	૨૬	૫	૧૧૯૯	,,
૪૩—દવીહેર ...	નવાજબાઇ તે જાંગી૦ નવ૦ ઘાસીઆના ધ૦	૩	૯	૧૨૨૪	,,
૪૪—ડુમસ	સુરતની અનજુમને (૩૪)	૨૬	૬	૧૨૦૭	,,
૪૫—નવસારી ...	નવસારીની વડી દરેહમેહર (૩૫)			૫૫૧	,,
૪૬ ,,	સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) બારોનેટ	૨૦	૬	૧૨૨૨	,,
૪૭ ,,	મલેશરની અંજુમને	૧૯	૧	૧૧૬૭	,,
૪૮ ,,	મીનોચેર હોમજીવાલાઓએ બાવેલી (૩૬)			૧૧૫૮	,,
૪૯—નાગપોર ...	હીરાબાઇ નશરવાંનજી માણેકજી મુલા ..	૨૦	૨	૧૨૬૫	,,
૫૦—નારગોલ ...	માણે૦ રૂશ૦ નારગોલવાલા તથા ભાઇઓ (૩૭) (એનું અસલ મકાન દાદા. નશ. મોદીનું બ ધાવેલુ હતું)	૧૧	૧૦	૧૨૫૧	,,
૫૧—નીમચ.....	કાવસજી જીવણજી મેવાવાલાની નઇએતે...	૫	૫	૧૨૬૭	,,
૫૨—પારડી.....	હોરમજી ગાંડાભાઇ... ... (દાદગાં) ...	૧૭	૯	૧૨૫૦	,,
૫૩—પુણા—નાંનાપેટ...	સોરાબજી રતનજી પટેલ (૩૮) ...	૮	૧૧	૧૧૯૩	,,
૫૪—પુણા—કાંપ...	સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહલા) બારોનેટ	૩	૩	૧૨૧૪	,,
૫૫—પુણા	કદમી અને શેહનશાહી અંજુમનને ખરચે...	૩	૩	૧૨૬૩	કદમી.
૫૬—બદનેરા ...	અંજુમનને ખરચે	૬	૪	૧૨૫૮	શેનશાહી.
૫૭—બારડોલી ...	નવસારીવાલા એદલજી નવરોજી મેહેતા ...	૯	૪	૧૨૫૫	,,

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	ય. સને	શે.કે ક.
૫૮–ખીલીમોરા	દાદાભાઇ ધનજીભાઇ અને શેરાબજી શાપુરજીએ બાધેલી–અનજુમનને ખરચે ચાલતી (૩૯)	૯	૯	૧૨૬૮	શેનશાહી.
૫૯–બેલગામ	પેસતનજી ખરશેદજી બાઇસ	૨૪	૩	૧૨૬૧	,,
૬૦–ભગવાગાંમ	જમશેદજી સોરાબજી ભગવાગર	૩	૯	૧૨૨૮	,,
૬૧–ભરૂચ	જુની અગીઆરી				,,
૬૨ ,,	હોરમજી બેરાંમજી વખારીઆની નઇએતે	૨૭	૬	૧૨૫૨	,,
૬૩ ,,	કોટ . હોમાજી દારાબજી(હોમાવરાની દરેમેહેર) (૪૦)	૩	૫	૧૧૨૯	,,
૬૪ ,,	ખાસવાર.હીરાંબાઇ તે નવ૦ કા૦ નારયલવાલાની વી૦(૪૧)	૯	૯	૧૨૦૦	,,
૬૫ ,,	કોટ...સોરાબજી ધનજીભાઇ ખબાતા	૨૪	૧	૧૨૨૭	,,
૬૬ ,,	બહારકોટ...દસતુર કાંમદીનજી ફરદુનજી			૧૧૪૭	,,
૬૭ ,,	,, રૂસતમજી માણે૦ હીરાવંરાના, સુરતવાલા (૪૨)			૧૦૯૬	,,
૬૮–ભાઠાગામ	વીરજીભાઇ બમનજી સુરતવાલા (૪૩)	૧૭	૬	૧૧૭૩	,,
૬૯–ભાવનગર	દોરાબજી શાપુરજી ઉમરીગરના વારસો	૨૮	૮	૧૨૬૦	,,
૭૦–બેશાન	દાદાભાઇ ત્થા મનચે૦ પેરતનજી વાડીઆ (૪૪)	૧૧	૫	૧૨૧૫	,,
૭૧–મઉ	અજુમનને ખરચે (૪૫)	૯	૬	૧૨૧૫	,,
૭૨–મદરોઇ	અંજુમનના ઉઘરાટથી–નશરવાનજી મા પીટીટે.	૧૨	૪	૧૨૨૯	,,
૭૩–મધરાસ	ફીરોઝ મનચેરજી કલબવાળાએ પોતાના મરહુમ બેટા જાલના પુણ્ માટે	૨૯	૧૧	૧૨૭૯	,,
૭૪–મહુવા	અંજુમનને ખરચે (૪૬)	૯	૪	૧૨૨૭	,,
૭૫–મેઘોરભાત	(ગંદેવીની પાસે) અંજુમનનાં ખરચે	૫	૪	૧૨૫૩	,,
૭૬–માડવી	અંજુમનને ખરચે	૩	૯	૧૨૪૩	,,
૭૭–રાજકોટ	અંજુમનનાં ખરચથી	૩	૯	૧૨૪૪	,,
૭૮–રંગુન	એજનજી કાવશજી ખંબાતા (૪૭)			૧૨૩૬	,,
૭૯–રાદેર	દારાશાહ દોરાબજી રાદેલીઆ (૪૮)	૧૭	૯	૧૨૦૩	,,
૮૦–લાનોલી	કાવશજી દીનશાહ એડનવાલા	૨૨	૯	૧૨૬૮	,,
૮૧–લાહોર	અરદેસર બેહેરામજી લીંબુવાલા–કુપર	૧૭	૧૧	૧૨૬૨	,,
૮૨–વ્યારાગામ	દીનબાઇ નસરવાનજી પીટીટ	૬	૩	૧૨૬૫	,,
૮૩–વરોડરા	ધનબાઇ તે દાદાભાઇ ભીમજી ઉમરીગરની ધ૦(૪૯)	૭	૫	૧૨૧૫	,,
૮૪ ,,	બેરામજી નશરવાનજી શીરવાઇ (દાદગા) (૫૦)	૨૦	૨	૧૨૩૮	,,
૮૫–વલસાડ	નવરોજી પેશુતનજી કાપડીઆ (દાદગાં)	૨૬	૪	૧૨૪૯	,,
૮૬ ,,	મોટાભાઇ શાપુરજી	૧૬	૯	૧૨૧૯	,,
૮૭ ,,	હોરમજી ભીખાજી ચીનાઇ (દાદગાં) (૫૧)			૧૧૮૯	,,
૮૮–વેશુ	એડનવાલા માણેકજી રતનજી પટેલ	૩	૯	૧૨૫૮	,,
૮૯–સરોડા	ખ.ફ. પારખ ત્થા ત્યાંનાં એક વતની મલીને (૫૨)			૧૨૩૩	,,
૯૦–સીગનપોર	નવરોજી જમશેદજી વાડીઆ (પ૩)	૧૭	૨	૧૨૧૯	,,
૯૧–સુનગર વ્યારા	અનજુમનને ખરચે			૧૨૩૧	,,
૯૨–સુમારી	હોમીયાર પાહલણ (૫૪)			૧૦૪૦	,,
૯૩–સુમારી	દાદાભાઇ તથા કાવસજી પાલનજી ચઉના	૨૭	૭	૧૨૫૬	,,
૯૪–સુરત–કેલાની વખાર	અનજુમનને ખરચે	૩	૮	૧૨૦૮	,,

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	ય. સને	શે. કે ક.
૯૫–સુરત ગોપીપરે..	જાંગીર નશરવાંનજી વાડીઆ (દાદગાં)...	૧	૭	૧૨૧૦	શેનશાહી.
૯૬ ,, ગોપીપરે...	દોરાબજી નશરવાનજી મીસતરી (દાદગાં)(૫૫)	૨૯	૧૦	૧૨૩૫	,,
૯૭ ,, નાનપરે...	એદલજી તથા રતનજી બેરાંમજી બીશની(૫૬)	૧૭	૪	૧૨૦૭	,,
૯૮ ,, ,,	આ૦ જમશેદજી માણેકજી ઉનવાલા (દાદગાં)	૧	૧૨	૧૨૩૮	,,
૯૯ ,, ,,	કાવસજી જમશેદજી માકીદલાલ	૧૭	૯	૧૨૧૪	કદ્દમી.
૧૦૦ ,, ,,	માણેકજી નવરોજી વાડીઆ (૫૭) ...	૧૫	૯	૧૨૦૬	શેનશાહી.
૧૦૧ ,, માછલીપીટ...	અનજુમનને ખરચે–"બાગે પારશા" ...	૧૭	૬	૧૨૬૫	,,
૧૦૨ ,, રૂસ્તમપરે...	પેશતનજી નસરવાંનજી બાટલીવાલા(૫૮)...	૨૨	૧૨	૧૨૧૯	,,
૧૦૩ ,, ,,	સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) ...	૧૭	૨	૧૨૨૪	,,
૧૦૪ ,, ,,	દેશાઇ મનચેરજી ખુરશેદજી (૫૯) ...	૨૦	૧૨	૧૧૭૫	,,
૧૦૫ ,, ,,	રૂશતમજી અસપંદીઆરજી આરીટનવાલા (૬૦)	૧૭	૪	૧૧૯૨	,,
૧૦૬ ,, લકરકોટ....	ગોટીનાં ખાંનદાંનવાલાઓએ બાંધેલું (૬૧)	૧	૭	૧૧૬૫	,,
૧૦૭ ,, શૈયદપુરે...	દાદા. અને મનચેરજી પેસ્તનજી વાડીઆ (૬૨)	૨	૧૦	૧૨૧૩	,,
૧૦૮ ,, ,,	મુંબઇના વાહાડીઆજીવાલાઓએ સ્થાપેલી(૬૩)	૯	૪	૧૨૫૮	,,
૧૦૯ ,, બીબીનીવાડી...	અનજુમનને ખરચે. (૬૪)...	....			,,
૧૧૦–સતારા ...	અનજુમનને ખરચે (૬૫) ...	....			,,
૧૧૧–સોલાપુર ...	વીકાજી તથા પેશતનજી મેહરજી (૬૬) ...	૯	૫	૧૨૧૩	,,
૧૧૨–હાસોત ...	ભીખાઇજી તે સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટનાં બેટીનાં પુનને માટે	૨૬	૧૧	૧૨૬૮	,,

(૧) આ ઉદવાડેના ઈરાનશાહ આતશબેહરામ સાહેબને પેહલવેહલા સંજાણમા શેહેનશાહી ય. સને ૯૦ મા સ્થાપ્યા પછી નવસારી, સુરત વગેરે ઠેકાણે એ આતશબેહરામને લઈ જવા પછી ઉડવાડા ખાતે તા૦ ૨૮ મી અકટોબર ૧૭૪૨ ને દીને લાવવામાં આવ્યા હતા, જે આજદીન સુધી છે. ઉડવાડા ખાતે આતશબેહરામનુ પેહલવેહેલું નાનું મકાન નારગોલના બેહેદીન મીનોચેહર બહમને ય અને ૧૧૧૨ મા બંધાવ્યા પછી સુરતવાલા શેઠ ભીખાજી એદલજીએ મોટું મકાન ય૦ સને ૧૨૨૧ મા બંધાવ્યા બાદ મુંબઈવાલા શેઠો દાદાભાઈ અને મનચેરજી પેસતનજી વાહડયાએ મોટુ મકાન રૂ ૧૬૦૦૦ ના ખરચે બંધાવી રોજ ૨૭ મો માહા ૬ ઠો સને ૧૧૯૯ ય. ને દીને પરઠાવ્યુ હતુ. તે પછી ઘણુ મોટું ને કુસાડે મકાન બાઈ મોટલાબાઈ જાહાગીર વાહાડયાની રૂ ૮૦૦૦૦ ની સખાવતથી બંધાઇ તેમા રોજ ૧૬ મો માહા ૨ જો ૧૨૬૪ યઝદેજરદીને દીને આતશબેહરામના જુની કેબલાને તખતનશીન કરવામા આવ્યા હતા એ મકાનમા કેટલુંક રીપેર કરાવી તેમા ઘટતો ફેરફાર મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહાડયાના ટરસ્ટીઓએ કરાવી તેને ઈજી ખુલુ મેલવાની કીયા રોજ ૧૨ મો માહા ૧૧ મો ય. સને ૧૨૮૨ ને દીને થઈ હતી.

(૨) આ આતશબેહેરામનું મકાન પુરાણું થવાથી દેશાઈ કાવશજી એરચજી તે ગોડલના કારભારીએ ફરાથી રોજ ૧લો માહા ૧૦ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૦ યજદેજરદીને દીને સમરાવી આપયું છે

(૩) આ દરેમેહેર પેહલી યઝદેઝરદી સને ૧૧૬૦ મા શેઠ માણેકજી દોરાબજી સરાફે ચોપાટી મધે પોતાની વાડીમાં બંધાવેલી હતી, તાંહાથી યઝદેઝરદી સને ૧૧૮૬ મા તેમના બેટાએ કોટમા લાવી પરઠેલી છે. તે મકાનબી પુરાણું થવાથી એ દરેમેહેરના મુતવલીઓ શેઠ સરાફનાં વારેશોએ રોજ ૨૬ મો માહ ૨ જો સને ૧૨૬૪ ને દીને યાને એ દરેમેહરની ૭૯ માં વરશની શાલગરેહને દીને ફરીથી નવેસરથી મકાન બંધાવ્યું છે.

(૪) આ પુરાતમ દરેહેમેહરનું મકાન જુનું થવાથી શેઠ હોરમજજી રતનજી માણેકજી બનાજીની આગેવાની હેઠલ બનાજી કુટંબના કેટલાક સાહેબોએ પોત પોતામા ફંડ ઉભું કરી નવેસરથી બંધાવીને તેમાં રોજ ૨૦ મો માહા ૭ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૧૪ યઝદેજરદીને દીને જુના આદરાન સાહેબને પાછા તખ્તનશીન કીધા હતા.

(૫) આ દરેમેહેર પુરાણી થવાંથી મરહુમ શેઠ માણેકજી નવરોજી શેઠનાના મુતવલી શેઠ જાલભાઈ અરદેશર શેઠનાએ રૂપીઆ એક લાખ ખરચી ઈરાનની અસલી ઢપપર રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જો યઝદેઝરદી ૧૨૬૧ ને દીને નવેસરથી બાધી હતી.

(૬) આ દરેમેહેરનું મકાન પુરાણું થવાથી રોજ ૧૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૬૪ ને દીને શેઠ પેસતનજી મેરવાનજી ગોદીવાલાએ પોતાની મરહુમ બેટી પીરોજબાઈના પુણ્ય માટે નવેશરથી બાંધી આપીઉં છે.

(૭) આ દરેમેહેર આગળ યઝદેજરદી સને ૧૧૮૨ મા એરવદ દોરાબજી હોરમજી રાંનજીએ બંધાવી હતી.

(૮) એ દરેમેહેરની પાસે આવેલી મરહુમ શેઠ રૂશતમજી સોરાબજી ભરૂચા તથા ઈંડાવાલાની જુની દરેમેહેરનું મકાન તેના વારશોએ એ વાહાડયાજીવાલી દરેમેહેરની સાથે જોડી નાખીને વાપરવા માટે ધરમ ખાતે આપી દીધાથી એ

પુરાણું મકાન મરહુમ ઓનરેબલ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહાડયા સી. આઈ. ઈ. એ નવેસરથી બંધાવીને રોજ ૮ મે માહા ૮ મે શેહેનશાહી સને ૧૨૬૮ ને દીને ઉજાળ્યું હતું.

(૯) આ વાહાડયાજીવાલા આતશ આદરાનનાં કેબલાને પેહલવેહલા લાલબાગના મકાનમાં રોજ ૨૦ મે માહા ૧૧ મે ૧૨૦૩ ને દીને પરઠેલા હતા, તે પછી આ આદરાનના કેબલાને શેઠ વાહાડયાજીના આતશબેહરામમાં થોડો વખત લઈ જઈ રાખયા હતા. એ પછી લાલબાગની પાસે આવેલી પોતાની જગામા મરહુમ શેઠ મનચેરજી જમશેદજી વાહાડયાએ નવું મકાન બાધવા માંડેલું તેટલા એવણ મરણ પામવાથી એવોના બેટાઓ શેઠો નશરવાનજી અને બરજોરજી મ. વાહાડયાએ રોજ ૨૦ મે માહા ૧૧ મે ય. સને ૧૨૩૨ ને દીને આ નવા બંધાયલા મકાનમાં જુના આતશ આદરાનના કેબલાને પરથાવી તખતનશીન કીધા હતા.

(૧૦) એ મકાન એકસો વરસનું પુરાણું થવાથી, યઝદેજરદી સને ૧૨૬૬ ના રોજ ૧૭ મે માહા ૨ જો શેનશાહી–(જે દીને એ અસલ આદરીયાન પરઠીયાને બરોબર ૧૦૧ મું વરસ ઉગયું હતુ તે) ને દીને એ મકાનના વારસોએ તે ફરીથી નવું બંધાવીને તેમા આતશ આદરીયાન પરઠયા હતા. એ મકાન બંધાતાં સુધી તેમાનો કેબલો શેઠ હોરમજી વાહાડયાજીવાળા આતશબેહેરામમા એક વરસ વેર લઈ જઈ રાખયો હતો.

(૧૧) આ ભીંડીબજાર મધેની મરહુમ શેઠ મેરવાનજી માણેકજી પટેલની દરેમેહરનું મકાન પુરાણું થઈ જવાથી યઝદેજરદી સને ૧૨૪૭ માં રોજ ૧૭ મે માહા ૯ મે શેનશાહીને દીને શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટે પોતાના ધણીઆણી બાઇ દીનબાઈ તે આ દરેમેહરના અસલ બંધાવનાર મરહુમ શેઠ મેરવાનજી પટેલના બેટીના બેટીને નામે રૂ ૨૫૦૦૦) ખરચીને નવા પાયાથી વધુ કુશાદે બાંધી આપીયું હતું અને રૂ ૩૦૦૦) એ મકાનની મરામતને સારૂ અનામત રાખયા છે.

(૧૨) મરહુમ શેઠ શોહેરીઆરજી કેખશરૂ ઈરાનીએ પોતાના મરહુમ બેતી બાઈ બાનુબાઈના પુણ માટે થાણા ખાતે કદમી રોજ ૬ ઠો માહા ૯ મો સને ૧૨૭૫ ને દીને આતશ દાદગાહ પરઠાવ્યા હતા થાણા ખાતે કદમી જરથોસ્તીઓની ઝાઝી વસ્તી નહી હોવાથી એ આતશ દાદગાહને મજગામની મરહુમ શેઠ ફ૦ ન૦ પટેલની દરેમેહરમા લાવી પરઠાવયા તેનું શુકરગુજારીનુ જશન રોજ ૨૬ મો માહા ૯ મો કદમી ય. સને ૧૨૮૧ ને દીને કરવામા આવ્યું હતું.

(૧૩) આ દરેહમેહર મજગામમા નવાબના તલાવ આગળ મરહુમ શેઠ નાનાભાઈ જમશેદજી સપલાની નઈયતે તા૦ ૪ થી મે ૧૮૬૭ યાને યઝદેજરદી સને ૧૨૩૬ ના રોજ ૧૪ મો માહા ૮ માં ને દીને મરહુમ શેઠ નાનાભાઈની બેહન મરહુમ બાઈ રતનબાઈ તે સર કાવશજી જાહાગીરજી રેડીમનીના ધણીઆણીની પુંજીમાંથી બાધવામા આવી હતી. પાછલથી એનો સરવે વહીવત ઈ૦ સ૦ ૧૮૭૭ મા સર કાવસજી જહાંગીરજી રેડીમની નાઈટ, સી એસ આઈ એ પોતાને સવાધીન લઇ તેના નીભાવ માટે બદોબસત કરનાર હતા, તેટલા મરણ પામવાથી એ દરમેહેરના જાથુક ખરચ માટે સર કાવસજીના એકઝીકયુટરોએ મરહુમની પુંજીમાથી રૂ ૨૩૦૦૦ નું તા૦ ૯ મી અકતોબર ૧૮૮૦ ને દીને તરસટડીડ કરી તે મરહુમના બેટા સર જાહાગીર કાવસજી જાહાગીરને તરસટી તરીકે સોપ્યુ હતું. આ દરેહમેહરનું મકાન મુંબઇના પોરટ ત્રસટે સરવાજનીક કામ સારૂ સને ૧૨૭૫ મા ખરીદી લીધુ તેમજ એ લતાના બીજા મકાનોબી લઈ લેવાથી ત્યાથી થોડે દુર મજગામમાજ મતારપાખડી તરફ શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી ગોદીવાળાએ ભેટ આપેલી જગાપર સર જાહાગીર કાવશજી જાહાગીર રેડીમની બારોનેટે બંધાવી આપેલા નવા મકાનમા બેહસતનશીન સર કાવશજી જાહાગીરની ૩૦ મા વરસની બાજને દીવસે યાને રોજ ૩ જો માહા ૧૧ મો સને ૧૨૭૭ યજદેઝરદીને દીને જુના આદરીઆન સાહેબના વુરી કેબલાને પાછા તખતનશીન કરવામા આવ્યા હતા. આ નવુ મકાન બંધાયું તેટલા બે વરસ સુધી રેડીમનીવાલા આતશઆદરીઆનના કેબલાને મજગામની શેઠ ફરામજી ન૦ પટેલની દરેહમેહરમા રાખવામા આવ્યા હતા

(૧૪) આ સોડાવાટરવાળાની દરેમેહરની સાલગરેહ એક વરસમા બે વાર પડે છે તેનો ખુલાસો એમ છે કે પ્રથમમા એ દરેહમેહર અરદીબેહેસત મહીનો ને જમીયાદ રોજે દાદગાહના કેબલા સાથે યઝદેજરદી સને ૧૨૪૪ મા સથાપેલી હતી. તે પછી યજદેઝરદી સને ૧૨૫૪ ના ફરવરદીન મહીનો ને ફરવરદીન રોજે એ દરેહમેહરમા દાદગાહના કેબલા સાથે આતશ આદરાન સાહેબને સથાપવામા આવયા હતા

(૧૫) આ માહીમની દાદગાહની દરેમેહર શેઠ મનચેરજી બમનજી કુપરે રોજ શેહરેવર માહ અરદીબેહસ્ત, અંગરેજી સાલ ૧૮૬૬ ઈસ્વીને દીને બાઈ સાહેબ મોટલાબાઇના ભાડેના બંગલામા સ્થાપી હતી. એ પછી સુમારે ત્રણ વરસ બાદ શેઠ એદલજી રૂશતમજી સુનાવાલાએ દરેમેહરને પોતાનાં બંગલામા લઈ જઈ તેનો બધો ખરચ પોતે કરતા હતા. તે પછી ઈસવી સને ૧૮૮૮ મા રોજ ૧૧ મો માહ ૪ ઠાને દીવસથી ઉપલી દરેમેહરના પંથકી એરવદ શાપુરજી જમશેદજી દાજી જેઓ ૧૮૬૬ થી એ દરેમેહરના પંથકી હતા તેઓએ પોતે નવું મકાન બધાવી તેમા ઉપલા દાદગાહને લઈ જઈને રાખેલા છે અને એવાએ ૧૮૮૬ થી એ દરેહમેહરનો ચાલુ ખરચ પોતાના મરણ સુધી કીધો હતો. એવો રોજ ૨૧ મો માહા ૪ થો સને ૧૨૮૦ ને દીને ગુજરી જવાથી અને એવણે પોતાની હઈયાતીમા એ અગીઆરીના ચાલુ નીભાવ તથા ખરચ માટે દાદરના સ્ટેશન આગળની ઈસ્ટેટ લગભગ મહીને રૂપયા બસોનુ ભારૂં ઉપજાવેચ તે ત્રસ્ટ કરી તે માટે ત્રસ્ટીઓ નેમી તેઓને આપી ગયા છે, જેઓ એ ત્રસ્ટમા આપેલી ઈસ્ટેટમાથી એ દરેમેહરનો ચાલુ ખરચ વગેરે કરશે.

(૧૬) એ દરેમેહર પેહેલી યઝદેજરદી સને ૧૧૯૧ મા મોઠ આગળ માઉંટ રોડ ઉપર બાંધેલી હતી પણ ત્યાંથી ખસેડી દાદર ઉપર રોજ ૧૭ મો માહા ૭ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૭૦ ને દીને એના મુતવલીઓએ ફરીથી નવેસરથી મોટો ખરચ કરીને બંધાવી છે.

(૧૭) આ અંકલેશ્વરની અગીઆરીનું અસલ મકાન યઝદેજરદી સને ૯૨૯માં શેઠ નરશંગ ધમપાલે બંધાવયું હતું. જે પછી યઝદેજરદી સને ૧૧૧૭માં શેઠ મેહેરવાનજી હોરમજી ફરેજરે તે ફરીથી બંધાવી આપયું હતું. અને તે પાછુ બીસમાર થવાથી તે તોડી પડાવી બીજુ નવું મકાન, મરહુમ બાઈ સાહેબ દીનબાઇ નશરવાનજી પીટીટે પોતાની હઈઆતીમાં પોતાના બેહેસતનશીન જમાઈ શેઠ ફરામજી દીનશાજી પીટીટના પુણ માટે બંધાવાનું શરૂ કીધું હતું પણ તેટલાં આઈ દીનબાઈનુ મરણ નીપજવાથી તેવણના બેટી બાઈ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટે પુરૂં કરી આપીને રોજ ૨૭

મો માહ ૨ જો યઝદેજરદી સને ૧૨૬૯ માં જાહેર વપડાશ માટે ખુલ્લુ મેલયું છે. આ દરેહમેહરની ચાલુ નીભાવણી માટે વારશીક રૂ૨૦૦ બાઈ આવાંબાઇ પીટીટ આપતા હતા. પણ બાઈ આવાંબાઈના મરણ પછે તે માટેની કશી જોગવાઇ અંકલેશ્વર અંજુમન ધરાવતી નહી હોવાથી એ આદરાનના ખરચ માટે સને ૧૨૭૯ થી ભરૂચના શેઠો ડુંમાજી કુંટુંબીઓ તરફથી રૂ૧૨૫ અને શેઠો મેરવાનજી અને હોરમસજી મંચેરજી કામાએ સથાપેલા ફંડમાંથી રૂ૭૫ દર સાલ આપવાનો બંદોબસત થયો છે.

(૧૮) એ દરેમેહર સને ૧૨૪૧ થી અમદાવાદની અનજુમનને અસતકથી ચાલતી હતી. પણ તે પુરાણી થઈ ગયાથી અમદાવાદવાળા શેઠો નવરોજી અને જાગીરજી પેશતનજી વકીલે નવેશરથી રૂ ૨૦૯૭૫) ને ખરચે કુશાદે બાંધીને રોજ ૨૭ મો માહા ૭ મો શેહનશાહી સને ૧૨૫૩ ને દીને ફરીથી ઇજાવી હતી.

(૧૯) આ અમરેલીની દરેહમેહેર પહેલવહેલી ઘણા વરસો અગાઉ મોબેદ દાદા હીરજી વરીઆવાએ દાદગાહની સ્થાપેલી હતી તે પછી એજ દાદગાહવાલાં ઘરમા ઈસ્વી સને ૧૮૦૩ ની તા૦ ૨૪ મી નવેમબરે યાને યઝદેજરદી ૧૧૭૩ ના રોજ ૧૭ મો માહ ૨ જાને દીને મુંબઇવાલા શેઠ હોરમસજી બમનજી વાડીઆએ આદરીયાનની પરથાવી હતી, એ પછી એ આદરીયાન સુરતના આતશબેહેરામમા લઈ જવામા આવયા હતા. ત્યારબાદ ઇ શ. ૧૮૩૪ યાને યઝદેજરદી ૧૨૦૪ મા એ જુના મકાનની પેહેલીવાર મરામત કરી ફરીથી દાદગાહ એજ વાહાડયાજીએ રથાપ્યા હતા. એ મકાન પુરાણું થવાથી શેઠ વાહાડીઆજીના સાહેબજાદાઓએ તા૦ ૩૦ મી અકટોબર ૧૮૩૭ યાને રોજ ૧ લો માહ ૨ જો ય સને ૧૨૦૭ ને દીને બીજીવારની મરામત કરાવી અસલના દાદગાહ પરથાવ્યા હતા. તે છેક ઈ. સ. ૧૮૯૩ યાને ય સને ૧૨૬૩ સુધી દરેહમેહેર તરીકે ચાલુ વપરાસમાં હતી એ જુની દરેહમેહેરના મકાન સામે બીજી જગા ઉપર અમરેલીવાલા શેઠ કાનજીભાઇ દોરાબજી મીઠાઈવાલાએ દરેહમેહેર માટે એક નવુ મકાન બધાવી તે ઇજાવી તેમા રોજ ૯ મો માહ ૪ થો ય સને ૧૨૬૩ મા આદરયાન પરથાવી ખુલ્લું મુકયુ હતુ. એ દીનથી જુની દરેમેહરના દાદગાહ આ નવી દરેહમેહેરમા લાવવામા આવ્યા હતા. એ વખતથી એ જુની દરેહમેહેરનુ મકાન પડત પડી રહયું હતું તે પછી શેઠ નવરોજી કાવસજી વાડીવાલાએ એ જુની દરેહમેહેરના મકાનને સમરાવી આપવાથી એ જુની દરેહમેહેરનું મકાન રોજ ૨૧ મો માહ ૧૧ મો સને ૧૨૮૦ ને દીને પારસીઓના ઉતારા માટે ધરમશાળા તરીકે ખુલ્લુ મુકવામા આવ્યું છે.

(૨૦) આ ઇનડોરની શેઠ ભમગરાવાલી દરેહમેહરનુ મકાન પેહલા ફકત ધરમક્રીયા કરવા સારૂ શેઠ હોરમજી માણેકજી ભમગરાએ પોતાના ધણીઆણી મરહુમ બાઇ નવાજમાઇના પુણ માટે રોજ ૧૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૪૮ ને દીને બાધી આપી ખુલ્લું મેલ્યું હતું પાછલથી શેઠ હોરમજીએ પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ માકાશાહ રૂસતમજી ભમગરાની નઇયતે એ મકાનમા સને ૧૨૫૨ ના રોજ ૨૬ મો માહા ૯ માને દીને આતશદાદગાહને પરઠીને તખતનશીન કરવામા આવ્યા હતા એ દરેહમેહર જયારથી બાધવામા આવી છે ત્યારથી એનો ચાલુ ખરચ ઇનડોરની જરથોસતી અનજુમન તરફથી કરવામા આવે છે

(૨૧) એ દરેમેહર પેહલા સને ૧૦૯૧ માં આ૦ કાવશજી ખરશેદજી કામદીન એરાવવાળાએ બંધાવેલી હતી તે બીજી વાર સને ૧૨૧૦ મા સુરતવાલા શેઠ મેરવાંનજી હોરમજી ફરેજરે બંધાવેલી હતી, તે પાછી ત્રીજીવાર મુંબઇવાલા શેઠ જમશેદજી બરજોરજી મીસતરીએ રોજ ૭ મો માહા ૪ થો શેહેનશાહી સને ૧૨૩૯ યઝદેજરદીને દીને ફરીથી કુશાદેથી બંધાવી છે

(૨૨) આ દરેમેહર પુરાણી થવાથી મરહુમ દસતુરજી નોશરવાનજી જા૦ જામાસપઆસાનાના મુતવલા દસ્તુર બેહમનજી જામાસપજી જામાસપઆસાનાએ રોજ ૨૪ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૬૧ ને દીને નવેસરથી બાધી છે.

(૨૩) એ દરેહમેહર ખા બા. પેસ્તનજી સોરાબજી ભુજવાલાએ પાતાના મરહુમ પીતાજીના પુણ માટે લગભગ અગીયાર હજાર રૂપીયા ખરચીને બંધાવી આપી હતી એ દરેહમેહર ઇજાયા આગમચ ત્યાના માહારાજા રાવ શ્રી ખેંગારજી શવઈ બાહાદુરને દેખાડવામા આવી હતી તે પછી પારસી રીત મુજબ ઇજીને પરઠવામા આવનાર હતી—તેટલા એ દરેહમેહરના બંધાવનાર ખા. બા. પેસતનજી ગુજરી જવાથી મરહુમના માસીસાને દીને પહેલા પરઠવા ધારયુ હતું તેથી એ અગીયારીની તખતી ઉપર રોજ ૨૩ મો માહા ૧૦ મો યઝદેજરદી સને ૧૨૭૩ લખેલા છે. પણ કાઈક ઢીલ થવાથી એ દીને દરેહમેહર પરથાવામા નહી આવી હતી તે પાછલથી મરહુમની વરસીને દીને યાને રોજ ૨૩ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૭૪ ને દીને પરથીને ખુલ્લી મેલવામા આવી હતી.

(૨૪) આ દરેહમેહર અસલ મરહુમ શેઠ ડોશાભાઈ મેરવાનજી વાહાડયાની યાદગારી માટે એવોના ખેશીઓએ બાંધી હતી તેમા એક નવો ગુમબજ બાધવા તથા તેમાં સુધારો વધારો કરવા અને મોબેદોના રહેવાના મકાનમા રીપેર કરવા માટે યજદેજરદી સને ૧૨૭૩ મા નજદીક રૂ. ૬૦૦૦નું એક ફંડ ભેગુ કરી તેમાથી એ દરેહમેહરનો સઘળો રીપેર ખરચ કરવામા આવયો હતો. મજકુર દરેહમેહેરમા જયા અસલ આતશ દાદગાહ હતા ત્યાં કરાચીવાલા સખી શેઠ કાવશજી હોરમસજી કાતરકે પોતાના મરહુમ ધણીઆણી બાઈ શુનાબાઇની નઇયતે, પોતા તરફથી મોટો ખરચ કરી, રોજ ૯ મો માહા ૯ મો યજદેજરદી સને ૧૨૭૨ ને દીને, યાને એ આદરીયાન સાહેબની ૩૫ મા વરસની સાલગરહને દીવસે, આતશ આદરીયાન સાહેબ પરઠાવેઆ છે એ આદરીયાન પરઠયા પછીનો કાઠી સુખડ, તેલ વગેરેનો જે વધુ ખરચ થાય તેને માટે એજ શેઠે બીજા વધુ રૂ ૩૦૦૦ એવી શરતે આપીયા છે કે એ રકમના વ્યાજમાથી એ ખરચ કરવો. એ અગીઆરીનો બીજો ચાલુ ખરચતો જયારથી એ અગીયારી પરથાઈ છે ત્યારથી અનજુમન તરફથી કરવામા આવે છે.

(૨૫) આ દરેમેહર અસલ રોજ ૯ મો માહા ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૧૮ મા શેઠ હીરજીભાઇ જમશેદજી બેહેરાનાએ પોતે બાધેલી હતી પણ તે બીસમાર હાલતમાં આવેઆથી ય૦ સને ૧૨૪૪ મા તેમના વીધવા બાઈ મેરબાઈએ નવેસરથી બાધી આપીછે. એ દરેહમેહરનું જુનું મકાન બીશમાર હાલતમા આવવાથી કરાચીના રહીશ શેઠ ફરામજી બેરામજી કલેકટરે લગભગ રૂપ્યા ત્રણ હજારને ખરચે ફરીથી સમરાવી આપ્યું હતું તેમજ એ દરેહમેહર માટે કાઠી ખરીદવા રૂપ્યા ત્રણ હજાર વ્યાજ વાપરવાની સરતે આપ્યા હતા. નવું મકાન તઈયાર થવાથી એ દરેહમેહરની સાલગ્રહને દીવસે યાને રોજ ૯ મો માહ ૮ મો ય૦ સને ૧૨૭૮ ને દીને જશનની ક્રીયા કરી અસલના આતશ આદરાનને ફરીથી તખતનશીન કીધા હતા.

(૨૬) કલકતા ખાતે શેઠ ધ. બ. મેહતાએ પોતાના ખાનગી ઘરમાં દાદગાહની દરેહમેહર થ. સને ૧૨૫૯ મા સ્થાપી હતી. તે પછી મરહુમના વીધવા બાઈ ખરશેદબાઈ તથા બેટા શેઠ રૂશતમજી ધ. મેહતા સી. આઇ. ઈ. તરફથી બાધવામા આવેલું નવુ મકાન ઇજી તેમાં આતશ આદરાન સાહેબના કેબલાને તખતનશીન કરી ખુલ્લું મેલવાની કીરીયા શેહેનશાહી રોજ ૧૭ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૮૨ ને દીને થઈ હતી.

(૨૭) કલીયાણી મધે અસલ એક ઘણી પુરાણી દરેમેહર હતી, પણ તે બીશમાર હાલતમા આવેઆથી મુંબઈવાલા શેઠ એદલજી બેરાનજી મોદીએ યઝદેજરદી સને ૧૧૫૮ માં તે ફરીથી બંધાવી હતી તે દરેમેહરમા આતશઆદરાન નહી હોવાથી કલીઆણીવાલા શેઠો ભીખાજી જીજીભાઇ શેઠના, ડોસાભાઈ હોરમજી ભીમડીવાલા, ફરદુનજી મેરવાનજી શરાફ અને હોરમજી માણેકજી ભીમડીવાલાએ પોતાને ખરચે એ જુની દરેહમેહરમા ઘટતો ફેરફાર કરી રોજ ૧૭ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૫૦ ને દીને આદરીઆન સાહેબ પરઠાવયા છે, અને તેના ચાલુ ખરચ સારૂ રૂ ૭૦૦૦) હલાયદા કહાડયા છે.

(૨૮) આ કવેતાવાલી પુરાણી અગીઆરીને માટે હેવું છે કે એ માતર દરેહમેહરનું મકાનજ હતું પણ તે દરેહમેહર ઈજાવામા આવેલી નહી હોવાથી છેક યજદેજરદી સને ૧૨૭૫ મા રોજ ૨૭ મો માહા ૩ જાને દીને કવેતાવાલા જાણીતા શેઠીયા ખા૦ બા૦ બરજોરજી દેરાબજી પટેલ સી. આઈ ઈ ને ખરચે ઈજાવીને ખુલ્લી મેલવામા આવી છે

(૨૯) એ દરેમેહરનુ અસલ મકાન ઘણા વરસપર કોઈ સખી જરથોશતીએ બંધાવેલું કેહવાય છે તે પછી સને ૧૨૩૮માં શેઠ એદલજી રતનજી બ્યાજખોરાઓએ મકાન પાછું બધાવી આપ્યું હતું. તે મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી જરથોશતી અનજુમનમા જાહેર ઉગરાણું કરી આશરે રૂ૯૦૦૦ માથી એ મકાન રોજ ૩ જો માહા ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૯ ને દીને આતશ દાદગાહ સ્થાપીને નવેશરથી બાધવામા આવ્યું હતુ પણ પાછલથી આદરીઆન સ્થાપવા માટે શેઠ કુવરજી કાવશજી તવરીઆએ પાતાના મરહુમ પુત્ર ડાકટર હોરમજીના પુણ માટે રૂ૧૦૦૦૦) દશ હજારની રકમ આપીને ફરીથી નવેસરથી એ મકાનમા આદરીયાન સ્થાપીને રોજ ૯ મો માહા ૧૦ મો ૧૨૭૦ ને દીને ઈજાવીને ખુલ્લુ મેલ્યું હતું.

(૩૦) એ મકાન પુરાણુ થવાથી મુંબઈવાલા શખીવજુદ બાઈ દીનબાઈ નસરવાનજી પીટીટે પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટના પુણને માટે રોજ ૩ જો માહા ૧૦ મો શેહનશાહી ૧૨૬૪ ને દીને ફરીથી બંધાવી આપ્યુછે.

(૩૧) આ દરેમેહેર અશલ ય૦ સને ૧૧૫૦ ની આગમચ દાદગાની બનાવેલી હતી તથા નવેસરથી આતશ આદરાનની દરેમેહેર શેઠ રૂશતમજી કાવશજી પટેલે પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ કાવશજી રૂશતમજી પટેલની નઈઅતે બધાવીને રોજ ૯ મો માહા ૭ મો શેહનશાહી સને ૧૧૯૮ યઝદેજરદીને દીને પરઠાવી છે

(૩૨) દખણ હેદરાબાદ તરફ શેઠો વીકાજી તથા પેશતનજી મેહેરજીની કેટલીક દરેમેહેરો બાંધેલી છે તેમાની એક આએ બાલાપોરનીબી દરેમેહેર બધાયલી હતી, પણ હાલ તે મોજુદ નથી એમ કેહવાય છે.

(૩૩) આ દમણની બાઈ રતનબાઈ કામાવાળી દરેમેહરનું મકાન ઘણું બીસમાર થઈ જવાથી તે દરેમેહર યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ મા તયાથી સદનતર કાઢી નાખવામા આવેલી જણાયછે. એ વીગેની લબાન વીગત યઝદજરદી સને ૧૨૭૭ ના કેલેનડરમા દમણની વીગતમા પાણે ૧૪૯ મા છાપેલી છે

(૩૪) આ દુમસની દરેહમેહરનું જુનું મકાન ઘણું બીસમાર હાલતમા આવવાથી મરહુમ શેઠ પાલનજી રતનજી કંત્રાકટરના પુણ માટે મરહુમના દીકરા શેઠ મનચેરજી પાલનજી કત્રાકટરે તથા મરહુમના ધણીઆણી બાઇ બાઈઆઈ પાલનજીએ લગભગ રૂપ્યા ૧૨૦૦૦ ના ખરચે ફરીથી નવું મકાન બંધાવી આપ્યુ હતુ. નવુ મકાન ઈજી ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા રોજ ૧૯ મો માહા ૧૨ મો ય૦ સને ૧૨૭૮ ને દીને કરી તેમા અસલના આતશ દાદગાહના કેબલાને પાછા તખતનશીન કરવામા આવ્યા હતા.

(૩૫) આ દરેહમેહેરનું પહેલવેહેલું મકાન ફકત અમથુ ક્રીયા કામ માટે યજદેઝરદી સને ૫૫૧ મા નવસારી ખાતે જરથોસતીઓએ જઈ રહયા પછી પરથવામા આવ્યું હતું તયાર બાદ મરહુમ બાઈ સાહેબ માહલણબાઈ બેહેદીન બેહરામજીએ પોતાનું એક ઘર આપી તેમા વધારો કરયો હતો. પણ વસતીના વધવાથી બને મકાનો નાના પડવાને લીધે મરહુમ દેશાઇજી મીનોચેહરજી ખુરશેદજીએ તેમા મોટો વધારો કરી એ જુના મકાનોની સાથે પોતાના ખરચથી નવું મકાન રોજ ૧ લો માહા ૫ મો સને ૧૧૬૪ ને દીને બંધાવી અમથુ ક્રીયા કામ માટે ખુલ્લુ મેલ્યું હતું. એ પછી બાઇ મોટલાબાઈ જાહાગીર વાડીઆએ પોતાના મરહુમ બાવા શેઠ જાહાગીરજી નોશરવાનજી વાહાડયાના પુણ માટે લગભગ રૂપ્યા વીસ હજારને ખરચે એ જુની દરેહમેહરને લગતું બાજુમા બીજુ નવું મકાન બધાવી રોજ ૨૬મો માહા ૮ મો સને ૧૨૨૦ યઝદેજરદી તા૦ ૨૫ મી મે ૧૮૫૧ ને દીને પરઠાવ્યું હતું. વળી એ દરેહમેહરને લગતું બીજુ જુનું મકાન પાછુ નબલી હાલતમા આવવાથી દેશાઈ કાવશજી એરચજી ગોડલવાલાએ લગભગ રૂપ્યા સાત હજારનો ખરચ કરી નવેસરથી એ મકાન બંધાવી આપ્યું હતું. તથા એમા એવણનાં ધણીઆણી બાઇ મોતીબાઈએ આતશ દાદગાહ પરઠાવા આતશ રોશન રાખવા સારૂ રૂ. ૪૦૦૦ આપ્યા હતા. આ દેશાઈ કાવસજીવાલુ નવું બધાયલુ મકાન તથા એમા પરઠેલો આતશ દાદગાહનો કેબલો ખુલ્લો મેલવાની ક્રીયા યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ ના રોજ ૧૭ મો માહા ૧૨ માને દીને કરવામાં આવી હતી. મરહુમ બાઈ મોટલાબાઈ વાહાડયાજીએ બંધાવેલા મકાનનો કેટલોક ભાગ બીસમાર થવાથી તેમા કેટલોક ફેરફાર અને મરામત મરહુમ બાઈના દીકરા મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહાડયા સી. આઈ. ઇ. એ લગભગ રૂપ્યા ૧૫૦૦ ને ખરચે કરાવ્યો હતો, તેને ઈજીને રોજ ૧૨ મો માહા ૧૨ મો ય૦ સને ૧૨૭૮ યાને મરહુમ શેઠ નવરોજીના પહેલા મહીનાની બાજને દીને ખુલ્લો મુકવામાં આવ્યો હતો.

(૩૬) એ દરેમેહેર જે નવસારીના આતશબેહેરામની સામે આવેલી છે તેમા પેહેલે આતશદાદમાં હતા, પણ એ પછી રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૮ યજદેજરદીને દીને જરથોસ્તી અનજુમનના ઉમરાતથી રૂપ્યા ચોતરીશ હજારને આશરેનું ફંડ કરીને એ મકાન નવેસરથી બાધીને તેમા આતશ આદરાન તખતનશીન કરવામાં આવ્યા છે.

(૩૭) આ નારગોલની દરેમેહરનું અશલ મકાંન મુંબઈવાલા શેઠ દાદાભાઈ નશરવાંનજી મોદીનું એકસો વરસ અગાઉ બંધાવેલું હતું, પણ તેનો રોજ માહા શને મલતો નથી. એમાં આતશનો કેબલો નહી હતો, પણ અમથાં ઘરમના મકાંનમાં મોબેદો રહીને કીરયા કાંમ કરતા, તેવોનો ગુશારો શેઠ દાદાભાઈના બેટી બાઈ શુનાબાઇ દાદાભાઈ વાડીઆ આપે છે. તેજ મકાંનમા પાછલથી રોજ ૧૧ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૫૧ યજદેજરદીમા શેઠ માણેકજી રૂશતમજી અને ભાઈઓએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી બાઈ માણેકબાઈનાં પુણને માટે દાદગા પરઠયા છે. અને તેની બોય દેવાનો, કાઠી તેલ વીગરેનો ખરચ એજ ભાઇઓ ફંડ ઉભુ કરીને તેમાંથી પુરો પાડે છે.

(૩૮) આ દરેમેહરમા પેહલે આતશદાદમાં હતાં, તે પછી પાછળથી રોજ ૨૦ મો માહા ૯ મો શેહેનશાહી શને ૧૨૧૨ ને દીને આતશઆદરાન પરઠેઆ હતા, પણ તે દરેમેહર બીસમાર હાલતમા આવવાથી પુણેવાલા મરહુમ દશ-તુરજી સહેબ જામાશપજી એદલજી જામાસ્પઆશાનાના શાહેબજાદાઓએ રોજ ૨૦ મો માહા ૯ મો શને ૧૨૪૬ ને દીને ફરીથી નવેસરથી બાધીને સ્થાપી છે.

(૩૯) બીલીમોરામાં રોજ ૨૦ મો માહા ૧૦ મો યજદેજરદી સને ૧૧૯૭ યાને તા૦ ૧૮ મી જુલાઇ ૧૮૨૮ ને દીને મુંબઈવાલા શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાજીએ આતશ દાદગાની એક દરેમેહર બંધાવેલી છે. પણ બીલીમોરામા એક આતશ આદરીયાનની જરૂર જણાવવાથી બીલીમોરાવાલા શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઇ અને સોરાબજી શાપુરજીએ રૂ.૧૯૭૯૦નો ખરચ કરી એ જુની દરેમેહરની પાસે બીજું એક નવું મકાન બધાવી તેમાં આતશ આદરીયાન રોજ ૯ મો માહ ૯ મો સને ૧૨૬૮ ને દીને પરથ્યા છે. એનો ચાલુ ખરચ અનજુમનને અશાતકથી થાય છે પણ તેના નીભાવ ખરચ સારૂ રૂ૧૦૦૦૦) મજકુર શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા શોરાબજી શાપુરજીએ આપ્યાંછે, તેના વેઆજમાથી આદરોઆન શાહેબને ઓએ દેવાનુ, શુખડ તથા બતી તથા સમારકામ તથા સાલગરેહને દીવશે જશન બાજ એવોની તરફથી ફરવા જણાવ્યું છે. એ મુજબ મકાન બાંધવાનો, અનામત મેલેલી રકમનો તથા બીજો પરચુટણ ખરચ મલીને એ નવો દરેમેહરપર ૨ ૩૦૦૦૦) તીશ હજારનો ખરચ કીધેલો જણાય છે. વળી અશલની પેલી દાદગાવાલી શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાજીની દરેમેહરનુ મકાનબી પુરાણું થવાથી તે એકવાર આગલ અનજુમને સમારયું હતુ તે પાછું એજ શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા શોરાબજી શાપુરજી ગબાએ ફરીથી સમારી આપીને રોજ ૨૨ મો માહા ૧૨ મા યજદેજરદી સને ૧૨૭૪ ને દીને જશન કરી ખુલ્લુ મેલયું છે.

(૪૦) એ દરેમેહર પુરાણી થવાથી નવેસરથી બંધાવીને એ દરેમેહરના મુતવલીઓ શેઠો દીનશાહ ફરદુનજી અને ભાઈઓએ રોજ ૨૬ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૬૭ યઝદેજરદીને દીને ખુલી મેલી છે.

(૪૧) આ દરેમેહર રોજ ૨૩ મો માહા ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૫ ને દીને ફરીથી એજ શેઠ શાપુરજી સોરાબજી નારીએલવાલાના વારશોએ, મોટા ખરચે નવેસરથી બંધાવી છે.

(૪૨) એ દરેમેહરનું મકાન પુરાણું થવાથી ભરૂચના જાણીતા ડુંગાજીના ખાનદાનવાલાઓએ શેઠ પેસતનજી આસલાજી ડુંગાજીને નામે રોજ ૧૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૭૨ ને દીને રૂ૧૫૦૦૦) ના ખરચે ફરીથી બંધાવી છે અને તેના નીભાવ ફંડને માટે બીજા રૂ૧૫૦૦૦) અલાયેદા કાઢી તરશાટી નેમેઆ છે એજ ડુંગાજી ખાનદાનવાલા આ દરેહ-મેહરનો ચાલું ખરચ યઝદેજરદી સને ૧૨૪૨ થી કરતા આવયા છે. બાઇ આવાબાઈ ખરશેદજી મં. કામાજી કાપડયાએ આ દરેહમેહરના ત્રસ્ટીઓને દરેહમેહરની સામેનું પોતાનું મકાન બાળવાની કાઠી ભરવા માટે ય. સને ૧૨૭૯ ના ફરવરદીન મહીનામા ભેટ આપ્યું હતું.

(૪૩) એ દરેમેહર અસલ ૧૧૭૩ ના રોજ ૧૭ મો માહા ૬ ઠાને દીને શુરતવાલા શેઠ વીરજીભાઈ બમનજીએ દાદગાહની બાંધેલી હતી. એ દરેમહેરનું મકાન પુરાણું થવાથી નવેસરથી ફરીને શેઠો શોરાબજી તથા નવરોજી ફરામજી ધામત તથા મીસ્રીએ બંધાવી આપ્યું હતું અને તેમા આતશ આદરાન સાહેબને પરઠાવી તખતનશીન કરી એ આદરીઆનની સાલગરેહને દીને ય૦ સને ૧૨૩૧ મા પાછી ખુલ્લી મેલી હતી.

(૪૪) આ લેસાણુની દરેહમેહર શેઠો દાદાભાઈ તથા મનચેરજી પેસતનજી વાહાડયાએ પોતાના બંધેવી મરહુમ શેઠ સોરાબજી ફરામજી વાહાડયાની નઈઅતે પહેલવેહેલી પરથાવી હતી. એ દરેમેહર જુનો થવાથો તથા વસતીથી દુર હોવાથી પારસી વસતીની નજદીકમા બીજી જગા ઉપર બીજા લોકોના ઉગરાણાથી અને એજ વાહાડયા સાહબોની મદદથી મરહુમ શેઠ સોરાબજી ફરામજી વાહાડયાના બીધવા બાઈ બબુબાઇએ પોતાની મરહુમ દીકરી બાઈ ગુલબાઈની યાદગાગીમા નવેસરથી બંધાવી પોતાના ખાવંદ શેઠ સોરાબજી ફરામજી વાહાડયાની નઈએતે રોજ ૨૦ મો માહા ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૬ યઝદેજરદીને દીને પરઠાવી હતી.

(૪૫) આ દરેમેહર ફરીથી રોજ ૯ મો માહા ૬ ઠો સને ૧૨૨૮ ને દીને અનજુમનના ઉઘરાટથી સમારી હતી પણ તે પાછી વળી તરીજીવાર સમારીને તેનું જશન રોજ ૧૯ મો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૫૨ યઝદેજરદીને દીને કરવામા આવયું હતું.

(૪૬) આ મહુવાની દરેહમેહરનું મકાન બીસમાર હાલતમા આવવાથી અંદેરીવાલા શેઠ અરદેશર ભીખાજી પટેલે પોતાના ધણીયાણી મરહુમ બાઈ રતનબાઈના પુણ માટે જુના મકાનની પાસેજ એક નવું મકાન બંધાવી આપી તેમા જુના આતશ દાદગાહના કેબલાને પરઠાવી ખુલ્લું મુકવાની કીરીયા રોજ ૧૭ મો માહ ૨ જો સને ૧૨૮૦ને દીને કરી હતી. એ દરેહમેહરનો નીભાવ તથા મરામતનો ખરચ ત્યાની અનજુમન કરે છે. જ્યારે જુના મકાનને શેઠ અરદેશરે દરસ્ત કરાવી આપવાથી એ જુનું મકાન મોબેદોના રહેવા માટે વાપરવામાં આવે છે.

(૪૭) રંગુનની અસલ શેઠ બેજનજી કાવશજી ખંબાતાની બાધેલી દરેમેહરનું મકાંન પુરાંણુ થવાથી તથા નાહાનું પડવાથી શેઠો શાપુરજી અને બમનજી કાવશજી કપતાંને રૂ૩૫૦૦૦) ને ખરચે નવેસરથી બાંધી આપીને રોજ ૧૧ મો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૭૩ યઝદેજરદી એટલે કદીમ રોજ ખોરદાદશાલ સને ૧૨૭૪ ને દીને પરથાવેલ છે.

(૪૮) આ દરેમેહરને ફરીથી રોજ ૨૯ મો માહા ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૧૫ ને દીને એજ શેઠ દારાશાહના ધણીઆણી બાઈ પીરોજબાઈએ સમારીને ઇજાવી છે, અને તેના ચાલુ ખરચ માટે પણ ગોઠવણ કરી છે.

(૪૯) આ ઉમરીગરવાલી દરેહમેહર તથા તેની પાસેનું મોબેદોના રહેઠાનનું અનજુમનનું મકાન ઘણી બીસમાર હાલતમાં આવવાથી વડોદરાના રહીસ શેઠ મનચેરજી પેસતનજી પટેલે પોતાને ખરચે નવું મકાન બંધાવી રોજ ૨૦ મો માહ ૫ મો સને ૧૨૭૭ ને દીને ખુલ્લું મેલ્યું હતું

(૫૦, વડોદરામાં શેઠ સીરવાઈ વાળી ધરમશાલામાં એક ઓરડામા જુદી દરેહમેહર કરવામાં આવી છે. એ બેઉ જગો રોજ ૯ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૩૭ યઝદેજરદીને દીને તઈયાર થયા હતા પણ એ બંનને રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૩૮ ને દીને ઇજાઇ ખુલ્લા મેલાયાં હતા. એની મરામત માટે રૂ ૨૦૦૦ શેઠ બેરામજીએ કાઢયા હતા, તેમાં એવણે રોજ ૧૫ મો માહા ૫ મો સને ૧૨૩૯ યઝદેજરદીને દીને મુંબઈ મધે મજગામમાં પોતાના બંગલામાં દરેહમેહર પરથાવી તે દીને બીજા રૂ. ૩૦૦૦ ઉમેરી રૂપ્યા પાચ હજાર કરી તેનું વ્યાજ કેટલાક વરસો સુધી વડોદરા ખાતે ખરચ કરવા મોકલાવ્યું હતું, પણ તે પછી શેઠ બેરામજી તથા એ દરેહમેહર અને ધરમશાલાના વહીવટ કરનારાઓ વચ્ચે વાધો પડવાથી તેનો મુકદમો ચાર પાચ વરસ ત્યાની કોરટમા ચાલ્યા બાદ કોરટે તેને લગતો વહીવટ કરનારા ત્યાના ગ્રહસ્થોને નેમી તેઓને રૂપ્યા વગેરે સ્વાધીન કરવાનો હુકમ કીધો હતો પણ એ મકાનોના નીભાવના રૂપ્યા વહીવટ કરનારાઓ પાસે નહી હોવાથી તેઓમાના શેઠ દાદાભાઈ શાપુરજીએ સને ૧૮૯૨ થી ૧૯૦૬ સુધી પોતાની ગીરોથી ખરચ કરી એ મકાનોનો નીભાવ કીધો હતો એ પછી બધુ સામાધાન થવાથી શેઠ બેરામજીએ તા૦ ૩૦ મી ડીસેમબર ૧૯૦૬ ને દીને એ બેઉ મકાનોના નીભાવ માટે રૂ ૮૦૦૦ મુંબઈની પારસી પંચાએતના ટ્રસ્ટીઓને આપયા હતા કે તેનું વ્યાજ વડોદરાની કારોબારી કમીટી ઉપર મોકલવું અને તેમાથી એને લગતો યોગ્ય ખરચ કરવો ઉપર મુજબ નકકી થવા પછી એ અગીઆરી તથા ધરમશાલાની સાલગ્રહ રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૭૭ ય૦ ને દીને પડી તે વખતે શેઠ બેરામજી તરફથી જશનની ક્રીયા કરાવ્યા પછી એ બેઉ મકાનો જાહેર વપડાશ માટે પાછા ખુલ્લા મેલવામા આવ્યાં છે. મુંબઈની મજગામવાલી દરેહમેહર ત્યાથી કાઢી નાખવામા આવી છે

(૫૧) આ વલસાડની દરેહમેહરના મકાનમા અસલ ફકત યોજદાથરેગરોના કામ માટે હીથોડા દસ્તુર જામાસ્પ ભાઈજીના વખતમા હતા, તે પછી શેઠ હોરમજી ભી. ચીનાઈએ નવુ મકાન ઈ સ ૧૮૧૯ મા બધાવી આપયુ હતું એ પછી શેઠો ખરશેદજી તથા જાહાગીરજી હોરમજી ચીનાઈએ એ દરેહમેહરમા આતશ દાદગાહ તા૦ ૧૩ મી મારચ ૧૮૪૭ ને દીને પરઠાવ્યા હતા. એ મકાન જુનુ થવાથી શેઠ નવરોજજી જા ગામડયાએ બીજી વધુ આજુબાજુની જગા ખરીદી તેપર નવું મકાન બંધાવી ઈજી તેમા જુના દાદગાને પરથી ખુલ્લી મેલવાની કીરીયા રોજ ૩ જો માહા ૨ જો ય. સને ૧૨૮૨ ને દીને કરવામા આવી હતી.

(૫૨) સરોડા ગામમા યજદેજરદી સને ૧૨૩૩ના સાલમા મુંબઈવાલા શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખે એક દરેહમેહરનું મકાન બંધાવી આપ્યું હતું અને ત્યા માત્ર ધરમનું ક્રીયા કામ થતું હતુ પણ દાદગા કે આદરીયાન પરથાવેલા નહી હતાં, તે પછી એમ બન્યું કે—ઉમરા ગામમા રોજ ૨૩ મો માહા ૯ મો યજદેજરદી સને ૧૧૮૫ મા શેઠ બમનજી શોરાબજી કપાવાલાને નામની અને તેમના બેશી શેઠ ફરામજી નાનાભાઈ ઉમરીગરે મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઈના ધરમખાતાના તરશટીઓને પાછલથી આપેલી એક રકમના ઉપજાા વ્યાજના ખરચમાથી ચાલતી એક આદરીયાનની દરેહમેહર હતી. પણ ત્યા જરથોસ્તી વસ્તી ઘટી જવાથી તે ઉપયોગમા આવતી નહી હતી તેથી તે આદરીયાન ત્યાથી ઉઠાવી લઈને સુરતમા માછલી પીઠની વાહડયા ફલ્યાવાલી અગયારીમા લાવી રાખવામા આવ્યા હતાં જેનો ચાલુ ખરચ ઉપર કહયું તેમ મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઈના ધરમખાતાના તરસ્તીઓ તરફથી કરવામા આવેછે એ જગોપરબી આદરીયાનની જરૂર નહી જણાવાથી તરસ્તીઓ એ આદરીયાનને કોઇ લાયક જગા ઉપર ગોથવવાની તજવીજમા હતા તેવોને ઉપલા સરોડા ગામવાલા દરેહમેહરની અમથાં મકાનની ખબર પડી કે ત્યા એક આદરીયાનની જરૂર છ તે ઉપરથી અથોરનાનોના ગામે ગામના હદના હક ઉપરથી ઉડવાડેના અંધ્યારની એક જોડ શરોડાની અગીયારીમા બોલાવીને તેવોની મારફતે રોજ ૪ થો શરેહવર માહા ૧૦ મો દેહને દીને જશન કરયું હતું તે પછે રોજ ૩૦ મો માહા ૩ જો સને ૧૨૭૬ યજદેજરદીને દીને પેલાં અસલ ઉમરાગાંમના આદરાનના કેબલાને નવેશરથી પરઠાને શરોડાની દરેમેહર ખુલ્લી મેલી છે.

(૫૩) આ સીગનપોરની દરેહમેહર અસલ મુંબઈવાલા શેઠ લવજી નશરવાનજી વાહાડયાએ બધાવી હતી, તે પછી શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાએ રોજ ૧૭ મો માહા ૨ જો ૧૨૧૯ ને દીને બધાવી હતી. એ દરેહમેહરની પાસે રૂ ૬૦૦૦ ની કીમતે મોબેદોને રહેવા માટેનુ ઘર શેઠ એદલજી કુવરજી પટેલે બેસો બાઈ પોરોજબાઈ માણેકજી પટેલના પુણ માટે બંધાવી રોજ ૧૩ મો માહા ૧૦ મો ય. સને ૧૨૮૦ ને દીને ખુલ્લું મુકયું હતું.

(૫૪) એ દરેહમેહર જુની થયાથી કેટલીક મુદતે ફરીથી સુરતવાલા શેઠ જમશેદજી શોરાબજી હોડીવાલાએ બંધાવી હતી. તે પછી વળી મુંબઈવાલા શેઠ કુંવરજી માણેકજી મુકાદમે રોજ ૧ લો માહા ૮ મો શને ૧૧૯૧ મા આદરાન પરઠીને બંધાવી હતી. તે રેતીમા પુરાઈ જવાથી તેવણના વારેસ શેઠ રૂશતમજી શાપુરજી મુકાદમે રોજ ૨૦ મો માહા ૪ થો સને ૧૨૩૮મા પાછી બીજી જગાપર બાંધીને આતસ આદરાન પરઠેઆં છે.

(૫૫) મુંબઈવાલા મરહુમ શેઠ દોરાબજી નશરવાનજી મીસતરીએ પેહલાં માત્ર ધરમ ક્રીયા માટે એક મકાન બંધાવ્યું હતું—તે વખતે ઇથોરા મુકાવેલા નહી તથા દાદગાહ પરઠાવેલા નહી હોવાથી અને એ મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી મરહુમના બેટા શેઠ દીનશાહજીએ રૂપ્યા દશ હજારનો ખરચ કરી નવેસરથી એક નવું મકાન બંધાવી તેને ઈજી તેમાં આતશ દાદગાહ પરઠવાની ક્રીયા તથા ઉપરના અરધા ભાગમા સ્થાપવામાં આવેલી મી દીનશાહ દોરાબજી મીસતરી લાયબરેરી અને રીડીંગ રૂમ ખુલ્લા મેલવાની ક્રીયા રોજ ૨૧ મો માહા ૨ જો ય૦ સને ૧૨૭૭ને દીને થઈ હતી.

(૫૬) આ સુરતની શેઠ બીશનીવાલી દરેહમેહર બીશમાર હાલતમાં આવવાથી એ મકાનની ઉપજના વધારામાંથી તથા તેના એક મુતવલી શેઠ ફરામરોજ બેહરામજી બીશનીએ પોતાની તરફના વધુ નાણા ઉમેરી લગભગ રૂપીઆ પંદર હજારના ખરચે નવું મકાન બંધાવી આપ્યું હતું. તે તઈયાર થવાથી તેમાં એ દરેહમેહરની ૭૦ મા વરસની સાલગ્રહને દીને યાને રોજ ૧૭ મો માહા ૪ થો ૧૨૭૭ ને દીને આતશઆદરીયાનના ઝુરી ફેબલાને પાછા તખતનશીન કરવામાં આવ્યા હતા.

(૫૭) એ દરેમેહર અસલમા જમશેદજી જાઈઆ નામના એક સુરતના પારસીએ પાલીઆ ફલીઆમા બાંધેલી હતી જેને માટે તેણે પોતાને તાહાં ફરજંદ આવે તો તે બાંધવાની માનતા કરેલી હતી તેથી તે બંધાઈ હતી. તે બીશમાર થયાથી મુંબઇવાલા શેઠ માણેકજી નવરોજી વાડીઆજીએ તથા ભાઈએ પોતાના બાવાજીના પુણને સારૂં બાંધી છે.

(૫૮) એ દરેમેહેર અસલ પાલનજી હોમાજી શેઠની બાંધેલી હતી તે સુરતની શને ૧૧૯૧ યજદેજરદીની મોટી આગમાં બલી જવાથી ઉમરેવાલા શેઠો મેહેરજીભાઈ પટેલ તથા રતનજી છીબરાજી શુરતવાલાએ રોજ ૨૨ મો માહા ૧૨ મો શને ૧૧૯૨ માં બાંધી હતી તેબી પુરાણી થવાથી મુંબઈવાલા શેઠ પેશતનજી નશરવાનજી બાટલીવાલાએ બંધાવીછે.

(૫૯) નવશારી ખાતે અશલ કોઈ કોઈવાર બહારથી પીડારાઓ નીકલી આવી દરોરો પાડતા હતા, ત્યારે તાહાંની વશતી સુરત તરફ નીકલી જતી હતી—તેવી વખતે જરથોશતી ધરમ કીરીઆ કરવા ખાતર સુરતના રૂશતમપુરામા નવશારીના મરહુમ દેશાઈ ખુરશેદજી ટેમુલજીએ ઇ સ. ૧૭૭૬ મા એ જગોએ પેહલા તો અમથા ધરમના કામ માટે બે તરણ હીંધોલા મુકાવ્યા હતા પણ તે પછી એ દેશાઈ ખુરશેદજીના બેટા દેશાઈ મનચેરજી ખુરશેદજીએ આ દરેમેહર બાંધી હતી. તે પુરાણી થવાથી મુંબઈવાલા મરહુમ શેઠ એદલજી દાદાભાઈ શુખીઆના છોકરાઓએ રોજ ૭ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૩૩ને દીને નવેશરથી બંધાવી હતી. એની સાથે વળી તેઓએ એક ધરમશાલા પણ બાંધી છે એ મકાનનાં પાછલા ભાગપર એક ઓટલો અને તેની ઉંચી દેવાલ તયાના દશતુર દારાબજી ખરશેદજી દારાબજી પાલણનાએ બાંધીછે એ દરેહમેહરનુ મકાન બીશમાર હાલતમા આવવાથી શેઠ કેકોબાદ હોરમજી રાવે પોતાના મરહુમ બાવા એરવદ હોરમજી તથા મરહુમ માતાજી બાઈ માણેકબાઈના પુણ માટે લગભગ રૂપ્યા ૧૫૦૦૦ ને ખરચે બંધાવી આપેલુ નવું મકાન ઈજાવી ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા રોજ ૨૧ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૭૭ ને દીને કરવા પછી વળી શેઠ કેકોબાદ રાવે પોતાના મરહુમ નાતાજી બાઇ માણેકબાઈના પુણ માટે મરહુમની બાજને દીને યાને રોજ ૩ જો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૭૭ ને દીને એ દરેહમેહરમા આતશદાદાગાહ તખતનશીન કરાવી પાચ ગેહમા બોય દેવાનુ શરૂ કરાવ્યું હતુ.

(૬૦) એ દરેમેહર આગલ શેઠ શાપુરજી બચાભાઈ દોટીવાલાની બાંધેલી હતી પણ તે યજદેજરદી શને ૧૧૯૧ મા સુરત ખાતે લાગેલી મોટી આગમા બલી ગયાથી તમના આ ખેશીએ પાછી બાંધી છે આ દરેમેહેર પાછી બીસમાર હાલતમા આવી પડવાથી મુબઈવાસી બાઈ સાહેબ દીનબાઈ તે મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટના વીધવાએ પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ જમશેદજીના પુણ માટે ત નવેસરથી બંધાવી તેને ઈજવાની ક્રીયા રોજ ૩ જો માહ ૭મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૨ ને દીને કરવામા આવી હતી

(૬૧) આ આદરીઆન ઘણું પુરાણુ છે, તેના અસલ બાંધનારનું નામ જણાતું નથી પણ તે ગોતીના આદરીઆનને નામે ઓળખાય છે હાલ શુધી તેના મકાનની મરામત જુદા જુદા શખી ગ્રહસ્થોએ કેટલીકવાર કીધી છે

(૬૨) એ દરેમેહરને ફરીવી શેઠ જીવણજી જામાશજી મીશતરી—શુમારીવાલાએ યજદેજરદી સને ૧૨૬૭ મા રોજ ૯ મો માહા ૯ મા ને દીને રૂ૧૫૦૦૦) ખરચીને નવેશરથી બંધાવી—વધારી આપી છે

(૬૩) મુંબઈના શેઠ હોરમજી વાહાડીઆજીવાલા આતશબેહેરામના મુતવલીઓને નવસારીના ભગર સાથના મોબેદો વચ્ચે મીનાકેશો થવાથી વાહાડીઆજીવાલાઓએ પોતાને લગતા નવસારીના મોબેદોની સગવડ કાજે એક નવી દરેહમેહર નવસારીમા બાંધી હતી—પણ નવસારીના ભગરીઆ મોબેદોએ ગાયકવાડીમા ફરીઆદ માડીને તે દરેમેહર તાહાંથી ઉઠાવી જવાનો હોકમ મેલવવાથી—વાહડીઆજીવાલાઓએ તે દરેમેહરના આતશને સુરત ખાતે બરશનુમવાલા મોબેદો શાથે પવીતરાઈથી લઈ જાઈને તાહાના શેઠ દાદાભાઈ મોદીવાલા આતશબેહેરામના મકાનમા બાંધેલી એક હલાયદી દરેમેહરના ગુંબજમાં યજદેજરદી સને ૧૨૬૯ ના જમશેદી નોરોજને દીને પરઠયા છે.

(૬૪) સુરતમા બીબીની વાડી આગલ એટલે શેનશાહી આતશબેરાંમની નજદીક શુમારે દોઢસો વરસની પુરાણી દરેમેહર અનજુમનની બાંધેલી છે, તેનો ચોકસ દાહાડો વાર મલતો નથી. એ દરેમેહર અસલ એક મોબેદ ખુરશેદ કાવશને અશતેક હોવાથી માત્ર ખશીની અગીઆરી તરીકે ઓળખાતી હતી. વચમા મુંબઈના કેટલાક પરમારથી જરથોશતીઓના મદદથી એક ફંડ ઉભુ કરી તેમા રૂ. ૨૨૦૦) ભરાયા છે, તેમાથી જેમ તેમ એનો વહીવટ હાલમા મોબેદ દાદાભાઈ રૂશતમજી ખશીના બીજા ટરશટીઓની સાથે મલીને ચલાવે છે. એના ફંડમા બીજાં જોઈના નાણાનો મદદને સાર સખી જરથોશતીઓને અરજ કરવામાં આવે છે.

(૬૫) આ સતારાની દાદગાહની દરેહમેહરનું મકાન ઘણુંજ પુરાણુ થવાથી ઈ. સને ૧૮૯૨મા સરકાર તરફથી જમીનનો કકડો મુફત મેલવી તથા નવું મકાન સતારાની અંજુમને બાંધવાનો ઠરાવ કીધા હતો પણ ફંડ પુરતુ નહી હોવાથી તેમ થઈ શક્યું નહી, તેટલા સખી વજુદ બાઈ નવાજબાઈ દીનશાહજી ખાને પોતાને ખરચે એક નવું મકાન બંધાવી આપી તેના નીભાવ વગેરે માટે સારી રકમ આપી છે. એ મકાન ઈજાવી રોજ ૨૩ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૮૦ ને દીને ખુલ્લુ મુકી તેમા આતશ દાદગાહ પરથવામા આવયા છે.

(૬૬) આ દરેમેહેર અસલમાં યજદેજરદી શને ૧૨૧૩ નાં રોજ ૯ મો માહા ૫ મો શેહેનશાહીને દીને શેઠો વીકાજી તથા પેશતનજી મેહેરજી તથા અનજુમન મલીને બંધાવેલી હતી તે બીશમાર હાલતમાં આવેઆથી યજદેજરદી સને ૧૨૪૮ માં રોજ ૯ મો માહા ૧૨ મો શેહેનશાહીને દીને અનજુમનને ખરચે નવેસરથી બાંધી છે.

જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલા દુખમાંઓની ટીપ.

મુંબઇ મધેનાં દુખમાંઓ.

કોણે પરઠલા યાને બંધાવેલા.	રોજ	માહા	ય. સને	શે. કે ક.
૧—મોદી હીરજીભાઇ વાછાગાંધી	૧૯	૧	૧૦૩૯	શેનશાહી.
૨—માણેકજી નવરોજી શેઠના	૧૯	૧	૧૧૨૫	„
૩—મુંબઇની પારસી પંચાએતે બંધાવેલું	૨૬	૭	૧૧૪૮	„
૪—મનચેરજી જીવણજી રેડીમની	૩	૧૨	૧૧૫૫	„
(આ દોખમું પોતાનાજ ઉપીયોગ સારૂ એવાએ બાન્યુ હતું)				
૫—દાદાભાઇ નોશેરવાન.. (પોતાની વાડીમાં)	૧૬	૮	૧૧૬૭	કદમી.
(આ દાખમું ફકત દાદીશેઠના કુટુંબીઓને માટે છે)				
૬—ફરાંમજી કાવશજી બનાજી	૫	૯	૧૨૦૧	„
૭—કાવશજી એદલજી બીશની	૧૨	૮	૧૨૧૩	શેનશાહી.

દેશાવરો ખાતેનાં દુખમાંઓ.

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ	માહા	ય. સને	શે. કે ક.
૧—અંકલેશર	નરસંગ ધનપાલ (હાસોટવાલા)			...	શેનશાહી.
૨—અંકલેશર	પેશતનજી બમનજી વાડીઆ	૧૯	૬	૧૧૭૯	„
૩—અજમેર	અનજુમને બંધાવેલું	૨૬	૬	૧૨૫૭	„
૪—અબુરોડ	મોટાભાઇ બી. કંટરાકટર ને અંજુમન મલીને	૧	૭	૧૨૫૮	„
૫—અમદનગર	અમદનગરની અનજુમને બંધાવેલું	૧૮	૬	૧૧૯૬	„
૬—અમદનગર	જરથોસતી અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૪	૧૨૧૧	„
૭—અમદાવાદ	અમદાવાદની અનજુમને બંધાવેલું	૨૫	૮	૧૨૧૨	„
૮—અમદાવાદ	સર જમશેદજી જીજીભાઇ નાઇટ	૨૩	૮	૧૨૧૯	„
૯—અમદાવાદ	અનજુમને બાંધેલું.	૧૮	૬	૧૨૩૫	„
૧૦—અમરોલી	અનજુમને બાંધેલું.	૩૦	૬	૧૨૨૭	„
૧૧—આલપાઇ	નવરોજી કાવશજી નારીએલવાલા			...	„
૧૨—આકોલા	અનજુમને બાંધેલું.	૩	૬	૧૨૬૪	„
૧૩—ઇગતપુરા	અનજુમને બાંધેલું.	૧૬	૯	૧૨૫૪	„
૧૪—ઇંદોર	અનજુમને બાંધેલું.	૧૫	૬	૧૨૬૭	„
૧૫—ઉદવારા	ઉડવારાની અનજુમને બંધાવેલું.	૨૪	૭	૧૦૬૬	„
૧૬—ઉદવારા.	પેશતનજી ખરશેદજી મોદી	૨૯	૭	૧૨૦૦	„
૧૭—ઉરન	જરથોસ્તી અનજુમને બંધાવેલું.	૨૩	૪	૧૨૭૧	„
૧૮—એડન	અનજુમને બાંધેલું	૧૩	૧૨	૧૨૩૫	„
૧૯—એડન	મેરવાનજી શોરાબજી ખરેઘાત	૭	૭	૧૨૧૬	„
૨૦—એલાવ	અનજુમનના ઉગરાતથી	૨૭	૭	૧૨૬૮	„
૨૧—ઔરંગાબાદ	વીકાજી અને પેશતનજી મેરજીભાઇ	૧૫	૪	૧૨૧૨	„
૨૨—કરંજ	દીનબાઇ તે પુંજીઆજી મનાજીની વીધવા	૨૪	૩	૧૧૯૮	„
૨૩—કરાંચી	હોરમજી દાદાભાઇ ઘડીઆલી	૩૦	૪	૧૨૧૭	„

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ	માહ	ય. સને	શો. કે ક.
૨૪–કરાંચી	કરાંચીની અનજુમનને ખરચે	૧૯	૯	૧૨૪૪	શેનશાહી.
૨૫–કલકતા	નવરોજજી શોરાબજી ઉમરીગર	૨૭	૪	૧૧૯૧	,,
૨૬ ,,	કલકતાની જરથોસ્તી અંજુમન	૨૧	૭	૧૨૮૧	,,
૨૭–કલીઆણી	નવાજબાઇ તે નશરવાનજી મોદીની વીધવા	...		૧૧૬૦	,,
૨૮–કલીઆણી	નવરોજી બાલાભાઇ કલીઆણીવાલા	૧૫	૭	૧૨૫૫	,,
૨૯–કુડીઆણાં	અનજુમનને ખરચે	૬	૩	૧૨૬૫	,,
૩૦–ખંબાત	હીરજી આસા ...			...	,,
૩૧–ખંબાત	પેશતનજી ખરશેદજી મોદી	૨૯	૭	૧૧૯૫	,,
૩૨–એરગામ	મોતીબાઇ તે આ૦ બ૦ જ૦ મુલાની વીધવા	૫	૯	૧૨૫૧	,,
૩૩–ગનદેવી	ગંદેવીની અનજુમને બંધાવેલું	૧૯	૧	૧૦૯૪	,,
૩૪–ગનદેવી	અનજુમનના ઉધરાણાથી બાંધેલું	૪	૭	૧૧૫૯	,,
૩૫–ગનદેવી	જમશેદજી નાનાભાઇ ગજદર–સપલાના	૧૯	૭	૧૧૮૬	,,
૩૬–ગનદેવી	ગંદેવીની અનજુમને બંધાવેલું	૨૦	૭	૧૨૩૯	,,
૩૭–ચીકલી	અનજુમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું	૧૩	૬	૧૨૪૨	,,
૩૮–જાલના	અનજુમનનાં ઉધરાણાથી બાંધેલું	૪	૮	૧૨૪૦	,,
૩૯–તવરી	અનજુમનના ઉધરાણાથી બાંધેલું	૨૯	૭	૧૨૩૩	,,
૪૦–તારાપોર	દોરાબજી ફરદુનજી લશકરી			...	,,

(આ દોખમું ફાટી જવાથી પડત પડયું છે)

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ	માહ	ય. સને	શો. કે ક.
૪૧–તારાપોર	અનજુમનના ઉધરાણાથી બાંધેલું	૨૭	૬	૧૨૩૫	,,
૪૨–થાણા	કાવશજી તથા દોરાબજી રૂશતમજી પટેલ	...		૧૧૪૯	,,
૪૩–થાંણા	રૂશતમજી કાવશજી પટેલ	૧૯	૭	૧૨૧૨	,,
૪૪-દ૦ હેદરાબાદ	વીકાજી તથા પેશતનજી મેરજીભાઇ	૨૦	૧	૧૨૦૯	,,
૪૫–દમણ	માણેકબાઇ તે જમશેદજી બેરામજી લશ્કરીની વી.	૧૩	૮	૧૨૦૦	,,
૪૬–દવીએર	અનજુમનના ઉધરાણાથી બાંધેલું	૧૩	૪	૧૨૦૮	,,
૪૭–દીવ ...	જાંહાંગીરજી નશરવાનજી વાડીઆજી	૧૧	૬	૧૨૦૨	,,
૪૮–દીશા ...	અનજુમનનુ બાંધેલું			...	,,
૪૯–દેવલાલી	બેરાંમજી નાનાભાઇ મીસતરી	....		૧૨૪૯	,,
૫૦ ,,	અનજુમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું	૧૯	૩	૧૨૭૭	,,
૫૧–નવસારી	માંણેક ચાગા આશા	...		૯૦૦	,,
૫૨–નવસારી	માણેકજી નવરોજી શેઠના	૧૧	૪	૧૧૧૬	,,
૫૩–નવસારી	હોરમજજી મનચેરજી કેરાંવાલા (ભાભા)	૪	૬	૧૧૯૨	,,
૫૪–નવસારી	નશરવાનજી રતનજી તાતા	૨૦	૬	૧૨૪૭	,,
૫૫–નારગોળ	માણેકજી નવરોજી શેઠના	...		૧૧૧૫	,,
૫૬–નારગોળ	મનચેરજી ખુરશેદજી શેઠના	...		૧૧૩૬	,,
૫૭–નારગોળ	અનજુમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું	૧૫	૯	૧૨૫૭	,,
૫૮–પુણા	સોરાબજી રતનજી પટેલ	૨૯	૭	૧૧૯૪	,,
૫૯–પુણા	પુણાંની અનજુમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું	૩૦	૭	૧૨૦૪	,,
૬૦–પારડી	અનજુમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું	૨૦	૯	૧૨૫૦	,,

ઠેકાણું	કોણે પરકેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ	માહા	ય. સને	શૈ. કે ક.
૬૧–બદનેરા	...અનજુમનના ઉઘરાણાથી બાધેલું... ...	૬	૭	૧૨૬૨	શૈનશાહી.
૬૨–બાલાપુર	...વીકાજી તથા પેશતનજી મેરજીભાઈ... ...	૨૮	૭	૧૨૦૮	,,
૬૩–બીલીમોરા	..રૂશતમજી બમનજી બાટલીવાલાના ધણીઆંણી	૬	૩	૧૧૭૧	,,
૬૪–બીલીમોરા	..અનજુમને બંધાવેલું	૯	૭	૧૨૪૯	,,
૬૫–ભરૂચ	......પેશતનજી ભરૂચવાલા	...		૬૭૮	,,
૬૬–ભરૂચ	......અનજુમને બંધાવેલું	...		૧૦૨૩	,,
૬૭–ભરૂચ	......અનજુમનના ઉઘરાણાથી બાધેલું	૧૯	૩	૧૨૦૩	,,
૬૮–ભુસાવલ	...અનજુમને બંધાવેલું	૨૯	૪	૧૨૫૮	,,
૬૯–મહુવા	......માણેકજી જીજીનાં	૭	૮	૧૨૦૨	,,
૭૦–મહુવા	......અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૪	૧૨૫૯	,,
૭૧–મઉ	........અનજુમનનાં ઉઘરાણાથી બાધેલું	૨૧	૮	૧૨૦૯	,,
૭૨–માંડવી	......અનજુમનને ખરચે	૪	૪	૧૧૯૯	,,
૭૩–રાજકોટ	...કાવશજી દીનશાહ એડનવાલા અને અનજુ. મળીને	૧૨	૪	૧૨૭૦	,,
૭૪–રાંદેર	......શે૦ મં. રેડીમની, હી. રેડી૦, રૂ૦ નાદ૦, મલીને	૨૨	૮	૧૧૫૬	,,
૭૫–રાંદેર	......અનજુમનના ઉઘરાણાથી બાધેલું	૨૯	૬	૧૨૨૧	,,
૭૬–લાનોલી	...અનજુમનના ઉઘરાંણાથી બાધેલું	૨૦	૫	૧૨૭૨	,,
૭૭–વરોદરા	...અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાધેલું	૭	૯	૧૨૧૧	,,
૭૮–વલશાડ	...વઇઆરવાલાના ખાનદાંનીઓએ	...		૧૧૨	,,
૭૯–વલશાડ	...અનજુમનના ઉઘરાણાથી બાધેલું	૧૭	૪	૧૧૪૬	,,
૮૦–વલશાડ	...અનજુમનના ઉઘરાણાથી બાધેલું	૨૮	૬	૧૨૧૬	,,
૮૧–વલશાડ	...મરહુમ ધનજીભાઈ ભુરાભાઇના કુટુંબીઓ ...	૪	૭	૧૨૭૭	,,
૮૨–સુનધડવ્યારા	...અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૫	૧૨૩૨	,,
૮૩–સુમારી	...રતનજી માણેકજી એંટી...	૧૬	૨	૧૧૭૩	,,
૮૪–સુરત–ઉદના	...ભગરીઆ મોબેદોને સારૂ અનજુમને બાધેલુ	૨૬	૬	૧૨૫૩	,,
૮૫ ,, ઉમરવાડા	...નાનાભાઇ પુંજીઆજી	...		૧૦૩૬	,,
૮૬ ,, ,,	અનજુમનના ઉઘરાણાથી બાંધેલું... ...	...		૧૧૦૩	,,
૮૭ ,, ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાધેલું... ...	૨૮	૮	૧૧૪૦	,,
૮૮ ,, ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાણાથી બાંવેલુ	૫	૫	૧૧૯૭	,,
૮૯ ,, ઉમરા	.....અનજુમનનાં ઉઘરાણાથી બાંધેલું ...	૫	૭	૧૨૦૧	,,
૯૦ ,, ભરથાણા	...અનજુમનના ઉઘરાણાથી બાધેલું ...	...		૧૦૯૫	,,
૯૧ ,, ,,	અનજુમનના ઉઘરાંણાથી બાંધેલું... ...	૮	૩	૧૧૩૪	,,
૯૨ ,, ,,	અનજુમનનાં ઉઘરાણાથી બાધેલું... ...	૫	૫	૧૧૯૬	,,
૯૩–સતારા	...અનજુમનનાં ઉઘરાંણાથી બાધેલું... ...	૨૦	૭	૧૨૧૬	,,
૯૪–સોલાપુર	...વીકાજી અને પેશતનજી મેહરજીભાઇ ...	૭	૫	૧૨૧૨	,,

જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલી ધરમશાળાઓની ટીપ.

મુંબઈ મધેની ધરમશાળાઓ.

ઠેકાણાં.	કોણે બંધાવેલી	રોજ	માહા	ય. સને
કરેલવાડી	...મેરવાનજી ફરામજી પાડે	૧૬	૬	૧૨૩૫
ચોપાટી (ઇરાંણીઓ સારૂ).	ખરશેદજી અરદેશર દાદીશેઠના બેશીઓ ...	૧૨	૨	૧૨૨૨
,, ,,	સર કાવશજી જહાંગીર સી. એસ. આઇ. ...	૨૮	૯	૧૨૪૧
,, આંધલા, લુલા જરથોસ્તી સારૂ	ફરદુનજી શોરાબજી પારખના સાહેબજાદાઓ (૧)	૧૫	૭	૧૨૧૪
ચોપાટી	...ખરશેદજી કાવશજી બનાજી			૧૨૦૪
ભાયખલા	...સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ... ...	૧૬	૮	૧૨૧૬
ગરાંટરોડ	...રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ			...
વાદરે	...માણેકજી જીનાભાઇ	૧૦	૬	૧૨૧૮

દેશાવરો ખાતેની ધરમશાળાઓ.

અંકલેશર	...મેરવાનજી હોરમજી ફરેજર (૨)			૧૨૧૮
અજમેર	...મનચેરશાહ નસરવાનજી રૂશતમફરામના (૩)...	૧૭	૪	૧૨૭૧
અમદનગર ...	...ખાન બહાદુર પેશતનજી સોરાબજી	૧૩	૪	૧૨૨૮
અમદાવાદ ...	...મનચેરજી સોરાબજી કરંજવાલા	૨૩	૪	૧૨૧૮
અમદાવાદ ...	...શોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇ	૧૩	૫	૧૨૩૩
અમદાવાદ ...	...ખાન બહાદુર નવરોજી પેશતનજી વકીલ ...	૮	૪	૧૨૬૩
અડાજણ	... ખા૦ બા૦ પેશતનજી શોરાબજી પુણેવાલા ...	૨૦	૮	૧૨૨૯
અલીબાગ	...હીરાજી હોરમજી બારીઆ.	૨૦	૧૧	૧૨૪૨
આંકોલા	...વીકાજી પેશતનજી મેહરજી (૪)			૧૨૦૮
આમોદ	...કાવશજી માણેકજી મોદી			૧૨૪૧
એડન	...મેરવાનજી સોરાબજી ખરેઘાટ	૭	૭	૧૨૧૬
ઇછાપોર	...પાલણજી, કાવશજી ધનજીભાઇ પાંઉવાલા			૧૨૧૭
ઇછાપોર	...પીરોજબાઇ તે મરહુમ દા૦ મા૦ વાછાની વીધવા	૮	૭	૧૨૪૫
ઊદવાડા	...રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ	૧૭	૫	૧૨૩૯
ઊદવાડા	.. દીનશાહ દોરાબજી મીસતરી	૨૭	૪	૧૨૭૦
ઉદવાડા-સ્ટેશન આગલ	...જમશેદજી શોરાબજી એંટી...	૮	૯	૧૨૭૦
,, ,,	મરહુમ નવરોજી માણેકજી વાહાડયાની ઇસ્ટેટના ટ્રસ્ટીઓ	૧૨	૧૧	૧૨૮૧

ઠેકાણું.	કોણે બંધાવેલી.	રોજ	માહા	ય. સને
ઓરપાડ	...ખરશેદબાઇ તે મરહુમ એરવદ માણેકજી પાલનજી હોમજી કરંજીઆના વીધવા ...	૨૫	૧૦	૧૨૬૪
કચ્છ ભુજ... ...	...ખા૦ બા૦ પેસતનજી શોરાબજીએ પોતાના બેહેશતનશીન પુત્ર કુવરજીની યાદગારી માટે.	૨૬	૧	૧૨૭૩
કલકતા	...મરહુમ માણેકજી રૂશતમજી બનાજીની યાદગારીમાં અનજુમનના ઉઘરાણાથી બાંધેલી ...	૧૦	૭	૧૨૭૮
કવીકટ	...હોરમશજી બમનજી વાહડીઆ			૧૧૯૩
કુંડીઆના	...સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ	૨૭	૧૧	૧૨૬૫
ખંડાલા	...સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ			૧૨૦૮
ગેરગાંમ	...અનજુમનના ઉઘરાંણાથી	૧૧	૨	૧૨૫૫
ગંદેવી	...નવરોજી જમશેદજી વાહડીઆ	૭	૯	૧૨૧૮
જાંહાંગેરડી ...	...પેશતનજી ખરશેદજી કામા...	૧	૧૨	૧૨૦૦
દમણ	...રતનબાઇ તે હોરમજી મનચેરજી કામાના વીધવા ...			૧૨૧૫
દંતોરા	...અરદેશર દાદાભાઇ દાદીશેઠ			૧૧૭૪
દેહણું	...મનચેરજી તથા બમનજી માણેકજી ભંડારા			૧૧૯૮
નવસારી—નોસરવાનબાગ	...આ૦ નશરવાંનજી ખરશેદજી કાંગા... ...	૧૯	૮	૧૨૩૭
નવસારી	... નવાજબાઇ તે કુંવરજી હો. ભાભાની ધણીઆણી	૧	૯	૧૨૨૫
નાગપોર	...બીલીમોરીયા બ્રધરસ.	૨૫	૪	૧૨૭૬
પારડી	...પેશતનજી બમનજી વાહડીઆજી			૧૧૫૮
,, ...	...હોરમશજી ગાડાભાઈ	૧૭	૯	૧૨૫૦
પાહારી	...ફરાંમજી નશરવાનજી પટેલ			૧૨૧૯
પુણાં—ભવાંની પેંટ	...ખાન બહાદુર પેશતનજી શોરાબજી	૨૮	૭	૧૨૨૭
પુણા—સ્ટેશન આગળ	...હોરમજી શોરાબજી તાડીવાલા	૧૯	૧	૧૨૨૯
પુણાં—કાંપ	...મુંબઇવાલા નવ૦ ગીશતા તથા શાપુ૦ શુબેદાર ...			૧૧૯૪
પોરબંદર—જુના ઓખીરાગામ..	હીરજીભાઈ નવરોજી વાડયાએ પોતાના ધણીઆણી રતનબાઈની નઇયતે	૧૬	૯	૧૨૭૭
બીલીમોરા	...રૂશતમજી મેરવાંનજી બીલીમોરયા	૧૬	૧૦	૧૨૧૩
બાગવા ગાંમ ...	...એદલજી ફરાંમજી આલબલેશનાં શાહેબજાદા... ...			...
ભરૂચ—જમશેદ બાગ	...જમશેદજી હોરમજી લાકડાંવાલાના બેહીઓ ...	૨૭	૬	૧૨૫૨
ભરૂચ—કોટમાં ...	...મેરવાનજી હોરમજી ફરેજર	૧૯	૧	૧૨૧૩
ભરૂચ—કાંઠાપર ...	...રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ			૧૨૩૫
ભરૂચ—બહારકોટ ...	...મેરવાંનજી હોરમજી ફરેઝર			૧૧૯૨
ભાઠાં—ગાંમ... ...	...માણેકજી દોરાબજી બુચર			૧૨૪૯
ભેશાંણ	...આવાંબાઇ તે કા. બેજ. આલબલેશનાં ધણીઆણી	૨૮	૬	૧૨૫૩
મઉ	...ભીખાઇજી નવરોજી બોરીની નઇએતે ...	૧૭	૨	૧૨૫૮
મહાબલેશ્વર... ...	...ફરામજી નશરવાંનજી પટેલ			૧૨૨૮
મહાબલેશ્વર—મેહેરા ગાંમ	...ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ			૧૨૨૮

ઠેકાણું.	કોણે બંધાવેલી	રોજ	માહા	ય. સને
મહુવા—માણેકવાડી	અરદેશર ભીખાજી પટેલ	૧૭	૨	૧૨૮૦
માંડવી—જીલ્લા સુરત	અરદેશર ભીખાજી પટેલે પોતાના મરહુમ ધણીયાણી રતનબાઇના પુણ્ય માટે	૮	૫	૧૨૮૦
રાંદેર	હોરમજજી માણેકજી માજુ			૧૨૦૮
વડોદરા કાંપ	એરાંમજી નશરવાંનજી શીરવઇ તથા બીજાઓ	૨૦	૨	૧૨૩૮
વલસાડ	નવરોજી પેશુતનજી કાપડીઆ	૨૬	૪	૧૨૪૯
વલસાડ	મોટાભાઇ શાપુરજી	૧૬	૯	૧૨૧૯
વસાઇ	દાદાભાઇ તથા મનચેરજી પેશતનજી વાહડીઆ			૧૨૦૫
વસાઇ	લવજી શેરાબજી લાકડાવાલા	૧	૩	૧૧૫૮
વસાઇ—દંતોરા	અરદેશર દાદીભાઇ			૧૧૭૫
વસાઇ—ગોરબંદર	નવરોજી જમશેદજી વાહડીઆ			૧૧૯૮
સંજાણ	વીકાજી મેહેરજી			...
શીકંદરાબાદ	એદલજી શેરાબજી ચીનાઈ	૧૬	૫	૧૨૫૮
શીગનપોર	માંણેકજી રતનજી શીગનપોરીઆ	૧	૧૨	૧૨૪૧
સુમારી—કરારી બંદર	ફરદુનજી શેરાબજી પારખ			૧૨૦૮
સુરત—શાએન	ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ			...
સુરત—સ્ટેશન આગળ	ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ	૧૩	૩	૧૨૩૪
સુરત—ગોપીપુરે	જાંગીરજી નશરવાનજી વાહડીઆ	૧	૭	૧૨૧૦
સુરત—નાનપરે	કાવશજી રૂશતમજી તમનાની નઇએતે	૨૫	૧૦	૧૧૮૮
સુરત—નાનપરે	મેરવાનજી હોરમજી ફરેજર	૨૪	૧૧	૧૨૧૪
સુરત—રૂસતમપરે	એદલજી દાદાભાઇ શુખીઆ [વારેશો ફરીથી]			૧૨૩૩
સુરત—શયદપરે	બીમજીભાઇ રતનજી એંટીની નઇએતે			૧૧૬૮
સુરત—શીંધીવાડ	આ૦ મનચેરજી ખુરશેદજી શેઠના	૬	૧	૧૧૩૧
સુરત—આમોદ	કાવશજી માણેકજી મોદી			૧૨૪૦
સોલાપુર—કામા હાલ	હોરમજી દોરાબજી કામા—અનજુમન મલીને	૩૦	૭	૧૨૫૮

(૧) આ ધરમશાળા પહેલવેહેલી યઝદેજરદી સને ૧૨૧૪મા મરહુમ શેઠ ફરદુનજી સોરાબજી પારખના સાહેબજાદા આએ બેહુસતનશીન બાઈ પીરોજબાઇ તે શેઠ જમશેદજી ફરદુનજી પારખના ધણીઆણીના પુણને માટે બધાવી પારસી પંચાયતના ટ્રસ્ટીઓના સ્વાધીનમા આપી હતી તે પછી સને ૧૨૩૩ મા શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખે પોતાને ખરચે એ ધરમશાલાની ઉપર માલ બંધાવી કેટલાક ફેરફાર કરાવી આપ્યા હતા

(૨) આ ધરમશાળા અંકલેશરવાલા શેઠ પેસતનજી નશરવાનજીની કંપનીએ સને ૧૨૪૩ મા ફરીથી બંધાવી છે.

(૩) આ અજમેરની ધરમશાળા શેઠ મનચેરશાહ ન૦ રૂશતમફરામનાએ નવેસરથી બધાવીને એવણના મરહુમ બેટા ફરામરોઝની બારમાં વરસની બાજ રોજ ૧૮ મો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૮૦ ને દીને પડી તે દીવસે ખુલ્લી મેલી હતી.

(૪) આ ધરમશાળા પુરાણી થવાથી અને વશતીની જગોથી દુર પડવાથી આકોલાના આ૦ સં૦ ટ કમીશનર દશતુરજી સાહેબ બમનજી જામાશપજી જામાશપઆશાનાએ આગેવાની લઈ લોકોના ઉધરાતથી ફંડ એકઠુ કરીને જુની ધરમશાળાનો કાત ઉખેડી લાવી વશતીની નજદીકની જગોપર રોજ ૨૫ મો માહા ૧ લો સને ૧૨૫૦ યજદેજરદીને દીને આ ધરમશાળા નવેશરથી બાધી છે.

જરથોસ્તીઓનાં જાહેર વપડાસનાં મકાનોની ટીપ.

મુંબઇ મધેનાં જાહેર વપડાસનાં મકાનો.

	રોજ	માહા	ય. સને
આલબલેશ બાગ—ગીરગામ—શેઠ એદલજી ફ્રાંમજી આલબલેશનાં વારેસો ...	૨૨	૧	૧૨૩૮
એલાહી બાગ—પાયધોની—સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બારોનેટ	૨૪	૫	૧૨૦૮
કામા બાગ—ન્યુ ચરનીરોડ—શેઠ પાલણજી ખરશેદજી કામા	૧૭	૯	૧૨૩૮
ફ્રામજી કાવસજી ઇનિશટીટયુટ—ધોબીતલાવ—શેઠ ફ. કા. ના કે૦ ખેશી ને મીત્રો મળીને	૨	૬	૧૨૩૧
બાલીવાલાની વાડી—ખેતવાડી—શેઠ શાપુરજી મનચેરજી બાલીવાલા	...		...
માણેકજી શેઠની વાડી—કોટ—શેઠ માણેકજી નવરોજી શેઠના	...		૧૧૯૧
શેઠ પાલનજી દોરાબજી મેહેરજીનુ મકાન—બાહારકોટ	૧૧	૯	૧૨૧૪
મેરવાંન બાગ—(કોલાબા પારસી સેનીટરીયમ) શેઠ મેરવાનજી ફ્રામજી પાંડે...	૧૩	૩	૧૨૩૫
હોરમજ બાગ—ખેતવાડી—શેઠ કાવશજી હોરમજી સરાફ	૨૬	૧૦	૧૨૪૧
શેઠ હોરમજી પેશતનજી બાટલીવાલાની વાડી—ખેતવાડી...	૧૯	૧૧	૧૨૩૩
શેઠ નસરવાનજી માણેકજી પીટીટ વીધવા આશરમ—મોદીખાના	૬	૮	૧૨૬૧
બાઈ હમાબાઈ માણેકજી નશરવાનજી પીટીટ વીધવા આશરમ—કરેલવાડી ...	૨૭	૪	૧૨૬૮
(ઉપલાં બે આશરમો બાઈ દીનબાઈ નશરવાનજી પીટીટે બાંધેલાં)			
શેઠ ફ્રામજી દીનશાહ પીટીટ પારસી સેનેટરીયમ—ખંબાલા હીલ—મરહુમ શેઠ ફ્રામજી દીનશાહ પીટીટની પોતાની પુંજીમાંથી...	૧૨	૫	૧૨૭૧
ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેઠાણોના ફંડ હસ્તકના જુદાં જુદાં મકાનો—તારદેવ. ...	...		...
ઉપલા ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેઠાણોના ફંડ હસ્તકના જુદા જુદા મકાનો—ગીલડર સ્ટ્રીટ	...		...
ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલડીંગ સોસાયટી તરફથી જુદી જુદી બંધાયલી સસ્તા ભાડાની ચાલીઓ—ગીલડર સ્ટ્રીટ	૧૬	૫	૧૨૭૭
ઉપલી ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલડીંગ સોસાયટી હસ્તકની શેઠ બમનજી હોરમજી જનરલનાની જગાપર બંધાયલી ચાલીઓ—ગોલનજી હીલ—પરેલ	૧૯	૮	૧૨૮૧
ગરીબ જરથોસ્તીઓ માટે સસ્તાં ભાડાંની ચાલી—મરહુમ શેઠ નવરોજી ધનજીભાઈ ગોલવાલાની પુંજીમાંથી તરસ્ટીઓએ—ખેતવાડી ૮ મી ગલી	૧૧	૭	૧૨૮૩

દેશાવરો ખાતેનાં જાહેર વપડાસનાં મકાનો.

અંદેરી—શેઠ અરદેશર બીખાજી પટેલે પોતાના મરહુમ ધણીયાણી રતનબાઇના પુણ માટે દરેહમેહરને લગતું સર અવસરે વાપરવા બંધાવેલું મકાન ...	૨૩	૧૧	૧૨૮૦
અમદાવાદ—સેનેટરીયમ—શેઠ રૂસતમજી જેહાંગીરજી વકીલે પોતાના પીતાના પુન માટે.	૨	૧૨	૧૨૭૫
,, જાહેર હોલ—ખા૦ બા૦ નવરોજી પેસતનજી વકીલ સી. આઈ. ઈ. ...	૯	૫	૧૨૭૭
આંકોલા—કુવર હાલ—શેઠ જમશેદજી પેશતનજી દસ્તુરે પોતાના મરહુમ માતાજી બાઇ કુવરબાઈના પુણ માટે	૨૬	૨	૧૨૬૮
ઇનડોર—કુવર હાલ—શેઠ હોરમજી માણેકજી ભમગરા	૨૭	૧૧	૧૨૫૨
ઉતાકામન્ડ—જાલ ફીરોજ હોલ—શેઠ ફીરોઝ મનચેરજી કલબવાલાએ પોતાના દીકરાના પુણ માટે	૧	૬	૧૨૭૬
ઉરન—શેનેટરીયમ—ખા. બા. હોરમજી માણેકજી બીવંડીવાલાએ પોતાના માતપીતાના પુણ માટે	૫	૩	૧૨૭૧
કરાંચી—જાંહાંગીર બાગ—શેઠ જાંગીરજી જમશેદજી રાજકોટવાળાનાં વારેસો...	૨૬	૧૧	૧૨૫૭

રોજ માહ ય. સને

કરાંચી- મરહુમ શેઠ સોરાબજી એરામજી કંટ્રાકટરની યાદમાં કરાંચીની ઝોરાસ્ટ્રીયન
કલબના કમપાઉંડમાં બંધાયલો બંગલો ૨૭ ૧૧ ૧૨૭૮

,, ખરશેદબાઇ કાતરક પારસી હોમ–શેઠ કાવશજી હોરમજી કાતરકે પોતાના
મરહુમ ધણીયાણીની યાદમાં બંધાવેલી સસતા ભાડાંની ચાલી ... ૯ ૯ ૧૨૮૦

કવેતા–બાનુ થીઓસોફીકલ હોલ ઓફ કવેટા–ખાં૦ બાં૦ બરજોરજી દોરાબજી
પટેલ સી. આઇ ઇ. એ પોતાના મરહુમ બેટી બાનુ ગોશસ્પની યાદગારી માટે ૧૨૮૧

ખંડાલે–ગરીબ જરથોસ્તીઓને હવા ખાવા માટેના બંગલા–શેઠ જહાંગીર રૂશતમજી
મોદીએ પોતાનાં માતાજી બાઈ રતનબાઇનાં પુણ માટે બંધાવેલા તથા બીજા
સખી જરથોસ્તીઓનાં ઉગરાટથી શેઠ જાંગીર એરાંમજી મરજબાંને બાંધેલાં.. ... ૧૨૬૫

ખેરગામ–બાઇ મોટીબાઈ હોલ-મોટીબાઈ તે મરહુમ શેઠ બ. જ. મુલ્લાંના વીધવા.. ૨૦ ૧૨ ૧૨૬૧

જાહંબોરડી–શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ પારસી શેનેટરીઅમ... ... ૩ ૭ ૧૨૬૫

તારાપોર–મરહુમ શેઠ મેરજી૦ કુ૦ તારાપોરવાલાની યાદગારી માટે બંધાયલું મકાન.. ૧૯ ૧ ૧૨૭૨

તીથલ–(વલસાડ નજદીક)–સેનેટરીયમ–મરહુમ સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ
બારોનેટના બેટીઓએ (એ ઉપરાંત બીજા જુદા જુદા સખી જરથોસ્તીઓએ
બંધાવેલા બલોકો છે) ૮ ૮ ૧૨૭૮

દેવલાલી–મરહુમ ડા૦ કેખશરૂ નશ૦ બાહાદુરજીની યાદગારી માટે બંધાયલી શેનેટરીયમ ૫ ૧૨ ૧૨૭૧

,, શેઠ નશરવાનજી જમશેદજી કુપર કોનવેલેસંટ હોમ–શેઠ રતનજી જમ-
શેદજી દુબાશે પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ નશરવાનજીના પુણ માટે ... ૧૦ ૯ ૧૨૭૩

,, સેનેટરીયમ-શેઠ બાપુજી દોરા. દારૂવાલાએ પોતાના મરહુમ માતપીતાની નઈયતે ૧૯ ૧ ૧૨૭૯

,, બાઈ શીરીનબાઇ રૂશતમ કે૦ ઇરાનીએ પોતાના મરહુમ ભરથારની
યાદમાં બંધાવેલું સર અવશરે વાપરવાનું મકાન ૧ ૮ ૧૨૮૧

નવસારી–સોરાબ બાગ–એરવદ કાવસજી સોરાબજી ભેદવાર ૧૪ ૫ ૧૨૩૮

,, ખરશેદવારી–ખરશેદજી ટેમુલજી દેશાઇ ... ...

,, તેની પાસેની જમનશાળા–સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બારોનેટ ... ૨૦ ૬ ૧૨૨૨

,, કાઉસ બાગ–શેઠ કાવશજી માણેકજી તાતાના છોકરાઓ ૮ ૬ ૧૨૪૬

,, જમશેદ બાગ–સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બારોનેટ... ... ૨૦ ૬ ૧૨૧૯

,, નવાજબાગ–શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઇ મેહતાએ પોતાના માતપીતાના પુણ માટે ૧૩ ૮ ૧૨૬૯

,, એરામજી નશરવાનજી સીરવઇ હોલ–શેઠ એરામજી નશરવાનજી સીરવઇ.. ૧૫ ૨ ૧૨૭૯

પેન–જીલ્લા કોલાબા–હોમી લોજ–ખાં૦ બાં૦ હોરમજી માણેકજી ભીમડીવાળા... ... ૧૨૭૭

પુણા–નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ હોલ ૬ ૪ ૧૨૬૧

,, ફ્રવરદેગાન હોલ–શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એદનવાલાએ પોતાના મરહુમ
ધણીયાણી બાઇ ડોશીબાઈના પુણ માટે ૪ ૧૨ ૧૨૭૧

બદનેરા–શેઠ શોરાબજી નશરવાનજી કામાએ પોતાના ધણીયાણી બાઇ ગુલબાઇના
પુણ માટે બાંધેલું ધરમનું મકાન ૧૯ ૧૧ ૧૨૭૩

બીના–મરહુમ શેઠ એરામજી નવરોજી ઝવેરીના પુણ માટે મરહુમના વીધવા બાઇ
નવાજબાઇએ તથા બેટા શેઠ નાનાભાઇએ બાંધેલો હોલ ૪ ૬ ૧૨૮૦

બીલીમોરા–તાતા બાગ–શેઠ મનચેરજી શાપુરજી તાતાએ પોતાના મરહુમ બાવા
શાપુરજી કુ. તાતાના પુણ માટે ૨૯ ૬ ૧૨૮૧

	રોજ	માહ	ય. સને
બેલગામ–મરહુમ શેઠ રૂશતમજી દીનશાહજી મુલ્લાફીરોજના પુણ્ય માટે એવણના વીધવા બાઇ નવાજબાઇએ બાંધેલું ઉતારાનું ધરમનું મકાન ...	...	...	૧૨૭૨
ભરૂચ–સર શાપુરજી ભરૂચા હોલ અને રાયચંદ દીપચંદ લાયબરેરી–સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા ...	૧	૪	૧૨૮૧
,, બાઇ રતનબાઇ ધનજીશાહ મેરવાનજી ડાકટરનું શેનેટરીઅમ	૨૫	૬	૧૨૬૫
,, શેઠ ધનજીશાહ રૂશતમજી ઉમરીગરે પોતાના માતપીતાના પુણ્ય માટે સર અવશરે વાપરવા આપેલું મકાન ...	૧૧	૯	૧૨૭૮
બીમપોર–શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ શેનેટરીયમ	૬	૩	૧૨૬૪
,, શેઠ મનચેરજી પાલનજી કટરાકટરે પોતાની વાડીમાં બંધાવેલું હવા ખાવાનું મકાન ...	...		૧૨૮૦
ભુસાવલ–નાયગામવાળા હોલ–શેઠ નવરોજી પેસતનજી નાયગામવાળા તથા કંટ્રાકટરે પોતાના મરહુમ બેટી આલાંમાયના પુણ્ય માટે ...	૪	૧૦	૧૨૮૦
મદરાસ–ફરામજી હાલ-શેઠ અરદેશર ફરામજી ભમગરા તથા ભાઇઓએ પોતાના પીતાના પુણ્ય માટે ...	૬	૧૨	૧૨૭૫
,, મરહુમ શેઠ ફરદુનજી નશરવાનજી મજગામવાલાની યાદગારી માટે મદરાસની અનજુમને સર અવસરે વાપરવા બંધાવેલું મકાન ...	...		...
,, જાલ ફીરોઝ મેમોરીયલ બીલડીંગ–શેઠ ફીરોઝ મનચેરજી કલબવાલાએ પોતાના દીકરાના પુણ્ય માટે ...	૨૯	૫	૧૨૭૭
મોરા ગામમાં–દાદાભાઈ તથા કાવશજી પાલનજી ચઉનાનું મકાન ..	...		૧૨૫૬
રાવલપીંડી–મરહુમ નવાબ ખાં૦ બાં૦ ધનજીભાઇ ફકીરજી કામાડોર સી. આઇ. ઇ. ની યાદમાં એવણના ધણીયાણી બેગમ આવાંબાઇ તથા બેટા સોરાબજીએ સર અવસરે વાપરવા બંધાવેલું મકાન ...	૧૦	૮	૧૨૮૧
લેનોલી–બાઈ બીખાઈજી જહાંગીર હોરમજી મોદીનુ શેનેટરીઅમ	૧૪	૮	૧૨૬૬
,, ડાઇનીંગ હોલ–શેઠ કાવશજી દીનશાહ એદનવાલાના સાહેબજાદાઓ	૨૨	૯	૧૨૭૧
લંડન–ઈંગલંડના ઇમપીરીયલ ઇનસટીટયુટમાં બંધાવેલો 'ઇંડિયન કોનફરંસ હોલ'–સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીર રેડીમની બારોનેટ ...	૧૯	૯	૧૨૬૪
લંડનના વોકીંગ ખાને–વાહાડયા મોઝોલીયમ–ઑ. શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહાડયાના વારસો ...	૧૫	૧૦	૧૨૭૦
વલસાડ–બાઇ સુનાબાઇ જાહાંગીર ફ૦ ભમગરાએ પોતાના બેટા કેખશરૂના પુણ્ય માટે કીધા કામ કરવા બંધાવેલું મકાન ...	૧૫	૧	૧૨૮૧
શાંતાક્રૂઝ–બાઇ ધનબાઇ બેગમજી મે. મલબારીએ બંધાવેલા હવા ખાવાના મકાનો	...		૧૨૮૦
હજીરા–જીલ્લા સુરત–સેનેટરીયમ–મરહુમ શેઠ પાલનજી શેરીયારજી બાદનના છોકરાઓ એરવદો રૂશતમજી, ડોશાભાઇ અને માણેકજીએ બંધાવેલું ...	૧	૭	૧૨૮૦
હુબલી–હોરમજબાગ–શેઠો બરજોરજી માણેકજી પટેલ, બીખાજી બર. બારીયા, સો. હો. ભરૂચા અને બીરાદરો, તથા દોરાબજી માણેકજી પનવેલીવાલા મલી...	૬	૨	૧૨૭૮

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં પુસ્તકખાંના.

મુબઇ—કોટમાં–સર દીનશાહ પીટીટ મેડીકલ યુનીયન લાઇબરેરી–૧૮૮૩.
,, સર દીનશાહ પીટીટ ફરેંચ કલબનું પુસ્તકખાતું–૧૮૮૭.
,, જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ (ફ્રીરટ રીડીંગ રૂમ એ ડ લાઇબરેરીવાલુ) ઇનસ્ટીટયુટ.
,, મા૦ ખ૦ મેમોરીયલ લાઇબરેરી–એલેકઝાંનદ્રા નેટીવ ગરલ્સ ઇંગલીશ ઇનિસ્ટીટયુશનમાં.
ધોબીતલાવ–મરહુમ શેઠ માણેકજી લીમજીભાઇ હાતરીઆનુ પુસ્તકખાતું–અનજુમનનાં આતશ
કોલાબા–જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબરેરી–૧૮૮૬. [બેહેરામમાં.
ખેતવાડી–ધનજીભાઈ ફ્રામજી રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબરેરી–૧૮૯૦.
ગીરગામ–જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ લાઇબરેરી–૧૮૬૩. [લાઇબરેરી–૧૯૧૧.
ગીરગામ–શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતાવાલો સ્ટુડંટસ બ્રધરહુડનો રીડીંગ રૂમ અને
બાહારકોટ–જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ બાહારકોટ ઇમપરૂવમેંટ લાઇબરેરી–૧૮૬૯.
,, સર દીનશાહ પીટીટ કાંદાં મોહલા તથા ભરૂચા મોહલા લાઇબરેરી–૧૮૭૦.
,, મુલ્લાંફીરોજ કેતાબખાતું–દાદીશેઠના આતસબેહેરામમાં–૧૮૫૩.
દેશાવરે—અંકલેશ્વર–જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ અંકલેશ્વર લાઇબરેરી–૧૮૮૬.
અમદાવાદ–નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ગુજરાત કોલેજ લાઈબરેરી–૧૮૯૦.
એડન–એડન પારસી લાઇબરેરી–૧૮૭૦.
કલકતા–ધી ઓનરેબલ સર દીનશાજી મા૦ પીટીટ નાઇટ ઝોરાસ્ટ્રીઅન લાઇબરેરી–૧૮૮૯.
કાનાનોર–હીરજીભાઈ મનચેરજી માલેગામવાલાને નામનું લાઈબરેરીનુ મકાન–૧૮૯૫.
કોતાહી–કોલંબો નજદીક–મનચેરજી ફ્રામજી ખાનનુ લાઇબરેરીનું મકાન–૧૯૦૭.
નવસારી–પેહલા દસ્તુર મેહરજીરાણા કેતાબખાતું–૧૮૭૨.
,, એનું મકાન–બાઇ માણેકબાઇ માણેકજી દસ્તુર બીલડીંગ–૧૯૦૬.
પુણા–કાવસજી દીનશાહ લાઇબરેરી–પુણાની ધી એલબરત એડવરડ ઇનિસ્ટીટયુટ સાથ
સને ૧૯૦૧ માં જોડી નાંખવામાં આવી છે.
,, ઉપલી લાઇબરેરી માટે કાવશજી દીનશાહ હોલ–૧૯૦૬.
બીલીમોરા–જાંગીર બમનજી પીટીટ નેટીવ જનરલ લાઇબરેરી–૧૮૮૨.
મહાબલેશ્વર–ઓનરેબલ શેઠ બમનજી પીટીટ નેટીવ જનરલ લાઇબરેરી–૧૯૦૨ [૧૯૦૯.
રાયપુર–શેઠ બેરામજી પેશતનજી કંત્રાકટરવાલુ બેરામજી આનંદ સમાજ લાઈબરેરીનું મકાન–
વડોદરા–નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ વડોદરા કેંપ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબિરેરી–૧૮૯૦.
સુરત–રૂસતમપરા રીડીંગ રૂમ અને દસતુર ખોરશેદ લાઈબરેરી–૧૮૬૮.
,, નાહનપુરા નેટીવ રીડીંગ રૂમ–૧૮૬૮.
,, ગોપીપુરા–દીનશાહ દોરાબજી મીસતરી લાઇબરેરી અને રીડીંગ રૂમ–૧૯૦૯.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં દવાખાનાં.

મુંબઇ મધેનાં ધરમનાં દવાખાનાં.

કોટમાં–શેઠ કાવશજી ધ૦ પાંઉવાલાનું—કોટનું ધરમનું લોકોના ઉઘરાટનું દવાખાનું.
કોટમાં–બાઇ દીનબાઇ પેશતનજી શાપુરજી ગઝદરનું અરધ ધરમનું દવાખાનું—૧૯૦૭.
કોટમાં–પારસી સુવાવડખાતું—અનજુમનને ખરચે—૧૮૯૫.
કોટ મેદાનમાં–શેઠ પેસતનજી હો૦ કામાવાલી, ઓરત અને બચાંઓ માટેની "કામા હાસપીટાલ" ૧૮૮૬.
ખેતવાડી–શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું ધરમનું દવાખાનું—૧૮૯૫.
ખેતવાડી–ડા૦ ફરામરોજ રતનશાહ પારખવાળી સ્ત્રીઓની હોસપીટલ અને સુવાવડખાતું—૧૯૦૯.
ગીરગામ–ડા૦ માણેક પી. કેરાંવાલાવાલી સ્ત્રીઓની હોસપીટલ અને સુવાવડખાતું—૧૯૧૦.

ગ્રાંટરોડ—સર દીનશાજી તથા શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટવાલું દવાખાનું. (અગાઉ માંડવી ચકલા સ્ટ્રીટમાં હતું.)
ચોપાટી—બાઈ જરબાઇ નવરોજી નશરવાનજી વાહડયાનું પ્લેગ હાસપીટાલનું મકાન—૧૯૦૬.
તારદેવ—ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં રેહેઠાણવાલી જગોપરનું શેઠ ધનજીભાઇ એદલજી આલબલેશને નામનું ધરમનું દવાખાનું—૧૮૯૯.
તારદેવ—બાઇ હીરાંબાઇ બેરામજી જીજીભાઇનુ ધરમનું દવાખાનું—૧૮૯૧.
તારદેવ—બેડમસ વાઇલી હાસપીટાલમા ખઇના દરદીઓ માટેનો 'નશરવાનજી મા૦ પીટીટ વાર્ડ'—૧૯૦૮.
,, ઉપલી બેડમસ વાઇલી હાસપીટાલમાં "મોટલાબાઈ વહાડયા ડીસપેનસરી"—૧૯૧૦.
તુરંભે—એદલજી ફરામજી આલબલેશ "લેપરસ હોમ"—રગતપીતની હાસ્પીટાલ.
ધોબીતલાવ—ડા૦ ખરશેદજી નશરવાનજી કરંજીઆવાળી આંખની હાસપીટાલ—૧૯૧૨ (એની અગાઉ અ. હો. વાહાડયાવાલી આંખની હાસપીટાલ હતી જે બ. દી. પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીટાલ સાથ જોડાઇ ગઇ છે.)
પરેલ—બાઇ સાકરબાઈ દીનશાજી માણેકજી પીટીટવાળી જાનવરોની હાસપીટાલ—૧૮૮૪.
પરેલ—સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ પેથોબેકટ્રીઓલોજીકલ લેબોરેટરી
પરેલ—લવજી વાહડયા ડીસપેનસરી—૧૮૬૫
મટુંગા—રગતપીતીઆઓ માટે જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ હાસપીટલ વારડ—૧૮૯૪.
માંડવી—બમનજી આલબ્લેશ ઓબસતેત્રીક હાસ્પીટાલ (સુવાવડખાનું)—૧૮૯૦.
મેહેમ—મોટલાંબાઈ જાહાંગીરજી વાહડીયાનું દવાખાનું.
ભાયખલા—ડા૦ હોરમજી માણેકજી માસીનાની હાસપીટાલ—૧૯૦૨.
ભાયખલા—ડા૦ જે. એન. બહાદુરજીવાલી પુવર મેન્સ આઈ કલીનીક યાને આંખની હાસ્પીટાલ—૧૯૦૮.
ભીંડીબજાર—જમશેદજી જીજીભાઇ હાસપીટાલ સને ૧૮૪૫ માં સ્થાપેલી.
એજ ઠેકાણે—સર કાવસજી જાહાંગીરવાલી આંખની હાસપીટાલ—૧૮૬૬.
,, ઉપલી આંખની હાસપીટાલ સર કાવશજી જાહાંગીરજી બારોનેટે ફરીથી બંધાવી—૧૯૧૦.
એજ ઠેકાણે—શેઠ રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇવાલી કફોડાં દરદની હાસપીટાલ.
એજ ઠેકાણે—સુવાવડની મોટલાંબાઈ હાસપીટાલ—૧૮૯૨.
એજ ઠેકાણે—સર દી. મા. પીટીટની બચાંઓ અને ઓરતો માટેની હાસપીટાલ—૧૮૯૨.
એજ ઠેકાણે—ફરામજી દીનશાહ પીટીટ લેબોરેટરી—૧૮૯૧.
એજ ઠેકાણે—બાઇ આવાંબાઈ ભાવનગરી નરસીસ હોમ—૧૮૯૧.
વાલકેશ્વર—બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીટાલ—૧૯૧૨.
એજ ઠેકાણે—શેઠ ફરામજી હોરમસજી વારડનવાલો ઓપરેશન બ્લોક—૧૯૧૨.
,, બાઇ મોટલાંબાઇ જેહાંગીર વાડયાવાળો સ્ત્રીઓ માટેનો મુખ્ય બ્લોક—૧૯૧૨.
,, બાઇ પીરોજબાઇ નશરવાનજી જે. વાહાડયાવાલો સ્ત્રીઓના દરદો માટેનો બલોક—૧૯૧૨.
,, બાઇ આવાંબાઇ ફરામજી દીનશાહ પીટીટવાળું સુવાવડખાનું—૧૯૧૨.
,, શેઠ અરદેશર હોરમારજી વહાડયાવાલી આંખની હાસપીટાલ—૧૯૧૨.
,, બાઇ નવાજબાઇ પીરોજશાહ મેરવાનજી જીજીભાઇની યાદમાં બાંધેલો બાહેરના દરદીઓ માટેનો બલોક—૧૯૧૨.
વેસાવા ખાતે—કોનવેલેસંટ હોમ તરીકે—ઉપલી હાસપીટલ માટે શેઠ કાવશજી સોરાબજી બાટલીવાલાએ ભેટ આપેલા બે બંગલાઓ.

વાંદરા—સર કાવશજી જહાંગીરજી રેડીમની નાઇટ, સી. એસ. આઇ. નું દવાખાનું.
,, બાઇ શીરીનબાઇ મનચેરજી કામાવાલું પારસી કોનવેલેસંટ હોમ.

દેશાવરો ખાતેનાં ધરમનાં દવાખાનાં.

ઉડવાડા—જરથોસ્તીઓના ઉધરાતથી ચાલતું દવાખાનું.
ઉમરગામ—નારગોલ—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટનું ધરમનું દવાખાનું.
અમદાવાદ—ખાં૦ બા૦ નવરોજી પેસતનજી વકીલવાલી "આંખની હાસપીટાલ"—૧૯૦૧.
અંદેરી—મરહુમ શેઠ નશરવાનજી જાહાંગીરજી વહાડયાવાલું ધરમનું દવાખાનું.—૧૮૯૯.
એડન—શેઠ કાવશજી દીનશાહજીની "બાઇ જરબાઇ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી"—૧૮૯૫.
એરાવ—શેઠ અરદેશર હોરમજી વાહડીઆજીનું દવાખાનુ.
કરંજ—બાઇ મોટલાંબાઈ જાહાંગીર વહાડયાવાલું ધરમનુ દવાખાનું—૧૯૦૦.
કરાંચી—ડફરીન હાસપીટાલ—શેઠ એદલજી દીનશાહે બંધાવેલી—૧૮૯૮.
,, કાંપ—શેઠ એદલજી દીનશાહ શરાફવાલી "એદલજી દી. ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી"—૧૮૮૨.
,, કેમારી—"બાઈ બચુબાઇ એદલજી દીનશાજી હાસપીટાલ."
,, ડા૦ કેખશરૂ ડી. કંટરાકટરવાળું પારસી મેટરનીટી હોમ—સુવાવડખાનું—૧૯૧૦.
કવેટા—ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલની, ઓરતો માટેની હાસપીટાલ—૧૮૮૮.
કુરલા—શેઠ બમનજી હોરમજી વાહડીઆએ ય૦ સ૦ ૧૨૨૫ માં સ્થાપેલું દવાખાનું.
કોલબો—શેઠ જમશેદજી રૂસતમજી બીલીમોરીયાના ધણીઆણીએ લેડી રીજવે મેમોરીયલ હાસપીટાલમાં બંધાવેલો "ધી મીસીસ રૂસતમજી વોરડ"—૧૯૦૯.
ખંડાલા—ઓનરેબલ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહડીઆ, સી.આઇ.ઇ.નું ધરમનું દવાખાનું—૧૮૯૬.
ખેરગામ—શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનુ દવાખાનું.
ગનદેવી—સર કાવશજી જાહાંગીર નાઇટ, સી એસ. આઇ. વાલું દવાખાનું.
ચીખલી—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનુ દવાખાનું.
તવડી—મરહુમ શેઠ ન. મા. વાહાડયાની ઇસ્ટેટના ત્રસ્ટીઓએ સ્થાપેલું ધરમનું દવાખાનું—૧૯૧૧.
તારાપોર—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટની "સાકરબાઇ ડીસપેનસરી."
થાણા જીલ્લાનાં વાડા ગામમાં "ધી જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ ડીસપેનસરી."
થાણા મધે—મરહુમ શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી વાહાડયાને નામનું દવાખાનું—૧૮૬૫.
દેવલાલી—બાઇ જરબાઇ નવરોજી નશરવાનજી વાહાડયાવાલી ડા૦ બહાદુરજી સેનેટરીયમને લગતી ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી—૧૯૧૦.

નવસારી—સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહેલા) બારોનેટની "વીકટોરયા ડીસપેનસરી."
,, શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઈ મેહતાવાળું "દોરાબજી નાનાભાઇ મેહતા પારસી સુવાવડખાનુ—[૧૯૧૨.
,, રતનજી ફરાંમજી દાંગુ નવસારી પારસી જનરલ હાસ્પીટલ—૧૯૧૩.
,, એનું મકાન—બાઈ રતનબાઈ બરજોરજી પાલનજી મુલ્લા બીલડીંગ—૧૯૧૩
,, શેઠો બમનજી અસપંડયારજી દસ્તુરની કુંપનીએ મરકીના દરદીઓને માટે સ્થાપેલું ધરમનું દવાખાનુ—૧૯૦૦.

નાગપોર—સર બેજનજી દાદાભાઈ મેહતાએ ધણીઆણી પીરોજબાઈની યાદમાં મ્યુર મેમોરીયલ હાસપીટાલમાં બંધાવેલો મેટરનીટી વોર્ડ—(સુવાવડખાનું)—૧૯૧૨.

નારગોલ—નશરવાનજી જમશેદજી તતા હાસપીટાલ અને ડીસપેનસરી—શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતાએ બપાવાની યાદમાં—૧૯૧૩.

નાશક—સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ જાનવરોની હાસપીટાલ—૧૮૯૫.

નીમચ–શેઠ કાવશજી જીવણજી કંત્રાકટરનું દવાખાનું—૧૮૮૮. [વારડ—૧૯૦૨.
પુણા–મરહુમ બાઇ મેહેરબાઈ સોરાબજી પદમજીવાલો પુણાની સાસુન હાસપીટાલમાં સુવાવડનો
,, સ્કોટલેંડ મીશનના યુનાઇટેડ ફ્રી ચરચ હસ્તકની મરહુમ શેઠ એન. એમ. વાડયા હાસપીટલ—૧૯૧૨.
,, સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ પુણા કેનટોનમેંટ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરીનું મકાન—૧૮૯૪.
,, રગતપીટયાઓના આશ્રમ-સ્થાનમાં શેઠ અરદેશર હોરમારજી વાહાડયા લેપર એસાયલમનો
,, શુકરવાર પેંટમાં–ખાન બાહાદુર પેસતનજી સોરાબજીનું દવાખાનું. [વારડ—૧૯૦૯.
બદનેરા–શેઠ જાહાંગીર હોરમજી મોદીનું દવાખાનું—૧૮૯૬.
બેંગલોર–લેડી કરઝન આસપીટલને લગતું મુંબઈવાળા ડા૦ બેહેરામજી નવરોજજી દારાબશેઠનાં ધણીઆણી બાઇ આવાંબાઇના નામનું ઓરતો અને બાળકો માટેનું દવાખાનું—૧૯૦૫.
બરૂચ–શેઠ સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇવાલી મોટી સીવીલ હાસપીટાલ—૧૮૭૨.
,, મનચેરશાહ સોરાબજી વખારીયાએ બાવા સોરાબજીની નેંયતે પારસીઓ માટે બંધાવેલો વારડ—૧૯૧૩.
બીમરડી– બાઈ ગુલબાઇ દીનશાજી માણેકજી પીટીટ ડીસપેનસરી.
માથેરાન–શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ હાસપીટાલ—૧૯૦૨.
મુરબાદ–જીલ્લા થાણા–સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું ધરમનું દવાખાનું.
મઉ–શેઠ દોરાબજી પેસતનજી પુણેવાલાનું દવાખાનુ—૧૮૭૦.
મેહમદાબાદ–શેઠ બેરામજી જીજીભાઈવાલી "માણેકબાઈ ડીસપેનસરી."
યરોડા–દીવાનશાળામાં–બાઈ દીનબાઇ નશરવાનજી પીટીટવાલો પારસી દીવાનાઓ માટેનો
રતનાગીરી–સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટવાલી રમતપીતની હાસપીટાલ–૧૮૭૫ [વારડ—૧૯૧૩.
રૂસ્તમપુરા–પંચમહાલ જીલ્લા–અરદેશર રૂશતમજી દલાલ ધરમાદા દવાખાનું–સરદાર બમનજી અરદેશર દલાલે પોતાના પીતાના પુણ્ય માટે–૧૯૧૨.
વડોદરા–ડાક્ટર રૂશતમજી નાણાવટી ડીસપેનસરી—૧૮૮૫.
વલસાડ– સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું—૧૮૭૨.
વસાઇ–સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું—૧૮૮૬.
વાડા–શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટનું વાડા ખાતેનુ ધરમનું દવાખાનું.
સાદરા–શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટવાલો સાદરા હાસપીટાલનો ઓરતો માટેનો વારડ.
સાનટાકરૂજ–બાઇ આવાંબાઇ નાનાભાઇ જમુજીનું ડીસપેનસરીનુ મકાન–૧૯૦૬.
સીકંદરાબાદ–પીરોજબાઇ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી—૧૮૯૨.
,, બાઇ મીઠીબાઈ શાપુરજી ચીનાઇ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી.
,, દશતુર એદલજી બમનજી ડે૦ કલેકટરની યાદગારીમાં શીવીલ હાસપીટાલમાંના બે વારડો—૧૯૦૪.
સુરત–ચાંકી બોરડી–ડાકટર બેહેરામજી પેસતનજી ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી—૧૯૦૮.
,, શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ "પારખની ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી"—૧૮૬૫.
,, સર કાવસજી જહાંગીર નાઇટ, સી. એસ. આઇ. વાલી મોટી હાસપીટાલ—૧૮૬૪.
,, એજ ઠેકાણે–બાઇ આલીબાઈ જાહાંગીર પટેલવાલી "પટેલ એપરેશન થીએટર" ૧૯૦૮.
શંઘાઇ–શાનટુંગ રોડની ચીનાઓની હાસપીટાલમાં મરહુમ ડા૦ કાવસ લાલકાકાની યાદગારી માટે ઉઘાડેલા ફંડમાંથી બંધાવલા વારડો—૧૯૧૧.
હેદરાબાદ–સીંધ–સર કાવસજી જાહાંગીર લુનાટીકસ એસાયલમ—૧૮૭૧.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં કેલવણીખાતાં.

મુંબઈ મધેનાં ધરમનાં કેલવણીખાતાં.

ધી આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટ પારસી ગરલસ ઓરફનેજ—વાંદરા—૧૯૧૩.
એલેક્ઝાંનડ્રા નેટીવ ગરલસ ઈંગલીશ ઇનસ્ટીટયુશન—મેદાન—૧૮૬૩.
સર કાવશજી જાહાંગીર એલફીનસટન કોલેજ બીલડીંગ—૧૮૭૯.
સર કાવશજી જાંહાંગીરની ખેતવાડીની છોકરીઓની નીશાળ.
સર કાવશજી જાહાંગીર "બોંમ્બે યુનીવરસીટી હોલ."
સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનીવોલંટ ઇનસ્ટીટયુશન—કોટ—૧૮૪૯.
સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બારોનેટની યાદગારીને સારૂ ઉભી થયલી જંદ પેહેલવી મદરેસા—ચંદનવાડી વાહડયાજીના આતશબેહેરાંમમાં—૧૮૬૩.
સર જમશેદજી જીજીભાઈ સ્કુલ ઓફ આર્ટસ અંડ ઇનડસટ્રી—મેદાન—૧૮૫૭.
શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ પારસી ઓરફનેજ—પરેલ—લાલબાગ—૧૮૮૮.
ધી જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ કસરતશાળા—ખેતવાડી—૧૮૭૪.
જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળો—(બાઈ ભીખાઇજી શેરાબજી બંગાલીવાલી બીલડીંગ) કોટ—એજ મંડલીની ચરનીવાડીની નીશાળ—૧૮૮૫.
મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇવાલી જંદ અવસ્તા મદરેસા—કોટ.
મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈવાલી અંગરેજી તથા ગુજરાતી જંદ શાળાઓ.
શેઠ દાદી અને ફરામરોજ ગોલવાલા તરફથી બાંધવામાં આવેલું સીમીંગ બાથનું મકાન—કોલાબા.
સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ જીમનેસટીક ઇનસ્ટીટયુશન (કશરતશાલા)—મેદાન—૧૮૯૧.
સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું ધાતુ કામને લગતી કેલવણી આપવાનું ખાતુ.
શેઠ નશરવાનજી મનચેરજી કામાજીવાલી સ્કુલ—૧૮૫૦.
શેઠ ફરામજી નશરવાનજીવાલી અંગરેજી તથા ગુજરાતી સ્કુલ—ખેતવાડી—૧૮૫૯.
ધી બેરામજી જીજીભાઈ ચેરીટેબલ ઇનસ્ટીટયુશન—ચરનીરોડના સ્ટેશન સામે—૧૮૯૧.
શેઠ મેરવાનજી માણેકજી શેઠનાની જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ—કાંદાવાળા મોહલ્લો—૧૮૭૧.
મુલ્લાંફીરોજ મદરેસા—દાદીશેઠના આતસ આદરાંનમાં—કોટ—૧૮૫૪.
બાઈ રતનબાઇ ફરામજી પાંડેવાલી ગરીબ જરથોસ્તીઓના રેહેઠાણો તરફની સ્કુલ—તારદેવ.

દેશાવરો ખાતેનાં ધરમનાં કેળવણીખાતાં.

અંદેરીની નીશાળનું મકાન—શેઠ દોરાબજી હોશંગજી અને તેમના ચીરંજીવી.
અમદાવાદ—પારસી જીમખાનાનું મકાન—૧૯૦૬.
,, બેરામજી જીજીભાઈ અમદાવાદ મેડીકલ સ્કુલ.
ઇગતપુર—બાઇ માણેકબાઇ ડોશાભાઈ ઉમરીગર સ્કુલ—શેઠ ડોશાભાઈ રૂસતમજી ઉમરીગરે પોતાના મરહુમ ધણીયાણી બાઈ માણેકબાઇના પુણ્ય માટે બંધાવેલું સ્કુલનું મકાન—૧૯૧૦.
ઇંદોર—જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ ઝોરાસ્ત્રીયન એલીમેનટરી સ્કુલ—૧૮૯૪.

ઉડવાડા–શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇના ધરમખાતામાંથી સ્થાપેલી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ—૧૮૬૦.
ઉમરા–(જીલ્લા સુરત) શેઠ ધનજીશાહ રૂસતમજી ઉમરીગરે પોતાના પીતા રૂશતમજીના નામથી ગુજરાતી નીશાળ માટે બંધાવેલું મકાન—૧૯૧૨.
એડીનબરો—શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાએ ત્યાંના પારસી યુનીયન માટે બંધાવેલું ભરૂચા હાઉસ–૧૯૦૯.
કચ્છ–ભુજ–ખા૦ બા૦ પેશતનજી સોરાબજી ભુજવાલા તરફથી બાંધવામાં આવેલું કોરોનેશન સ્કુલનું મકાન—૧૯૦૩.
કરાંચી–શેઠ કાવશજી હોરમજી કાતરક સ્વીમીંગ બાથ—૧૯૦૫.
,, બાઈ વીરબાઇજી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.
,, મ્યુનીસીપાલીટીની સ્કુલની બજાવેલી સેવાની યાદમાં તેનું નામ ધી "પેસતનજી બેરામજી કોટવાલ સ્કુલ" રાખ્યું—૧૯૦૮.
કવેતા–ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલની શાનડીમેન ગરલ્સ સ્કુલ.
,, ખા૦ બા૦ અરદેસર ડોશાભાઇ મારકર પારસી સ્કુલ—૧૯૦૪.
,, ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલે યંગમેનસ ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનને લગતી બંધાવેલી "ટેનીસ કોરટ"—૧૯૧૩.
ગરવાર–બાઈ કુવરબાઇ દાદાભાઇ વલસાડવાલા કન્યાશાળા–શેઠ દાદાભાઇ રતનજી વલસાડાએ પોતાના ધણીયાનીના નામથી બંધાવેલુ મ્યુનીસીપાલીટીની શાળાનું મકાન—૧૯૧૧.
કાલંબો–શેઠ મનચેરજી ફરામજી ખાનનો કોલંબો કોલટસ ક્રીકેટ કલબ માટે ધી ફરામજી ભીખાજી ખાન પેવીલીયન—૧૯૦૮.
,, શેઠ મનચેરજી ફરામજી ખાનવાળું જાનવરો માટેનું ધી ફરામજી ભીખાજી ખાન આશ્રમ સ્થાન—૧૯૦૯.
બેરગામ–બાઇ રતનબાઇ કન્યાશાળા–શેઠ જાહાંગીર શાપુરજી ગઝદરે પોતાના માતાજીના નામથી બંધાવેલું સરકારી શાળાનું મકાન—૧૯૧૦.
ગણદેવી–સર કાવશજી જહાંગીરજી રેડીમની ગણદેવી હાઇ સ્કુલ—૧૮૬૪.
,, સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી છોકરા છોકરીઓની ગુજરાતી નીશાળો માટેનું બાઈ બીખાઈજી કાવશજી છાપખાનાવાળાનું મકાન—૧૯૧૨.
થાણા–ધી બેરાંમજી જીજીભાઈ થાના હાઇ સ્કુલ—૧૮૮૦.
• હૈદરાબાદ–થીઓસોફીક સોસાઇટીનું મકાન—૧૯૦૬.
દેવલાલી–શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાટીવાલી દેવલાલી જરથોસ્તી બોરડીંગ સ્કુલ–૧૯૦૭.
નવસારી–સર કાવશજી જહાંગીર નવસારી જરથોસ્તી મદરેસા—૧૮૫૬.
,, એનું મકાન–શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીરવઇ બીલડીંગ—૧૮૯૭.
,, ઉપલી મદરેસાને લગતું શેઠ રતનજી ફરામજી દાબુ સ્ટુડંટસ કવાટરસ–મરહુમ શેઠ રતનજીના સાહેબજાદાઓએ બંધાવેલું—૧૯૧૧.
,, શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી તાતા ઈંડસ્ત્રીયલ સ્કુલ (હુનરશાળા)—૧૯૦૮.
,, એનું મકાન–શેઠ કેખશરૂ એદલજી બામજી ખુશરૂ બીલડીંગ–૧૯૦૮.
,, એજ ઠેકાણે–એનજીનીયરીંગ વરક શોપ–સર દોરાબજી અને શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતા—૧૯૧૦.
,, ,, ખોરમસતા હોરમજી સીરવઇ કેબીનેટ કલાસ–શેઠ હોરમજી શાપુરજી સીરવાઇએ પોતાના મરહુમ બેટા ખોરમસ્તાની યાદમાં બંધાવેલો—૧૯૧૦.
,, ધી દાદાભાઈ કાવશજી તાતા એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.
,, બાઈ નવાજબાઇ તાતાવાલી જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ—૧૮૮૩.
,, શેઠ નશરવાનજી રતનજી તાતાની જંદ પેહેલવી અને ફારસી મદરેસા.

નવસારી–ધી રૂસ્તમજી જમશેદજી જીજીભાઇ એંગ્લો વરનાકયુલર સ્કુલ.
,, એનું મકાન–શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઈ મેહેતા બીલડીંગ—૧૯૦૯.
નારગોલ–નારગોલ પારસી સ્કુલ—૧૯૦૮.–(પાછળથી નવરોજી માણેકજી વાહાડયા નારગોલ પારસી સ્કુલ—૧૯૧૨.)
,, બાઇ હીરાંબાઇ જમશેદજી તાતા નારગોલ ઇંગલીશ ગર્લશ સ્કુલ–શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતાએ માતાજીની યાદમાં–૧૯૧૩.
નીમચ–શેઠ કુવરજી કાવશજી કેનટોનમેન્ટ સ્કુલ–૧૯૦૮.
પારડી–કન્યા શાળાનુ મકાન–શેઠ રૂશતમજી સોરાબજી પંચરાઇવાળા—૧૯૧૩.
પુણા–સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું પારસી જીમખાનાનું મકાન—૧૮૯૪.
,, સર કાવશજી જાહાંગીરવાલી પુણા સીવીલ એનજીનીઅરીંગ કોલેજ બીલડીંગ.
(જે હવડાં કોલેજ ઓફ સાયન્સને નામે ઓળખાય છે.)
,, સર જમશેદજી જીજીભાઇ પુણા કોલેજ બીલડીંગ.
,, સરદાર દસ્તુર ખા૦ બા૦ નોશરવાનની યાદગારીવાલી જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ—૧૮૯૩
,, એનું મકાન–બહમનબાઈ બીલડીંગ–સરદાર દસ્તુર નોશીરવાનના બહેન બાઈ બહમનબાઇની યાદગારી માટે બાંધેલું—૧૯૧૧.
,, ધી બેરાંમજી જીજીભાઇ મેડીકલ સ્કુલ—૧૮૭૮.
,, ફરગયુસન કોલેજને લગતું એન. એમ વાડયા એમફી થીએટર—૧૯૧૨.
બાલાગાટ–(નાગપોર નજદીક)–ડીવોર સ્કુલનું મકાન–નાગપોરવાલા શેઠ બેરામજી પેશતનજી કંટરાકટર–૧૯૧૩.
બેંગલોર–મરહુમ શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી તાતાવાલું ઇંડીઅન ઇનશટીટયુટ ઓફ સાએનસ–(તાતા રીચર્સ ઇનસટીટયુટ—૧૯૦૯.)
ભરૂચ–જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ–૧૮૬૩ (પાછલથી શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ જરથોસ્તી કન્યાશાળા—૧૮૬૫).
,, એ સ્કુલના નીચલા ધોરણો માટેનુ મકાન–બાઇ રતનબાઇ ધનજીશાહ ડાકટરે બાંધેલું–૧૮૮૫.
,, એ સ્કુલના ઉપલા ધોરણો માટેનું મકાન–બાઈ દીનબાઈ ન. પીટીટ તથા દીકરી બાઇ આવાબાઇ ફ. પીટીટે બાંધેલું—૧૯૦૩
,, ઉપલી કન્યાશાળાને લગતી–પારસી એંગલો વરનાકયુલર ગરલસ સ્કુલ–(પાછળથી ધી મોટલાબાઈ વાડયા યંગ લેડીઝ ઇંગલીશ સ્કુલ–૧૯૧૨)
,, ખા૦ બા૦ રૂસ્તમજી સોરાબજી દલાલ હાઇ સ્કુલ—૧૮૮૬.
ભીમડી–શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનુ ભીમડી સ્કુલનું મકાન.
ભીવંડી–ધી બેરામજી જીજીભાઇ ભીવંડી સ્કુલ—૧૮૯૦.
મઉ–જરથોસ્તી છોકરીઓનુ સ્કુલનું મકાન–બાઇ ભીખાઇજી નવરોજી માણેકજી ખોરીના પુણ્યને માટે.
,, ખા૦ બા૦ એદલજી પેસતનજી ઝોરાસ્ટ્રીયન હાઇ સ્કુલ—૧૮૬૩
,, ખા૦ બા૦ એદલજી પેસતનજી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.
માથેરાન–શેઠ જાલભાઇ અરદેશર શેઠ માથેરાન પારસી જીમખાના—૧૯૧૨.
રૂસ્તમપુરા–પંચમહાલ જીલ્લા–[illegible]ઉન વરનેકયુલર સ્કુલ—સરદાર બમનજી અરદેશર દલાલે પોતાના માતાજી ગુલબાઈના પુણ્ય માટે—૧૯૦૭.
વટારગામ–(ઉડવાડા પાસે) શાવકશાહ સોરાબજી ઉમરીગર સ્કુલનું મકાન શેઠ ઉકરજી કાવશજી ઉમરીગરે બંધાવેલું—૧૯૧૪.
વડોદરા–ધી સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇ વરનેકયુલર સ્કુલ.
વેસુ–જીલ્લા સુરત–શેઠ પેસતનજી ડોસાભાઇ મારકરવાલું સરકારી શાળાનું મકાન—૧૯૧૦.
વલસાડ–મ્યુનીસીપાલીટી હસ્તકની સ્કુલનું ધી કાવશજી ધનભુરા કન્યાશાળાનુ મકાન—૧૯૧૦.
સીકંદરાબાદ–બાઈ મીઠીબાઇ શાપુરજી એદલજી ચીનાઇ સ્કુલ—૧૮૯૫
સુરત–શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકાવાળી સુરત પારસી ઓરફનેજ—૧૯૧૨.
,, એજ ઠેકાણે–ધી સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઈ હાઇ સ્કુલ—૧૮૯૫.
,, બાઈ પીરોજબાઈ માણેકજી પટેલવાલી છોકરીઓની સ્કુલ—૧૯૧૨.
,, એનું મકાન–સીગનપોરવાલા શેઠ એદલજી કુવરજી પટેલે ભેટ આપેલુ—૧૯૧૨.

સુરત—ધી ફરદુનજી સોરાબજી પારખ ટેકનીકલ ઇનસ્ટીટયુટ.

,, એજ ઠેકાણે—શેઠ નવરોજી માણેકજી વકાડયા સી. આઈ. ઇ. નું બાઇ મોટલાબાઇ વરક શોપનું મકાન—૧૯૦૧.

હાંગકાંગ—યુનીવરસીટીનું મકાન—સર હોરમજી નવરોજી મોદી—૧૯૧૨

,, સીમેનસ ઈનસટીટયુટ—સર હોરમજી નવરોજી મોદીએ સેલરો માટે બંધાવી આપેલું રહેવાનું મકાન—૧૯૧૦.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં ફંડો.

ઇરાનના ગરીબ જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારનારૂં ફંડ.

ખેતવાડીના જરથોસ્તીઓનું ફંડ.

જરથોસતી ધરમ અને ક્રીઆ ઉપર એતેકાદ વધરાવનારી મંડળિનુ ફંડ.

બાઇ દીનબાઈ તે શેઠ ન૦ મા૦ પીટીટના ધણીઆણીએ પોતાના મરહુમ બેટા જમશેદજીના પુણને માટે સ્થાપેલું ધબારનું ફંડ.

બહારકોટ દરેમેહેરનું બાજ જશનનું ફંડ.

બહારકોટનું બચાવ ફંડ. [વીધવાનું ધરમનું ખાતું.

મરહુમ બાઇ મેરબાઇ તે શેઠ ફ૦ મા૦ કોહલાની

મરહુમ શેઠ ખરશેદજી નશરવાનજી કામાજીની યાદગારીનું જરથોસ્તી નીદયારથીઓને ઉત્તેજન આપવાનું ફંડ.

મરહુમ શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇનુ ધરમ ખાતું.

મુંબઇમા નાદારેસ ઇરાની જરથોસ્તીઓનું ફંડ

મુંબઇનાં કદમી જરથોસ્તીઓનું ધબારનું ફંડ

રાહાનુમાએ માજદીઅસનાન સભાની મારફતે ઉભું થયલું જ૦ ધરમનો ફેલાવો કરવાનુ ફંડ.

રાહાનુમાએ માજદીઅશનાન સભાનુ ફંડ.

શ્રી મુંબઇના જ૦ રૂવાનોના મુકતાદના ફંડ.

શેઠો ખરશેદજી અને મ૦ બ૦ પથકીએ પોતાના મરહુમ બાવા બ૦ મા૦ પથકીના પુણને સારૂ ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવા ઉભું કીધેલું ફંડ.

શેઠ જેહાંગીર બ૦ પીટીટ હસતકનું "બમનજી દીનશાહ પારસી જનરલ હાસપીટલ" ફંડ.

શેઠ નશરવાનજી મ૦ કામાજીનું ધરમખાતું.

ધી નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ચેરીટી ફંડ—જેમા 'નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ગરીબ દીવાના જરથોસ્તીઓને મદદ આપવાનુ ફંડ, વગેરે છે.

પારસીઓનું સંકટ નીવારણ ફંડ.

શેઠ પેશતનજી બમનજી વાડીઆજીનું ધરમખાતુ

શેઠ બેરામજી હોરમજી કામાનું ધરમખાતુ.

શેઠ મેરવાનજી ફ૦ પાંડેનું નબલી હાલતમાં આવેલા પારસી કુટંબને આશરો આપવાનું ફંડ.

શેઠ રૂસતમજી ધનજીશાહ કપટાનનુ ધરમ ખાતું.

આનરેબલ શેઠ બે૦ જી૦ એ સ્થાપેલું 'ત્રસ્ત" ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં રહેઠાણોનું ફંડ.

પારસી પસતાગીઆ અંજુમન સંકટ નીવારણ ફંડ

નવસારીના મોબેદોનું ગહંબારનુ ફંડ.

નવસારીની અનજુમનનુ જનરલ ફંડ.

નવસારીની ભગર સાથની અંનજુમનનુ મુકતાદ બાજ તથા જશનનું ફંડ.

નવસારીના મલેસર ફલીઆનાં બેહદીનોએ સવાબના કામો સારૂ ઉભું કીધેલું ફંડ.

નવસારીના જરથોસ્તીઓને મદદ કરવાનું નોશેરવાન અદલ ફંડ.

સર જ૦ જી૦નું સુરત તથા નવસારીનું ધરમનું ફંડ.

સુરતનું શેઠ ફરદુનજી સોરાબજી પારખ ટેકનીકલ ઇનસ્ટીટયુટ ફંડ.

પુણાની જરથોસ્તી અંજુમનને જ૦ રૂવાંનોને અવલમંજલ પોહચાડવા માટે સ્થાપેલું ફંડ.

લંડનમાં ધી પારસી એસોસીએશન ઓફ યુરોપ.

જરથોસ્તીઓને નામદાર સરકારથી મલેલા ખેતાબ.

સર-નાઈટ; બારોનેટ,—સ્ટાર ઓફ ઇન્ડીઆના કમ્પેનીઅન—શેઠ જમશેદજી જીજીભાઇને તેમની મોટી સખાવતને માટે પેહેલ વેહેલા ઇ૦ સ૦ ૧૮૪૨ ની તા૦ ૨ જી મારચે એટલે પારસીઓનો રોજ ૫ મો માહ ૬ ઠો સને ૧૨૧૧ યઝદેજરદીને વાર બુધને દીને "સર નાઈટ" નો ખેતાબ મલ્યો હતો. એ ખેતાબની પાદશાહી મોહેર સાથની શનદ ઈંગલંડથી તે વેળાના મુંબઈના ગવરનર ઓનરેબલ જોરજ વીલઅમ એનડરશન ઉપર આવી હતી. તે સર જમશેદજીને આપવા માટે રોજ ૨૯ મો માહ ૮ મો સને ૧૨૧૧ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૫ મી મે ૧૮૪૨ ને દીને મુંબઇના પરેલના સરકારી મેહેલમાં રાતે એક મેલાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. અંગ્રેજ સરકારથી જેવોને "સર નાઇટ" નો ખેતાબ બક્ષવામા આવે છે, તે ગૃહસ્થની હઈઆતી સુધીજ હોય છે; પણ તે પછી જનાબેઆલી માહારાણી વીકટોરીઆએ સર જમશેદજીની મોટી લખો રૂપયાની સખાવત વીગેરેની બીજી માહાભારત ખુબીની યાદગારી વંશપરંપરા ચાલુ રાખવાના શુભ હેતુથી તેમને રોજ ૨ જો માહા ૯ મો સને ૧૨૨૬ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૪ મી મેએ ૧૮૫૭ ની નામદાર માહારાણી વીકટોરીઆની શાલગરેહને દીને "બારોનેટ" નો માનવંત ખેતાબ બખશયો હતો, તેની શનદ એજ વરસના રોજ ૧૬ મો માહ ૧૧ મો સને ૧૨૨૬ યઝદેજરદી, તા૦ ૬ ઠી આગસ્ટ સને ૧૮૫૭ ને વાર ગરેઉને દીને વેલાતની વેસત મીનીસટરમાંથી બાહાર પડી હતી–તેમાં જણાવ્યું હતું કે એ ખેતાબ વંશપરંપરા ચાલુ રેહશે; એટલે કે દરેક બારોનેટના વડા બેટાને "સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ" ના નામથી એ ખેતાબ વાપરવામાં આવશે. એ મુબારક ખેતાબના મોભાની જાળવણી કીજે મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહેલા) બારોનેટે રૂ ૨૫,૦૦,૦૦૦) પચીસ લાખ રૂપીઆની સરકારી લોન સરકારમાં અનામત મુકી છે કે જેનું દર સાલનું બ્યાજ સદરહુ ખેતાબ ધરાવનારને મલે છે. એવો સાહેબને "ફ્રીડમ ઓફ ધી સીટી ઓફ લંડનનું" માન રોજ ૨૧ મો માહ ૭ મો સને ૧૨૨૪ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૪ મી એપ્રીલ સને ૧૮૫૫ ઈસ્વી ને દીને મલ્યું હતું. સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહેલા) બારોનેટ જેમનો જન્મ નવસારીમાં રોજ ૬ ઠો માહ ૧૦ મો સને ૧૧૫૨ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૫ મી જુલાઇ સને ૧૭૮૩ ઈસ્વીને વાર મંગલને દીને થયો હતો તેઓ સાહેબ ૭૬ વરસની ઉમરે, રોજ ૨૨ મો માહ ૭ મો સને ૧૨૨૮ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૪ મી એપ્રીલ સને ૧૮૫૯ ઇસ્વીને વાર ગુરૂને દીને હક થવાથી, એ ખેતાબો તેઓના પેહેલા પુત્ર શેઠ ખરશેદજી જમશેદજીને મલ્યા હતા. જેઓ (બીજા) સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ તરીકે ઓલખાતા હતા. વળી એવો સાહેબને ઇસવી સને ૧૮૭૧ માં યાને ૧૨૪૦ યઝદેજરદીના સાલમાં "કમ્પેનીયન ઓફ ધી સ્ટાર ઓફ ઈંડીયા" નો ખેતાબ નામદાર માહારાણીએ આપ્યો હતો. (બીજા) સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ સી. એસ. આઇ. નો જન્મ રોજ ૩ જો માહ ૧ લો સને ૧૧૮૧ યઝદેજરદી, તા૦ ૯ મી અકટોબર ૧૮૧૧ ઇસવીને દીને થયો હતો. તેઓ ૬૬ વરસની ઉમરે રોજ ૨૫ મો માહ ૧૦ મો સને ૧૨૪૬ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૧ મી જુલાઇ સને ૧૮૭૭ ને દીને પુણા ખાતે ગુજરયાથી તેઓના વડા પુત્ર શેઠ માણેકજી ખરશેદજી, "સર જમશેદજી જીજીભાઇ (ત્રીજા) બારોનેટ" તરીકે ગણાયા હતા. વળી એવણુને નામદાર માહારાણીની સાલગરેહની ખુશાલીમાં, સી. એસ. આઇ. યાને "કમ્પેનીઅન ઓફ ધી સ્ટાર ઓફ ઈંડીઆ" નો ખેતાબ રોજ ૧૯ મો માહ ૮ મો સને ૧૨૫૩ યઝદેજરદી, તા૦ ૪ થી મે સને ૧૮૮૪ ને દીને મલ્યો હતો. એવણુનો જન્મ રોજ ૮ મો માહ ૬ ઠો સને ૧૨૨૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૩ જી મારચ સને ૧૮૫૧ ઇસ્વીને દીને થયો હતો, તેઓ ૪૭ાા વરષની ઉમરે રોજ ૬ ઠો માહ ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૭ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૭ મી જુલાઇ સને ૧૮૯૮ ને દીને ગુજરવાથી, અને તેવણુના એક પુરા બેટા શેઠ ખરશેદજી ૧૫ વરસની ભર જવાન વયે સને ૧૮૯૩ ના જુલાઇ માસની ૨૮ મી તારીખે ગુજરી ગયલા હોવાથી, અને ત્રીજા બારોનેટ સર જમશેદજીને પેટે બીજો કોઇ હઇઆત વારસ ન હોવાથી તેવણુના ભાઈ શેઠ કાવસજી ખરશેદજી જમશેદજી, જેઓનો જનમ રોજ ૫ મો માહ ૩ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૨૨ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૯ મી નવેમબર ૧૮૫૨ ઇસવીને વાર સોમને દીને થયો હતો, તેવણુ "સર જમશેદજી જીજીભાઇ (ચોથા) બારોનેટ" તરીકે ગણાયા હતા. એવણુને નામદાર સરકાર તરફથી સને ૧૯૦૦ ના સાલમાં મુબઈના શેરીફ નેમવામાં આવ્યા હતા, અને એવણુ ૧૦ વરસ સુધી બારોનેટશીપ ભોગવી ૫૫ાા વરષની વયે મુબઈમાં રોજ ૮ મો માહ ૧૦ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૭૭

યઝદેજરદી, તા૦ ૧૭ મી જુન સને ૧૯૦૮ ઇસવી ને વાર બુધને દીને બેહેસતનશીન થવાથી એવણના એક પુરા વડા બેટા શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ જેવણનો જનમ રોજ ૧૮ મો માહા ૬ ઠો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૭ યઝદેજરદી, તા૦ ૯ ઠી મારચ સને ૧૮૭૮ ઇસવી ને વાર બુધને દીને થયો હતો, તેવણ પોતાની ત્રીસ વરસની ઉમરે "સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પાંચમાં) બેરોનેટ" તરીકે હમણા ગણાય છે.

સર-નાઇટ; બારોનેટ,—શેઠ દીનશાહજી માણેકજી પીટીટને તેમની મોટી લખો રૂપીઆની સખાવત તથા બીજા ખુબીવંતા કામોને લીધે રોજ ૨ જો માહા ૯ ઠો સને ૧૨૫૬ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૬ મી ફેબરવારી સને ૧૮૮૭ ને દીને "સર નાઇટ" નો નામીચો ખેતાબ આપણી અંગ્રેજ સરકાર તરફથી મલ્યો હતો. નામદાર શેહેનશાહબાનું વીકટોરીઆએ પોતાના તખતપર બીરાજવાને પચાસ વરસ પુરાં કીધાં તેની ખુશાલીમાં "જુબીલી" ને નામનો એક તેહેવાર આખાં હીંદુસ્થાનનાં ઉપલી તા૦ ૧૬ મી ફેબરવારી ૧૮૮૭ ને દીને મોટી ધામધુમથી પાલવામાં આવ્યો હતો. તે દીને નામદાર શેહેનશાહબાનુંએ આપેલા ખેતાબોનું લીસ્ટ જે કલકતાની વડી સરકારના સરકારી ગેઝેટમાં છાપી પ્રગટ કરવામાં આવ્યું હતું, તેમાં સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટને આ માનવંતો ખેતાબ બક્ષવાનું જાહેરનામું પ્રગટ થયું હતું. આ બનાવથી આખી પારસી કોમમાં અને મુંબઇની તમામ વસ્તીમાં મોટી ખુશાલી પથરાઇ હતી, અને ચોમેરથી સર દીનશાજીને માન-પાન ખાનાં-પીના અને એદરેસો આપવામાં આવ્યા હતા. એ પછી સને ૧૮૯૦ ના સાલમાં નામદાર કયસરે હીંદની તરફથી એવણ સાહેબને 'બારોનેટ" નો માનવંત ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો, જેની પેહેલ-વેહેલી ખબર મુંબઈના નામદાર ગવરનર લારડ રેએ-શાકરબાઈવાલી જનાવરોની હાસપીટલમાં જાનવરોનાં વઇદાંને લગતી શોધ ખોલ કરવાને માટેની "લેબોરેટરી," ખુલી મેલતી વેલાએ તા૦ ૧૮ મી મારચ સને ૧૮૯૦ ને દીને પોતાનાં ભાષાંણમાં જાહેર કરી હતી. તે પછી ઈંગ્લંડથી આવેલા આ ખેતાબનાં "લેટરસ પેટંટ" મુંબઇ સરકારના જુડીસીયલ તથા ધારા ખાતાના માજી મદદનીશ સેક્રેટરી મરહુમ શેઠ મેહેરવાનજી નસરવાનજી વાહાડયા રોજ ૨૮ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૬૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૩ મી નવેમ્બર સને ૧૮૯૦ ઇસ્વીને દીને સર દીનશાહજીના વાલકેશ્વર ખાતેના પીટીટ હાલમાં જઇને એવો સાહેબને પોહોચાડી આવ્યા હતા. એ ખેતાબની જાલવણીને માટે એવો સાહેબે બી રૂપયા પચીસ લાખની મોટી રકમના પાંચ ટકાનાં મ્યુનીસીપલ બોન્ડો સરકારમાં અનામત મેલ્યા છે કે જેનું વ્યાજ દર "બારોનેટ" વારસને મલ્યું જશે. નામદાર સર દીનશાહજી જેમનો જનમ રોજ ૩૦ મો માહા ૯ મો સને ૧૧૯૨ યઝદેજરદી, તા૦ ૩૦ મી જુન સને ૧૮૨૩ ઇસ્વી ને દીને થયો હતો, એવો સાહેબ ૭૭ વરસ ને ૧૧ માસની ઉમર ભોગવીને રોજ ૨૩ મો દેપદીન માહ ૮ મો આવાં સને ૧૨૭૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૫ મી મે ૧૯૦૧ ને રવીવારે બેહશતનશીન થયા હતા. એવણની જગોપર એવણની પાછલ બારોનેટશીટપર આવવાનું એવોનાં માંગવાથી નામદાર સરકારે (એમના પેહલા વડા બેટા શેઠ કાવશજી આગલથી ગુજરી ગયલા હોવાથી) એમના બીજા બેટા શેઠ ફરામજી દીનશાજી પીટીટને અને તેમના મરદ વારેશોને માટે કાયદામા નકી કરી આપયું હતુ, પણ શેઠ ફરામજી નામદાર સર દીનશાહજીની હઇયાતીમાંજ ગુજરી જ્યાથી તેમના એક પુરા બેટા શેઠ જીજીભાઇ ફરામજી પીટીટ જેમનો જનમ રોજ ૨૦ મો માહા ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૨ યઝદેજરદી, તા૦ ૭ મી જુન સને ૧૮૭૩ ઇસ્વી ને દીને થયો હતો તેવો હાલમાં "સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બીજા બેરોનેટ" તરીકે ગાદીએ આવ્યાં છે.

સર-નાઇટ; બારોનેટ,—શેઠ જાહાંગીર કાવસજી જાહાંગીર રેડીમની તે આપણી ટાપુના એક મોટા મરહુમ સખી શેઠયા સર કાવસજી જાહાંગીરનાં દત પુતરે લંડન ખાતે ઇંગલંડના ઇમપીરીયલ ઈનસ્ટીટયુટમાં 'ઈંડિયન કોનફરંસ હૉલ' બંધાવી આપ્યો તે માટે બે લાખ રૂપીઆની મોટી મદદ કરી હતી તથા બીજી કેટલીક સખાવતો કરી હતી. એવો સાહેબને સને ૧૮૯૫ ની તા૦ ૩૦ મી જુને યાને રોજ ૧૮ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૬૪ યઝદેજરદી ને વાર રવીને દીને વેલાતની નામદાર સરકાર તરફથી "સર નાઇટ"ના નામીચા ખેતાબની એનાયત થઈ હતી. એ ખેતાબ ઈંગલાંડમાં ખુદ મરહુમ માહારાણી વિક્ટોરીયાના બખતાવર હાથેજ એવો સાહેબને અરપન કરવામાં આવ્યો હતો. એ પછી એવો શેઠની ચાલુ રહેલી મોટી બોહોલી સખાવતો માટે નામદાર બખતાવર શેહેનશાહ એડવરડ ૭ માની ૬૮ માં વરસની શાલગ્રહના શુભ દીને યાને તા૦ ૨૬ મી જુન સને ૧૯૦૮ ઇસ્વી, રોજ ૧૭ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૭૭ યઝદે-

જરદી ને વાર શુક્રને દીને શાલગ્રહની ખુશાલીમાં વેલાત ખાતે ઉમરાવો અને બીજાઓના ખેતાબોનું લીસ્ટ જે વેલાતના ગવરમેન્ટ ગેઝટમાં છાપી પ્રગટ કરવામાં આવે છે (જેનો ટેલીગ્રામ અતરે તેજ દીવસે આવ્યો હતો) તેમાં સર જાહાંગીર કાવશજીને બારોનેટનો માનવંત ખેતાબ એનાયત કરવાનું જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું. એની સનદ મુંબઈના નામદાર ગવરનર સર જયોરજ સીડનહેમ ક્લાર્કે મુંબઈના સેકરેટરીયટના કાઉનસીલ હાલમાં રોજ ૩૦ મો માહા ૫ મો સને ૧૨૭૮, તા૦ ૯ મી ફેબરવારી સને ૧૯૦૯ ને દીને ભરેલી લેવીમાં સર કાવસજી જાહાંગીરને એનાયત કીધી હતી. આ બારોનેટના બખતાવર ખેતાબની જાલવની સારૂ એવો શેઠેબી રૂપીયા ૨૫,૦૦,૦૦૦ ની નાદર રકમ સરકારમાં અનામત મેલી છે જેનું વ્યાજ દર બારોનેટ વારસને હમેશા મલ્યું જશે. તે એવી રીતે કે રૂપીઆ પંદર લાખની મીલકતો જે નામદાર સરકારને આપેલી છે કે જેની ઉપજ રૂપીયા ૫૦,૦૦૦ થશે, તે રકમ નામદાર હીંન્દી વજીર તરફથી કાયમને માટે સાલયાણા દાખલ દર વરસે મલતી રહે, એવી ગોઠવણ કરવામાં આવી છે. આ ઉપરાંત રૂપ્યા દશ લાખના હીંન્દી સરકારની પ્રોમીશરી લોનો, મુંબઈની મ્યુનીસીપાલ કોરપોરેશનના તથા મુંબઈ પોરટ ત્રસ્ટના અને મુંબઇના સીટી ત્રસ્ટનાં બાંનડો આપવામાં આવ્યા છે, જેની રૂ. ૪૦,૦૦૦ ની વધું વારસીક ઉપજ થશે. વલી મુંબઇમાં આવેલાં રેડીમની હાઉસના બે બંગલા ૨૦,૦૦૦ વાર જગા સાથે આપ્યાં છે જેમાનું ફોરટ મેનસન હાઉસ જે ચર્ચગેટ સ્ત્રીટમાં આવેલું છે. જે આજે એક સદી ઉપર પેહેલ વેહેલું ચર્ચગેટ સ્ત્રીટમાં બંધાયું હતું અને તેનું ભાડું ઉપજે છે અને તે રેડીમણી ખાનદાનમાં આજે આઠ નવ પેઢ-ડીથી ઉતરી આવેલું છે. એનું બધું મલીને રૂપીયા એક લાખની આવકનું જાહુકનું ત્રસ્ટ છે. હવે પછી જે સર કાવશજી જાંગીરનું નામ ધારણ કરે તેનેજ આ આવક મલી શકે એવો બંદોબસ્ત કરીએ છે. હાલ તરત રૂપીયા પચીસ લાખ ત્રસ્ટમાં મુકીઆ છે. પણ કોઇબી વારસ હવે પછી રૂપીયા પચાસ લાખ વેરનો ત્રસ્ટમાં વધારો કરી શકશે. સર જાહાંગીર કાવશજી જાહાંગીરે પોતાને બારો-નેટનો ખેતાબ મલ્યા પછી પોતાનું નામ ફેરવી "કાવશજી જહાંગીર" રાખ્યું છે. એવો સાહેબનો જનમ રોજ ૧૬ મો માહ ૯ મો શેહેનશાંહી સને ૧૨૨૨ યઝદેજરદી, તા૦ ૮ મી જુન સને ૧૮૫૩ ઇસ્વી ને વાર બુધને દીને થયો હતો.

સર નાઈટ,—મુબઇના સખાવતી શેઠ કાવશજી જાહાંગીરજી રેડીમની, જેવોનો જનમ રોજ ૨૧ મો માહા ૮ મો સને ૧૧૮૧ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૪ મી મે સને ૧૮૧૨ ઇસ્વીને દીને થયો હતો તેઓ સાહેબ ૬૭ વરસની ઉમરે રોજ ૩ જો માહા ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૭ યઝદે-જરદી, તા૦ ૧૯ મી જુલાઇ સને ૧૮૭૮ ઇસ્વીને દીને હક થયા હતા, તેઓએ પોતાનો ધરમી દશત ચોમેર લંબાવી સઘલી કોમમાં વીખીઆતી મેલવી હતી, તેવણને ઇસવી સને ૧૮૬૯ નાં જુન માસમાં સી. એસ. આઇ. યાને "કમ્પેનીઅન ઓફ ધી સ્ટાર ઓફ ઇનડીઆ"નો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો. એ પછી એ શેઠની એવી કોશેશો વધારે જારી રેહવાથી શેઠ કાવશજીને "સર નાઇટ" નો નામીચો ખેતાબ સને ૧૮૭૨ ના સાલમાં નામદાર સરકાર તરફથી આપવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઈટ,—શેઠ મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી સી. આઇ. ઇ. ને નામદાર શેહેન-શાહબાનુંની ડાયમંદ જુબીલીને ટાંકણે યાને તા૦ ૨૨ મી જુન ૧૮૯૭ ને દીને "નાઇટ કમાંનડર ઓફ ધી ઇંડીયન એમ્પાયર" નો નામીચો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઈટ,—ઓનરેબલ શેઠ પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા બારીસ્ટર સી. આઇ. ઈ.—જેવો મુંબઇમાં પ્રજાનાં એક અછા આગેવાનનો હર હમેશ ભાગ બજાવતા હતા—તેઓને નામદાર બ્રીટીશ સરકારે તા૦ ૨૪ મી જુન ૧૯૦૪ ને દીને નામવર શેહેનશાહ એડવરડ સાતમાંની શાલ-ગરેહને દીને અપાયલા ખેતાબોમાં "કે. સી. આઇ. ઇ." યાને "નાઇટ કમાંનડર ઓફ ધી ઈંડીયન એમ્પાયર" નો માનવંતો ખેતાબ બખશયો હતો.

સર નાઈટ,—મુંબઇના જાણીતા શેહેરી અને સખાવતે મહશુર નામીચા શેઠયા શેઠ દોરાબજી જમશેદજી તાતાને તા૦ ૧ લી જાનેવારી સને ૧૯૧૦ ઇસ્વી યાને આપણી રાજ કરતી કોમના નંવા વર-સની ખુશાલીમાં સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર સરકાર તરફથી એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઈટ,—હોંગકોંગના જાણીતા શેહેરી અને વેપારી શેઠ હોરમસજી નવરોજી મોદીને આપણી ઈંગલંડની બ્રીટીશ સરકાર તરફથી સર નાઇટનો ખેતાબ તા૦ ૧૬ મી મારચ સને ૧૯૧૦ ને દીને યાને રોજ ૫ મો માહા ૭ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૭૯ યઝદેજરદી ને બુધને દીવસે એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. શેઠ હોરમસજીએ નામદાર પ્રીન્સેસ ઓફ વેલ્સનું બાવલું હોંગકોંગમાં

૧૯૦૪ ના નવેમબર માસમાં ભેટ કીધું હતું. તેમજ એવો સાહેબે ચીનમાં નાતજાતની તફાવત વગર લખોની સખાવત કીધી છે, જેમા હોંગકોંગમાં એવણુની સઉથી મોટી સખાવતોમાં હોંગકોંગ યુની-વરસીટી અને સેલરસ હોમ છે. એ યુનીવરસીટી બાંધવા માટે લગભગ ૩ લાખ ડાલર સર હોરમસજીએ આપ્યા હતા. આ યુનીવરસીટીની બીલડીંગનો પાયો નાખવાની ક્રીયા તા૦ ૧૬ મી મારચ ૧૯૧૦ ને દીને હોંગકોંગના નામદાર ગવરનર સર ફ્રેડરીક લુગાર્ડે કીધી હતી. એ વખતે નામદાર ગવરનરે જાહેર કીધું હતું કે નામદાર શેહેનશાહ સાતમાં એડવરડે યુનીવરસીટી તરફ પોતાની પસંદગી દેખાડી એ નામદારે એજ દીને તારનો સંદેશો મોકલીને શેઠ મોદીને સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ એનાયત કીધો છે. સર હોરમસજી મોદી જેવોનો જનમ રોજ ૧૩ મો માહા ૧ લો શેહેનશાહી સને ૧૨૦૮ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૨ મી અકટોબર સને ૧૮૩૮ ઇસ્વીને વાર સુકર ને દીને થયો હતો, એવો સાહેબ ૭૨ વરસની ઉમરે રોજ ૭ મો માહ ૧૦ મો સને ૧૨૮૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૬ મી જુન ૧૯૧૧ ને શુક્રવારે બેહરતનશીન થયા હતા.

સર નાઇટ,—મુંબઇના જાણીતા શેહેરી તથા મોટા શેર દલાલ શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાની બોહલી સખાવતો અને ગરીબોના એક બેરખા તરીકે એવો શેઠે આપેલી કીમતી મદદ તેમજ સરકારના આબરૂ ઇઝત પામેલા સાચ્ચા સલાહકાર અને પ્રજામા તથા વેપારી વર્ગોમાં પ્રખ્યાત નાણાશાસ્ત્રી તરીકે એવણે સારી કીરતી મેલવી હતી. શેઠ શાપુરજીને સને ૧૯૧૧ ના સાલના મુંબઇના માનવંત શેરીફથી નેમ્યા પછી એવો શેઠને સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર શેહેન-શાહ જયોરજ પાંચમાની તા૦ ૧૨ મી ડીસેમબર સને ૧૯૧૧ યાને રોજ ૧ લો માહા ૪ થો સને ૧૨૮૧ યઝદેજરદી ને દીને દીલ્હી ખાતે થયલી યાદગાર રાજ્યભીષેક યાને કોરોનેશનની ક્રીયા વખતે ભરાયલી દરબારમાં નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાં તરફથી બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઇટ,—મુંબઇની હાઇ કોરટના માનવંત જડજ ઓનરેબલ શેઠ દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવરની કાબેલ્યત, તથા એક ફતેહમંદ જડજ તરીકેની તેમની ઝળકતી કારકીરદી, જાણીતી છે. એવો સાહેબે પારસી કોમને લગતા અગત્યના સવાલોમાં ભાગ લઇ કીમતી સલાહ આપવા ઉપરાંત પોતાના ઓધ્ધાની ફરજ નામદાર સરકાર અને પ્રજાના સંતોષ વચ્ચે બજાવી હતી એવો શેઠને સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાની તા૦ ૧૨ મી દીસેમબર સને ૧૯૧૧ યાને રોજ ૧ લો માહા ૪ થો સને ૧૨૮૧ યઝદેજરદી ને દીને દીહલી ખાતે થયલી યાદગાર રાજયભીષેક યાને કોરોનેશનની ક્રીયા વખતે ભરાયલી દરબારમાં નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાં તરફથી બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઇટ,—નાગપુરવાલા ખા૦ બા૦ બેજનજી દાદાભાઇ મેહેતાએ નાગપોર, બીરાર અને મધ્ય પ્રાંતોમાં મીલ ઉધ્યોગ તથા હુનરની ખીળવણીના જાહેર કામોમાં આગેવાન ભાગ બજવી તેમજ દુકાળ તથા મરકીના વખતમાં સરકારની તથા જાહેર પ્રજાની સેવા બજાવી હતી. એવો શેઠને સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાંની તા૦ ૧૨ મી દીસેમબર સને ૧૯૧૧ યાને રોજ ૧ લો માહા ૪ થો સને ૧૨૮૧ યઝદેજરદી ને દીને દીલ્લી ખાતે થયલી યાદગાર રાજયભીષેક યાને કોરોનેશનની ક્રીયા વખતે ભરાયલી દરબારમાં નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાં તરફથી બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઈટ,—મુંબઇના જાણીતા શેહેરી અને કોટના પારસી સુવાવડખાનાના વડા તબીબ ડા૦ ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાનને નામદાર સરકારની તેમજ જાહેર પ્રજાની બજાવેલી કીમતી સેવાની પીછાનમાં તા૦ ૧ લી જાનેવારી ૧૯૧૪ ઇસ્વી ને દીને યાને આપણી રાજ કરતી કોમના નવા વરસની ખુશાલીમાં સર નાઈટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર સરકાર તરફથી એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. તા૦ ૨૦ મી જુન ૧૯૧૪ ને દીને પુણા ખાતે ભરાયલી લેવીના મેલાવડામાં નામદાર ગવરનર લોરડ વીલીંગડને ડા૦ ટેમુલજીને સર નાઇટના ખેતાબની સંનદ એનાયત કીધી હતી.

સી. એસ. આઇ. યાને કમ્પેનીઅન ઑફ ધી સ્ટાર ઑફ ઇંડીયા.

શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ—(મરહુમ) ૧૮૭૬.

શેઠ ડોશાભાઈ ફરામજી કરાકા—(મરહુમ) ૧૮૭૭.

હૈદરાબાદવાળા નવાબ ફરીદુન જંગ બાહાદુર—૧૯૧૧.

સી. આઇ. ઈ. યાને કમ્પેનીઅન ઑફ ધી ઇંડીયન એમપાયર.

દસ્તુરજી બમનજી જામાસ્પજી પુણેવાલા—બીરારના માજી આ૦ કમીશનર–(મરહુમ) ૧૮૭૯
ઓનરેબલ શેઠ સોરાબજી શાપુરજી બંગાલી—(મરહુમ) ૧૮૮૧.
ખા૦ બા૦ પેશતનજી જાહાંગીર તાલીયારખાન–(મરહુમ) ૧૮૮૩.
શેઠ નવરોજી ફરદુનજી—(મરહુમ) ૧૮૮૪.
સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી—૧૮૮૬.
શેઠ પેશતનજી હોરમજી કામાજી—(મરહુમ) ૧૮૮૭.
શેઠ મેહેરજી કુવરજી તારાપોરવાલા—કોલાપોરના માજી દીવાન—(મરહુમ) ૧૮૮૮.
ઓનરેબલ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહડીઆ—(મરહુમ) ૧૮૮૯.
ખાન બાહાદુર મનચેરજી કાવશજી મરઝબાન—૧૮૯૧.
શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહડીયા—(મરહુમ) ૧૮૯૩.
ઓનરેબલ સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા—૧૮૯૪.
શેઠ કાવસજી દીનશાહ એડનવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૪.
ઓનરેબલ ખાનબાહાદુર નવરોજી પેશતનજી વકીલ—અમદાવાદવાલા, ૧૮૯૭.
શેઠ રૂસતમજી ધનજીભાઇ મેહેતા—કલકતાવાલા, ૧૮૯૭.
ખાનબાહાદુર મનચેરજી રૂસતમજી ધોલું—એડનના માજી રેજીસ્ત્રાર–(મરહુમ) ૧૮૯૭.
ખાનબાહાદુર ખરશેદજી રૂસતમજી થાણેવાલા—રતલામના દીવાન—(મરહુમ) ૧૮૯૯.
નવાબ ખાનબાહાદુર ધનજીભાઈ ફકીરજી કામાદોર–રાવલપીંડીવાલા–(મરહુમ) ૧૮૯૯.
શેઠ એદલજી દીનશાહ—કરાંચીવાલા–(મરહુમ) ૧૮૯૯.
ખા૦ બા૦ ફરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા–અમદાવાદના માજી સરકારી એકજી૦ એન ૧૯૦૧.
શેઠ હીરજીભાઈ માણેકજી રૂસતમજી બનાજી—કલકતાના માજી શેરીફ—(મરહુમ) ૧૯૦૩.
શેઠ ફરદુનજી જમશેદજી—હેદરાબાદના વડા પ્રધાનના ખાનગી સેક્રેટરી, ૧૯૦૩
ખાનબાહાદુર બરજોરજી દોરાબજી પટેલ—કવેતાવાલા, ૧૯૦૪. (મરહુમ) ૧૯૦૬.
ખા૦ બા૦ સરદાર શમશુલ-ઓલમાં દસ્તુર હોશંગજી જા૦ જામાસ્પઆશાના–પુણાવાલા–
શેઠ માણેકશાહ બેરામજી દાદાભાઇ રેજીસ્ત્રાર—નાગપુરવાલા, ૧૯૧૧.
લેફટનંટ કરનલ એદલજી પાલનજી ક્રેઅમેન—(મરહુમ) ૧૯૧૧.
સરદાર નવરોજી પદમજી– પુણાવાળા, ૧૯૧૧.

એમ. વી. ઓ. યાને મેમબર ઓફ ધી રોયલ વીકટોરીઅન ઓરડર.

શેઠ હોરમજી કાવશજી દીનશાહ એડનવાળા—૧૯૧૧

આઇ. એસ. ઓ. યાને ઇમપરીયલ સરવીસ ઓરડર.

શેઠ જેહાંગીર ડોશાભાઇ ફરામજી કરાકા.—૧૯૧૧
શેઠ એમ. ઉનવાળા, બંગાળની સરકારના નાંણાખાતાંના રેજીસ્ત્રાર—૧૯૧૩.

ઈમપરીયલ સરવીસ ઓરડર–બી.

શેઠ ગોદરેજ દોરાબજી પદમજી—૧૯૧૨.

રોયલ વીકટોરીયન ઓરડર.

ખા૦ સા૦ કાવશજી જમશેદજી પેટીગરા—૧૯૧૧.

સમશુલ ઓલમાઓ.

દસ્તુર પેશોતનજી બેહેરામજી સંજાણા—(મરહુમ) ૧૮૮૯.
ખાન બાહાદુર દસ્તુર હોશંગજી જામાસપજી જામાસપઆશાના—(મરહુમ) ૧૮૯૦.
એરવદ ડા૦ જીવણજી જમશેદજી મોદી—૧૮૯૩.
દસ્તુર દારાબ પેશોતન સંજાણા—૧૮૯૯.
સરદાર દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદ નોશેરવાન—(પુણા) ૧૯૧૧.

નામદાર બ્રીટીશ સરકાર તરફથી મલેલો "નવાબ"નો ખેતાબ.

ખા૦ બા૦ ધનજીભાઇ ફકીરજી કામાડોર, સી. આઇ. ઇ. રાવલપીંડીવાલા, (મરહુમ) ૧૯૧૦.

કયેસરે હિંદનાં ચાંદ.

નામદાર માહારાણી વીકટોરીયાની સને ૧૯૦૦ ના વરસની શાલગરેહના દીવસથી એટલે તા૦ ૨૪ મી મેથી "કયસરે હિંદ" નામના નવા ખેતાબનાં સોના–રૂપાના ચાંદો આપતા કીધાં છે—તે નીચલા જરથોસ્તીઓને મલ્યા છે:—

સોનાનો ચાંદ મેલવનારાઓ.

શેઠ બેરામજી મેરવાનજી મલબારી–(મરહુમ) ૧૯૦૦.

નવાબ ખા૦બા૦ ધનજીભાઈ ફકીરજી કામાદીર, સી. આઇ. ઇ.-રાવલપીંડીવાલા-(મરહુમ)૧૯૦૧.
શેઠ મેરવાનજી કાવશજી કેપ્ટન—રંગુનવાલા, ૧૯૦૩.
શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાતી—૧૯૦૪.
ઓનરેબલ ડા૦ સર ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન—૧૯૦૯.
ખા૦ બા૦ અરદેશર દીનશાજી ચીનાઈ—મધ્ય પ્રાંતવાલા, ૧૯૧૧.
ઓ૦ શેઠ જાહાંગીર હોરમજી કોઠારી—કરાંચીવાળા, ૧૯૧૧.

રૂપાનો ચાંદ મેલવનારાઓ.

લેફ્ટનંટ કરનલ કેખશરૂ સોરાબજી નરીમાન—સુરતના માજી સીવીલ સરજન, (મ) ૧૯૦૦.
ડા૦ ડોશાભાઇ અરદેશર ચોકસી—બેગબોરના મરકી ખાતાના માજી વડા તબીબી અમલદાર, (મરહુમ) ૧૯૦૦.
ખા૦ બા૦ ફરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા, સી. આઇ. ઇ.—અમદાવાદના માજી સરકારી [એકઝીક્યુતીવ એનજીનીઅર, ૧૯૦૦.
શેઠ બહમનજી મનચેરજી—બીલાસપોરના દુકાલ નીવારણ અમલદાર—૧૯૦૦.
ખાનબાહાદુર બરજોરજી દોરાબજી પટેલ, સી. આઇ. ઇ.— કવેતાવાલા, ૧૯૦૧.
શેઠ રૂસતમજી ફરદુનજી—આકોલાના ડેપ્યુટી કમીશનર, ૧૯૦૧.
ખા૦ બા૦ માણેકજી ખરશેદજી નરીમાન—મુંબઈની સેક્રેટરીયટના મદદનીસ સેક્રેટરી—૧૯૦૨.
શેઠ નાદીરશાહ નવરોજી ખજુરી— પંજાબની કાચાવેલીવાલા, ૧૯૦૬.
ડા૦ મોટીબાઇ રૂસતમજી કાપડયા— અમદાવાદવાળા, ૧૯૧૧.
શેઠ આર. એન. માદન—મુંબઇનાં જંગલ ખાતાંના અમલદાર, ૧૯૧૩.
શેઠ એમ. સી. તાલીઆરખાન—મુંબઇની મ્યુનીસીપાલીટીના ડેપ્યુટી એકાઉન્ટંટ, ૧૯૧૩.

નાઇટ ઓફ ધી ઓરડર ઓફ ટોરીશ એન્ડ એશપાડા.

(પોરચુગલ સરકાર તરફથી.)

શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ—(મરહુમ) ૧૮૯૪.

ધી કમાનડર ઓફ ધી રોયલ મીલીટરી ઓરડર ઓફ આવર લેડી ઓફ કનસેપશન ઓફ વીલા વીકોઝા.

(પોરચુગલ સરકાર તરફથી)

શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એડનવાળા—(મરહુમ) ૧૮૯૨.
શેઠ હોરમજી કાવસજી એડનવાળા—૧૮૯૨.

ધી નાઇટ ઓફ ધી મીલીટરી ઓરડર ઓફ આવર લેડી ઓફ કનશેપશન ઓફ વીલા વીકોઝા.

(પોરચુગલ સરકાર તરફથી.)

શેઠ સોરાબજી માણેકજી દમણવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૮.

શીવેલીઅર ડી આનામ નામનો ફ્રેંચ "નાઇટ"નો ખેતાબ.

(ફ્રેંચ સરકાર તરફથી.)

સર હોરમજી નવરોજી મોદી—ચીનના વેપારી, (મરહુમ) ૧૮૯૨

સવાલીએંડ લોરડ રવાયાલ ડ કામેબાજ નામનો ફ્રેંચ " નાઇટ " નો ખેતાબ.

શેઠ જમશેદજી સોરાબજી શેઠના—૧૮૯૮.

ઓફીસર ડી. એકેડમીનો ફ્રેંચ સરકારનો ખેતાબ (ડીપલોમાં)

સમસુલ ઓલમા એરવદ ડા૦ જીવણજી જમશેદજી મોદી	શેઠ ખરશેદજી માણેકજી સરાફ.
શેઠ મરજબાન મનચેરજી કાવસજી મરજબાન.	શેઠ એરચજી રૂસતમજી શંહીયાર.
શેઠ જમશેદજી સોરાબજી શેઠના.	શેઠ મેરવાનજી રતનશાહ પારખ.
શેઠ જાહાંગીર નવરોજી શેપકીપર.	

ઓરડર ઓફ ધી બ્રીલયંટ સ્ટાર ઓફ જંજીબાર અથવા હામોડીઆનો ખેતાબ.

(જંગબારના નામદાર સુલતાન તરફથી)

ડાકટર પેસતનજી ભીખાજી નરીમાન—જંગબારના માજી સરકારી તબીબ, ૧૮૯૨.
શેઠ બમનજી માણેકજી દારૂખાનાવાળા—જંગબારના જાહેર બાંધકામખાતાના માજી ડીરેકટર, ૧૮૮૧

શેઠ શોરાબજી માણેકજી દારૂખાનાવાળા—શેનીટરી ખાતાના માજી ઉપરી તથા સુપરીનટેનડીંગ એનજીનીઅર, ૧૮૯૨.

શેઠ ખરશેદજી કાવસજી રેજીસ્ટ્રાર—૧૮૯૧.

સઈયદીયાનો ખેતાબ—જંગબારના નામદાર સુલતાને આપેલો.

ડા૦ પેસતનજી ભીખાજી નરીમાન—૧૯૦૫.

સેક્રેટ ટ્રેજર તથા **કીનકેસોનો** ખેતાબ—જેપાનની સરકારે આપેલો.

શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી તાતા—(મરહુમ)

શેઠ રતનજી દાદાભાઇ તાતા.

કેવેલીયર ઓફ ધી ઓરડર ઓફ ધી ક્રાઉન ઓફ ઇટાલી

(ઇટાલીની સરકાર તરફથી)

ખાન બાહાદુર ડાકટર નશરવાનજી હોરમસજી ચોકસી—૧૮૯૯.

“**શીરો-ખુરશેદ**” યાને **સીંહ અને ખોરસેદ** નામનો ફારસી ખેતાબ.

(ઇરાનના નામદાર શાહ તરફથી.)

સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ, બારોનેટ—(મરહુમ)

સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી—(લંડન) ૧૯૦૦.

નવાબ બહાદુરનો ખેતાબ—નામદાર નીઝામ સરકારે આપેલો.

શેઠ ફ્રરામજી જમશેદજી મુનસીને નવાબ ફ્રરામરઝ જંગ બાહાદુર.

વડા વજીરના ખાનગી સેકરેટરી તેમજ પોલીટીકલ સેકરેટરી શેઠ ફ્રરદુનજી જમશેદજી વાછા સી. આઇ. ઇ. ને નવાબ ફરેદુન જંગ બાહાદુર—૧૯૦૬.

ઇનદુર ડીસટ્રીકટના અવલ તાલુકદાર શેઠ બરજોરજી જમશેદજી વાછાને નવાબ બરજોર જંગ બાહાદુર—૧૯૦૬

મેદક ડીસટ્રીકટના અવલ તાલુકદાર શેઠ સોરાબજી જમશેદજી ચીનાઇને નવાબ સોરાબ જંગ બાહાદુર—૧૯૦૬.

તાઝીમી સરદારનો ખેતાબ—બીકાનેરના માહારાજાએ આપેલો.

શેઠ આર ડી. કુપર—માહારાજાના પ્રાઇવેટ સેકરેટરી—૧૯૦૬

ફરસ્ટ કલાસ ઓરડર ઓફ મેરીટનો ખેતાબ—જામનગરના માહારાજાએ આપેલો

શેઠ મેરવાનજી પેસતનજી—જામનગરના દીવાન—૧૯૧૨.

“ખાન બહાદુર” નો ખેતાબ મળેલા જરથોસ્તીઓ.

શેઠ અરદેશર ડોશાભાઇ મારકર-કવેતાના વેપારી.

શેઠ અરદેશર દીનશાહ ચીનાઇ

શેઠ અરદેશર દોરાબજી, રજપુતાનાની સુપરીનટેનડીંગ એનજીનીઅરીંગ હારીસવાલા.

શેઠ અરદેસર દોરાબજી દવીયરવાલા—(દેહનુ ઉમરગામ.)

શેઠ આદરજી મનચેરજી દલાલ—(ભરૂચ)

ડા૦ એરચજી શેહરીયારજી ભરૂચા—(પુણા)

શેઠ એદલજી ભીખાજી કુમાના.

શેઠ કાવશજી જમશેદજી લાલકાકા.

શેઠ ખરશેદજી નશરવાનજી કંત્રાકટર.

શેઠ ગુસતાદજી ધનજીશાહ કાપડયા.

શેઠ જમશેદજી અરદેશર દલાલ.

શેઠ જમશેદજી રૂસતમજી દેશાઇ—(પુણા.)

શેઠ જાહાંગીર એદલજી મોદી—(સુરત)

શેઠ ડોશાભાઇ પેસતનજી—(સુરત.)

શેઠ દાદાભાઇ દીનશાહ—(ખેડા.)

શેઠ દાદાભાઇ નશરવાનજી નાણાવટી.

શેઠ દારાશાહ નવરોજી મોદી—(રજપુતાના)

શેઠ દીનશાહ ડોશાભાઇ ખંભાતા.

ડાકટર નવરોજી કાવશજી કલીયાણીવાલા.

શેઠ નવરોજી પેસતનજી વકીલ—(અમદાવાદ.)

શેઠ નશરવાનજી જાહાંગીર ઓગા—(રાવલપીંડી)

શેઠ નશરવાનજી રૂસતમજી મહેતા—(કરાંચી)

શેઠ નશરવાનજી શેહેરીઆરજી જીનવાલા—(ભરૂચ.)

ડા૦ નશરવાનજી હોરમસજી ચોકશી.

ડા૦ નાનાભાઇ કુવરજી મોદી.

શેઠ નાનાભાઇ ચાનજીભાઇ પલીડર—(કરાંચી)

ડા૦ માલનજી હોરમસજી દાદાચાનજી.

શેઠ પાલનજી આદરજી મીસતરી–(કરાંચી.)
શેઠ પેસતનજી રૂસતમજી મહેતા.
પ્રોફેસર ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુર.
શેઠ ફરામજી અરદેશર અહમદનગરવાલા.
શેઠ ફરામજી કાવશજી–આબકારી ઈનશપેકટર.
શેઠ ફરામજી દીનશા કામદીન.
શેઠ ફરામરોજ અરદેશર ફરામજી મુસ.
શેઠ ફરામજી નશરવાનજી સતોક-આબુના વેપારી
શેઠ બરજોરજી નશરવાનજી વકીલ–(સુરત)
શેઠ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ, સી. આઈ. ઇ.–
કવેટાના વેપારી.
શેઠ બમનજી એદલજી મોદી.
શેઠ બમનજી દોરાબજી પટેલ.
સર બેજનજી દાદાભાઇ–(નાગપોર.)
શેઠ બેજનજી મેરવાનજી–(રાજકોટ)
શેઠ બેરામજી દાદાભાઇ–રીટાયરડ રેજીસ્ત્રાર.
ડા૦ બેરામજી હોરમજી નાણાવટી.
ડા૦ બી કે. અંકલેસરીયા.
શેઠ મનચેરજી કાવસજી મરઝબાન, સી. આઇ. ઈ.
શેઠ માણેકજી ખરશેદજી નરીમાન.
શેઠ માણેકજી નાનાભાઈ–(ડીસા)
શેઠ માણેકજી પાલનજી પોહ–(સુરત)
શેઠ માણેકજી મેરવાનજી મુલાં–(બાલાઘાટ)
શેઠ માણેકશાહ રતનજી દસ્તુર–(ભંડારા)
શેઠ મેહેર હોસંગ દસ્તુર–(પુણા.)
શેઠ રતનજી બેજનજી કેમીશરીએટવાલા.
ડા૦ રતનજી રૂસ્તમજી દાદીના.
ડા૦ રૂસતમજી જમશેદજી કાપડયા.
શેઠ રૂશતમજી જાહાંગીરજી વકીલ–(અમદાવાદ)
શેઠ રૂશતમજી બમનશાહ વકીલ.
શેઠ શાપુરજી એદલજી ચીનાઇ (દખન હેદરાબાદ)
શેઠ શાવકશાહ કાવશજી દાવર–(પુણા.)
ડા૦ સોરાબજી શાપુરજી–(આકોલા)
શેઠ શોરાબશાહ હોરમજી–(ભરૂચ)
શેઠ હોરમસજી આદરજી પટેલ.
શેઠ હોરમસજી માણેકજી ભીમરડીવાલા.

જરથોસ્તી "જસતીસ ઓફ ધી પીસ" યાને સુલેહના અમલદારો.

અરદેશર જમશેદજી બોલીમોરીયા
અરદેશર દાદાભાઈ મોદી, ડાકટર
અરદેશર પેશાતનજી કામા, ડાકટર
અરદેશર ફરામજી વકીલ
ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગર
એદલજી માણેકજી મોદી, ડાકટર
કાવશજી એદલજી દાદાચાનજી
કાવશજી જાલભાઇ શેઠ
સર કાવસજી જાહાંગીર રેડીમની બારોનેટ
કાવશજી જાહાગીર રડીમના
કાવશજી દાદાભાઈ દુબાસ
કાવશજી પેસતનજી ડાકટર
કાવશજી બેજનજી શેઠના
કાવશજી હોરમજી ડાકટર
દસ્તુર કેખશરૂ જામાસ્પજી મીનોચેરજી
જામાસ્પ આશાના
*કેખશરૂ ડોશાભાઈ કુપર [હોમજી
કેખશરૂ માણેકજી બરજોરજી મીનોચેર
કેરસાસપજી રૂસતમજી દાદાચાનજી
લેફટેનંટ કરનલ કે એ દલાલ
લેફટેનંટ કરનલ કે. એચ. માસતરી
ખરશેદજી નવરોજી વાહાડયા
ખરશેદજી મનચેરજી બનાજી
ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી
જમશેદજી અરદેસર હો. વાહડયા
જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજી જીજી
સર જમશેદજી જીજી૦ બારોનેટ (પાચમા)
જમશેદજી જીવાણજી ગજદર
જમશેદજી નશરવાનજી બહાદુરજી, ડાકટર
જમશેદજી માણેકજી ફરામજી પટેલ
*જમશેદજી મેરવાનજી આટીઆ
જમશેદજી રૂસતમજી દશાઇ
જાહાંગીર એદલજી દાવર
જાહાંગીર ડોસાભાઇ ફરામજી
જાહાંગીર બમનજી પીટીટ
જાહાંગીર બેરામજી મરઝબાન
જાહાંગીર રતનજી દુબાશ
જાહાંગીર રૂસતમજી પટેલ [ઓલમા
ડા૦ જીવાણજી જમશેદજી મોદી, શમસુલ
જીજીભાઈ પેસતનજી નીકલસન, ડાકટર
સર ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન, ડાકટર
ડોસાભાઈ કે પટેલ, ડાકટર
ડોસાભાઈ નશરવાનજી વાહાડયા
દીબા મેરવાનજી દલાલ
દી નશરવાનજી દાદી
દસ્તુર દારાબ પેશુતનજી સંજાણા સ.
દીનશાહ એદલજી વાછા [એ.
દીનશાહ દોરાબજી માસ્તી
સર દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવર
દીનશાહ બમનજી માસ્તર, ડાકટર
સર દીનશાહ મા. પીટીટ બારોનેટ(બીજા)
સર દોરાબ જમશેદજી તાતા
ધનજીભાઈ બમનજી પીટીટ
નવરોજી જાહાગીર ગામડયા
નવરોજી પેશાતનજી હોરમજી કામા
નવરોજી માણેકજી કુમસીઆ
નવરોજી સોરાબજી બંગાલી
નશરવાનજી નવરોજી વાહાડયા
નશરવાનજી મેરવાનજી પટેલ
નશરવાનજી સોરાબજી જમશેદજી જીજી.
નશરવાનજી હોરમજી ચોકસી, ડાકટર
નાદીરશાહ હોરમજી એ સુખીયા, ડાકટર
નાનાભાઈ અરદેશર ફરામજી મુસ
નાનાભાઈ નવરોજી કાતરક, ડાકટર
નાનાભાઈ હોરમજી મુસ
સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહતા, સી.
પેશતનજી નશરવાનજી વાડીયા [આઇ. ઈ.
ફરદુનજી એ. ખરશેદજી ફરદુનજી
ફરદુનજી જમશેદજી પારખ
ફરદુનજી નશરવાનજી બીસની, ડાકટર.
ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુર
ફરદુનજી મેરવાનજી બનાજી
ફરદુનજી સોરાબજી તાલીયારખાન
ફરામજી એદલજી દાવર, ડાકટર
ફરામજી દોરાબજી ફરામજી પાડે

ફરામરોજ રૂસતમજી જોશી
ફીરોઝ ખરશેદજી શેઠના
ફીરોઝ બમનજી પીટીટ
ફીરોઝ બેરામજી મલબારી
ફીરોઝશાહ બી. આર. મોદી
બમનજી દીનશાહ પીટીટ
બરજોરજી સોરાબજી શરાફ, ડાકટર
બેજનજી દાદાભાઈ કાપડયા, ડાકટર
બેરામજી દાદાભાઈ રેજીસટરાર
બેરામજી દોરાબજી બનાજી
બેરામજી નવરોજી ગામડીયા
બેરામજી રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઈ
ભીખાજી એદલજી ધાસવાલા, ડાકટર
મનચેરજી કાવશજી મરઝબાન, સી. આઈ
મનચેરજી બેહરામજી કોલાહ, ડાકટર [ઈ.
માણેકજી ખરસેદજી નરીમાન
મેરવાનજી પેશતનજી ખરેગાત
મેરવાનજી મનચેરજી કામા
રતનશાહ એરચશાહ કોહીઆર

રતનશાહ દેમુલજી નરીમાન, ડાકટર
રતનજી જમશેદજી તાતા
રતનજી રૂસતમજી દાદીના
રૂસતમજી અરદેશર સ્પેનસર
રૂસતમ ડી. એન. વાડીયા
રૂસતમજી ધનજીભાઈ શેઠના
રૂસતમજી નાનાભાઈ રાણીના, ડાકટર
રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઈ
રૂસતમ પેસતનજી મસાની
રૂસતમ બમનશાહ વકીલ
રૂસતમ મનચેરજી ચીથગર
રૂસતમજી સોરાબજી પાઉવાળા
લીમજી નવરોજી બનાજી
સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા
શાવકશાહ રતનજી બમનજી ફુબાસ
શાવકશાહ સોરાબજી બાટલીવાલા, ડાકટર
સોરાબજી એદલજી વારડન
સોરાબજી કાવશજી હોરમજી ડાકટર

સોરાબ ખરસેદજી નરીમાન, ડાકટર
સોરાબજી દાદાભાઈ ફુબારા
સોરાબજી ફરામજી બીલીમોરીઆ
સોરાબજી ફરામજી બેકર
સોરાબજી બમનજી માસ્તર
* સોરાબજી માણેકશાહ ભરૂચા
સોરાબજી એમ. રતનાગર
સોરાબજી લીમજી પાડે
હોરમસજી અરદેસર વાહાડીયા
હોરમસજી એદલજી આલબલેસ
હોરમસજી દાદાભાઈ વકીલ
હોરમસજી દોરાબજી પદમજી
હોરમસજી બમનજી જીજીભાઈ
હોરમસજી મનચેરજી કામા
હોરમસજી માણેકજી ભીમરડીવાલા
હોરમસજી માણેકજી માસીના, ડાકટર
હોરમસજી લીમજીભાઈ બાટલીવાલા
હોરમસજી સોરાબજી (કસુના)

* આવી નીશાનીવાલા ગયે વરસે નવા સુલેહના અમલદાર ઠરેલા સમજવા

જરથોસ્તી શેરીફો.

શેઠ કાવશજી હોરમજી ડાકટર, ૧૮૯૪.
શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ, ૧૮૭૭ (મ.)
સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ (ચોથા) ૧૯૦૦ (મ.)
શેઠ ડોશાભાઈ ફરામજી કરાકા, ૧૮૭૨ (મ.)
સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ, ૧૮૮૭ (મ.)
શેઠ બમનજી હોરમજી વાડીઆ, ૧૮૫૯ (મ.)
ખા. બા. મનચેરજી કાવશજી મરઝબાન, ૧૯૦૬.
શેઠ માણેકજી ખરશેદજી, ૧૮૫૬ તથા ૧૮૬૩ (મ)
શેઠ શોરાબજી શાપુરજી બંગાલી, ૧૮૮૧ (મ.)
સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા, ૧૯૧૧.

શેઠ માણેકજી રૂસતમજી બનાજી—કલકતાના શેરીફ—૧૮૭૩ (મ.)
શેઠ રૂસતમજી ધનજીભાઈ મેહેતા—કલકતાના શેરીફ—૧૮૯૩.
શેઠ હીરજીભાઈ માણેકજી રૂસતમજી બનાજી—કલકતાના શેરીફ—૧૯૦૨. (મ.)
શેઠ કાવશજી એદલજી પાંડે—મધરાસના શેરીફ—૧૮૯૪.

મુંબઈની યુનીવરસીટીના જરથોસ્તી "ફેલો."

નામદાર સરકારે સને ૧૯૦૪ ના વરસથી નવા યુનીવરસીટી એકટ મુજબ બધી જ્ઞાતનાં ૮૦) ફેલો પોતાની તરફથી નેમેલા તેમાંનાં પારસી ફેલોના નામ :—

આદરજી મેરનોસજી મસાની
એદલજી દોરાબજી તલાતી [કટર
ખા૦ બા૦ ખરશેદજી નશરવાનજી કંટરા-
ડા૦ જીવણજી જમશેદજી મોદી, સ. એ
સર દેમુલજી ભીખાજી નરીમાન, ડાકટર

દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં
નશરવાનજી ફકીરજી સરવેયર, ડાકટર
નાનાભાઈ અરદેશર મુશ
એ૦ સર ફીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા,
પેશતનજી અરદેશર વાડયા

ખા૦ બા૦ ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુર
રૂસતમજી ધનજીભાઈ શેઠના
સોરાબ ખરશેદજી નરીમાન, ડાકટર
*સોરાબ માણેકશાહ ભરૂચા
હોરમજી જાહાગીર ભાભા

ઉપલા શાથનાં બધી જ્ઞાતવાલા ૮૦) ફેલો તથા ગ્રેજુએટો તથા ફેકલતીઓએ મલીને ચુંટી કાઢેલા બીજા ૨૦) ફેલોમાંનાં પારસી ફેલો :—

કાવશજી એદલજી દાદાચાનજી
ફરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા
*પરોફેસર કે. એસ. ફરામજી

ભીખાજી એદલજી ધાસવાલા, ડાકટર
પરોફેસર મનચેરજી કાવશજી કામા

રૂસતમ ના૦ રૂ૦ રાનીના, ડાકટર
*રૂસતમ ખ૦ રૂ૦ કામા

* આવી નીશાનીવાલા ગયે વરસે નવા ઠરેલા સમજવા.

જરથોસ્તી કાઉનસીલરો.

ઈસ્વી સને ૧૯૧૦ ના સાલથી આપણી નામદાર અંગ્રેજ સરકારે પોતાની પ્રજાના લોકોને નવા વધુ હકો બક્ષી કાઉનસીલના મેમબરોની સંખ્યાબી વધારી છે, તેની રૂએ મુંબઇની નવી ધારા-સભામાં યાને નામદાર ગવરનરની મુંબઇની લેજીસલેટીવ કાઉનસીલના જરથોસ્તી કાઉનસીલરો નેમવામાં આવ્યા હતા—તેઓમાં --

ઓનરેબલ સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહતા સી. આઇ. ઈ. (મુંબઈની મ્યુનીસીપલ કોરપોરેશન તરફના પ્રતીનીધી) [૧૯૧૦-૧૩

„ સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ, (સરકાર તરફથી) ૧૯૧૩

„ શેઠ નવરોજી દોરાબજી ખંડાલેવાળા, પુણાવાળા (સરકાર તરફથી) ૧૯૧૩

„ શેઠ જાહાંગીર હોરમસજી કોઠારી, કરાચીવાળા (સરકાર તરફથી) ૧૯૧૩

„ ડા૦ સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાન (સરકાર તરફથી) ૧૯૧૦-૧૨

„ સરદાર દાવર કેખશરૂ એદલજી મોદી, સુરતવાલા (સરકાર તરફથી) ૧૯૧૦-૧૨

„ ખા૦ બા૦ નવરોજી પેશતનજી વકીલ, સી આઇ ઈ, અમદાવાદવાલા (સરકાર તરફથી) ૧૯૧૦-૧૨

કલકતાની નામદાર વાઇસરોયની ઇમપીરીયલ લેજીસલેટીવ કાઉનસીલના સભાસદો

ઓનરેબલ સરદાર ખા૦ બા૦ રૂશતમજી જાહાંગીર વકીલ, ૧૯૧૩.

ઓનરેબલ શેઠ માણેકજી બેરામજી દાદાભાઇ, નાગપોરવાલા, ૧૯૧૦-૧૨

બરમાની લેજીસલેટીવ કાઉનસીલના સભાસદો.

ઓનરેબલ શેઠ મેરવાનજી કાવશજી કેપટન, રંગુનવાલા, ૧૯૧૦-૧૨

નામદાર ગવરનરની મુંબઇની ધારા બાંધનારી સભામાં ઇસ્વી સને ૧૯૧૦ ની આગલ થઇ ગયલા જરથોસ્તી કાઉનસીલરો.

ઓનરેબલ સર જમશેદજી જીજીભાઈ (બીજા) બેરોનેટ, સી એસ. આઈ. ૧૮૭૦, બીજીવાર ૧૮૭૨. (મ)

„ સર જમશેદજી જીજીભાઈ (ત્રીજા) બારોનેટ, સી. એસ. આઈ. ૧૮૭૯, બીજીવાર ૧૮૮૧, તીજીવાર ૧૮૮૩ (મ)

„ શેઠ ડોશાભાઇ ફરામજી, સી. એસ આઈ ૧૮૭૦. (મ.)

„ શેઠ દાદાભાઈ નવરોજી પરોફેસર, ૧૮૮૫.

„ ખા૦ બા૦ દોરાબજી પદમજી પસતનજી ૧૮૯૩-૯૮. (મ)

„ ખા૦ બા૦ દારાશાહ રતનજી ચીનગર-૧૯૦૪ (મ)

„ ખાનબહાદુર નવરોજી દોરાબજી ખંડાલેવાલા-૧૯૦૩-૧૯૦૭

„ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહાડ્યા, સી. આઇ ઈ., ૧૮૮૩-૧૮૯૯. (મ)

ઓનરેબલ સરદાર નવરોજી પદમજી, ૧૯૦૬

„ ખા૦ બા૦ નવરોજી પેશતનજી વકીલ, સી આઈ ઈ, ૧૯૦૮-૧૯૧૦

„ ખાનબહાદુર પદમજી પેસતનજી, ૧૮૮૪. (મ)

„ સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહતા, સી. આઈ. ઈ ૧૮૮૭, ૧૮૮૩ થી ૧૯૧૦

„ શેઠ ફરામજી નશરવાનજી પટેલ, ૧૮૬૬ (મ)

„ શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ, ૧૯૦૦

„ શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઈ ૧૮૬૮ થી ૧૮૭૨ (મ.)

„ શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ ૧૮૬૨—૧૮૬૬ (મ)

„ શેઠ સોરાબજી શાપુરજી બંગાલી સી. આઇ. ઈ. ૧૮૭૮ (મ.)

કલકતાની નામદાર વાઇસરાયની કાઉનસીલના અને ૧૯૧૦ ની આગલ થઇ ગયલા જરથોસ્તી શભાસદો.

ઓનરેબલ સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટ—૧૮૮૭ (મ.)

ઓનરેબલ સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહતા સી. આઈ. ઇ.—૧૮૯૪, બીજીવાર—૧૮૯૮ થી ૧૯૦૦.

ઓનરેબલ શેઠ માણેકજી બેરામજી દાદાભાઈ—૧૯૦૮ થી ૧૯૧૦.

મુંબઈની પારસી ચીફ મેટ્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટોનાં નામ.

સર કાવશજી જાહાંગીર બારોનેટ.
કાવસજી દાદાભાઇ દુબાસ.
કાવશજી એરામજી દીવેચા.
ખરશેદજી નશરવાનજી વાહડયા
સર જમશેદજી જીજીભાઇ પાંચમાં બારોનેટ
જમશેદજી બમનજી વાહડયા.
જાહાંગીર બમનજી પીટીટ
જાહાંગીર એરાંમજી મરઝબાન
શમશુલ ઓલમા એરવદ
ડા૦ જીવનજી જમશેદજી મોદી
દાદાભાઇ મેરવાનજી જીજીભાઈ
દારાશાહ દશતુરજી રૂશતમજી સંજાણા (કલીઆણીવાલા)
સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બીજા બારોનેટ
ધનજીભાઇ બમનજી પીટીટ
નવરોજી જાહાંગીર ગામડીઆ
પેશતનજી નશરવાનજી વાડયા.
પીરોશાહ બમનજી પીટીટ.
ફીરોશાહ ખરશેદજી શેઠના.
ફીરોઝશાહ બરજોરજી આર મોદી
ફરદુનજી જમશેદજી પારખ
ફરામજી દોરાબજી પાડે.
ફરામરોજ રૂશતમજી જોશી.
એરામજી નવરોજી ગામડયા.
એરામજી રૂસતમજી એરામજી જીજીભાઈ.
મનચેરશાહ માણેકજી કારભારી.
મેરવાનજી મનચેરજી કામા
રૂશતમજી એરામજી જીજીભાઇ.
તીકાજી અરદેશર
હીરજી અરદેશર દાદીશેઠ.
હોરમજી દોરાબજી પદમજી.
હોરમજી મનચેરજી કામા.

પુણાની અને અહમદનગરની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટોનાં નામ.

સરદાર દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદ
કેખશરૂ આદરજી ઘાસવાળા
ગુસ્તાદજી ધનજીશાહ અંકલેસરયા
દાદાભાઈ સોરાબજી ચીનાઇ
દીનશાહ ડોસાભાઇ ખંભાતા
ડોસાભાઇ માણેકજી સતારાવાલા
સરદાર નવરોજી પદમજી
નવરોજી ફરામજી અરદેશર
પાલનજી નશરવાનજી ફરેચમેન
બરજોરજી પીરોજશા ભરૂચા
બેજનજી નશરવાનજી નગરવાળા
એરામજી સોરાબજી કારડ માસ્તર

કરાંચીની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટોનાં નાંમ.

અરદેશર ફરામજી કલ્યાણીવાળા
એરચશાહ નાનાભાઈ ખરેગાટ
કાવસજી હોરમસજી કાતરક
ખરશેદજી બમનજી શેઠના
ખરશેદજી શાપુરજી સોપારીવાળા
જમશેદજી શાપુરજી સોપારીવાળા
જાહાંગીર હોરમજી કોઠારી
નશરવાનજી ખરશેદજી મજાયના
નશરવાનજી રૂસતમજી મેહેતા
નાદરશા એદલજી દીનશાહ
પેસતનજી એરામજી કોટવાલ
પેસતનજી રૂસતમજી મેહેતા
પેસતનજી હોરમજી ધડીયાલી
ફરાંમરોજ એદલજી પંથકી
બમનજી ફરાંમજી શેઠના
બરજોરજી કાવશજી દુબાશ
માણેકજી ખરશેદજી માદન
સોરાબજી કુવરજી પસતાકીઆ
સોરાબજી મનચેરજી બીલીમોરીયા
હોરમસજી માણેકજી ખજુરીના

* સુરતની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટોનાં નાંમ.

સુરત ખાતેના.

આદરજી જીવણજી
કેખશરૂ એદલજી મોદી
ખુશરોભાઇ નશરવાનજી બેહેરેમનખાન
દાદાભાઇ પેશતનજી ડાક્ટર
ડા. દીનશાહ જીવાજી એદલબેહરામ
દોરાબજી ભીખાજી રબાડી
બરજોરજી નશરવાનજી વકીલ
બમનજી એદલજી મોદી
બેજનજી માણેકજી જંબુસરીયા
દસ્તુર રૂસતમજી જમશેદજી
એરાંમજી ફરાંમજી વકીલ
હોશંગજી બરજોરજી વાણીઆ

અમદાવાદ ખાતેના.

અરદેશર કાવશજી કરંજાવાલા
અરદેશર રૂશતમજી દલાલ
નરીમાન રતનજી કોઠાવાલા

ભરૂચ ખાતેના.

ખરશેદજી અરદેશર દલાલ
જામાશજી હોરમજી જંબુસરીયા
પીરોશાહ રૂશતમજી વખારીયા
મંચેરશાહ સોરાબજી વખારીયા
રતનજી એદલજી કાંગા

* આ ડેલીગેટોમાં ૧૦ સુરતના, ૫ અમદાવાદના અને ૫ ભરૂચના મલી ૨૦ ડેલીગેટોની સુરત, અમદાવાદ તથા ભરૂચની એકજ કોરટ ગણાય છે, અને કામ પડે ત્યારે અવારનવાર બાર ગ્રહસ્થોને સુરત ખાતે બોલાવવામાં આવે છે.

મુંબઈ મ્યુનીસીપાલ કારપોરેશનના જરથોસ્તી મેમબરો.

ડા૦ કાવશજી એદલજી દાદાચાનજી—ગીરગામ (કર. ભર)
કાવશજી જાહાંગીર રેડીમણી—(સુ અ.)
જમશેદજી અરદેસર વાહડીયા—(સુ. અ)
ઓ૦ સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ—(સુ અ)
ડા૦ જાહાંગીર જમશેદજી ખ. લીલાઉવાલા ભુલેશ્વર (કર. ભર.)
જાહાંગીર ડોશાભાઈ ફરામજી—(સરકાર.)
જાહાંગીર બમનજી પીટીટ—કોટ (કર ભર.)
ડાકટર સર ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન—(યુનીવરસીટી)
દીનશાહ એદલજી વાછા—કોટ (કર ભર)
ડા૦ દીનશાહ બમનજી પેસતનજી માસ્તર—ભુલેશ્વર (કર. ભર.)
સર દીનસાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટ—(સુ. અ.)
નવરોજી જાહાંગીર ગામડયા—કોટ (કર. ભર.)
ડાકટર નાદરશાહ હોરમજી સુખાયા—કોટ (કર. ભર.)
ઓનરેબલ સર પીરોશાહ મેરવાનજી મેહેતા—(સુ. અ)
ફીરોજ ખરશેદજી શેઠના—(સુ અ)
બેરામજી રૂશતમજી બેરામજી જીજીભાઈ—(સુ. અ.)
ડા૦ રતનશાહ ટેમુલજી નરીમાન—(સુ. અ)
ડા૦ શાવકશાહ શોરાબજી બાટલીવાલા—પરેલ (કર. ભર)
હોરમજી પીરોશાહ મોદી—ગીરગામ (કર. ભર.)

(કર. ભર.)=કર ભરનારાઓ તરફથી ચુંટી કઢાયલા; (સુ. અ.)=સુલેહના અમલદારો તરફથી; (યુનીવરસીટી)=યુનીવરસીટી તરફથી; (સરકાર)=નામદાર સરકારે નેમેલા.

સ્ટેનડીંગ કમીટીના જરથોસ્તી મેમબરો.

કાવશજી જાહાંગીર રેડીમની—ચેરમેન.
ડા૦ નાદીરશાહ હોરમજજી સુખ્યા.
ડા૦ શાવકશાહ સોરાબજી બાટલીવાલા.

મ્યુનીસીપાલીટીના સેકરેટરી—રૂસતમજી પેસતનજી મસાની.

મુંબઈની પૉરટ ટ્રસ્ટના જરથોસ્તી મેમબરો.

નવરોજી જાહાંગીર ગામડીયા (સરકાર તરફથી)

મુંબઈની સીટી ઈમપ્રૂવમેન્ટ ટ્રસ્ટ બોરડના જરથોસ્તી મેમબરો.

દીનશાહ એદલજી વાછા—નવરોજી જાહાંગીર ગામડીયા.

જાહાંગીરજી ડોશાભાઈ કરાકા—સપેસીયલ કલેકટર.

જરથોસ્તી સોલીસીટરો.

અરદેશર જમશેદજી પોચા, ૧૯૦૯
અરદેશર ફરામજી સુનાવાલા, ૧૯૧૨
અરદેશર બરજોરજી લીંબુવાલા (લંડનના) ૧૯૧૧
અરદેશર મેરવાનજી માડન, ૧૮૯૯
કાવશજી જમશેદજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૩
કેખશરૂ જમશેદજી દુબાશ, ૧૯૦૯
કેખુશરો ફરદુનજી શીરવાઈ, ૧૮૯૬
કેખુશરો બી. મેહેતા, ૧૮૯૭
કેખશરૂ માણેકજી સરવેઅર, ૧૯૧૧
કેખુશરો હોરમજી વકીલ, ૧૮૯૫
ખરશેદજી ધનજીભાઈ શરાફ, ૧૮૯૨
જામાસ્પ ફીરોઝ હોશંગ દસ્તુર, ૧૯૦૨
જેહાંગીર કેરસાશપજી રૂ. દાદાચાનજી, ૧૯૦૦
જેહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલ, ૧૮૯૮
જેહાંગીર દોરાબજી નીમચવાલા, ૧૮૯૧
જેહાંગીર ડી. કાંગાં, ૧૯૦૯
જેહાંગીર પીરોજશાહ મેહેતા, ૧૯૦૫
જેહાંગીર બહમનજી બહમન-બેહરામ, ૧૮૯૬
જેહાંગીર રૂસતમજી મેરવાનજી પટેલ, ૧૯૦૦
જેહાંગીર સોરાબજી કાંગા, ૧૯૧૨

જે. હોરમસજી, ૧૮૯૯
જીજીભાઈ ડોશાભાઈ ખંબાતા, ૧૯૦૬
જીવાજી દીનશાહજી ગાંધી, ૧૮૮૪
ડોસાભાઈ ફરામજી વાડીઆ, ૧૮૯૪
દારાશાહ જીવાજી વકીલ, ૧૯૧૦
દારાશાહ બેજનજી મેહેતા, ૧૮૯૨
દીનશાહ ખરશેદજી દાજી, ૧૮૯૮
દીનશાહ જીજીભાઈ ઈરાની, ૧૯૦૬
દીનશાહ જીજીભાઇ ડાકટર, ૧૮૮૬
દીનશાહ દોરાબજી રોમર, ૧૮૯૯
દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં, ૧૮૯૫
ધનજીશાહ પાલનજી મીસ્ત્રી, ૧૮૯૫
ધનજીશાહ એચ. નાણાવતી, ૧૯૧૪
નોસીરવાન જે. કોહીયાર, ૧૯૧૪
નોશીરવાન પી. એનજીનીયર, ૧૯૦૫
નશરવાનજી ફીરોજશાહ દુબાશ
નશરવાનજી મનચેરજી હોરમજી કામા, ૧૮૯૭
નશરવાનજી હોરમસજી શેઠના, ૧૯૧૨
નાદરશાહ બમનજી વકીલ, ૧૯૦૨ (લંડનમાં)
નાનાભાઇ હોરમશજી મુસ, ૧૮૯૧
પાલી મનચેરજી કલબવાલા, ૧૯૧૪
પેસતનજી બાપુજી ખરાસ, ૧૯૧૩
પેસતનજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૯૦
પેસતનજી લીમજી પારેખ, ૧૯૧૨
પેસતનજી સોરાબજી બાટલીવાલા(લંડનનાં)૧૯૦૭
પીરોજશાહ નશરવાનજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૦
ફરદુનજી કેરસાસપજી દાદાચાનજી, ૧૯૦૫
ફરદુનજી પાલનજી પાવરી, ૧૮૯૨
ફરદુનજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૮૯
ફરામજી અરદેશર વકીલ, ૧૮૯૬
ફરામજી માણેકજી વાચ્છા, ૧૯૦૩
ફરામજી રૂસતમજી વાડીઆ, ૧૮૭૪
ફરામજી શાપુરજી મેહેતા, ૧૯૦૨
ફરામરોજ એદલજી દીનશાહ, ૧૮૯૬
ફરામરોજ જમશેદજી જીનવાલા, ૧૯૧૪
ફરામરોજ મેરવાનજી મેહેતા, ૧૯૦૯
ફરામરોજ હોરમજી એન. વકીલ, ૧૯૦૬
ફીરોજશાહ નશરવાનજી પ્લીડર, ૧૮૯૧
બરજોરજી ડોસાભાઇ ડાકટર, ૧૯૦૬
બેરામજી નશરવાનજી ફારબશ, ૧૯૧૦
બાપુજી દાદાભાઇ લામ, ૧૯૦૮
મનચેરશા બમનજી ચોઠયા, ૧૯૦૨
મનચેરશા રૂશતમજી વકીલ, ૧૯૦૧
માણેકજી એન૦ પોચખાંનાવાલા, ૧૮૯૯
માણેકજી રૂશતમજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૨
માણેકજી સોરાબજી કેપટન, ૧૮૯૬
મીનોચેહર અરદેશર વકીલ, ૧૮૯૭
મીનોચેહર પી. દાદાચાનજી, ૧૯૦૯
મેરવાનજી કેખશરો આલપાઇવાલા, ૧૮૮૯
રૂસતમજી એદલજી પાપા, ૧૯૧૨
રૂસતમજી ખરશેદજી કામાજી, ૧૮૮૪
રૂસતમજી ધનજીશાહ દાલાલ, ૧૯૧૦
રૂશતમજી નવરોજી મોટાભાઈ
રૂશતમજી પીરોજશાહ મેહેતા, ૧૮૯૭
રૂશતમજી ફરદુનજી મુલ્લા, ૧૮૯૫
રૂશતમ ફીરોજશાહ મોદી, ૧૯૦૮
રૂશતમ ફીરોજશાહ ભરૂચા, ૧૮૯૬
રૂશતમજી સોરાબજી કેપટન, ૧૯૦૮
શાવકશા બેરામજી નરીમાન, ૧૯૦૨
સોરાબજી દાદાભાઈ બાસતાવાલા, ૧૮૯૫
સોરાબજી ફરામજી મુલ્લા, ૧૯૦૩
સોરાબજી માણેકજી કાગા, ૧૮૮૫
હીરજી કાવશજી કોલાહ, ૧૮૯૧
હોરમજી નશરવાનજી વકીલ, ૧૮૮૦
હોરમશજી બેજનજી બામજી, ૧૯૦૮

જરથોસ્તી બારીસ્ટરો.

અરદેશર કાવશજી શેઠના, ૧૮૮૫ (અમદાવાદ)
અરદેશર ધનજીભાઈ કા૦ પટેલ ૧૮૯૩ [ફીરોજ
અરદેશર પેસતનજી સબાવાલા, ૧૯૧૪ [પુર.
અરદેશર ફીરોજ મેહેતા, ૧૯૧૦
અરદેશર બરજોરજી લીંબુવાલા, ૧૯૧૧
અરદેશર બેરામજી કાપડીઆ, ૧૮૭૨
અરદેશર માણેકજી મસાની, ૧૯૧૦
અરદેશર રતનજી વાડયા, ૧૯૧૨

અરદેશર હોરમશજી વાડયા, ૧૯૧૦
એરચ જાહાંગીર સોરાબજી તારાપોરવાલા, ૧૯૦૯
એદલજી જમશેદજી ખોરી, ૧૮૮૩ (લંડન)
એ. અરદેશર એનજીનીયર, ૧૯૧૨
કાવશજી જમશેદજી પેટીગરા, ૧૯૦૦
કાવશજી બરજોરજી જશાવાલા, ૧૯૦૯
કાવશજી મેરવાનજી દોતીવાળા, ૧૯૧૨
કેકોબાદ એદલજી જમશેદજી સંજાના, ૧૯૦૭
કેકોબાદ ભીખાજી દસ્તુર, ૧૯૦૩
કેકી માણેકજી કારભારી, ૧૯૧૨
કેખશરો આદરજી ઘાસવાલા, ૧૮૯૫
કેખશરૂ ખરશેદજી દલાલ, ૧૯૦૫
કેખશરૂ જાહાંગીર રૂસતમજી દારૂ, ૧૯૧૦
કેખશરૂ બેરામજી પદમજી, ૧૯૦૯
કેખશરૂ માણેકશાહ તાલ્યારખાન, ૧૯૧૩
કેખશરો શોરાબજી, ૧૮૯૬
ખરશેદજી દીનશાહ ગાસવાળા, (એડવોકેટ) ૧૯૧૩
ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી શરાફ, ૧૮૫૯
ખુરદાદ રૂશતમજી ફ. કનફેકશનર, ૧૯૧૪
જમશેદજી ખરશેદજી તારાચંદ, ૧૯૦૨
જમશેદજી જીવનજી ગજદર, ૧૮૭૧ (ભાવનગર)
જમશેદજી બેરામજી ભીખાજી કાંગા, ૧૯૦૩
જમશેદજી મેરવાનજી બોઇસ, ૧૯૧૨
જાલ અરદેશર દાદાભાઇ નવરોજી, ૧૯૧૦
જાલ ખરશેદજી રતનજી બમનજી, ૧૯૦૯
જાલ જેહાંગીર મુગાશેઠ, ૧૯૧૪
જીજીભાઇ એદલજી મોદી, ૧૮૭૫
જેહાંગીર કાવશજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૩
જેહાંગીર કુવરજી કોયાજી, ૧૯૧૦
જેહાંગીર કેખશરૂ મુનસી, ૧૯૧૪
જેહાંગીર ખરશેદજી કામા, ૧૮૮૯ (નાગપુર)
જેહાંગીર ડોશાભાઇ ફરામજી કરાકા
જેહાંગીર દીનશાહ દાવર, ૧૯૦૦
જેહાંગીર પીરોશાહ દુબાશ, ૧૮૯૧
જેહાંગીર પેસતનજી, ૧૮૯૬
જેહાંગીર બરજોરજી પટેલ, ૧૯૧૨
જેહાંગીર રૂશતમજી વખારીયા, ૧૮૯૬
જેહાંગીર સોરાબજી ખેરગામવાળા, ૧૯૧૧
જેહાંગીર હોરમશજી જેહાંગીર ભામા.
જેહાંગીર હોરમશજી નશરવાનજી વકીલ, ૧૯૦૫

ટેમુરસ કાવશજી મોદી, ૧૯૧૨
ટેમુરસ દાદાભાઈ જાલ, ૧૯૦૪
ડોશાભાઇ કાવસજી રાલી, ૧૯૧૧
ડોશાભાઇ મેરવાનજી કરાકા, ૧૮૮૯
દાદાભાઇ મનચેરજી કોહલા, ૧૮૯૨
દારાશાહ શાપુરજી શેઠના, ૧૯૦૦
દાદી હોરમશજી દાદાભાઇ જજ, ૧૮૯૩
સર દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવર, ૧૮૮૦
દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં, (એડવોકેટ) ૧૯૦૮
દોરાબ આદરજી ગાસવાળા, ૧૯૧૪
દારાબ ખરશેદજી દરાઇવર, ૧૯૧૨
દોરાબજી નવરોજી ખંડાલેવાલા, ૧૯૦૬
દોરાબજી નસરવાનજી બાહાદુરજી, ૧૮૯૫
ધનજીશાહ અરદેશર અંકલેશરીઆ, ૧૯૦૬
ધનજીશાહ દોરાબજી, ૧૮૯૬
ધનજીશાહ મેહરજીભાઈ માદન (એડવોકેટ) ૧૯૧૨
ધનજીશાહ સોરાબજી કેપટન, ૧૯૧૨
નવરોજી જાહાંગીર વાહાડીયા, ૧૯૦૯
નવરોજી દાદાભાઇ આલબ્લેસ, ૧૮૮૮ (યુરોપ)
નવરોજી પેસતનજી કામા, ૧૮૭૬
નવરોજી મેરવાનજી તારાચંદ, ૧૯૦૫
નવરોજી રૂસ્તમજી મોટાભાઈ, ૧૮૭૮ (યુરોપ)
નવરોઝ હોરમસજી નવરોજી મોદી, ૧૮૯૯
નસરવાનજી જમશેદજી દાદી, ૧૮૯૨
નસરવાનજી નવરોજી અંકલેશરીઆ, ૧૯૦૬
નસરવાનજી બેહેરામજી ગજદર, ૧૯૦૨
નસરવાનજી રૂસતમજી ધનજીભાઇ મેહેતા, ૧૯૦૫
નશરવાનજી સોરાબજી પદમજી, ૧૯૧૩
નોશી ફરદુનજી સીરવાઇ, ૧૯૦૯
નાનાભાઇ નશરવાનજી સાહેર, ૧૮૯૫
નાનાભાઇ મેરવાનજી કાવશજી કપટાન, ૧૮૯૪
નાનાભાઇ હોરમજી મુસ, ૧૯૧૨
પદમ પેસતનજી જીનવાલા, ૧૮૯૯
પેસતનજી ખરશેદજી તારાપોરવાલા, ૧૯૦૯
પેસોતન ધનજીશા પટેલ, ૧૯૦૭
પેસતનજી પીરોજશાહ ડાકટર, ૧૯૧૨
પેસતનજી શોરાબજી કોટવાલ, ૧૮૮૯ (નાગપુર)
પેસતનજી એચ. જે. રૂસ્તમજી, ૧૮૯૬
પીરોજશાહ નશરવાનજી દારૂવાળા, ૧૯૧૧
પીરોજશાહ બેરામજી મલબારી, ૧૮૯૯

એ૦ સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા, ૧૮૬૮
પી. દાદાભાઇ, ૧૯૦૪
ફરેદુનજી પેસતનજી જાં. તાલેયારખાન, ૧૮૯૪
ફરેદુન પીરોઝ તારાપોર, ૧૯૧૩
ફરદુનજી બરજોરજી મોતીવાલા, ૧૯૦૬
ફરદુનજી સોરાબજી જાં. તાલેયારખાન, ૧૮૯૪
ફરામજી પેસતનજી ડાકટર, ૧૮૯૧ (ઝનજીબાર)
ફરામરોજ મનચેરજી દાદીના, ૧૮૯૪
ફરામરોજ રતનજી બમનજી, ૧૯૦૩
ફરામરોજ એમ. શેઠના, ૧૮૯૩
ફીરોઝ દોરાબજી ગોલવાળા, ૧૯૧૨
ફીરોઝશાહ બેજનજી વાચ્છા, (એડવોકેટ)૧૯૧૩
ફીરોજશાહ રતનજી મીણુવાલા, ૧૮૯૫
ફીરોજશાહ હોરમશજી જડજ, ૧૯૧૨
બમનજી કાવશજી કેપટન, ૧૮૯૧
બમનજી જમશેદજી વાહાડયા, ૧૯૦૬
બમનજી ડોશાભાઇ આલબલેસ, ૧૯૧૪
બમનજી રતનજી બમનજી દુબાશ, ૧૮૯૪
બરજોરજી જમશેદજી અરદેશર દલાલ, ૧૮૯૪
બાપુજી દોરાબજી વાછા, ૧૯૦૫
બેજનજી વાછા, ૧૯૧૪
બેરામજી રૂસ્તમજી મેહેતા, ૧૮૯૯
ભીખાજી બેરામજી કાંગા, ૧૯૦૮
મનચેરજી ખરશેદજી લાલકાકા, ૧૮૯૨
મનચેરજી દાદાભાઇ દાદીશેઠ, ૧૮૮૩
સર મનચેરજી મે. ભાવનગરી, ૧૮૮૫ (યુરોપ)
મરઝબાન મનચેરજી મરઝબાન, ૧૮૯૪
માણેકજી પેસતનજી મોદી, ૧૮૯૨
માણેકજી પેસતનજી આશાવઇદ, ૧૮૯૫
માણેકજી બે. દા. રેજીસ્ટ્રાર, ૧૮૮૭ (નાગપોર)
માણેકજી રૂસતમજી મેહેતા, ૧૮૯૫
મીનોચેહર જમશેદજી દસ્તુર, ૧૯૧૨
મેરવાનજી કાવશજી શેઠ, ૧૯૧૧
મેરવાનજી જમશેદજી આંટીયા, ૧૯૧૪
મેરવાનજી રૂસતમજી બાઇશ, ૧૮૯૯
મેહેરવાન હોરમજી હકીમ, ૧૯૧૦
રતનજી સોરાબજી દાદાચાનજી, ૧૯૧૨

રૂસતમજી ખરશેદજી તારાચંદ, ૧૯૦૦
રૂસતમજી જીવણજી જમશેદજી મોદી, ૧૯૦૮
રૂસતમજી ડોસાભાઇ ન. વાહાડયા, ૧૮૯૯
રૂસતમજી દીનશાહ બાટલીવાલા, ૧૯૧૦
રૂસતમજી ધનજીભાઈ શેઠના, ૧૮૮૪
રૂસતમજી નવરોજી બરજોરજી, ૧૮૯૯
રૂસતમજી ફરામજી બાહાદુરજી, ૧૮૯૫
રૂસતમજી બે. સોનાવાલા, ૧૮૯૦ (પાલનપુર)
રૂસતમજી બેરામજી કોલાબાવાલા, ૧૮૮૮
રૂસતમજી મેરવાનજી આલપાઇવાળા, ૧૯૧૨
રૂસતમજી સોરાબજી દાંતરા, ૧૮૯૬
રૂસતમજી સોરાબજી બીલીમોરયા, ૧૯૧૧
લવજી મેરવાનજી વાહડીઆ, ૧૮૮૭ (અમદાવાદ)
લીમજી નવરોજી બનાજી, ૧૮૬૮
વીકાજી ફરેદુનજી તારાપોરવાલા, ૧૯૦૬
સપલ મનચેરશાહ ચોઠઆ, ૧૯૧૩
શીયાવક્ષ આદરજી ગોગાવાલા, ૧૯૦૭
શીયાવક્ષ રૂસતમજી માસ્તર, ૧૮૯૧ (હૈદ્રાબાદ)
સોરાબજી આદરજી દલાલ, ૧૯૦૮
સોરાબજી ખુરશેદજી દસ્તુર, ૧૯૧૨
સોરાબજી દાદાભાઇ ભેદ્વાર, ૧૯૦૯
સોરાબજી બેહરામજી બનાજી, ૧૯૧૦
સોરાબજી માણેકજી, ૧૯૧૨
સોરાબજી રૂસતમજી દાવર, ૧૯૧૦
સોરાબજી લીમજીભાઇ દાવર, ૧૯૦૯
શાપુરજી જમશેદજી શાપુરજી, ૧૯૧૧
શાપુરજી મનચેરશાહ ચોઠયા, ૧૯૧૪
હોરમજી અરદેશર વાહાડીઆ, ૧૮૭૦
હોરમજી અરદેશર વકીલ, ૧૯૧૦
હોરમજી પી. મોદી, (એડવોકેટ) ૧૯૧૦
હોમી બમનજી મોટાફરામ, ૧૯૧૩
હોરમજી મનચેરશાહ મહેતા, ૧૯૦૯
હોરમજી સોરાબજી કેપટન, ૧૯૧૦
હોરમજી લશકરી, ૧૮૯૨ (ઝનજીબાર) [વોકેટ.
હોરમઝદીઆર કુંવરજી કોહયાજી, ૧૯૦૮ (એડ-
હોરમજદયાર ફીરોઝ હોશંગ દસ્તુર, ૧૯૧૧
હીરજીભાઈ હોરમજી હી૦ વાહડયા, ૧૮૯૯

પોસ્ટ ખાતાંને લગતી જાણવા જોગ વીગતો.

હીંદુસ્તાનમાં કાગલો, પોસ્ટ કારડ, રેજીસ્ટર કાગલો, સેમપલો, પારસલો, વરતમાન પતરો, બુક પોસ્ટ પર ભરાતાં સ્ટાંપનો દર નીચે પ્રમાણે છે:—

પોસ્ટ કાર્ડ. ×	કીંમત.
એકવડો	૧ દોહોડયું.
જવાબ સાથનો	૨ દોહોડયાં.

કાગજો.

એક તોલા સુધી વજનના ...	૨ દોહોડયાં.
એકથી વધું અને દશ તોલા સુધી	૧ આનો
દશ તોલા ઉપરાંત દર દશ તોલા અથવા તેની અંદરના વજન માટે વધુ	૧ આનો.

બુક પોસ્ટથી ચોપડી, ચોપાન્યાં અને નમુના મોકલવા માટે.

દશ તોલા સુધી	૨ દોહોડયાં.
દશ તોલા ઉપરાંત બીજા દરેક દશ તોલા અથવા તેની અંદરના વજન માટે વધુ ...	૨ દોહોડયાં

રેજીસ્ટર કરેલા વરતમાન પત્રો.

૮ તોલા સુધી	૧ દોહોડયું.
૮ થી વધુ અને ૪૦ તોલા સુધી	૨ દોહોડયા.
તે ઉપરાંત દર ૪૦ તોલા દીઠ	૨ દોહોડયા.

પારસલો.

	કીંમત.
ચાલીસ તોલા સુધી	૨ આના.

તે ઉપરાંતના દર ચાલીસ તોલા માટે ૨ આના વધુ તે ૪૪૦ તોલા સુધી.

૪૪૦ તોલા અથવા તેથી ઓછા વજનના કોઇપણ પારસલને રેજીસ્ટર કરાવવાની ફી...	૨ આના.
૪૪૦ થી ૪૮૦ તોલા સુધીના વજનના પારસલના	રૂ. ૩

તે પછીના દર ચાલીસ તોલા દીઠ ૪ આના વધુ તે ૮૦૦ તોલા સુધી ૪૪૦ તોલાથી વધુ વજનનું દરેક પારસલ ફરજયાત રેજીસ્ટર કરાવવુંજ જોઇશે અને તે માટે બે આના વધુ થશે. પારસલો માટે લવાજમ આંગ ઉપરજ ભરવા જોઇશે

કાગલો, બુક પોસ્ટ વગેરે રેજીસ્ટર કરવાની ફી ૨ આના.

રેજીસ્ટર કરેલી ચીજ હીંદુસ્તાનમાં જે ધણી ઉપર મોકલવી હોય અને તેના હાથની શહી પોંહોચ તરીકે મોકલનાર ધણીને જોઇતી હોય તો એક આનો વધારે પડે છે.

જે કાગજ, પેકેટ યા ખાનગી બનાવટના પોસ્ટ કારડ ઉપર લવાજમ આગલથી મુદલજ ભરયો નહી હશે તો તે માટે બેવડો લવાજમ લેવામાં આવશે, તથા અધુરો ભરયો હશે તો અધુરી રકમ બેવડી માંગવામાં આવશે.

ખાનગી બનાવટના ટપાલના પોસ્ટ કારડો.

× ખાનગી બનાવટનાં પોસ્ટ કારડની સરનામાવાળી બાજુએ જે કાંઇ લખાણ, જાહેર ખબર વગેરે મુકવું હોય તે સરનામાવાળી બાજુના ફક્ટ ડાબા હાથપરના અરધા ભાગપરજ હોવું જોઇએ અને માલેકના નામ અને સરનામા શીવાય જમણા હાથપરના અરધા ભાગપર કંઇપણ લખેલું, છાપેલું અથવા બીજી રીતે દરશાવેલું હોવું જોઇએ નહી. એવા કારડની સરનામાવાળી બાજુનો જો લખાણ વગેરે માટે ઉપયોગ કરવો હોય તો તે બાજુનો એક ઉભી લીટી દોરી એવી રીતે વીભાગ કરવો કે લીટીની જમણી બાજુએ આખી જગ્યાનો ઓછામાં ઓછો અરધો ભાગ રહે. ખાનગી બનાવટના પોસ્ટ કારડો વધુમાં વધુ સાડાપાંચ ઇંચ લાંબા અને સાડા ત્રણ ઇંચ પોહલા અને કમીમાં કમી પોણા પાંચ ઇંચ લાંબા અને ત્રણ ઇંચ પોહલા સાઇઝમાં હોવા જોઇએ અને તે ટીકીટવાળા કારડો જેટલાજ જાડા હોવા જોઇએ.

ટપાલની ટીકીટો, પરબીડાંઓ તથા રેપરો નીચલા ભાવે વેચવામાં આવે છે:—

ટીકીટો.

૦। આનો, ૦॥ આનો. ૧ આનો, ૨ આના, ૨॥ આના, ૩ આના, ૪ આના, ૬ આના, ૮ આના. ૧૨ આના તથા રૂ૧. રૂ૨, રૂ૩, રૂ૫, રૂ૧૦, રૂ૧૫ અને રૂ૨૫.

ઉપલી બધી જાતની છુટી ટીકીટો ઉપર જણાવવામાં આવેલા ભાવેજ વેચવામાં આવે છે.

અરધા આનાવાળાં કમરસીયલ સાઈઝના પરબીડાં.

૧	પરબીડાંના	...	આ	૦	પૈ.	૭
૨	,,	...	,,	૧	,,	૨
૩	,,	...	,,	૧	,,	૯
૪	,,	...	,,	૨	,,	૩
૫	,,	...	,,	૨	,,	૯
૧૦	,,	...	,,	૫	,,	૬
૧૫	,,	...	,,	૮	,,	૩
૨૦	,,	...	,,	૧૧	,,	૦

અરધા આનાવાળાં જાડા ચોરસ પરબીડાં.

૧	પરબીડાંના	...	આ.	૦	પૈ.	૮
૨	,,	...	,,	૧	,,	૩
૩	,,	...	,,	૨	,,	૦
૪	,,	...	,,	૨	,,	૬
૫	,,	...	,,	૩	,,	૦
૧૦	,,	...	,,	૬	,,	૦
૧૫	,,	...	,,	૯	,,	૦
૨૦	,,	...	,,	૧૨	,,	૦

અરધા આનાવાળાં લંબ ચોરસ પરબીડાંઓ અરધા આનાને ભાવેજ મલશે.

એક આનાવાળાં ચોરસ પરબીડાં.

		આ.	પૈ.
૮ થી ઓછી સંખ્યા માટે દર પરબીડાં દીઠ ...	...	૧	૨
૮ પરબીડાંના દર પેકેટ દીઠ...		૯	૩

રેજીસ્ટર ટીકીટવાળાં નાના પરબીડાં.

		આ.	પૈ.
૧૬ થી ઓછી સખયા માટે દર પરબીડાં દીઠ...	...	૨	૨
૧૬ પરબીડાંના દર પેકેટ દીઠ...	રૂ ૨	૨	૬

રેજીસ્ટર ટીકીટવાળાં મોટાં પરબીડાં.

		આ.	પૈ.
૮ થી ઓછી સંખયા માટે દર પરબીડાં દીઠ...	...	૨	૮
૮ પરબીડાંના પેકેટ દીઠ ...	રૂ૧	૫	૩

અરધા આનાવાળી ટીકીટવાળાં રેપરો.

૬ થી ઓછી સંખ્યા માટે દર રેપર દીઠ આ. ૦ પૈ ૭

૬ રેપરના દર પેકેટ દીઠ ... આ. ૩ પૈ ૬

એક આનાવાળી ટીકીટવાળાં રેપરો.

૬ થી ઓછી સખયા માટે દર રેપર દીઠ આ. ૧ પૈ ૧

૬ રેપરના દર પેકેટ દીઠ ... આ. ૬ પૈ. ૬

ચીજો પોસ્ટ કર્યા બદલની સરટીફીકેટ.

પોસ્ટ મારફતે જતી જે ચીજ માટે પોસ્ટ ઓફીસ તરફથી રસીદ આપવામાં આવતી નથી એવી દરેક ચીજ પોસ્ટ કરયા બદલનું સર્ટીફીકેટ મળી શકે છે. એ સર્ટીફીકેટ કાગળના કટકાપર યા ચોપડીમાં લખી જે ચીજ પોસ્ટ કરવાની હોય તેની સાથે પોસ્ટ ઓફીસમાં રજુ કરવુ. જે ચીજો માટે સર્ટીફીકેટ જોઈતું હોય તે ઉપરનાં સરનામાંની બરાબર નકલ તેમાં હોવી જોઇએ અને જેટલી ચીજો બદલ સર્ટીફીકેટ જોઇતું હોય તે ચીજોની સંખ્યા શબ્દોમાં સર્ટીફીકેટની નીચે લખવી અને તે ઉપર નીચે મુજબ ટીકીટ મારવી:—(૧) સાધારણ અથવા વેલ્યુપેએબલ રજીસ્ટર નહી કરાવેલી એંગી અને વેલ્યુપેએબલ રજીસ્ટર નહી કરાવેલા બુક પેકેટ માટે એમાંની કોઇપણ જાતની દરેક છ અથવા તેથી ઓછી ચીજોને માટે ૦। આનો (૨)રજીસ્ટર ન કરાવેલા કાગળ, પોસ્ટ કારડ, બુક પેકેટ, (રજીસ્ટર ન્યુસ પેપર શુધ્ધાં) અને નમુનાના પેકેટ માટે એમાંની કોઇ પણ જાતની દરેક ત્રણ અથવા તેથી ઓછી ચીજને માટે ૦। આનો. દરેક જાતની ચીજ માટે જુદાં સર્ટીફીકેટ ઉપર, "એંગી પોસ્ટ કરયાં બદલનું સર્ટીફીકેટ" અથવા "કાગળ પોસ્ટ કર્યા બદલનું સર્ટીફીકેટ" એ પ્રમાણે જે જોઇતુ હોય તે મથાળું લખી રજુ કરવાં. પોસ્ટ આફીસ ટીકીટ અથવા ટીકીટો રદ કરી સર્ટીફીકેટ ઉપર તારીખની છાપ મારી જે શખ્સે રજુ કરયું હશે તેને પાછું આપશે.

સાધારણ સ્થાનીક મની ઓરડરો તથા વેલ્યુ પેએબલ પોસ્ટથી જણસો મોકલવા માટેની સરકારની હકસાઈ.

હીંદુસ્થાનમાં એક ઠેકાણેથી બીજે ઠેકાણે ટપાલ મારફતે નાણું વાળવા તથા વેલ્યુ પેએબલ પોસ્ટથી જણસો મોકલવા માટે નીચલા ભાવે કમીશન લેવામા આવે છેઃ—

પાંચ રૂપયા સુધી	૧ આનો	પંદર રૂપયા સુધી...	૩ આના
દશ રૂપયા સુધી	૨ આના	પંદરથી વધુ અને પચીસ રૂપયા સુધી	૪ આના

રૂ. ૨૫ થી વધુ રકમોના ઓરડરો ઉપર કમીશન લેતાં, દર રૂપયા પચીસની આખી રકમ દીઠ ચાર આના ગણવામાં આવે છે, અને વધારાની રકમ જો પાચ રૂપયાથી વધુ નથી હોતી તો તે ઉપર માત્ર એક આનો વધુ, દશ રૂપયા વધુ હોય છે તો તે ઉપર બે આના અને ૧૫ રૂપયા વધુ હોય છે તો તે ઉપર ત્રણ આના તથા પંદરથી વધુ માટે ચાર આના વધુ લેવામાં આવે છે. દાખલા તરીકે રૂ. ૫૫ નો મની આરડર મોકલવો હોયતો દર પચીસ રૂપયા પાછળ ચાર આના મલી આઠ આના અને બાકી રહેલા પાંચ રૂપયા ઉપર એક આનો વધુ લેવામાં આવે છે જ્યારે રૂપયા ૬૦ ના મની આરડરપર દશ આના અને રૂ. ૬૫ ના મની આરડરપર અગ્યાર આના પણ રૂ. ૬૫ થી વધુ અને રૂ. ૭૫ સુધીના મની આરડરપર બાર આના લેવામાં આવે છે. એકજ મની આરડરમાં રૂ ૬૦૦ થી વધુ રૂપયા લેવામાં આવતા નથી.

વેલ્યુ પેએબલ પોસ્ટ મારફતથી પારસલો, કાગલો, બુક પેકેટો, પોલીસીઓ, બીલડીગો, રેલવેની રસીદો, ઇત્યાદી જે ધણીને પોહોચાડી તેની પાસેથી તેનાં નાણાં મેળવવાં હોય તો તે ઉગરાવી આપવાનું કામ પોસ્ટ ખાતુ બજાવે છે મોકલવાની વસ્તુ ઉપર તેને જોઇતી ટપાલની ટીકીટ લગાડયા પછી અને તેની જેટલી કીમત વસુલ કરવી હોય તેના આકડા સાથે ટપાલ ખાતાંને સ્વાધીન કરયા બાદ, ટપાલ ખાતુ તે વસ્તુ તે ધણીને પોહોચાડી આંકડા પ્રમાણે તેની પાસેથી પઇસા વસુલ કરે છે અને તે પઇસા, તે વસ્તુ મોકલનાર આસામીને લાવી આપે છે, અને તેના ઉપર પોસ્ટ ખાતુ કમીશન લે છે. તે કમીશનનો દર ઉપર જણાવવા મુજબ મનીઆરડરના કમીશનના દરની બરાબરજ છે અને એ કમીશનના જેટલા પઇસા થાય તેટલી કીમતની વધુ પોસ્ટની ટીકીટો મોકલવાની વસ્તુ ઉપરજ મારવી જોઇશે. જો મોકલેલી વસ્તુ લેનાર ધણી નહીં રાખે તો તે મોકલનાર ધણીને પાછી પુગાડવામાં આવે છે, અને તે માટે કશું દામ લેવાતુ નથી. પણ તેના ઉપર ટપાલનો જે દર ભરયો હોય તે રદ થાય છે. એ વીષે કાંઇબી દાવો કરવો હોય તો તે મોકલ્યાની તારીખથી ૬ મહીનાની અંદર કરવો જોઇએ. પોસ્ટ હારીશ એ પછી કોઇબી રીતે જોખમદાર રહેતી નથી.

તાર મારફતે મોકલવાના મનીઆર્ડર માટે તારના સંદેશાનો તથા હકસાઇનો દર.

હીંદુસ્થાનમાં એક ઠેકાણેથી બીજે ઠેકાણે તાર મારફતે મોકલવામાં આવતો મનીઆરડર જેટલી રકમનો હોય તેટલી રકમ ઉપરનું કમીશન એક સાધારણ સ્થાનીક મનીઆરડરનુ જે કમીશન હોય (ઉપર જણાવવા મુજબ) તે પરમાણે લેવામાં આવે છે. તે ઉપરાંત તારનો વધુ લવાજમબી લેવામાં આવશે. તે એમ કે તે તારના સંદેશામાં જેટલા શબ્દો મોકલવા લખ્યા હોય તેટલા શબ્દો ગણી જો તારનો સદેશો એક્ષપ્રેસ હોય તો તેના હીસાબે અને ઓરડીનરી હોય તો તે પ્રમાણે લવાજમ લેવામાં આવે છે.

ઉપલા તારના સંદેશામાં મનીઆરડર મોકલનાર આસામી પોતા તરફનો ખાનગી સંદેશો પણ તેવા તારમાં ઉમેરી શકશે અને તેવા વધારાના શબ્દો માટે તે એક્ષપ્રેસ તાર હોય તો શબ્દ દીઠ બે આના અને ઓરડીનરી હોય તો શબ્દ દીઠ અરધા આનાનો વધારાનો દર લેવામાં આવે છે.

કોઇ પણ એક મનીઓરડર રૂ. ૬૦૦ થી વધારેનો સ્વીકારવામાં નથી આવતો અને એક રૂપીઆથી ઓછી રકમ સ્વીકારવામાં આવશે નહી.

વીમા માટે સરકારની હકસાઈ.

રેજીસ્ટર કરેલાં કાગળો, વેલ્યુ પેએબલ રેજીસ્ટર કાગળો, રેજીસ્ટર કરેલાં પારસલો અને વેલ્યુ પેએબલ રેજીસ્ટર પારસલો માટે બ્રાંચ પોસ્ટ ઑફીસ ખાતે રૂ ૫૦૦ ની કીંમત સુધીનો અને બીજી પોસ્ટ ઑફીસો માટે રૂ ૨૦૦૦ ની કીંમત સુધીનો વીમો ઉતારી શકાય છે. પોસ્ટેજ અને રેજીસ્ટરેશનની ફી ઉપરાંત વીમા માટે નીચે મુજબ હકસાઈ લેવામાં આવે છે:—

રૂપીઆ ૫૦ સુધીની કીંમતની જણુસ માટે ૧ આનો.
રૂપયા ૫૦ થી રૂ ૧૦૦ સુધીની કીંમતની જણુસ માટે ૨ આના.
તે ઉપરાંત દર રૂપીઆ ૧૦૦ માટે ૨ આના વધુ.

નોટ—કોઈપણ પરબીડા કે બંગીમા સરકારી ચલણી નોટ અથવા સીક્કા કે રોકડ નાણું હોય ત્યારે તેનો વીમો ઉતરાવવોજ જોઇએ એમ ઠરાવવામા આવ્યું છે. વીમા વગરના કોઈ કાગજ કે બંગીમાં ચલણી નોટ કે નાણું જણાશે તો તે સ્વીકારવામા આવશે નહી અને સ્વીકારવામા આવ્યાં પછી જણાશે તો તે કાતો મોકલનારને પાછું વાળવામા આવશે અથવા તો સરનામાનાં મથકે મોકલી એક રૂપ્યા જેટલો ખાસ લવાજમ લઈને પછી તે ડીલીવર કરવામા આવશે

હીંદની બાહેરના અંગ્રેજી શેહેનશાહતના બીજા ભાગો સાથનો ટપાલનો દર.

હીંદની બાહેરના અંગ્રેજી શેહેનશાહતના નીચે જણાવેલા ભાગો જેવા કે,—ઇંગલંડ, વેલ્સ, શકોટલંડ, આયરલંડ, ઓસટ્રેલીઆ, એનતીગ્વા, એસેનશન, બાહમાસ, બારબેડોસ, બરમ્યુડા, બ્રીટીશ ઇસ્ટ આફ્રીકા અને યુગેનડા, બ્રીટીશ ગાયના, બ્રીટીશ હોનડુરાસ, બ્રીટીશ નોરથ બોરનીઓ, બ્રીટીશ સોમાલી લેન્ડ, કેનેડા, કેપ ઓફ ગુડહોપ, કેમેન આયલંડસ, સાઇપ્રસ, ડોમીનીકા, ફાકલંડ આયલંડસ, ફીજી, ફેનીગ આયલંડસ, ફ્રેનડલી આયલંડસ, ગેમ્મયા, જીબ્રાલ્તર, ગોલ્ડકોસ્ત, ગ્રેનેડા, હાંગકાંગ, જમેકા, મેલે સ્ટેટસ, મોલતા, મોરીશીયસ, મોન્ટસેરાટ, મોરોકો, નેતાલ, નેવીસ, ન્યુ ફાઉન્ડલેંદ, ન્યુ ઝીલેન્ડ, નીયાસાલેન્ડ પ્રોટેકટોરેત (બ્રીટીશ સેનત્રલ આફ્રીકા), ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટ, સેન્ટ હેલીના, સેન્ટ કીતસ, સેન્ટ લુશીયા, સેન્ટ વીનસેંટ, સીચેલી, સીએરા લીઓ, સોલોમન આયલંડસ, સ્ટ્રેટ સેટલમેન્ટસ, ટોબેગો, તોરતોલા, ત્રાનસવાલ, ત્રીનીદાદ, તકસ આયલંડસ અને જંઝીબાર—એમને માટે ઠરાવેલા ટપાલના ખાસ દરની વીગત નીચે પ્રમાણે:—

કાગળો.

દર એક આઉસ માટે	૧ આનો

પોસ્ટ કાર્ડ.

એકવડો	૧ આનો
જવાબ સાથે...	૨ આના

વરતમાન પત્રો ચોપડી વગેરે.

દર બે આઉંસ માટે	૦॥ આનો

કાયદાના અને વેપારી દસ્તાવેજો.

દશ આઉસ સુધી...	૨॥ આના
તે ઉપરાત દર બે આઉંસ માટે ...	૧॥ આનો

નમુના.

ચાર આઉંસ સુધી...	૧ આનો
તે ઉપરાંત દર બે આઉંસ માટે ...	૦॥ આનો

બીજા પરદેશો સાથનો ટપાલનો દર.

અંગ્રેજી શેહેનશાહતના જુદા જુદા ભાગો વચ્ચેનો ટપાલનો દર માત્ર એકજ બાબતમાં બીજા પરદેશો માટેના ટપાલના દરથી જુદો પડે છે, અને તે કાગજના દરની બાબતમાં છે. પરદેશો ખાતે મોકલવાના કાગજો માટે દર એક આઉંસ દીઠ અઢી આના અને એક આઉસ ઉપરાંતનાં દર આઉસ માટે દોઢ આનો લેવામાં આવે છે.

એડન, સીલોન તથા પોરચુગીઝ હીંદુસ્તાન માટેનો ટપાલનો દર સ્થાનીક ટપાલના દર જેટલોજ રાખવામાં આવ્યો છે.

પરદેશ મોકલવાના મની આરડર માટેની હકસાઇ.

૧ પાઉંડ માટે ... . ૩ આના	૫ પાઉંડ માટે ... ... ૧૨ આના
૨ પાઉંડ માટે ... ... ૫ આના	૫ પાઉંડથી વધુ માટે જેટલા પાઉંડ વધુ હોય
૩ પાઉંડ માટે ... ... ૮ આના	તે માટે ઉપર જણાવેલા પ્રમાણ મુજબ હકસાઇ
૪ પાઉંડ માટે ... ...૧૦ આના	લેવામાં આવે છે.

બ્રિટીશ પોસ્ટલ ઓરડરો—૬ પેની, ૧ શીલીંગ, ૧ શી. ૬ પે., ૨ શી. અને એ પ્રમાણે ૨૦ શી. સુધી દરેક વધુ ૬ પે. ની કીંમતના તેમજ ૨૧ શીલીંગની કીંમતના પોસ્ટલ ઓરડરો ૧૫ રૂપીએ પૌંડ પ્રમાણે કીંમત ઉપરાંત થોડી હકસાઇ લઇ પોસ્ટ ઓફિસે વેચાય છે. ૨ શી. ૬ પે. થી વધુ નહી એવી કીંમતના ઓરડરની હકસાઈ ૦॥ આનો ૩ શી. થી ૧૫ શી. સુધીના ઓરડરની હકસાઇ એક આનો અને ૧૫ શી. થી વધુ કીંમતના ઓરડરની હકસાઈ ૧॥ આનો લેવામાં આવે છે. બ્રીટીશ પોસ્ટલ ઓરડરોનાં નાણાં યુનાઇટેડ કીંગડમમાં તથા બીજા સંસ્થાનો અને બ્રીટીશ પોસ્ટ ઓફીસ એજંસીઓમાં તેમજ હીંદુસ્થાનમાં પણ અપાય છે.

હીંદી ચલણમાં મનીઆરડરો નીચલા દેશો ખાતે મોકલી શકાય છે:—બ્રીટીશ ઇસ્ટ આફ્રીકા, બ્રીટીશ નોરથ બોરનીઓ, સીલોન, કોરયાના કેટલાક ભાગ, ફોરમોસાના કેટલાક ભાગ, જરમન ઇસ્ટ આફ્રીકા, હાંગકાંગમાંની બ્રીટીશ આફીસો, જેપાન, લેબોઆન, મોરીશીયસ, સેશેલ્સ, સ્ટેટસના સંસ્થાનો, જંજીબાર, પોરટુગીઝ, હીંદુસ્થાન, ચમ્બા, ફરીદ કોટ, ગોવાલીયર, ઝીંદ, નાભા, અને પત્યાલા.

હીંદી ટપાલ ખાતાંને લગતી ૧૯૧૨-૧૯૧૩ ના સાલની જાણવાજોગ વીગતો.

હીંદી ટપાલ ખાતાં તરફથી બહાર પડેલા ૧૯૧૨-૧૯૧૩ ના સાલના વારસીક રીપોર્ટ પરથી માલમ પડેછે કે ૧૯૧૨-૧૯૧૩ ના વરસની આખેરીએ કામદારોની સંખ્યા ૯૨૮૭૦, ખોલવામાં આવેલી ટપાલ ઓફીસોની સંખ્યા ૧૮૭૮૯ની અને મેલની સડક ૧૫૪૪૯૩ માઇલની હતી. વરસ દરમયાન ૧૦૧૪૦૦૦૦૦૦૦ ચીજો વેચવામાં આવી હતી, જેમાંની ૨૨૦૦૦૦૦૦ ચીજો રેજીસ્ટરડ કરવામાં આવેલી હતી. ૧૭૮૮૦૦૦ પાઉંડની ટપાલની ટીકીટો વેચવામાં આવી હતી પોસ્ટલ ઓરડરો ૩૪૭૫૦૦૦૦ પાઉંડના બહાર પાડવામાં આવયા હતા. વેલ્યુપેએબલથી વેપારીઓ તથા બીજાઓ પાસેથી ૭૨૫૦૦૦૦ પાઉંડ વસુલ કરવામાં આવયા હતા. ૨૭૫૦૦૦૦ વીમો ઉતારેલી ચીજો જેની ઉતારેલા વીમાની રકમ ૪૪૦૦૦૦૦૦ પાઉંડની થવા જાય છે તે ટપાલ મારફતે મોકલવામાં આવી હતી, જેમાંથી બદલા દાખલ આપવામાં આવેલી રકમ ફક્ત ૧૫૩૮ પાઉંડની હતી. ૧૯૧૮૦૦ પાઉંડની રકમની પેનશન દેશી લશકરી અમલદારોને આપવામાં આવી હતી. પરદેશ ખાતેથી આવતી ચીજો અને કાગજોમાંથી જગાતના પોસ્ટ ઓફીસે ૭૪૦૮૪ પાઉંડ વસુલ કરયા હતા. જાહેર પ્રજાને ૧૦૬૯૪ પાઉંડની કીમતનું કવીનાઇન વેચવામાં આવયું હતુ

પોસ્ટ આફીસના તાબા હેઠળની તાર ઓફીસો મારફતે પંચયાસી લાખ તારના સંદેશા રવાના કરવામાં આવ્યા હતા, જેની ઉપજ ૩૦૮૨૫૨ પાઉંડની થઇ હતી. ૧૯૧૩ ના મારચ માસની તારીખ ૩૧ મીએ સેવીંગસ બેંકમાં ૧૫૬૬૮૬૦ ખાતાંઓ હતાં, જેમાં ૧૩૭૫૦૦૦૦ પાઉંડની રકમ ભરવામાં આવેલી હતી. ખાંતાની કુલે મહેસુલ ૨૨૮૬૫૨૬ પાઉંડની ઉપજી હતી જયારે ખરચ ૨૦૭૯૬૬૪ પાઉંડનો થયો હતો.

રીપોર્ટના સાલ દરમયાન સઉથી જાણવા લાયક બનાવ તાર ખાતાંને ટપાલ ખાતાં સાથે મુંબઇ અને બીજી બાજુએ જોડી દેવાનો હતો. આ સરવે ઠેકાણે તાર ખાતેનાં કામદારોને ૧૯૧૨ ના જુલાઇ માસની તારીખ પેહેલીથી પોસ્ટ માસ્તર જનરલના હુકમ હેઠળ મેલવામાં આવયા હતા અને દરેક ગોઠવણ ઘણીજ સારી અને સુતરી રીતે કરવામાં આવી હતી. જોડી ઓફીસોની સંખ્યા

૨૭૧૩ પરથી વધીને ૨૮૬૦ ની થઇ હતી અને જ્યાં પણ જોગવાઈ હોય તયાં તાર ઓફીસો ખોલવાને પગલાં ભરવામાં આવે છે. ખાસ ધયાન મોટાં શહેરોપર આપવામાં આવે છે અને જાહેર પ્રજા કોઇપણ સમયે તાર મોકલી શકે એવી ગોઠવણ કરવામાં આવે છે. આ દેશમાંથી પરદેશ ખાતે મોકલવામાં આવેલાં પારસલોની સંખ્યા આગલા સાલ દરમીઆન ૩૩૪૮૧૨ ની હતી તે રીપોર્ટવાળા સાલ દરમયાન વધી ૩૬૬૯૪૨ ની થવા ગઈ હતી અને પરદેશ ખાતેથી મળેલાં પારસલોની સંખ્યા આગલા સાલમાં ૪૭૪૫૧૨ ની હતી તે પરથી વધી રીપોરટવાળા સાલ દરમયાન ૫૨૨૮૩૯ ની થઈ હતી. યુનાઇટેડ કીંગડમ ખાતેથી ૧૯૧૧-૧૨ ના સાલમાં મલેલાં પારસલોની સંખ્યા ૧૨૭૦૧૦ ની હતી જ્યારે ગયલાં પારસલોની સંખ્યા ૩૩૨૬૦૩ ની હતી તેપરથી વધીને રીપોર્ટવાળા સાલમાં તે ૧૩૩૭૦૮ અને ૩૬૧૪૯૦ ની થવા ગઇ હતી.

કાગજો, પોસ્ટ કારડો, નયુસ પેપરો, પાકીટો અને પારસલો અને મનીઆરડરો જે પોસ્ટ ઓફીસ તરફથી વહેંચવામાં આવયાં હતાં તેની સંખ્યા જે ૧૯૧૧-૧૨ ના સાલમાં ૯૯૨૩૬૨૪૦૭ ની હતી તેપરથી વધીને રીપોર્ટવાળા સાલમાં ૧૦૪૪૧૩૬૧૫૦ ની થવા ગઈ હતી આમાંની ૯૯.૭૫ ટકા ખાસ વહેચવામાં આવી હતી. કાગજો અને પારસલો જેનો વીમો ઉતારવામાં આવયો હતો તેની સંખ્યા ૨૭૦૬૪૩૬ ની હતી અને તેનો વીમો રૂપીયા ૮૧૭૦૦૦૦૦૦૦ નો ઉતારવામાં આવયો હતો. ટપાલ મારફતે મોકલવામાં આવેલી વેલ્યુપેએબલ ચીજોની સખ્યા ૮૮૧૫૯૧૫ ની હતી જ્યારે તેની આગળના સાલમાં તે ૭૯૮૪૨૯૨ ની હતી. કલકતા ખાતે વેલ્યુપેએબલ ચીજોની સંખ્યા ૨૨૫૧૦૭૪ પરથી વધીને ૨૪૪૧૦૮૭ પર ગઇ હતી અને તે માટે ટપાલ ખાતાંએ વેપારીઓ પાસેથી મેળવેલાં નાણાં રૂપયા ૨૯૩૯૫૮૧૦ અથવા પાઉંડ ૨૦૦૦૦૦૦ હતા. મુંબઈ ખાતેથી મોકલવામા આવેલી વેલ્યુપેએબલ ચીજોની સખ્યા ૧૧૮૦૧૩૮ પરથી વધીને ૧૨૧૯૩૪૫ પર ગઇ હતી અને તે મારફતે એકઠી કરેલી રકમ રૂપયા ૧૫૪૧૩૫૧૫ ની હતી. મનીઓરડરોની સંખ્યા ૧૯૧૧-૧૯૧૨ ના સાલમાં ૨૭૨૪૩૪૦૭ ની હતી તે પરથી વધીને રીપોરટવાલા સાલમાં ૨૯૬૧૮૫૮૪ ની થઈ હતી. આ મનીઓરડરોથી ૧૯૧૧-૧૨ ની સાલમા રૂપયા ૪૮૭૫૦૦૦૦૦ ની ઉપજ થઇ હતી તે પરથી વધીને રીપોરટવાલા સાલમાં રૂપયા ૫૨૨૫૦૦૦૦૦ ની થઇ હતી. તાર મારફતે મોકલવામાં આવેલા મનીઓરડરની સખ્યામાં પણ વધારો થયો છે. વરસની આખેરીએ ડીપોઝીટરોને ખાતે જમે પડેલી રકમ રૂપયા ૨૦૬૦૦૦૦૦૦ ની હતી જ્યારે તેની આગળની સાલમાં તે રૂપીયા ૧૭૧૦૦૦૦૦૦ ની હતી. જાહેર પ્રજા તરફથી કરવામા આવેલી ફરીઆદોની સખ્યા ૧૯૧૧-૧૨ ના સાલમાં જે ૫૬૨૦૩ ની હતી તેમાં વધારો થઇ રીપોરટવાળા સાલ દરમયાન તે ૫૮૫૨૨ ની થઇ હતી. આ રજુ થયલી ફરીઆદોમાં ૨૧૯૭૯ પાયાવાળી જ્યારે ૨૫૩૭૩ નકામી જેવી હતી. નફ્ફો હીસાબ બાજુ કાઢતા આવક રૂપયા ૨૮૦૨૯૧૮ ની થઇ હતી જ્યારે તેની આગળના સાલમાં એટલે ૧૯૧૧-૧૨ ની સાલમા તે રૂપયા ૧૪૯૭૬૫૦ ની હતી.

વીજળીક તારને લગતી જાણવાજોગ વીગતો.

સરવે તારો "સ્ટાંનડર્ડ" વખત પ્રમાણે નોંધી લીધામા આવશે, જે વખત હીંદમા ગ્રીનીચના વખત કરતાં સાડાપાંચ કલાક આગળ, તથા મદ્રાસ વખત કરતાં નવ મીનીટ આગળ છે, બરમાહમાં ગ્રીનીચના વખત કરતાં સાડા છ કલાક આગળ, અને હીંદના 'સ્ટાનડર્ડ વખત કરતા એક કલાક આગળ છે.

તાર અંગ્રેજી કે દેશી, કોઇપણ ભાષામાં મોકલી શકાય છે. પણ તેનું લખાણ તો અંગ્રેજી અક્ષરોએજ કરવું જોઇએ. તાર બહુજ ખોલા અક્ષરે લખવો જોઇએ, કે જેથી ભુલચુક થવાનો સંભવ રહે નહીં. તાર મેલવામાં કાંઇપણ ભુલચુક, ઢીલ વગેરે તાર ખાતું વટીક કરે તો તેનો જોખમ લેનાર તથા મોકલનારનેજ માથે છે. જે મથક ખાતે તાર મુકયો હોય ત્યાની તાર ઓફીસથી પાંચ માઈલ સુધીની હદમાં સઘળા સંદેશા તારખાતુ પોતાના માણસ જોડે પોહોંચાડી આપે છે, પણ તેથી દુરની હદના સંદેશા ટપાલ મારફતે મોકલે છે તેવી દુરની જગાએ મોકલેલા "એક્ષપ્રેસ"

અથવા "ઓરડીનરી" સંદેશા, જો મોકલનાર તેને લગતો ખરચ આપે તો, તારખાતું ખાસ ખેપયા કે બીજી ગોઠવણુથી પુગાડે છે. મોકલનારની મરજી હોય તો સંદેશા પરબીડામાં બીડયા વીના ખોલા તાર આફીસ પુગાડે છે, કે જો લેનાર ધણી તે લેવાને ના પાડે છતાં તેની મતલબથી વાકેફ થાય. જ્યારે એક સંદેશો કોઈ પણ કારણથી ઘટતે ઠેકાણે પુગી શકતો નથી ત્યારે મોકલનાર ધણીને તે બાબેની ખબર આપવામાં આવે છે. તાર ઓફીસમાં એક સંદેશો આપ્યા પછી તે ઘટતે ઠેકાણે મોકલાતો અટકાવી શકાય છે પણ જો સંદેશા ઉપરની તારની ટીકીટ સ્ટાંપ મારયાથી રદ થઇ હોય, તો તેના પઇસા પાછા આપવામાં આવતા નથી. તાર આફીસમાંથી જો સંદેશો રવાના થઇ ચુકેલો હોય છે, તો રદ કરવા માટે બીજો તારનો સંદેશો મેલવો પડે છે. તાર મુકનાર તથા પોહોંચાડનાર આફીસમાં ૭૨ કલાક સુધી તારની નકલ રહે છે, તે પછી એ નકલો કલકત્તે "ચેક આફીસ"માં જાય છે જ્યાં ચાર માસ સુધી તે રાખવામાં આવે છે. તાર મેલનાર અને લેનાર ધણીને દર ૧૦૦ શબદો દીઠ ચાર આના લઇ તેની નકલ આપવામાં આવે છે. વલી તારનો જવાબ મેળવવા માટેથી રીપલાઈ ટેલીગ્રામ મોકલી શકાય છે. તેની સમજણ એવી છે કે, જેવી જાતના તારમાં જવાબ મંગાવવો હોય તે પ્રમાણે પઇસા આગળથી તાર આફીસમાં લેવામાં આવે છે, અને તે વીશેની ચેતવણી તાર લેનાર ધણીને તારની સાથેજ આપવામાં આવે છે જો લેનાર ધણી ઉતર નહી મોકલે તો ભરેલા પઇસા તે લેનારનેજ રોકડા પાછા આપવામાં આવે છે

ડીલીવરીને લગતી સુચના માટેનો ઠરાવેલો દર ૭ આનાનો કરવામાં આવયો છે. ડીલીવરીને લગતી સુચના—એટલે કે તાર મોકલનાર તાર લેનારને કયા દીવસે અને કયા વખતે મળયો તે જાણવા માંગતો હોય તો તે ખબરને ઉપલી ફી ભરીને મંગાવી શકે છે અને એ ખબર પહેલી તકે તેને ખાતાં તરફથી પુરી પાડવામાં આવે છે.

તારનો એક સંદેશો એકજ ઠેકાણેથી બીજાં સરનામે રવાના કરવાની જરૂર પડશે, તો તે નવાં ઠેકાણે અનરજીસટરડ પત્ર દાખલ પોસટમાં મુફ્ત મોકલી આપવામાં આવશે.

હીંદુસ્તાનમાં એક શેહરથી બીજે શેહર મોકલવા માટેના તારના સંદેશાના દરો:—

તાકીદના (એક્ષપ્રેક્ષ) સદેશા—સરનામા સહીત બાર શબદો માટે એક રૂપયો અને તે ઉપરના દરેક વધારાનાં શબદ દીઠ બે આના વધુ લેવામાં આવશે.

સાધારણ ઓરડીનરી સંદેસા—સરનામા સહીત બાર શબદો માટે છ આના અને તે ઉપરના દરેક વધારાના શબદ માટે અરધો આનો વધુ લેવામા આવશે

ઓરડીનરી કલાસના તારો રવીવાર અને તેહેવારના દીવસોએ લેવામાં આવતા નથી.

વરતમાનપત્રો માટેના ખાસ દર નીચે મુજબ છે.—

તાકીદના (એક્ષપ્રેસ) સંદેશા—ઉડતાળીસ શબદો માટે એક રૂપીયો અને તે ઉપ-રાંતના દર છ શબદો દીઠ બે આના વધારે અને સરનામાના શબ્દો મુફ્ત લેવામાં આવશે.

સાધારણ (ઓરડીનરી) સંદેશા - ઉડતાળીસ શબ્દો માટે આઠ આના અને તે ઉપરાંતના દર છ શબદો દીઠ એક આનો વધારે અને સરનામું મુફ્ત લેવામાં આવશે.

વરતમાનપત્રો માટેનો એક સંદેશો એકજ મથકનાં ગમે તેટલાં વરતમાન પત્રોને પહોંચાડ-વામાં આવે તોપણ તે ઉપર એકજ વખતનો દર અને નકલ કરયાનો સો શબદો દીઠ ચાર આના લેખે લવાજમ પડે છે.

છાપાના ડીફરડ સંદેશા (ડીફરડ પ્રેસ ટેલીગ્રામસ) ઈંગલંડ અને હીંદુસતાન વચે દર બોલ દીઠ ૪ પેનસ અથવા ૪ આના ના દરે લેવામાં આવશે. આ સંદેશાઓ ડીફરડ ખાનગી સંદેશા પછી રવાના કરવામાં આવશે.

ઇંગલંડ અને હીંદુસતાન વચેના તારના દર નીચે મુજબ છે. સાધારણ તારના સંદેશા માટે એક શબદ દીઠ રૂ ૧-૪ નો દર લેવામાં આવશે અને ડીફર તારના સંદેશા માટે એક શબદ દીઠ ૧૦ આનાનો દર લેવામાં આવશે.

મુંબઈની પારસી પંચાયતના ધરમખાતાંને લગતી જાણવાજોગ વીગતો.

પંચાયતના ધરમખાતાંઓના હાલના ટરશટી સાહેબોના નામ—સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પાંચમા) બેરોનેટ, શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજી, શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટ, સર કાવશજી જાહાંગીર બેરોનેટ, શેઠ મનચેરજી પેસતનજી ખરેગાત, શેઠ હોરમજી અરદેશર વાહાડયા અને શેઠ નવરોજી જાહાંગીર ગામડયા.

સને ૧૯૧૨ ના સાલનો પંચાયતના હીસાબનો ટુંક ઈનતેખાબ.

આ સાલની શરૂઆતમાં પુંજી, જે ગયા વરસનાં ઇનતેખાબ પ્રમાણે રૂ ૫૭૨૪૭૫૩–૮–૧ ની હતી, તે આ સાલની સેવટે રૂ ૬૦૧૦૪૯૩–૧૪–૦ થઇ હતી. એટલે આએ સાલમાં વધારો રૂ ૨૮૫૭૪૦–૫–૧૧ નો થયો છે.

જુદા જુદા ધણીઓએ રૂ૩૨૩૮૦૦ ની રકમ જુદે જુદે ખાતે આપી છે તેની સામટી ટીપ હેઠળ આપી છે. એ ટીપમાં છેલ્લી જે ૬ રકમો છે, તે રકમોનાં નવાં ખાતાંઓ પડયાં છે, તે ખાંનગી ધણીઓનાં છે.

- ૫૦૦ શેઠ બેજનજી કાવસજી જસાવાલાએ રવાનોને અવલમંજલ પોહચાડવાનાં ફંડમાં.
- ૫૦૦ શેઠ કેકોબાદ ખુરસેદજી મોદીએ નવસારીના રવાનોને અવલમંજલ પોહચાડવાનાં ફંડમાં.
- ૫૦૦ શેઠ પેસતનજી દાદાભાઇ કકલીયાએ ઉપલાજ ફંડમાં.
- ૩૦૦૦ મરહુમ શેઠ અરદેસર નશરવાનજી ચીનાઈના વસીયતનામાના એકજીક્યુટરોએ ચોપાટીની ધરમશાળામાં લાચાર જરથોસ્તીઓને રાખી પરવરસી કરવાના ફંડમાં.
- ૫૦૦ ડાકટર જહાંગીર એદલજી નશરવાનજી ડાકટરે લાચાર વીધવાઓને આસરો આપવાના ફંડમાં.
- ૫૦૦ શેઠ જીજીભાઈ અરદેશર દીવેચાએ મુબઇના લાચાર જરથોસ્તીઓના રવાંનોને અવલમંજલ પોહચાડવા તથા ધરમની ક્રીયા વગેરેનો દીન ૪ નો ખરચ કરવાના ફંડમાં.
- ૬૦૦ શેઠ જીજીભાઇ અરદેશર દીવેચાએ જરથોસ્તી માએ બાપોને પેટે જનમેલાં બાલકોને સુદરો પેહરાવવાના ફંડમાં.
- ૬૦૦ શેઠ જીજીભાઇ અરદેશર દીવેચાએ લાચાર જરથોસ્તીઓની છોકરીઓને પરણાવી આપવાના ફંડમાં.
- ૫૦૦ શેઠ જીજીભાઇ અરદેશર દીવેચાએ દીવાનશાળામાના લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરશી કરવાના ફંડમાં.
- ૧૦૦૦ બાઇ શીરીનબાઇ દારાબશા પેસતનજી એડનવાલાએ ઉપલાજ ફંડમાં.
- ૨૦૦૦ શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજીએ ગરીબ પારસી બીમારોને હવા ફેરફાર કરાવવા વગેરેના ફંડમાં.
- ૫૦૦ શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી ભેસાનીયાએ સર જમશેદજી સ્કુલના ભોજન ફંડમાં.
- ૩૩૦૦ કેલવણી આપનારી મંડળીના ઓ૦ સેકરેટરીએ જરથોસ્તી ધર્મ સંબંધી કેલવણી આપનારી મંડળીના ફંડમાં.
- ૬૧૫૦૦ પારસી જનરલ હોસપીટાલના ઓ૦ સેકરેટરીએ પારસી જનરલ હોસપીટાલના ફંડમાં.
- ૬૦૦ રાંદેલના કારોબારીઓએ રાંદેલના રવાનને અવલમજલ પોહચાડવાના ફંડમાં.
- ૧૫૦૦ વલસાડ અનજુમનના ચેરમેન તરફથી વલસાડ અનજુમનના ફંડમાં.
- ૧૫૦૦ શેઠ પેસતનજી ધનજીભાઈની લેનડીંગ કુંપનીએ ઉપલાજ ફંડમાં.
- ૫૦૦ સોલાપોર અનજુમનના કારોબારીઓએ સોલાપોર અનજુમનના ફંડમાં.
- ૬૦૦૦ બેલગામ અનજુમનના કારોબારીઓએ બેલગામ અનજુમનના ફંડમાં.
- ૨૦૦૦ બદનેરા અનજુમનના ઓ૦ સેકરેટરીએ બદનેરા અનજુમનના ફંડમાં.
- ૫૦૦ નાગપોર અનજુમનના ઓ૦ સેકરેટરીએ નાગપોર અનજુમનના ફંડમાં.
- ૫૫૦૦ સુરતની ભગર સાથની અનજુમન ફંડના કારોબારીઓએ સુરતની ભગર સાથની અનજુમનના ફંડમાં.

૫૦૦ શેઠ જમશેદજી પેસતનજી હોડીવાલાએ ચીખલી અનજુમનના ફંડમાં.

૫૦૦ માંડવી અનજુમનના ઓ૦ સેક્રેટરીએ માંડવી અનજુમનના ફંડમાં.

૫૦૦૦ શેઠ દાદાભાઇ ફરામજી શેઠનાએ સુરત અનજુમનના ફંડમાં.

૧૦૦૦ બાઇ મીઠીબાઇ સોરાબજી માણેકજી દફતરીએ ઉપલાજ ફંડમાં.

૧૦૦૦ શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટે ઉપલાજ ફંડમાં.

૧૦૦૦ શેઠ કુંવરજી નવરોજી અરસકીને ઉપલાજ ફંડમાં.

૧૦૦૦ શેઠ જમશેદજી રૂસતમજી ઉમરીગરે ઉપલાજ ફંડમાં.

૧૧૩૦૦ શેઠ એદલજી કુંવરજી પટેલે ઉપલાજ ફંડમાં.

૫૫૦૦ સુરતના કારોબારીઓએ ઉપલાજ ફંડમાં.

૨૦૦૦ શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકાએ ઉપલાજ ફંડમાં.

૧૦૦૦ શેઠ નવરોજી બાપુજી ટચકરાએ ઉપલાજ ફંડમાં

૧૦૦૦ બાઈ બાનુબાઇ ફરામજી કેમેશરીઅેટે ઉપલાજ ફંડમા.

૮૦૦૦ શેઠ પાલનજી ધનજીભાઇ (સીગણુપોરવાલા) એ ઉપલાજ ફંડમાં

૨૧૦૦ બાઈ દીનબાઇ તથા શેઠ સોરાબજી ડોસાભાઇ મારકર અને શેઠ ડોસાભાઇ સોરાબજી મારકરે ઉપલાજ ફંડમાં.

૮૦૦ બાઇ રતનબાઈ જમશેદજી ચીનાઇએ ઉપલાજ ફંડમાં.

૧૦૦૦ શેઠ પેસતનજી દાદાભાઇ બારીઆએ ઉપલાજ ફંડમા.

૫૦૦ શેઠ પેસતનજી કુવરજી પંટલે ઉપલાજ ફંડમાં

૧૦૦૦ બાઇ નવાજબાઇ આદરજી કંત્રાકટરે ઉપલાજ ફંડમા.

૧૦૦૦ શેઠ પેસતનજી માનેકજી પુજીઆજીએ ઉપલાજ ફંડમા.

૧૦૦૦ શેઠ ટેમુલજી દારાબજી પારડીવાલાએ ઉપલાજ ફંડમાં.

૫૦૦૦ હુબલી અનજુમનના કારોબારીઓએ હુબલી અનજુમનના ફંડમાં

૧૦૦૦ મરહુમ શેઠ કેખશરૂ ડોસાભાઇ કરાકાના વસીયતનામાના એકજીક્યુટરોએ મરહુમ શેઠ કેખશરૂ ડોસાભાઈ ફરામજી કરાકાના ધરમખાતામા

૫૦૦૦ શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકાએ શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકાના ધરમખાતામાં.

૧૧૯૦૦૦ સર સાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાએ સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાએ કરેલા ધરમખાતામાં.

૨૫૦૦ શેઠ શાપુરજી જીવાજી વાછાએ શેઠ શાપુરજી જીવાજી માનેકજી વાછાએ પોતાના ઓશીઓના પુનને સારૂં કરેલા ધરમખાતામાં.

૧૬૦૦૦ શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટ તથા શેઠ મરવાનજી મનચેરજી કામાએ મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઇ ચોથા બારોનેટની યાદગારીના ફંડમાં.

૨૪૫૦૦ મરહુમ બાઇ જીવનબાઈ બમનજી પોહોચખાનાવાલાના ત્રસ્ટીઓએ મરહુમ બાઇ જીવનબાઇ બમનજી પોહોંચખાનાવાલાના ધરમખાતામાં.

૬૦૦૦ મરહુમ બાઇ સુનાબાઇ પેસતનજી રૂસ્તમજી હકીમજીના એકજીક્યુટરોએ બેહેસ્તનશીન બાઇ સુનાબાઇ તે મરહુમ શેઠ પેસતનજી રૂસતમજી હકીમજીના વીધવા અને મરહુમ શેઠ બેજનજી ફરદુનજી સોનાવાલાના બેટીના પુનને સારૂં તેવણે પોતાના છેલ્લા વસીયતનામામાં ફરમાવવા મુજબ તેમના એકજીક્યુટરોએ તેઓ બાઇની પુંજીમાંથી ધરમખાતે આપેલા રૂ ૬૦૦૦ ના ધરમખાતામાં.

૫૦૦૦ મરહુમ બાઈ સુનાબાઇ પેસ્તનજી રૂસ્તમજી હકીમજીના એકજીક્યુટરોએ બેહેસ્તનશીન બાઇ સુનાબાઇ તે મરહુમ શેઠ પેસતનજી રૂસતમજી હકીમજીનાં વીધવા અને મરહુમ શેઠ બેજનજી ફરદુનજી સોનાવાલાનાં બેટીનાં ઉઠમણામાં એઓની પોતાની પુંજીમાંથી તથા ખેસાવંદોએ મલી રૂ૫૦૦૦ ના મરહુમ બાઇનાં પુનને સારૂં કરેલા ધરમખાતામાં.

૩૨૩૮૦૦

પારસી પંચાયતના શેહેનશાહી ધહમબારના ફંડ ખાતેથી આએ સાલમાં નીચલાં બાનુ અને ગ્રહસ્થોનો ધહમબાર કરવાનો વારો હતો અને તેઓએ અનજુમનના ધહમબારનાં ૬ જાહેર જમણો કર્યાં હતાં.

બાઇ જરબાઇ નવરોજજી વાડીયા, નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ, શેઠ માણેકજી કાવશજી દીનશાજી પીટીટ, શેઠ શાપુરજી જીવાજી વાછા, શેઠ બેરામજી નશરવાનજી શીરવઇ અને શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજી.

કુલ જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પોંહોચાડવાના ફંડ ખાતેથી નશેસાલાર અને ખાંધીઆઓ મલી ૫૪ થી ૫૮ જણને રોકવામાં આવ્યા હતા, જેઓના અને એ ખાતાંના મેહેતાજી, માણસો, રામોસી અને માલીઓ વીગેરેનાં પગારના એ વરસે રૂ૨૭૬૬૩–૧–૦ થયા હતા. એ ખાતાંમાથી વફાદારીથી લાબી નોકરી બજાવનાર નશેશાલાર, ખાંધીઆઓ તથા તેઓના મરણુ બાદ તેઓની વીધવાઓ મલી જણુ ૧૯ ને દરેકને રૂ ૪ થી રૂ ૧૮–૮–૦ સુધીનો માસીક પગાર આપ્યો હતો.

ચોપાટીની શેઠ ફરદુનજી સોરાબજી પારખની ધરમશાલામાં આ સાલની સેવટે ૩૯ મરદો અને ૭ બાઇઓ મલી ૪૬ જણ આસરો લેતાં હતાં. ડા૦ અરદેસર હોરમજજી ધાસવાલાએ એઓની સારવાર કીધી હતી જરથોસ્તીઓ તરફથી આ સાલ સર અવસરે આખા દીવસનાં ૨૦૭ અને અરધા દીવસના ૩૩ ખાણાં થયાં હતા.

મુંબઇના આંધલાં, પાંગલાં તથા લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરશી કરવા માટે પગાર આપવાના ફંડ ખાતેથી આસરો લેનારાં તા૦ ૩૧ મી ડીસેંબર ૧૯૧૨ ના દીને બધા મલી ૫૧૦ હતાં. તે આસામીઓને મોટે ભાગે રૂ૩ થી રૂ૫ સુધી પગાર આપવામાં આવ્યો હતો. એ ૫૧૦ જણુમાં ૪૫૬ બાઇઓ અને ૫૪ મરદો હતા આ ખાતેથી પગારની ૧૨ માસની રકમ રૂ૨૩૯૪૧ થઇ હતી. એ સાલમાં જુનાં પગારદારોમાંથી ગુજરી જવાથી તથા બીજા સબબોને લીધે જણુ ૪૧ કમી થયા હતા અને જણુ ૭૩ ના નવા પગાર કીધા હતા.

મુંબઇના તંગદસ્ત હાલતમાં આવેલા જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાનાં ફંડ ખાતેથી આબરૂદાર જરથોસ્તીઓ, જેઓ જમાનાની ગીરદેશીથી તંગદસ્ત હાલતમાં આવ્યાં હોય, તેઓને આસરો આપવામાં આવે છે. તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબરે એઓની સંખ્યા મરદ ૧૬ અને સ્ત્રીઓ ૬૦ મલી ૭૬ ની હતી. એ ખાતેથી લવાજમનાં રૂ૪૫૧૬ આપવામાં આવ્યા હતા.

ગરીબ લાચાર જરથોસ્તી વીધવાઓને આશરો આપવાનાં ફંડ ખાતેથી આશરો લેનારી વીધવાઓની તા૦ ૧૧ મી ડીસેમબર ૧૯૧૨ ના દીને સખ્યા ૧૪૦ હતી. તેઓને મોટે ભાગે રૂ૩ થી રૂ૫ નો માસીક પગાર આપવામાં આવ્યો હતો. તેની રકમ રૂ૬૯૯૭ ની થઇ હતી. એ સાલમાં જુના પગારદારોમાંથી ગુજરી જવાથી તથા બીજા સબબોને લીધે જણુ ૧૨ કમી થયા હતાં અને જણુ ૮ ના નવા પગાર કીધા હતા.

મુંબઇના ગરીબ, લાચાર જરથોસ્તીઓ ગુજરે તેઓનાં રવાનોને અવલમંજલ પોહોંચાડવા તથા ધરમની કીરીયા વીગેરેની દીન ૪ નો ખરચ કરવા માટે આસરો આપવાનું ફંડ. એ ખાતાંને નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇએ પારસીઓને માટે કરેલી સખાવતનાં ધરમ ખાતેથી રૂ૪૦૦ ની મદદ આપવામાં આવી હતી. એ ખાતેથી ૫૭ રવાનો માટેનો રૂ૧૫૮૫ નો ખરચ આપવામાં આવ્યો હતો.

જરથોસ્તી માએબાપોને પેઠે જનમેલાં બાલકોને સુદરો પેહેરાવવાના કારણુસર આસરો આપવાના ફંડ ખાતેથી આ સાલ ૨૨ બચ્ચાંઓને સુદરેહ પેહેરાવવા માટે, તેઓના ગરીબ માબાપોને દરેક બાલક દીઠ રૂ૨૫ આપવામાં આવ્યા હતા.

ગરીબ લાચાર જરથોસ્તીઓની છોકરીઓને પરણાવી આપવા માટે આશરો આપવાના ફંડ ખાતેથી આ સાલમાં ૨૮ છોકરીઓને પરણાવી આપવા માટે મદદ આપી હતી તેના રૂ૨૧૦૦ થયા હતા.

મુકતાદને ટાંકણે દેશાવરો ખાતેનાં આંધલાં, પાંગલાં, તથા લાચાર જરથોસ્તીઓને વેહેંચી આપવા સારૂ રૂપીયા વાલવાનાં ફંડમાથી એ સાલ દેશાવરોનાં ૭૫૦ ગરીબ જરથોસ્તીઓને રૂ૯૨૭૭-૧૨-૦ ગામે ગામના મેનેજર સાહેબો હસ્તક વેહેંચી આપ્યા હતા "તથા મુકતાદને ટાકણે કોઇ પણ ઠેકાણાનાં આંધલાં, પાગલાં તથા ગરીબ જરથોસ્તીઓને વેહેંચી આપવા સારૂ રૂપીયા વાલવાનાં બીજા ફંડ ખાતેથી જણ ૩ ને રૂ૧૪૭ આપ્યા હતા. એ ગામોનાં નામ નીચે પ્રમાણે છે:—સુરત શેહેર. તથા સુરતનાં પરાંઓ, સુરતને લગતાં ગામો વેસુ, ડુમસ, સુમાલી, દામકા, ટેણું, મંદરોઇ, એલાવ, રાંદેર, ભેસાણ, અડાજણ, સીગનપોર, કુદીઆણું, ભગવા, ભાઠા, માંડવી, કરંજ, અમરોલી, વરીઆવ, પુણા, ઓરપાડ, રૂડવાડા, ખજોદ, કુંડી, પાટલદેવી, ઉદવાડા, દમણ, નાની તથા મોટી, તારાપોર, વલસાડ, ગણદેવી, સાદરવેલ, દેગામ, અગાશી, બીલીમોરા, ચીખલી, મેધોર, દેહેણ, દેવીયર નારગોલ, તડગામ, સરોડા, નવસારી, નવસારીને લગતાં ગામડાંઓ તવડી, બારડોલી, મહુવા, વાડાપોસરા, સરપોર પારડી, વીયારા, શીઓદ પુના, હાલાવરોલી, ભરૂચ, ભરૂચને લગતાં ગામડાં, અંકલેશર, હાંસોટ એરગામ, વડોદરા, ખંભાત, પારડી, રાજકોટ, સોલાપોર, પુના. ઉપલાં કારણસર ફરતી કરેલી ટીપમાં રૂ ૬૨૪ ભરાયા હતા.

મુંબઇના લાચાર જરથોસ્તીઓને મુફ્ત અનાજ આપવાનાં ફંડમાંથી આએ સાલ ગરીબ જરથોસ્તી જણ ૭૦ ને મુફ્ત અનાજ અપાવ્યો તેના રૂ૬૬૩-૬-૦ થયા હતા.

ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધે લગાડવાના કામમાં મદદ આપવાના ફંડ માંથી જણ ૧ ને ધંધો કરવા માટે રૂ૫૦૦ આએ સાલમાં આપ્યા હતા.

દીવાનાસાલા મધેના ગરીબ લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરશીને લગતાં ખરચને માટે મદદ આપવાના ફંડ ખાતેથી શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનાં ધરમ ખાતે આએ સાલમાં રૂ૧૬૮૨ આપ્યા હતા.

ગરીબ પારસી બીમારોને હવાના ફેરફાર માટે જવા કાજે અને હડખાં અથવા બીજા દરદોના ઇલાજ વીગેરે સબબો માટે મદદ કરવાનાં ફંડમાંથી જણ ૧૦ ને રૂ૪૫૦ ની મદદ આએ સાલમાં આપી હતી.

મુંબઇ તથા દેસાવરો ખાતેની જરથોશ્તી જંદ અવસ્તાની નીશાલોના ફંડ ખાતેથી મુંબઈ અને દેશાવરો મલી ૩૨ નીશાલોમાં જંદ અવસ્તા અને જરથોસ્તી ધરમને લગતાં મુલતત્વોનું ગ્નાન આપવામાં આવ્યુ હતુ. ઉપરી સાથે એ ખાતાંમાં ૩૯ શીક્ષકોને રોકયા હતા, જેઓના પગારો વીગેરેની વારસીક રકમ રૂ૫૩૨૨-૩-૧૧ ની થાય છે. એ નીશાલોના ઉપરી તરીકે એરવદ એદલજી કેરશાસ્પજી આટીઆએ કામ કરયું હતું.

એ નીશાલો નીચે પ્રમાણે જુદાં જુદાં ગામો ખાતે હતી—૫ મુંબઇ, ૧ મહવા, ૧ ભરૂચ, ૧ દેવીયર, ૧ રાજકોટ, ૧ વલસાડ, ૩ નવસારી, ૧ બારડોલી, ૧ નારગોલ, ૧ ભાઠા, ૧ વીયરા, ૧ સરોડા, ૧ ઉદવાડા, ૧ કુદઆણા, ૧ ઇગતપોર, ૧ સોલાપોર, ૧ ખંભાત, ૧ બદનેરા, ૧ તારાપોર, ૧ ગણદેવી, ૧ બીલીમોરા, ૧ ખેરગામ, ૧ ઓરપાડ, ૧ તડગામ, ૧ કરંજ અને ૧ ભગવા.

નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહેલા બારોનેટની યાદગારીને સારૂ ઉભી કીધેલી જરથોસ્તી મદરેસાના ફંડ ખાતેથી એ મદરેસાના પેહેલવી, અવસ્તા અને સંસ્કૃત ભાષાઓનાં શીક્ષકો તથા માણસ મલી તેઓનાં પગારનાં આ સાલ રૂ ૫૨૧૫ થયા હતા અને વીદયારથીઓની સ્કોલરશીપના રૂ ૧૮૩૦ થયા હતા. આ સાલની સેવટે મદરેસામાં ૪૧ વીદયારથીઓ હતા. આ સાલની પરીક્ષા શેઠ પેસતનજી કુંવરજી મોતીવાલા એમ. એ., એલ. એલ. બી., શેઠ માણેકશા નવરોજજી દસ્તુર એમ. એ. તથા શેઠ શાપુરજી કાવસજી હોડીવાલા બી. એ. એ લીધી હતી.

નામદાર સર જમસેદજી જીજીભાઇ ટરાન્સલેશન ફંડ ખાતેથી ૧૧ પુસ્તકોને નાનો મોટો આશરો આપવામાં આવ્યો હતો. જુદાં જુદાં પુસ્તકોને આશરો આપવા વીગેરે પાછલ એ સાલ કુલે ખરચ રૂ ૨૯૭૮–૯–૪ નો થયો હતો. એઓમાં નીચલાં પુસ્તકો જરથોસ્તીઓનાં ધરમ તવારીખ, સંસાર અને સાહીત્યને લગતાં હતાં:—પહેલવી દીનકર્દ કેતાબના અસલ પેહેલવી એબારતના ટેક્સ્ટ; Anthro pological Papers; (Mostly on Parsee Subjects) Holy Hymns, on the Gathas or Prophet Zoroaster; અરદાવીરાફ ભાગ પેહેલાના બેતરૂપી તરજુમા; The Religion of the Iranian Peoples; રામ યઝદ; પારસી પ્રકાશ દફતર ત્રીજું, ભાગ ૧ લો, એ પુસ્તકોને આશરો આપવા ઉપરાંત આ સાલમાં એ ફંડ ખાતેથી એરવદ શેહેરીયારજી દાદાભાઇ ભરૂચા પાસે અવસ્તા અને પહેલવી ભાશાના અભ્યાસ માટે ચોપડીઓની જે માલા તઇયાર કરાવી છે તે માટે ઓનરેરીયમ આપવાના બાકી રહેલા રૂ ૪૦૦), તથા પહેલવી પાઝંદ ગ્લોસરીના આઠમાં ભાગની છપાઇના ૨/૩ ભાગના રૂ ૯૪૯–૫–૪ તથા "Collected sanscrit writings of the Parsis Part III" ની છપાઇના રૂ ૧૬૪–૪–૦ આપ્યા છે. તે ઉપલી રકમ રૂ ૨૯૭૮–૯–૪ માં સમાઈ જાય છે.

ધી વીક્ટોરીઆ જુબીલી પેહેલવી ફંડ ખાતેથી નીચલાં પુસ્તકોને આશરો આપવામાં આવ્યો હતો. એ પાછલ કુલે ખરચ રૂ ૮૨૬–૧૦–૮ નો થયો હતો. પહેલવી પાઝંદ ગ્લોસરીના આઠમા ભાગની છપાઇના રૂ ૧૪૨૪) ના ૧/૩ ભાગના રૂ ૪૭૪–૧૦–૮ આપ્યા અને એપીસ્ટલસ ઓફ માનુસચેહેરના લખાણુની ચોપડીના રૂ ૩૫૨ આપ્યા.

ઉપલા બે ફંડો ખાતેથી ખરીદેલી ચોપડીઓમાંથી ૧૬૦ ચોપડીઓ મુંબઇ અને દેશાવરો ખાતેની જદ અવસ્તાની નીશાલોના બચ્ચાઓને ઇનામમાં આપી છે અને આશરે ૫૦૦ ચોપડીઓ જરથોસ્તીઓનાં જાહેર પુસ્તકખાનાંઓ વીગેરેને ભેટ આપી છે.

આ સાલમાં ત્રસ્ટી સાહેબોની કુલે ૨૪ મીટીંગ મલી હતી તેમાં ૨૩ ઓફીસ ખાતે અને ૧ ડુંગરવાડી ઉપર મલી હતી.

આ સાલમાં પંચાયતના ખાતાંના કામકાજના સંબધમાં નીચલા અગતના બનાવો બન્યા હતા:— નામદાર વાઇસરાય લોર્ડ હારડીંગ ઉપર તા૦ ૨૩ મી ડીસેમબર ૧૯૧૨ ના દીને ફેંકાયલા બોંબથી એ નામદારને થયલી ગંભીર ઇજામાંથી એ નામદાર જલદીથી સાજા થાય તે માટે જરથોસ્તી કોમ તરફથી મરહુમ શેઠ હોરમસજી બ૦ વાડીયાજીના આતશબેહેરામમાં તા૦ ૨૯ મી ડીસેમબર ૧૯૧૨ ના દીને જાહેર બંદગી કરવામાં આવી હતી. તથા મુંબઇની જંદ અવસ્તાની નીશાલોમાં બાલકોને ઇનામો આપવા તથા સર જમશેદજી મદરેસાના વીદયારથીઓને ઇનામો આપવાનાં મેલાવડા થયા હતા.

નીચલાં ખાતાઓ તરફ મદદ કાજે જરથોસ્તી સાહેબોનું ખાસ ધ્યાંન ખેંચવામાં આવે છે— પારસી પંચાયતના વખતો વખત ત્રસ્ટીઓએ પોતાની નજરમા આવે એવા જરથોસ્તીઓના ફાયદાને માટે ચુટી કાઢેલા સખાવતી કામ યા કામોમાં વાપરવા માટેનું ફંડ; ગરીબ જરથોસ્તી બાપ વીનાના બચ્ચા તથા વીધવાઓને મદદ કરવાનું ફંડ; (આ ફંડની મકસદ આ છે કે ગરીબ જરથોસ્તી બાપ વીનાના બચ્ચાં તથા વીધવાઓને કોઈ પણ રીતે મદદ આપવી અથવા તેઓના લાભને માટે કોઈ પણ રીતે ખરચ કરવો, જેમકે બચ્ચાંઓને ઓરફનેજમાં મોકલવાનો, અથવા મા યા વાલી સાથે રહેતાં હોય તો ભરણ પોશણ અને કેલવણીનો ખરચ આપવો, અથવા વીધવાઓને વર્ક કલાસમાં જવા અથવા નરશીંગ શીખવા અથવા એવો બીજો ધંધો શીખવા અથવા ધંધાના ઓજારો વીગેરે લેવા માસીક અથવા ઉચક મદદ આપવી, અથવા જે ખાતાંઓ એવાં બચ્ચાંઓ અથવા વીધવાઓને મદદ આપતા હોય તેઓને ઉચક અથવા માસીક મદદ કરવી વીગેરે.' જરથોસ્તીઓને રેહેવા કાજે મકાનો બાંધવા યા પુરા પાડવા તથા ગરીબ જરથોસ્તીઓ ઉપરથી ભાડાંનો બોજો કમી કરવાનું ફંડ; પારસી સંકટ નીવારણ ફંડ; ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધો લગાડવાના કામમાં મદદ આપવાનું ફંડ; ગરીબ પારસી બીમારોને હવાના ફેરફાર માટે જવા ફીજે અને હડખાં અથવા બીજાં દરદોના ઇલાજ વીગેરે સબબો માટે મદદ કરવાનું ફંડ.

ચીનના જરથોસ્તી અનજુમનનાં ધરમનાં ફંડોની વીગત.

ટરસ્ટીઓ–શેઠ હોરમઝ કેખશરૂ ઇરાની, શેઠ મેરવાનજી પાલનજી તલાટી, શેઠ દીનશાહ કાવશજી શેઠના તથા શેઠ અ. એ. અવાસીયા.

હાંગકાંગનાં જરથોસ્તી જસટીસ ઓફ ધી પીસ–શેઠ ફરામજી હોરમશજી અરજાની.

ઉપલા ત્રસટી સાહેબો હસતક સને ૧૯૧૩ ના શાલની ચીનની જરથોસતી અનજુમનનાં નીચલાં જુદાં જુદાં ધરમખાતાંનાં ફંડોની કુલે પુંજી ડા ૧૧૮૯૮૧)૩૪ ની છે, તેમાંથી હાંગકાંગ, કનટાન અને વાંમપુની રવાનની જગાનો તેમજ અનજુમનનાં મકાંનોનો સરવે ચાલુ ખરચ કરવામાં આવે છે. કોઇ ગરીબ જરથોસતી નાચારી હાલતમાં આવ્યો હોએ તો તેને આશરો આપવામાં આવે છે. તેમજ કોઇ લાચાર જરથોસ્તીનું મરણુ નીપજ્યુ હોય તો તેનો સરવે ઘટતો ખરચ કરવામાં આવે છે. લાચાર ચીનાઓને આસરો આપવા માટે ઉભાં કીધેલાં ફંડમાંથી દર સાલ તેવા લાચાર ચીનાઓને મદદ આપવામાં આવે છે, અને ધહમબાર ફંડમાંથી દર સાલ ધહમબારનું જશન તથા ખાતું કરવામાં આવે છે.

૨૪૨૩૬)૦૩	હાંગકાંગ, કનટાન અને મકાઉનાં જરથોસ્તીઓનાં ધરમનાં ફંડ ખાતે.
૧૫૦૪૨)૪૯	લાચાર આંધલાં પાંગલાં ચીનાઓને આસરો આપવાનાં ફંડ ખાતે.
૧૧૯૨૮)૪૮	વીકટોરીયા જુબીલી પારસી ચેરીટી ફંડ ખાતે.
૪૦૩૪)૮૯	હાંગકાંગની જરથોસ્તી અનજુમનના ધમબારનાં ફંડ ખાતે.
૧૯૨૯૩)૦૨	શેહેનગાહીની જરથોસ્તી અંજુમનની રૂવાનની જગા ઉપરનો અન્જુમને હક છોડી દેવા બદલ મલેલી રકમ ખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ નશરવાનજી નાનાભાઇ પટેલના પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ રતનજી બેહેરામજી બીસનીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ એદલજી ફરામજી કરાણીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ નશરવાનજી બમનજી મોદીના પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ દાદાભાઇ કાવશજી તાતાનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
૧૦૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ ધનજીભાઇ રતનજી બીસનીની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ હાંગકાંગ, કનટાનનાં જરથોસ્તીઓએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ ખરશેદજી બમનજી શેઠનાનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ એદલજી નવરોજી મેહતાનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
૨૨૭૨)૭૩	મરહુમ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાના ધણીયાણી લેડી શાકરબાઈ તે મરહુમ શેઠ ફરામજી બીખાજી પાંડેનાં બેટીનાં પુણને સારૂ કીધેલા ધરમ ખાતે.
૯૦૯)૦૯	બેહેસતનશીન શેઠ ફરામજી દીનશાજી પીટીટ, શેહેનશાહબાનું વીકટોરીયાની જુબીલીનાં ટાંકણુંસર યુરોપ, અમેરીકા તથા જાપાનની મુસાફરી કરી હાંગકાગ સને ૧૮૮૭ નાં સાલમા આવ્યા હતા તેની યાદગારી રાખવા સારૂ આપેલી નોટને ખાતે.
૧૮૮૦)૦૩	કનટાનના જરથોસ્તીઓના ધહમબારના ફંડ ખાતે.
૫૦૦)	શેઠ અરદેશર હોરમસજી ચીનાઈએ પોતાના બાવાજી, માતાજી તથા ભાઇ કાવશજીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૯૦૯)૦૯	મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનાં પુણને સારૂ તેવણુની પુંજીમાંથી એવણુના વીધવા બાઈ દીનબાઇ તે મરહુમ શેઠ મેરવાનજી જીજીભાઇ મુંગાનાં બેટીએ આપેલા રૂ. ૨૦૦૦ નાં બોમબે પોરટ ટરસટ બાડને ખાતે.
૨૬૭૨)૭૩	મરહુમ સર દીનશાજી મા પીટીટ બારોનેટે પોતાની યાદગારી સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ નશરવાનજી દાદાભાઇ ઓલીયાએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
૫૦૦)	બેહેસતનશીન શેઠ મેહેરવાનજી બેહેરામજી પાલીસવાલાએ પોતાના બાવાજી શેઠ બેરાંમજી તથા માતાજી બાઇ કુંવરબાઇનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ એદલજી માણેકજી કાપડયાએ પોતાના બેહેસતનશીન દીકરા શેઠ અરદેશરજીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૧૦૦૦) શેઠ બમનજી પાલનજી કરંજીયા ૧૮૯૮ ની ૩ જી ડીસેમબરે મુંબઇમાં હક થયા તેવણુના પુણ્ય માટે તેવણુની પુંજીમાંથી તથા તેવણુનાં ખેશીઓએ ભરેલી રકમને ખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ જમશેદજી જામાસપજી ઉનવાલા તે હાંગકાંગના રૂ તથા સુતરના દલાલે પોતાના બાવાજી આ૦ જામાસપજીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ જમશેદજી જામાસપજી ઉનવાલાએ પોતાના માતાજી માણેકબાઇ તે આ૦ એદલજી દોરાબજી કોટવાલના બેટીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૩૩૦૨)૭૬ બેહેસતનશીન શેઠ દોરાબજી નવરોજીએ પોતાની યાદગારી સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૧૦૦૦) શેઠ માણેકજી પેસતનજી તલાટીએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી બાઇ મોતીબાઇ તથા મરહુમ પીતાજી પેસતનજી મેરવાનજી તલાટી તથા કાકાના દીકરા મરહુમ શેઠ સોરાબજી નશરવાનજી તલાટીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ બમનજી બેરામજી ધણાપટેલે પોતાની દીકરી બેહેસતનશીન બાઇ બાઇમાએ તે શેઠ અરદેશર કાવશજી કામાનાં ધણીઆણીનાં પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૨૫૦૦) મરહુમ શેઠ દોરાબજી નવરોજીએ પોતાના ધણીઆણી બાઈ મોતીબાઈની યાદગારી સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે

૭૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ બમનજી બેહરામજી ધણાપટેલનાં પુણને સારૂ તેવણુના વીધવા બાઇ દીનબાઇએ કીધેલાં ધરમખાતે.

૧૦૦૦) શેઠ પેસતનજી ફરામજી ટલાટીએ પોતાના મરહુમ બાવાજી શેઠ ફરામજી મેરવાનજી તલાટી અને ભાઇઓ બેજનજી તથા પાલનજીના પુણને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ જમશેદજી જામાસજી ઉનવાલા તે હાંગકાંગના રૂ તથા સુતરના દલાલનાં પુણને સારૂ તેવણુના ભાણેજ મરહુમ ભાઇ જાહાંગીર નવરોજી કાતરકે કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ એદલજી શાપુરજી લાહેરના પુણને સારૂ તેવણુના વીધવા બાઇ શીરીનબાઈએ કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ જાહાંગીરજી પેસતનજી ખરાસનાં પુણને સારૂ તેવણુની પુંજીમાંથી કીધેલાં ધરમખાતે.

૨૫૦૦) મરહુમ શેઠ બેહરાંમ આદર ઇરાની કંડારીએ પોતાનાં તા૦ ૧ લી જુલાઈ ૧૯૦૧ ની તેરીખના વીલમા ફરમાવ્યા મુજબ તેવણુનાં અને તેવણુનાં ખેશીઓનાં પુણને સારૂ તેવણુના એકઝીકયુટર શેઠ ફરામજી હોરમજજી અરજાનીએ ઉઘાડેલાં ધરમ ખાતે.

૫૦૦) શેઠ ધનજીભાઇ દોરાબજીએ પોતાના મરહુમ બાવાજી શેઠ દોરાબજી નવરોજીની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૧૦૦૦) મરહુમ શેઠ દોરાબજી નવરોજીના પુણને સારૂ તેવણુનાં ખેશીઓએ કીધેલાં ધરમખાતે.

૧૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ દોરાબજી નવરોજીની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ હાંગકાંગ, કંટાનનાં જરથોસ્તીઓએ કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ હોરમજજી નવરોજી કરંજીઆના પુણને સારૂ તેવણુની પુંજીમાંથી તથા તેવણુના ખેશીઓએ કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ હોરમજી મેરવાનજી મેહેતાના પુણને સારૂ તેવણુના વીધવા બાઈ કુંવરબાઇએ કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ દોરાબજી નવરોજીની યાદમાં એવણુના દીકરા શેઠ ધનજીભાઇએ પોતાની અને પોતાના માતાજી અને ખેશીઓ તરફથી કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ નવરોજી પાલનજી કાતરકના પુનને સારૂ તેવણુના દીકરા મરહુમ ભાઈ જાહાંગીરજી નવરોજી કાતરકે કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ જાંગીરજી નવરોજી કાતરકના પુણ સારૂ એવણની પુંજીમાંથી એવણના માતાજી બાઇ પીરોજબાઈ નવરોજી કાતરકે કીધેલાં ધરમખાતે.

૩૦૦૦) શેઠ ધનજીભાઈ દોરાબજીએ પોતાનાં ધણીઆણી બાઇ ગુલબાઇની યાદગારી સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ અરદેશર નશરવાનજી મોદીના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ બમનજી ભીમજીભાઇ બાટલીવાળાના પુણ સારૂ તેવણના દીકરાઓ રૂસતમજી, કેખશરૂ, શીયાવક્ષ તથા દીકરી બાઈ ખરશેદબાઈએ કીધેલાં ધરમખાતે.

૭૦૦) મરહુમ શેઠ સોરાબજી મેરામજી ભાભાએ પોતાના મરહુમ બપાવા કુવરજી હોરમજી ભાભાના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.

૭૦૦) મરહુમ શેઠ અરદેશર હોરમજી ચીનાઈનાં પુણ સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ હોરમજી નશરવાનજી કુપરના પુણ સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ પેસતનજી એદલજી ખંબાતાનાં પુણ સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી કીધેલાં ધરમખાતે.

૭૦૦) મરહુમ શેઠ કેખશરૂ અરદેશર ચીનાઇના પુણ સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી કીધેલાં ધરમખાતે.

૫૦૦) મરહુમ શેઠ ધનજીભાઈ દોરાબજીના પુણ સારૂ તેવણના ધણીયાણી બાઇ ગુલબાઇએ કીધેલાં ધરમખાતે.

૭૦૦) મરહુમ શેઠ ભીમજીભાઈ ફરામજી કાવારાના તથા બાઇ જીવનબાઇ ભીમજીભાઈ કાવારાનાનાં પુણ સારૂ દીકરાઓ ધનજીભાઇ તથા ફરામજી ભીમજીભાઇ કાવારાનાએ કીધેલાં ધરમખાતે

૫૦૦) મરહુમ બાઈ દીનબાઇ વીકાજી રૂશતમજી સોલીનનાં પુણ સારૂ દીકરાઓ ફરામજી, રૂશતમજી અને રતનશાહે કીધેલા ધરમખાતે.

૧૧૮૯૮૧)૩૪

ધરમના મકાનો.

હાંગકાંગ મધે જરથોસ્તી અનજુમનના ખરચે એક જાહેર મકાન બાંધવામાં આવેલું છે જેમાં સર અવસરે બેઠકો તથા ધરમને લગતી કીરીઆ કામો વીગેરે કરવામાં આવે છે: તેમજ એ મકાનમાં એક લાયબ્રેરી જરથોસ્તીઓના વપરાસ સારૂં છે.

મરહુમ શેઠ મેરાબજી નશરવાનજી કામાજીએ પોતાના ખરચે વામપુ મધેની જરથોસ્તી અન્જુમન હસતકની રવાંનની જગો ઉપર એક બંગલો બધાવી અંજુમનના વપરાસ સારૂં બક્ષેશ કીધો છે.

બેહેસતનશીન શેઠ ખરશેદજી શાપુરજી બનાજીના પુણને સારૂં તેવણના કેટલાક દોસતોએ કીધેલાં ફંડ મધેથી એ મરનારની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂં વાડી ૧) શ્રી મકાઉ મધે જરથોસ્તી અનજુમનને એનાયત કીધેલી તે કામમા નહી આવયાથી તે વેચી તેને બદલે શ્રી મકાઉ મધે વેચાતું લીધેલુ પરાઆ ગરામડી ઉપરનું ઘેર ૧) છે. જેમાં જરથોસ્તીઓને પોતાની તબીયતના સુધારા અરથે ઉતારો આપવામાં આવે છે.

બાઈ માણેકબાઇ તે સર હોરમસજી નવરોજજી મોદીનાં ધણીઆણી હાંગકાંગ મધે લાંબો વખત રહી સને ૧૮૮૬ માં મુંબઈ સીધારયાં તે સુલ ટાંકણુંની યાદગારી હાંગકાંગમાં જાલપી રાખવાના હેતુથી હાંગકાંગની અશો રવાનની જગા ઉપર ખુશનુમાં દેખાવનો સફેદ મારબલનો ફુવારો ૧ તથા તેને લગતું પાણીનું બાંધકામ, શોભતી લોઢાની બેઠકો તથા પથરની પાકી બાંધણીનો અંજાવર મેહેરાબ સાથનો લોખંડનો દરવાજો ૧ મલી સરવે પોતાને ખરચે બાંધી અંજુમનને ભેટ આપયું છે.

ઉપર જણાવેલાં સરવે મકાનોની મેનેજ અનજુમનનાં એક ટ્રસ્ટી તથા આનરરી સેક્રેટરી હસતકથી થાય છે.

કલકતાની જરથોસતી અનજુમનનાં ધરમનાં ફંડોની વીગત.

ટરસટીઓ—શેઠ કાવશજી માણેકજી રૂસતમજી, શેઠ પેસતનજી એદલજી ગંજદર અને શેઠ નવરોજી જામાસ્પજી અરજાંની—એવોને હસતક નીચલાં ફંડો ચાલે છે અને તેની બાકી રકમ સને ૧૯૧૩ ના શાલની નીચે મુજબની છે:—

૨૦૮૨૬)	૧૨)	૬	કલકતાની જરથોસ્તી અનજુમનના ધરમનું ફંડ.
૧૩૪૮૦)	૧)	૭	કલકતાના દોખમાની આસપાસની તથા તેની બહારના બગીચાવાલી અનજુમનની આખી જગાપર પુરણી તથા મરામત કરવાનુ ફંડ.
૧૯૧૪૨)	૪)	૧૧	મરહુમ શેઠ રૂશતમજી કાવસજી બનાજીના ગહમબારનું ફંડ.
૧૪૭૮૩)	૧૦)	૮	બેરામજી જીજીભાઇ શ્રી કલકતાનાં જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનું ફંડ.
૮૫૦૦)	૦)	૦	સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટના ધરમખાતે.
૧૦૦૦)	૦)	૦	બેહેસતનશીન શેઠ કાવશજી દીનશાજી પીટીટના પુણને સારૂ તેવણુના છોકરાઓ શેઠો હોરમશજી, ખરશેદજી, અરદેશર તથા શોરાબજીને નામે તેઓના બંપાવા સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે આપેલી નોટ.
૫૦૦)	૦)	૦	બેહેસતનસીન શેઠ મેરવાનજી કાવશજી દીનશાહજી પીટીટના પુનને સારૂ તેવણુના બપાવા સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે આપેલી નોટ.
૧૦૦૦)	૦)	૦	શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઇ. ના ધરમખાતે.
૧૦૦૦)	૦)	૦	શેઠ ફરામજી મનચેરજી બુમલાએ પોતાની દીકરી બેહેશતનશીન બાઈ ગુલબાનુના પુનને સારૂ આપેલી નોટ.
૧૦૦૦)	૦)	૦	મુંબઇવાલા શેઠ કાવશજી બેજનજી કરાણીએ મરહુમ દીકરી બાઇ જીવનાઇજી તથા તેણીના દીકરા મરહુમ શેઠ બમનજી અરદેશર મોદીના પુણ સારૂ આપેલી નોટ.
૧૦૦૦)	૦)	૦	મરહુમ શેઠ કાવશજી ધનજીભાઈ પાંઉવાલાના પુણ સારૂ દીકરા શેઠ શોરાબજીએ આપેલી નોટ.
૧૯૦૯૨)	૫)	૩	શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ સી. એસ. આઈ. એ આપેલી નોટ.
૧૦૦૦)	૦)	૦	શેઠો અરદેશરજી તથા જાહાંગીરજી નશરવાનજી મોદીએ પોતાના બેહેસતનસીન મુરબીજી નસરવાનજી બમનજી મોદીના પુનને સારૂ આપેલી નોટ.
૧૦૦૦)	૦)	૦	શેઠ કાવસજી બેજનજી દસ્તુરે આપેલી નોટ.
૧૦૦૦)	૦)	૦	સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાના નબીરા બેહેસતનશીન શેઠ અરદેશર કાવસજી પીટીટના પુનને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
૨૫૦૦)	૦)	૦	હાંગકાંગ, કનતાંન તથા મકાઉનાં જરથોસતી અનજુમનનાં ધરમખાતે.
૧૦૦૦)	૦)	૦	સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાના ધણીઆણી લેડી સાકરબાઇ તે મરહુમ શેઠ ફરામજી ભીખાજી પાંડેનાં બેટીના પુનને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૧૫૦૦)	૦)	૦	શેઠ ફરામજી મનચેરજી બુમલાએ માતાજી બાઇ રતનબાઇ તે મરહુમ શેઠ મનચેરજી બુમલાખાઉના વીધવાની યાદગારી કાયમ રાખવા કીધેલા ધરમખાતે.
૧૭૬૧)	૦)	૦	ધી ઓનરેબલ સર દીનશાજી માણે૦ પીટીટ બારોનેટ ઝોરાસ્ત્રીયન લાઇબ્રેરીનું ફંડ.
૧૧૪૫૦)	૦)	૪	સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે લાઇબ્રેરીના આશ્રા માટે આપેલી નોટ.
૩૫૦૦)	૦)	૦	મરહુમ લેડી સાકરબાઈ દીનશાજી પીટીટ તે શેઠ ફરામજી ભીખાજી પાંડેનાં બેટીના પુણ સારૂ ધણી સર દી. મા. પીટીટ બારોનેટે તથા છોકરાઓએ કીધેલાં ધરમખાતે,

૧૦૦૦) ૦) ૦ કલકતાની જરથોસ્તી અનજુમન તરફથી લાઇબ્રેરીના ફંડમાં ભરાએલા નાણાં મધેથી લીધેલી નોટ.

૫૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટના પુણ સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી એવણના વીધવા બાઈ દીનબાઈ તે મરહુમ શેઠ મેરવાનજી જીજીભાઇ મુગાનાં બેટીએ આપેલી નોટ.

૧૦૨૬) ૦) ૦ બેહેસતનશીન બાઈ નાનાબાઇ તે શેઠ રતનજી પાલનજી મીસતરીનાં બેનના પુનને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે

૧૦૪૮૯) ૪)૧૦ કલકતાના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવા વધુ માણસો બોલાવી રાખવાના અતરેની અનજુમને ઉભુ કીધેલુ ફંડ

૧૦૦૦) ૦) ૦ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે કલકતાના જરથોશતી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવા વધુ માણસો રાખવાના અનજુમને ઉભા કીધેલા ફંડમાં આપેલી નોટ.

૫૦૯) ૦) ૦ બાઇ પીરોજબાઈ જમશેદજી માદને પોતાના મરહુમ માતાજી બાઈ દીનબાઇ તે શુ૦ શેઠ નવરોજી કાવશજી મીનવાલાના ધણીઆણીના પુનને સારૂ આપેલી નોટ.

૧૦૦૦) ૦) ૦ શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઈ મેહેતાએ પોતાના બેહેસતનશીન ધણીઆણી બાઈ નાલીબાઇના પુણને સારૂ આપેલી નોટ.

૫૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ રતનજી પાલનજી મીસતરીના પુણ સારૂ તેવણની પુંજીમાંથી તેવણના વીધવા બાઇ ગુલબાઈ તે મરહુમ શેઠ જીવનજી ઉકરજી દારવાલાના બેટીએ આપેલી નોટ

૫૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ રૂસતમજી નવરોજી પટેલની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ એવનના વીધવા બાઇ ડોશીબાઇએ આપેલી નોટ.

૫૦૯) ૦) ૦ શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદને પોતાના મીત્ર મરહુમ શેઠ કુવરજી બમનજી ગજદરના પુનને માટે આપેલી નોટ.

૨૩૭) ૧) ૯ કલકતાના જરથોસતી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવા સારૂ ગાડી મંગાવી તેનું ફંડ.

૨૦૦૦) ૦) ૦ બેહેશતનશીન બાઇ શીરીનબાઇ તે શેઠ રૂસતમજી ધનજીભાઇ મ્હેતા સી. આઈ. ઇ. ના ધણીઆણીના પુણને સારૂ આપેલી નોટ.

૫૦૦) ૦) ૦ શેઠો ફરામજી મનચેરજી તથા હીરજીભાઇ મનચેરજીએ મરહુમ માતાજી બાઈ રતનબાઇ તે શુ૦ શેઠ મનચેરજી બુમલાખાઉના ધણીયાણીના પુણ સારૂ આપેલી નોટ.

૭૦૦) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ માણેકજી રૂસતમજી તથા તેવણના ધણીઆણી બાઈ સાકરબાઇ માણેકજી રૂસતમજીના પુનને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૮૧૫) ૦) ૦ મરહુમ શેઠ કેખશરૂ દાદાભાઇ ર. બનાજીના પુણ માટે તેવણની પુંજીમાંથી ભાઈ શેઠ ફરામજી દાદાભાઇ બનાજી તથા બેહનો બાઇ શીરીનબાઈ સોરાબજી શાતીન તથા બાઇ જરબાઇ કાવસજી માણેકજી રૂસતમજીએ આપેલી નોટ.

૫૦૦) ૦) ૦ શેઠ ફરામજી મનચેરજી બુમલાખાઉએ પોતાના વહુ મરહુમ બાઇ શીરીનબાઇ તે શેઠ રૂસતમજી ફરામજી બુમલાખાઉનાં ધણીયાણીના પુન સારૂ કીધેલા ધરમખાતે.

૪૯૨૭) ૭) ૪ મરહુમ શેઠ માણેકજી રૂસતમજી બનાજીની યાદગારી કાયમ રાખવા કલકતાની ધરમશાળાનું ખાતું.

૨૬૧૫)	૦)	૦	શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદને, બેશીઓએ તથા દોસતોએ પોતાના સગા તથા મીત્ર મરહુમ શેઠ રતનજી નવરોજી મીનવાલાના પુનને માટે આપેલી નોટ.
૫૦૦)	૦)	૦	શેઠ અરદેશરજી નશરવાનજી મોદીના પુનને સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦)	૦)	૦	મરહુમ શેઠ અરદેશરજી નશરવાનજી મોદીના પુનને સારૂ ધરમશાળાને માટે કીધેલા ધરમખાતે.
૫૮૬)	૮)	૦	બાઇ પીરોજબાઇ જમશેદજી માદને પોતાનાં મરહુમ ભાઇ રતનજી નવરોજી મીનવાલાની યાદમાં આપેલી નોટ.
૧૦૦૦)	૦)	૦	મરહુમ શેઠ દીનશાહ ભીખાજી બામજીના પુનને માટે આપેલી નોટ.
૫૫૮૯)	૨)	૦	શેઠ ફરામજી મનચેરજી બુમલાખાઉ અસલ નવસારી મલેસરવાડી મોહલાના. વતની તે હાલ કલકતાના રહીશે મરહુમ સખીવજુદ પરદુખભંજન સુર બીજી રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇની યાદગારી કાયમ રાખવા કીધેલાં ધરમખાતે.
૩૪૨૫)	૦)	૦	શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદને દારજીલીગની આરામગાહની જગાના ખરચ યાને નીભાવ ફંડ માટે આપેલા રૂ. ૩૦૦૦ ના ધરમખાતે.
૧૦૧૫)	૦)	૦	શેઠ કાવશજી માણેકજી રશતમજી તથા એવણના દીકરીઓ બાઇ ભીખાઇજી, ખરશેદબાઇ તથા મેહેરબાઇએ મરહુમ બાઇ જરબાઇ તે શેઠ કાવશજી માણેકજી રશતમજીનાં ધણીઆણીના પુણ સારૂ આપેલી નોટ
૫૦૦)	૦)	૦	મરહુમ શેઠ હોરમશજી નશરવાનજી કુપરનાં પુણ સારૂ આપેલા રૂ૫૦૦નું ખાતું.
૨૮૫૮)	૬)	૩	બાલીઆગતાની આરામગાહની જગા ઉપર અશો ફરોહરની આરાધના કરવાનું ફંડ.
૧૭૧૧૩૮)	૧)	૫	

હીંદુસતાનના પારસીઓની વસતીની ગણત્રીની તથા બીજી કેટલીક જાણવાજોગ વીગતો.

આખાં હીંદુસ્તાનની વસ્તીની ગણત્રી તારીખ ૧૦ મી માર્ચ ૧૯૧૧ ને દીને લેવામાં આવી હતી નામદાર સરકાર તરફથી મુંબઇ શેહરના અને મુંબઇ ઇલાકાના બહાર પાડેલા રીપોર્ટ પરથી પારસી કોમને લગતી ઘણી જાણવાજોગ વીગતો તેમજ વસ્તીને લગતો કેટલોક હેવાલ ગયા વરસના કાલેનડરમાં આપવામાં આવ્યો હતો. હાલમાં આખા હીંદુસ્તાનના પારસીઓને લગતી તથા બીજી કેટલીક વીગતો હેઠલ આપવામાં આવી છે.

હીંદુસ્તાનમાં કેટલા ભણેલા છે તેની વીગત.

૧૯૧૧ ની વસતીની ગણત્રી માટે એવો નીયમ રાખવામા આવ્યો હતો કે જેઓ કાગળ લખી શકે અને તેનો જવાબ વાંચી શકે તેઓને ભણેલા તરીકે ગણવા. હીંદુસતાનની કુલ્લે વસતી-માંથી દર એક હજારે ફકત ૫૯ ભણેલા છે ૧૦૦૦ મરદો દીઠ ૧૦૬ અને ૧૦૦૦ ઓરતો દીઠ ૧૦ ભણેલી છે. ઓ કેળવણીમાં બરમાહ પહેલે નંબરે આવે છે અને ત્યાં પરદાની રૂઢી ચાલુ નથી; પણ તે પછી બીજે નંબરે મુંબઈ, મધરાસ અને ત્રીજે નંબરે બંગાળ આવે છે.

હીંદુસ્તાનમાં બોલાતી ભાશાઓ.

હીંદુસ્તાનમાં બોલાતી દેશી ભાશાઓની સંખયા ૨૨૦ જેટલી છે. ૯ કરોડ ૮૦ લાખ માણુસો હીંદી, ૪ કરોડ ૮૦ લાખ બંગાલી, ૧ કરોડ ૯૦ લાખ મરાઠી, ૧ કરોડ ૫૦ લાખ પંજાબી, ૨ કરોડ ૪૦ લાખ તેલંગુ અને ૧ કરોડ ૮૦ લાખ માણુસો તામીલ ભાશા બોલે છે. બંગાળ એક એવો પ્રાંત છે કે જ્યા મોટે ભાગે એકજ ભાશા બોલાય છે.

હીંદુસ્તાનમાં કેટલી વીધવાઓ છે તેની વીગત.

આખા હીંદમા ૨૫ લાખ પરણેલી સ્ત્રીઓ ૧૦ વરસની અંદરની વયની છે, જ્યારે ૯૦ લાખ ૧૫ વરસની અંદરની વયની છે. હીંદુસતાનની સ્ત્રીઓની વસતીનો ૧૭ ટકા ભાગ વીધવાઓનો છે, જ્યારે પશચીમ યુરોપમાં ૯ ટકા જેટલો છે હીંદમાં લગભગ ૩૩૩૦૦૦ વીધવાઓ ૧૫ વરસની વયની અંદરની છે. બંગાળમાં સ્ત્રીઓની વસતીનો ૧૬ ટકા ભાગ ૧૫ અને ૪૦ વરસની વયની અંદરનો છે.

હીંદુસ્તાનમાં કેટલા ખોડ-ખાપણવાળા છે તેની વીગત.

હીંદુસ્તાનમાં ૮૧૦૦૬ લુલાં લંગડાં, ૧૯૯૮૯૧ બેહરા મુંગા, ૪૪૬૫૩ આંધળા અને ૧૦૯૦૯૪ રગતપીતયાં છે. આ અપગોતું કુલ્લે પ્રમાણ ૧૮૯૧ માં દર ૧૦૦૦૦૦ દીઠ ૩૧૫ હતુ જે ૧૯૧૧ માં ઘટીને ૨૭૬ જેટલું રહયું છે.

પશચીમ યુરોપ ખાતે દીવાનાઓની સંખ્યાનું પ્રમાણ ૧૦૦૦૦૦ માણુસો દીઠ ૩૬૪ જેટલું છે, જે હીંદુસ્તાનમાં ૨૬ જેટલું . છે. મુંગાઓનું પ્રમાણ હીંદુસ્તાનમાં ૬૪ અને પશચીમ યુરોપમાં ૧૯૦ જેટલું છે.

આંધળાઓનું પ્રમાણ હીંદુસ્તાનમાં ૧૦૦૦૦૦ માણુસ . દીઠ ૧૪૦ જેટલું છે, જે ઘણાખરા યુરોપીયન મુલકો અને યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ખાતે ૮૦ થી ૯૦ જેટલું છે. રશીયામાં તે ૧૯૦ જેટલુ મોટું છે. છેલ્લાં ૧૦ વરસમાં હીંદુસ્તાનની અંદર આંધળાઓની સંખ્યામાં ઘટાડો થયો છે.

હીંદુસ્તાનમાં દર ૧૦૦૦૦૦ માણુસો દીઠ રગતપીતયાંઓનું પ્રમાણ મરદોમાં ૫૧ અને સ્ત્રીઓમાં ૧૮ જેટલું છે. આસામમાં તે સંખ્યા વધારે છે.

હીંદની જુદી જુદી કોમની વસ્તી બતાવનારો કોઠો.

	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
હીંદુ (બ્રાહમણ)	૧૧૦૭૨૫૬૧૨	૧૦૬૬૧૨૩૩૧	૨૧૭૩૩૭૯૪૩
હીંદુ (આરય)	૧૩૭૫૮૦	૧૦૫૮૬૫	૨૪૩૪૪૫
બ્રહમો	૨૯૩૯	૨૫૬૫	૫૫૦૪
કુલે હીંદુ...	૧૧૦૮૬૬૧૩૧	૧૦૬૭૨૦૭૬૧	૨૧૭૫૮૬૮૯૨
શીખ	૧૭૩૪૭૯૭	૧૨૭૯૬૬૯	૩૦૧૪૪૬૬
જઇન	૬૪૩૫૫૩	૬૦૪૬૨૯	૧૨૪૮૧૮૨
બુધીસ્ત	૫૨૮૬૨૭૫	૫૪૩૫૧૭૮	૧૦૭૨૧૪૫૩
જરથોશતી	૫૧૧૨૩	૪૮૯૭૩	૧૦૦૦૯૬
એસ્લામી	૩૪૭૩૮૩૪૨	૩૧૯૦૮૯૫૭	૬૬૬૪૭૨૯૯
ખ્રીસ્તી	૨૦૧૦૭૨૯	૧૮૬૫૪૭૪	૩૮૭૬૨૦૩
યાહુદી	૧૦૮૧૩	૧૦૧૬૭	૨૦૯૮૦
સચેતનવાદી (એનીમીસ્તીક) ...	૫૧૨૬૯૩૨	૫૧૬૮૨૩૬	૧૦૨૯૫૧૬૮
બીજા ધરમવાળા	૧૮૦૦૫	૧૯૦૯૬	૩૭૧૦૧
કુલે ...	૧૬૦૪૮૬૭૦૦	૧૫૩૦૬૧૧૪૦	૩૧૩૫૪૭૮૪૦

હીંદની વસ્તીની ગણતરીનો જાણુવાજોગ કોઠો.

વીસ્તાર	૧૮૭૨૬૫૭(ચોરસ માઇલ)
શેહેરો	૨૧૫૩
ગામડાં	૭૨૦૩૪૨
શેહેરનાં ઘરો	૬૦૩૭૪૫૬ }
ગામડાંનાં ઘરો	૫૭૬૭૨૭૨૩ }
કુલે ઘરો	૬૩૭૧૦૧૭૯
શેહેરોની વસ્તી	૨૯૭૪૮૨૨૮ }
ગામડાંની વસ્તી	૨૮૫૪૦૮૧૬૮ }
કુલે વસ્તી	૩૧૫૧૫૬૩૯૬
મરદ	૧૬૧૩૩૮૯૩૫
ઓરત	૧૫૩૮૧૭૪૬૧
શેહેરમાં મરદ...	૧૬૧૦૮૩૦૪
ગામડાંમાં મરદ...	૧૪૫૨૩૦૬૩૧
શેહેરમાં ઓરત...	૧૩૬૩૯૯૨૪
ગામડાંમાં ઓરત	૧૪૦૧૭૭૫૩૭

મુબઈ ઇલાકો.

વીસ્તાર	૧૨૩૦૫૯ (ચો૦ મા૦)
શેહેરો	૨૦૦
ગામડાં	૨૬૦૫૬
કુલે ઘરો	૩૮૯૦૯૨૭
કુલે વસ્તી...	૧૯૬૭૨૬૪૨
મરદ	૧૦૨૪૫૮૪૭
ઓરત	૯૪૨૬૭૯૫

હીંદુસ્તાનમાં માણસોની કેટલી વસ્તી છે તેની વીગત.

હીંદુસ્તાનની સને ૧૯૧૧ ની વસતીની ગણત્રી મુજબ આખા હીંદુસ્તાનમાં એકંદર ૩૧૫૧૫૬૩૯૬ માણસની વસતી છે જેમાં મરદોની સંખયા ૧૬૧૩૩૮૯૩૫ જેટલી અને ઓરટોની ૧૫૩૮૧૭૪૬૧ જેટલી છે. જ્યારે મુંબઇમાં કુલે વસતી ૯૭૯૪૪૫ માણસોની છે, તેમાં ૬૪૦૨૮૮ મરદો અને ૩૩૯૧૫૭ ઓરટો છે. હીંદુસ્તાનમાં ૧૦૦૦ મરદો દીઠ ઓરટોનું પ્રમાણ ૯૬૪ જેટલું છે.

આખા હીંદુસ્તાનમા એકંદર ૧૦૦૦૯૬ પારસીઓની વસ્તી છે તેમાં મરદોની સંખયા ૫૧૧૨૩ જેટલી અને ઓરટોની ૪૮૯૭૩ જેટલી છે. જ્યારે મુબઈ શેહરમાં ૫૦૯૩૧ પારસીઓની વસ્તી છે તેમાં મરદોની સંખયા ૨૬૭૬૪ જેટલી અને ઓરટોની ૨૪૧૬૭ જેટલી છે.

હીંદુસ્તાનની સને ૧૮૬૪ થી ૧૯૧૧ સુધીની કુલે પારસી વસ્તીનો મુકાબલો.

ગણતરી થવાના દીવસ.	મુંબઈની કુલે વરણની વસ્તી.	મુંબઈની પારસી વસ્તી			મુંબઇ સીવાયની બીજા દેશાવરો ખાતેની પારસી વસ્તી.			આખા હીંદુસ્તાનની કુલે પારસી વસ્તી		
		મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	મરદ.	ઓરત	કુલે.
સને ૧૮૬૪	૮૧૬૫૬૨	૨૮૦૯૮	૨૧૧૦૩	૪૯૨૦૧						
તા૦ ૨૦ ફે૦ ૧૮૭૨	૬૪૪૪૦૫	૨૩૧૧૧	૨૦૯૮૦	૪૪૦૯૧	૧૫૩૬૬	૧૬૨૪૨	૩૧૬૦૮	૩૮૪૭૭	૩૭૨૨૨	૭૫૬૯૯
તા૦ ૧૮ માર્ચ ૧૮૮૧	૭૭૩૧૯૬	૨૫૩૧૫	૨૩૨૮૨	૪૮૫૯૭	૧૨૭૧૮	૧૨૮૯૪	૨૫૬૧૨	૩૮૦૩૩	૩૬૧૭૬	૭૪૨૦૯
તા૦ ૨૬ ફે૦ ૧૮૯૧	૮૨૧૭૬૪	૨૪૭૦૫	૨૨૭૫૩	૪૭૪૫૮	૧૪૫૮૦	૧૪૭૩૬	૨૯૩૧૬	૩૯૨૮૫	૩૭૪૮૯	૭૬૭૭૪
તા૦ ૧ માર્ચ ૧૯૦૧	૭૭૦૮૪૩	૨૪૨૭૭	૨૧૯૫૪	૪૬૨૩૧	૨૪૧૭૨	૨૪૧૩૬	૪૮૩૦૮	૪૮૪૪૯	૪૬૦૯૦	૯૪૫૩૯
તા૦ ૧૦ માર્ચ ૧૯૧૧	૯૭૯૪૪૫	૨૬૭૬૪	૨૪૧૬૭	૫૦૯૩૧	૨૪૩૫૯	૨૪૮૦૬	૪૯૧૬૫	૫૧૧૨૩	૪૮૯૭૩	૧૦૦૦૦૯

ઉપલા સતાવાર કોઠાઓ ઉપરથી માલમ પડે છે કે છેક ૧૮૬૪ નાં સાલથી સને ૧૯૧૧ નાં સાલ સુધી મુંબઇની પારસી વસતીમાં કશો જાણવા જોગ વધારો-ઘટાડો થયો નથી. મુંબઈ ઉપરાંત દેશાવરોની વસતી લેતાં આખાં હીંદુસ્થાનની વસતીબી વેલાત ચીન વીગેરેના ગણતરીમાં નહી ગણાયલા મદકોની પારસી વસતી ઉમેરતાંબી એક લાખની થવા જાય છે.

૧૮૧૧ માં મુંબઇની પારસી વસતીની થયલી અછડતી ગણત્રીને લગતી નોંધમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે તે વેળાની પારસી કોમમાં મરદો અને સ્ત્રીઓની સંખ્યાઓ વચે ઘણો મોટો ફરક હતો, અને તે માટે એવો ખુલાસો આપવામાં આવયો હતો કે તે વખતે ઘણા ખરા પારસીઓ પુખત ઉમરે પુગતાં નોકરી ધંધાની તથા વેપાર દોલતની શોધમાં મુંબઇ આવતા હતા અને નાણું ભેગું કરીને પાછા પોતાને વતન ચાલી જતા હતા, અને તેથી મુંબઇમાં પારસી સ્ટ્રીઓની સંખ્યા ઓછી રહેતી હતી. પણ હવે એક સદીના સુધારાએ આમાં ઘણો મોટો ફેરફાર કરી નાંખ્યો છે, અને હવે જે પારસીઓ દેશાવરેથી મુંબઈ આવે છે, તેઓ પોતાના કુટુંબો સાથે આવીને અત્રે વસે છે. નવસારીમાં પારસી મરદો કરતા સ્ત્રીઓની સખ્યા દ્હોડગણી છે, કેમકે નવસારીના પારસી મરદો બહારગામ નોકરીએ જાય છે. ૧૯૧૧ ની ગણત્રી મુજબ પારસી વસતી લગભગ એક લાખની છે, જે આગલા દાહેકા દરમ્યાન ૬૦૦૦ નો વધારો દેખાડે છે, જે વધારો હીંદુસ્તાનની ધારમીક કોમોમાં સઉથી ધીમો છે. મુંબઈ શેહેર, જે પારસી કોમની કુલ્લે વસતીની લગભગ અરધી વસતી ધરાવે છે, તેમા ઉપલા ૬૦૦૦ ના વધારામાથી ૫૦૦૦ નો વધારો થયો હતો.

હીંદુસ્તાનના પારસીઓની વસ્તીની અને તેમની કેળવણીને લગતી વીગત.

૧૯૧૧ ની હીંદુસતાનની વસતીની ગણત્રીને લગતા પુસતકો મેશનસ કમીશનર મી૦ ઇ. એ. ગેટ સી. એસ આઈ., સી. આઇ. ઇ., આઇ સી એસ, (રૅાયલ સટેટીસટીકલ સોસાયટીના ફેલો) તરફથી બહાર પાડવામાં આવયા છે, જેમાં પારસી કોમની વસતી અને કેળવણીને લગતું નીચલું જાણવા જોગ વીવેચન કરવામાં આવયુ છે —

"પારસીઓના ધરમને મઝદ્દઈઝમ તરીકે અથવા વધુ પ્રજાકીય રીતે ઝોરાસ્ત્રીયાનીઝમ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, જે ઝોરાસ્ત્રીયાનીઝમ શબદ આ ધરમના માનવંત સથાપક જરથુસ્ત્રના ગ્રીકો તરફથી થતા ઉચ્ચાર ઉપરથી ઉતપન થયો છે પારસીઓની અગત્યતા અને દોલત છતાં હીંદુસ્તાનમા તેઓની કુલ્લે સખયા ફકત ૧૦૦૦૯૬ ની છે તેઓમાંના નવ દશમાશ ભાગ જેટલા મુંબઇ ઈલાકા અને વડાદરામા એકઠા વસે છે, અને અરધી કરતાં વધુ સખયા મુંબઈ શહેરમાં વસે છે. બાકીની દશમા ભાગની સખયા આખા હીંદુસ્તાનમાં સઘળે વખેરાઇ રહેલી છે, પણ તેનો મોટો ભાગ મધ્ય પ્રાંતો અને બીરાર, હઇદરાબાદ અને સેંત્રલ ઈંડીયા એજનસીમાં છે.

જરથોસ્તીઓની સખયામાં લગભગ કાંઇબી ફેરફાર થતો નથી. પારસીઓ જુદદીનોને પોતાના ધરમમાં વટલાવતા નથી, તેમજ તેઓ ખુદ પોતાનો તરત ઓળખાઈ આવે એવો ધરમ ઝડપથી છોડી દેતા નથી. પરદેશોમા જનારાઓથી સંખયામા જે તદન નજીવો ઘટાડો થાય છે. તે સીવાય તેઓના સખયામાંના ફેરફારો જનમો અને મરણોની સખયા વચેના ફેરફારના જેટલાજ છે. છેલ્લા દાહેકામાં પારસીઓની સંખયામા સેકડે ૬.૩ ટકાનો વધારો થયો હતો, જયારે તેની આગલા બે દાહેકાઓમા થયલો વધારો સેકડે ૪.૭ ટકા અને ૫ ૩ ટકા જેટલો હતો. આ કોમ, જે અસાધારણ સંગીન આબાદીની વડાઇ લેછે તેમા વધારાનો આ ધીમો દર યુરોપના મામલાની હાલત મુજબનોજ છે, કે જ્યાં, જેમ સારી રવેસે જાણીતુ છે તેમ, લોકોના જથા કરતાં વરગો ઘણા ઓછા ઝડપથી વધતા જાય છે. પારસીઓ ગેરડાહપણભરયા અવીચારી લગનો કરવાની વલણ ધરાવતા નથી અને તેઓના કુટુંબો નાના છે છેલ્લા દાહેકામા તેઓના વધારાનો મોટો ભાગ ૨૦ કરતાં વધુ વરસની વયોએ થયો છે તેથી તે એક વધુ મોટા જનમ પ્રમાણના કરતાં મરણ પ્રમાણમાં ઘટાડા થવાનેજ તમામ આભારી હોતુ જોઇયે.

પારસીઓમાં કેળવણીની સથીતી બાબે જણાવવામા આવ્યું છે કે બ્રહમો અને આરયો, જેઓની સંખયા નજીવી છે, તેઓને બાકાત રાખતા જુદી જુદી ધારમીક કોમોમાથી પારસીઓ કેળવણીને લગતી ફતેહનુ માન સેહેલાઇથી ઉપાડી જાય છે. તેઓની કુલ્લે સંખયામાંથી દર હજારે ૭૧૧ આસામીઓ કેળવાયલા છે, અને જો આ ગણત્રીમાંથી ૧૫ વરસની વયની અંદરનાઓને બાકાત રાખયે તો આ પ્રમાણ વધી તે ૮૩૧ સુધીતું થાય છે. મરદોમાં લગભગ ચાર પચમાશ જેટલા કેળવાયલા છે અને સ્ત્રીઓમાં લગભમ બે ત્રતયાંસ જેટલી કેળવાયલી છે. ૧૫ વરસ કરતાં વધુની ઉમરનાઓમાં મરદોમાં સેંકડ ફકત ૮ ટકા અને સ્ત્રીઓમાં સેંકડે ૨૬ ટકા જેટલાં લખવાને અને વાંચવાને શકતીવાન નથી."

હીંદુસતાનના પારસીઓની વસતીને લગતી જાણવાજોગ વીગતો.

મુંબઈની પારસી પંચાયતના નામદાર ત્રસટી સાહેબોના ૧૯૧૨ના કામકાજના રીપોરટમાં પારસી વસતીને લગતી આપેલી વીગત કોમ માટે ઘણી જાણવાજોગ હોવાથી તેમાની ઘણી ખરી વીગતો હેઠળ આપેલી છે. આ વીગત ૧૯૧૧ માં થયલી ગણતરીના સરકારી રીપોરટમાંથી લીધી છે.

	ઇંગ્રેજી પ્રાંત.	મરદ	ઓરત	કુલે
૧	અજમેર મેરવારા	૧૩૪	૧૨૮	૨૬૨
૨	એનદેમન અને નીકોબાર	૦	૦	૦
૩	આસામ	૫	૦	૫
૪	બલુચીસ્તાન	૯૩	૭૩	૧૬૬
૫	બંગાલ	૪૦૨	૨૦૮	૬૧૦
૬	બીહાર ને ઓરીસા	૨૫	૧૦	૩૫
	તેમાં બીહાર	૧૫	૮	૨૩
	ઓરીસા	૦	૦	૦
	છોતા નાગપુર	૧૦	૨	૧૨
૭	મુંબઈ ઈલાકો	૪૧૪૭૦	૩૯૫૧૦	૮૦૯૮૦
	તેમા મુબઈના જીલ્લા	૩૯૯૪૩	૩૮૨૪૨	૭૮૧૮૫
	સીધ	૧૨૫૯	૧૧૫૨	૨૪૧૧
	એડન	૨૬૮	૧૧૬	૩૮૪
૮	બરમા	૧૯૫	૧૦૫	૩૦૦
૯	મધ્યપ્રાંત અને બીરાર	૧૦૩૧	૬૯૭	૧૭૨૮
	તેમા મધ્યપ્રાત	૭૧૦	૪૮૭	૧૧૯૭
	બીરાર...	૩૨૧	૨૧૦	૫૩૧
૧૦	કુર્ગ	૧૬	૧૮	૩૪
૧૧	મદ્રાસ	૨૪૯	૨૩૯	૪૮૮
૧૨	વાવ્ય સરહદ.	૪૧	૮	૪૯
૧૩	પંજાબ	૩૭૬	૨૫૦	૬૨૬
૧૪	જોડયા પ્રાંત	૫૦૪	૩૬૮	૮૭૨
	તેમાં આગ્રા	૩૯૪	૨૯૫	૬૮૯
	આઉધ	૧૧૦	૭૩	૧૮૩
	ઇંગ્રેજી પ્રાંતની કુલે પારસી વસ્તી	૪૪૫૪૧	૪૧૬૧૪	૮૬૧૫૫
૧૫	આસામ રાજ્ય (મનીપુર)	૦	૦	૦
૧૬	બલુચીસ્થાનના રાજ્યો	૩	૧	૪
૧૭	બરોડાનું રાજ્ય	૩૪૨૦	૪૫૩૫	૭૯૫૫
૧૮	બંગાલના રાજ્યો	૧	૦	૧
૧૯	બીહાર અને ઓરીસાના રાજ્યો	૦	૦	૦
૨૦	મુબઈના રાજ્યો	૧૩૩૩	૧૨૫૨	૨૫૮૫
૨૧	મધ્ય હીનદુસ્તાન એજનસી	૬૮૯	૬૪૧	૧૩૩૦
૨૨	મધ્ય પ્રાંતના રાજ્યો...	૨૧	૮	૨૯
૨૩	હેદરાબાદનુ રાજ્ય	૮૨૨	૭૦૭	૧૫૨૯
૨૪	કાશમીરનુ રાજ્ય	૨૨	૯	૩૧
૨૫	મદ્રાસના રાજ્યો	૪	૨	૬
૨૬	માઇસોરનું રાજ્ય	૫૫	૪૬	૧૦૧
૨૭	વાવ્ય સરહદપરની એજનસી અને તાયફાના મુલ્કો ...	૦	૦	૦
૨૮	પંજાબના રાજ્યો	૨૦	૭	૨૭
૨૯	રજપુતાના એજનસી...	૧૯૧	૧૫૧	૩૪૨
૩૦	સીકીમનું રાજ્ય	૧	૦	૧
૩૧	જોડયા પ્રાંતનાં રાજ્યો..	૦	૦	૦
	દેશી રાજયો અને એજનસીની કુલે પારસી વસ્તી	૬૫૮૨	૭૩૫૯	૧૩૯૪૧

હીનદુસ્તાનની પારસી વસ્તીનો કોઠો ગામ યા જીલ્લા પ્રમાણે.

આ કોઠામાં મુંબઇ ઇલાકાનાં ગામ તથા જીલ્લા બન્નેની વસ્તી આપી છે. તેમાં ગામની વસ્તી મુંબઇ ઇલાકાના સેનસસ રીપોર્ટ કોઠા નાં. ૫ પ્રમાણે આપી છે, અને જીલ્લાની કોઠા નાં. ૬ પ્રમાણે આપી છે, જીલ્લાની વસ્તી તેની નીચે આપેલા ગામોની વસ્તીની કુલ સંખ્યા સાથે મલી શકશે નહી, સબબ કે જીલ્લામાં સમાયલા નાનાં ગામડાઓની વસ્તી જુદી આપી નથી. મદ્રાસ ઇલાકો અને હેદરાબાદ રાજ્યના સંબંધમાં તેઓના જીલ્લાઓનીજ ફકત વસ્તી આપી છે. બાકીના બીજા સર્વે પ્રાંત અને રાજ્યોના ગામોનીજ ફકત આપી છે, જેથી એ ગામોની બાહેરની વસ્તી આ કોઠામાં ગણાઈ નથી. પ્રાંતો અને રાજ્યોની આગલ જે નંબર આપ્યાં છે તે ઉપલા સામાન્ય કોઠામાંના છે, અને તે નંબરને અનુક્રમેજ પ્રાંતો ગોઠવેલા છે, પણ દરેક ઇંગ્રેજી પ્રાંતને લગતાં દેશી રાજ્યો તે પ્રાંતની નીચે તરત આપ્યા છે, દાખલા તરીકે મુંબઇ ઇલાકાની હકીકત ૭) મે નંબરે આપી છે, અને તેની તરત પછવાડે મુંબઇ ઇલાકાને લગતાં રાજ્યો નંબર ૨૦ ની હકીકત આપી છે.

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
નં. ૧ અજમેર મેરવારા			
અજમેર ...	૯૪	૮૭	૧૮૧
કેકરી	૧	૦	૧
નસીરાબાદ ...	૩૨	૩૧	૬૩
બીઆવર ...	૬	૧૦	૧૬
નં. ૪ બલુચીસ્તાન			
ક્વેતા	૭૫	૫૯	૧૩૪
લોરેલઈ ...	૧	૦	૧
સીબી	૧૪	૧૩	૨૭
નં. ૫ બંગાલ			
સેરામપુર ...	૧	૦	૧
હબોરા	૧૪	૧૩	૨૭
બાલી	૯	૦	૯
કલકત્તા ...	૨૯૩	૧૭૪	૪૬૭
કાસીપુર ચીતપુર	૧	૦	૧
ગારડન રીચ ...	૧	૧	૨
બજબજ ...	૪	૦	૪
તીતાઘર ...	૨	૭	૯
ગરૂલીઆ ...	૫	૪	૯
રાનાઘાટ ...	૨	૦	૨
ખુલના... ...	૧	૦	૧
જલપૈગુરી ...	૨	૧	૩
દારજીલીંગ ...	૧૬	૫	૨૧
કરસાઈગ ...	૨	૦	૨
દાકા	૧	૦	૧
નારાયણ ગંજ...	૧	૦	૧
ચીતાગોંગ ...	૫	૦	૫

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
નં. ૬ બીહાર અને ઓરીસા			
મોકામેહ ...	૨	૦	૨
મુઝફરપુર ...	૫	૬	૧૧
લાલ ગંજ ...	૨	૦	૨
ચાઈબાસા ...	૫	૦	૫
સાકચી ...	૧	૨	૩
નં. ૭ મુંબઇ ઇલાકો			
મુંબઈ શેહર	૨૬૭૬૪	૨૪૧૬૭	૫૦૯૩૧
અમદાવાદ જીલ્લો ...	૮૫૬	૭૮૩	૧૬૩૯
અમદાવાદ ગામ	૭૪૪	૬૮૨	૧૪૨૬
ધનધુકા ...	૨	૨	૪
ધોલેરા... ...	૨	૧	૩
ધોલકા... ...	૩	૪	૭
ગોધા	૫	૧૧	૧૬
મોદાસા ...	૬	૩	૯
પરાનતીજ ...	૧	૦	૧
રાનપુર... ...	૨	૩	૫
વીરમગામ ...	૨૦	૧૬	૩૬
ભરૂચ જીલ્લો	૧૨૨૯	૧૫૪૧	૨૭૭૦
અંકલેશ્વર ...	૧૧૮	૧૫૭	૨૭૫
ભરૂચ	૮૫૨	૧૦૯૬	૧૯૪૮
જંબુસર ...	૫	૫	૧૦
ખેડા જીલ્લો..	૪૯	૩૨	૮૧
આનંદ... ...	૩	૨	૫
દાકોર	૩	૨	૫
ખેડા	૫	૨	૭
મહધા	૧	૦	૧

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
મેમદાબાદ ...	૧	૩	૪
નદીઆદ ...	૨૧	૨૧	૪૨
ઊમરેઠ... ...	૨	૦	૨
પંચમહાલ જીલ્લો ...	૧૧૫	૮૯	૨૦૪
દોહદ	૭૧	૭	૧૮
ગોધરા... ...	૭૬	૬૯	૧૪૫
ઝાલોદ	૧	૦	૧
કાલોલ... ...	૧	૦	૧
સુરત જીલ્લો.	૫૩૬૪	૬૪૧૯	૧૧૭૮૩
બારડોલી ...	૨૧	૨૪	૪૫
બલસાર ...	૫૫૦	૬૨૯	૧૧૭૯
પારડી... ...	૧૭	૨૭	૪૪
રાંદેર	૭૩	૮૩	૧૫૬
સુરત	૨૪૦૪	૩૦૫૪	૫૪૫૮
થાના જીલ્લો.	૨૪૮૮	૨૬૧૭	૫૧૦૫
વાંદરા	૬૪૪	૬૭૪	૧૩૧૮
વસઇ	૧૩	૧૨	૨૫
ભીવંડી... ...	૯	૧૨	૨૧
કલ્યાણ... ...	૭૬	૯૩	૧૬૯
કુરલા	૧૧૩	૫૮	૧૭૧
કેલવા માહીમ...	૧૦	૫	૧૫
થાના	૨૨૫	૧૫૩	૩૭૮
અહમદનગર જીલ્લો ...	૧૧૨	૧૧૦	૨૨૨
અહમદનગર ...	૯૮	૧૦૧	૧૯૯
પુર્વ ખાનદેશ જીલ્લો ...	૨૧૧	૧૬૦	૩૭૧
અમલનેર ...	૨૦	૧૫	૩૫
અસોદા	૧	૦	૧
ભુસાવલ ...	૧૦૫	૧૧૧	૨૧૬
ઓડવદ	૧૧	૫	૧૬
ચાલીસગામ ...	૨	૦	૨
ચોપડા	૨	૧	૩
ધરણુગામ. ...	૧	૦	૧
એરનદોલ ...	૧	૦	૧
ફૈજાપુર ...	૪	૪	૮
જલગામ ...	૨૭	૭	૩૪
જામનેર ...	૩	૧	૪
નગરદેવલા ...	૧	૦	૧
નસીરાબાદ ...	૧	૩	૪
પાચોરા ...	૬	૦	૬
પારોલા... ...	૦	૧	૧
રાવેર	૨	૦	૨
શેંદુરની ...	૧	૦	૧
વરણુગામ ...	૫	૩	૮
યાવલ	૧	૦	૧
પશ્ચીમ ખાનદેશ જીલ્લો.	૧૬૩	૭૦	૨૩૩
બેતવડ	૩	૦	૩
ધુલીઆ... ...	૪૦	૨૩	૬૩
નંદરબાર ...	૧૮	૧૪	૩૨
શાહાદા ...	૪	૧	૫
શીરપુર ...	૧	૦	૧
સીંદખેવ ...	૩	૧	૪
સોનગીર ...	૧	૦	૧
તલોદા...	૫	૨	૭
નાસીક જીલ્લો.	૪૫૯	૩૮૧	૮૪૦
દેવલાલી ...	૧૬	૨૨	૩૮
ઇગતપુરી ...	૧૨૯	૧૪૦	૨૬૯
મનમાદ ...	૩૬	૨૬	૬૨
નાંદગામ ...	૨	૦	૨
નાસીક... ...	૩૫	૧૯	૫૪
યવલા... ...	૩	૨	૫
પુના જીલ્લો	૧૩૯૪	૧૩૦૧	૨૬૯૫
જેજુરી ...	૩	૩	૬
ખરકી... ...	૪૦	૩૩	૭૩
લાનોલી અને ખંડાલા ...	૧૩૩	૧૬૪	૨૯૭
પુના મ્યુનીસીપાલીટી	૧૪૭	૮૦	૨૨૭
પુના કેનતુનમેંટ.	૮૩૪	૮૪૩	૧૬૭૭
,, સબરબન મ્યુનીસીપાલીટી	૧૪૮	૧૦૬	૨૫૪
પુરધર... ...	૨	૧	૩
તલેગામ ...	૩	૨	૫

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
સતારા જીલ્લો	૧૨૨	૮૭	૨૦૯
માલકમપેથ ... (મહાબલેશ્વર)	૭૦	૩૪	૧૦૪
પંચગણી ...	૧૮	૨૪	૪૨
સતારા	૨૪	૨૫	૪૯
વાઈ ...	૨	૦	૨
સોલાપુર જીલ્લો	૧૮૧	૧૫૩	૩૩૪
બારસી... ..	૧૧	૪	૧૫
પંધરપુર. ...	૬	૧	૭
સોલાપુર ...	૧૫૨	૧૩૯	૨૯૧
બેલગામ જીલ્લો	૯૩	૬૬	૧૫૯
અથની... ...	૪	૧	૫
બેલગામ ...	૭૬	૬૩	૧૩૯
સૌનદત્તી ...	૩	૦	૩
બીજાપુર જીલ્લો	૧૬	૧૨	૨૮
બાગલકોટ ...	૩	૧	૪
બીજાપુર ...	૧૦	૧૧	૨૧
ધારવાર જીલ્લો	૧૨૨	૯૬	૨૧૮
ધારવાર... ...	૧૫	૧૪	૨૯
ગડગ	૨૦	૧૮	૩૮
હુબલી	૭૩	૬૦	૧૩૩
રોન	૧	૦	૧
કનારા જીલ્લો.	૯	૫	૧૪
હલ્યાલ... ...	૧	૦	૧
હોનાવર ...	૧	૧	૨
કારવાર ...	૩	૩	૬
કોલાબા જીલ્લો	૧૬૩	૧૪૦	૩૦૩
અલીબાગ ...	૬	૨	૮
પનવેલ... ...	૭	૨	૯
પેન	૩	૧	૪
રોહા	૮	૩	૧૧
ઊરન	૫૬	૪૯	૧૦૫
રતનાગીરી જીલ્લો ...	૩૩	૧૩	૪૬
ચીપલુન ...	૧	૦	૧
માલવન ...	૪	૦	૪
રાજાપુર ...	૧	૦	૧
રતનાગીરી ...	૭	૩	૧૦
વેંગુરલા ...	૨	૧	૩
સીંદ હૈદરાબાદ જીલ્લો ...	૫૪	૪૨	૯૬
હૈદરાબાદ ...	૪૩	૩૭	૮૦
તનદો આદમ ...	૧	૦	૧
કરાંચી જીલ્લો	૧૧૪૬	૧૦૫૬	૨૨૦૨
કરાંચી મ્યુનીસીપાલીટી ...	૯૮૧	૯૩૧	૧૯૧૨
કરાંચી કેનટુન્મેંત	૧૪૦	૧૧૩	૨૫૩
કોતરી	૬	૭	૧૩
ઠઠા	૩	૩	૬
લારકાનો જીલ્લો	૫	૧	૬
લારકાના ...	૧	૦	૧
સકર જીલ્લો.	૪૬	૫૦	૯૬
ઘોતકી... ...	૧	૨	૩
શીકારપુર ...	૧	૧	૨
સકર	૩૫	૩૯	૭૪
થરપારકર જીલ્લો	૫	૧	૬
મીરપુર ખાસ...	૩	૧	૪
અપરસીંદ સરહદ જીલ્લો.	૩	૨	૫
જેકોબાબાદ ...	૩	૨	૫
એડન... ...	૨૬૮	૧૧૬	૩૮૪
એડન ગામ ...	૨૬૩	૧૧૪	૩૭૭
પેરીમનો તાપુ...	૪	૨	૬
શેખ ઊસમાન.	૧	૦	૧

નં. ૨૦ મુંબઈને લગતાં દેશી રાજ્ય અને એજનસી.

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
ખમબાત ...	૪૪	૭૭	૧૨૧
ખમબાત ...	૪૪	૭૭	૧૨૧
કછ	૪૧	૩૯	૮૦
અનજાર ...	૧	૩	૪
ભુજ	૩૪	૩૩	૬૭
માંદવી	૫	૩	૮
મુંદ્રા	૧	૦	૧
કાઠીયાવાદ...	૪૭૪	૪૫૦	૯૨૪
બાંતવા... ...	૧	૦	૧
ભાવનગર ...	૧૬૬	૧૬૩	૩૨૯

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
બોતાડ	૨	૧	૩
ધોરાજી... ...	૩	૦	૩
ધ્રાંગધ્રા... ...	૭	૫	૧૨
ગોંડલ	૪	૩	૭
જાફરાબાદ ...	૩	૬	૯
જામનગર ...	૩૫	૪૩	૭૮
જેતપુર ...	૫	૭	૧૨
જુનાગડ ...	૧૮	૧૦	૨૮
કુંડલા	૩	૧	૪
લીલીઆ ...	૧	૦	૧
લીમબડી ...	૫	૪	૯
મહુવા	૧૦	૧૪	૨૪
માંગ્રોલ ...	૩	૨	૫
મુલી	૦	૧	૧
પાલીતાના ...	૪	૪	૮
પોરબંદર ...	૩૨	૨૩	૫૫
રાજકોટ ...	૩	૩	૬
રાજકોટ સીવીલ સ્ટેશન ...	૭૮	૯૮	૧૭૬
સદર સવાપદર..	૧	૦	૧
સાયલા... ...	૧	૦	૧
સીહોર... ...	૧	૦	૧
તલાજા ...	૧	૦	૧
ઊનાં	૧	૦	૧
ઊપલેતા ...	૧	૧	૨
વલા	૩	૧	૪
વેરાવલ ...	૨	૪	૬
વઢવાન શેહર...	૮	૪	૧૨
વઢવાન સીવીલ સ્ટેશન ...	૧૬	૧૭	૩૩
વનથલી ...	૧	૦	૧
વાંકાનેર ...	૪	૨	૬
મહીકાંઠા એજનસી ...	૭	૫	૧૨
ઈડર	૧	૦	૧
સાદરા	૧	૧	૨
પાલનપુર એજનસી ...	૮૪	૮૯	૧૭૩

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
દીસા	૫૨	૬૩	૧૧૫
પાલનપુર ...	૭	૮	૧૫
રાધનપુર ...	૫	૩	૮
રેવાકાંઠા એજનસી ...	૨૪૭	૨૨૯	૪૭૬
છોટા ઊદેપુર ...	૬	૭	૧૩
નાંદોદ... ...	૩૩	૨૮	૬૧
સુરત એજનસી	૩૪૨	૨૮૯	૬૩૧
વાંસડા	૧૨	૫	૧૭
કોકણના રાજયો	૩૬	૨૯	૬૫
જવહાર ...	૭	૧૨	૧૯
સાવંતવાડી ...	૧	૦	૧
દખનના રાજયો	૩૩	૩૧	૬૪
આકલકોટ ...	૩	૩	૬
કોલહાપુર ...	૧૫	૬	૨૧
ગડહી ગલજ ...	૧	૦	૧
કોલહાપુર ...	૧૨	૬	૧૮
દક્ષિણિ મરાઠા જાગીર ...	૧૦	૮	૧૮
બુડગામ ...	૧	૦	૧
મીરજ... ...	૫	૪	૯
મઢોલ... ...	૧	૧	૨
રામદુર્ગ ...	૩	૩	૬

નં૦ ૮ બરમા.

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
રંગુન	૧૨૧	૭૫	૧૯૬
મેંદલે	૨૬	૦	૨૬

નં૦ ૯ મધ્યપ્રાંત અને બીરાર.

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
સાગર	૩	૦	૩
એતાવા ...	૫૦	૩૨	૮૨
દમોહ	૯	૩	૧૨
જબલપોર ...	૬૫	૫૧	૧૧૬
મુરવારા ...	૫	૬	૧૧
સીહોરા... ...	૪	૨	૬
સેવની	૩	૫	૮
હોશંગાબાદ ...	૩	૦	૩
ઈતારસી ...	૩	૦	૩
હરદા	૪૧	૩૦	૭૧
સોહાગપુર ...	૩	૦	૩

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
ખંડવા ...	૪૭	૩૩	૮૦
બુરહાનપુર ...	૫	૧	૬
બદનુર... ...	૩	૦	૩
વરધા	૨૪	૧૨	૩૬
પુલગામ ...	૦	૪	૪
નાગપુર ...	૩૨૧	૨૨૬	૫૪૭
કામપતી ...	૧૧	૪	૧૫
કટોલ	૧	૦	૧
નરખેર... ...	૧	૦	૧
ચાંદા	૪	૬	૧૦
વરોરા	૧	૦	૧
ભંડારા... ...	૪	૧	૫
ગોંડયા	૨	૦	૨
બાલા ઘાટ ...	૧	૨	૩
રાયપુર... ...	૨૭	૧૭	૪૪
ધમતારી ...	૧	૦	૧
બીલાસપુર ...	૪	૦	૪
અમરાવતી ...	૧૪	૧૨	૨૬
અમરાવતી કેંપ.	૭	૧૧	૧૮
બદનેરા ...	૧૨૫	૮૫	૨૧૦
નેરપીગલાઈ ...	૦	૧	૧
દત્તાપુર... ...	૪	૦	૪
પરતવારા. ...	૩	૦	૩
ચાંદુર બજાર ...	૩	૦	૩
આકોલા ...	૬૫	૨૯	૯૪
કરંજા	૮	૦	૮
આકોટ... ...	૫	૦	૫
બાસીમ ...	૩	૨	૫
બાલાપુર ...	૫	૧	૬
મુરતીજાપુર ...	૮	૬	૧૪
બુલદાના ...	૨	૦	૨
શેગામ... ...	૧૯	૫	૨૪
ખામગામ ...	૧૫	૧૫	૩૦
જલગામ ...	૧	૧	૨
નંદુરા	૩	૩	૬
ચીખલી ...	૦	૧	૧
મેવતમાલ ...	૪	૦	૪
દરવા	૧	૦	૧

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
નં. ૨૨ મધ્યપ્રાંતને લગતાં રાજયો.			
રાજનંદગામ ...	૧૦	૭	૧૭
ડુંગર ગઢ ...	૫	૦	૫
નં. ૧૦ કુર્ગ.			
મેરકારા ...	૧૪	૧૫	૨૯
ગોણીકોપલ ...	૨	૩	૫
નં. ૧૧ મદ્રાસ.			
જીલ્લાઓ			
વીજાગાપટમ ...	૯	૧૧	૨૦
ગોદાવરી ...	૧૧	૬	૧૭
કીસ્તના ...	૧૩	૧૨	૨૫
ગનતુર	૧૭	૫	૨૨
નેલોર	૮	૪	૧૨
કરનુલ... ...	૪	૩	૭
બેલારી... ...	૩	૦	૩
અનંતાપુર ...	૧૨	૧૦	૨૨
મદરાસ ...	૬૬	૮૦	૧૪૬
ચીંગલપટ ...	૧૦	૫	૧૫
ચીતુર	૧	૦	૧
સેલમ	૧	૧	૨
કોઈમબેતુર ...	૧	૦	૧
દક્ષીણ આરકટ..	૧	૦	૧
ત્રીચીનોપોલી ...	૨૧	૦	૨૧
મદુરા	૪	૦	૪
રામનાદ ...	૨	૩	૫
તીનીવેલી ...	૨	૨	૪
નીલગીરી ...	૨૧	૫૨	૭૩
મલબાર ...	૩૫	૩૪	૬૯
દક્ષીણ કેનેરા ...	૭	૧૧	૧૮
નં. ૨૫ મદ્રાસને લગતા રાજયો.			
બંગનપાલી ...	૧	૦	૧
કોચીન... ...	૩	૨	૫
નં. ૧૨ વાવ્ય સરહદ.			
પેશાવર ...	૪૦	૨	૪૨
નવશેરા ...	૦	૧	૧
નં. ૧૩ પંજાબ.			
હીસાર	૩	૦	૩
ભીવાની ...	૧	૧	૨

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
સીરસા... ...	૩	૨	૫
ફીરોઝપુરઝીરકા..	૨	૦	૨
પલવલ... ...	૩	૩	૬
રેવારી...	૧	૦	૧
દીલ્હી	૪૪	૩૦	૭૪
અંબાલા ...	૨૨	૯	૩૧
રૂપર	૧	૧	૨
સીમલા ...	૧૦	૬	૧૬
ધરમતલા ...	૨	૦	૨
જલંદર	૧૧	૭	૧૮
ફીરોઝપુર ...	૧૧	૫	૧૬
ફાઝીલકા... ...	૨	૦	૨
લાહોર	૧૨૧	૭૭	૧૯૮
કાસુર	૨	૧	૩
અમરતસર ...	૨૬	૨૨	૪૮
પથાનકોટ ..	૨	૨	૪
દેલહાઉસી ...	૩	૪	૭
સીઆલકોટ ...	૧૩	૪	૧૭
વઝીરાબાદ ...	૧	૦	૧
સારગોધા... ...	૧	૦	૧
જેલમ	૨	૧	૩
રાવલપીંડી ...	૩૧	૨૭	૫૮
કેંપબેલપુર ...	૬	૫	૧૧
મોન્તગોમરી ...	૧	૨	૩
મુલતાન... ...	૩૦	૨૮	૫૮
લીઆ	૧	૩	૪
નં. ૨૮ પંજાબને લગતાં રાજયો			
કપુરથલા... ...	૨	૧	૩
પતીઆલા ...	૧૦	૩	૧૩
ભાતીંદા... ...	૫	૩	૮
નં. ૧૪ જોડયા પ્રાંત			
મ્યુનીસીપાલીટીઓ			
દેહરા	૦	૧	૧
સાહરનપુર ...	૪	૦	૪
હરદવાર... ...	૨	૦	૨
મુઝફ્ફરનગર ...	૨	૨	૪
મીરત	૪	૫	૯
ખુરજા... ...	૩	૨	૫

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
કોઈલ	૨	૦	૨
કોસી	૬	૧૨	૧૮
આગ્રા	૨૫	૧૧	૩૬
ફીરોઝાબાદ ...	૭	૪	૧૧
એતાવા... ...	૩	૧	૪
કસગંજ... ...	૧	૦	૧
બરેલી	૬	૭	૧૩
નજીબાબાદ ...	૧	૦	૧
મોરાદાબાદ ...	૮	૭	૧૫
ચંદવસી... ...	૭	૧	૮
શાહજહાનપુર...	૩	૧	૪
કાનપુર	૩૭	૨૨	૫૯
અલાહબાદ ...	૫૯	૨૭	૮૬
ઝાનસી	૧૧૯	૧૮૨	૩૦૧
ઓરઈ	૨	૨	૪
બનારસ... ...	૨	૨	૪
મીરઝાપુર ...	૨	૧	૩
લખનોર... ...	૯૮	૬૨	૧૬૦
ફઇઝાબાદ ...	૩	૪	૭
બીજાં ગામો...			
મીરત કેનતુનમેટ	૯	૬	૧૫
હરદુવાગંજ ...	૬	૬	૧૨
આગ્રા કેનતુનમેટ	૧૨	૧૧	૨૩
ફતેહપુરસીક્રી ...	૧	૦	૧
અવરઇઆ ...	૧	૧	૨
બરેલી કેનતુનમેટ	૮	૦	૮
કાનપુર કેનતુનમેટ	૧	૦	૧
કરવી તરાવન...	૩	૨	૫
ઝાનસી કેનતુનમેન્ટ	૩	૩	૬
ગોરખપુર ...	૦	૨	૨
રાનીખેત કેનતુન-મેન્ટ	૩	૧	૪
લખનોર ,,	૩	૫	૮
બરગામ બઝાર	૫	૨	૭
નં. ૧૭ બરોડાનું રાજ્ય			
બરોડા શેહર ...	૩૧૯	૨૪૨	૫૬૧
,, કેનતુનમેન્ટ	૮૫	૬૨	૧૪૭
પેટલાદ	૧	૦	૧

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
દભોઇ	૨૧	૫	૨૬
પાદરા	૧	૪	૫
સીનોર	૨	૪	૬
સાનખેડા	૩	૦	૩
બહાદુરપુર	૪	૪	૮
કરજન	૧૨	૩	૧૫
સીધપુર	૧૦	૧૧	૨૧
વડનગર	૧	૦	૧
મેહસાના	૧૬	૭	૨૩
ઊંભા	૫	૩	૮
ખેરાલુ	૧	૦	૧
વીજાપુર	૪	૨	૬
કાલોલ	૧	૦	૧
દેહગામ	૫	૨	૭
નવસારી	૧૬૩૦	૨૫૯૧	૪૨૨૧
ગનદેવી	૧૮૨	૨૭૯	૪૬૧
બીલીમોરા	૩૩૨	૪૮૦	૮૧૨
વ્યારા	૪૭	૫૮	૧૦૫
કઠોર	૩	૧	૪
સોનગઢ	૧૩	૨૦	૩૩
અમરેલી	૫	૩	૮
દવારકા	૩	૧૦	૧૩
કોડીનાર	૨	૦	૨
દામનગર	૪	૧	૫
નં. ૨૧ મધ્ય હીંદુસ્તાન એજનસી			
ગોવાલીઅર લશકર	૩૮	૩૭	૭૫
ઊજ્જેન	૧૩	૩	૧૬
મંદસોર	૪	૭	૧૧
મોરાર	૧	૦	૧
સીપરી	૪	૧	૫
બરનગર	૨	૧	૩
બચરોડ	૧	૦	૧
નીમચ કેનતુનમેન્ત	૬૬	૮૧	૧૪૭
નીમચ ગામ	૯	૫	૧૪
ઈંદોર	૧૪	૭	૨૧
મહુ	૨૦૯	૨૧૮	૪૨૭
ખારગામ	૩	૦	૩
સનાવડ	૩	૦	૩
ભોપાલ	૩૬	૨૮	૬૪
સીહોર	૪	૧	૫
ઇછાવાર	૧	૦	૧
ધાર	૪	૨	૬
દેવસ	૨	૦	૨
જાવરા	૧૩	૧૧	૨૪
રતલામ	૩૨	૨૭	૫૯
નવગામ કેનતુન-મેન્ત	૭	૫	૧૨
સીતામન	૨	૧	૩
સઇલાના	૧	૦	૧
બીઆવરા	૩	૨	૫
બારવની	૭	૪	૧૧
નં. ૨૩ હૈદરાબાદનું રાજ્ય			
જીલ્લા હૈદરાબાદ			
શેહર	૪૪૩	૩૬૫	૮૦૮
અતરાફ-ઇ,-બલ્દ	૪૨	૪૩	૮૫
વારંગાલ	૫૦	૫૧	૧૦૧
કરીમનગર	૧	૧	૨
આદીલાબાદ	૪	૧	૫
મેદક	૭	૩	૧૦
નીઝામાબાદ	૨	૭	૯
નલગોંડા	૫	૮	૧૩
ઔરંગાબાદ	૧૧૮	૧૦૭	૨૨૫
બીર	૫	૦	૫
નાંદેર	૨૪	૧૬	૪૦
પરભાની	૨૮	૪૪	૭૨
ગુલબરગા	૫૧	૪૦	૯૧
ઓસમાનાબાદ	૧૮	૪	૨૨
રાયછોર	૨૪	૧૭	૪૧
નં. ૨૪ કાશમીરનું રાજ્ય			
જમ્મુ	૨	૩	૫
શ્રીનગર	૨૦	૬	૨૬
નં. ૨૬ મૈસુરનું રાજ્ય			
કોલાર	૧	૦	૧
મૈસોર	૧૬	૨૫	૪૧
હુનસુર	૧	૦	૧
પેરીય પટન	૧	૧	૨
દેવનગેરી	૨	૦	૨
હરીહર	૧	૦	૧
અરસીકેરી	૩	૩	૬
બેંગેલોર	૨૯	૧૭	૪૬
નં. ૨૯ રજપુતાનાં એજનસી.			
અલવાર	૨	૧	૩
બાંસવારા	૪	૦	૪
ભરતપુર	૩	૪	૭
બીકાનીર	૧	૩	૪
બુંદી	૪	૨	૬
નેનવા	૨	૦	૨
ધોલપુર	૩	૩	૬

સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.	સ્થાન	મરદ.	ઓરત.	કુલે.
જેપુર	૧૦	૯	૧૯	ઉદેપુર	૭	૮	૧૫
ગંગાપુર ...	૧	૦	૧	ચીતોર	૨	૦	૨
દીંદવન... ...	૧	૧	૨	પરતાબગઢ ...	૪	૧	૫
સવઇ મધોપુર...	૧	૦	૧	શાહપુર	૨	૦	૨
સીકર	૨	૨	૪	અબુરોડ... ...	૫૦	૩૯	૮૯
પાતન	૦	૧	૧	માઉન્ત અબુ બઝાર	૧૩	૨૨	૩૫
બરન	૩	૩	૬	,,સીવીલ સ્તેશન	૧૧	૭	૧૮
કીશનગઢ ...	૪	૩	૭	સીરોહી	૧	૧	૨
જોધપુર... ...	૩૮	૨૮	૬૬	**નં. ૩૦ સીકીમનું રાજ્ય.**			
				ગાંગતોક... ..	૧	૦	૧

સીલોનની જરથોશ્તી વસ્તી.

એની વીગત શેઠ મચેરજી ફરાંમજી ખાને સીલોનના સેનસસ રીપોર્ટ પરથી પુરી પાડી છે.

જગ્યાનું નામ	નર	નારી	જગ્યાનું નામ	નર	નારી
કોલમ્બો મ્યુનીસીપાલીટી ...	૮૯	૬૬	નેવારા એલીયા દીસ્ત્રીક્ટ ...	૨	૦
,, દીસ્ત્રીકટ	૫	૦	માતારા	૧	૦
કલદુરા	૧	૦	કુરનેગલા દીસ્ત્રીકટ	૪	૩
કેન્ડી મ્યુનીસીપાલીટી... ...	૬	૬	કુલ	૧૦૮	૭૫

ચીન જાપાન અને સ્ટેટ સેટલમેન્ટની જરથોશ્તી વસ્તી.

એની વીગત હોંગકોંગના ઓનરરી સેક્રેટરી શેઠ હોરમસજી કેખશરૂ ઇરાનીએ પુરી પાડી છે.

જગ્યાનું નામ	મરદ	ઓરત	કુલે	બચ્ચાં	જગ્યાનું નામ	મરદ	ઓરત	કુલે	બચ્ચાં
ચીનની કુલે વસ્તી	૧૩૨	૨૩	૧૫૫	૨૨	**સ્ટેટ સેટલમેન્ટની**				
હોંગકોંગ	૬૮	૧૫	૮૩	૧૧	**કુલે વસ્તી** ...	૧૨	૨	૧૪	૦
શેંગહાઈ	૨૯	૫	૩૪	૯	સીંગાપોર ...	૯	૦	૯	૦
કેન્ટન	૧૫	૧	૧૬	૦	પીનાંગ ...	૩	૨	૫	૦
મકાઉ	૧	૦	૧	૦	**જાપાનની કુલે વસ્તી**	૨૦	૪	૨૪	૫
હાન્કાઉ	૬	૧	૭	૦	યેકોહામા	૧૦	૩	૧૩	૩
ફુચાઉ	૪	૦	૪	૦	કોબી...	૮	૭	૧	૨
એમોય	૧	૦	૧	૦	નાગોય...	૧	૦	૧	૦
તીનસીન	૫	૧	૬	૦	યેકારકા	૧	૦	૧	૦
નીયુચાંગ	૧	૦	૧	૦	તોકીઓ	૧	૦	૧	૦
પીકીંગ	૨	૦	૨	૨					

મુંબઇ શેહેરના સને ૧૮૧૧ ના સેનસસની હકીકત.

સવંત ૧૯૫૭ ની મુંબઇની પારસી પંચાયતની ચોપડીમાં મુંબઇ શેહેરના બીજા આગલા સાલોના સેનસસની હકીકત છાપી છે, તેમાં સને ૧૮૧૧ માં લેવાયલા સેનસસની હકીકત છાપવામાં નહી આવી હતી તે હાલ છાપવામાં આવે છે. એ હકીકત "Transactions of the Bombay Literary Society Vol I. P. XXXIX" પરથી લીધી છે.

મુંબઇમાં વસતી પારસી કોમની ટીપ.

૨૦ થી ૮૦ વરસના મરદ	૩૬૪૪	૨૦ વરસથી ઓછી ઉમરના છોકરા	૧૭૯૯
,, ,, ઓરત	૩૩૩૩	,, ,, ,, છોકરી	૧૨૬૬
			૧૦૦૪૨

મુંબઇ શેહેરમાં દર વરશ પારસીઓમાં કેટલાં જનમ થાયછે તેનો કોઠો.

(મયુનીશીપલ ખાતામાં ગખાતી નોંધ ઉપરથી)

વરશ	છોકરા.	છોકરી	કુલે જનમ.	વરશ.	છોકરા	છોકરી	કુલે જનમ	વરશ.	છોકરા	છોકરી.	કુલે. જનમ
૧૮૬૫	૩૪૫	૨૫૨	૫૯૭*	૧૮૮૨	૭૪૫	૭૨૦	૧૪૬૫	૧૮૯૯	૫૦૮	૪૭૦	૯૭૮
૧૮૬૬	૨૭૫	૨૩૧	૫૦૬	૧૮૮૩	૭૦૧	૬૭૨	૧૩૭૩	૧૯૦૦	૫૦૯	૫૧૭	૧૦૨૬
૧૮૬૭	૪૩૫	૪૧૪	૮૪૯	૧૮૮૪	૬૪૭	૬૫૦	૧૨૯૭	૧૯૦૧	૫૯૨	૫૪૮	૧૧૪૦
૧૮૬૮	૨૭૧	૨૦૪	૪૭૫	૧૮૮૫	૬૯૯	૬૮૩	૧૩૮૨	૧૯૦૨	૫૫૬	૫૭૯	૧૧૩૫
૧૮૬૯	૧૮૭	૧૬૯	૩૫૬	૧૮૮૬	૭૦૬	૬૧૭	૧૩૨૩	૧૯૦૩	૫૫૬	૬૦૨	૧૧૫૮
૧૮૭૦	૨૦૭	૧૪૭	૩૫૪	૧૮૮૭	૬૭૦	૬૪૫	૧૩૧૫	૧૯૦૪	૬૭૪	૬૧૭	૧૨૯૧
૧૮૭૧	૨૬૨	૨૬૩	૫૨૫	૧૮૮૮	૭૩૩	૭૬૮	૧૫૦૧	૧૯૦૫	૭૦૫	૬૨૮	૧૩૩૩
૧૮૭૨	૬૫૯	૫૭૫	૧૨૩૪	૧૮૮૯	૬૭૫	૬૦૪	૧૨૭૯	૧૯૦૬	૬૧૮	૬૮૦	૧૨૯૮
૧૮૭૩	૬૪૦	૫૫૩	૧૧૯૩	૧૮૯૦	૭૨૯	૬૭૯	૧૪૦૮	૧૯૦૭	૬૯૮	૬૩૫	૧૩૩૩
૧૮૭૪	૫૬૮	૫૪૯	૧૧૧૭	૧૮૯૧	૬૬૭	૬૭૭	૧૩૪૪	૧૯૦૮	૬૨૦	૬૨૦	૧૨૪૦
૧૮૭૫	૫૯૯	૫૩૩	૧૧૩૨	૧૮૯૨	૬૬૨	૬૧૮	૧૨૮૦	૧૯૦૯	૬૨૫	૬૪૭	૧૨૭૨
૧૮૭૬	૬૧૮	૫૮૦	૧૧૯૮	૧૮૯૩	૭૨૦	૬૪૯	૧૩૬૯	૧૯૧૦	૭૧૩	૬૭૬	૧૩૮૯
૧૮૭૭	૬૩૦	૬૩૫	૧૨૬૫	૧૮૯૪	૬૮૯	૬૩૭	૧૩૨૬	૧૯૧૧	૭૯૭	૬૯૦	૧૪૮૭
૧૮૭૮	૬૦૧	૫૨૮	૧૧૨૯	૧૮૯૫	૭૦૪	૬૬૯	૧૩૭૩	૧૯૧૨	૭૭૫	૬૫૮	૧૪૩૩
૧૮૭૯	૬૩૬	૫૪૦	૧૧૭૬	૧૮૯૬	૬૩૭	૬૧૯	૧૨૫૬	૧૯૧૩	૭૩૫	૬૫૬	૧૩૯૧
૧૮૮૦	૭૬૮	૬૪૩	૧૪૧૧	૧૮૯૭	૫૧૫	૪૮૭	૧૦૦૨				
૧૮૮૧	૬૫૪	૬૭૧	૧૩૨૫	૧૮૯૮	૫૪૭	૫૩૯	૧૦૮૬				

* સને ૧૮૬૫ થી તે ૧૮૭૧ શુધીના જનમોની સંખ્યા ઘણી ઓછી છે, તેનું કારણ કે તે વરસોમા જનમોના નોંધ બરાબર ચોકસ રીતે નોંધાયલી લાગતી નથી.

સંવત ૧૯૨૭ થી યાને તા૦ ૧ લી નવેમ્બર ૧૮૭૦ થી તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબર ૧૯૧૩ સુધી વરશ ૪૩) માં મુંબઈ મધે જરથોશતી કોમમાં રવાંનો થયાં તેની તારીજઃ—

(મુંબઈની પારસી પંચાયતના દફતરોમાં રખાતી નોંધ મુજબ.)

સંવત	રવાન મોહોટા			રવાન હાનડાના			રવાન નાબલા.			જુમલે રવાન		
	મરદ.	ઓરત	જુમલે.	છોકરા	છોકરી	જુમલે	છોકરા	છોકરી	જુમલે	પુરૂષ	સ્ત્રી.	જુમલે
૧૯૨૭	૨૩૦	૧૮૮	૪૧૮	૨૨	૧૬	૩૮	૨૭૬	૨૨૭	૫૦૩	૫૨૮	૪૩૧	૯૫૯
૧૯૨૮	૨૭૭	૨૫૨	૫૨૯	૩૬	૨૪	૬૦	૩૫૧	૩૫૯	૭૧૦	૬૬૪	૬૩૫	૧૨૯૯
૧૯૨૯	૨૧૫	૨૨૨	૪૩૭	૧૨	૧૧	૨૩	૨૮૦	૨૧૩	૪૯૩	૫૦૭	૪૪૬	૯૫૩
૧૯૩૦	૨૨૬	૨૦૨	૪૨૮	૨૦	૧૭	૩૭	૨૭૧	૨૩૩	૫૦૪	૫૧૭	૪૫૨	૯૬૯
૧૯૩૧	૨૬૧	૨૨૫	૪૮૬	૨૦	૩૦	૫૦	૩૪૧	૨૮૮	૬૨૯	૬૨૨	૫૪૩	૧૧૬૫
૧૯૩૨	૨૨૯	૨૪૮	૪૭૭	૨૩	૨૪	૪૭	૩૩૧	૨૯૦	૬૨૧	૫૮૩	૫૬૨	૧૧૪૫
૧૯૩૩	૨૯૨	૨૫૮	૫૫૦	૧૬	૩૦	૪૬	૨૭૮	૨૩૩	૫૧૧	૫૮૬	૫૨૧	૧૧૦૭
૧૯૩૪	૨૬૬	૨૭૧	૫૩૭	૧૭	૨૪	૪૧	૩૧૫	૨૭૧	૫૮૬	૫૯૮	૫૬૬	૧૧૬૪
૧૯૩૫	૨૩૨	૨૧૬	૪૪૮	૧૬	૫	૨૧	૨૬૬	૨૧૫	૪૮૧	૫૧૪	૪૩૬	૯૫૦
૧૯૩૬	૨૦૪	૨૪૨	૪૪૬	૧૪	૯	૨૩	૨૯૯	૨૬૪	૫૬૩	૫૧૭	૫૧૫	૧૦૩૨
૧૯૩૭	૨૪૩	૨૮૪	૫૨૭	૧૧	૧૦	૨૧	૨૫૭	૨૪૦	૪૯૭	૫૧૧	૫૩૪	૧૦૪૫
૧૯૩૮	૨૨૯	૨૩૧	૪૬૦	૧૪	૧૮	૩૨	૨૪૨	૨૫૯	૫૦૧	૪૮૫	૫૦૮	૯૯૩
૧૯૩૯	૨૮૬	૨૭૪	૫૬૦	૧૮	૨૬	૪૪	૩૨૧	૨૮૯	૬૧૦	૬૨૫	૫૮૯	૧૨૧૪
૧૯૪૦	૨૭૩	૨૯૦	૫૬૩	૧૬	૬	૨૨	૩૦૧	૩૧૦	૬૧૧	૫૯૦	૬૦૬	૧૧૯૬
૧૯૪૧	૨૬૩	૨૬૧	૫૨૪	૧૦	૯	૧૯	૨૯૩	૨૬૫	૫૫૮	૫૬૬	૫૩૫	૧૧૦૧
૧૯૪૨	૨૯૫	૨૫૫	૫૫૦	૧૦	૧૪	૨૪	૨૯૫	૨૯૬	૫૯૧	૬૦૦	૫૬૫	૧૧૬૫
૧૯૪૩	૨૭૬	૨૬૦	૫૩૬	૫	૧૧	૧૬	૨૭૭	૨૬૧	૫૩૮	૫૫૮	૫૩૨	૧૦૯૦
૧૯૪૪	૨૯૫	૨૮૦	૫૭૫	૧૨	૧૭	૨૯	૩૧૫	૨૬૨	૫૭૭	૬૨૨	૫૫૯	૧૧૮૧
૧૯૪૫	૨૮૨	૨૯૬	૫૭૮	૧૩	૧૧	૨૪	૩૨૦	૩૨૧	૬૪૧	૬૧૫	૬૨૮	૧૨૪૩
૧૯૪૬	૨૭૯	૨૬૨	૫૪૧	૧૫	૯	૨૪	૨૯૦	૨૬૦	૫૫૦	૫૮૪	૫૩૧	૧૧૧૫
૧૯૪૭	૨૫૬	૨૯૪	૫૫૦	૧૩	૧૬	૨૯	૩૨૭	૨૮૭	૬૧૪	૫૯૬	૫૯૭	૧૧૯૩
૧૯૪૮	૨૮૨	૩૫૦	૬૩૨	૧૦	૧૪	૨૪	૩૦૨	૨૮૭	૫૮૯	૫૯૪	૬૫૧	૧૨૪૫
૧૯૪૯	૩૧૧	૩૦૦	૬૧૧	૮	૧૩	૨૧	૨૯૩	૨૩૩	૫૨૬	૬૧૨	૫૪૬	૧૧૫૮
૧૯૫૦	૨૯૩	૨૬૫	૫૫૮	૪	૧૨	૧૬	૩૨૨	૨૪૩	૫૬૫	૬૧૯	૫૨૦	૧૧૩૯
૧૯૫૧	૨૮૨	૩૩૭	૬૧૯	૧૩	૭	૨૦	૨૭૪	૨૭૬	૫૫૦	૫૬૯	૬૨૦	૧૧૮૯
૧૯૫૨	૩૬૩	૩૩૪	૬૯૭	૧૪	૧૫	૨૯	૩૧૦	૨૯૦	૬૦૦	૬૮૭	૬૩૯	૧૩૨૬
૧૯૫૩	૬૦૪	૫૯૭	૧૨૦૧	૩૭	૩૫	૭૨	૨૫૦	૨૫૨	૫૦૨	૮૯૧	૮૮૪	૧૭૭૫
૧૯૫૪	૬૨૭	૬૩૦	૧૨૫૭	૩૬	૪૮	૮૪	૨૮૨	૨૫૮	૫૪૦	૯૪૫	૯૩૬	૧૮૮૧
૧૯૫૫	૫૫૯	૫૬૬	૧૧૨૫	૨૨	૩૧	૫૩	૩૦૭	૨૫૪	૫૬૧	૮૮૮	૮૫૧	૧૭૩૯
૧૯૫૬	૫૬૮	૬૪૭	૧૨૧૫	૨૮	૩૨	૬૦	૩૪૦	૩૩૬	૬૭૬	૯૩૬	૧૦૧૫	૧૯૫૧
૧૯૫૭	૪૯૫	૪૬૬	૯૬૧	૨૮	૨૪	૫૨	૨૭૩	૨૨૮	૫૦૧	૭૯૬	૭૧૮	૧૫૧૪
૧૯૫૮	૪૫૮	૪૮૦	૯૩૮	૧૮	૩૨	૫૦	૨૮૪	૨૬૫	૫૪૯	૭૬૦	૭૭૭	૧૫૩૭
૧૯૫૯	૪૮૬	૪૪૬	૯૩૨	૨૫	૨૫	૫૦	૨૫૩	૨૬૦	૫૧૩	૭૬૪	૭૩૧	૧૪૯૫
૧૯૬૦	૪૩૪	૪૩૬	૮૭૦	૨૭	૧૮	૪૫	૨૩૬	૨૪૨	*૪૭૯	૬૯૭	૬૯૬	*૧૩૯૪
૧૯૬૧	૪૪૪	૪૧૭	૮૬૧	૩૦	૨૧	૫૧	૨૬૩	૨૫૨	*૫૧૬	૭૩૭	૬૯૦	*૧૪૨૮
+૧૯૬૨-૬૩	૫૧૭	૫૪૯	૧૦૬૬	૧૬	૨૪	૪૦	૩૭૦	૩૨૦	૬૯૦	૯૦૩	૮૯૩	૧૭૯૬
ઈસવી સને												
૧૯૦૭	૪૨૪	૪૨૬	૮૫૦	૧૨	૧૬	૨૮	૨૮૨	૨૭૮	૫૬૦	૭૧૮	૭૨૦	૧૪૩૮
૧૯૦૮	૪૫૧	૪૨૦	૮૭૧	૧૯	૧૬	૩૫	૨૮૯	૨૩૪	૫૨૩	૭૫૯	૬૭૦	૧૪૨૯
૧૯૦૯	૪૨૩	૪૨૩	૮૪૬	૧૫	૧૨	૨૭	૨૩૪	૨૩૬	૪૭૦	૬૭૨	૬૭૧	૧૩૪૩
૧૯૧૦	૪૪૪	૪૧૭	૮૬૧	૧૬	૧૩	૨૯	૨૯૮	૨૪૯	૫૪૭	૭૫૮	૬૭૯	૧૪૩૭
૧૯૧૧	૩૯૬	૪૧૫	૮૧૧	૨૩	૨૩	૪૬	૨૭૨	૨૩૩	૫૦૫	૬૯૧	૬૭૧	૧૩૬૨
૧૯૧૨	૪૬૫	૪૩૬	૯૦૧	૧૩	૨૦	૩૩	૨૭૭	૨૨૦	૪૯૭	૭૫૫	૬૭૬	૧૪૩૧
૧૯૧૩	૩૮૩	૩૯૮	૭૮૧	૧૪	૧૫	૨૯	૨૩૬	૨૦૬	૪૪૨	૬૩૩	૬૧૯	૧૨૫૨
	૧૫૧૧૮	૧૫૦૬૬	૩૦૧૮૪	૭૬૧	૮૦૩	૧૫૬૪	૧૨૪૯૩	૧૧૨૯૫	*૨૩૭૯૦	૨૮૩૭૨	૨૭૧૬૪	*૫૫૫૩૮

* આવી નીશાનીવાલા નાબલા રવાન ૨) જેની જાતી મુકરર થઈ નથી તે રવાન ૨) વધુ ગણવા.

+ મુંબઈની પારસી પંચાયતનો હીસાબ અગાઉ હીંદુ સવંત પ્રમાણે રખાતો હતો, પણ સવંત ૧૯૬૨ પછી અંગરેજી વરસની ગણત્રી પરમાણે પારસી પંચાયતનો હીસાબ રખાતો કીધાથી આ સવંત ૧૯૬૨–૬૩ ના સાલની ગણત્રી તા૦ ૧ લી નવેમબર ૧૯૦૫ થી તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબર ૧૯૦૬ સુધી ચઉદ માસની જાણવી.

ડાકટર સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાન, નાઈટ.

મુંબઈના પારસી સુવાવડખાનાના વડા તબીબ.

જનમ—રોજ ૧૨ મો માહ ૧૨ મો શેહનશાહી સને ૧૨૧૭ યઝદેજરદી
તારીખ ૩ જી સપટેમબર સને ૧૮૪૮ ઈસ્વી,
સંવત ૧૯૦૪ ના ભાદરવા સુદ ૫ ને વાર રવી.

સર નાઈટ થયા — રોજ ૨૨ મો માહ ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૮૩ યઝદેજરદી,
તારીખ ૧ લી જાનેવારી સને ૧૯૧૪ ઈસ્વી,
સંવત ૧૯૭૦ ના પોસ સુદ ૫ ને વાર ગુરૂ

ડાકટરે સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાન—
તેમની ઝલકતી કારકીરદી.

આપણી રાજકર્તી કોમનાં ચાલુ ૧૯૧૪ નાં નવાં સાલને દીને તેની ખુશાલીમાં બાહેર પડેલાં માન ચાંદનાં ગેઝેટ મધે આખાં મુંબઇ શેહર તથા પારસી કોમમાંથી એકજ ગ્રહસ્થને "સર નાઇટ" જેવા નામીચા ખેતાબનાં ઉંચા માનની નવાજેશ નામદાર બ્રીટીશ સરકાર તરફથી કરવામાં આવી છે. એ ભાગ્યશાલી નર તે, મુંબઇ શેહરના એક જાણીતા આગેવાન શેહરી અને વખણાયલા બાહોશ તબીબ તથા પારસી ટોલાના એક માનીતા માનવંત મેમ્બર ડાકટર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાન છે, કે જેમની મુબારક સબી તથા ઝલકતી કારકીરદી, એજ યાદગાર બનાવનાં કારણે અમારાં આ કેલેન્ડરમાં, જેમ આગલા સાલોમાં સર નાઇત તથા બારોનેટના માનવંત ખેતાબો મેલવવાને ભાગ્યશાલી થયલા ગ્રહસ્થોના જન્મ વૃતાંત તેમની સબી સાથે આપ્યાં હતા, તેમ આપવાને અમે અમારી ફરજ વિચારી છે.

સર નાઇટનો ખેતાબ મહત્વનો તથા માનવંત છે અને ઇસ્વી સને ૧૮૪૨ ના સાલથી તે આજ દીન સુધી એ સર નાઇટના ખેતાબના ઉચ્ચાં માનની નવાજેસ પારસી કોમમાંથી ૯ સખી ગ્રહસ્થો ઉપર થઈ હતી, જ્યારે બીજા ૩ વધુ માનવંત ગ્રહસ્થો સર નાઇત બેરોનેટના બાદશાહી ખેતાબો મેલવવાને ભાગ્યશાળી થયા હતા. આ વરસે ડા૦ તેમુલજીને સર નાઇતના મલેલા ખેતાબથી એકનો ઉમેરો થઇ ૧૦ સર નાઇટો તથા ૩ સર નાઇટ બેરોનેટ થયલા છે, જે બીના નાની સરખી પારસી કોમ માટે ખુશાલી તથા મગરૂરી ઉપજાવનારી લેખાઇ શકાશે.

સર નાઇટનો ઉચો ખેતાબ મેલવવાને નસીબવંત નિવડવા માટે પ્રથમ અમે ડા૦ તેમુલજીને પોતાને, પારસી કોમને, મુંબઇ શેહરને, તથા નામદાર શેહનશાહ જ્યોર્જ પાંચમાને મુબારકબાદી આપીએ છીએ અને દુવા ગુજારીએ છીએ કે, એ પાદશાહી માન સુખવાલી લાંબી જીંદગી સાથે ભોગવવાને તથા એથી ચઢતાં માન પાન મેલવવાને ડા૦ તેમુલજી ભાગ્યશાલી થાય. નામદાર સરકાર જે લાયક પ્રજાકીય અગ્રેસરોની અમુલ્ય સેવાઓની સંભાલથી પીછાન કરે છે તે તેને ઘણું સ્તુતીપાત્ર છે.

એ માન મેલવવા માટે ડા૦ સર તેમુલજી ખરેખરાલાયક છે, જે એવણની આપેલી કીર્તિવાન કારકીરદીથી વાંચનારાઓ જોઇ લેશે. ડા૦ સર તેમુલજી પોતાની નીતી, બુદ્ધિ, કેલવણી તથા સાહસથી આગલ વધેલા એક self-made man (આપબળે વધેલા માણુસ) છે, અને તેથી તેમનું જન્મ ચરીત્ર મનન તથા નકલ કરવા જોગ છે. તેઓ જોકે હાલ મુંબઇના વતની થઇ પડેલા છે, તોપણ તેમનુ અસલ વતન, "ધરમ ટેકરી" ગણાતું નવસારી છે. ત્યાંથી જોકે તેઓ નાધલી વયે મુંબઇ આવી વસ્યા અને માનમરતબે વધ્યા હતા, તોપણ તેમની ચઢતીનો પાયો યા પારણુ તો નવસારીજ છે. "પણોતે પુત પારણેથી જણાય" તેમ, તેઓની ચઢતીનાં ચિન્હો નવસારીમા તેમની નાધલી વય તથા સ્કુલ બોય તરીકેની કારકીરદીથીજ દ્રષ્ટીગોચર થયાં હતાં. ડા૦ સર તેમુલજી બચપણથી સાદા, જાતેજ ચંચળ, બુધ્ધીશાલી, મેહનતુ તથા ખડતલ

હતા. એવણ જેટલા મગજે મજબુત તેટલાજ શરીરે ચીવટ, હીમતવાન તથા બહાદુર હતા, અને તે વેળાની ત્યાંની દેશી રમતોમાં પોતાના બીજા ગોઠ્યાઓ ઉપર સરસાઇ ભોગવતા હતા. તે જમાનામાં નવસારીમાં તાલીમખાજી તથા કુસ્તીનો હુનર વખાણ સાથે પ્રચલીત હતો, અને ડાં૦ તેમુલજી પોતાના હરીફ કુસ્તીબાજો સાથ કુસ્તી ખેલતાં લગભગ હંમેશ ફતેહમંદ નીવડતા હતા.

ડાં૦ તેમુલજીના બાપદાદા મોબેદાનમોબેદ હતા. તેમનાં પીતાશ્રી મરહુમ એરવદ સાહેબ ભીખાજી મુંબઇમાં કાપડનો વેપાર કરતા હતા, તોપણ તેઓ નાવર મરતબ થયા હતા, અને ડાં૦ તેમુલજી પણ નાવર થયા હતા. તેમના બપાવા મરહુમ મોબેદ રતનજી નરીમાન, કુશળ મોબેદ હોઇ નવસારીમાં પાક ઇનામદારીથી મોબેદી પેશો કરતા હતા, અને તે પેશાની રૂએ તેમનાં કેટલાંક કુલો હતાં, જેમને ત્યાં થતાં આફરીંગાનોમાં જવાન તેમુલજી, "જોતી" સામે "આતરવક્ષી"ના ભાગ ભજવતા હતા. તેમની એ કારકીરદીમાં તથા એ "મોબેદીમાં" તેમના હમેશના સાથી અને જુના દોસ્ત, આપણા જાણીતા લેખક તથા કવી મી૦ ખરશેદજી બહમનજી ફરામરોજ હતા, જેઓ બને તે વેલા સફેદ પાઘડી રાખતા હતા.

સુભાગ્યે ડાં૦ તેમુલજીના પીતા મરહુમ એરવદ ભીખાજી બહુ દીર્ઘદ્રષ્ટીવાલા, કેળવણીને ચાહનારા તથા પોતાના બેટાઓને કેમ આગલ વધારવા તેની સમજ ધરાવનારા હતા. તેજ વેળા નવસારીમાં અંગ્રેજી શાળા તથા કેળવણીનો પાયો નખાયો હતો, જેનો લાભ પોતાના બેટાઓને આપવામાંજ નહી, પણ નવસારીમાં તેનો પાયો મજબુત કરવામાં તે મરહુમે આગેવાન ભાગ ભજવી કીમતી મદદો આપી હતી. પોતાના બેટાઓને કેળવણીમાં આગલ વધારવા માટે તેવણે તેઓને પાછલથી મુંબઇ બોલાવી લઇ પોતાની સાથે રાખ્યા, જ્યાં ડાં૦ તેમુલજી વધુ તથા ચઢતી કેલવણી લઇ ઘણા આગળ વધ્યા, અને આજના જેવી ઇર્ષા કરવા જોગ ચઢતી હાલતે પહોચી સેવટે સર નાઇટ થવાને શક્તીમાન થયા છે.

સર તેમુલજીના ભાઇ ડાકટર પેસ્તનજીબી આપણી યુનીવરસીટીમાંથી પાસ થપલા જાણીતા તબીબ છે. એવણ જંગબારના નામદાર સુલતાનને ત્યાં લાંબો વખત સુધી તબીબ તરીકે રહયા હતા. ડાં૦ પેસ્તનજીને જંગબારના સુલતાંન તરફથી "ઓરડર ઓફ ધી બ્રીલંયન્ટ સ્ટાર ઓફ જંજીબાર" અને "સઇડીયાના" નામના બે ઉંચા ખેતાબો એવણની લાંબી કીમતી નોકરીની સેવામાં એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા. વળી સર તેમુલજીના એક બેટા ડાં૦ રતનશાહબી આપણા શેહેરમાં તબીબી ધધો પુર ફતેહમદીથી ચલાવે છે અને એઓ પોતાના પીતા સર તેમુલજીને પારસી સુવાવડખાનામાં કામકાજમાં બીનહાંસલે પોતાની કીમતી મદદ આપતા આવ્યા છે.

ડાં૦ તેમુલજીની એવી લાયકાતો ઉપરાંત તેઓ જાતે બહુ ભલા, ભોલા, ઉદાર મનોવૃતિના, નર છે, કે જે પોતાના ગુણો વડે, અલબતે, પોતાના કેલવણી તથા ઉંચી લાયકાતો સાથે તેઓ પોતાની આસપાસ એક અતી મોટું મીત્ર મંડળ ભેગું કરવાને શક્તીમાન થયા છે, અને તે મીત્ર મંડલમાં સ્વદેશી તથા હમકોમી શ્રીમતો, શેઠયાઓ, અકાબરો, ઓધેદારો તથા ગવરનરો પણ સમાઇ જાય છે, કે જેમનો વગ વસીલો ડાં૦ તેમુલજીની ચઢતીમાં ચક્રવૃધ્ધિ ઉમેરો કરનાર થઇ પડ્યો છે.

સર તેમુલજીની કારકીરદીમાં એક તુરા સમાન કામ, પારસી સુવાવડખાનાની સ્થાપનાનું છે, કે જેની સ્થાપના સાથે તેમની જાહેર કારકીરદીનો સૂર્ય ઉંચી નોબતે પુગો છે.

એવણનું નામ પારસી કોમમાં ઘરગતુ શબ્દ માફક થઇ પડયું છે. પારસી બાનુઓ માટે આખાં હીંદુસ્તાનમાં પેહેલવહેલાં એક નમુનેદાર સુવાવડખાનાની સ્થાપના કરી કોમની તેઓએ જે કીમતી સેવા બજાવી છે તે લાંબો વખત સુધી ભુલી જઇ શકાશે નહી. આશરે ત્રણ દાએકાથી આગમચના વખતમાં જ્યારે પારસીઓમાં સુવાવડખાનાં જેવું કોઇ ખાતુ હસ્તી ધરાવતું નહી હતું તે વેળાએ સુવાવડી પારસી બાનુઓને હવા ઉજાશનાં કશાં પણ સાધનો વગરની અંધીઆર ખડકીઓમાં બચ્ચાંઓનો જન્મ આપવો પડતો હોવાથી તથા તે પણ બીનકેળવાયલી અભણ દાઇઓને હાથે તેઓની સુવાવડ થતી હોવાથી કેવા કીમતી કાળજગરા જાનો બરબાદ જતા હતા તે બીનાથી ઘણા પારસીઓ અંજાણ હશે નહીં. એવા સંજોગો વચ્ચે સર તેમુલજીએ પારસીઓ વચ્ચે એક અપ-ટુ-ડેટ સુવાવડખાનાનો પાયો આખાં હીંદુસ્તાનમાં પહેલવહેલો નાંખી એવાં ખાતાંનો લાભ લેવાને માટે પારસી બાનુઓને કેળવવાનાં ઘણાં તારીફલાયક પગલાં ભર્યાં નહીં હતે તો આજે સુવાવડખાનાઓનો પારસી બાનુઓ તરફથી જે મોટી સંખ્યામાં લાભ લેવામાં આવે છે તેવો લાભ તેઓ ક્વચીતજ લેવાને લલચાતે એમ સેહજ પણ સહરાગત વીના કહી શકાશે. આ સુવાવડખાનું જે આવી સરસ પંક્તીએ પુગું છે તે સર તેમુલજીની ચાલુ ખંત અને રાત દીવસોની સખત જેહમત તેમજ જાહેર હીમતનું પરીણામ છે. તેમજ એ સુવાવડખાનાંનો કારોબાર જે સર તેમુલજી નરીમાન ફતેહમંદીથી ચલાવે છે તેમાં લેડી તેમુલજી તથા ડા૦ રતનશાહ તેમુલજી નરીમાન એ સુવાવડખાનાની સ્થાપનાથી વરસો થયાં પોતાની કીમતી મદદ તથા સલાહ આપતા આવ્યા છે જે ખરેખર સ્તુતીપાત્ર છે. આ સુવાવડખાનાની સ્થાપના પછી ઘણા વરસો સુધી એ સુવાવડખાનું સારી સ્થીતીએ પોંચી પગભર થયુ ત્યાં સુધી દરેક સુવાવડી બાઇની દવા વગેરે સર તેમુલજી પોતાની ગીરોના ખરચે પોતાના દવાખાનામાંથી મુફત પુરી પાડતા હતા. તેમજ સુવાવડખાનામાં એવણ જેટલાબી ઓપરેશન વગેરે કરતા આવ્યા છે તે માટે કશી ફી આજ દીન સુધી લીધી નથી. એઓની આવી કીમતી અમુલ્ય સેવાઓનું દામ ગણવામાં આવે તો પારસી ટોળા ઉપર હજારો રૂપ્યા નહીં પણ લખો રૂપ્યાની મોટી મદદ કીધેલી કહેવાય, જે માટે સર તેમુલજીને ખરેખર ધન્યવા- ઘટે છે.

આ સુવાવડખાનું હમેશા ચીકાર ભરાયલુંજ રહે છે અને એની સ્થાપના થયા પછી માતા તથા બાળકોનું મ ણ પ્રમાણ ઘણી ઓછી હદ ઉપર લાવવાને બની શકયું છે. તેમજ હીંદુસ્તાનના બીજા ઘણા શેહરોમાંથી પણ પારસી બાઇઓ સારી સખ્યામાં એ ખાતાંનો લાભ લેવા લાગી છે. સર તેમુલજીના આ સુવાવડખનાના પ્રતાપે આજે આપણા શેહરમાં બીજા પારસી સુવાવડખાનાં હસ્તીમાં આવ્યા છે, જેઓ પણ કોમની હાજતને પુગી વળનારાં પુરવાર થયાંછે. એ ઉપરાત નવસારી સરખા જુના વીચાર ધરાવનારા પારસી ભાઇઓથી વસાયલા કસ્બામાં પણ એવા એક ખાતાંની જરૂર પાછળની નાખી એક સુવાવડખાનું હસ્તીમાં લાવવામા આવ્યું છે અને તેનો સારો લાભ લેવામાં આવે છે. એવીજ રીતે બીજી કોમોએ પણ એવા ખાતાં પોતાની કોમની સ્ત્રીઓ માટે સ્થાપવાની શરૂઆત કરવા માંડી છે.

સર તેમુલજી એક જાહેર શેહરી તરીકે આજ વર્ષો થયાં ઘણાંક જાહેર ખાતાંઓ સાથે સંબંધ ધરાવતા આવ્યા છે. કોરપોરેશન અને યુનીવરસીટી સેનેટમાં લાંબો વખતથી બેઠક ધરાવતા આવ્યા છે. મુંબઇના માજી ગવર્નર લોર્ડ સીડનહેમના અમલમાં તેવણને મુંબઇ સરકારની ધારાસભામાં પારસી કોમના એક પ્રતીનીધી તરીક નામદાર સરકાર તરફથી નેમવામાં આવ્યા હતા. હીંદી બાનુઓ અને ખાસ કરી પરદેનશીન સ્ત્રીઓને તાત્કાલીક તબીબી મદદ

પુરી પાડનારાં કાઉન્ટેસ ઓફ્ ડફરીન ફંડના મુંબઇની શાખાના ઓનરરી ત્રેઝરરનો ઓધ્ધો તેઓ આજ કેટલાંક વર્ષ થયાં ધરાવતા આવ્યા છે અને એ ખાતાંમાં તેઓએ અત્યારસુધીમાં જે કીમતી સેવાઓ બજાવી છે તેની પીછાણુ મુંબઇના આગલા ગવર્નરોએ વખતો વખત કરી છે. સર તેમુલજીએ એ રીતે ઘણાક બીજા જાહેર ખાતાંઓની સેવા પાછલ પણુ પોતાનો કીમતી વખત ફાઝલ પાડવાની જોગવાઈ કીધી છે અને તેવણે પોતાના અંતઃકરણુના અવાજ મુજબ એક કસાયલા અનુભવી તબીબ તરીકે તેમજ એક ઉત્હાસી શેહરી તરીકે જાહેર પ્રજા તેમજ નામદાર સરકાર અને પારસી કોમની ઘણી ઉપયોગી સેવાઓ અત્યારસુધીમાં બજાવવાની જે ઉલટ એવણે દેખાડી છે તે એવણુને માટે ઘણું માન ભરયું છે. વળી મુંબઇનાં સ્વતંત્ર ખાનગી તબીબી ધંધાદારીઓના એક આગેવાન તુરા તરીકે નામદાર સરકારે એવણુની ઉચી પીછાણુ કરીને આપેલું આ મોટુ માન સ્વતંત્ર તબીબી ધંધાદારીઓમાં સંતોષ બરપા કરયા વગર રહેશે નહી

સર તેમુલજી પોતે ડાકટરી ધંધામાં કેટલા બધા કાબેલ છે તે એટલા ઉપરથી માલમ પડશે કે મોટા તબીબી યુરોપ્યન ડાકટરો એવણુની કાબેલ્યત વાસ્તે ઘણું ઉચું મત ધરાવે છે, તેથી કેટલાક યુરોપ્યન ડાકટરો વટીક પોતાની માદગીના વખતમાં સર તેમુલજીની સલાહ લઇ એવણુનીજ દવા કરતા હતા તેમજ એઓની બોહોલી ઘરાકામાં એક જાણુવાજોગ બીના એ છે જે યાહુદી જેવી ચપલ કોમબી એવણુની બાહોશી પર ફીદા થઇ છે. મુંબઇમાં વસ્તુ યાહુદી કુટુંબ એવું નહી હશે કે જેણે એવણુની સહલા તથા દવા કીધી નહીં હોય.

ડા૦ તેમુલજીનાં ભલાં દીલના દાખલામાં આ વાત જાણુવાજોગ છે કે, પોતે શ્રીમંતાઇમા આવ્યાં છતાં તેઓ પોતાના જુના મીત્રો તથા ખેશીઓને જેવાને તેવાં વહાલથી ચાહે છે, અને તેઓમાંનાં હાજતમંદોને ઘણી સારી છુપી મદદ કરતા આવ્યા છે. એવણુ પોતાની ચાલુ ધીકતી ઘરાકી છતાં સેંકડો ગરીબ કુટુબોને તથા નોકર ચાકરોને મુફત દવાદારૂ આપી તેઓને ઘરે સહલા આપવા જાયછે તો ફી બી લેતા નથી, તેમજ પોતાની નાનલી વયના ઘણાક દોસ્તો જોકે તેઓમાંના ઘણાકો હાલમાં સારી સ્થિતીએ પોચ્યાં છે તોબી કોઇ બી પાસ ફી હજી સુધી લેતા નથી, એટલુજ નહી પણુ પોતે અથોરનાન હોવાથી કોઇબી મોબેદ સાહેબો જેઓ આગીયારી યા આતશ બેહરામમાં એવણને જોવા બોલાવે છે તેઓ પાસેથી હજી સુધી ફી એવણુ લેતા નથી. સારાશ, ડા૦ સર તેમુલજીના ગુણો, કાર્યો બલકે આખી જીંદગી નકલ કરવા જોગ છે.

ડા૦ સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનનું જીવન ચરિત્ર અને એવણુની કારકીરદીનો જાણુવાજોગ હેવાલ.

સર તેમુલજીની સરૂઆતની કારકીર્દી.

ઓનરેબલ ડાકટર સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનનો જનમ નવસારીમાં રોજ ૧૨ મો માહા ૧૨ મો યઝદેઝરદી સને ૧૨૧૭ ને દીને યાને તા૦ ૩ જી સપટેમબર ૧૮૪૮ ના સાલમાં થયો હતો. એવો સાહેબને હાલમાં ૬૬ વરસ પુરા થઇ ૬૭ મું ચાલે છે. સર તેમુલજી પોતાની પાંચ વરસની ઘણી નાહાની ઉમરે લેદી સુનાબાઇ જેવણુ એવણુના ફુઇના દીકરી થતા હતા અને નવસારીના દસતુર મેહરજીરાણુાના ખાનદાનમાના હતા તેવણુ સાથે લગનના ગાંઠથી જોડાયા હતાં.

ય. સને ૧૨૮૨ના સાલના અમરદાદ મહીનાના બહમન રોજે એવણનાં લગનને ૬૦ વરસ પુરાં થયાં છે. એવોને ત્યાં ૩ બેટા અને ૨ બેટીઓ મળી પાંચ ફરજંદોની વરધી થઇ હતી તેમાં હાલમાં બે દીકરાઓ છે જેઓમાંના એક ડા૦ રતનશાહ અતરે ફતેહમંદીથી તબીબી ધંધો કરેછે જ્યારે બીજા બેટા જાહાંગીરજી સુતરની દલાલી કરે છે અને મેસરસ ઇ. ડી. સાસુનની જાણીતી કંપનીમાં દલાલ બી છે. એવોની બે બેટીઓ અતરે સારે ઠેકાણે પરણેલી છે.

સ્કુલ તથા કોલેજને લગતી કારકીર્દીની વીગત.

ઇસ્વી સને ૧૮૫૬ના અકટોબર મહીનામાં નવસારી જરથોસ્તી મદરેસા પહેલી સથાપવામાં આવી જે હાલ સર કાવસજી જહાંગીર નવસારી હાઇ સ્કુલને નામે ઓળખાય છે. એ મદરેસા પહેલવેહેલી સથાપવામાં મરહુમ શેઠ ખરશેદજી નસરવાનજી કામા સાથે સર તેમુલજીના પીતા મરહુમ એરવદ ભીખાજી રતનજી નરીમાને ઘણો આગેવાની ભરયો ભાગ લીધો હતો, તેમજ એરવદ ભીખાજીએ એ સ્કુલના ફંદમાં પહેલવેહેલી નાણાંની સારી જેવી રકમ બી ભરાવી આપી હતી. જે દીવસે એ સ્કુલ પહેલવેહેલી ઉઘાડવામાં આવી હતી તેજ દીવસે, સર તેમુલજી એ સ્કુલમાં જોડાયા હતા. બે વરસ સુધી એવણ ગુજરાતી સીખ્યા પછી ૧૮૫૮ ના સાલમાં અંગ્રેજીનો અભ્યાસ શરૂ કીધો હતો, અને અંગ્રેજી ઉપરાંત તે વખતે એવણ જંદ અને પહેલવી ભાષાઓનોબી અભ્યાસ સાથે કરતા હતા. સર તેમુલજી પોતાની દશ કે અગીઆર વરસની નાધલી ઉમરે નાવર થયા હતા, અને એવણના બપાવા મરહુમ રતનજી જેવણ નવસારીમાં અથોરનાની પેસો ઇનામદારીથી કરવાને માટે ઘણા જાણીતા હતા, તેવણ સાથે આફરગાન અને સતુમ એટલી નાહની ઉમરે કરતા હતા. સને ૧૮૬૨ ના અકટોમ્બર મહીનામાં એવણે પોતાના કુટુંબ સાથે મુબઇ આવી વસવાટ કીધો હતો. એ પછી એવણ એલફીનસટન હાઇ સ્કુલમાં મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુરજી ચોઠયા જેવણ તરતના તીચર નેમાયા હતા, તેવણના કલાસમાં દાખલ થઇ થોડીજ મુદતમાં શેઠ દાદાભાઇ પેસતનજી માસતરના વરગમા જોડાયા હતા. જયાથી એવણે સને ૧૮૬૫ નાં સાલમાં મેતરીક્યુલેશનની પરિક્ષા પેહલીજ વખતે પસાર કીધી હતી. સર તેમુલજીના બાવા જેવણ કેળવણીનો પ્રયાસ કરાવવા ઘણા ખંતી હતા, ને તે વખતે સફેદ પાઘડીવાળો કોઇ ડાકટર નહીં હોવાથી અને એવણ તે વખતે સફેદ પાઘડી પેહરતા હોવાથી એવણના બાવાની મરજી એવણને એક ડૉકટર કરવાની હતી તેથી અતરેની ગ્રાંટ મેદીકલ કૉલેજમા એવણને દાખલ કીધા હતા, જ્યા મુરડાં ચીરવાના ઓરડામાં મુરડાં ચીરેલાંનો દેખાવ ડા૦ તેમુલજીને પસંદ નહીં પડવાથી તે કૉલેજ છોડી એવણ ઍલફીનસટન કૉલેજમાં જોડાયાં. એલફીનસટન કોલેજમાં એવણ પોતાના એક વરસના અભ્યાસ દરમયાન એવણ કુસ્તી અને કસરતના બહુ શોખીન હોવાથી મોટો વખત કસરતશાળામાં ક્હાડતા હતા, અને બહુ મસ્તીખોર હોવાથી તે વખતના પ્રીનસીપાલ ચેટફીલ્ડે કૉલેજના બોરડ પર એવણને નામની નોટીસ મુકી કે મસતી તોફાન અને આળસાઇને વાસ્તે એવણની સ્કોલરશીપ છીનવી લેવામાં આવી છે. એથી ડાકટર તેમુલજીએ પોતાને અપમાન થયલું સમજી કોલેજ છોડીને પોતાના પીતાની કાપડની દુકાન જે તે વખતે માવજી ભીખાજીની કાપડની દુકાનને નામે ઘણી સારી ધીકતી હાલતમા હતી તે દુકાન પર કાપડયા તરીકે જોડાવાને એવણ તયાર થયા. એવણના પીતાને કેળવણીનો બહુ શોખ હોવાથી તરેહવાર બાહના ક્હાડી એવણને પાછા મેડીકલ કોલેજમાં જવા સમજાવતા હતા, અને આખરે એક નજીવાં કારણસર એવણે મેડીકલ કોલેજમાં જવાનું પસંદ કીધું, તે એ કે જો દુકાને બેસે તો બુટ સતોકીંગ

કહાડી નાખી જોડા પહેરીને બેસવાની બોલી એવણના પીતાએ કરવાથી એવણ પાછા મેડીકલ કોલેજમાં ૧૮૬૬ માં જોડાયા હતા. સર તેમુલજીના પીતા એરવદ ભીખાજીને કેળવણી માટે કેટલી બધી ખંત હતી તે વીષે જાણવું ઘણું અગતનું થઇ પડશે કે થોડાં વરસની વાતપર નવસારીમાં મરહુમ શેઠ દારાશાહ ચીચગર અને મરહુમ શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી કામા બૈરાંઓની મીજલસ એકઠી કરી ભાશાણો આપતા હતા, અને તે એક નવો સુધારો થયો હોએ એમ સમજવામાં આવતું હતું. પણ છેક ૧૮૬૦ ના સાલથી મરહુમ એરવદ સાહેબ ભીખાજી નરીમાન પોતે રૈસાલાઓ લખીને નવસારીમાં ભેગી મલતી નાવર નવજોતોની મીજલસ સનમુખ બૈરાંઓના મેળાવડાઓ કરી તરેહવાર સંસારી બાબદોપર ભાશાણો આપતા હતા, તેમજ નીબંધો વાંચતા હતા.

સને ૧૮૬૬ ના દીસેમબર મહીનામાં સર તેમુલજી અતરેની વઇદાને લગતી ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમાં જોડાઇ પેહેલી એલ. એમ. ની પરીક્ષા સને ૧૮૭૦ માં પસાર કરી ફીઝીયોલોજીના કુશળ જ્ઞાન માટે તેમાં પેહલા આવવાથી કરનાક સ્કોલરશીપ મેળવી હતી. એ પછી એવણે એલ. એમ. ની સેવટની પરીક્ષા સને ૧૮૭૨ માં પસાર કરી મેડસીન તથા સરજરીમાં સરવેથી સરસ દેખાવ કરવા માટે સર જમશેદજી જીજીભાઇનું રૂ. ૨૫૦ નું ઇનામ મેળવયું હતું. મીડવીફરીના પ્રોફેસર ડા૦ વોર્ડના એવણ ઘણા માનીતા હતા, અને પોતાની નાની ઉમરથીજ આ વીશય માટે એવણને ભારી શોખ લાગ્યો હતો, જેને પરીણામે ડા૦ તેમુલજી આ ખાસ લાઇનમાં નામ કહાઢવાને અને પારસી સુવાવડખાનુ સ્થાપવાને શકતીવાન થયા હતા, કે જે આખા હીંદુસ્તાનમાં પેહેલવહેલુંજ સ્થાપવાનું માંન એમણે મેળવયું હતું.

સર તેમુલજી કસરતના બહુ શોખીન હોવાથી મેડીકલ કોલેજમા એવણે મોટા પાયા ઉપર એક કસરતશાલા ઉઘાડી હતી, અને સર દીનશાહ પીટીટ કસરતશાલાના માજી ઉસતાદ મરહુમ શેઠ નશરવાનજી કેરાંવાલાને મોટા પગારે રોકી કુસતીની તાલીમ લેતા હતા તેમજ તે વખતના પ્રીનસીપાલ સર ગાયર હંટર અને બીજા પ્રોફેસરોના મેળાવડાઓ કરી પોતાની કસરતથી ગમત આપતા હતા. એવણને ક્રીકેટનો બી ઘણો શોખ હોવાથી, ક્રીકેટની રમતને બી ઉત્તેજન આપતા હતા. એવણ જોકે મૅડીકલ કૉલેજમાં અભ્યાસ કરતા હતા તોબી એલફીનસટન કૉલેજના પોતાના દોસતો સાથે બહુ વીટલાએલા રહી ક્રીકેટની મૅચોમાં ઍલફીનસટન કૉલેજની ટીમ તરફથી મૅડીકલ કૉલેજની વીરૂધ રમતા હતા. મરહુમ શેઠ સોરાબજી શાપુરજી બંગાલીએ ક્રીકેટની રમતને ઉતેજન આપવા પેહલી ઇનામની સરત રમાડી હતી, તેમાં ડા૦ તેમુલજી પણ રમવા ઉતરીઆ હતા અને તે પછી અસંખ્યાબંધ ક્રીકેટ મૅચોમાં એવણ રમવા ઉતરી ક્રીકેટમાં ઘણો આગેવાની ભરયો ભાગ લેતા હતા.

સર તેમુલજી નાનપણથીજ બધી જાતની રમત ગમતમાં ઘણો સોખ રાખતા હોવાથી એવણ તરવામાંબી મોજ મેલવતા હતા. અગીઆર વરસની નાધલી ઉમરે નવસારીમાં સફેદ પાગડી સાથે જામા પીછોડી પેહરી ભનવા જતા હતા, તે વખતે રમત કરતાં ડુબી જતા સેજમાં બચી ગયા હતા. બીજી વખતે મુબઇમાં ચોપાટી સી ફેસ પર દોસ્તો સાથે નાહવા ઉતરયા હતા અને તરતાં બરાબર નહીં આવડવાથી હવાનો તકયો પેટે બાંધી દરીઆમાં ઝોકાવ્યું હતું. તકયો ખીસી જવાથી એવણ પાણીમાં અને તકયો ઉપર એવી ડુબતી હાલતમાં આવી પડયા હતા. સારા ભાગયે નજદીકમાં મરહુમ શેઠ દામોદર ગોરધનદાસ સુખડવાળા બી પોતે તરતા હતા તેવણે તરત એવણની મદદે આવી એવણને ડુબતા બચાવી બાહાર ખેંચી કહાડયા હતા.

ગ્રાંટ કૉલેજ મૅડીકલ સોસાયટીનાં સને ૧૮૮૩ નાં સાલમાં સર તેમુલજીને ઓનરરી સેક્રેટરી તરીકે નેમવામાં આવ્યા હતા અને એના કામકાજમાં કીમતી મદદ એવણે આપી ૧૮૯૧ સુધી પોતાનો ઓધો બહુ ચાલાકીથી બજાવ્યો હતો. એ દરમ્યાન એવણે પુશકલ નીબંધો તરેહવાર વઇદાની બાબદો પર વાંચ્યા હતા. તેમાં મુખ્ય કરી "મુબઇની તાવો, તેની ઉતપનતીનાં કારણો અને ઇલાજ, કૉલેરા, તેના કારણો અને ઇલાજ, હરસના દરદોનો વાહાડકાપ વગર ગામથી દવાઓથી થતો ઇલાજ અને સુવાવડની તરેહવાર બાબદોપર" વીવેચનો કરતા રહયા હતા.

સર તેમુલજીએ વઇદાંની કોલેજના પોતાના ઉસ્તાદો ઉપર પોતાની હુશીયારી માટે એટલો બધો છાપ બેસાડયો હતો કે તેઓ જોકે વરસો થયા વેલાત ગયા છે તોપણ તેઓમાંના દરેક જણ એવણને ઘણા માનથી ચાહી એવણ વીશે બહુ ઉચુ મત ધરાવે છે એટલુંજ નહી પણ તેઓ પછી આવનારા મેડીકલ કોલેજના પ્રોફેસરો અને પ્રીનસીપાલોનો સારો અભીપ્રાય અને માન ધરાવવાને એવણ ઘણા નસીબવંત નીવડયા છે, તે એટલે સુધી કે સુવાવડની બાબદોનો તેમજ બઇરાં અને બચાંઓના દરદો વીશેના એવણના પાકટ અનુભવનો લાભ મેડીકલ કોલેજના દરેક પ્રીનસીપાલ મોટાં માન સાથે લેતા આવ્યા છે. ૨૫ વરસ કરતાં વધુ મુદતથી મેડીકલ કોલેજમાં, ડાકટર ખરશેદજી ફરામજી બોરી અને દીનશાહ એદલજી વાચ્છાના ધણીઆણીને નામથી જે સ્કૉલરશીપ અને ઇનામની પરીક્ષા દર વરસ લેવામા આવે છે તેના એક પરીક્ષક તરીકે, જેટલાબી પ્રીનસીપાલો થઇ ગયા તે બધાઓએ આખા તબીબી વર્ગમાંથી એવણને પસંદ કરી હમણા સુધી માન આપતા આવ્યા છે.

જુદી જુદી પરીક્ષાના પરીક્ષક તથા યુનીવરસીટીમાં મલેલા ઓધાઓ.

સર તેમુલજીને મુબઇની યુનીવરસીટીના એક ફેલો તરીકે સને ૧૮૮૩ ના સાલમાં નેમવામાં આવ્યા હતા, અને મુબઇ યુનીવરસીતીના તબીબી ગ્રેજ્યુએટ મધે એવણ સઉથી પેહલાં સીનદીક અને દીન થયા હતા અને વરસો સુધી એ ઓધાઓપર ફરીફરીથી ચુંટી કહડાયા હતા. તે ઉપરાંત પ્રાંતીક સીનડીકેટમાં મેડસીનના સીનડીક તરીકે ચુટી કહડાયા હતા, અને ડીન તરીકે ચુંટી કઢાયા ત્યાંસુધી એવણ એ ઓધા ઉપર હતા. જોકે એવણ મુંબઇની યુનીવરસીટીના ફકત એક ગ્રેજ્યુએટ છે તોબી તેવણને આશરે દસ વરસ ઉપર લંડનની ઓબસ્ટેટ્રીકલ સોસાયટીના ફેલો તરીકે ચુટી કહડાવાનું અસાધારણ માન મળયું હતું.

સને ૧૯૦૭ માં એલ. એમ. ઍંડ એસ. ની ડીગ્રી કહાડી નાખી તેને બદલે ડીપલોમાં આપવાના સવાલ ઉપર વીચાર ચલાવવા માટે નેમાયલી કમીટીના એક સભાસદ તરીકે નામદાર સરકારે તેવણને નેમ્યા હતા.

સને ૧૯૦૮ ના સાલમાં ડા૦ નરીમાન મુંબઇ યુનીવરસીટીના પ્રતીનીધી તરીકે કોરપરેશનના એક મેમ્બર તરીકે ચુંટી કહડાયા હતા, અને એ પછી એ જગા માટે હમેશા એવણનેજ પાછા ચુંટી કાઢવામાં આવે છે.

સને ૧૮૮૪ ના સાલમાં મુબઇની યુનીવરસીટી તરફથી લેવામાં આવતી ફીઝીઓલોજી, બાયોલોજી, અને કમપેરેતીવ એનેટમીની બીકટ બાબદોમાં બી. એ., બી. એસ. સી., એમ. એ., એલ. એમ. એંડ એસ. અને એમ. ડી. ની પરીક્ષાઓ માટે પરીક્ષક તરીકે એકી વખતે સર તેમુલજીની નેમણુક કરવામાં આવી હતી, જે માન તદનજ અસાધારણ છે, અને આગળ કોઈ પણ વખત આવું મોટું માન કોઇ હીંદી પરીક્ષકને આપવામાં આવેલું જણાતું નથી. વળી

સને ૧૮૮૫ ના સાલમાં એજ વિષયોના પરીક્ષક તરીકે એવણુની પાછી નેમણુક કરવામાં આવી હતી. તે વખતથી અતયારસુધી તેવણુ એલ. એમ. એંડ એસ. તથા એમ. ડી. ની પરીક્ષાઓમાં મુંબઈ યુનીવરસીટીની સીનડીકેટમાં જે વરસોએ કામ કીધું હતુ તે સીવાયના બીજાં વરસોમાં, મીડવીફરી અને સ્ત્રી છોકરાંનાં દરદોના વીશયમાં પરીક્ષક તરીકે નેમાતા રહયા તેમાં કોઇ કદાચજ ખાંચા પડયા છે. સને ૧૮૯૧ ના સાલમાં એવણુને યુનીવરસીટીના તબીબી ફેકલતીના સીનડીક નેમવામાં આવ્યા હતા, અને આટલાં વરસ સુધી વગર વીરૂધતાએ ચુંટી કહડાવાનું માન ધરાવતા તેવણુ એકલાજ તબીબી ગ્રેજ્યુએટ છે. સને ૧૯૧૦ અને ૧૯૧૧ ના સાલોમાં એવણુ તબીબી ફેકલટીના ડીન નેમાયા હતા. બોમ્બે મેડીકલ યુનીયનના સને ૧૮૯૧ અને ૧૮૯૨ ના સાલોના એવણુ પ્રેસીડંન્ટ હતા, અને એ યુનીયનને હસ્તીમાં લાવવાનો એવણુનો આગેવાન ભાગ હતો. જ્યારે એ યુનીયન પુર બાહારમાં ચાલતું હતું તે વેળા એવણુ શરૂઆતથી વરસો સુધી તેની કારોબાર મંડલીના સભાસદ અને વાઇસ પ્રેસીડન્ટ નેમાતા હતા.

મુબઇની યુનીવરસીના ઇનામના રેસાલાઓના તબીબી બાબદોના એક પરિક્ષક તરીકે વરસો સુધી સર તેમુલજીને સીડનીકેટ તરફથી ચુંટી કાઢવામાં આવતા હતા અને એવણુના ગોથયા સનડીકો જેઓ બીજી કૅલેજના ઉસતાદો હોય છે તેઓ પર એવણુની કાબેલીયતનો એવો તો સરસ છાપ બેઠેલો છે કે તબીબી બાબદો ઉપરાંત બીજા બીકટ ઇગ્રેજી રેસાલાઓમાં પણુ અવારનવાર એવણુને પરિક્ષક તરીકે નેમી મોટું માન આપવામાં આવે છે.

વઇદાંની એમ. બી. ની ડીગ્રીની તકરારી બાબદોમાં એવણુ પેહલેથીજ આગેવાન ભાગ લેતા આવ્યા છે, અને વઇદાંની કોલેજમાં વીધ્યારથીઓને દાખલ કરવામાં આવે તે પેહલાં તેઓએ ચઢી પરીક્ષા પસાર કરેલી હોવી જોઇએ તેથી પારક્ષાનો અભ્યાસ ચહડતા વરગનો રાખવો જોઇએ એવો એવણુનો અભીપ્રાય હતો, અને હજી પણુ વધુ અભયાસ કીધા પછી વઇદાંની કોલેજમાં દાખલ કરવાથી બહુ વધતા લાભો મળેછે એમ એવણુ માને છે. હમણાં જ્યારે મેડીકલ કોલજમાંથી પસાર થયલા ચેલાઓને શીક્ષક અને પ્રોફેસરની જગાને માટે નેમવા સારૂં વીરૂધતા બતાવવામાં આવે છે ત્યારે મરહુમ ડાકટર સખારામ અરજુનના મરણુથી ખાલી પડેલી બૉટનીની ચૅર પર સર તેમુલજીની નેમણુક કરવા ડાકટર બલૉક જેવણુ પાછલથી સર બલૉક થયા હતા, તેવણે નક્કી કીધું હતું, પણુ ડાકટર તેમુલજી પોતે તે વખતે એ કામ માથે લેવાને તેયાર નહીં હતા એવું ધારી એવણે નાકબુલ કીધું હતું.

જુદી જુદી કમીટીના સભાસદ થવાનું મલેલું માન.

સને ૧૯૦૯ના ડીસેમ્બર માસમાં મુંબઈની નામદાર સરકારે મુબઇની પારસી કોમના પ્રતીનીધી તરીકે સર તેમુલજીની મુબઈ ઇલાકાની ધારાસભામાં યાને નામદાર ગવરનરની લેજીસલેટીવ કાઉનસીલમાં નેમણુક કરી મોટું માન આપ્યું હતું, અને નવી સુધરેલી કાઉનસીલમાં આખા હીંદુસ્તાનમાંથી એક ડાકટર તરીકે આ મોટું માન મેલવવાને એવણુજ પેહલ વેહલા ભાગ્યશાલી થયા હતા.

મુંબઇની નામદાર ગવરનરની લેજીસલેટીવ કાઉનસીલના યુનીવરસીતી તરફના એક મેમબર તરીકે ૧૯૦૩ ની ચુંટણીમાં સર તેમુલજી બાહાર પડયા હતા, અને જો હીંદુઓએ ૮૭ માંથી ફકત એજ વોટ આપીને નાત જાતનો સવાલ નહીં કીધો હતે તો એવણુ જરૂર ફત્તેહમંદ થતે એમ દરેક વક્કી હતી.

સને ૧૯૧૦ના સાલમાં નામદાર સરકારે એવણુની પ્રાંતીક સલાહકારી કમીટીના સભાસદ તરીકે નેમણુક કીધી હતી, અને સને ૧૯૧૧ ના સાલના જુન માસમાં નામદાર સરકારે છાપા

જોગી બહાર પાડવામાં આવતી યાદીઓમાં આવતી તબીબી અને સુખશાંતીને લગતી બાબદોના તરજુમા તપાસનારી કાયમની કમીટીના સભાસદ તરીકે એવણુની નેમણુક કીધી હતી.

મુંબઇનો મેદીકલ રેજીસ્તરેશન એક્ત પસાર કરાવવામાં સર તેમુલજીએ ઘણો આગેવાની ભરેલો ભાગ લીધો હતો અને એવણુને નામદાર સરકારે ૧૯૧૩ના સાલમાં મુંબઇની મેડીકલ કાઉનસીલના સભાસદ તરીકે નેમ્યા હતા, અને એ મંડળે મેડીકલ કાઉનસીલની કારોબારી કમીટીના સભાસદ તરીકે એવણુને ચુંટી કહાડયા હતા. સને ૧૯૦૯માં એવણુની મુબઇની મેડીકલ કોનગ્રેસના વાઇસ પ્રેસીડંટ તરીકે નેમણુક કરવામાં આવી હતી. પેહેલી કલકત્તા મેડીકલ કોનગ્રેસના એવણુ મુબઇ તરફના સેક્રેતરી પણુ હતા.

મુંબઇની કોલેજ ઓફ ફીઝીશીયન્સ એંડ સરજ્યનસનાં ડા૦ તેમુલજી એક સ્થાપક છે, અને એ કોલેજના એવણુ પેહલા ચુંટી કહડાયલા વાઇસ–પ્રેસીડંટ હતા અને એજ ઓદ્ધાપર એવણુને હમણા સુધી ફરી ફરીથી ચુંટી કહાડયા છે.

જુની મેડીકલ અને ફીઝીકલ સોસાયટી સનમુખ સર તેમુલજીએ કેટલાક નીબંધો વાંચ્યા હતા, અને મુંબઇની મેડીકલ એંડ ફીઝીકલ સોસાયટીને નવેસરથી રચવામાં આવી તયારથી તેવણુ તેની મેનેજીંગ કમીટીના સભાસદ છે જોકે તેની સ્થાપના ઇંડીયન મેડીકલ સરવીસ તરફથી ઓફીશીયલ બંધારણુ સાથે કરવામાં આવી હતી, તે છતાં તેવણુ તરફ એટલાં બધાં વખાણુ અને પીછાણુની લાગણીથી જોવામાં આવે છે કે તેવણુ છેલ્લાં પાંચ વરસ થયાં તેના વાઇસ–પ્રેસીડંટનું અસાધારણુ માન ભોગવે છે, અને તેની બધી સભાઓમાં પ્રમુખપદ લેતા રહ્યા છે. આવું માન મેળવનાર તેવણુ એકલાજ હીંદી ધંધાદારી તબીબ છે.

નામદાર સરકારે સર તેમુલજીને નરસીંગ કમીટીનાં સને ૧૯૦૫ ના સાલથી સભાસદ નેમ્યા છે, કે જે કમીટીએ મુબઈ ઇલાકા માટે નરસો પુરી પાડવાના સવાલ ઉપર વીચાર ચલાવ્યો હતો. વળી નામદાર સરકાર તરફથી સને ૧૯૦૨ નાં સાલથી તેવણુની થાણુાની દીવાનશાળાના અને એન. જે. વાડયા અંદેરી ચેરીટેબલ ડીસપેનસરીના એક વીઝીટર તરીકે પણુ નેમણુક કરવામાં આવી હતી.

સને ૧૯૧૧ના સાલના જુન માસમાં સર તેમુલજીને કામા અને આલબ્લેસ હોસપીટલોના સલાહકારક ઓબસ્તેત્રીક ફીઝીશીયન તરીકે નેમાવાનું અસાધારણુ માન મળયું હતું, અને તે પછી દર વરસે એવણુની એ ઓધાપર ફરી ફરીને નેમણુંક કરવામાં આવી છે.

ધોબીતલાવપરના મેદાનમાંની સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ જીમનેશીઅમના ચેલાઓની ઇનામની હરીફાઇની પરીક્ષા લેવાને એક વખત ડાકટર હેચ સાથે અને બીજી વખત શેઠ ત્રીભોવનદાસ વરજીવનદાસ સાથે સર તેમુલજીએ પરિક્ષક તરીકેનું કામ કીધું હતું તેમજ વરસો થયાં એ કસરત શાલાના ઓનરરી ફીઝીશીઅન તરીકે એવણુ પોતાની કીમતી સહલા આપતા રહયાછે.

જરથોસ્તીઓના મરણનાં અરસપરસ લાભનાં ફંડનાં શરૂઆતમાં એક ઓનરરી ડાકટર તરીકે સર તેમુલજીએ કામ કરવા પછી વરસો સુધી તેનાં ડાકટર તરીકે સારી મદદ આપતા હતા.

મરહુમ શેઠ નવરોજી ફરદુનજીને ઇસ્વી સને ૧૮૮૪ ના સાલમાં મલેલા સી. આઇ. ઇ. ના ખેતાબ વેળાએ એવણુને જાહેર જીયાફત આપવામાં આવી હતી તે વખતે ડાકટર તેમુલજીએ એક સેક્રેટરી તરીકે ઘણો આગેવાની ભરયો બાગ લીધો હતો.

સર તેમુલજી ઘણીક જાહેર મંડલીઓમા સભાસદ તથા ત્રસ્ટી હોવાનું માન ધરાવે છે, તેમાં ગરીબ જરથોશતીઓનાં રહેઠાણુની કારોબાર મંડળીના સભાસદ અને ત્રસટી, ધી જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ ઑરફનેજની કારોબાર મંડલીના મેમ્બર અને ત્રસ્ટી નસરવાંનજી માણેકજી પીટીટ ચેરીતી ફંડનાં ત્રસ્ટી તથા સર કાવસજી જહાંગીર નવસારી હાઈ સ્કુલની કારોબાર મંડળીના સભાસદ અને ત્રસટી અને હાલમાં એના સરનસીન થયા છે. વળી મરહુમ શેઠ નસરવાનજી જાંહાંગીરજી વાહડીઆનાં ચેરીતી ફંદના ત્રસ્તી તેમજ મરહુમ બાઇ પીરોજબા નસરવાંનજી વાહડીઆનાં ચેરીતી ફંદના ત્રસ્તી તરીકે આજ વરસો થયા બહુ ઉપયોગી અને ભારે જેહમતનું કામ કરતા આવયા છે. એવાં એવાં બીજાં ઘણાંક પારસી તેમજ પચરંગી પરજાત-વાલાઓના ફાયદા માટે સ્થાપેલાં ખાતાંઓમાં પોતાની કીમતી સહલા તથા મદદ આપતા રહયા છે.

શેઠ નશરવાનજી જા. વાહડયાના ચેરીતી ફંડનાં એક ત્રસ્તી તરીકે સર તેમુલજી એ ફંડ-માંથી હજારો રૂપીયા મુંબઇના જુંદા જુદાં કેળવની ખાતાઓને તેમજ હાસપીતાલો અને દવાખાનાને આપતા રહયા છે. અદેરીમાં એક દવાખાનાની ઘણી જરૂર જણાયાથી મરહુમ શેઠ નશરવાજી જાહાંગીરજી વાહાદીયાને નામે એવણુના વીધવા બાઇ પીરોજબાઇ નશરવાંનજી વાહદીયાએ સર તેહમુલજીની આગેવાની હેઠલ એક દવાખાનું બંધાવી આપયું છે; તેમજ ત્યાના ગાય ઘોરોને ગરમીના વખતમાં પાણી નહી મલવાથી વીહારન તલાવથી અંદેરી સુધી નલ નખાવી અંદેરી ખાતે પીવાનું પાણી મેલવી આપવાને સર તેમુલજીએ ઘણો આગેવાની ભરયો ભાગ બજાવયો છે. અદેરી ખાતેની માલકમ બાગને નામની નજદીક પોણાં બે લાખ વાર જેટલી જગા જે મરહુમ શેઠ નશરવાંનજી જાંહાંગીરજી વાહદીઆની માલેકીની હતી અને જેનાં સર તેમુલજી એક ત્રસ્તી હતા. એ જગા હમેશ માટે પતે મરહુમ શેઠ નવરોજજી માણેકજી વાહાડયાના ચેરીટી ફંડના ત્રસ્ટી સાહેબોને આપાવવા સારૂ મુંબઇની હાઇકોરટની મન્જુરીયાત મેલવી એ કામ ઘણાં વરસે એવણે પાર પાડયું છે. એ જગામાં પારસીઓને માટે ચેલીઓ અને ઇમારતો બાંધી થોડાં વરસમાં એક નવું પરૂં વસાવામાં આવવાની વકી છે. એ કામમાં સર તેમુલજીને એવણુના જોડયા ત્રસ્તી શેઠ દીનશાહ સોરાબજી મોદી દીલોજાનથી મદદ આપતા આવ્યા છે.

લેડી નોરથકોટે માનેલો ખાસ આભાર.

કાઉનટેસ ઓફ ડફરીન ફંડની મુંબઇની શાખાના સર તેમુલજી કેટલાંક વરસ થયાં ઓન-રરી ખજાનચીનો ઓધો ભોગવે છે. આ ફંડના સબંધમાં તેવણુની કીમતી સેવાઓને માટે નામદાર લેડી નોર્થકોટ વારનવાર એવણુનો ઉપકાર માનતા રહયા હતા અને નામદાર લેડી નોર્થકોટ યુરપ જવા માટે ઉપડયાં તે વેળા ડાં૦ નરીમાનની સેવાની મોટી પીછાણુ કરનારૂં પત્ર લખયું જેનો ટુંક સાર નીચે મુજબ છે:—

"વ્હાલા ડાં૦ નરીમાન્—હીંદ છોડવા આગમચ ડફરીન ફંડના કામ માટે સવા ત્રણુ વરસ સુધી તમે જે મદદ મોટી ઉદારતાથી ચાલુ આપી છે તે માટે તમારો પાછો ઉપકાર માનવા માટે હીંદ છોડી જવા આગમચ થોડીક લીટીઓ તમો માટે મારે લખવીજ જોઇએ. તમારી આવી મદદ વગર એ કામ ફતેહમંદીથી પાર ઉતારવાનું અશક્ય થઇ પડતે. તમારો ઉપકાર માનવા માટે તમને મુંબઇમાં જાતે મલવાની હું ઉમેદ રાખું છું. પણુ વખતે મને તેવી તક નહી મળે એમ ધારી તમે જે બધી સલાહ અને મદદ મેહેરબાનીની રાહે મને આપી હતી તે માટે મારો આભાર દરશાવવા હું આ પત્ર લખું છું."

પારસી સુવાવડ ખાતાની સ્થાપના.

સને ૧૮૮૪ ના આગસ્ટ મહીનામાં, સુવાવડની વેળા પારસી સ્ત્રીઓ તાવથી ઘણી પીડાય છે તેમનો ઇલાજ કરવા માટે એક જાહેર ભાશણ ફરામજી કાવસજી ઇનસટીટયુટમાં સર તેમુલજીએ આપયું હતું, જે વખતની જોસભરી ચકચાર જગજાહેર છે. એજ બાબદપર એ વખત એવણે નીબંધ વાંચીને ગ્રાંટ કોલેજ મેડીકલ સોસાયટીમાં એવણ તકરાર કરવા લાવ્યા હતા. ત્યાં પહેલી વખતે જે મતફેર હતો, તે માટે બીજી વખતેં એવણે ડાકટરોની ખાતરી કરી આપી હતી. એ પછી એવણે પોતાના દોસતો અને ઘરાકોને સમજાવી અને નાણાની મદદ મેળવી એક નાહના પાયા પર અખતરા તરીકે પારસી બાનુઓ માટે એક સુવાવડખાનું સને ૧૮૮૭ ના સાલમાં મરીનલાઇનના સ્ટેશનની સામે ઉઘાડવામાં આવ્યું હતું. આજે તે કીલ્લા સમાન ઉભું રહી પારસી કોમની કેટલી બધી હાજતો તાલી એ ખાતાનો લાભ લેનારી બાઇ-ઓમાં કેટલા બધા ફાયદા કીધા છે, તે હમણા કોમમાં વખાણતું રહી લોકપ્રીય થઇ પડવાથી સાબેત થાય છે. મરીનલાઇના સ્ટેશન સામે, ૭ વરસ સુધી ચાલુ રાખી તે પછી સને ૧૮૯૫ ના સાલમાં કોટના મેદાનખાનામાં લગભગ એક લાખ રૂપ્યાના ખરચે બાદશાહી મકાન ઉગરાનાંથી બાંધી તેમાં સર તેમુલજીની ભારે કોશેશથી મોટા પાયાપર નમુનેદાર સુવાવડખાનું ચાલુ કરવામાં આવ્યું છે. એ પછી સને ૧૮૯૮ ના સાલમાં શેઠ નશરવાનજી જાહાંગીરજી વાહાડયાની યાદગીરીમાં એવણના ધણીયાણી બાઈ પીરોજબાઇની રૂ ૩૦૦૦૦ ની સખાવતમાંથી એ ઇમારતના પુરવ તરફનો આખો ભાગ હેઠેથી તે બીજા માળ સુધી બાંધવામાં આવ્યો છે.

સર તેમુલજીની અને એવણના મોહરદાર લેડી સુનાબાઇની સુવાવડખાના તરફની રાત દીવસની અતી જહેમતભરી અને કીમતી સેવાઓની પીછાણમા મરહુમ શેઠ નશરવાનજી જહાંગીરજી વાહાડયાએ ઉભા કીધેલાં યાદગારીના ફંડમાં પારસીઓમા સર જમશેદજી જીજીભાઇ, સર દીનશાહ મા. પીટીટ, અને દરેક જાણીતાં આગેવાન ખાનદાને, તેમજ વચલે વાઘેના અને ગરીબ કુટુંમબોએ નાણાની નાહલી મોટી રકમો ભરી પોતાની હેશાનની લાગણી જાહેર કીધી હતી. આ ફંડમાં ભરાયલા નાણામાથી સર તેમુલજીનું સંગેમરમરનું બાહવલું સુવાવડખાનામાં ખુલ્લું મુકવાની ક્રીયા સર જમશેદજી જીજીભાઇ ચોઠા બેરોનેટે ૧૮૯૯ ના સાલમાં કરી હતી, તેમજ એવણના મોહરદાર લેડી સુનાબાઇની આખી સાઇઝની ઑઇલ પેનટીંગ મોટી સખી એ ખાતામાં મુકવામાં આવી છે.

ડા૦ તેમુલજીની મેસોનીક સેવાઓ.

સર તેમુલજી સને ૧૮૭૮ માં ફ્રીમેસન થયા હતા અને ૧૮૯૧ તથા ૧૮૯૨ માં એ વરસ સુધી પશચીમ હીંદની લોડજ રાઇઝીંગ સ્ટારના વરશીપફુલ માસ્તર નેમાયા હતા, અને પાંચ વરસ ઉપર ગ્રાંડ લોજના સબસ્ટીટયુટ ગ્રાંડ માસ્તર તરીકે ચુંટી કહડાયા હતા. સને ૧૯૧૨ અને ૧૯૧૩ સુધી એવણ ગ્રાંડ લોજના ડેપયુટ ગ્રાંડ માસ્તર હતા, અને સને ૧૯૧૨ માં જસ્ટીસ બીમનને ગ્રાંડ માસ્તર તરીકે ઇન્સ્ટોલ કરવાનું અસાધારણ માન એવણને મલ્યું હતું. તેમજ લોજ ઇમપીરીયલ બ્રધરહુડના રાઇટ વરશીપફુલ માસ્તર તરીકે એવણને સને ૧૯૧૨ માં ચુંટી કહાડવામાં આવ્યા હતા. સને ૧૯૧૩ માં મુબઇના નામદાર ગવર્નરને રાઇટ વરશીપફુલ માસ્તર તરીકે ઇનસ્તોલ કરવાનું અસાધારણ માન બીજી વખતે બી એવણને મળયું હતું, અને એ માન ભોગવવાને એવણ પેહલાજ દેશી છે.

મરકી વેલાની કોમની સેવાઓ.

સર તેમુલજીએ મુબઇમાં મરકી પેહેલવેહેલી ફાટી નીકળતાં મુંબઇના રહીશોની ઘણી કીમતી સેવાઓ બજાવી હતી, અને મરકીવાળાં મકાનોની મુલાકાત લેવામાં દરરોજ કેટલાક કલાકો ગાળયા હતા, તેમજ મહુગા તથા દાદર ખાતેની મરકીની છાવણીઓમાં પોતાનો કીમતી વખત રોકી હાજરીજ આપી હતી એટલુંજ નહી પણ પોતાની ગીરોથી એ છાવણીઓમાંના બધાં આસામીઓને દવા પુરી પોંડી હતી. એવણે આપેલી આ મદદ માટે મુંબઇની પારસી પંચાયતના ટ્રસ્ટી સાહેબોએ એવણનો ઉપકાર માની તે વીષેની નોંધ પારસી પંચાયતનાં દફતરોમાં લીધી છે. મરકીના આફતભરીયા પેહલાં વરસમાં જે વેળા દાક્તરો વટીક ગભરાતમાં પડયા હતા તે વખતે એવણ પોતાનાં કોટનાં ઘરમાં રાત દાહડો રહેતા હતા અને પારસી સુવાવડખાનાંની ખાસ સંભાલ લેતા હતા, અને એક વખત એવો હતો કે આખા કોટમાં દાકતર સર તેમુલજી સીવાય બીજો કોઇ બી દાકતર રાતના મલી શકતો નહી હતો તેમજ રાત્રે રહેતો પણ નહી હતો. તે વખતે વડી સરકારે મરકીનું કારણ શોધી કહાડવા એક કમીટી નેમી હતી તેનાં એક સભાસદ નેમાવાનું એવણને માન મલ્યું હતું.

યુરોપની મુસાફરી.

સને ૧૮૯૯ ના સાલમાં સર તેમુલજી યુરપની મુસાફરીએ ગયા હતા અને યુરપની જુદી જુદી સુવાવડની હોસ્પીટલોની મુલાકાત લઇ તથા તયાં અભયાસ કરીને એવણે પોતાનાં ગ્નાનમાં ઘણો મોટો વધારો કીધો હતો. એવો સાહેબ મુંબઇ આવી પોતાના હસતકના સુવાવડખાનામાં પોતાને મલેલા અનુભવ મુજબ સુવાવડી બાઇઓને લાભ થાય તેવા ઘણા સુધારા વધારા કરી એ ખાતાંને આજના જમાના મુજબ ઘણી સારી પંકતીએ મેલ્યું હતું.

નામદાર સરકાર તરફથી મલેલું માનપાન.

સને ૧૮૮૩ ના સાલમાં નામદાર સરકારે એવણને જસ્ટીસ ઓફ ધી પીસ યાને સુહલેના અમલદાર અને મુબઇ યુનીવરસીટીનાં ફેલો નેમયા હતા.

સને ૧૯૦૩ ની તા૦ ૧ લી જાનેવારીએ દીલહી ખાતે નામદાર શેહેનશાહ એડવર્ડ સાતમાની ભરવામાં આવેલી રાજયાભીષેકની દરબારમાં મુંબઇ ઇલાકામાંથી બોલાવવામાં આવેલા થોડાક માનવંત પ્રતીનીધીઓમાંના સર તેમુલજી પણ એક હતા.

હિંદમાં જાહેર સેવા બજાવવા માટે ૧૯૦૯ ના સાલના જુન માસમાં નામદાર શેહેનશાહ સાતમા એડવરદની વરસ ગાંઠને દીને સર તેમુલજીને કયસરે હીંદનો પેહલા વરગનો સોનાનો ચાંદ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો, જે નામદાર વાઇસરાય લોરડ મીનતોએ મુંબઇની સેહલગાહ વખતે એવણને હાથોહાથ આપ્યો હતો. તે પ્રસગે યુરોપીયન અને હીંદી તબીબો તરફથી એવણના માનમાં ખાણાંના મેલાવડાઓ કરવામાં આવ્યાં હતાં.

સને ૧૯૧૦ ના જુન મહીનામાં મુબઇના નામદાર ગવરનર સર જ્યૉરજ કલાર્કે સર તેમુલજીને પાંચ દહાડા સુધી ગણેશખીંડના પોતાના મેહલમાં પહરોણા તરીકે રાખી માન આપ્યું હતું. તેમજ ૧૯૧૨ નાં સાલમાં બી મહાબલેસવર સરકારી મેહલમાં એવણને પાંચ દાહડા નોતરીને માન આપ્યું હતું.

સને ૧૯૧૨ ના સાલમાં નામદાર શેહેનશાહ જ્યોરજ પાંચમાને હીંદનો શેહેનશાહ જાહેર કરવા

તા૦ ૧૨ મી દીસેમબર સને ૧૯૧૧ ને દીવસે દીહલી ખાતે થયલી યાદગાર રાજ્યભીષેક યાને કોરોનેશનની ક્રીયા વખતે ભરાયલી દરબારમાં સામેલ થવાને માટે સર તેમુલજીને તથા એવણના મોહરદાર લેડી સુનાબાઇને મુંબઇના નામદાર ગવરનર લોરડ સીડનહેમે પોતાની કેમપમાં પોતાના ખાસ પરોણાઓ તરીકે બોલાવીને અસાધારણ મોટું માન આપ્યું હતું.

સને ૧૯૧૪ ના સાલમાં નવા વરસની ખુશાળીમાં ડા૦ તેમુલજીને સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ આપી એવણને મોટું માન આપ્યું હતું.

ડા૦ તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનને એનાયત કરવામાં આવેલી સર નાઇટના ખેતાબની સનદ.

નામદાર ગવરનર લોર્ડ વીલીંગડન તરફથી એક લેવીનો અતી દબદબાભર્યો મેળાવડો પુણા ખાતે તા૦ ૨૦ મી જુન ૧૯૧૪ ને દીવસે ભરવામાં આવ્યો હતો. લેવીનાં કામકાજની ક્રીયા બરોબર પાંચ કલાકે શરૂ થઇ હતી, અને નામદાર ગવરનર પોતાના ખાનગી સેક્રેટરી અને એડીકેંપ સહીત "સ્ટેટ દરાઇવ" માં આવયા હતા. શરૂઆતમાં હાજર રહેલાઓને "પ્રીઝેન્ટ" કરવાની ક્રીયા પુરી થવા બાદ નામદાર ગવરનરે જાણીતા શેહેરીઓને નામદાર શેહેનશાહ તરફથી મળેલા ઉચા ખેતાબોને લગતી સનદો એનાયત કરવાની ક્રીયા કરી હતી. પારસીઓમાં ડાકટર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનને નામદાર ગવરનરે હસતે ચહેરે શેકહેંડ કરી નાઇટહુડને લગતાં લેટરસ પેટંટ હવાલે કરયા હતાં.

ડાકટર સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનના માનમાં માનપાનના તથા ખાણીપીણીના થયલા જાહેર મેળાવડાઓના હેવાલો.

રાજકર્તા કોમના ગયાં નવાં વરસની ખુશહાલીમાં નામદાર શાહેનશાહ તરફથી મુંબઇના જાણીતા તબીબ સર તેહમુલજી ભીખાજી નરીમાન ઉપર "નાઇટહુડ"ના ખેતાબની નવાઝેશ કરવામાં આવી તે માટે મુંબઇ શેહેરની પચરંગી પ્રજા તરફથી તા૦ ૪ થી એપ્રીલે તેમને અભીવદન દેવા અને એક માનપત્ર આપવાનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો તે વેળા દરેક કોમના આગેવાનો તરફથી જે ઉલટમંદ ભાગ લેવામાં આવ્યો હતો તે સર તેમુલજીએ આ શેહેર તેમજ વૈદક ધંધાની ખીલવણી માટે ચલાવેલી લડતની પીછાન પ્રજા તરફથી કેવી કરવામાં આવે છે તેનો એક અર્થસુચક પુરાવો પુરો પાડે છે. ડા૦ તેમુલજીને સર નાઇટનો ખેતાબ મલ્યા પછી લગભગ ત્રણ ચાર માસ દરમ્યાન એવણને સખ્યાબંધ મીત્રો તથા વખાણનારાઓ અને ભાઇબંધ ધંધાદારીઓ તરફથી તેમજ છેક વેલાત વેરથી મુબઇના આગલા ગવરનરો તથા યુરોપ્યન મોટા ડાકટરો વગેરે તરફથીબી મોબારકબાદી આપનારા સખ્યાબંધ કાગળો, તારો મોકલવામાં આવ્યા હતા. સર તેમુલજીના માનમાં મુબઇમા થયલા જાહેર મોટા મેલાવડાઓનો લંબાણ હેવાલ હેઠળ આપવામાં આવ્યો છે.

સર તેમુલજી નરીમાનને કોરપોરેશનની મુબારકબાદી.

મુંબઇની મ્યુનીસીપલ કોરપોરેશનની સભા તા૦ ૧૨ મી જાનેવારી ૧૯૧૪ ને દીવસે બપોરના ત્રણ વાગે મ્યુનીસીપલ હોલ મધે મી૦ ટોડના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. સભાનું કામકાજ પુર

થવા પછી પ્રમુખે જણાવ્યું કે આજની કોરપોરેશન હું મુલતવી રાખું તે અગાઉ આપણી કોરપોરેશનના મેમ્બર ડા૦ સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનને નામદાર સરકારે નાઇટહુડની બક્ષેશ કરી જે ઉંચાં માનની નવાજેશ કરી છે, તે માટે હું તેવણને આ કોરપોરેશન તરફથી મુબારકબાદી આપુંછું.

સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનને મુંબઈના શેહેરીઓએ આપેલાં જાહેર માન માટે મલેલી સભા.

ડા૦ સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનને સરકારે આપેલા નાઇટહુડના ઉચા ખેતાબ માટે ખુશાલીની લાગણી પ્રદરશીત કરવા તથા તેઓને જાહેરમાં માન આપવાના સંબંધમાં પગલા ભરવા સંબધમાં વીચાર ચલાવવાને મુંબઇની જુદી જુદી કોમોના આગેવાનોની એક શરૂઆતની સભા તા૦ ૧૬ મી ફેબરવારીએ નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટના પ્રમુખપણા હેઠલ સાંજે સાડા પાંચ વાગતે એસ્પલેનેડ રોડ ઉપર આવેલી સર કરીમભાઈ ઇબરાહીમની ઓફીસમાં મળી હતી. એ વેળા ઘણા જાણીતા શેહેરીઓ સારી સંખ્યામા હાજર થયા હતા

પ્રમુખે ભાષણ કરતાં જણાવ્યું કે આપણા જાણીતા તબીબ અને શહેરી સર તેમુલજી નરીમાનને નામદાર શહેનશાહની સરકારે નાઇટહુડના જે ઉચા માનથી નવાજ્યા છે, તેઓ પ્રતયેનાં આપણાં માન અને ચાહની લાગણી પ્રદરશીત કરવાને લાયક પગલાં ભરવાને તેઓનાં અસંખય મીત્રો અને વખાણનારાઓએ ખાહેશ દેખાડેલી હોવાથી તે વીષે વીચાર ચલાવવા આપણે ભેગા મલયા છીએ. સર તેમુલજી મુંબઇના એક જાણીતા શહેરી છે અને તેઓએ આપણા શહેરની ઉપયોગી સેવા બજાવી છે. તેઓની આ સેવાઓના સબંધમાં આપણે જે કાંઇ પગલાં લઇએ તે સંગીન પ્રકારના હોવાં જોઇએ.

સર સાસુન જે૦ ડેવીડે એ પછી દરખાસ્ત કરી કે સર તેમુલજી ઉપર નામદાર સરકારે નાઇટહુડના ઉચા ખેતાબની નવાજેસ કરી છે તે માટે તેઓના માનમા એક ઇવનીંગ એનટરટેનમેંટ તથા માનપત્ર આપવાનો મેળાવડો નામદાર જજ સર દીનશાહ દાવરના પેડર રોડ ઉપરના ગુલશન બગલામા કરવો. ઉપલી દરખાસ્તને સર કાવસજી જેહાંગીરે ટેકો આપતાં તે એકમતે પસાર થઇ હતી.

મી૦ કાવસજી જેહાંગીરે દરખાસ્ત કરી કે આ કામ માટે નાણાં ઉઘરાવવા નીચલાં ગ્રહસ્થોની એક મેનેજીંગ કમીટી નેમવી:—સર જમશેદજી જીજીભાઇ, સર સાસુન જે૦ ડેવીડ, સર ફાઝલભાઇ કરીમભાઇ, ડા૦ સ્ટેનલી રીડ, મી૦ નરોતમ મોરારજી ગોકળદાસ, મી૦ આર૦ ડી૦ વાડયા, મી૦ કાવસજી જેહાગીર રેડીમની, મી૦ રહેમતુલા કરીમભાઇ અને મી૦ જેહાગીર ડોશાભાઈ ફરામજી. સેક્રેતરીઓ—મી૦ નરોતમ મોરારજી, મી૦ આર૦ ડી૦ વાડયા, મી૦ કાવસજી જેહાગીર રેડીમની અને મી૦ રહમતુલા કરીમભાઇ. ખજાનચી-મી૦ રહેમતુલા કરીમભાઇ. ઉપલી દરખાસ્ત એકમતે પસાર થઇ હતી.

સર સાસુન જે૦ ડેવીડની દરખાસ્ત ઉપરથી ફંદમાં વધુમાં વધુ રૂ. ૫૦ અને ઓછામાં ઓછા રૂ. ૧૦ ભરવાનો ઠરાવ થયો હતો. જેથી સઘળી કોમના મલી લગભગ રૂપ્યા ચાર હજાર ભરાયા હતા. છેવટે પ્રમુખનો ઉપકાર માની સભા બરખાસ્ત થઈ હતી.

આ ફંડમાં ભરાયલાં નાણામાંથી સર તેમુલજીને લગભગ રૂપ્યા પાંનસો સુધીનું કાસકેટ આપી એનટરટેનમેન્ટનો ખરચ જતા બાકી વધેલા રૂપ્યા ૪૦૦ લેડી વેલીંગડન સ્કીમવાલા સુવાવડી બાઇઓને મદદ કરવાના ફંડમાં આપ્યા હતા.

સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનનાં માનમાં મુંબઇના શેહેરીઓ તરફથી થયલો એનટરટેનમેન્ટનો દબદબાભર્યો મેળાવડો અને એવણુને એનાયત કરેલું માનપત્ર.

ડા૦ સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનના માનમાં તા૦ ૪ થી એપ્રીલે મુંબઇના જાણીતા શેહેરીઓની આગેવાની હેઠળ નામદાર જડજ સર દીનશાહ દાવરના પેદર રોડના ગુલશન બંગલામાં પબ્લીક એનટરટેનમેંટનો મેલાવડો કરી એવણુને માનપત્ર આપ્યું હતું. આ મેળાવડાને ફતેહમંદ ઉતારવા જરે કે જહેમતની કોઇ રીતે કચાશ રાખી હતી નહી અને બંગલાને ઘણી અચ્છી રીતે આરાસ્તે કરવામા આવ્યો હતો.

મેળાવડાનો વખત રાત્રે સાડા નવ વાગતાનો ઠરાવવામાં આવ્યો હતો અને પરોણાંઓને કમીટીના પ્રમુખ સર જમશેદજી જીજીભાઇ તથા આવકાર દેનારી કમીટીના બીજા સભાસદો આવકાર આપતા હતા આ દબદબાભર્યા મેળાવડામાં એખલા પારસી કોમનાજ આગેવાનો હતા નહીં, પણ હીંદુ, મોહમેદન, ખ્રીસ્તી, યાહુદી વીગેરે પચરંગી કોમોના પ્રતીનીધીઓની એક મોટી સંખ્યા હાજર રહેલી જોવામાં આવતી હતી અને તે આ સઘળી કોમોમાં સર તેમુલજીની લોકપ્રીયતાની અચ્છી ગવાહી પુરી પાડતી હતી.

સર તેમુલજી તથા લેડી નરીમાન બરાબર પોણાદશ વાગતે આવી પુગ્યાં હતાં, જેઓને સર જમશેદજી જીજીભાઇ, તથા કમીટીના બીજા સભાસદોએ આવકાર આપ્યો હતો અને તેઓ કેટલોક વખત સુધી હાજર રહેલાં પરોણાઓ સાથે ખુશ ગોફતેગોમાં રોકાયાં હતાં.

સર જમશેદજી જીજીભાઇએ વાંચેલું માનપત્ર.

મેળાવડાનું કામ શરૂ કરતાં આવકાર દેનારી કમીટીના પ્રમુખ સર જમશેદજી જીજીભાઇએ નીચલું માનપત્ર અંગ્રેજીમાં વાંચી સંભળાવ્યું હતું:—

To

Dr. Sir Temuljee Bhicajee Nariman, Kt.

Sir,

SPEAKING on behalf of your innumerable friends in Bombay, and also for that large class who, though not enjoying personal acquaintance with you, know of your distinguished public services, it is our privilege this evening to offer you our congratulations on having been selected by His Majesty the King-Emperor for the distinguished honour of Knighthood The chorus of approval which greeted this announcement so clearly established the high esteem in which you are held by your fellow-citizens of all classes and communities as a physician, a citizen, and a man, that it is almost supererogatory for us to add to it, yet we cannot allow this opportunity to pass without placing this appreciation on more formal record

FROM your college days, your career as a physician has shed lustre on the Indian medical profession. The promise held out when, on graduating at the Grant Medical College, forty years ago, you were awarded the Sir Jamsetji Jijibhai prize for the greatest proficiency in Medicine and Surgery has been richly fulfilled in your busy life Hundreds of grateful patients testify to your professional skill, and the readiness of Government, of your colleagues and of the Bombay University to utilise it in promoting the higher study of medicine and surgery evidence the opinion entertained of your capacity by the leaders of the profession The influence of this work is seen in the steadily increasing standard of professional attainment achieved by the Indian practitioner; but you have a nobler monument, and one more visibly enduring, in the Parsi Lying-in-Hospital. After a long and weary struggle against indifference and actual hostility, the advantages which the Parsis secured through your instrumentality are being slowly imitated by other communities, but the early initiative which you gave to the cause of scientific midwifery has been of incalculable advantage to your own people, and incidentally to the city in whose fortunes they have so large a part.

THESE great activities would have absorbed the energies of a less determined personality But amid this multiplicity of professional engagements you have had made the time to serve with distinction on the Bombay Municipal Corporation and on the Bombay Legislative Council This is not the occasion to catalogue the charitable organisations which you have assisted, for there is no medical, or semi-medical work which has not benefited from your advice or your active service, to single out one, we may mention your Treasurership of the Bombay Branch of the Countess of Dufferin's Fund which you have had the honor of holding ever since its inception in Bombay

THESE activities have given you the eminence as a citizen which His Majesty has endorsed by a signal mark of his approval, they do not explain the affection you have won from the large and varied circle of personal friends on whose behalf we speak to-night That affection is inspired by a remarkable combination of earnestness and desire for personal service. In all your busy life there has been only one goal—the desire to serve your fellow-men. Great professional success in your case has been accompanied by no tinge of jealousy but has been attained with the respect and esteem of your Professors and the cordial regard of your fellow practitioners. The honours which have fallen so liberally to you inspire no envy, but only joy at this recognition of one who is an ornament to his

profession, a loyal subject of His Majesty, a good citizen of no mean city, a staunch friend. It is because we hold these sentiments very strongly that we have invited you to be present this evening, that we may place on record our admiration and affection for you and for your work as an eminent citizen of Bombay. In conclusion we sincerely wish you and Lady Nariman a long and happy life to enjoy the honour conferred upon you, and we trust you will accept this address as a small souvenir of our esteem and regard.

JAMSETJEE JEEJEEBHAI,
Chairman,

NAROTUM MORARJI GOCULDAS,
COWASJI JEHANGIR,
RUSTOM D. N. WADIA,
RAHIMTOOLA CURRIMBHOY EBRAHIM,
Secretaries,

Sir Temuljee Nariman Entertainment Committee.

Bombay, 4th April 1914.

મુંબઇમાંના તમારા સંખયાબંધ મીત્રો તરફથી તેમજ જે મોટો વર્ગ જોકે તમો સાથે અંગત ઓળખ ધરાવતો નથી તે છતાં તમારી નામાંકીત જાહેર સેવાઓથી વાકેફ છે તેની તરફથી બોલતાં નામદાર શેહેનશાહે તમો ઉપર નાઇટહુડનાં કીમતી માનની નવાજેશ કીધી છે તે માટે આજ રાત્રે તમને મુબારકબાદી આપતાં અમને મોટી ખુશાલી ઉપજે છે. આ ખબર તરફ બધેબધથી જે પસંદગી દરસાવામાં આવી હતી તે ઉપરથી એક તબીબ, એક શહેરી અને એક ગ્રહસ્થ તરીકે બધા વરગો અને કોમોમાં તમો તરફનાં ઉંચા માનની સાબેતી એટલી તો ખુલ્લી રીતે પુરવાર થઇ છે કે તેમાં અમો તરફનો ઉમેરો કરવાનું વગર જરૂરનું થઈ પડશે, પણ તે છતાં આ કદરની નોંધ લેવાની આ તક અમો જવા દઇ શકતા નથી.

તમારા કોલેજના દીવસોથી તબીબ તરીકેની તમારી કારકીરદીએ હીદી તબીબી ધંધા ઉપર ઝળકાટ પાંથરયો છે. ચાલીશ વરસ ઉપર ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમાંથી પસાર થતાં તમને મેડસીન અને સરજરીમાં સરવેથી ઉચું જ્ઞાન ધરાવા માટે સર જમશેદજી જીજીભાઈ પ્રાઇઝ મળયું હતું તે વખતે તમારા ઉંચાં ભવીષની વકી રહેતી હતી તે તમારી ઉપયોગી કારકીરદીમાં પાર પાડી છે. સેંકડો આભારી દરદીઓ તમારી ધંધાદારી કુશળતાની પીછાન કરેછે, અને સરકાર, તમારા ગોઠયાઓ અને મુંબઇની યુનીવરસીટી મેડીસન અને સરજરીના વધુ ઉંચા અભયાસની ખીલવણી માટે તમારી મદદ મેળવવાની જે તઇયારી બતાવે છે તે તબીબી મંડળના આગેવાનો તમારી કુશળતા માટે કેવો અભીપ્રાય ધરાવે છે તે બતાવી આપે છે. તમારાં આ કામની અસર હીંદી તબીબનું તબીબી જ્ઞાન જે વધુ ઉંચા સ્ટેનડરડે મકકમપણે પહોંચતું જાયછે તે ઉપરથી માલમ પડી આવે છે, પણ તે ઉપરાંત તમો પારસી સુવાવડખાનામાં એક વધુ ઉમદા અને લોકોની નજરમાં વધુ ખુલ્લી રીતે જળવાઇ રહે તેવી યાદગારી ધરાવો છો. બેપરવાહી અને શત્રુવત સામે લાંબી અને થાકવી નાખનારી લડત ચલાવયા પછી તમારાં કામને પરીણામે પારસીઓ જે લાભો મેળવવા પામયા છે

તેની નકલ બીજી કોમો ધીમે ધીમે કરે છે, પણ સાનયટીરીક સુવાવડનાં કામની તમે જે પેહેલી શરૂઆત કીધી હતી તે તમારી પોતાની કોમના આસામીઓને અને આડકત્રી રીતે શેહેરને કે જેનાં કામકાજમાં તમો આવો મોટો ભાગ લેવોછો તેને ભારે લાભકારક થઈ પડયું છે. (તાળીઓ)

સખાવતના ખાતાંઓની બવેજાલી સેવા.

તમારા કરતાં ઓછા ખંતીલા આસામી માટે આ મોટાં કામો બસ થઈ પડયાં હતે પણ તમારા તબીબી ધંધાની આ સંખ્યાબંધ રોકાણો ઉપરાંત તમે મુબઇની મયુનીસીપલ કોરપરેશન, અને મુંબઇની ધારાસભામાં ઝળકતી નોકરી બજાવવા માટે વખત ફાજલ પાડયો છે. જે સખાવતી ખાતાંઓને તમે મદદ કીધી છે તેની ટીપ આપવાનો આ વખત નથી. કારણકે એવું કોઇ પણ તબીબી કે અર્ધ તબીબી કામ નહી હશે કે જેને તમારી સેવાથી લાભ થયો નહી હશે. તેમાંનું એકજ કામ બતાવી આપવા માટે કાઉનટેસ ઓફ ડફરીન ફંડની મુબઇની શાખાના ખજાનચીના તમારા ઓધાનો દાખલો અમો આગળ કરીશું, કે જે ઓધો ધરાવવાનું તમને મુબઇમાં તે સથાપવામાં આવ્યું તયારથીજ માન છે. (તાળીઓ)

આ તમારાં કામોથી તમો નામાંકીત શેહરીઓની સંફમાં આવ્યા છો અને એ અભી-પ્રાય નામદાર શેહેનશાહે પોતાની પસંદગીનો ખાસ છાપ મારી સ્વીકારયો છે. પણ તમારા અંગત મીત્રોના જે મોટા અને તરેહવાર પ્રતીનીધીઓના બનેલા વીભાગ તરફથી આજ રાતે અમે બોલયે છીએ તેઓ તમો તરફ જે ચાહ ધરાવે છે તેનો આ તમારાં કામોથી ખુલાસો મળતો નથી. એ ચાહ અંગત સેવા બજાવવાની તમે જે ખત અને ખાહેશનું ધ્યાન ખેચનારૂં જોડાણ ધરાવો છો તેથી ઉસકેરાયલો છે. તમારી બધી ઉદયોગી કારકીર્દીમાં તમો એકજ નેમથી—તમારાં ભાઇબંધ આસામીઓની સેવા બજાવવાની નેમથી—કામ કરતા રહયા છો. તમારા દાખલામાં તબીબ તરીકેની મોટી ફતેહની સાથે અદેખાઇનો કાંઇપણ અંશ સમાયલો નથી; પણ એ ફતેહ તમે તમારા પ્રોફેસરોના માન અને વખાણ સાથે તથા તમારા ભાઇબંધ તબીબોનાં દીલોજાન ચાહ સાથે મેલવી છે. તમો ઉપર માનોની જે ઉદાર રીતે નવાજેશ થઈ છે તે ઇર્ષા ઉતપન કરતી નથી પણ જે આસામી પોતાના ધધાને સણગાર સમાન થઇ પડયા છે, નામદાર શેહેનશાહની વફાદાર રઇયત છે, એક શહેર, જે કોઇપણ રીતે નજીવા પ્રકારનું નથી તેના સારા શેહેરી છે અને એક ચુસ્ત મીત્ર છે તેની સેવાની કરવામાં આવેલી આ પીછાણથી ખુશાલી ઉપજી છે. અમો આ વીચારો ઘણા મજબુત રીતે ધરાવીએ છીએ તેથી આજ રાત્રે અત્રે આવવાનું તમને અમે આમંત્રણ કીધું છે, કે જેથી મુંબઇના નામાંકીત શેહેરી તરીકેનાં તમારાં કામ માટે અમો તમો માટે જે વખાણ અને ચાહ ધરાવીએ છીએ તેની નોધ અમો રેકર્ડ ઉપર લાવી શકયે. છેવટે તમો ઉપર જે માનની નવાજેશ ફરમાવવામાં આવી છે તે ભોગવવા માટે તમો અને લેડી નરીમાન લાંબી અને સુખી જીંદગી ગુજારો એવું અમો ખરાં દીલથી ઇચ્છીએ છીએ અને ઉમેદ રાખયે છીએ કે તમો તરફના અમારા વખાણ અને ચાહની એક નાની યાદ તરીકે તમો આ માનપત્ર સ્વીકારશો. (ખુશાલીના અવાજો).

અત્રે સર તેમુલજીને ઉપલું માનપત્ર એક સુંદર કાસકેટમાં મેલી પ્રમુખ સર જમશેદજી જીજીભાઇએ હાજર રહેલાઓની તાળીઓ અને હુરરેના પોકારો વચ્ચે એનાયત કર્યું હતું.

સર તેમુલજી નરીમાનનો જવાબ.

સર તેમુલજી નરીમાંને ઉપલા માનપત્રનો જવાબ વાળતાં નીચે પ્રમાણે જણાવ્યું હતું:—

Sir Jamsetji, Ladies and Gentlemen,—Words fail me to adequately express how deeply I feel the honour you Sir Jamsetjee and all those leading citizens of our city belonging to the different nationalities both Indian and European who have joined this movement, have done me by presenting me this address, and I thank you all most cordially for your kind appreciation of what little service I was able to do to my own community and to the city generally. The address reminds me of the several incidents in my life during the last forty-one years that is from the commencement of my professional career. I consider myself fortunate in receiving kind attention and encouragement at all the eventful periods of my life from the titular heads of the Sir Jamsetji family Coming from Navsari the birth place of 1st Sir Jamsetji Jeejeebhoy 52 years ago I graduated in Medicine in 1872, carrying the first prize best in medicine and surgery and bearing the honoured name of the founder of your family Sir Jamsetji Jeejeebhoy. I then started practice as you just said under the most favourable circumstances, and in the course of ten years I was fortunate in building up a large and respectable practice. Having had ample opportunities of observing the disastrous consequences of a time honoured, but most obnoxious custom then prevailing in the Parsee community of relegating every parturient woman to the ground floor of houses, dark and unventilated and amidst the most insanitary surroundings, and utterly regardless of her position or circumstances in life, whether rich or poor, young or old, healthy or sickly, and that too at the most critical period of her life, when she and her offspring most needed fresh air, good light and dry soil, in fact the very things enjoyed by the tenets of the Zoroastrian faith, I was shocked and struck by the calamitous consequences of this old standing custom and determined to carry on a crusade against it. With that object in view, I first delivered a public lecture at the Framji Cawasji Institute, thirty years ago "on the increased prevalence of Puerperal or child-birth fever in the Parsee community, its cause and prevention." That year 1884 was the year of my initiation as if it were in public life, and your uncle the third Sir Jamsetji Jeejeebhoy presided at that lecture. What bigoted opposition I met with not only from the illiterate and the orthodox members of my community, but from my own professional brethren, and what anxious days and sleepless nights I passed, having had no exeperience of the adverse and hostile criticisms of public life, I leave to my historian to describe if the history of this movement is ever written but which I earnestly hope will be written some day.

Your respected father the fourth Sir Jamsetji Jeejeebhoy honoured me by unveiling my marble statue in the Parsi Lying-in Hospital, about fifteen

years ago, and you, Sir, the fifth Sir Jamsetji Jeejeebhoy on the eve of my professional career, have stamped the seal of approval of my life work, by reading and presenting me this address on the occasion of the bestowal of the high honour of Knighthood on me by His Majesty the King Emperor. This day I consider the happiest day in my life and the memories of it and the beautiful casket enclosing the address shall be treasured by me and my descendants with gratitude and pleasure. These last three months have been full of deep appreciation, the most friendly feelings, and the kindest regards from all classes of His Majesty's subjects, European and Indian, but to-day's event I consider as the crowning glory of my life work. I have often complained of the disabilities under which the medical profession has suffered in India, but there is one redeeming feature of our noble profession and it is this, that when we are in the full tide of our professional career among the numerous grateful patients that we come across, we are fortunate in finding some good friends, true friends and very often life long friends and no better example can be found than that of my friend Sir Dinshaw Davar, a patient and friend for more than forty years, who so kindly offered and placed his palatial residence at the disposal of the committee for to-day's function and for which I tender him my grateful thanks. Now, Ladies and gentlemen, it is really very gratifying to me to find my humble efforts to alleviate the sufferings of the mothers of my community, and relieving them from the manifold evil to which they quietly submitted themselves for generations past as well as the little public services I may have rendered both to the public of this city and to the medical profession, so highly appreciated not only by my own community but by the sister communities as well and by the body of medical profession both Indian and European. Lord Harris in his speech when he opened the Parsee Lying-in Hospital twenty years ago wished and anticipated that its success would encourage imitations in other communities and that wish is now realised as similar institutions are now spreading over the principal cities and towns of our Presidency in addition to those found in our own city and which is a source of the greatest satisfaction and pleasure to me. I repeat what I then said that the greatest reward that I received for my humble efforts is the cordial blessings and good wishes of thousands of women and children who took advantage of the institution I founded, during the last twenty eight years. With gratitude I acknowledge the help of those leaders of my community who first came forward to support the cause I then advocated, and that of Lady Nariman whose undemonstrative, but laborious work tended considerably to the success of my propaganda. There were occasions, ladies and gentlemen, when I could not see eye to eye with some of my best friends on public and medical questions but I have all

along followed the dictates of my conscience and have not once wavered from the line of action which I thought was conducive to the best interest of my community and my country I conclude by offering my services for the rest of my life to the city in which I have passed more than fifty years of the best part of my life and by tendering on behalf of Lady Nariman and myself our warmest and most grateful thanks to all those kind friends who initiated and all those who joined this movement.

સર જમશેદજી, બાનુઓ અને ગ્રહસ્થો, જે માન તમે સર જમશેદજીએ અને બંને હીંદી તથા યુરોપીયનોની જુદી જુદી કોમોએ ને આગેવાન શેહેરીઓએ આ હીલચાલમાં જોડાઇ માનપત્ર આપી મને જે માન આપયું છે તે માટે મને કેવી ઉંડી લાગણી થાય છે તે દરશાવ-નારા મારી પાસે શબ્દો નથી અને મારી પોતાની કોમ અને સામાનય રીતે શેહેરની જે થોડી સેવા મેં બજાવી છે તે માટેની તમે બુજેલી માયાળુ કદર માટે હું તમો બધાનો દીલોજાન ઉપકાર માનું છું. આ માનપત્ર છેલાં એકતાલીશ વરસમાં એટલે કે મારા તબીબી ધંધાની શરૂઆતથી મારી જીંદગીમાં બનેલા કેટલાક બનાવોની યાદ આપે છે. મારી જીંદગીના અગતના તબકકાઓમાં સર જમશેદજી કુટુંબના સરનો ખેતાબ ધરાવનારા વડાઓએ મારી તરફ જે માયાળુ ધયાન અને ઉતેજન આપયા છે તે માટે હું પોતાને ભાગયશાળી ગણું છું. પેહેલા સર જમશેદજી જીજીભાઇની જનમભુમી નવસારીથી પર વરસ ઉપર આવીને મેં સને ૧૮૭૨ માં મેડસીનની પરીક્ષા પસાર કીધી અને મેડસીન અને સરજરી માટે ઉતમ ગણાતું પેહેલું ઇનામ, જે તમારાં કુટુંબનો પ યો નાખનાર સર જમશેદજી જીજીભાઇનું ના મ ધરાવે છે તે હું જીતી ગયો હતો. તે પછી મેં ધંધો શરૂ કીધો અને માન ભરેલો ધંધો ઉભો કરવામાં હું નસીબવંત નીવડયો હતો.

દરેક સુવાવડી સ્ત્રી, પછી તે પઇસાદાર કે ગરીબ હોય, જવાન કે બુઢી હોય, તનદરોસ્ત કે બીમાર હોય, તે બધાને અને તેણીની જીંદગીના સરવેથી કટોકટ વખતે તેણીને તથા તેણીના બાળકને તાજી હવા, સારી રોશની અને સુકી જમીનની અને ખરૂં જોતાં જરથોસ્તી ધર્મમાં જે ખુદ ચીજો ફરમાવવામાં આવેલી છે તેની ઘણી જરૂર હોય છે, મકાનને ભોંયતળીયે હવાની આવજા વગરની જગ્યાએ તથા અસુખાકારી સંજોગો વચે રાખવાની તે વેળા પારસી કોમમાં સરવેથી નુકસાન-કારક રેવાજ ચાલતો હતો તેનાં આફતકારક પરીણામો તપાસવાની મને બહોળી તકો મળી. આ રેવાજનાં ભયંકર પરીણામોથી મારી લાગણી ઘણી દુખાઇ હતી અને તે સામે લડાઇ ચલાવવાનો મેં ઠરાવ કીધો હતો. તે નેમ ધયાનમાં રાખીને ત્રીસ વરસ ઉપર મેં ફરામજી કાવસજી ઇનસ્ટી-ટયુટમાં "પારસી કોમમાં સુવાવડનો એટલે બચાંને જનમ આપતી વખતનો તાવ, તેના સબબો અને તેના અટકાવો" ઉપર મેં પહેલું જાહેર ભાષણ આપયું હતું. એ સને ૧૮૮૪નું વરસ જાણે જાહેર જીંદગીમાં દાખલ થવાનું મારૂં પેહેલું વરસ હતું અને તમારા કાકા ત્રીજા સર જમશેદજી જીજીભાઇ તે ભાષણમાં પ્રમુખસ્થાને બીરાજ્યા હતા. કોમના અભણ અને જુના વીચાર-નાજ આસામીઓ તરફથી નહી પણ ધંધાદારી ભાઇઓ તરફથી તે સામે કેવી જનુની લડત ચલાવવામાં આવી હતી અને જાહેર જીંદગીમાં કરવામાં આવતા વીરૂધતા અને સટરૂવટ ભરેલા ટીકાઓનો મને કાંઇ અનુભવ નહી હોવાથી મેં કેવા ચીંતાતુર દીવસો અને ઉજાગરાની રાતો પસાર કાધેલી હોવી જોઇએ તેનું વરણન આપવાનું, જો આ હીલચાલની તવારીખ કદીપણ લખાય અને હું ખરાં દીલથી ઇચ્છું છું કે તે કોઇ દીવસે લખવામાં આવશે તો, મારા તવારીખનવેશ ઉપર હું તે કામ છોડું છું.

હજારો બાનુઓ તથા બાળકોના મેળવેલા દીલોજાન આશીષ.

તમારા માનવંત પીતા ચોથા સર જમશેદજી જીજીભાઇએ આશરે પંદર વરસ ઉપર પારસી સુવાવડખાનામાં મારૂં સંગેમરમરનું પુતળું ખુલ્લું મેલવાનું મને માન આપયુ હતું અને તમો સાહેબ પાંચમા સર જમશેદજી જીજીભાઇએ મારી તબીબી કારકીર્દીના છેવટના ભાગમાં નામદાર શેહેનશાહ તરફથી બખશવામાં આવેલાં નાઇટહુડના ઉચા માનના અવસરે આ માનપત્ર વાચી તથા મને એનાયત કરી મારી જીંદગીના કામ તરફ પસંદગીનો છાપ માર્યો છે. આ દીવસ મારી જીંદગીમાં હું સર્વેથી સુખી ધણું છું અને તેની યાદગારી તરીકે આ માનપત્ર જે સુદર દાબડામાં મુકવામાં આવયું છે તે આભાર અને ખુશાળીની લાગણી સાથે હું તથા મારા વારસો જાળવી રાખીશું. છેલા ત્રણ મહીના નામદાર શેહનશાહની યુરોપીઅન તેમજ હીંદી રઇયતના બધા વરગો તરફથી ભારે કદર, સરવેની મીત્રાચારી ભરેલી લાગણી અને માયાળુ કાળજી ભરેલા પસાર થયા છે, પણ આજના બનાવને હું મારી જીંદગીનાં કામના સરવેથી કીરતીવંત તબકકા તરીકે ગણું છું.

અમારા ઉમદા ધંધામાં સંખયાબંધ આભારી દરદીઓના સમાગમમાં અમે આવયે છીએ તેઓમાં અમારી ધંધાદારી કારકીરદીના અમો પુર બહારમાં હોઇએ છીએ તયારે અમો કેટલાક બલા મીત્રો, ખરા મીત્રો અને વારે ઘડી આખી જીંદગી સુધીના મીત્રો મેળવવાને અમે નસીમ-વંત નીવડયે છીયે. તેને લગતો મારા મીત્ર સર દીનશાહ દાવર કરતાં કોઈ વધુ સારો દાખલો હું રજુ કરી શકુ નહી, કે જેવણુ ચાલીસ વરસથી વધુ થયાં મારી તબીબી મદદ મેળવનાર અને મીત્ર છે અને જેવણે કમીતીને પોતાનું આ મેહેલ જેવું મકાન આપયું છે તે માટે હું આભારી દીલે તેવણનો ઉપકાર માનું છું.

મારી કોમની માતાઓનું સંકટ ઓછું કરવાની અને જમાનાઓ થયાં જે સંખ્યાબંધ દુખો તેઓ મુગે મોઢે ખમતી આવી છે તેમાં ઉગાલો કરવાની મારી નાકેશ કોશેશો તેમજ જે થોડીક જાહેર સેવાઓ, આ શેહેરની જાહેર પ્રજા અને તબીબી મંડળને કીધી હોય તેની આવી ઉચી કદર મારી પોતાની કોમના આસામીઓ તરફથીજ નહી પણ ભાઇબંધ કોમો તરફથી તેમજ બંને હીંદી અને યુરોપીયન તબીબી મંડળ તરફથી બુજવામાં આવે છે તે જોઇ મને ખચીત મોટો સંતોપ ઉપજયો છે. પારસી સુવાવડખાનું વીશ વરસ ઉપર ખુલ્લુ મેલતી વેળા લોર્ડ હેરીસે ઉમેદ બતાવી હતી કે એ ખાતાંની ફતેહથી તેની નકલ કરવાનું બીજી કોમોને ઉતેજન મળશે. તે નામદારની આ ખાહેશ પાર પડી છે, કારણ કે આપણાં શેહેરમાં તેમજ ઇલાકાનાં મુખ્ય નાનાં અને મોટાં શેહરોમાં એવાં ખાતાંઓ ફેલાતાં જાય છે જે જોઇ મને મોટો સંતોષ અને ખુશાલી ઉપજી છે. મારી નમ્ર કોશેશો માટે મેં જે સર્વેથી મોટો બદલો મેળવ્યો છે તે એ કે છેલ્લાં ૨૮ વરસની ઉપર જે ખાતાંની સ્થાપના કરી હતી તે ખાતાંમાંથી બાહાર પડેલાં હજારો બાનુઓ તથા બાળકોનાં દીલોજાન આશીશ અને શુભ ઇચ્છાઓ હું ભોગવું છું. મેં માંથે ઉપાડી લીધેલાં કામમાં મદદ કરવા કોમના જે આગેવાનો પહેલવહેલાં બહાર પડયા હતા તથા લેડી નરીમાન કે જેઓએ બાહારની કશી પણ ધાંધલ યા ધરપચ વગર મારાં અતી જેહમત ભર્યાં કામને પાર ઉતારવામાં મને જે મદદ કરી હતી તે કીંમતી મદદની યાદ આજે પણ હું બારે અહેસાનની લાગણી સાથે કરૂં છું. જાહેર તેમજ તબીબી મોટા સવાલોમાં હું કેટલાક જાની મીત્રો સાથે એકમત થઈ શકયો નથી પણ હું ખાત્રી આપું છું કે આવા સવાલોમાં હું હમેશ મારાં અંતકરણપુવક વરતી કામ લેતો,

આવ્યો છું અને મને લાગ્યું છે કે અમુક રાજનીતીએ કામ લેવાથીજ મારી કોમ તથા મારા દેશનું હીત વધતામાં વધતું જાળવી શકાશે તેમાં હું તેવી રીતે કામ લેવાથી સહેજ પણ પછાત પડયો નથી. આ શેહર કે જેમાં મેં મારી જીંદગીનો મોટો ભાગ એટલે કે લગભગ પચાસ વરસ ઉપર ગાલ્યાં છે—તે શહેરને મારી બાકીની જીંદગી દરમ્યાન પણ સેવા અરપણ કરીશ એમ હું તમોને ખાત્રી આપું છું અને જેઓએ મેળાવડાને પાર પાડવામાં ભાગ લીધો છે તેઓનો હું મારા તરફથી તેમજ લેડી નરીમાન તરફથી ખરાં અંતકરણથી ઉપકાર માનું છું (ચાલુ ખુશાલીના પોકારો.)

એ પછી સર તેમુલજી તથા લેડી નરીમાનને એક મગમગતો હાર અને ગજરો સર જમશેદજીએ ખુશાલીના પોકારો વચ્ચે એનાયત કરયો હતો અને સર તેમુલજી માટે ખુશાલીના ત્રણ પોકારો થયા હતા જે હાજર રહેલાઓએ ઘણી ઉતસાહથી ઉપાડી લીધાં હતાં. મેળાવડામાં ભાગ લેનારાં પરોણાંઓએ સર તેમુલજી ઉપર મુબારકબાદીનો વરસાદ વરસાવ્યો હતો જેનો તેઓ વળતો ઉપકાર માની જવાબ વાળતા હતા. એ પછી પરોણાંઓ ઉચા રીફરેશમેંટને ઇનસાફ આપી મોડી રાત્રે વીખેરાયાં હતાં.

સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનનાં માનમાં પુરાણી એલફીનસ્ટન કલબે કરેલો ખાણાનો મેલાવડો.

ડા૦ સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનનાં માનમા એક ખાણાંનો મેળાવડો અત્રેની પુરાણી એલફીન્સટન કલબે ગોવાલ્યા તળાવ ઉપરના પોતાના કુશાદે બંગલામાં તા૦ ૧૪ મી ફેબરવારીએ રાત્રે કર્યો હતો. એ વેળા પ્રમુખસ્થાને એ કલબના એક જુના સભાસદ શેઠ મેહરવાનજી મનચેરજી કામા બીરાજ્યા હતા. ખાણાં ઉપર કલબના સભાસદો ઉપરાંત મુંબઇના કેટલાક જાણીતા શહેરીઓને પણ નોતરવામાં આવ્યા હતા અને એક મોટી સંખ્યાએ સામેલગીરી આપી હતી. સર તેમુલજી કલબનાં મકાનમાં આવી પુગતાં તેઓને પ્રમુખ તથા કલબના બીજા સભાસદોએ આવકાર આપ્યા પછી કેટલોક વખત ખુશ ગોફતેગોમાં ગુજારયા બાદ સર્વે ખાણાંને ઇનસાફ આપવા બેઠા હતા.

ખાણાં ઉપર પ્રમુખે પહેલવહેલાં નામદાર શહેનશાહની સલામતી લેવાડી હતી, જે સર્વેએ ઉભા થઇ ઉત્સાહ સાથે લીધી હતી.

પ્રમુખ શેઠ મેહેરવાનજીએ સર તેમુલજીની લેવાડેલી સલામતી.

પ્રમુખે ડા૦ સર તેમુલજીની સલામતી લેવાડતાં જણાવ્યું કે હું ડા૦ સર તેમુલજી નરીમાન, કે જેવણનાં માનમાં આજે આપણે ભેગા મળ્યા છીએ તેવણની સલામતી લેવાડું છું. સર તેમુલજી એટલા તો સારી રીતે જણાયલા છે અને તમો એટલી તો સારી કદર તેમની બુજો છો કે આ સલામતી સ્વીકારવા માટે ઘણા શબ્દો બોલવાની મને જરૂર નથી. એવણને મેં પહેલવહેલા જોયા હતા ત્યારે એઓ કોટના એક ગીચ લત્તામાંથી ઝડપી પગલે ચાલતા હતા અને એવણ તબીબ તરીકે તરતનાજ બહાર પડેલા હતા—કે જે તબીબી ધંધાને એઓ શણગાર સમાન છે. તે વેળા તેઓને પાલખીમાં બેસી જતા મેં જોયા હતા કે જે પાલખી ચાર મજબુત બાંધાના હમાલો પોતાનાં

ખભાં ઉપર ઉંચકીને ચાલતા હતા. પોતાના દુઃખ ભોગવતાં દરદીઓ તરફનો તેઓનો ઉત્સાહ અને કાળજી, તેઓની જવાન વયની ખંત, તેઓની હીંમત, એ તેવણુની આગળ વધવાની ખાહેશનો જુસ્સો હતો. પણ મારા વીચાર મુજબ એ કહી શકાય કે તે પોતાને માટે કીરતી અને દોલત મેળવવાની પોતાની લાયકાત ઉપરનો વીશવાશ ખુલ્લી રીતે બતાવતું હતું.

તરતનાજ તબીબી ધંધામાં પડેલા તરીકે તેવણુને વધારે અનુભવી ડાકટરો કે જેઓ આપણા વચ્ચે કીરતી મેળવી ચુક્યા હતા તેઓ વચ્ચેથી માર્ગ લેવાનો હતો, પણ એઓનો ઉત્સાહ, ધીરજ, સાલેસાઇ, સારો ખવાસ અને એવણુને જોવાથીજ હીંમત આવે એવી હાજરી, તથા તે સાથે પોતાની લાયકાતનાં પરીણામે એઓએ બધાઓનાં દીલ જીતી લીધાં હતાં. એવણુ દુન્યામાં ઘણી ઝડપથી આગળ વધ્યા અને આપણી કોમનાં કેટલાંક સારાં જાણીતાં અને વગવાળાં કુટુંબોનાં વખાણુ અને ચાહ મેળવવા સામર્થવાન થયા.

પારસી સુવાવડખાનાની સેવા

એઓએ પોતાની જીંદગીનું સર્વથી મોટું કામ ઉપાડી લીધું કે જે એવણુનાં નામને તવારીખમાં યાદગાર બનાવશે. એ કામ તે પારસી સુવાવડખાતું છે જે લોકોમાં "ડાકટર તેમુલજીનાં સુવાવડખાના" તરીકે વધારે વીખયાતી પામેલું છે. તનદરોસ્તીને કેવા નુકશાનકારક અને અસુખાકારી સંજોગો વચ્ચે મકાનોનાં ભોંયતળીયેના અંધારા ખુણાંઓમાં પારસી સ્ત્રીઓની સુવાવડ તે વેળા કરવામાં આવતી હતી, તેઓને બીમારીઓથી કેવું ખમવું પડતું હતું અને તે જમાનાની અજ્ઞાન દાઇઓ તેઓની સારવાર કરતી હતી તેનો ઘણો થોડોજ ખ્યાલ આ જમાનાના મારા જવાન પારસી મીત્રોને આવશે. એવણુને ઉંડા જડ ઘાલી બેઠેલા વહેમો સામે લડત ચલાવવી પડી હતી અને પોતાના માર્ગમાં મુકવામાં આવેલી બધી મુશકેલીઓ વટાવવી પડી હતી. એવણે એક કાયમનું સુવાવડખાતું સ્થાપયું જે એવણુ પોતાના દીકરાની મદદ સાથે આજસુધી ફતેહમંદીથી ચલાવતા રહયા છે. વળી આપણે લેડી નરીમાનની કીમતી સેવા ભુલવી જોઇતી નથી, જેવણુ હોસ્પીટલનાં ઘરસંસારી કામકાજ ઉપર ધયાન આપે છે અને તયાં પોતાના ભરથાર તરફથી સ્થાપવામાં આવતાં સારાં કામને ટેકો આપે છે. સર તેમુલજીએ મુબઇમાં આપણી કોમની કીમતી સેવા બજાવી છે. એવણુને જોઇને આ મોટો સંતોષ ઉપજેલો હોવો જોઇએ કે એવુંજ ખાતુ અસલી વીચારવાળાઓનાં મુખય મથક નવસારીમાં સ્થાપવામાં આવયું છે અને તેનો છુટથી લાભ લેવામાં આવે છે.

બીજી સાખાઓમાં તેઓએ બજાવેલી સેવા.

મુબઇની કોરપરેશન અને યુનીવરસીટી તથા લેડી ડફરીન ફંડની સર તેમુલજીએ બજાવેલી સેવાઓ ઘણી જાણીતી છે. પોતાના ખરા વીચારો બહાર પાડવાની એવણુમાં હીમતછે અને પોતે જે ખરૂં વીચારે તે પોતાની ફરજ તરીકે માની એવણુ મજબુતાઇથી જાહેર કરે છે. સર તેમુલજી કાંઇ મોટા જનમેલા નહી હતા. એવણુને હું ઘણાં નશીબવંત ગણું છું, કે એવણુ એવા પીતા ધરાવતા હતા કે જેવણુ જોકે નવસારીના એક રહીશ હતા અને પોતાના જમાના કરતાં આગળ વધેલા વીચારો ધરાવતા હતા અને કેળવણીની કદર છુટથી બુજતા હતા. આપણા નામદાર શેહેનશાહે એઓને નાઇટ બનાવયા છે. આવા એક આસામી સર તેમુલજી છે કે જેઓને માન આપવા આજ રાત્રે આપણે ભેગા મલ્યા છીએ અને આપણે દુવા ચાહીશું કે આ માન તેઓ

તનદરોસ્તી અને સુખમાં પોતાનાં કુટુંબ વચ્ચે ભોગવે, અને જે ભલું કામ એવણ બજાવે છે તે બજાવવાનું એઓ ચાલુ રાખે. તમોને એઓની સલામતી નોશ કરવા જણાવું છું.

ઉપલી સલામતી સર્વએ ઉભા થઇ ખુશાલીના પોકારો વચ્ચે લીધી હતી.

સર તેમુલજી નરીમાનનો જવાબ.

સર તેમુલજી નરીમાને જણાવ્યું કે પ્રમુખ સાહેબે મારી સલામતી ઇચ્છતાં મારા માટે જે સારા સખુનો ઓચરયા છે તે માટે હું તેમનો, તથા તમો ગ્રહસ્થોનો ખરેખર દીલોજાનીભર્યો ઉપકાર માનું છું. આપણા પ્રમુખ મી૦ કામા, કે જેઓ મારા એક માનવંત મીત્ર થાય છે તેઓએ તમો સનમુખ મારી જીંદગીનો કાંઇક ચીતાર આપ્યો છે. આશરે ૫૦ થી વધું વરસની વાત ઉપર એલફીનસ્ટન ઇનસ્ટીટયુશનમાં હું તેમજ મી૦ કામા સાથે શીખતા હતા. તેઓ પોતાના પીતાના ઉમદા ગુણો મુજબ ચાલી એક વેપારી વર્ગ, કે જે એ શાળામાં તે વેળા ખોળવામા આવ્યો હતો તેમાં જોડાયા જ્યારે હું મારા પીતાની સલાહ મુજબ ચાલી તબીબી લાઇનમાં જોડાયો.

તબીબી ધંધો ખચીત ઉમદા છે ખરો પણ તે સઘળા ધંધાઓમાં ઘણો સ્વભોગ આપનારો તથા ઓછી કમાણી કરનારો ધંધો છે. તમો તમારી એ ધંધાદારી કારકીરદીના પુર બહારમાં હોવો ત્યારે તમોને રાત અને દીવસ સખત વહીતરૂં કરવું પડે છે. તમો તમારા દરદીઓના ભલાં માટે જે પણ કાંઇક કાળજી અને ઉતસાહ દેખાડો તેનો નતીજો તમોને એવો મલશે કે તમારી ખામીઓ સોધવા નીકળનારાઓ તમારા માટે ટીકા કરશે. આ ખોલાસો એટલા માટેજ કરું છું કે તમોને જ્યારે તમારા બેટાઓનાં ભવીષ્યની કારકીરદી માટે વીચાર કરવાનો હોય ત્યારે તમો આ ઉપર કાંઇક ગોર કરશો. નામદાર શેહેનશાહની સરકારે મારા ઉપર કરેલા જે ઉચા માનની નવાજેસ માટે હું નામદાર લોર્ડ વીલીંગડનની સરકારનો મોટો આભારી છું. નામદાર સરકારે આ માન મને આપી આડકત્રી રીતે તો આખા તબીબી ધંધાને માન આપ્યું છે. સુવાવડ ખાનાંની સ્થાપના કરી પારસી કોમની મેં જે કાંઇ સેવા બજાવી છે તે માટે મારા મીત્ર મી૦ કામાએ ઇસારો કરયો છે. મારી જીંદગીમાં જો કોઇ પણ ચીજે મને મોટી ખુશી હાંસલ કરી હોય તથા મને મોટામાં મોટો સંતોષ આપ્યો હોય તો તે મેં આ સુવાવડખાનાની સ્થાપના કરવા જે ચાલું રંજ ખેંચી હતી તે છે. મારી વધતી જતી વય છતાં તથા મારી અનેક પ્રકારની રોકાણો છતાં હું હજી એ ખાતાંની સેવા મારાથી બની શકતી રીતે બજાવ્યો જાઉં છું અને જોઇને મને ખુશી ઉપજે છે કે એ ખાતાંનો લાભ લેનારાઓ ખરાં દીલથી મને આશીષ દે છે.

આ ખાતાંએ કોમની ખરેજ ભારે સેવા બજાવી છે, તેથી સુવાવડી બાનુઓ તથા બાળકોનું મરણ પ્રમાણ ઘટયું છે. પારસીઓમા એવો નુકસાનકારક રીવાજ હતો કે તેણીની સુવાવડ વેળા એક અંધારા ઓરડામાં લઇ જઇ રાખવી, તેને પરીણામે હજારો સ્ત્રીઓને જે વેદના ખમવી પડતી હતી અને તેઓ જે અકસમાતોના ભોગ થઇ પડતી હતી તેનો આ સુવાવડખાનાનાં પરીણામમાં અંત આવ્યો છે. સ્ત્રીઓને આવા કટોકટના વખતે જ્યારે તાજી હવા અને બધી પ્રકારના સુખાકારી સંજોગોની જરૂર રહે છે ત્યારેજ તેઓને આવા ગલીચ સંજોગો વચ્ચે રાખવામાં આવતી હતી તેથી મેં જે લડત ચલાવી હતી તે આપણી કોમની જવાન અને સારી ઉમેદ આપનારી માતાઓ તરફની હતી કે જેઓની તનદરોસ્ત જીંદગી અને મજબુત શરીરનું બંધારણ આપણી ભવીશયની ઓલાદ માટે ભારે લાભકારક છે. મારા હાથ તળેનું સુવાવડખાનું હંમેશા ચીકાર ભરેલું રહે છે. શહેરના બધા ભાગોમાં સંખયાબંધ નાનાં સુવાવડખાનાઓ બધી કોમે

માટે હસ્તીમાં આવ્યાં છે તેથી જે જમાનામાં મેં ચળવળ કીધી હતી તે વાજબી હોવાની સાબેતી પુરી પાડે છે. (તાળીઓ).

લેડી નરીમાનની સેવા—લાખો રૂપ્યાનો કરેલો બચાવ.

હોસ્પીટલના સંબંધમાં લેડી નરીમાન અને મારા દીકરા ડાૅ૦ રતનશાહે જે સેવાઓ બજાવી છે તે વીષે આપણા પ્રમુખ સાહેબે જે માયાકુળ ઇશારો કરયો છે તે વીષે ઉપકાર માનવા વીના મારાથી રહેવાતું નથી. અમો બધાઓને મનશે તે એક Labour of love (પ્યારભરી મહેનત) હતી પણ મારે કબુલ કરવું જોઇયે કે અમારાં ખાતાંને જે ફતેહ અને લોકપ્રીયતા મળી છે તે મોટે ભાગે લેડી નરીમાનની ખંત અને ચાલુ મેહનતને આભારી છે. તેવણ ઓસપીટલને લગતાં દરેક કામકાજ ઉપર એક માતા જેવી સંભાળથી મંડતાં હતાં અને ઘણી સખતાઇથી કરકસર કરીને એ ખાતાંને તથા સામાનય રીતે આખી પારસી કોમને લખ્ખો રૂપિયા બચાવી આપ્યા છે. (તાળીઓ).

મારા વહાલા માનવંત પીતા ઘણા સુધરેલા વિચાર ધરાવનાર હતા અને તેઓ એક મોટા સંસાર સુધારક હતા. પંચાવનથી વધુ વરસ ઉપર તેઓ નવસારીમાં એ શેહરનાં બઇરાંઓના મેળાવડા સનમુખ સંસારી બાબતો ઉપર ભાષણો આપતા હતા. તેવણ નવસારીમાં અંગ્રેજી કેળવણી આપવાની પહેલ કરનાર હતા અને મરહુમ મી૦ ખરશેદજી નશરવાનજી કામાની મદદથી—તેવણ સર કાવશજી જેહાંગીર નવસારી જરથોસ્તી મદરેશા ખોલવાને સામર્થવાન થયા હતા. તેવણ એ શાળા માટે ફંડ ઉભું કરવા શારૂ મુંબઇમાં ઘેરઘેર ફરયા હતા, અને આખરે ફતેહમંદ નીવડયા અને આપણી આગળ એવો એક નેમુનેદાર દાખલો પડેલો છે કે જ્યાં સ્કુલમાં જવા લાયક ઉમરના લગભગ દરેક છોકરા અને છોકરી નવસારીની સ્કુલમાં હાજરી આપેછે.

આજ રાત્રે મારી માયાળુ પરોણાગત કરનાર એલફીનસ્ટન કલબના સભાસદ તરીકેજ મને પ્રથમ પારસી સુવાવડખાતું સ્થાપવાનો વિચાર સુજયો હતો. એલફીનસ્ટન કલબના ચાર નામાંકીત સભાસદો, મારા મરહુમ મીત્રો મેસર્સ સોરાબજી શાપુરજી બંગાળી, સોરાબજી ફરામજી પટેલ, નશરવાનજી જેહાંગીરજી વાહાડયા અને જમશેદજી નશરવાનજી તાતાની મદદને પરીણામે મારા સામે ઉભેલી પહેલી નાણા સંબંધી મુશકેલી વટાવવાને હું સામર્થવાન થયો અને એલફીનસ્ટન કલબનાં આજ રાતના ખાણાંને મારી આખી જીંદગી દરમ્યાન બજાવેલાં કામની કીરતીભરી ટોંચ તરીકે ગણું છું. (જોસભર તાળીઓ.) એ પછી શેઠ હોરમજી અરદેશર વાડીઆએ પરોણાઓની સલામતી લેવડાવી પ્રસંગને અનુસરતું ભાષણ કરવા બાદ મેળાવડો મોડી રાત્રે વીખેરાયો હતો.

સર તેમુલજી નરીમાનના માનમાં મુંબઇના તબીબો તરફથી ક્રીમેશન હોલમાં થયલો ખાણાનો દબદબાભરયો મેળાવડો.

ડાૅ૦ સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાનને મુબારકબાદી આપવા માટે ખાણાનો એક દબદબાભરયો મેળાવડો તા૦ ૯મી મારચે ક્રીમેશન હોલમાં રાત્રે મુબઇના સઘળા તબીબ ધંધાદારીઓ તરફથી કરવામાં આવ્યો હતો. આ ખાણામાં જેમ ઇંડીયન મેડીકલ સરવીસના સઘળા આગેવાન સભાસદોએ શામેલગીરી આપી હતી તેમજ સ્વતંત્ર તબીબ ધંધાદારીઓના પણ

પ્રતીનીધીઓએ સારી સંખ્યામાં પોતાની હાજરી આપી હતી, જે મુંબઇના તબીબ મંડળમાં સર તેમુલજી નરીમાનની લોકપ્રીયતાની ગવાહી આપે છે.

ખાણા ઉપર પ્રમુખસ્થાને મુંબઇના સરજ્યન જન લ લાયનસ બીરાજ્યા હતા.

ખાણાની અધવચે રાખેતા મુજબ નામદાર શહેનશાહની સલામતી પ્રમુખે લેવાડી હતી જે સરવેએ ઉભા થઇ લીધી હતી.

પ્રમુખ સરજીયન-જનરલ લાયનસે લેવાડેલી સલામતી.

સરજીયન જનરલ લાયનસે સર તેમુલજીની સલામતી મોટા પોકારો વચ્ચે લેવાડતાં જણાવ્યું કે પ્રમુખસ્થાને ઇનડયન મેડીકલ સરવીસના ડીરેકટર જનરલ સર પારડી લ્યુકીસ બીરાજનાર હતા, પણ તેઓ આવી ન શકવાથી એ ફરજ મારે માથે આવી પડી છે.

સર તેમુલજીને તમો સઘળાઓ સારી રવેસે પીછાનો છો, અને તેઓ મારા પણ એક જુના મીત્ર થાય છે. તેઓએ તબીબી ધંધામાં પોતાની બાહોશીથી, આપબળથી ઘણી નામના મેળવી છે અને તેવા એક લાયકને સરકારે લાયક માન આપેલું જોઇ આપણને ઘણો સંતોષ ઉપજે છે. તેઓની અતયાર સુધીની કારકીરદી ખરેજ નોંધવા જોગ છે એ તેઓની બાહોશી અને આગળ વધવાની તેઓની શકતીનો ઘણો સરસ ખયાલ આપે છે. સને ૧૮૭૩ માં તેઓ ગ્રેડયુએટ થઇ મેડીસીન અને સરજરીમાં ઇનામો મેલવવા સામરથવાન થયા હતા. એમ. ડી. તથા બીજી પરીક્ષાઓ માટે તેવણને પરીક્ષક તરીકે ઉપરાસાપરી ઘણાં વરસો સુધી નેમવામાં આવ્યા કે જેવું માન કવચીતજ બીજાઓને મળે છે. મેડીકલ યુનયનના પ્રમુખ તરીકે પણ તેઓએ માન ભોગવ્યું છે તથા બોંબે મેડીકલ ફીઝીકલ સોસાયટીના ઉપ-પ્રમુખ તરીકેનો ઓધો તેઓએ ઘણી ચાલાકીથી બજાવ્યો હતો. મીડવીફ્રીમાં તેઓ એક એક્ષપરટ છે અને છેલ્લી પા સદી ઉપર થઇ તેઓએ એ શાખામાં પ્રોફેસર તરીકે ઘણી વીખયાતી મેળવી હતી. તેઓ આપણી યુનીવરસીટીમાં પણ એક ફેલો તરીકે ઘણું ઉપયોગી કામકાજ બજાવે છે અને ત્યાં ઉભા થતા જાહેર સવાલોમાં ઘણો ઉલટભરયો ભાગ લે છે. વળી સર તેમુલજીએ મરકીના વખતમાં બજાવેલી સેવા ખરેજ અમુલ્ય વખતની કહી શકાશે. સર તેમુલજી બીનદેહેસ્તે દરેક ઘેરેઘેર ફરી મુલાકાત લેતા હતા તથા દાદર અને મટુંગા ખાતે આવેલી છાવણીમાં વસ્તા લોકોને તેઓએ મફત દવાઓ પુરી પાડી હતી. નામદાર સરકારે તેમની આ સેવાઓ ધયાનમાં લઇ તેઓને પલેગ કમીટીમાં પણ રોકયા હતા. તે કમીટીમાં પણ તેઓનો અનુભવ અને સલાહ ઘણાંજ કીમતી થઈ પડયાં હતાં. કાઉનટેસ ઓફ ડફરીન ફંડની મુંબઇની શાખાના તેઓ ઓનરરી ત્રેઝરરનો ઓધો ભોગવે છે અને પોતાના તે ઓધાની રૂએ તેઓએ આ ઇલાકાની દુઃખી દરદી સ્ત્રીઓની ઘણી કીમતી સેવા બજાવી છે.

સર તેમુલજીએ ખાસ કરી પારસી સુવાવડખાનાની સ્થાપનાના સંબંધમાં જે હીસ્સો આપયો છે તે ઘણો લાંબો વખત સુધી ભુલી જઇ શકાશે નહી. આ ખાતું મુંબઇમાંજ નહી પણ આખા હીંદમાં એક નમુનેદાર ખાતું લેખી શકાશે. તેઓ નામદાર સરકાર તેમજ પ્રજાનો એક સરખો વીશ્વાસ જીતી શકયા છે. મ્યુનીસીપલ કોરપરેશનમાં તેઓ આજ કેટલાક વરસ થયાં બેઠક ધરાવે છે અને તયાં પણ તેઓ જાહેર સવાલોમાં ઘણો ઉલટભર્યો ભાગ લેતા આવયા છે. મુંબઇના માજી ગવરનર લોર્ડ સીડનહેમના વખતમાં તેઓને નામદાર ગવરનરની ધારાસભામાં

બીરાજવાનું માન મળયુ હતું અને તયાં પણ તેઓની સલાહ અને અનુભવ ઘણા કામના થઇ પડયાં હતાં.

મુંબઇની યુનીવરસીટીના ફેકલટી ઓફ મેડીસીનના ડીન તરીકે નો ઓધો તેઓ ઘણા વરસો થયા ધરાવતા આવયા હતા, તેમજ કાલેજ ઓફ ફીઝીશીયન અને સરજયનસ જે થોડુંક ઉપર આપણા શહેરમાં સ્થાપવામાં આવી છે તેના ઉપ-પ્રમુખનો ઓધો ધરાવે છે. નામદાર સરકારે આ સઘળા ઉપરાંત તેઓને હાલમાં સર્વથી ઉંચ પ્રકારનું માન તેઓને નાઇટહુડનો ખેતાબ બક્ષીને આપયું છે કે જે માન મુંબઇનું તબીબી મંડળ ખુદ પોતાને મલેલું ગણે છે. લગભગ અરધી સદી ઉપરની પોતાની કારકીરદી દરમયાન તેઓએ જે અતી થાકવી નાખનારૂં કામ બજાવયું છે તેની આ પ્રમાણે પીછાણ થયલી જોઇ આપણને ઘણો સંતોશ ઉપજે છે. તબીબ તરીકે તેઓએ ઘણું સખત કામ બજાવયું છે અને એક શહેરી તરીકે મુબઇમાં સઘળાઓનું માન મેલવીને તેઓ નસીબવંત નીવડયા છે. તેઓ હમેશાં પોતાને જે કાંઈ દરૂસ્ત લાગે તે મારગ હમેશ સીધી રીતે અખત્યાર કરતા આવ્યા છે. હું આજ રાતના આપણા પરોણા સર તેમુલજીની સલામતી નોશ કરવાને આગ્રહ કરૂં છું તથા તે સલામતીની સાથે લેડી તેમુલજી નરીમાનનું નામ હું જોડું છું.

ઉપલી સલામતી હાજર રહેલા સરવેએ પુર ઉતસાહ અને ઉમંગ સાથે ઉપાડી લીધી હતી. એ પછી સર તેમુલજી નરીમાનને હાર તોરા એનાયત કરવામાં આવયા હતા અને હાજર રહેલા સરવેનો ફલેશ લાઇટથી ફોટો લેવામાં આવયો હતો.

સર તેમુલજી નરીમાનનો જવાબ.

સર તેમુલજી નરીમાને સલામતીનો જવાબ વાલતાં જણાવ્યું કે આ ઇલાકાની તબીબી નોકરીના સરવથી વડા તથા મારા માનવંત મીત્ર સરજીઅન જનરલ લાયનસે પ્રમુખસ્થાને બીરાજી મને જે મોટું માન આપયુ છે તે માટે તેમનો ખરાં અંતઃકરણથી આભાર માનુંછું. વળી તેઓએ મારી સલામતી જે માયાકુળ રીતે તથા ઉચી સ્તુતી કરનારા શબ્દોમાં લેવાડી છે, તથા તમો મારા તબીબી બાઇબંધોએ જે ભારે ઉત્સાહથી આ સલામતી નોશ કરી છે તે માટે પણ હું તમારો મોટો ઉપકાર માનુંછું.

આજનો અવસર હીંદના તબીબી ધંધાની તબીબી તવારીખમાં એક ખરેજ અસાધારણ પ્રકારનો છે તથા સ્વતંત્ર તબીબી ધંધાના એક સભાસદને માન આપવાને થયલાં એક ખાણાંના મેળાવડામાં ઇંડીઅન મેડીકલ સરવીસના એક સરવથી મુખીએ સામેલગીરી આપવાનો તેમજ તેવા મેળાવડામાં પ્રમુખસ્થાને બીરાજવાનો બનાવ આ એક પેહલવહેલોજ લેખી શકાશે. ઈંડીઅન મેડીકલ સરવીસના ડીરેકટર જનરલ સર પારડી લ્યુકીસે આજના મેળાવડાનો દીવસ ફેરવવામાં આવે તો અત્રે હાજરી આપવાનીજ નહી પણ પ્રમુખસ્થાને બીરાજવાની પોતાની ખુશી જાહેર કરી હતી.

મારી આસપાસ મુંબઇમાં વસતા ઈંડીઅન મેડીકલ સરવીસના સઘળા સભાસદો—શું યુરોપીઅન કે હીંદીવાનોને તેમજ દરેક જુદીજુદી કોમો અને વરગના—હીંદુઓ, મહોમેદનો, પારસીઓ, ખ્રીસ્તીઓ તેમજ પારસી આગેવાન તબીબી ધંધાદારીઓની આવી એક અસાધારણ મોટી સંખ્યાને સરજીઅન જનરલ અને તેમના હાથ નીચેના અમલદારો સાથે ભેળાયલા જોતું છું, ત્યારે જે સર્વથી પહેલો ખ્યાલ મને મારાં મગજમાં ઉત્પન્ન થાય છે તે એ કે સ્વતંત્ર હીંદી તબીબ

ધંધાદારીઓ અને ઇંડીઅન મેડીકલ સરવીસના સભાસદો વચ્ચે એખલાસ અને અઇક્યતા નહીં હોવાની જે લાંબી લાંબી વાતો કરવામાં આવે છે તેમાં કેટલું પોકળ સમાયલું છે. ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના સ્થાપક તથા તેના પહેલવહેલા પ્રીનસીપલ ડા૦ મોરહેડ ઈંડીઅન મેડીકલ સરવીસનાજ એક નામાંકીત સભાસદ હતા અને તે પછીના સઘળા પ્રીનસીપલો જેઓએ આપણા ઇલાકામાં તબીબી ધંધામાં નામના અને આગેવાની મેળવી હતી તેઓ પણ ઈંડીઅન મેડીકલ સરવીસનાજ સભાસદો હતા, અને તેઓની યાદ તેઓના પછી એ ઓહ્ધાઓ ઉપર આવનારા તેઓના જાએનશીનોની પણ આ એકસરખી ફરજ છે કે તેઓએ કોલેજના ઉગતા વીદ્યારથીઓને પોતાનાં બાળકો શરીકે લેખવા તથા તેઓના માબાપ તરીકે સંભાળ લઇ તેઓનાં હીતોની જાળવણી કરવી.

એકતાલીસ વરસની સેવાઓનો બદલો.

જ્યારે હું મારી આસપાસ તબીબી ધધાદારીઓનો આવો એક દબદબાભર્યો મેળાવડો જોવું છું, અને આજના મેળાવડામાં હાજર થવાની ખાહેશ રાખનારાઓ સંખ્યાબંધ જણાઓને જગ્યાની તંગાસને લીધે ના પાડવી પડી છે ત્યારે મને અંદરખાનેથી જે મોટો સંતોષ થાય છે તે એ કે એકતાલીસ વરસની તબીબી ધંધાદારી તરીકેની ભારે રંજ અને થાકવી નાખનારા કામ પછી હું મારા ભાઇબંધ તબીબી ધંધાદારીઓનો વીશવાસ અને ચાહ તેમજ તેઓની મહેરબાની ખેંચવાને પછાત પડયો નથી. હું જ્યારે પણ કોઇ સવાલ વીષે મારા વીચારો દરસાવતો ત્યારે આજ લગણ હુ હંમેશ મારા અંતકરણપુર્વક ચાલી તે વીચારો દરશાવતો આવ્યો હતો અને મને પોતાને તબીબી ધંધાનાં ભલાં માટે જે કાંઇ વાજબી માર્ગ લાગતો તે માર્ગ એખતયાર કરવાને હું અત્યારસુધીમાં કદીપણ પછાત પડયો નથી. તબીબી વીદ્યારથીઓને તેઓનાં ધંધા ઉપરાંત સામાનય કામ લાગે એવી ઉચા પ્રકારની કેળવણી આપવાને હું હંમેશ યુનીવરસીટીમાં તેમજ તેની બહાર મજબુત હીમાયત કરતો આવ્યો છું, અને મારી વધતી જતી વય તથા દુનયાદારીના પાકત અનુભવ સાથે જોઇ લીધું છે કે જો બીજા ધંધામાં પડેલા સભાસદો સાથે આપણા તબીબી ધંધાનો મોભો અને ટેક જાલવી રાખવો હોય તો આપણી શરૂઆતની કેલવણી વધારે ઉદાર પ્રકારની બનાવવી જોઇએ.

ઓમ્બે મેડીકલ રેજીસ્ત્રેશન એકટ, કે જે માટે આપણે મુબઇના માજી ગવરનર લોર્ડ સીડનહેમના આભારી છીએ તથા જે હું ધારૂંચ કે આપણા તબીબી ધંધાની તવારીખમાં એક નવોજ સફો ઉઘાડશે. મુબઇની યુનીવરસીટી સેકડો તબીબી ગ્રેડયુએટોને બહાર પાડે છે પણ તે તેઓના ઉપર કોઈપણ જાતનો કાબુ ધરાવતી નથી. આથી પરીણામ એ આવ્યું છે કે જોકે આપણો ધધો તબીબી બાહોશીમા ઘણો ઝડપથી આગલ વધતો જાય છે, પણ તે સાથે તબીબી ધંધાના નીયમો ઉપર કોઇપણ રીતે ધ્યાન આપવામાં આવતું નથી, અને તેથી તેઓ ઉપર કોઇપણ જાતનો નઇતીક કે કાયદેસરનો આંકોશ રહી શકતો નથી.

આપણે હાલમા કોલેજ ઓફ ફીઝીશીયનઝ એડ સરજીયનઝની સ્થાપના કરી છે અને ભવીષ્યમાં આપણા વીધ્યારથીઓની એક ઘણી મોટી સખ્યા આ મડળમાં શામેલ થશે. આગળ આપણા તરફ, પોસ્ટ ગ્રેડયુએટનાં શીક્ષણ જેવુ કશું હસ્તી ધરાવતું નહીં હતું, પણ હાલમાં તેના અભ્યાસ માટે આપણી પોતાની કોલેજમાં સઘળી સગવડો જોવામાં આવે છે. વળી એ સાથે સ્કુલ ઓફ ટ્રોપીકલ મેડીસીન, કે જેની આપણા શહેરમાં થોડુંકમાંજ સ્થાપના કરવામાં આવનાર છે તેથી એ અભ્યાસ કરવાના વીસ્તારમા ઓર વધારો થશે.

આપણા કેટલાક આગેવાન શહેરીઓ એક નવી મેડીકલ કોલેજ આપણા શહેરમાં ઉભી કરવાની તરફેણમાં છે, પણ તેઓની સાથે મળી આ કામ હાર પાડવાનું તથા તેને દરેક બનતી મદદ આપવાનું તમારા હાથમાં છે. ઇંડીઅન મેડીકલ સરવીસના ડીરેક્ટર જનરલ સર પારડી લ્યુકીસે આસરે પાંચ વરસની વાત ઉપર આજ હોલમાં મારા તબીબી મીત્રોએ આપેલાં ખાણાના મેળાવડા વેળાએ મેં આજ બાબત ઉપર કરેલી સુચનાને મોટો ટેકો આપયો હતો. તેઓએ એ વેળા પોતાની એવી ઉમેદ દરશાવી હતી કે હીંદના દરેક અગતયના મથકમાં પુરતી સામગ્રીઓ સાથની મેડીકલ સ્કુલો હસ્તીમાં લાવવી, કે જેવી સ્કુલો સરકારી મેડીકલ સ્કુલોની સાથે મળી કામ કરે તથા એવું દરેક ખાતું યુનીવરસીટી પરીક્ષામાં સર્વથી સરસ પરીણામ બહાર પાડવા કોશેષ કરે.

પારસી સુવાવડખાનું.

પારસી સુવાવડખાનાના સંબંધમાં આજથી પાંચ વરસ અગાઉ મને નામદાર શેહેનશાહ તરફથી કેસરે હીંદનો સોનાનો ચાંદ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો–તેની ખુશાલીમાં તબીબોના મળેલા આવાજ એક મેળાવડા સનમુખ મેં જે વિચારો દરશાવયા હતા તે હું અત્રે ફરી ફરીને દરશાવીશ નહી. હું એટલુંજ જણાવીશ કે આ ખાતાએ એકલી મારી કોમનીજ નહી પણ સઘળી કોમોની આડકતરી રીતે કીમતી સેવા બજાવી છે. મેં તે વેળા વળી ફરીયાદ કરી હતી કે સરકાર તબીબી સેવાઓ બજાવનારની જેવી જોઇએ તેવી પીછાણ કરતી નથી અને ઉમેદ દરશાવી હતી કે તમો મારા જવાન મીત્રોમાંના કેટલાકો માનપાનને લાયક નીવડો. નામદાર સરકારે આ માન માટે મને પોતાને પસંદ કર્યો છે અને તે માટે આપણે સઘળા લોર્ડ વીલીંગડનની સરકારનો મોટો આભાર માનીશું. આગલી રાત્રે હું એલ્ફીનસ્ટન સોસાયટીના ખાણાંમા ગયો હતો જે વેળા મેં પુરાણાં એલફીનસ્ટોનીઅનોને પોતાના ભાષણમાં પોતાના આગલા પ્રોફેસરોને ઘણા માન અને ચાહથી યાદ કરતા સાંભળયા હતા. હું ઇચ્છુંચ કે આપણે પણ દર સાલ આવાજ પ્રકારનો મેળાવડો કરયે કે જ્યા આપણે આપણાં પ્રોફેસરોએ આપણા માટે શુ કરયું હતું તેની યાદ કરી શકયે. ડા૦ ગ્રે દબલીનથી મારા ઉપરના પોતાના છેલ્લા પત્રમાં જણાવે છે કે "જોકે આપણાં વચ્ચે પત્ર વયવહાર ચલાવાને વરસો થઇ ગયા છે છતાં તમારી યાદ મારા મગજમાં તાજી છે. નામદાર સરકારે તમોને માન આપી લાયકને લાયક માન આપયું છે. જો કે આ માન ઘણા વરસ અગાઉ મળવું જોઇતું હતું. તમો મારા એક બહુજ પુરાણા વીદયારથી હોવાથી તમોને માન મળેલું જોઇ મને સંતોષ ઉપજે છે." તેમજ ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના એક રીટાયર્ડ પ્રીનસીપલે પણ મારા ઉપર ઘણો માયાકુળ પત્ર લખયો છે. આ પત્ર ડો૦ હેનરી કુક તરફનો છે કે જેઓના માટે મુંબઇના સઘળા તબીબો માન ધરાવે છે. તે ઉપરાંત યુરોપથી સંખ્યાબંદ કાગલો મને મળ્યાં છે જેમાં ઇનદીયન મેદીકલ સરવીસમાંથી રીતાયર થયલા દાકતરો હજુર કહેવા વાહલથી આપણને યાદ કરે છે તે બતાવી આપે છે.

તબીબોનો આવો એક દબદબાભરયો મેળાવડો ફરીને કદાચ નહી થાય તેથી અત્રે વીસ્તારીને બોલવાની મેં તક લીધી છે. હું સેવટમાં તમો સઘળાઓએ આજે મને જે મોટી જીયાફત આપી છે તે માટે તમારો ફરી આભાર માની મારી બેઠક લઇશ.

એ પછી ડૉ૦ સોરાબ નરીમાને પ્રમુખની સલામતી લેવાડીયા પછી પરોણાઓ રાત્રે મોડેથી વીખેરાયાં હતાં.

યઝદેજરદી સને ૧૨૮૩ નાં ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેનડર ઉપર અપાયલાં વરતમાન પતરોનાં મત.

THE ZOROASTRIAN CALENDAR—We have the pleasure to acknowledge with thanks the receipt of a copy of this Calendar from the proprietors Messrs. Sorabji and Hormusji Jagosh sons of the late Mr. Muncherji Hoshanji Jagosh the originator of this Calendar We regret to record here the death of Mr Muncherji, the father of this Calender, who nourished it with a parental care since the last 43 years and brought it up to its present stage of perfection in its treatment of all the important matters relating to the Parsee community. We hope this most useful and important book of reference not only for the present but also for the future generations, will be continued in future every year. The book contains all the important informations and incidents of the past year relating to the Parsee community and gives in full details, an account of the magnificent donations made towards charity by the Parsees which amounts nearly to Rs. 13,00,000, a fact which shows that this community has upheld its prestige of proverbial munificence. The Calendar of the current year contains, in addition, the life of the late author with his portrait. Informations regarding the members of the community honored with titles, Postal and Telegraphic informations and many other general topics are treated as usual. The chief attractive feature in this year's Calendar is its treatment of the census of the Parsees of Bombay and of the Presidency in detail The price of this Calendar is very moderate viz Rupee one and a quarter, which is thus kept within reach of even middle class people and it is worth having one copy of the same for every day reference.

The Daily Telegraph & Deccan Herald,—20th October 1913.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેડર —યઝદેજરદી ૧૨૮૩ ના સાલના ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડરની એક નકલ અમને પુગાડવામા આવી છે લગભગ અરધી સદી થઇ આ કેલેડરને દર વરસ ટકોરાબધ બાહેર પાડનાર તેના કરતા મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ છેલા ત્રણ માસ થયા બેહેસતનશીન થયા છે, પણ તેમના બેટાઓએ આ કેલેડરનું તેમજ પોતાના પીતાને હસતકના વરતમાન પરેસનું કામ ચાલુ રાખયુ છે તે જોઈ સંતોશ ઉપજે છે બાહેર પડેલા નવા કેલેડરનો મોટો ભાગ મરહુમ મી૦ મનચેરજી જાગોશના હાથથીજ લખાયલો છે. પુરા થયલા યઝદેજરદી ૧૨૮૨ ના સાલમા થયલી પારસી સખાવતનો જુમલે આકડો એ કેલેડરમા રૂ ૧૩ લાખનો જણાવયો છે, જે દર વરસના રાબેતા મુજબ ઉદાર પારસી દીલગુરડાનો અચછો પુરાવો રજુ કરે છે પરચુટણ પારસી સખાવત, જુદા જુદા પારસી બાનુઓ અને ગ્રહસથોએ કરેલી સખાવત, ઉઠમણાઓમા થયલી સખાવત વગેરેનો તુલોતવીલ હેવાલ આપવા ઉપરાત ગયે વરસ બધાયલા ધરમના નવા મકાનો, જરથોસતીઓને મળેલા ખેતાબ તથા ઓધા, પારસી જવાનોએ પસાર કરેલી પરીક્ષા અને મેળવેલી સકોલરશીપ, ગયા વરસમા બનેલા જાણવાજોગ પારસી બનાવો વગેરેની સંપુરણ વીગતો કેલેડરમા આપી છે જરથોસતી ઓધેદારોની તેમજ જરથોસતીઓએ બંધાવેલા દોખમા, ધરમશાળા, દરેમેહેરો વગેરેની ટીપ દર વરસના રાબેતા મુજબ આપવા ઉપરાત નવી બાબદો તરીકે ખગોળ વીદયાની જાણવાજોગ વીગતો, પારસી વસતીને લગતા અગતયના આકડા અને બીજી ઘણીક બાબદો આ નવાં કેલેંડરમા સમાવી છે આ ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેડરની એક નકલ દરેક પારસી કુટુંબમા રહેવી જોઈયે.

જામે જમશેદ—તા૦ ૨૭ મી સપટેમબર ૧૯૧૩

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર —આ પુરાણા અને અતી ઉપયોગી કેલેડરના યઝદેજરદી ૧૨૮૩ ના સાલના અંકની એક નકલ અમને પુગાડવામા આવી છે. આ કેલેંડરના માલેક મી૦ મનચેરજી હોશંગજી જાગોશના બેહેસતનશીન થવાથી જો કે કેલેડરને ઘણું ખમવું પડશે છતા બાહોશ પીતાના હાથ હેઠળ કેળવાયલા સપુતોએ પેતાના પોતાનુ કામ ચાલુ રાખી મરહુમના રૂહને ખુશનુદ કરયું છે, અને આપણે આશા રાખીશું કે કેલેનડરના બાબમા જે નામના મરહુમે મેળવી છે તે લાયક બેટાઓ હમેશ સુધી જાળવી રાખવાની કોશેશ કરશે. બાહેર પડેલા નવા કેલેંડરનો મોટો ભાગ મરહુમ મી૦ મનચેરજી જાગોશના હાથથીજ લખાયલો છે, એટલે આ સાલનું કામ તો કદાચ નવા માલેકોને સેહલુ લાગું હોય પણ

આવતે સાલ તેઓને સ્વતંત્ર હાથે લખાયલો અંક મેળવવાની આપણે ખચીતજ રાહ જોઈશું. પુરાં થયલા ૧૨૮૨ ના સાલમા થયલી પારસી સખાવતનો જુમલે આકડો રૂ ૧૩ લાખનો નોધાયો છે, જે ઉદાર અને સખી પારસીઓની બોલબાલા રજુ કરે છે. . . . રાબેતાની બાબદો ઉપરાત નવી બાબદો તરીકે ખગોળ વીદ્યાની જાણવાજોગ વીગતો, પારસી વસતીને લગતા અગતયના આકડા અને બીજી ઘણીક ઉપયોગી બાબદો સમાવવામા આવી છે, અને કેલેંડરના ઉપયોગી-પણામા વધારો કરવાની માલેકોની કોશેશ ખચીત વખાણને પાત્ર છે. આ કેલેનડરની આપણા પછીનો જમાનો ખચીતજ ખરી કદર પીછાનશે એમા શક નથી આ કેલેડરની એક નકલ દરેક પારસી કુટુંબમા ભવીષયની ઓલાદના ઉપયોગ માટે જળવાઈ રહેવી જોઈએ એવું અમારૂં મત છે

અખબારે સોદાગર—તા૦ ૧૮ મી અકટોબર ૧૯૧૩

પહોચ—"પારસી પંચાગના બનાવનાર મી૦ શોરાબજી તથા હોરમજી જાગોશ તરફથી એ પંચાગની એક નકલ મલી છે તની પહોચ ઉપકાર સાથે કબુલ કરીએ છીયે પંચાગની સાથે તેમના મરહુમ પીતાની સબી તથા વૃતાત આપયા છે તે ઘટતુંજ છે મરહુમે કોમની અછી સેવા બજાવી હતી આખું પુસ્તક મુંબઈના લગનની ટીપ સીવાય, તેમના પીતાના વખતના જેવુ જ છે, તેમાં ગયા વરશના બનાવોનો ઉમેરો છે એમાથી જણાય છે કે, ગયા વરશમા એ કોમમા ૭૪ દખમા, ૮ આતસબેરામ, ૧૪૯ અગીયારીઓ, ૮૧ ધરમશાળા, ૨૯ લાઇબરેરી, ૧૦૧ ઇસ્પીટાલ તથા ડીસપેનસરીઓ, ૩ બારોનેટ, ૭ નાઈટ, ૧ નવાબ, ૭ સોનાના ચાદવાળા, ૧૧ રૂપાના ચાદવાળા, ૬૧ ખા૦ બા૦, ૧૫૭ બેરીસ્ટર છે. તેમા આખા વરસનુ પચાગ પણ આપ્યુ છે. એની કીમત રૂ૦ ૧ રાખી છે

સુરત અખબાર—તા૦ ૩ જી નવેમબર સને ૧૯૧૩.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેડર યાને યઝદેજરદી ૧૨૮૩ના વરષનુ પારસી પંચાગ તેના પ્રવરતાવનારાઓ તરફથી મલયુ છે. એ પંચાગ દર વરષે મી૦ મંચેરજી હોશંગજી જાગોશ તરફથી બહાર પડતુ હતુ પણ તેમના ગત થવા પછી તેમના બેટા ઓએ બહાર પાડયું છે, કે જેનો મોટો ભાગ મરહુમ મી૦ મંચેરજીના હાથેજ લખાયલો છે પચાગમા ગયા વરષનો તેખાબ, મરહુમ શેઠ મંચેરજી હોશંગજી જાગોશનુ તેમની છબી સાથ જન્મ ચરીત્ર, ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેડર, દેશાવરની દરેમહેરની વીગત, જરથોસ્તીઓએ બધાવેલી ધરમશાળાઓની ટીપ, જરથોસ્તીએ સ્થાપેલા પુસ્તકખાના, ધરમના દવાખાના અને ધરમના કેળવણી ખાતા, ખેતાબ અને ઓધા મેળવનારા જરથોસ્તીઓ, પારસી જુવાનોએ પસાર કરેલી પરીક્ષા અને મેળવેલી સ્કાલરશીપો, જરથોસ્તી બારીસ્ટરો, સોલીસીટરો અને વકીલોની ટીપ ઉપરાત ટપાલ ખાતાને લગતો જાણવાજોગ વીગતો, પંચાયતના ધરમ ખાતાની વીગતો, મુબઈ શહેરમાં થયલા મરણો અને જનમોના અને ૧૯૧૧ થી ૧૯૫૦ સુધીમા થનારા ચંદ તથા સુરય ગ્રહણોના દીવસોના ટોપા, મી૦ પાલણજી બેજનજી કોટવાલને હાથે લખાયલી ખગોળ વિદયાને લગતી જાણવાજોગ બાબતો, પારસી વસતી, પારસીઓએ લીધેલા કેળવણી તથા કયા કયા ધધા અને નોકરીમા જોડાયલા છે વીગેરે બાબતોનો સમાશ કરી એ કેલેંડરને રાબેતા મુજબ ઉપયાગી બનાવ્યુ છે અને હવે પછી પણ તે નવા પ્રવરતાવનારાઓ તરફથી ચાલુ રાખવામા આવનાર છે તેથી એ કેલેંડરનુ ઉપયોગીપણુ જોતા તેને દરેક ઉતેજન મળશે એમ ઇચ્છીશુ

ગુજરાત મિત્ર તથા ગુજરાત દરપણ—તા૦ ૯ મી નવેમબર સને ૧૯૧૩

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર યાને પારસી પચાગ—યઝદેજરદી ૧૨૮૩ ના સાલનુ ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેડર તેના પ્રગટ કરતા મેસરસ જાગોસ બ્રધરસ તરફથી અમોને તેના અતરેના એજન્ટ મી૦ એમ૦ જે૦ પારેખવાળા મારફત મળ્યુ છે, જેની પહોચ અમો માન ઉપકાર સહીત સ્વીકારીએ છીએ અને જરા જરા એ પચાગને લગતા અમારા અદના વીચારો જણાવીએ છીએ આ કેલેડર આશરે ૧૭૫ થી ૨૦૦ પાનાનુ છે અને તેમા ૧૮૮૨ના ગુજરતે સાલમા બનેલા છોટા બડા બનાવોની તવારીખ, દેશ દેશાવરો અને આખા હીંદના થયલી પારસી ફીરકા તરફની પરમારથીક સખાવતો, ઉઠમણાના ધરમખાતાઓમા ભરાયલી રકમો, પરમારથીક મકાનોની સખ્યા અને તેમા થયલો વધારો, સ્કુલો, ઓરફ્નેજો, ધરમના દવાખાનાઓ અને મેમની (માહીમની) નવી દરેહમેહેર અને લગન માટે ખાસ બધાવેલા હોલનો જાણવાજોગ એહવાલ આપવામા આવ્યા છે આખા હિંદુસ્થાનમા વસ્તા પારસી ભાઇઓ કે જેઓમા સર બેરોનેટથી ખા૦ સા૦ ના ખેતાબ કયા કયા ચાંદ લટકાવે છે તેઓના નામનુ લીસ્ટ, સરકારી અમલદારોના નામનુ લીસ્ટ, કેળવણી પાછળ થતા ખરચનો એકદર જુમલો, નવા જુના તબીબો, વેપારીઓ, તેઓના ચોકસ ઠેહેકાણો, વકીલો, સોલીસીટરો, બેરીસ્ટરો, જાણીતા આસામીઓના મરણની ટીપ અને મરહુમ શેઠ મંચેરજી હોસંગજી જાગોશ કે જેઓ આ ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેડરના પિતા હતા તેઓનો ફોટો જાણવાજોગ જીવનચરિત્ર સાથ આપવામા આવ્યો છે આ વિષયો ઉપરાત આતશબેહેરામના પાક મકાનોની એકંદર સંખ્યા, તેને લગતી તવારીખ, દખમાઓની, ધરમશાળાઓની, જરથોસ્તી પુસ્તકાલયોની, જન્મ મરણની, પરણેલા, કુવારા, રંડાયલા, અશક્ત સ્ત્રી પુરૂષો અને બચ્ચાઓની પણ ગામવાર ટીપ આપવામા આવી છે મરહુમ શેઠ મંચેરજી હોસંગજી જાગોશનુ નામ પારસી ફીરકામાજ નહી પણ વરતમાન પત્રકારોના વરગમા દેશ અને કોમી સેવા બજાવવા માટે યાદગાર ઉભું રહ્યું છે તેમા તેઓના બેટા મેસરસ જાગોશ બ્રધરસોએ એ પચાગને ફીરકા અને જાહેરતા ઉપયોગ માટે ચાલુ રાખી પારસી ફીરકાની સેવામા ઉભા રેહેવાનું માન જીત્યું છે આ કેલેંડરમા ઘણી ઉપયોગી બાબતોનો સમાવેશ કરવામા આવ્યો છે તે જોતા આખા દેશના જરથોસ્તી ફીરકાને લગતી ચોકસ બાબતો મેળવવી એ કામ ઘણુ કઠણ છે આ બાબતો ઉપરાત જરથોસ્તી માહા, રોજ અને વારનુ ૧૨ માસનુ પચાગ છે ટુકમા તેના આશરે ૨૦૦ જેટલા પાનામા જે જે બાબતોનો સગ્રહ કરવામા આવ્યો છે તે તે બાબતો આખી જરથોસ્તી કોમની જાણ માટે બહુજ લાભની છે અને તેથી અમારી ખાસ ભલામણ છે કે દરેક શ્રીમત પારસી ગ્રહસ્થોએ પોતાના ઘરની ખાનગી

લાઈબરેરીઓ માટે તેને ખરીદી તેના માલેક મેસરસ જાગોશ બ્રધરસોને ઉતેજન આપવું જોઈએ. કેટલીક બાબતો એમાં એવી દાખલ કરવામા આવી છે કે જે જરથોસ્તી ભાઈબંધોને ઉન્નતીનો મારગ દેખાડવામા પણ ઉપયોગી થઇ પડે તેવી છે. આટલું બોલી અમો આ ઝોરાસ્ત્રીયન કાલેનડરના પ્રગટ કરનારાઓની ભવિષ્યની દરેક ફતેહ ઈચ્છીએ છીએ

સુરય પ્રકાશ—તારીખ ૧૫ મી નવેમબર સને ૧૯૧૩.

શેઠ જાગોશાનુ ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર ૧૨૮૩ નુ—પારસીઓની મહિતી માટેના કીમતી ખજાનાનું આ વારશીક પુસ્તક અમને વેળાસર મલેલું છતા, અનિવારય કારણોને લીધે તેની નોધ લેવાની ઢીલ થઇ, તે માટે અમો દીલગીર છીએ. એ કેલેંડરના પીતા મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોરાંગજી જાગોસ ગુજર પામ્યા છતા, તેમનું આ બાળક જે હવે તો લગભગ અરધી સદીની વયનુ થવાને ભાગ્યશાળી બન્યુ છે, તેને જીવતું જાગતુ રહેલું જોઈ અમે હરખના પામીએ છીએ, અને તેના નવા માલેકો, જેઓ અલબતે એ મરહુમના પુતરોજ છે, તેમને તેમના આ પહેલા સાહસ માટે મુબારકબાદી આપીએ છીએ. એ કેલેંડર માટે શુ કહેવુ ? એજ કે તે દર સાલની પેઠે ગુજસ્તે સાલના તમામ પારસી બનાવો તથા પારસી કોમને "રેફરસ" માટે જોઈતી સઘળી ખબરોથી ચીકાર છે, અને તેના મરહુમ માલેકની ગેરહાજરીની કાંઈ પણ અપુરણતા અમને માલમ પડતી નથી એ તેના લાબી તથા સુખી જીંદગીની એક ધરખમ સાબેતી છે. આ નવા કેલેંડરમાં જે એક ચીજ આપણું લક્ષ પહેલુ ખેચે છે તે, મરહુમ જાગોશાનુ જન્મ ચરિત્ર તથા છબી છે, જે બંને ઉમદા છે. છબી મરહુમની જવાન વયની અને ખુશનુમા છે, અને જન્મ ચરિત્ર મરહુમની જહેલકતા કારકીરદી પ્રત્યે આપનું બહુ માન ખેંચ છે. જે નામીચો નર સંખ્યાબંધ પારસી નર રત્નોના ચરિતરો આ કેલેંડરની હારમાળાઓમા આપી ગયો, તેનું પોતાનું જન્મ ચરિત્ર તેમા નહિ છપાય, તેમ તો બનેજ નહિ આ કેલેંડર "પારસીઓની આરસી" છે તે પારસીઓની મોટી સેવા ચાલુ બજાવતુ રહે છે, તો તવા એક સાહસના પુરતી કદરશનાસી કરી તેના કરતાને ઉતેજન તથા આશરો આપવાની પારસી કોમની પણ એક અનિવાય ફરજ છે.

સ્વતંત્ર—તા૦ ૩૦ મી નવેંમબર સને ૧૯૧૩.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર—મરહુમ શેઠ મનચેરજી હોરાંગજી જાગોશાના આ વારષીક પોથાનો ચાલુ સાલ ૧૨૮૩ યઝદેજરદીનો અંક તે મરહુમના પુતરો તરફથી સીરેસ્તા મુજબ અમને ભેટ મળ્યો છે. અનિવારય કારણે તેની પહોચ અત્યાર સુધી અમે લઈ શકયા નહિ, તે માટે દલગીર છીએ શેઠ મનચેરજીના મરણ જોડે રખે આ તેમની કીરતિવંત યાદગારીનો સ્થંભ પણ બંધ પડે, એવી જે ચીંતા હતી તે આથી ખોટી પડી છે વધુ ખુશીની વાત આ છે કે, એ કેલેન્ડરમા કીમ્મતમાં ન્યુનતા જણાતી નથી, જે માટે તેના નવા પ્રવરતકોને અમે ધન્યવાદ દઈએ છીએ અને તેમની ફતેહ ઇચ્છીએ છીએ. આ કેલેંડરનુ ખાસ ખેચાણ એ છે કે, તેમા ખુદ મરહુમ શેઠ મનચેરજી જાગોશાનુ જન્મ-ચરિત્ર, તેમના સુંદર ફોટોગ્રાફ સાથે છાપેલુ છે, જે એ સાહસિક છાપખાનાવાળાની ઝલકતી કારકીરદીપર ઘણુ નવુ અજવાળું પાડે છે તારીખવાર ઇ૦ ના કોઠા, તથા ગુજસ્તે સાલનો તુલેતવીલ ઈન્તખાબ ઉપરાત પારસીઓને લગતી તેમજ સામાન્ય વહેવાર સંબંધી તમામ જાણવા જોગ ખબરો ખીચોખીચ રીતે આ કેલેંડરમા સમાવવામા આવી છે, અને તેના એક દર બસોથી વધુ સફા થયા છે. પારસીઓની ચાલુ સ્થિતિ જાણવા માટે, રેફરન્સો જોવા માટે, તેમજ ભવિષ્યમા પારસી તવારીખ લખાય તે માટે જોઈતા સમાચાર ખોરાક તરીકે, આ કેલેંડર બહુ કીમતી છે, અને એવા એક ઉપયોગી પુસ્તકને ઉત્તેજન આપવાની સરવ પારસી જરથોસ્તીઓની ખાસ ફરજ છે

નવસારી પત્રીકા—તા૦ ૧ લી ફેબરવારી ૧૯૧૪.

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર યાને પારસી પંચાગ—યજદેજરદી ૧૨૮૩ ના સાલનું—દર સાલના રાબેતા મુજબ તેના કરતા તરફથી આ કીમતી પુસ્તક અમને ભેટ મોકલવામા આવ્યુ છે જે માટ તેમનો ઉપકાર માન્યે છીએ. આપણી દલગીરી એટલીજ છે કે "પારસી પંચાગ"ના પીતા અને સ્થાપક, જેવણ હાલની પારસી તવારીખ જળવાયલી રાખવાને આજ કેટલું યથું ભારે શ્રમ લઈ રહયા હતા તેવણની જાતી દેખરેખ હેઠલ નીકળવા પામયુ નથી, સબબ કે બેહેસ્ત—બેહેરેહ મનચેરજી હોરાંગજી જાગોશા તા૦ ૨૮ મી જુન ૧૯૧૩ ને દીને આ ફાની જહાનમાથી રહેલત પામ્યા છે. ખરો પારસી સ્પીરીટ, જરથોશતી ધરમ તરફની સાચ્ચી ફીદાગીરી, સાદી જીંદગી, પારસી કોમ માટે પોતાના બચ્ચાં મુઆફીક ચાહ અને મગરૂરી—એ સદગુણો મરહુમ ભાઈ જાગોશામા સ્પષ્ટ દીસ્તા હતા આ વખતના પંચાગમા મરહુમ મી૦ જાગોશાનું ટુંક પણ અસર કારક જન્મ ચરીત્ર આપણું ખાસ ધ્યાન ખેંચે છે, આખા સાલની પારસી સખાવતની નોંધ લેવા ઉપરાત કોમને લગતા બનાવોની નોંધનો સમાવેશ એક કીમતી ભેટ્યા તરીકે થઇ પડશે એમાં તો કશો શક નથી. પારસી સ્પીરીટને ટેકાવી રાખવા આવી તવારીખી કેતાબોની આપણને ઘણી જરૂર છે. આપણે સેવટે એટલુંજ ઇચ્છીશું કે મરહુમ મી૦ જાગોશાનો આ વારસો—"પારસી પંચાગ"—તેવણના બેટાઓ જાળવી તેને વધુ અને વધુ સંગીન અને દીપાવનારો બનાવે.

કેશો-ગરદ, અકટોબર, નવેમબર, ડીસેમબર ૧૯૧૩.

"ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંડર યાને પારસી પંચાગ." ય. જ. ૧૨૮૩ ના વરશનું.—મુંબઈ વરતમાન પરેસ ૧૯૧૩. મરહુમ મી૦ મનચેરજી હોરાંગજી જાગોસને હાથ રચાયલું આ છેલ્લું પંચાગ છે, જે રાબેતા મુજબ પારસી કોમને અગત્યની ખબરોનો ભંડાર પુરો પાડે છે. તેમા શી શી બાબતો હોય છે તે દર વરસે તેની તપાસ લેતી વખતે જણાવવામા આવલુ હોવાથી વારેવાર તેને વીસ્તારવાની જરૂર નથી. આ અંકમા "ખગોળ વિદ્યાને લગતી જાણવાજોગ બાબદો" આપવાના

આવી છે; પણ વસ્તીની ગણત્રી બહુ અગત્યની છે, શું ગરીબ કે તાલેવંત, દરેક પારસી ઘરમાં આ ભોમીઓ અવશ્યનો હોવાથી તે નજર આગળ રહેવો જોઇયે આપણ આશા રાખીશું કે ભાઈઓ સોરાબજી અને હોરમસજી પોતાના પિતાએ જે શ્રમ લઈ આ પંચાગને ખીલવ્યુ છે તેને કાયમ રાખી ભવિષયમા તેનો ઉપયોગ વધારે બોહોળો થાય એવી રીતે આ અગત્યના કેલેંડરને ખીલવે. તેમના આ કામને આપણ સરવે ફતેહ ઇચ્છીશું !

ચેરાગ—નવેમ્બર ૧૯૧૩

મરહુમ મી० જાગોશ અને તેમનું કલેન્ડર.—સપ્ટેમબર માસ જરથોશ્તી કોમનો ધારમિક માસ છે. વરતમાનપતરો અને માસિકોના ખાસ ડબલ અંકો નિકળવાનો એ વળી રંગીલો મહીમા ગણાય છે ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર યાને પારસી પંચાગ અને સપ્ટેમબર માસ એ બન્ને એકેકથી જુદા નહી પાડી શકાય એવા તત્વો છે, કારણકે આજ આશરે ૪૨ વરષ થયાં તે જરથોશ્તી નવા સાલના ટાકણા ઉપર નિયમિત પ્રગટ થતું આવ્યુ છે એટલે તે આ અદના માસિક "જ્ઞાન વરધક" જેટલુ જુનું અને પુરાણુ છે શરેસ્તા મુજબ, ૧૨૮૩ ના સાલનુ પણ પંચાગ અમોને અભિપ્રાય અરથે મલ્યુંછે, પણ આ લોકપ્રિય કેલનડરની યાદ તેના કરતાના મૃત્યુ ઉપર અમને વીલાપ કરતા મેલછે શેઠ મનચેરજી હોશગજી જાગોશનું મરણ એક સાધારણ ગ્રહસ્થનું મરણ નથી એવણમા પારસી કોમે એક દીલસોઝ ખયરખ્વાહ તથા પારસી તવારીખે એક મેહેનતુ ચેલો અને શોધક ગુમાવ્યોછે મરહુમ મી० જાગોશના મનની મોહટાઇ વીષે અમને જે અનુભવ થયોછે તે એક હાથ ઉપર જેમ અમારા માસિકની ફાઈલોમા તેમ બીજા હાથ ઉપર એવણના પંચાગના વારષીક પોથાઓમા જળવાઇ રહેલોછે એવણના પંચાગનો રીવ્યુ લેતા જ્યારે પણ અમોએ અમારી નજરે વાજબી દીસતી સુચનાઓ એવણને કરી હતી તે દરેક એ ભલા ગ્રહસ્થે ઉપાડી લીધેલી જણાઈછ. એક 'ડીસન્ટ' જાડા કવરમા આ ઉપયોગી પંચાગ કાઢવાની અમારી આગળી ભલામણ અમોએ જયાર એકવાર ફરીથી નવમબર ૧૯૧૧ ના અમારા અંકમાં કાઈક જોશ સાથ રજુ કરી હતી ત્યારે અમને વળતા ઉત્તર આપતા તેવણે પોતાના છેલા પંચાગમા નોધ લીધીછે કે "આ માનવંત ભાઈબંધની સુચના ઉપર બનતો તકે ધ્યાન આપીશુ" એક ભલા વડીલના લાયક વારેસાની પોતાના વડીલ તરફની સહુથી પહેલી પવિત્ર ફરજ, તે વડીલે હાથ ધરેલા એક ભલા કારયનો રોહ વેહતા રાખવાની લેખાવી જોઇએ, અને અમો જોઈ નેહાયત ખુશી થયા છોએ કે મરહુમ મી० મનચેરજી જાગોશના અકાળ મરણથી ૪૨ વરસ થયા પ્રગટ થતા આવેલા તેમના માનિતા પુરાણા પંચાગને પ્રગટ થતુ બંધ થવા દેવામા આવ્યું નથી. મરણ તો સહુ કોઈ માટે નિરમાણ થયલુછે અને તે નિયમાનુસાર ભલા જાગોશ આપણને છોડી ગયાછે, પણ તેમના ભલા કામને મરવા દેવું જોઈતું નથી આ સાલનુ પંચાગ, આગળના સાલો મુજબ, પોતાનુ ઉપયોગીપણુ પુરવાર કરેછ આ વારશીક પુસ્તક એક luxury નહી પણ એક necessity of literary life જેવું થઈ પડયુ છે એવા થોડાજ પુસ્તકો હશે કે જેને આ પંચાગ જેવા ઉંચા અભિપ્રાયો મલતા હશે, અને આ પંચાગના વધતા જતા ઉપયોગીપણા તરફ જોતા તેમા તાજ્જુબી જેવુ નથી ભલા મી० જાગોશના મરણથી અમને આ પોથો પ્રગટ થતો બંધ પડે એવી અમને ફેહરત હતી.. ....પણ અમો ખુશી છીએ કે તેમ કરવાનો અમને જરૂર પડી નથી, અને મી० જાગોશના ભલા બેટાઓએ એ કામ ચાલુ રાખેલું જણાય છે પોતાના મુરબીનુ ભલુ કામ ચાલુ રાખવાનુ પુન્ય બેશક તેઓએ હાસલ કરયુ છ, અને તે માટે તેમને મુબારકબાદી ઘટેછ

જ્ઞાન વધક—નવેમબર ૧૯૧૩

"ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેંનડર"—સને ૧૮૪૪ થી "પારસી પંચાગ" મરહુમ મી० મનચેરજી હોસંગજી જાગોશે હર સાલ કાઈ ને કાઈ સુધારા વધારો સાથે પ્રગટ કરવું ચાલુ રાખ્યુ હતુ, જ્યાર એમના ૧૯૧૩ ના જુન માસમા થયલા દીલગીરીભરયા મરણથી એ પંચાગ ચાલુ રેહશે કે કેમ તે વિષે ઘણાને અદેશો થયો હતો, પણ તે વિષે હવે ચીંતા કરવાનું કારણ રહયુ નથી, કેમકે એમના પુતરોએ એ સ્તુતિપાત્ર કામ ઉપાડી લઈને આપણને ધીરજ આપી છે. હરહમેશની માફક આ પંચાગની શરૂઆત આ સાલ પણ પારસી સખાવતના ઝરાથીજ શરૂ થઈને ધરમના મકાનો, ખતાબો, ઓરંગા, નેમણુક, કેળવણી, પરિક્ષા, સ્કોલરશીપ, પરચુટણ બાબતો, પુસ્તકોની પોહોચ, મરણો, શેઠ જાગોશનુ જન્મવૃતાત, કેલેંડર, આતશબેહેરામ, દરેમેહરે, આદરાનો, દુખમા, ધરમશાળા, જાહેર વપરાસના મકાનો, પુસ્તકખાના, દવાખાના, કેળવણીખાતા, ખતાબો, ધરમ ફંડો વગરે બાબતોનો જાણવાજોગ વિષયો આપીને અભ્યાસ કરવા જોગ પારસી વસ્તીની ગણત્રીમા ખતમ થાય છે, અને કરતાએ એ કારય પાછલ જે શ્રમ ઉઠાવ્યો છ તે વિષે હર સાલ નવુ બોલવાનું ભાગ્યે કાઈ રહતુ જ નથી. જે સાહેબોએ એ પુસ્તક એકાદ વખત પણ જોયું હશે તે સહજે કલપી શકશે કે એ કામ એકલે હાથે કરવાની કેટલી બધી જેહમત છ ગઈ સાલના બધા બનાવાને ક્રમવાર ગોઠવવા અને વગર ભુલચુકે પ્રગટ કરવા એ મહાભારત કારય મી० મનચેરજીએ પોતાની હયાતી દરમ્યાન ચાલુ રાખ્યુ હતું, અને તેજ ધોરણને બહાલ રાખી તેમના ભલા દીકરાઓએ પણ તેજ માફક ચાલુ રાખ્યું છે એ ઘણુ ખુશી થવા જોગ છે. પારસી દયાનો ઝરો ફકત પોતાની કોમ તરફ વહતો રહયા છે એટલુજ નહી પણ એ દીલસુરદા સખીઓએ દરેક પરમારથી હીલચાલ અને જરૂરી ફંડના પોતાનો ફાલો વગર ધોધાટે કાઢી આપ્યા છે કુલ સખાવત લગભગ રૂપીઆ બાર લાખની થવા જાય છે, જે નાનકડી પારસી કોમને ખચીત કરીને મગરૂર કરનાર છે. આ વરસ રેલથી જે ભયંકર સંકટ ફેલાયુ હતુ તેમા પણ સખીતબેહ સજ્જનોએ પુરતી મદદ કરેલી આ પંચાગપરથી જણાઈ આવે છે...

છેલે, એ કેલેન્ડરના કરતાઓને તેમના ઘણા મહેનતુ કામ માટે ધન્યવાદ આપીએ છીએ, અને રૂ० ૧ા જેવી નાનકડી કીમતમા આવું એક દલદાર તેટલુજ ઉપયોગી પુસ્તક હમ કોમ માટે પ્રગટ કરવાના એમના કામને વખાણીએ છીએ.

ફુરસદ—ડીસેમબર ૧૯૧૩.

"દરેક ચીજનાં માલની તથા પેકીંગ વીગેરેની પસંદગી માટે વગર માંગે" જડાબંધ મલેલી સરટીફીકેટોમાંની આ એકજ બસ છે.

(તા૦ ૯ મી ફેબરવારી ૧૯૦૮ નાં "કયસરે હિન્દ" ઉપરથી.)

વલસાડના એક સાહાસિક પારસી વેપારી મી૦ નવરોજી હીમજીભાઇ બંધનીવાલા.

આ અમના પત્ર પારસી ભાઈઓને પોતાને માથે નકલ નોકરીની જરુસરી લાવવા કરતાં ધંધા રોજગારમાં જીપલાવવાની તેની હરનીની શરૂઆતથીજ સુચના કરતું આવયું છે. અને જેઓ આ સુચના મુજબ કરતા રહ્યા છે તેઓને અમો અમારાથી બની શકતું ઉત્તેજન આપવે છિએ. આ-તાજ કાગડાથી અમો વલસાડના એક સાહાસિક પારસી વેપારી મી૦ નવરોજી હીમજીભાઇ બંધની-વાલા વલસાડ જેવા નાના કસબામાં પોતાની બુધ્ધિ પ્રભુનો રૂડો ઉપયોગ કરી મેવાજાત વિગેરેની દરેક ચીજો કમીશનથી મોકલવાનો ધંધો વર્ષોથી કરતા રહ્યા છે એ ઉપરાંત તેઓ આફુસ પાયરીની કેરીઓ, સુરંગીઓ અને કેલી. જુદી જુદી જાતના અચારો, મનજીઓ, નરથી, ઇંડા, હીંગપાક તથા મગજને અને તનને પુષ્ટી આપનારા બીજા પાક તથા તૈયાર સ્વાદીસ્ટ વાણીઓ જેવી આપણા મુંબઇ શેહેરમાં જવલેજ જોવામાં આવે છે એ નવનું તેઓ પોતાની જાતી દેખરેખ હેઠળ તૈયાર કરાવી મુંબઇ અને બીજા મોટા શેહેરોમા મોકલવાનો સ્વતંત્ર ધંધો કરે છે અને જેઓને આવો માલ પુરો પાડવામાં આવ્યો છે તેઓ તે માલના ખુબીની તારીફ કરે છે. ખચિત, વલસાડ ખાતેનું મી૦ બંધનીવાલાનું ખાતુ મુંબઇની બાહેર હવા માટે જનારા પાછીઓની જરૂરી ગરજ સારે છે તેટ-લુંજ તે વેપારીઓ માટે પણ લાભકારીક થઇ પડ્યુ છે. પારસી કોમે આવા એક ઉપયોગી ખાતાને જરૂર ઉત્તેજન આપવું જોઇએ છે. આ ખાતું કેટલીક હદ સુધી ઠી હાજત પુરૂં પાડવાને સામર્થવાન છે તેનો કાંઇક ખ્યાલ મેલવવા માટે વલસાડ ખાતે મી૦ બંધનીવાલા પાસેથી ગામડેની સ્વાદીસ્ટ વાણીઓનું અને દરરોજની ઘરગતુ વપરાસની ચીજોનું લીસ્ટ મંગાવવું. મી૦ બંધનીવાલા લીસ્ટ-માની દરેક ચીજ ઘણી કીફાયત ભાવે મોકલી આપવાને કબુલાત આપે છે

અગતની શુચના.

વરદી મોકલનારાઓને, નીચે મુજબ ની રીતનાં જુદાં-જુદાં એડ્રેસ હમારાપર લખી મોકલવા વીગેરે માટે વીનતી.

પારસલ માટેના એડ્રેસ—દૂર-દૂરની અને અનજાની જગામાં માલ મંગાવનારાઓનાં કોઇ-કોઇ વખતે વા આવું પારસલ મંગાવવા માટે કઇ કઇ **રેલવે લાઇનોનાં કીયા-કીયા વાયા** અને કીયા-કીયાં **જંકશનો**થી છેલ્લો પોતા તરફની કઇ રેલવેના કીયા સ્ટેશને, વલસાડથી પારસલ બુક કરાવવાં તે ચોક્સ ખુલાશાથી **નહી લખવાને લીધે** અને વલસાડનાં સ્ટેશનપર લગેજ કલારકો **નવા નવા બદલાવાને લીધે** રશીદ અને પારસલો બુક કરાવતી વખતે ઘણી અડચણ અને અટકાવ થઇ પડે છે. અને વલી પારસલો સીધી લાઇને જલદી નહી જતાં-ફિરતી લાઇને જઈ-રખડીને વધુ દીવસે મંગાવનારને મલે છે. માટે પારસલ મંગાવવાનું એડ્રેસ, દરક રેલવેના **વાયા** વીગરે સાથે; યાને બી૦ બી૦ લાઇનનાં જે- મથકથી બીજી જે રેલવે લાઇન બદલાતી હોય તેનાં કીયાં મથક—કે સ્ટેશનથી તે પારસલ આગળ વધે તે **વાયા** અને તે પછી જો ત્રીજી લાઇન બદલાતી હોય તો તે ત્રીજી લાઇનનું પણ એજ પ્રમાણે **વાયા** યા મથક સાથે ખુલાસાથી ચોક્સ,-પારસલનું એડ્રેસ લખી મોકલવા તસદી લેવી.

કાગલ તથા રસીદ માટેનું એડરેસ—શુદ્ધ લખી મોકલવું તેમાં આખું નામ તથા જે જીલ્લામાં રેહતા હોય તે દરજો, રેહવાનું ગામ—અને ઠેકાનું અને પોસ્ટ આફીસ બીજા ગામમાં હોય તો તે પોસ્ટ આફીસનું નામ સાથે લખવાની મેહરબાની કરવી.

એડરેસ વીગેરે જે કંઇ આપણે કાગલમાં લખવી હોય તે અંગરેજીમાં અને ટુંકમાં **નહી પણ ગુજરાતીમાંજ** લખવી. જો કોઇ શબ્દ અંગરેજીનો લખવો પડે તો તે **અંગરેજી હરફે નહી પણ ગુજરાતીજ હરફે લખવા** વીનંતી છે કારણ હમને અંગ્રેજીની માહીતી નહી હોવાથી અડચણ થઇ પડે છે.

લીસ્ટમાં જણાવેલી ચીજોમાંની કેટલીક ચીજો જેની તેની મોસમે મલે છે, ને કેટલીક ચીજો જાથુક મલે છે. ને કેટલીક કોઇ–કોઇ વખત મલે છે ને કોઇ–કોઇ વખત નથી મલતી જેથી અને વલી મછા વીગેરે તેના અસલ રૂપમાં લઇને બીજા–બીજા રૂપમાં બનાવી મોકલવામાં આવે છે. માટે જે મોસમની જે ચીજ કે માલ જે દીને જોઇયે તેની ૧૨–૧૫ દીવસ અગાઉથી વરદી મોકલવા અને કંઈ વધુ ખુલાસો પુછાવવો હોય તો જવાબની ટીકીટ બીડવાની વીનંતી છે.

નીચેની ચીજોમાં—કેટલીક ચીજોનાં ભાવ યા કીમત જણાવી છે તે ૧૯૧૩ ની મોઘવારીની છે. મછી વીગેરે, એવી બકાલુ ચીજો અછતનાં સબબે કે દુકાળનાં સબબે એક વખત મોંઘી થયા પછી, તે ચીજની છત થયા છતાં અને દુકાળ મીટયા છતાં—તે ચીજ વેચનારાઓ એકાએક ઓછે ભાવે નહી આપતા જે મોંઘો ભાવ થયલો હોય તેનેજ ચીવટપને ઘણું કરી વળગી રેહછે માટે એવી બકાલુ ચીજોનાં સસતા મોંઘાનો સવાલ ટકી શકતો નથી. જે વખતે—જે ભાવે જે ચીજ મલે તે કીમત ખરી. આખા દેસમાં કેટલી બધી હદ ઉપરાંતની દરેક ચીજની મોંઘવારી વધી ગયલી છે. તે કોઇને અજાણ્યું નથી.

દરેક ચીજનાં માલનું લીસ્ટ નીચે મુજબ.

તનદુરસ્તીનાં સુધારા વધારા માટેનાં પઉષ્ટક વસાણા તથા પાકો—જેવાં કે ઠંડી–ગરમી અને વરસાદ રૂતુનાં દરેક રૂતુને અનુસરતાં તેમજ પ્રકૃતી અને દેહને માફક આવતાં જેમકે લોહીવાર પ્રકૃતીવાલાને ઠંડુ અને શરીરે ઠંડક આપી ગુણ કરનારાં અને કમી લોહીવાલા યા નાશક્તિવાલાને તથા જઠરાને અને પીત્તવીકાર, વાયુવીકાર, બલગમ વીકારવાલાને—વીકારો દુર કરી શરીરમાં લોહીનો સુધારો–વધારો કરી, શક્તિ પેદા કરનારાં પુષ્ટીકારક તથા વાઇ–ચસક હાનકનું તથા મગજને તર અને ચાલાક કરનારા તથા બાલકોની માતાઓ પોતાના દુધનો વધારો અને તે દુધથી દુધમલ બાલકોને વધારે તનદુરસ્ત–નીરોગી બનાવનાર અને બાનુઓના શરીર તથા બાંધા અને ગરભસ્થાનને ફાયદો કરનારાં વીગેરે બાનુંઓ તથા મરદો અને નાની મોટી ઉમરનાં આદમીઓને **દરેક રીતે ગુનકારાં** ખાસ્સીક જાતના **પઉષ્ટક વસાણાં તથા પાકો** કે જેનાં નામો સાધારણ વપરાસે છે તેજ—નીચે જણાવેલાં—કાયમ રાખેલાં છે. પણ તે દરેક જુદાં–જુદાં વસાણાં તથા પાકોમાં–ઉપર દરસાવેલા ફાયદા માટે **વધારા તરીકે** જુદી–જુદી ગુનકારી કેટલીક બીજી કીંમતી પઉષ્ટક ચીજો ઉમેરીને તથા દુધનો માવો, બદામ, પસ્તાં ચારોલી વીગેરે ચીજો તલી પીસીને અને જેમાં ઘઉંની લારી લેવા બદલે તેમાં–તે લઈ એકસાં કરી ઉમદી જાતનાં મસાલા અને તેજાનાનો સમાવેશ કરીને ધરગતુ બનાવનારા પાસે જાતની દેખરેખ નીચે બનાવી લઇ મોકલવામાં આવે છે. **એ વસાણાં તથા પાકો માત્ર ખાંડનાં ને ઘઉંનાં દુધનાં લોંદા જેવાં બજારૂ કે સાધારણ જેવાં નથીજ.**

બદામપાક ભાવ રૂ. ૧ નો શેર	... ૧ા લેખે			
સાલમપાક	,,	,,	... ૧॥ ,,	સુહરીપાક, મેથીપાક
ઈંડાંપાક	,,	,,	... ૧॥। ,,	અડદીયું, ખજુરીયું
અમરૂતપાક	,,	,,	... ૨ ,,	વગેરે હરેકનો ભાવ
શાહજ્હાનપાક	,,	,,	... ૨ ,,	રૂ ૧) નો શેર–૨॥ થી–૨॥।
ગુંદરપાક	,,	,,	... ૨ ,,	

શીવાય–૨) ૪) જાતના ખરેખરા બાદશાહી પાકો જે કે દીલ્હીનાં આગલા મોગલ શેનશાહો વાપરતા તેના હાથ લાગેલા પુસ્તકો ઉપરથી **ઘણીજ મુલ્યવાન કીમતી ચીજોનાં,** પુસકળ મેહનત અને કડાકુટથી એક આહારીએ બાંધુ તયાર થયા પછી, આતશની ગરમીથી નહીં પણ અમુક જાતના અનાજના મોટા ઢગલામાં અમુક દીવસો લગી દાટી રાખી અનાજની ગરમીથી પકાવવામાં આવે છે. રૂ. ૧) નો શેર ૧ા લેખે.

કુલ્લી બાંદલી, નવી મીરટાંનવાની-કે જે કોઠે ઠંડક આપી મગજને તર કરનાર જેમાં દુધના માવા, બદામ, પીસ્તા, ચારોલી વીગેરે મીના તળી–ખાંડની ઠંડી મેળવની સાથે એકમાં કરીને 'કલ્ફી' બુંજી બનાવવામાં આવે છે રૂ. ૧) નો શેર ૨ા લેખે.

ફરમાસુ આફુસ, પાયરી વીગેરેની કેરી ઉનચી જાતની રીવલ રકાદિ આખા હિન્દના ને એશીયાનાં નકશામાં નેમજ દુર–દુરના હરેક ભાગમાં તથા પરદેશોમાં, એડન ઈંગલાંડ લગી સેવક મારફતનાં નંગો જાય છે. મુંબઈનાં વેપારી જે બાહેરગામ મોકલે છે તેઓ પણ મારી મારફતે મંગાવે છે. હિન્દનાં કોઈ પણ શહેરના નંગો કરતાં અહીંના નંગો ટેસ વગેરેમાં ઘણા ચઢીયાતાં હોવાથી દરેક ઠેકાણે ઘણાં વખણાએ છે. મુંબઈમાં ગાંભરી રીવલને નામે ઘણી મોટી કીમતે વેચાએ છે ને સેવકનાં તરફનાજ બગીચાઓની ખાતી વીગેરે વેપારીઓ લઈ જાય છે. મોસમ મેની ૨૫ મી થી તે જુનના આખર લગી અને કોઈ વરસ જુનની ૨૦ મી કે ૧૫ મી લગીમાંજ ખલાસ થઇ જાએ છે જેથી અગાઉથી વરદી નોંધાવનારાઓ ફાવે છે. ને તેઓને નંગો પણ ઘણા સારા અને ફાયદાથી મળે છે. ભાવ ૧૩૨ નંગના પેટી ૧) ના

આફુસના રૂ ૧૦ થી તે ૧૮ લગી અને પાયરીના રૂ. ૬ થી તે ૧૦ લગી

ફરમાસુ અનીનાસ મોસમ જુનની ૧૫ મીથી જુલાઇની ૨૫ મી લગી **કીંમત** નંગ ૧ ના આના ૩ થી ૧૦ લગી

જેલી આફુસ પાયરીની તથા **અનીનાશની** અને **જુરાં કોરાંની** પહેલાં નંબરની **ભાવ** રૂ. ૧) નો શેર ૨॥ થી ૩.

મુરંબો જેવો કે આફુસ પાયરીનો, અનીનાશનો, જુરાં કોરાં તથા પંપાકુ વીગેરેનો **ભાવ** રૂ. ૧) નો શેર ૨॥ લેખે.

લીલી ફ્રુત તથા કેલાં-

સંત્રા મોસંબી **ભાવ** ડા. ૧ રૂ. ૦॥– થી રૂ. ૧= } એના ભાવનું ચોકસ
સફરચંદ, દાડમ ,, ,, ,, ૦॥। થી રૂ ૧॥ } ધારણ રેહતું નથી.
અનેનાશ નં. ૧) ના આના ૩) થી ૧૦ આનાં લગી.
કેલાં સુનેરી નંગ ૧૦૦) ના રૂ. ૧॥ થી ૨॥ લગી.

,, **રાતાં** કોઈ કોઈજ વખત મળે છે—**ભાવ** ડજન ૧) નાં આના ૭॥ થી ૯॥ લગી.

,, **તલવાનાં** મોસમ જુલાઇથી સપટેમબર—**ભાવ** ડા. ૧) નાં આના ૭॥ થી ૯॥ લગી.

તાજી તલેલી મચ્છી અને ઘરબ

ભીંગ બોદાર મચ્છી તેમાં ઘરબ ૧) પાટ ૨) સાથની ભરેલી, **કીંમત** કાચી નંગ ૧) ના રૂ. ૧ થી તે રૂ. ૧॥ લગી. સીવાય સમરાઈ તેલ, મસાલો સરપન તલાઇ સાથે તલેલી નંગ ૧) ઘરબ સાથે રૂ. ૧⌐ થી તે રૂ. ૨। લગીને સુમારે
ઘરબ તાજી મચ્છી વગરની છુટી મચ્છીની વધુ છત હોય ત્યારેજ કોઇ કોઇ વખત મલે છે. **કીંમત** કાચી નંગ ૧) તે પાટ ૨) નાં પ॥ થી ૬ આનાં ભગા. તેલ, મસાલો, તલાઇ જુદી.
} એની મોસમ જુલાઇની અધવચથી આગસ્ટ આખર લગી.

ઘરબની ભરેલી મોટી બોઇ, માગન, રામસ, કાંટા વગરની પાઠન તાજા છબનાં અને મોટી સાંધ કોલમી એ હરેકનો **ભાવ** કાચી શેર ૧) ના આનાં ૩॥ થી ૪ લેખે મલે છે. શીવાય શમરાઇ તેલ, મસાલો, શરપન તલાઇ શેર ૧) ને સુમારે ૨॥ આના થાએ છે.

બીજી શારી જાતની મછી જેવી કે **ગરીયું, ભાલું, શેવાલ** વીગેરે તથા મધ્યમ કોલમીનો **ભાવ** કાચી શેર ૧) ના આનાં ૩॥ લેખે અને નાની **બોઇ** લેવટા, લેવટી ફગના આના ૩) લેખે મલે છે, સીવાય સમરાઇ, તેલ, મસાલો, સરપન તલાઇ વીગેરે **શેર ૧)** ને સુમારે આનાં ૧॥થી ૨ આના.

સવાદીશ્ટ વખણાતી વાંનીઓ.

હાડકાં વગરનાં મટનનો ખુરમો—બદામ, પસ્તા વીગેરે મેવા સાથનો–થોમા દુબનો કુવતમંદ રૂ. ૧) નો શેર ૧॥ લેખે

મોટી સાંધ કોલમીનાં—કબાબ, પેટીસ, કટલેસ, લીમડી, ભજીઆં અને આખી તલેલી વીગેરે.

દીતા ઘરબનાં—પેટીશ, કટલેશ, પોરા, ભજીયાં વીગેરે.

પાટીયો તમતમતો વખનાતો બગડ નહી એવો **મોટી સાંધ** તથા મધ્યમ કોલમી લેવટા, લેવટી, મર્ગી, ખુમલા વીગેરેનો.

તાજી આખી ભુંજેલી મછી ઘરબ—ચીરી શમારી મોઇ શાફ કરીને તેમજ ભરપટે મશાલો–તેલ યા ઘી આમલી ઘરબ વીગેરે ભરીને શાવી કપડામાં લપેટી બાંધીને આખી ભુંજેલી **કી૦** નંગ ૧ રૂ. ૨ થી ૨⌐ લેખે.

બટેરવાનું રેશાદાર ઘઉંનુ જીભે સ્વાદ રહી જાય એવું.
ખડીયા ખુંડીનું મશાલેદાર મધનુ મધનુ તીખું.
ઉંબડીયું–પાપડી, કંદ, પપેટા તાજી મછી વગેરે સાથનું.
} જેટલા માણસનું જેટલી વેરનું જોઇયે તે પરમાણે તેની કીમત.

તાજી તફડતી ચરબદાર–ઘરબની ભરેલી—તલેલી મોટી માંગણ બોઇ કીંમત તાજી મછીમાં જુઓ.

તમતમતી પતરેલ વીગરે ઘણી જાતની વાનીઓ.

ભાટનું જેમાં–મસાલેદાર–પરેઠા, હેકનાં, શાંધનાં કરકરીયાં, પોપટજી, ઘઉંની ખુસ રોટી, જુવારની રોટી, પતરેલ વીગરે તથા બદામ પસતા વીગરે પીશેલો મેવો વીગેરે ભરેલી–આખી રોશટ મરઘી, કટકાની ખારી મરઘી, ખારૂ મટન, કબાબ, કટલેસ, તલેલા પરેઠા, શકરકંદ વીગેરે. ઇંડાં આખાં બાફેલાં, પોસ અને તાજી તલેલી મછી, ઘરબ, પાટીયો–અચાર વીગેરે વીગેરે ઘણીક જાતની વાંનીઓ સાથનું.
} જેટલા માણસોનું તથા જેટલી વેરનું અને જે જે વાનીઓનું જોઇયે તે ઉપર તેની કીમતનો આધાર.

અચાર–તાજી તલેલી મછી, ઘરબ, કોલમી વીગેરેનું.

બોઇ, રામસ વીગરે મછીનું **ભાવ** રૂ. ૧) નું શેર–૨॥

ઘરબનું ભાવ રૂ. ૧) નું શેર–૨ થી ૨॥
કોલમીનું " " " " "

અથાણ સુકી યા મીઠ દીધેલી કાચી મરી મરચાં, છોલા-કોલમી છમનાં વીગેરેનું

મરચાંનું ભાવ રૂ ૧) નું શેર-૨॥-૩ **છોલા-કોલમીનું ભાવ** રૂ ૧)નું શેર ૩॥

મરી—રાનસ, તુમરી, નીરમાઇ, માગાનું વીગેરેનું ભાવ રૂ ૧) નું શેર ૩॥ થી ૪. **છમનાનું** ,, ,, ૩॥

અથાણાં-કેરી, લીંબુ, મેવા વીગેરેનાં પેહલા નંબરનાં બગડે નહી એવાં મસાલેદાર.

પચરંગીનું-શુકા મેવા સાથનું--ખાટું મીઠું ભાવ રૂ ૧ નું શેર ૪ લેખે અને ફકત ખાટું શેર ૪॥ થી ૫ લેખે

બીજોરાંનું-મસાલેદાર-ખાટું--મીઠું ભાવ રૂ ૧) નું શેર ૨॥ થી ૨॥। લેખે.

કાગદી લીંબુનું-ખાટું-મીઠું ભાવ રૂ ૧)નું શેર ૩। થી ૩॥. તથા ફકત ખાટું શેર ૪ લેખે.

ગોલ કેરી સલેસની ભાવ રૂ ૧) ની શેર ૩॥ લેખે

બફેના કેરી-મસાલેદાર કલમની કેરીનાં રૂ. ૧)ના શેર-૮ થી ૧૦ લેખે.

,,-શીરની બીન રેશાની મસાલેદાર ભાવ રૂ ૧)ના શેર ૪) લેખે

અવેજી રાઇ કેરી ભાવ રૂ ૧)ની શેર ૫) લેખે.

પાનીયાં કેરી ભાવ રૂ ૧)નાં નંગ ૫૦ થી ૭૫.

મેથીયાં કેરી ભાવ રૂ ૧)ની શેર ૪ થી ૪॥.

ચટનીઓ-મસાલેદાર-પેહલા નંબરની બગડે નહી એવી—ખમનેલા કેરીના ખાટી-મીઠી **દેસમા વેલાતી કરતાં ઘણી ચઢીયાતી**—તથા નારીઅલ વીગરની ખાટી-મીઠી રૂ ૧)ના શેર ૨॥ થી ૩ લેખે મોટી બાટલી રૂ [illegible]

સુકી યા મીઠ દીધેલી કાચી મરી-મરચાં-છમના છોલા-ખુમલા વીગેરે

બીંગ યા મોદાર મરી મરચાંની બરેલી નંગ ૧) રૂ [illegible] થી તે રૂ [illegible] લગી મલે છે. મરચાં વગરની ખાલી રૂ ૧) ની નંગ ૧॥ થી ૨॥ લગી. **મરચાં**-દરેક બે પાટી રૂ ૧) ની નંગ ૩ થી ૪ લગી મલે

(વચ્ચે ઊભા અક્ષરે: [illegible])

છોલા ગામઠી મોરા ભાવ મન ૧) રૂ [illegible]
છોલા ખારા ,, ,, ,, ૪॥-[illegible]
મહરીયાં ,, ,, ,, ૨॥-૨॥
સુકડાં ,, ,, ,,
છનીકોલમી [illegible] ,, ,, ,,

ખુમલા [illegible] પડકું ૧ ના સુમારે નંગ બે હજારનો **ભાવ** રૂ [illegible] લગી
ખુમલા શુકડા ખાવા લાયક સારા રૂ ૧) ના નંગ ૨૫૦ થી ૩૨૫.
ખુમલી મોટી રૂ ૧) ની નંગ ૨૨૫ થી ૨૫૦ લગી.

(જમણી બાજુ ઊભા અક્ષરે: [illegible])

રામસ કીટ નંગ ૧) રૂ [illegible] લગી મોસમ આગરથી જાનેવારી **માંગણ ભાવ** ફરી ૧ ના રૂ ૧૩-૧૫ **છમના** ,, ,, ,, ૧॥-૧॥ **શીરમાઇ** ,, ,, ,, ૨૩-૨૪

(વચ્ચે ઊભા અક્ષરે: [illegible])

,, ગામઠી તુમરી ભાવ રૂ) ની-૧॥ લેખે-મોસમ મે માસ.

મરચી—કીંમત ઠાકુ-કોલ નંગ ૧) નાં ૫ થી-૯ આના તથા ઇંડા મુકતીનાં ૧૨ થી ૧૪ આના અને—વધારે મોટા—માનબલ—વજનદાર ફરશોનાં ૧૬ થી ૨૦ આનાં મુજબ—મલે છે.

મુંબઇની માફક જથાબંધ મરચીઓના અહી વેપારીઓ નથી—જરૂર પડે ત્યારે ફેરીઆ તેને ખરીદી માટે નાણું આપી—અગાઉથી મોકલીએ ત્યારે તેઓ આજુબાજુ—ગરગામડે ફરીને લાવે.

ઇંડાં-એનાં ભાવનું કશું ચોકસ ધોરણ નથી—વખતો—વખત વધારે—ઓછો **ભાવ** થયા કરે છે. સાધારણ **ભાવ** હજાર ૧) નાં રાશબંદીનાં રૂ ૨૩॥ થી ૨૬) લગી અને કેટલાક પ્રસંગે તથા વાર તેહવારો વીગેરેનાં ટાંકનાઓપર રૂ ૨૭ થી ૩૨ લગીનાંપણ થઇ જાય છે.

ઘીઃ—ચોખ્ખું ગામઠી તલબદ્દુ સુરમદાર.

નાં૦ ૧ તાજા નરા ભેંસના માખણનું ભાવ મણ ૧ રૂ | એ બેઉ નંબરનું કાચું ખાવા લાયક તથા ચોખેપર એ અને ઉંચા પકવાન પેરીમાં વાપરવા લાયક.

નાં૦ ૨ ભેંસ તથા બકરીના તાજાં માખણનું ,, ,,

નાં૦ ૩ રાંધવાનું તાજા માખણનું ચોખ્ખું પણ થોડા દીવસના વાશીનાં રૂ

નાં૦ ૪ બાહારના દબાઓનું ઉપલાથી ઓછા ભાવે મલે છે પણ તે ખાત્રીદાર નથી.

ગોળ ખડાનો સુકો મણ ૧ નાં રૂ. ૩।

ટેબલ રાઇસ ભાતનાં

છબ્બાં ૧) દાની ,,

,, ચાલવા વણાંના ,,

દાલ તુંવરની પીનેલી ,,

દાલ જટેનાની મણ રૂ

,, વાલની ,,

,, મગની ,,

ચોલા આટા ,,

ચોળી

અંગુરી સરકો શીકાર બાટલી ૧ ના આના ૫) લેખે

શરકો શેરડીનો મણ ૧) નાં પેહલાં નંબરના જુના રૂ ૩ તથા બીજા નંબર ના રૂ. ૨॥ અને ત્રીજા નબરનો રૂ. ૧॥ પણ તે ખાત્રીદાર નહી.

પાપડ ઉજરા ૧૦૦ નાં ૩ ૧।=

દીનોરાના ,, ,, ૦॥।=

શારીયા ,, ,, ૨॥।

શેવ રૂ. ૧ની શેર-૬ લેખે.

ખઉનો નીશાસ્તો રૂ ૧ નો શેર-૪ થી ૪॥

રાઇ દલેલી રૂ ૧ ની શેર ૨॥ લેખે.

તપકીર રૂ ૧ ની શેર ૧॥ લેખે.

તરકારી સુકી લીલી.

કંમારીયો	કંદ ગોલ ભાવ મણ ૧ ના રૂ.		
,,	,, લાંબો		,,
સકરીયો	,,	...	... ,,
રતાલુ	,,	..	... ,,
સુરણ	,,	...	... ,,
કોંજાણ	યાને આલુ કંદ		... ,,
પપેટા	...	...	... ,,

લીલી તરકારી જેવી કે—પાપડી, ફરેંચબીન, ટામેટા, કોબીજ, વટાનાની શીંગ, ચોલા—ચોલાની શીંગ, શેકટાની શીંગ, ગાજર, દોધી, તુરીયાં,ભીંડા, કારેલાં, રીંગણાં, કારાં, આદુ, કાંદા, લીંબુ, કારેલાં, કટોલા, વગેરે

ખુશબખતી માટે—પાની નવરોજ, નવજોત, સાલગ્રેહ, શાહદી—રામતની, દીવાલી અને નાતાળ વીગેરે તેહવારો તથા શાદી—ટ્ટુ—શરઅવશરનાં ખપ અને બેટ—શોગાદ માટે ઉંચા ભાત મસાલા પેહલા નંબરનાં, આખા એશીઆમાં વખણાએલાં અને પ્રદરશનોમાંથી મલેલા ચાંદોની પ્રખ્યાત બેકરીનાં, ટેશદાર—સાદાં તેમજ ફેનસી કેક તથા દરેક જાતની ગેરની લીલો—સુકો મેવો, કેલાં તથા બીજી સુરતી કુમાસ, નાનખટાઇ, બરફી, પેંડા, બગલા લેશ, ખાજા—પાપડી સુરતી પનીર ને ખારાં બટર બનાશા વીગેરે.

પરચુરણ ચીજો—સેરડી, જમરૂખ, ગુંદ, સકાપર, શપાટ, કસતી, નાર, ધુપેલ, સુખડ, લોબાન ફુલ, હાર, કલગી, તોરા, તોરન, અગરબતી, કેલના પાતરાં, વીગેરે—વીગરે

બાળવાના લાકડાં—બાવલ વીગેરેના ફાડા—ગાંઠેરી.

વાહાન યા પકાઉ અને માછીઓના કામ માટે—શડ માટેના ખોરી, મીઠું તેલ, એરંડીયું આમલી વીગેરે.

ઘર તથા ઈમારત બાંધવા માટે-સાગી વીગરે નાનામોટાં લાકડાં, વાંસ, ખાપરુ, ઈંટ, છો, ચુનો, નળીયાં વીગેરે.

ઘાસ ગાંસડી—ગાંસડીનું તથા છુટું અને બેસી—જગાહો માટે કડીઆની તરનું કારમુ—ઘુઘુ.

વેલાતી ઘાસનું બી—જેને કેટલાક રજકો કહે છે.

પીંછા-પાંખ-મગરમચ્છનાં તથા મોટાં શીંગાડાં વીગરે મછીનાં.

બગીચાઓ માટેની કલમ—આફુસ, પાયરી, વીગરે ફલ ઝાડોની.

ખાતર ખત બગીચાઓનાં ફલફુલ ઝાડ તથા તરકારી અને ખેતી માટેનું ઘણું ગુણકારી હોય છે. **સુકી મછી મુમલા વીગેરેનું** જેને ફુગો કહે છે તે તથા **બકરીયાં અને કરજનાં** બાલનું અને કેશ, નાખો, ખગાદ, ઘોડાની લીદ, ખાંન તથા ચારા કુચા, કચરા વીગેરેનું— ૨) ૩) વરસનું જુનું—ખાવાલાર.

વીગરે-વીગરે ખેરાકીની તથા બીજી દરેક જાતની ચીજોનો માલ—વપારને જરુરના તથા ઘરખર્ચનું ખપનો જેમ બને એમ સારો ને ફાયદા પડતો કરીને ખરીદ કરીને હરસાલથી મોકલવામા આવે છે.

ઉપલા લીસ્ટમાં માલના તોલ તથા માલની કીંમત જણાવી છે તેનો અને પારસલોના નોર તથા ખરચનો ધ્યાનમાં રાખવા જોગ ખુલાસો અને સમજ.

તોલ સંબંધી-અનાજને માટે બરતનું કે ફરાના માપનું ચલન નથી. દરેક માલ વજન કરી તોલવા મલે છે અને કોઈ કોઈ માલ કે ચીજ ગણતીથી મલે છે— બંગાલનું તોલ સુરતી રેવાજ છે ને તે ૮૦ા રૂપીઆ ભારનો ૧) શેર ને તેવા ૪૦ શેરનો ૧ મણ અને ૨૦, મણની ૧) ખાંડી ગણાએ છે—એ ૧) ખાંડીનાં મુંબઇનાં ૮) ફરાને (૫૨—૧) મણને સુમારે થાએ છે. અને તે સુરતી ૧) મણ તે મુંબઇનાં ૨૮ રૂપીઆ ભારના સેરથી મુંબઇનો મણ ૨૦ ને ઉપર સેર ૩ા ને સુમારે થાએ અને બંગાલી યા રેલવેનાં ૮૦ રૂપીઆ ભારના શેરથી ૧૮ા સેરને સુમારે થાએ.

કીંમત સંબંધી—ઉપલા લીસ્ટમાં કેટલાક માલની જણસોની કીંમત કે ભાવમાં જુદા—જુદા—રૂપીઆ અમુકથી અમુક લગી તથા જા—જા—રૂ ૧) નાં અમુક નંગથી અમુક નંગ લગી એમ જણાવવામા આવ્યું છે તેનું જાણવું કે— તે ચીજ કે માલના જેવા ચારસ ઉપાડ ને જેવી જાત અસલ અને જેવા માલ—ક નાના મોટા વીગેરે જેવાં નંગ ને મુજબ તે વધુ ઓછો ભાવ-કીમત કે નંગ સમજવા——લીસ્ટમા જે જે ચીજ યા માલનો જે ભાવ અને કીંમત જણાવી છે તે આગલાં સાલની છે.

પારસલ સંબંધી—રેલ્વેના વજનથી પારસલનું એકંદર વજન શેર ૧) કે ૨) નું હોય તેનો જેટલો ખરચ અને નોર થાએ તેટલોજ ૫) સેરના વજનનાં પારસલનો, થાએ તથા ૫ા કે ૬ સેરનાં વજનનાં પારસલનો જે કઈ ખરચ અને નોર થાએ તેટલોજ ૧૦) સેર લગીનાં પારસલનો થાયે-અને ૧૧) કે ૧૨) સેરનાં વજનનાં પારસલનો જે કંઇ ખરચ નોર થાએ તેટલોજ ૨૦ સેર લગીનાં પારસલનો થાએ છે. જેથી——મંગાવનારને ગેરફાયદો નહી થવાને લીધે પારસલોનું એકંદર (દરેકનું) વજન રેલ્વેનાં ૫) યા ૧૦) કે

૨૦) સેરને સુમારેનાં તોલીને કરવામાં આવે છે. તેમાં જેટલી કે જેટલા રૂપીઆની ચીજો મંગાવી હોય તે કરતાં થોડી વધારે કે ઓછી સમાઈ શકે તેટલી મુકી મોકલવામાં આવે છે ને તે જેટલી મોકલી હોય તેટલાનીજ કીમત ગણવામા આવે છે.

બોરડીંગ-લોડજીંગ-કીસમસની તેમજ-બીજી-કોઈબી રજાપર **વેકેશન ગુજારવા** થતા **પલેઝર** કરવા તેમજ **તનદરોશતીનાં સુધારા અરથે** યા **હુવા ફેરફાર કરવા** અથવા **કોઇ બીજા** કામશર વલશાડમાં આવી, વધુ—ઓછા દીસો રહેનારાવો **માટે** બોરડીંગ લોડજીંગ પણ ચલાવવામાં આવે છે. આવનારા શાહેબોએ-કેટલાંક માણુશ આવનાર છે તે ૩) ૪) દીવશ અગાઉથી લખવા—અને જેઓએ ફીઈ વીગેરેનો ખુલાશો પુછાવવો હોય તેઓએ જવાબની ટીકીટ બીડવા વીનતી છે

તીથલ સેનીતેરીયમ વીગેરેમાં આવનારા પરોનાવોને દરરોજનુ બજાર વીગરે **જોઇતી ચીજો** મગાવવા વીગેરેની ઘણી તકલીફ પડ છે અને તીથલનાં મજુર ઘણી રીતે લુચાઇ કરે છે. તેથી જે પરોનાવોને દરરોજનુ જે કઇ બજાર મંગાવવાની જરૂર પડે તો બજાર **લાવવા** સાથે બીજા દીવશ માટે **૧)** દીન અગાઉથી **વરદી** લખી મોકલતા રેવાથી **બજાર વીગેરે જોઇતી** ચીજને વલશાડથી શારનાં તીથલ મુકામે પોંહચાડતા રેહશુ

ઉદવાડે આતશબેરામ પાદશાહને બેહજદો કરવા બહારગામનાં કાઇ અનજાણ્યાં ગૃહસ્થો આવવા ઇછતા હશે, તેઓ મને ૬. ૭ દીવશ અગાઉથી લખી જણાવશેથી તેઓને ઉડવાડામાં શારી ઉતારા વીગરેની દરેક ગોઠવન કરી આપીશુ

ભલી દુઆ તમને આમીન થાજો-તમને તથા મારાં ગ્રાહકનાં અને નવા દરેક ઘરાકોને ખુદા સદા—તનદરોશતી ભરેલા શુખી-ખુશન રાખે આમીન.

લા૦ દુવાગો સેવક,

નવરોજી ભીમજીભાઇ બધનીવાલા,

વલસાડ—મોટો પારસીવાડ

THE CHAMPION.

Sir D. M. PETIT, BART'S

FEVER AND TONIC PILLS.

(of 25 Year's Reputation.)

Opinions:—

Late Brgd. Surg Dr. Dymock—Succeed where Quinine fails

Mr. W. T Lamb—Have furnished quick and excellent results

Hon. Mr. N. N Wadia—Have gained success in Malaria and chronic fevers.

Sec. Guz. Fever Relief Fund—Have gained much success in fever districts.

FOR MALARIA, AGUE and poisonous Fevers Used in presence and

Remittent and other obstinate of any duration absence of fever.

As. 4, 8 & 12

Baron Bro's EYELECTO.

THE SIGHT RESTORER.

Prevention is better than cure. Neglect not your sight which is more precious than a world of wealth to a man, woman or a child. Baron Brothers' Eyelecto is an unfailing and harmless remedy. It is guaranteed to be free from any irritating or injurious substance. Only a drop makes your healthy sight healthier than before.

For Ophthalmia Flesh of the eye, short sighted eye lids, colour blindness, ments of vision.

BARON BROS EYELECTO

growth, frequent watering ness, sore-eyes, granulous and all sorts of derange-

As 8 only.

Special concession to charity purposes. Discount to Wholesale Buyers.

Sold by all Chemists.

Local Agents—Messrs. EDULJEE Bros ; S P GHANDY. ALIBHOY SAMSOODIN; D. C. OOMRIGAR, &c.

Sole Agent:— **(for both) F. A. CAMA,**

Near Agiary Hill Road, BANDRA

સજીવનામૃત ગોળીઓ.

સજીવનામૃત ગોળીઓ ભવજીવ સેવ સદાય;
સંસારી સુખ ભોગવવા અમુલ્ય એહ ઉપાય.

લોહીને સુધારે છે, વીર્યને વધારી ઘટ કરે છે, મુત્રાશય અને વીર્યાશય સંબંધી નવા તેમજ જુના દરદો સારા કરે છે, પાચન શકિતને સુધારી દસ્ત સાફ લાવે છે, જ્ઞાનતંતુઓને સતેજ કરે છે, પેસાબ અને સ્વપનામાં જતી ધાતુને બંધ કરે છે ટુંકામા ધાતુ વીકારના તમામ રોગો સુધારી કોઇ પણ કારણથી થએલ નામર્દીનો નાશ કરી પરિપુર્ણ મર્દાઇ લાવે છે.

કિંમત ગોળી ૪૦ ની ડબી એકનો રૂ. ૧ એક.

ગુપ્ત ભાગની નસોની નબળાઈ દુર કરવા માટે

તનુ પ્રહિપ્ત તેલ.

કીંમત તોલા ૧ ની શીશી ૧ નો રૂ. ૧ એક

મફત અમુલ્ય ભેટ મફત

વૈદ સંજીવનામૃત સરોજ.

આ નામનુ સર્વો ઉપયોગી પુસ્તક એક પોસ્ટ કાર્ડ ઉપર પોતાનુ નામ ઠામ લખી મોકલનારને મફત મોકલવામાં આવશે. નામ સાથે બગ્મો વીગેરે ટીકાયને મળશે, વધુ હકીકત માટે લખો.

વૈદ્ય શા૦ શીવજી જેઠાભાઇ,
હેડ ઓફીસ—માંડવી બંદર, કચ્છ.

મુંબઇમાં આજકાલ ઘણા નવા હાડવૈદ નીકળી આવ્યા છે તેથી સંભાળજો.

૨૭ વરસનો અનુભવ મેલવેલા હાડવૈદ

મરહુમ ભીમજીની છોકરીના છોકરા

મરહુમ અરદેશર પેશતનજીવાળી દુકાન.

હું નીચે સહી કરનાર સરવે ખાસો આમને જણાવવાની રજા લઉછુ કે હમો પણ લાંબો અનુભવ મેલવીને આજ લાંબો વખત થયા જાહેર પડેલા છઇએ અને હાથ, પગ અથવા કોઇણી સાંધાના ભાંગેલા—ઉતરેલા અથવા લચકાયલા દરદો ઘણીજ હુશીઆરીથી અને આશાનીથી દુરૂસ્ત કરવામા આવશે. અમારી પાસે ઘણાજ આબરૂવાલા ગ્રહસ્થોની તથા ડાકટરોની સરટીફીકેટો છે. બાહારગામ જ્યાં બોલાવશો ત્યાં તરત આવશું. ગરીબોની દવા મફત કરવામાં આવશે.

મેલાપ દીવસના અથવા રાતના નીચે લખેલે ઠેકાણે થશે.

ઠેકાણું—ચરનીવાડી, વાડીઆજીના આતસબેહેરામની સામે, મરહુમ ડા૦ રૂસ્તમજી ખોરીની પાસે, નંબર ૧૨૭.

અરદેશર દાદાભાઈ હાડવૈદ.

"ટીકલીઓ" સર્વે રોગોનો ઉત્તમ ઈલાજ છે.

વાપરો ડૉ૦ ડી. રાઇટર એન્ડ કું.ની

કુઈનાન-બાઈ-સલફ (શુગર કોટેડ) "ટીકલીઓ"

વેજીટેબલ લેકસેતીવ—એક જાતની જોલાબની મેળવની છે જેથી પેટમાં દુખાવો થતો નથી.

પરગેટીવ—બીજી જોલાબ લાવવાની મેળવની છે જે દરેક ઘરમાં ઉત્તમ ઈલાજ મીસાલ ચાલે છે.

"સોડા મીન્ટ"—તાજી અને છાતીપર દાહ બળતી અટકાવનાર ચોકસ ઇલાજ છે.

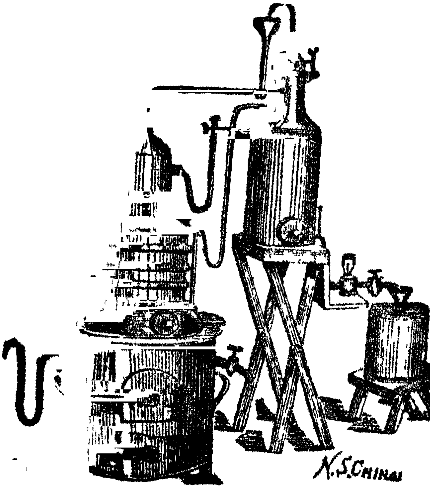
શાહી શરબત—જુની ખાસી, કફ, ધીમી તાવ અજીરણ વગેરે ઉપર તાકાત આપનાર અને દુખ દફે કરનાર ખાતરીપુરવક ઈલાજ છે. પીવામાં સવાદીશત છે.

અખલા બનાવનાર—**ડૉ. ડી. રાઇટર કું.**

૧૧--ખેતવાડી, મુંબઈ ના૦ ૪.

સુધરેલી રીતે ગારેલો ઉરણનો દારૂ.

કરનાક બંદરપર આવેલા હમારા દારૂના ડીપો મધેથી કનતરી લીકર લાઇશેનશ હોલડરોને **દારૂ**—રમ, બ્રેનડો, સાદો મસાલો, એલચી, મોશંબી ગયાલન ૮ ની ઉપર મલશે.

રેકટીફાઇડ સ્પીરીટ ઓફ વાઇન પ્રુફ.

૧૬૦) ડીગરીનો ગયાલણ ૧ ના રૂ ૧૮

દાર દરાખનો ફકત નરે નરો દરાખનોજ ગારેલો ગયાલન ૧) ના રૂ ૯ા, બા૦ ૧ ના ૧ાા=

દારૂ ફરનાસુ ગોલાબનો ગયાલણ ૧ ના		રૂ૯ા	બા૧ ના	રૂ૧ાા=
દારૂ અનાનાશનો	,,	,, રૂ૯ા	,, ૧ ના	રૂ૧ાા≡
દારૂ મોશંબીનો,	,	,, રૂ૮ાા	,, ૧ ના	રૂ૧ાા
દારૂ એલચીનો,	,,	,, રૂ૮ાા	,, ૧ ના	રૂ૧ાા
દારૂ મસાલાનો,	,	,, રૂ૮ાા	,, ૧ ના	રૂ૧ાા
દારૂ ગોળનો રમ,	,,	,, રૂ૯ાા	,, ૧ ના	રૂ૧ાા≡
દારૂ ખજુરનો રમ,	,,	,, રૂ૮ાા	,, ૧ ના	રૂ૧ાા—

તથા અંગ્રેજી હોલસેલ મધે ઘણીક જાતનો બ્રાંનડી, વાઇન, વીસકી, બીર, પોતર વીગેરે કીફાએત ભાવે મળશે.

ઠેકાણું—બાહરકોટ, સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટના મોહલ્લામાં,
(કુંવરજી તથા બેરામજી એદલજી ઉમરીગર, ઘેર નંબર ૩૪.)

M. S. Kheswala & Sons.

MILL & GIN STORE SUPPLIERS & GENERAL MERCHANTS.

No. 2—4 Bruce Lane, Fort.

I keep in stock for ready delivery all articles of Mill stores, such as:—Townsends patent Chl of Magnesia-Muriate of Zinc, Lion brand China-clay, Farina, French Chalk, Epsom and Glauber Salts Gloy, Reeds, Healds & all spare parts for Weaving & Spinning departments. Also best kinds of Rubber goods skins-Bindings Belting-Packings of all kinds-Hair Beltings-Shuttles-Pickers, Oils & all articles generally used in spinning & weaving departments.

Trial orders solicited All goods guaranteed best quality.

એમ. એસ. ખેસવાલા એન્ડ સન્સ.

સુતરની મીલોને લગતો સરવે જાતનો સામાન પુરો પાડનારા,

જનરલ મરચંટસ તથા કમીશન એજંટસ.

નંબર-૨-૪ બ્રુરૂસ લેન, કોટ.

અમારે ત્યાં નીચે લખેલી સઘલી ચીજો હંમેશા તઇયાર રાખવામાં આવે છે, જેવો કે ટાઉનસેન્ડ પેટન્ટનો સાઇઝીંગનો સઘલો સામન જેવો કે ચાઇનાકલે-મેગનીશીયા-મ્યુર સોલીડઝીંક-સીંહ છાપની ફરીના-એપસમ તથા ગલોબર સોલ્ટ ગ્લોય-રીડસ-હીલડસ ફરેનચ ચોક તેલ-નરમ ઉંચા કવોલીટીના રબર તથા રબરની પેકીંગ-બોબીનો-રોલર સ્કીન-રૂસીઅન ટેલો-રીંગ-ત્રાવેલરસ હીલ્ડ વારનીશ-અમેરીકન તથા ઇજીપશીઅન બેન્ડીંગો-રોલર કલીઅરર-તથા વોશર-કલોથ-સાઇઝીંગ ફલાનલ-ફ્રીકશનલેશ પેકીંગ-ઈનવીનસીબલ તથા બ્રાઉન ઓકટેન્ડ પીકીંગ બેન્ડસ-કોટન તથા હેઆર બેલ્ટીંગ ડબલ તથા સીંગલ પટા-કેસીંગ તથા બ્લુ પેપર-લુમને લગતી હરેક જાતની સ્પ્રીંગો-શટલ-બ્રોલીના પેટન્ટ પીકરસ હરેક જાતની ફીલેટ, ટુંકમાં મીલને લગતો હરેક જાતનો સામાન ઘણાજ કીફાએત ભાવે મલશે. તેમજ શીલીન્ડર તેલ-સ્પીન્ડલ તેલ-જીન ઓઇલ વગેરે જાતનાં તેલો હમેશા તઇયાર રહે છે.

એકવાર માલ મંગાવી ખાત્રી કરવાની મેહેરબાની કરવી. જુનું સાંચાકામ કીફાએત ભાવે ખરીદી તથા વેચી આપશું. સરવે માલ માટે સઉથી ઉંચાની ખાત્રી આપવામાં આવશે.

ઝરીના

હેર ઓઇલ ૨૮ વરસો થયાં લોક પસંદગી પામતાં રહયાં છે અને તેઓમાં **કુદરતી પુશપોનો** સુવાસ તેની અસલ ખાલેસીમાં એવો પ્રગટી રહેલો છે કે તે એકવાર વાપરતાંજ મોહી પડી જવાય છે. એ તેલોનાં આવાં ખેંચાણને લીધે તથા બાલ વધારવાના તથા તેને ચળકતા, સુંવાળા અને નરમ રાખવાના ખાસ ગુણોને લીધે શોખીન બાનુઓમા એક જાતની મોહીની ઉતપન કરી છે અને એજ કારણસર **ઝરીના હેર ઓઇલ** જગ જાહેરાત પામયા છે લોકમાં તેનો ખપ વધી ગયો છે તેથીજ કરીને પારકી મીરાસ પોતાની કરી કહેનારા **નકલીયાઓ** તુટાતુટ કરી રહયા છે. ઝરીના હેર ઓઇલની સ્તુતી પ્રજામાં જાણીતાં અને માનીતાં વરતમાન પતરોમાં વાંચવાથી તે ખરીદવા જતાં ભળતાંજ નકલી તેલો ખરીદી લોક નીરાશી પામતા હોય તેમાં નવાઈ નથી. એ તેલો એક કરતાં વધુ સુગંધનાં બનાવેલાં છે. જેમકે

ઝરીના રેડ રોઝ

ઓઇલ પ્રથમમાં જાહેરમાં લાવવાને **માદન સનની કુંપની,** અસલ માદનના દવાખાના વાળાજ છે એનો ખુશનુમા ગુલાબી દેખાવ જે આંખને મજાહ આપે છે તેમજ તેનો રાતા ગુલાબનો ખાલેસ સુગંધ એવો આબેહુબ છે કે આપણી દેશી અબળા અને પારસી બાનુઓમાં એજ વાપરવાનું ઘેલુ લાગ્યુ છે'

ઝરીના વાહીટ રોઝ

રહે ઓઇલ ઉપલાં જેવુંજ શુગંધી અને ગુણવાળું છે. તે યુરોપીયન બાઈઓ હોંસથી વાપરે છે. વળી કેટલીક બાનુઓને રંગદાર કોઇપણ તેલ માટે અભાવ હોય છે પણ

ઝરીના જેસમીન

રહે ઓઇલે તો આપણી હીંદી અને મોહોમેદન બાનુઓમાં એવો ચાશ્કો લગાડયો છે કે બોલવાની વાત નથી. કારણકે એમા બટ મોગરા અને ચંપેલીના ખુશ સુવાસ એવા તો બેહેકી રહેલો છે કે બાનુઓ કુરબાન રહે એ કુદરતી છે.

ઝરીના વાહીટ વાયોલેટ

શોખીન ઈંગ્રેજ અને પારસી બાઇઓ જેઓ કુદરતી ફુલોનાં પુજારી છે તેઓ વાયોલેટની લંપટવાળા ઉપલા તેલનો ઘણીજ મગનથી ઉપયોગ કરે છે. હવે બાલ વધારવાના ખાસ ગુણોવાળુ

ઝરીના કેનથરેદીન

હેર ટોનીક ઓઇલ તો દરેક ઠેકાણેથી અને સરવે જાતની પતનીઓ તરફથી વાખાણ્ખીના સરોદથી વધાવી લેવામાં આવયુ છે કારણકે ટુંકા, આછા અને રૂમકા બાલ વધારવાના અધીરી પડેલી બાઈઓમા એના પ્રતાપે ધીરજ આવી છે એ વાપરવા પછી તઓનાં માથાં સુંદર રૂપાળા, લાંબા અને પેચદાર બાલની લટોથી શોભા પામી રહયાં છે.

ફલોરલ હેર દુશ

ભુલશો ના માથાં અને તાળવાંને ઠંડક વાળવા સાથ ઉપલાં તેલો બેળવાં પડવાથી બાલ છુટા રહે છે અને તેના વધવને પુશકલ ટેકો મળે છે. પણ એનો સુગંધ તો એવો છે કે આખા ઓરડો બાગે બેહેસત જેવો ફમરી રહે છે એની તારીફ 'લાનસેટ' જેવાં પતરે કીધી છે અને તે વાપરવાને, ભલામણ કરવા ચુકયું નથી.

ઉપલાં તેલો સરવે ઠેકાણે મળે છે.

નકલ નીકળી છે તેથી ઝરીના નામવાલુંજ લેજો.

માદન સનસની કુંપની

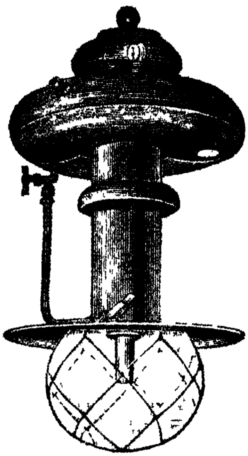
કરાફુરડ મારકીટ આગળ—મુંબઈ.

સી. એસ. પોચી એન્ડ સન.

નોવલ ઈનવરતેડ પોરતેબલ ૫૦૦ કેનડલ પાવર લેંપો.

દુકાનો, હોટલો, થીએટરો, વરનડાઓ, બગીચાઓ, વગેરે જ્યાં સુર્ય જેવી ભભુકદાર રોશની જોઈતી હોય ત્યાં સંપુરણ જનાયું છે.

એને હુતી તાંકી તથા તારની જરૂર નથી. જ્યાં જોઈએ ત્યાં તરત ઉપયોગમાં લઈ શકાય છે.

એનો સામાન બગડતો નથી. ફકત બે મહીને ૬ આનાનો ખર્ચ બેસે છે. બીજા પ્રેસર લેંપોની માફક મેનતલની ભાંગતુત થતી નથી ને ૧ મેનતલ બરાબર વાપરવાથી બે મહીનાથી પણ વધુ વખત જવાબ આપી શકે છે.

એ નોવલ લેંપમાં હલકામાં હલકું ઘાસતેલ પણ બલી શકે છે. કીંમત રૂ. ૬૫.

વનદર લેંપો—એ લેંપો ૨૦૦૦ કેનડલ પાવર લાઇટ આપે છે. અને એમાં ઘાસતેલ તેલ બલે છે. કંપલીત આઉતફીત તેમાં લેંપ, ટાંકી, પંપ, વગેરે રૂ. ૩૩.

ઈયુગોસ ઈનકેનડીસંત કેરોસીન ઓઈલ બરનર ૧૦૦ કેનડલ પાવર લાઈટ આપે છે. અને કોઈપણ ૧૪" લેનના કોલરપર ફીત થાય છે બરનર, મેનતલ, ચીમનીની સેતની કીંમત રૂ. ૪.

સતોવ લેંપ દીવસના ચુલા તરીકે ને રાતના કીતસન જેવી રોશની તરીકે કામમાં આવે છે. કીંમત રૂ. ૮.

એશેતીલીન ગેસના વીલાયતી તેબલના તેમજ તાંગવાના લેંપો નીકલ-પલેતેડના રૂ ૪ થી રૂ ૬ તથા બરનર પીતલની ફીતીંગ વગેરે મલશે.

ગેસના ઉલતા બરનરો જુદા જુદા મેકરોના જઠાબંધ મલી શકશે.

મેનતલો દરેક જાતના છુટક તથા જઠાબંધ મલી શકશે.

હમો સપેસયલ મેનટલો ડાયરેકટ મંગાવ્યે છીએ જે હમેશાં તકાઉ તેમજ લાઈતમા બીજા કરતાં સરસ માલમ પડશે.

બહારગામના ઓરડરો ઉપર તરત ધીયાન આપવામાં આવે છે.

કેટેલાંગ માટે અરજ કરવાથી મફત મોકલવામાં આવશે.

સી. એસ. પોચી એન્ડ સન.

અબદુલ રેહમાન સ્ટ્રીટ, ક્રાફર્ડ માર્કેટ નજદીક, **મુંબઈ.**

SUN INSURANCE OFFICE.

FOUNDED 1710.

સન ઇન્સુરન્સ ઑફીસ.

સ્થાપી ૧૭૧૦ માં

વડી ઑફીસઃ—૬૩, થ્રેડ નીડલ સ્ટ્રીટ, લંડન ઇ. સી.

૧૯૧૩ ની કુલે આવક... ... ...પાઉંડ ૧૮,૩૫,૦૭૦ રૂ. ૨૭,૫૨,૬૦,૫૦

કુલે ફંડ.

તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબર ૧૯૦૩ સુધીમાં.	પાઉંડ	૨૪,૨૧,૮૦૩
	રૂપીઆ	૩૬,૩૨,૭૦,૪૫
તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબર ૧૯૧૩ સુધીમાં.	પાઉંડ	૩૩,૩૮,૩૦૭
	રૂપીઆ	૫૦૦,૭૪,૬૦૫

ડીરેકટરોઃ—

માર્લબોરો રોબર્ટ પ્રઓર, એસ્કવાયર,—ચેરમેન.

ધી ઓનરેબલ વીલીઅમ હેનરી ગોસચેન,—ડેપ્યુટી ચેરમેન.

વાઇકાઉન્ટ કેસ્તલરીગ, એમ. વી. ઓ., એમ. પી.	સર હયુજ સી જી. મૉન્ટગોમેરી, બારોનેટ.
ફરાંક ચેપલીન, એસ્કવાયર.	રોનાલ્ડ સી સ્કોટ મરે, એસ્કવાયર.
એડવરડ ડેન્ટ, એસ્કવાયર.	લોર્ડ હેનરી જી. આર. નેવીલ.
ધી રાઇટ ઓ. લૉર્ડ ફેબર.	ફ્રેડરીક હેનરી નોરમન, એસ્કવાયર.
આલફ્રેડ ફરકુહર, એસ્કવાયર.	ધી ઓનરેબલ ચારલસ એલ. સ્કસેટર–બુથ
એડવરડ ચારલસ ક્રેનફેલ, એસ્કવાયર	લૉર્ડ હરબર્ટ સ્કોટ, ડી. એસ. ઓ.
સર રીચર્ડ બીડલ્ફ માર્ટીન, બારોનેટ.	ચારલસ ડબલ્યુ તોમકીનસ, એસ્કવાયર.
ધી ઓનરેબલ એલગરનન એચ મીનસ.	

એફ. એચ. મેલરસ, એફ. વાઇટ, — સબ મેનેજરો અને એસીસટન્ટ સેક્રેટરીઓ.

જયોરજ ઇ. મીડ,
મેનેજર અને સેક્રેટરી.

સર કરીમભાઈ ઇબ્રાહીમની કાં૦ એજંટો,

૨૭–૨૯ એસ્પલેનેડ રોડ, રાજાબાઇ ટાવર સામે, કોટ,—મુંબઇ.

આગના દરેક જાતના વીમા મધ્યમ દરે ઉતારવામાં આવે છે.

NOTICE.

Free for Money Order Rupee one and annas four only (Rs. 1-4-0) we will send you either a Gents Best Lever watch a Must Awake Alaram time piece, a Railway Lever Time Piece, a 18 carat rold gold ring, a high class Japanese crinkle shirt or a self-filling fountain pen with 14 carat rolled gold nib, as a huge advertisement only for a short time to recommend our goods abroad.

As there are only a limited numbers in each varieties remit early to avoid disappointment.

V. P. Orders will not be executed.

FREE 500 FREE

Solid Silver Bowels Free.

As a huge advertisement 500 solid silver bowels with our name on it will be given away free to the purchasers of our celebrated self-filling fountain pens at Rs 2-4-0 each The bowels will be sent along with fountain pens.

Order for more than one from any one person will not be executed. Remit early to avoid disappointment.

V. P. Orders will not be executed

Jr. Palmer Co. P. T. Madras.

SUNDER PANDURANG,

BOOKSELLER &c, KALKADEVI ROAD BOMBAY.

☞ AGENT FOR THE SALE OF GOVERNMENT PUBLICATIONS

School and College Books of all sorts, Law, Medicine, Engineering, Technology, Science and Art, Novels and General Literature &c

RATES EXCEEDINGLY CHEAP.

Orders promptly attended to Subject Catalogues on application Net publications are received for Sale on Commission Terms moderate

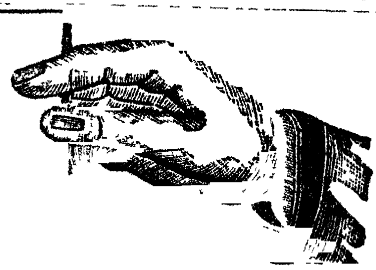
Webster—New International Dictionary latest Edt. Cloth Rs. 30, Sheep Rs 37/8, Half-Calf Rs 39/8, Half Morocco, or H Russian Rs 43/4, Full Calf Rs. 45.—**In 2 Vols.** Cloth Rs 32, Half-Calf Rs 48/12 Half Morocco Rs. 52/8

દાંતના ડાક્ટર

ડાક્ટર

પીરોજશાહ પાલનજી

ઠેકાણું—ધોબીતલાવ, નાં૦ ૮૭.

દાંતનાં સરવે દરદ વનરોગે દાંતને લગતું સરવે કામ ખાતરી પુરવક કરી—આપવામાં આવે છે. નવા દાંત નવીજ કળા પ્રમાણે શોભઈતા તથા તેમાંથી વગર દરદે ચવાઈ શકાય એવા બને છે.

ભાવ કીફાયત.

વાર્તા તથા કવીતાનાં કીમતી પુસ્તકો.

(૧) "ઘરમી જોડાંની ગેબી ફતેહ"

એ એક મોટી ઓરીજીનલ પારસી ધર્મ સંસારી વાર્તા છે, જેમાં પારસી ધર્મ તથા સંસારનો એક સાદો તથા શુદ્ધ ચિતાર, ધાર્મીક આસ્થાની મેળવણી સાથે, શહેરી તેમ ગામડાંવાસી પારસી જીંદગી મીશ્રીત, જંગલો તથા પહાડો વગેરેના કુદરતી દેખાવોની ગુથણી સહીત, સ્વચ્છ પ્રીતિ તથા જાનફેશાન વફાદારીનાં પેચદાર વલાંઓમાં વીંટાળીને આપેલો છે સુંદર પાકી બાઘણીનું પુસ્તક–કીંમત રૂપીઓ એક, અને પોસ્ટેજ બે આના. દેશાવર ખાતે વેલ્યુ પેએબલથી મોકલવામાં આવશે.

(૨) "આપણી બખતાવર પતેતીબાઇ"

ઉપલાજ મનપસંદ વિષયની, પણ પારસી પતેતી નવરોજ સાથે સંબંધ ધરાવનારી નાની પારસી ધર્મ સંસારી વાર્તા. કીંમત ચાર આના, અને ટપાલ ખરચ અરધો આનો. દેશાવર ખાતે એ ચોપડી, સાડા ચાર આનાની ટપાલ ટીકીટ (અરધા આનાવાલી) મળવાથીજ મોકલવામાં આવશે.

(૩) શ્રી સયાજી ગીતાવલી.

સ્કુલોમાં તથા કબીલાઓમાં ગવાયલાં તેમજ ગાવા લાયક મધુર ગીતોની ચોપડી. કીંમત ચાર આના, ટપાલ ખરચ એક આનો. દેશાવર ખાતે એ ચોપડી પાંચ આનાની ટપાલની ટીકીટો (અરધા આનાવાલી) મલવાથી મોકલવામા આવશે.

(૪) દી૦ બા૦ મણીભાઇ જશભાઇની કીરતીનાં ગીતો.

સ્કુલો તથા કબીલાઓમાં ગવાયલા તેમજ ગાવા લાયક મધુર ગીતોની ચોપડી. કીંમત બે આના, ટપાલ ખરચ અરધો આનો. દેશાવર ખાતે એ ચોપડી હડી આનાની ટપાલની ટીકીટો (અરધા આનાવાલી) મલવાથી મોકલવામાં આવશે.

ઉપલાં પુસ્તકો ખરીદવા ચાહનારાંઓએ એમના કરતા મી૦ ખરશેદજી બમનજી ફરામરોજ પર, **નવસારી** નરીમાન વાડમાં લખવું. "ઘરમી જોડાંની ગેબી ફતેહ" તથા "આપણી બખતાવર પતેતીબાઇ" ની ચોપડીઓ મુંબઈ મધે, કાલબાદેવી રોડ ઉપર શેઠ વસનજી પરમાનંદ ચાહવાલા (બુકસેલર) ની દુકાનેથી પણ મલશે.

જરથોસ્તી અનજુમનને વિનંતી.

———:૦:———

હું નીચે સહી કરનાર શેહેર સુરતના નાનપરાના હીરામલીદાના મોહલ્લાની દરેમેહેરના પંથકી મોબેદ એદલજી રૂસતમજી ભા. જરથોસ્તી ખાસ આમને વિનતી કરૂં છું કે હીરા મલીદાના અથવા દંગોરના મોહલ્લામાં આવેલી પુરાણી દરેમેહેરનો વહીવટ વંશ પરમપરાથી હું ચલાઉ છું એ અગીયારીનું મકાન ઘણુંજ બીશમાર હાલતમાં છે અને તેની મરામત કરવાની જરૂર જણાયાથી આ પુરાતન શહેરના તેમજ દેશાવરના જરથોસ્તી સાહેબોને મદદ માટે ઓજરખાહીથી અરજ કરૂંછું. એ દરેમેહેર અસલ વખતની છે અને તે આશરે બસો વરસનું જુનુ મકાન ધારવામાં આવે છે. એ દરેમેહેર બેહેદીન મંનચેરજી બેજનજી કાણું નામના જરથોસ્તી ગૃહસ્થે બંધાવેલી કહેવાય છે. તેના ઉપર કોઈ જાતની તખતી કે લેખત નથી અને મજકુર દરેમેહેર તેના બંધાવનારના નામથી ઓળખાય છે. દરેમેહેરના પંથકી દાખલ તેનો સઘળો વહીવટ અને નેગેહદારતી મારા બાપ મરહુમ મોબેદ રૂસ્તમજી ડોશાભાઈ ભાએ આશરે ૪૦ ચાલીશ વરસ સુધી કરી હતી અને તેઓ સને ૧૯૦૭ માં ગુજરી ગયા ત્યારથી આજ સુધી હું કરૂં છું મરહુમ મારા બાપની પહેલાં અગીયારીનો વહીવટ તેમના કાકા અને કુટુંબી મરહુમ મોબેદ બમનજી બરજોરજીએ કેટલાક વરસો સુધી કરેલો એમ જાણવામાં છે એ મુજબ દરેમેહેરનો વહીવટ પંથકી દાખલ નજદીક એકસો વરસ ઉપર થયાં મારા કુટુંબમાં ચાલતો આવ્યો છે. દરેમેહેરની અંદર મીનોચેહર હોમજી પંથકના બેહદીન સાહેબોના ઘેરનુ યોજદાથરેગરીનુ ક્રીયા કામ થાય છે, અને તેના પાક આતશની પાશબાની રાત દીવસ હું કરૂં છું. અગીયારીની હમેશગી યાને જાલવણી માટે કોઈ જાતનુ ફંડ હસતીમાં નથી.

અત્રેની પારસી પંચાયતના આગલા અકાબર શેઠ નશરવાનજી પેસતનજી વકીલે આશરે ૫૦ થી ૬૦ વરસ ઉપર મુબલગથી પઇસાની મદદ મગાવી દરેમેહેરની મરામત કરાવી હતી. તે પછી બીજી વખતે થોડીક જરૂરી મરામત આશરે ૪૦ વરસ ઉપર શેઠ રતનજી બેજનજી પારખ નામના સાહેબ મજકુર પરાના એક ગ્રહસ્થ મરહુમ જીવણજી હીરજીભાઈ તાડીવાલાની દેખરેખ હેઠલ કરાવી હતી દરેમેહેરની ટુંક જરૂરી મરામત સાફસુફ ક ચુનો કામ હમો પોતે અથવા તેવા કોઈ ભલા બેહદીન સાહેબો પાસ મદદ મેલવી ધર્મનુ કામ સમજી કરાવતા રહીએ છીએ

અગીઆરીનું મકાન નાનુ એક મજલાનું છે પડાસમાના ઘરો પડી જવાથી અગીઆરીનો ટેકો જતો રહ્યો છે. અને તેની દક્ષીણ દીશા તરફની દીવાલનો કરો તદન જોખમ ભરી હાલતમા આવી પડયો છે, અને ટુંકમાં લગભગ અગીયારીનુ આખુ મકાન ઘણી બીશમાર હાલતમાં આવી પડયું છે.

અગીઆરી જેવા ધર્મના મકાનનો સદંતર નાશ થાય તે પહેલાં હું જરથોસ્તી ખાસ આમને મદદ માટે અરજ ગુજારૂં છું કે કોઇ સખી તમેહ દીનદાર જરથોસ્તી સાહેબ અથવા સાહેબો પોતાનો દસ્ત લંબાવી મદદ કરવાને બાહેર આવશે તો દરેમેહેરને નવી જીંદગી આપી ઉભી રાખવાનુ સવાબ હાંસલ કરશે દરેમેહેરના બંધાવનારનો વંશ વારસ કોઈ હયાત રહ્યો નથી અને તેટલા માટે તેના મકાનને નવેસરથી બંધાવવા અથવા તેની સંપુર્ણ મરામત કરાવવામા કોઇ રીતના વાંધો નથી

નાની મોહટી નાણાની મદદ આપવાને બની નાક એટલા માટે એક જાહેર ઉઘરાણાની ટીપ બાહેર પાડી ફેરવવાની ગોઠવણ મજકુર પરાના થોડાક જરથોસ્તી ગ્રહસ્થો શેઠો એદલજી ફરામજી દોટીવાલા, આદરજી જીવણજી ડીપોટી, રતનશાહ નશરવાનજી ગેઆરા તથા જમશેદજી ફરામજી દસ્તુર રબાડીના મારફતે કરવામા આવે છે.

દરેમેહેરને લગતુ કોઇબી છુટક છુટક બાંધકામ સખી બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થો કરાવી આપી પુનસવાબનો હમબેરો હાશલ કરશો એવા સાહેબોના નામની તખતી મારવામાં આવશે.

આ નેક કામમાં મદદ કરવા ઇચ્છતા બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થોને અરજ કરવામાં આવે છે કે તેઓએ પોતાનો ફાલો સુરત નાનપરા મકાઈ બાગ આગલના પુલ સામે શેઠ એદલજી ફરામજી દોટીવાલા ઉપર મોકલી આપવાની નવાજસ કરવી. જેઓ નાણાંની પહોંચ જાહેર પેપરોમાં સ્વીકારશે,

લી૦ સેવક એદલજી રૂસતમજી પંથકી ઉરફે ભા.

હું નીચે સહી કરનાર મોબેદ નામદાર મોબેદ રશીદ મોબેદ ખારસદ ઇરાંનનાં આતશબેહેરામના બોયવાળાનો છોકરો મારી ફરજ અદા કરવાની ખરા જરથોસ્તીઓ પાસે રજા માગું છું, કારણકે અમુઝરજે–મેહેર કહી ગીયા છે, કે:—

"અગર બીની કે નો બીનો ચાહ હસ્ત, અગર ખામુશ બેનશીની ગોનાહ હસ્ત"

એટલે કે જો એક આધળાને કુવામા પડતા જોવો અને મુગા રેહો તો તે ગુનાહ છે. એ ફકત એક તાવીજ છે કે જે મારા પીતાએ મજસની, વદીદાદ, કે જે એક દરીઆની મીસાલે છે અને તેમાંથી મોતીના કેટલા ખરા દાણાઓ મળે છે, તેજ મફક લાબા વખતની મેહેનતથી કેટલાક ફકરાઓ શોધી કહાડેલા છે કે જેના નીચલા કાયદાઓજ નથી પણ બીજો એક ગુન છે, જેમ અમલદારોને, બાજુ ઉપર નીશાની છે તેવી એક ફરેસતાઓને માફક આવતી નીશાની છે, જેમ અમલદારોને, માણસોને નીશાની માન આપે છે તેમ જે માણસની પાસે આ વરન જન પક્ષીના પીછ હોય છે અને પહરેજગારીથી અને પાક તનથી જે માણસ તેને વાપરે છે તેને ફરેસતાઓ માન આપે છે. કેટલા માણસો ફરેસતાને માનતા નથી ગણુ તે લોકો જેમ જામાસપ હકીમ કહે છે તેમ આધળા છે, તેવણુ કહે છે,

"ચશમો દેલ પાક કુન કે જોન બીની, ઓનચેના દીદેનીસત ઓન બીની."

એટલે હઇઉ ના ખેસો કે જેથી કરી જીવને જોઈ શકો. એટલુજ નહી પણ બીજી ગેબી ચીજોને પણ જોઈ શકો ફાયદાઓ–૧) દરેક ઇચ્છા બર લાવે છે, ૨) અધારેલ મોતને અટકાવે છે, ૩) આપણને ખરાબ નજરથી દુર રાખે છે, ૪) આપણને ઉમંગી રાખે છે, ૫) જાદુને તોડે છે, ૬) ઇસમે અઝેમ આપણને દરેક કામમાં મદદ કરે છે, ૭) બેહેરામ ઇઝદ દુશમનોને તોડે છે, અફસુનેશાહ ફરેદુન ૭૨) જાતના ખરાબ પવનને દુર કરે છે, ૯) છોકરાઓની વરધી થાય છે, ૧૦) તનદરોસતી મળે છે. જેમ બેરામ યસ્તમાં દાદાર હોરમઝે લખેલું છે કે શાહ કેખશરૂએ, શાહ કેકાઉસે, શાહ ફરેદુને ફતેહ કીધી તેમ એ પીછ રાખનારબી ફતેહ કરશે. દરરોજ સવારના ૭ થી ૯ વાગા સુધી મળશે.

મોબેદ નામદાર મોબેદ રશીદ, શાહેરની અગીઆરીના પંથકી,

ઠેકાણું–શાહેરની અગીઆરીમાં, તોપખાના સામે, વારડન રોડ,–**મુંબઇ,**

...ને તમારા

કરજો.

સર્વેથી ઉત્તમ છે.

. . ..તુની કાંઈ પણ જરૂર નથી, ફક્ત એક પોષ્ટકારડ ઉપર કોઈ ફુલ અથવા ફલનું તથા પોતાનું નામ લખીને મોકલવાથી એક વરષનું સુખ, દુઃખ, લાભ, હાની મહીનાવાર, તથા કયા વ્યાપારથી ફાયદો થશે, કયા પ્રકારથી કેટલો લાભ થશે, અથવા શું નુકશાન થશે વેપાર વીશેમાં વધારે પ્રોમોશન, રીડકશન અને ટ્રાન્સફર, રાજ પ્રાપ્ટ, સન્માન, રોગ, મૃત્યુ, તથા શું સંતાન પેદા થાશે, વિસ્તાર પુરવક લખીને વરષફલ ફક્ત એક રૂપીઓ ચાર આનામાં ટપાલ મારફતે વેલ્યુંપેબલથી મોકલવામા આવશે. જવાબ સારૂ અરધા આનાની ટીકીટ જરૂર મોકલવી જોઈશે. અમો વરષફળ રૂ. ૧૧) સુધીના બનાવીએ છીએ. નં૦ ૧ લો તેમાં મહીના મહીનાનું ફળ રહેશે તેની દક્ષીણા રૂપયો ૧) છે; નં૦ ૨—તે પક્ષ પક્ષનું ફળ હશે તેના રૂ. ૩; નં૦ ૩—તેમાં દિન ર. નુ ફલ વિસ્તાર પુરવક હશે તેના રૂ. ૭, અને જન્મ પત્રીકા પણ બધી જાતની રૂ. ૫ થી રૂ. ૫૦ સુધીની હિંદુસ્તાની, ઉરદુ, ફારસી, અંગ્રેજી, ગુજરાતી, મરાઠી ભાષામાં બનાવી આપીએ છીએ. અરધી દક્ષણા પહેલા મની ઓરડરથી મોકલવી જોઈએ અને બાકીની વેલ્યુપેબલથી લેવામાં આવશે.

હસ્ત પત્રીકા—જોવા આજે વીદ્યાનો ચમતકાર, કોઈબી માણસ પોતાનો જમના હાથનો ફોટો છાપીને હમારી ઉપર મોકલે તો નુજુમહસ્તકથી રેખાઓ જોઈને હીસાબ કરીને હસ્તક પત્રીકા નકકી કરશુ રૂ ૧॥ હાલ રોકડા હમો ઉપર મોકલવેથી ભાગ્યમાં સુખ દુઃખ કેવું છે, કેવી અવસ્થા થાય, ભાઈબંધ માય બાપનુ સુખ કેવુ, દોલતના લાભ વીગેર કેમ થશે, તે જણાવશુ. એકદમ દોલત તથા વારીવછીકા કેમ મળે, છોકરા તમજ છોકરી કેટલી થાશે યા નહી, કેટલાં જીવતાં રહેશે, વિધ્યાબુધી કેવી હોય, અપજશ કેવા મલે, કેટલા આયુશ હોય, કેમ મરતુ થાય ભાગ્યોદય કયાં વરશમાં કેમ થાય, ઉધયમ વેપાર. નોકરી ધંધો કયારે મલે, ગજરનુ માન અને રાજયનો ભય કયારે થાય તેનુ વરણના કયાં વરશમા લાભ, નુકશાન થશે, ખરાબ રેખાના ઉપાય બતલાવવામાં આવશે, તે સાથ બીજીબી ગુપત વાતો થઈ ગયવી, થતી અને થનારીબી જણાવવામાં આવશે. કોઈબી ધણીને એ વીશે બીજે ઠેકાણે પુછપરછ કરવી નહી પડશે, ગમે તેવી જનમપત્રીકા ભારી ખરચની બનાવેલી હોય તેના કરતાંબી આજે હસ્તકપત્રીકાથી, વધારે લાભ થશે. વીશવાસ રાખો હસ્તપત્રીકા તેનો ખુલાસો એ કે પોતાના હાથપર ધણી સરખી સાહી લગાડી એક સારા કાગળ ઉપર તેનો છાપ પાડી મોકલવો તેનું નામ હસ્તપત્રીકા.

વરષફલ મલવાનું ઠેકાણુ—**પંડિત મુલચંદ સરમા, પોસ્ટ અજેરકા,**

જીલ્લા અલવાર, પ્રાંત રજપુતાના.

અમોને ઘણા સારા સારા માણસો, પંડીતો, આરીશરો તથા રાજા રજવાડાઓ તરફથી પુસ્કલ સરટીફિકેટો મલી છે તેમાંની થોડીક નીચે આપીએ છીએ.

સરટીફીકેટ અજ મહકમાં ઈજલાસ ખાસ હજુર મહારાજા શમ્ભુસિંહજી સાહેબ પાલિયો સુકાલિયા તેની તા૦ ૧૮૯૯ ઈ૦, નં૦ ૫૫ શ્રીયુત. પંડિત મુલચંદ શરમા અજેરકા નિવાસીનો વરષફલ મુકેલો હરપ સહિત સ્વીકાર છે. પંડિતજીએ એક ફુલનું નામ પુછીને વરષફલ બનાવી દીધું

અને તેની ...
પુરે છે તેમ જ્યોતિષી
અનુભવ આવી વિદ્યાની શુભ.
નથી પરંતુ આગળના પખતના ।
વરષફલ ઘણા પરિશ્રમથી બનાવું છે
ગુણ આપેલા દશાંશ પણ નથી. વિવે..
જન્મગ્રહ પણ મોકલ્યા હતા તેની પણ વિધિ ઘણા.

શ્રીમહાશય પ્રિયવર તમારૂ મુકેલું વરષફલનાં બરાબર ફલ દિન દિન પ્રતિ પ્રાપ્ત થઇ રહયો છે, અને મેં ઘણાં લોક પાસે વરષફલ બનાવ્યાં પરંતુ એવું યથારથ ફલ કોઈને બતાવ્યાથી તદરૂપ નહીં થયું. તમારા આવા વિચારનો ચમત્કાર અમે અમારા મિત્રોને કહયો છે, અને એવી આશા છે કે એઓ તમારા પાસે વરષફલ બનાવવાની વીનંતી કરશે મને શોખ એ વાતનો છે કે ઘણાએ માણસ કુંડળી વરષફલના ફલ જાણવામાં એવે ઠેકાણે વૃથા પરિશ્રમ અને ધન ખરચ કરે છે કે જે લોકોના બતાવેલા ફલમાં ધોકો આય, સેહેજમાં તમારાથી વરષફલ બનાવીને એક વરસ સુધી નિશ્ચિત કેમ નહી થાય કે જે ઠેકાણેનો વિચાર અટલ (સ્થિર) અને લેખ વગર શકિત મય છે. અને અમારા વરષફલ દર વરષ વરસ શુરુ થતાજ મોકલતા રહો, અને મને તો તમારા નિયમ (ખાસ) એવડી દક્ષિણા દેવામાં પણ સંતોષ નથી, ઇત્યલમ !

મહારાજ કુમાર શ્રીલાલ ત્રિભુવનપતિ દીનશાહ સિંહજુદેવ જાગીરદાર, પુ દરપુર.

પ્રિયવર પંડિતજી અનેક પ્રમાણ ને પશ્ચાત નિવેદન એ છે કે પાછલા વરષે જે વરસફલ તમે મોકલ્યો હતો તે પ્રમાણે ઠીક થયો. તમે યથારથ જયોતિષ વિદ્યામાં પુરણ પંડિત છો. તમારી જેટલી પ્રશન્સા કરીયે તે થોડી છે. કૃપા કરીને નવા વરસનુ વરસફલ મોકલજો.

જગન્નાથ પ્રાસાદ, સેટલમેંટ આફીસર–ખડવા,

શ્રીયુત પંડિત મુલચન્દજી શરમાએ મેહરબાની કરીને મારૂ વરષફલ બનાવ્યો હતો તેમા જે જે શુભ તથા અશુભ ફળ તમે લખ્યા હતા તે બધા બરાબર થયા, અને એથી આગલા મોટા મોટા જયોતિષિઓ ઘણીક વાર મને અનેક ફળ બતાવ્યા પણ તે ફળ આના જેવા સત્ય નહીં થાય કે જેવા પંડિત મુલચન્દજીનાં દેખવામાં આવ્યા. તમારૂ કામ વારતવમાં વિશ્વાસ લાયક છે. અમારા દેશના રાજા મહારાજાઓએ પંડિતજીના ઉતમ ગુણની પરીક્ષાની જરૂર કરવી જોઈએ. અમને એ આશા છે કે પ્રત્યેક મોટા માણસ એના કામથી સંતોષ પામશે.

રામદાસ વરમા સમપાદક શ્રી વેંકટેસ્વર સમાચાર—મુંબઇ.

શ્રીયુત પંડિત મુલચંદ શરમા મહારાજ કુમાર શ્રી રાવબહાદુર વંકાજુદેવ જાગીરદાર સાહવા અતરાર છત્રપુરની પગેલાગણ અપરંચ જે વરષફળ અમારે સવત ૧૯૫૪ નું મોકલ્યો હતો તે વાર મહિના સુધી બરાબર મિલ્યું, કાંઇ પણ ફરક નહી રહયો તમારી જ્યોતિષ શાસ્ત્ર વિદ્યાની તારીફ કેમ સુધી વરણન કરવામાં આવે ?

જાડખડી સિંહ ઇન્સપેકટર પંડિત બહાદુર ગંજથી લખે છે કે આપનો મોકલેલો વરસફળ બરાબર ફળ દિવસ દિવસ પ્રતિ પ્રપ્ત થાય છે. હવે વરસફળ પુરૂ થયું છે તેથી કૃપા કરીને નવો વરસફળ મોકલજો.

I hereby certify that Pandit Mool Chadra Sharma of Ajeraka is a far advanced scholar of "Astrology." At my request he sent me an year extract from my horoscope for verification by my personal experience. The test has proved to be the most satisfactory one, and every event and occurance took place as it was laid down by the Pandit. No doubt the Pandit has hit the mark, and deserves much credit. He who will search him will have his future life searched.

Pandit Ram Harkh-Dy. Postmaster—Akola.

[illegible]

[illegible] અને ૧૯૧[illegible] ના [illegible] [illegible]

રૂ. ૫૦,૦૦,૦૦૦ જે ૫૦,૦૦૦ શેરોમાં વહેંચાયલું છે.

દર શેરના રૂ. ૧૦૦

ભરાયલી કેપીટલ	**રૂ.**	**૨૬,૧૫,૩૭૦**
રીઝર્વ ફંડ	**રૂ.**	**૧,૪૦,૦૦૦**

ડીરેકટરો.

ઓન. શેઠ મનમોહનદાસ રામજી ([illegible])
સર વીઠુલદાસ દામોદર ઠાકરસી, નાઈટ.
શેઠ નવરોજજી જહાંગીરજી ગામડીઆ.
શેઠ ચતુરભુજ શીવજી.
શેઠ માધવજી ઠાકરસી.
શેઠ નારાણજી વેલજી.
શેઠ જેઠાભાઈ વાલજી.
શેઠ વાલજી સુંદરજી.
શેઠ હરીદાસ મોરારજી ([illegible])

આ કંપનીનું મેનેજમેન્ટ એક જુના કસાયેલા [illegible] [illegible] કું૦ માં ૨૫ વર્ષના આગના વીમા બાબદ અનુભવ ધરાવનાર મી૦ દાદાભાઈ એદલજી પાવરીના હાથમાં મુકવામાં આવ્યું છે. હરેક જાતનું આગના વીમાનું કામ (જેવું કે બીલ્ડીંગ [illegible], મીલોપર વિગેરે વિગેરે) હાથમાં ધરવામાં આવે છે. જાહેર પ્રજાને તથા વેપારી વર્ગને [illegible] કરવામાં આવે છે કે, આ સ્વદેશી કંપનીને પુરતું ઉત્તેજન આપવાની મેહેરબાની કરવી. વધુ વિગત સારૂ આ કંપનીની ઓફીસમાં લખવું યા જાતે મળવું.

દાદાભાઈ એદલજી પાવરી,

સેક્રેટરી, ઈન્ડીયન મર્કન્ટાઈલ ઇન્સ્યુરન્સ કું. લી.

૭૭-૭૯, એપોલો સ્ટ્રીટ, કોટ, મુંબઈ.